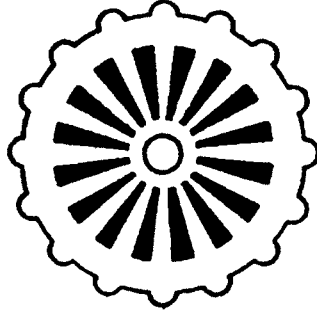

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලා 33

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

25 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සභියේ දසවැනි වූ

ජාතකපාලි

ද්විතීය භාගය

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤා ධර්මායතනාධිපති

මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසීහාභිධාන

මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින්

ශ්‍රී බු. ව. 2557

රාජ්‍ය ව. 2013

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 33

The Twenty-fifth Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka- Nikāya (8)

25

JĀTAKA PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable
Madihe Siri Paññāsīha Mahā Nāyaka Thera
The Principal of Siri Vajirañāna
Dharmāyanaya, Maharagama

Published by
Dharma Chakka Child Foundation
Rerukana Road, Veedagama, Bandaragama -12530, Sri Lanka
Tel: +94 38 2291771, Fax: +94 38 2291253, website: [http:// www.samadhi-buddha.org/](http://www.samadhi-buddha.org/)

Co-published, printed and donated by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F, 55 Hang Chow South Rd. Section 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: +886 2 23951198, Fax: +886 2 23913415
Email: overseas@budaedu.org; Website: [http:// www.budaedu.org/](http://www.budaedu.org/)

B.E. 2557
C.E. 2013

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණය කිරීම.

මුද්‍රණය වන තෙක් ඉගැන්වීම හැදින්වීම සඳහා අනාදීමත් කාලයක සිට විවිධ යෙදුම් යොදා ගෙන ඇත. ධර්ම, ධර්ම-විනය, මුද්ධ වචන, පාවචන මුද්ධානුසාසන ආදිය මින් සමහරකි. දුර්ම - විනය වැනි යෙදුම් මුද්‍රණය වන තෙක් විසින්ම යොදාගෙන ඇත. මේ ධර්ම විනය අඩංගු වී ඇත්තේ ත්‍රිපිටකයෙනි. පිටක යන්න කුඩය, භාෂනය යන අරුත්වල පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවන් හි යෙදේ. සංස්කෘත භාෂාවෙන් ත්‍රිපිටක නැතහොත් පාලි භාෂාවෙන් හෙපිටක යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ එවන් පිටක තුනකින් සමන්විත එකතුවකි. පාලි ත්‍රිපිටකය මුද්‍රණය වන තෙක් ඉගැන්වීම් අඩංගු පැරණිතම මූලාශ්‍රය වශයෙන් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය මගින් පිළිගනු ලැබේ.

විරාගත ථේරවාද සම්ප්‍රදාය වන්නේ ත්‍රිපිටකය මුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසක් ගතවුණු පසුව මහා කස්සප මහා රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අජාතකුමාර මහරජතුමන්ගේ ප්‍රධාන දායකත්වයෙන් රජගහ නුවර වේහාර පර්වත අසබඩ සප්තපර්ණි ගුහාවෙහි පන්සියයක් මහරහතන් වහන්සේගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වුණු ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ දී සථිකයන්ගේ කොට අනුමත කෙරුණු බවයි. මෙම ත්‍රිපිටකය සමන්විත වන්නේ විනය පිටකය, සුත්ත පිටකය හා අභිධර්ම පිටකය යන පිටකතුනෙනි.

මෙසේ ප්‍රථම සංගායනාවේදී ඊට සහභාගී වුණු මහා රහතන් පන්සියයක් දෙනා වහන්සේලා විසින්ම ඒකමතිකව පිළිගනු ලැබුණු ත්‍රිපිටකය එතැන් පටන් රහතන් වහන්සේලා කණ්ඩායම් මගින් මුඩ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු අතර, ඉන් වසර සියයකට පසු කාලාශෝක රජු දවස විශාල මහනුවර පැවැත්වුණු දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී හා ඉන් අනතුරුව ධර්මාශෝක රජු සමයේ දී පාටලී පුත්‍ර නගරයේ දී පැවැත්වුණු තුන්වන සංගායනාවේ දී ද සථිකයන්ගේ කොට අනුමත කරනු ලැබීණි.

මිහිඳු මහා රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛව ධර්ම දහයන් වහන්සේලා විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන එනු ලැබුනේ මෙලෙස සංගීති තුනකදී සථිකයන්ගේ කරනු ලැබ, අනුමත කෙරුණු ත්‍රිපිටකයයි. ශ්‍රී ලංකාවේ දී ද අභිනිඛව මුඩ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු සම්මා සම්බුද්ධ දේශනාව අඩංගු ත්‍රිපිටකය ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ අගභාගයේ දී පමණ වළගම්බා රජු දවස මාතලේ අළුවිහාරයේ දී ගුන්ථාරූඪ කෙරුණු බව වංස කථාවල දැක්වේ. දැනට භාවිතයේ පවතින පාලි ත්‍රිපිටකයට පාදක වී ඇත්තේ මෙලෙස මහා සංඝරත්නය විසින් පිවිසි පූජාවෙන් ඇප කැපවී නිර්මලව සුරක්ෂිත කොට ගෙන ආ මේ ත්‍රිපිටකයයි.

ත්‍රිපිටකයේ විනය පිටකයට මහා විභංග භා-තික්ෂුණී විභංග යන දෙකොටස අඩංගු සුත්ත විභංගය ද, මහා වග්ග හා චුල්ලවග්ග යන දෙකොටස අඩංගු ඛන්දකයන් ද පරිවාර නම් කොටස ද ඇතුළත් ය. විනය පිටකයේ ගොනු කොට ඇත්තේ භික්ෂු-භික්ෂුණී වර්ගාව සකසා ගැනීමට අදාල නීති මාලාවන්ය.

ධර්මය අතින් ඉතා වැදගත් වන්නේ සූත්‍ර පිටකයයි. මෙයට දීඝනිකාය, මජ්ඣිමනිකාය, අංගුත්තර නිකාය සහ මුද්දක නිකාය අයත් ය.

සුත්ත පිටකයේ අඩංගු ධර්මයේ සාරය ඉතා ක්‍රමවත්ව ඉදිරිපත් කරමින්, විශ්ලේෂණය කොට අර්ථකථන ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ අභිධර්ම පිටකයෙනි. ඊට ධර්මසංගීති, විභංග, ධාතු කථා, පුත්තලපඤ්ඤත්ති, කථාවත්ථු, යමක, පථිඨාන යන ග්‍රන්ථ හත ඇතුළත් ය.

මෙම සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය අද අපට ඉතිරිව ඇත්තේ පුරාණයේ වැඩි විසූ මහා සංඝරත්නය අප්‍රතිහත ධේරියයෙන් හා ඉමහත් කැපවීමෙන් එය සුරක්ෂිත කොටගෙන, ඉමහත් වෙහෙස දරා පුස්තකාල පොත්වල

ලේඛන ගතකොට පුවලිත කිරීමේ හේතුවෙනි. විනයධර - ධර්මධර පුරාණ මහා සංඝයා වහන්සේලා අනුව යමින් වත්මන් මහා සංඝඵිතාවරයන් වහන්සේලා ද ත්‍රිපිටකය ආරක්ෂා කොට පුවලිත කිරීමේ කාර්යභාරයට උරුන් හේතුවෙන් ත්‍රිපිටකයෙහි පාලි පෙළ හා එහි සිංහල අනුවාද සකස් කොට පළ කිරීමට අවස්ථාව උදාවීම ධර්මලාදී සැමගේම භාග්‍යයක් බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නැත. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා නම් ශීර්ෂය යටතේ ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් මුද්‍රණය කොට පළ කරන්නට යෙදුණු සිංහල අනුවාදය සහිත මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව පිටපත් අවසන් වී දැන් බොහෝ කලක් ගත වී ඇත.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ලබා ගැනීමට ඉමහත් ආශාවෙන් විශාල පිරිසක් සිටින බව අපට දැනගන්නට ලැබුණි. ත්‍රිපිටකය වීරාත් කාලයක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු යෙදීමත්, දහමී ලැදි සැදැහැවත් ගිහි පැවිදි දෙපිරිසගේම ධර්මාවබෝධය සහ ධර්මසංවේගය සඳහා ත්‍රිපිටකය පුවලිත කොට සුලභ කිරීමත් වර්තමාන මහා සංඝයාවහන්සේ මත අතිවාර්යයෙන් ම පැවරෙන භාරදූර වගකීමකි. වත්මන් සමාජය දෙස බලන විට මෙවන් කර්තව්‍යයක අවශ්‍යතාව වඩා ඉස්මතු වී පෙනෙන බව කාහටත් පැහැදිලි වනු ඇත.

නොයෙකුත් විද්වත් බෞද්ධ පිරිස් සමග කතා බහ කිරීමේදී අපට ඒත්තු ගියේ මෙම අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට ගතයුතු ඉතා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ගය නම්, දැනට ලබා ගැනීමට නොහැකි බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළ කිරීම බවයි. මෙම අති විශාල කර්තව්‍යය සඳහා මාගේ කාරුණික ඉල්ලීම අනුව තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම ඉදිරිපත් වීම සැදැහැවත් සිංහල පාඨකයින්ගේ මහත් භාග්‍යයක් බව අපේ හැඟීමයි.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ උනන්දුවෙන් පරිශීලනය කිරීම මගින් ධර්මඥානය වර්ධනය කර ගැනීමට මෙන්ම ධාර්මික ජීවිත සකසා ගැනීමට ද සැදැහැවත් ඔබ සැම උත්සුක වනු ඇතැයි සිතමි.

නෙරැවන් සභණ්ඩ.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිර

භාග්‍යවනයේ ප්‍රධාන සංඝනායක භාග්‍යප ශ්‍රී රතනපෝති ටේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති
බණ්ඩාරගම ශ්‍රී ලංකා ධර්මවක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘ රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම විහාර වාසී

ශ්‍රී ලංකා ධර්මවක්‍ර ළමා පදනම,
විදාගම,
බණ්ඩාරගම.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලේ
බෙදා හැරීමේ මහා පුණ්‍ය කර්මය

ශ්‍රී ලංකා පාලිමිනිතුටේ කථානායක
වී.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි
තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක

**ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ අනුශාසනා පරිදි
තායිවානයේ එක්සත් සමුහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම**

මගින් බුද්ධ වර්ෂ 2549 (ක්‍රි. ව. 2005) දී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම මහා පුණ්‍ය කර්මයේ දී ඉහ සිතින් කටයුතු කළ පහත සඳහන් මහා සංඝරත්නය හා
උපකාරක පිටවතුන් විශේෂයෙන් සිහිපත් කරමු:

- * පූජ්‍ය අත්තුඩාවේ ඤාණානන්ද නාහිමි
- * පූජ්‍ය කන්ඩක්කුලමේ ධම්මඛත්ති නාහිමි
- * ආචාර්ය පූජ්‍ය පල්ලේවෙල සාරද හිමි
- * ශාස්ත්‍රවේදී පූජ්‍ය කුමුත්වැවේ පඤ්ඤාඛත්ති හිමි
- * දුර්ගතපති පූජ්‍ය කරගහලල්පත සුගතනන්ද හිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය නාගොඩ අමරවංශ නාහිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය මඩපාත ධම්මසාර නාහිමි
- * පූජ්‍ය බබරැන්දේ ධම්මසිරි හිමි
- * පූජ්‍ය සානදුරේ පසන්න හිමි
- * මිලිනා සුමතිපාල මැතිණිය
- * ජගත් සුමතිපාල මැතිතුමා
- * ආචාර්ය ප්‍රණීත් අබේසුන්දර මහත්මා
- * දොස්තර අරුණ රබෙල් මහත්මා
- * සුපිත් මොහොට්ටි මහත්මා
- * රංජිත් අමරසිංහ මහත්මා
- * ගාමිණී කාරියවසම් මහත්මා
- * අධිනිතිඤා චන්ද්‍රදාස සුරියරත්න මහත්මා
- * ආචාර්ය සෙනරත් විජේසුන්දර මහත්මා
- * මහාචාර්ය චන්ද්‍ර වික්‍රමගමගේ මහතා
- * සිරිසේන හේරත් මැතිතුමා
- * විල්ප්‍රසාද් අබේවර්ධන මැතිතුමා

සියලු දෙනාට හිතවුන්ගේ ආශීර්වාදයෙන් ධර්මානුකූලව ප්‍රවර්ධනය වීමට ආශ්‍රීතව.

සුභානන්දපිටකේ බුදුකතීකායෙ

ජාතකපාලි

දුතියො භාෂො

සුත්‍රානන්දපිටකයෙහි කුදුගත්ඝෙය්

ජාතකපාලි

ද්විතීය භාෂය

**“තථාගතප්‍රවේදිනෝ භික්ෂුවෙ ධම්මවිනයො විචචො විරොචති
නො පටිච්ඡනො.”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අධ්‍යුක්තරතීකාය, තිකතිපාත - හරණ්ඩවග්ග, 9 සුත්‍රය)

පටුන
CONTENTS

	පිටුව
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සංඛ්‍යාත නිරූපණය	xix
පාළි හෝඩිය	xxi
විසය සූචි	xxiii-xxiv
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-441
ගාථාදීපාදනුකකමණිකා	443-486
සඤ්ඤානාමානුකකමණිකා	487-491
විසෙසපදනුකකමණිකා	493-497
ශුද්ධාශුද්ධ නිරූපණය	499
බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	501

සංස්කාරක නිවේදනය

ජාතක පාළියෙහි එකක නිපාතය පටන් පකිණ්ණක නිපාතය අවසන් කොට ඇති නිපාත තුදුසෙකි. එහි අපණ්ණක ජාතකාදී සාරසියසයානු (496) ජාතක කෙනෙක් ජාතකපාළි ප්‍රථම භාගයෙහි ඇතුළත් වූහ. එහි ගාථා සංඛ්‍යාව දෙදහස් තුන්සිය සත්විස්සෙකි. (2327)

මෙ මැ ද්විතීය භාගයෙහි ලා විසතිනිපාත යැ තිංසති නිපාත යැ වානාලීස නිපාත යැ පඤ්ඤාස නිපාත යැ සට්ඨි නිපාත යැ සත්තති නිපාත යැ අසිති නිපාත යැ යන සත් නිපාතයන්හි සංග්‍රහ වූ මාතඛය ජාතකය ආදිකොට ඇති එක්සාලීස් (41) ජාතක කෙනෙක් වෙත්. ගාථා එක්දහස් නවසිය දෙඅනුවකි. (1992)

බුධජයනහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි එක්තිස් (31) වැනි ග්‍රන්ථය වූ ජාතකපාළි ද්විතීය භාගය ද මහරගම සිරිවජිරඤ්ඤාණ ධර්මායතනාධිපති මඩිහේ සිරි පඤ්ඤාසිභාහිධාන මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් ම සිංහල අනුවාදය සපයන ලද්දේ ය. වතීමාන ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ශාස්ත්‍රාගමධර මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශෝධනය හා සිංහල අනුවාදය ද මැනැවින් සකස්කොට ගාථාදීපාද සූචිය ද සඤ්ඤා හා විශේෂපද සූචි ද සම්පාදනය කොට ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන්ගේ මෙහෙයීමෙන් හා එ මැ අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ විශේෂ උද්‍යෝගය ද, ඇතැම් අමාත්‍යාංශ භාරයේ පවත්නා රාජ්‍ය සංස්ථා සභාපතිවරුන්ගේ සානුකූල පරිත්‍යාගයන් ද හේතුකොටගෙන බුද්ධ ජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි මුද්‍රණය අවසානය කරා යෙමින් පවත්නා බව ද ප්‍රීතියෙන් සඳහන් කරමිහ.

ත්‍රිපිටක ධර්මව්‍යාප්තිය සඳහා නොයෙක් අයුරින් අනුබල දෙන හැම සුධිහු ධර්මදන්තය කුශල හේතූයෙන් සුබභාගී වෙත්වා යි ආශංසනය කරමිහ.

ජාතක ප්‍රස්තාවනාව තෘතීය භාගයෙහි ලා ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ

මහානායක ස්ථවිර

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සංස්කාරක

2526
1984 පෙබරවාරි 25 වැනි දින

115, මහානායක වාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය,
විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟ්ගමනාපණ්ඩිත, බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සහාපති :

අභංගම විද්‍යාවන්දපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඥවරාවායඝී, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණලඛ්‍යායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලඛ්‍යාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීඥවර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ශ්‍රී ලඛ්‍යානන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණ සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කීරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධම්පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලොක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණ සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණ සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවන පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලඛ්‍යාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධම්පියායෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවායඝී, ශාස්ත්‍රාවායඝී, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාවායඝී උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකබරමුද්දිත ජාතකපාළි
- අට්ඨකථා - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා
- ම.ජ.සං - මරමුරට්ඨ ඡට්ඨසංගීතියා සොධිත ජාතකපාළි
- සයා. - නායයකබරමුද්දිත ජාතකපාළි
- වි. - විදුරුපොල විහාර පොතක.

**THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS**

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ ē   ඔ ō

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඛ්ඛා kkhā			
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඡ්ඡා cchā			
ට ta	ඨ tha	ඳ da	ඳ්ඳා ddhā	ඨ්ඨා tthā			
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	තනා tana			
ප pa	ඵ pha	ඛ ba	භ bha	ම ma			
ය ya	ර ra	ල la	ච va	ඝ sa	හ ha	ළ la	ආ m
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ kē	කො kō
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khē	ඛො khō
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ē	ගො gō

CONJUNCT-CONSONANTS

කක ka	කඛ kkhā	කුත ra	මම්ඵ mpha
කඛ kha	ඡඡ cchā	ද්ද dda	මඛ, මභ mba
කය kya	ඡඡ ca	ඳ්ඳ ddhā	මභභ mbbha
කි kri	ඡඡ ඡ cha	ඳ්ඳ ra	මම් mma
කච kva	ඡඡ ඡ ja	ඳ්ඳ, ඳ්ඳ va	මභ mha
කඛ kha	ඡඡ ඡ jha	ධ්ධ dhva	යය, යා yya
කඛ kva	ඡ්ඡā	තන ta	යා ya
ගග ga	ධ්ධ, ඳ්ඳ thā	ඡන tha	ලල la
ගඝ gha	ධ්ධ ඳ්ඳ dā	ඡන da	ලා la
ඛඛ kha	ධ්ධ ඳ්ඳ dha	ඡන dha	ලා la
ග්‍ර ga	ඡඡ ඡ thā	තන na	ඡඡ wha
ධධ kha	ඡඡ ඡ thā	තන na	ඡඡ ssa
ධධ ga	ඡඡ ඡ thā	ප්ප pa	ඡඡ sma
ඛඛ gha	ඡඡ, ඳ්ඳ nda	ප්ප pha	ඡඡ sva
චච ca	තන ta	ඛඛ ba	ඡඡ hma
චඡ cha	තන ta	ඛඛ bha	ඡඡ vha
ඡඡ ja	තන ta	ඡඡ ra	ඡඡ ha
ඡඡ jha		මම් mpa	

ආ ā   ඊ ī   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ ē

ජාතක පාලි

දුතියො භාගො

විසය සූචි

විසති නිපාතො 2 - 87

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිවකා
1.	මාතඛග ජාතකං	2- 9
2.	චිත්තසම්භූත ,, ...	8-15
3.	සිච්චි ,, ...	14-21
4.	සිරිමඤ්ඤ ,, ...	20-27
5.	රොහනනමිග ,, ...	26-33
6.	චූළභංස ,, ...	32-37
7.	සතතිගුම්භ ,, ...	36-43
8.	භලලාටිය ,, ...	42-49
9.	සොමනස්ස ,, ...	48-55
10.	චම්බපයා ,, ...	54-65
11.	පලොභන ,, ...	64-71
12.	පඤ්ඤා පණ්ඩිත පඤ්ඤා ,, ...	70-75
13.	භජ්ජිපාල ජාතකං	76-81
14.	අයොසර ,, ...	82-87

තිංසති නිපාතො 88 - 165

1.	කිංඡඤ්ඤ ජාතකං	88-93
2.	කුම්භ ,, ...	94-101
3.	ජයඤ්ඤ ,, ...	100-109
4.	ජඤ්ඤන ,, ...	110-119
5.	සම්භව ,, ...	118-127
6.	මහාකපි ,, ...	126-135
7.	දකරකඛස පඤ්ඤා ,, ...	134-141
8.	පණ්ඩිත ජාතකං	140-149
9.	සම්බුලා ,, ...	150-157
10.	ගඤ්ඤක ,, ...	156-165

විසය සූචි

ව්‍යතාලීය නිපාතො 166 - 217

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතක නාම	පිටපත්
1. තෙසකුණ	ජාතකං	166-175
2. සරභඛක	„	174-185
3. අලමුසා	„	186-193
4. සඛිපාල	„	194-207
5. චූලලසුතසොම	„	206-217

පඤ්ඤාස නිපාතො 218 - 259

1. නලීනිකා	ජාතකං	218-231
2. උමොදනී	„	230-247
3. මහාබොධි	„	246-259

සට්ඨි නිපාතො 260 - 285

1. සොණක	ජාතකං	260-273
2. සංකිච්ච	„	272-285

සත්තනි නිපාතො 286

1. කුස	ජාතකං	286-303
2. සොණනඤ්ඤ	„	304-321

අසීති නිපාතො - 441

1. චූලලහංස	ජාතකං	322-337
2. මහාහංස	„	336-355
3. සුධාහොජන	„	354-379
4. කුණාල	„	378-411
5. මහාසුතසොම	„	412-441

සුභනන්දපිටකේ මුද්‍රකනිකායේ

ජාතකපාලි

දුතියො භාගො

සුභතනාපිටකෙ - බුදුකනිකාසෙ

ජාතකපාලි

(දුතියො භාගො)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

වීසතිනිපාතො

1. මාතඛණ ජාතකං

2328. කුතො නු ආගච්ඡසි රුලෙච්ඡි¹
ඔතලලකො පංසුපිසාවකොච,
සධ්‍යාරචොළං පට්චුච්චි² කණෙඨ
කො රෙ කුචං භොහිසි අදකඛණෙයො.

2329. අහං තච්ඡ ඉදං පකතං යසසසි⁴
නං ඛජ්ජරෙ භුඤ්ඤරෙ පියාරෙ ච,
ජානාසි මං කචං පරදනතුපථිචි⁵
උතඛ්ඨංපිණ්ඨං ලහතං සපාකො.

2330. අහං මම ඉදං පකතං බ්‍රාහ්මණානං
අතතඤ්ඤාසං සද්දහතො මමධිදං,
අපෙහි එතො කම්ඨඨිතොසි
න මාදිසා කුඤ්ඤං දදනති ජමම.

2331. ඵලෙ ච නිනොඤ ච චපනති ඛිජං
අනුපබෙතො ඵලමාසසානා⁷,
ඵතාය සද්ධාය දදති දනං
අපෙඤ ආරාධයෙ දකඛණෙයො.

2332. ඛෙතොති මඤ්ඤං විදිතොති ලොකෙ
යෙසාහං ඛිජාති පතිඨංපෙමි,
යෙ බ්‍රාහ්මණා ජාතිනෙතුපපතනා
තාතීධ ඛෙතොති සුපෙසලාතී.

1. දුමමවාස - මජ්ඣං, සා.
2. පට්චුඤ්ඤං-මජ්ඣං, සා.
3. තචෙදං-මජ්ඣං, තචධිදං-චී.
4. යසසසිතං-චී, සා.
5. ජීවි-මජ්ඣං, සා.
6. මමෙදං-මජ්ඣං,
7. ඵලමාසිං සමානා-සා. ඵලමාසමානා-ම. චී.

ජාතකපාලී

(ද්විතීය භාගය)

ඒ භගවත් අභිත් සමමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

විසතිනිපාතය

1. මාතඛ ජාතකය

2328. අපිරිසුදු කඩමාළු හදනා, ලාමක පාංශුපිශාවයකු මෙන් කසළගොඩෙන් ඇසිදගත් කඩක් ගෙලා දුවී ලාමක වූ තෝ, කොහි සිට ආවෙහි ද? එමිඬල දක්ෂිණාර්භ නො වූ තෝ කවරෙහි දැයි මණ්ඩබබ කුමාර තෙමේ ඇසීය.

2329. මහත් යශස්ඇති මාණ්ඩව්‍ය කුමාරය, පිළියෙළ කරන ලද ඔබගේ මේ ආහාරය බොහෝ දෙනා කකි, බුදිති, පානය ද කරත්. නුඹ මෙරමා දුන් දෑයෙන් යැපෙන්නකු කොට මා දනුව. එහෙයින් යාවක පිණිස වණ්ඩාල තෙමේත් ලබාවා යි මාතඛ තෙමේ කීය.

2330. මාගේ මේ ආහාරය ජාතිසම්පන්න බ්‍රාහ්මණයන්ට පිළියෙළ කරන ලදය. සැදහැනි මාගේ මේ දනය තමහට වැඩ පිණිස වේ. සැඩොල, මෙතනින් පහව යා. කුමකට මෙහි සිටිනෙහි ද? නිවය, මා වැන්නෝ තට නොදෙති.

2331. එමිඬා කුමාරය, ශයාඵල කැමැත්තෝ ගොඩ ද, වළ ද. දෙණිය ද යම්සේ බිජුවට වපුරද්ද, එසේම නුඹ මේ ඵල ශ්‍රද්ධායෙන් (දනයෙන් ලැබෙන උසස් විපාක ගැන ඇදහීමෙන් යුතුව) පැමිණි හැමට දන් දෙව. (මෙසේ) දක්ෂිණාර්භයන් අරියනෙහි (ලබනෙහි) නම් මැනවි.

2332. යම්බඳු පුණ්‍යකෛත්‍රයන්හි මම බිජුවට පිහිටුවමිද, ලොකයෙහි ඒ පුණ්‍යකෛත්‍රයෝ මා විසින් දන්නා ලදහ. ජාතියෙන් ද මන්ත්‍රයෙන් ද යුක්ත වූ යම් බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද, ඉතා ප්‍රියශීලී වූ ඔවුහු මෙලොව පුණ්‍යකෛත්‍ර වෙත්.

4 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

2333. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,
එතෙ අගුණා¹ යෙසු වසන්ති සබ්බෙ,
තානීධි බෙත්තානි අපෙසලානි.
2334. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,
එතෙ අගුණා යෙසු න සත්ති සබ්බෙ
තානීධි බෙත්තානි සුපෙසලානි.
2335. කෙවසු² ගතා උපජොතියො ව
උපජුකායො අථවා භණ්ඩකුච්ඡි,³
ඉමසුස දණ්ඩකඤ්චි වධකඤ්චි දුකා
ගලෙ ගහෙකා බලයාථ⁴ ජමමි.
2336. ගිරිං නබෙන බණ්ඩි අයො දුතොන බාදසී,
ජාතවෙදං පදහසී යො ඉසිං පරිභාසසී.
2337. ඉදං වජානා මාතඛෙයා ඉසී සච්චපරක්කමො,
අනාලිකකසමීං පකකාමී බ්‍රාහ්මණානං උදිකකිතං.
2338. ආවෙධීතං⁵ පිට්ඨිතො උක්කමඛනං
බාහං⁶ පසාරෙති අකච්චනෙයාං
සෙතාති අකඛ්ඛිති යථා මතසුස
කො මෙ ඉමිං පුත්තමකාසී එවං.
2339. ඉධාගමා සමණො රුමමවාසී
ඔතලලකො පංසුපිසාවකොච
සඛිකාරවොළං පටිමුච්චි කණෙය්
සො තෙ ඉමිං පුත්තමකාසී එවං.
2340. කතමං දීසං අගමා භූරිපඤ්ඤා
අකඛාථ මෙ මාණවා එතමසුං
ගතඤ්චාන තං පටිකිරියෙමු⁷ අනුඤ්ඤා
අපෙපචි නං පුත්තං ලහෙමු ජීවිතං.
2341. වේභාසයං අගමා භූරිපඤ්ඤා
පථදුට්ඨතො පණ්ණරසෙච්ච වජෙ,
අපිවාසී සො පුරිමං දීසං අගඤ්ඤා
සච්චපටිඤ්ඤා ඉසී සාධුරුපො.

---

1. එතෙ අගුණා යෙසු ව සත්ති සබ්බෙ - මජ්ඣං.
2. කසු - ස්‍යා.
3. ගණ්ඩ - මජ්ඣං.
4. ගලයාන - මජ්ඣං. ස්‍යා.
5. ආවෙලිතං ස්‍යා. ආවෙලිත - මජ්ඣං.
6. බාහුං - මජ්ඣං. ස්‍යා.
7. පටිකරෙමු - මජ්ඣං.

2333. ජාතිමදය ද අතිමානය ද ලොභය ද දොෂය ද මදය ද මොහය ද යන තෙල හැම දොෂයෝ යම් කෙනකුන් කෙරෙහි පවතිද්ද, මෙලොව ඒ ක්ෂේත්‍රයෝ (සපුන් පිරි තුඹස් සේ) අපෙශල වෙති.

2334. ජාතිමදය ද අතිමානය ද ලොභය ද දොෂය ද මදය ද මෝහය ද යන තෙල හැම දොෂයෝ යම් කෙනකුන් කෙරෙහි නැද්ද, මෙලොව ඒ ක්ෂේත්‍රයෝ සුපෙශල වෙති. (ඔවුන් කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත් ඵල වෙයි.)

2335. (මේ වාසල් තුනෙහි රැකවලා යෙදුණු) උපචෝනි ද උපජ්ඣාය ද, හණ්ඩකුච්ඡි ද යන මොහු කොහි ගියාහු ද? මොහුට දඬුවම් ද වධ ද දී, සැබොලා ගෙලෙහි ගෙනෑ බැහැර කරවූ (යි මාණ්ඩව්‍ය කුමාරයා කීවේය.)

2336. මාණවකය, යම්බඳු වූ නුඹ සෘෂියාට පරිභව කරන්නෙහි ද? ඒ නුඹ පර්වතයක් නියෙන් සාරන්නෙහි ය. දැනින් යකඩ කන්-නෙහි ය. ගිනි ගිලීමට උත්සාහ කරන්නෙහි ය. (සෘෂියාට පරිභව කිරීම පර්වතයක් නියෙන් සැරීම වැනි නම පරිහානියට ම හෙතු වන බව මේ කී සැටි යි.)

2337. ස්වාභාවික පරාක්‍රමයෙන් යුත් මාතෘකා සෘෂි තෙමෙ මෙසේ කියා බමුණන් බලා සිටියදී ම අහසෙහි නැඟී ගියේ ය.

2338. හිස පිටුපසට පෙරළන ලදී. අත ද අකම්ණ්‍ය ලෙස දිග හරියි. (දරදඩු ය) මළ එකක්හුගේ මෙන් ඇස් සුදු ය. මාගේ පුත්‍රයාට කවරෙක් නම් මේ විපත සිදු කෙළේ ද?

2339. අපිරිසුදු කඩමාලයෙන් මැසූ වස්ත්‍ර ඇති ලාමක පාංශු-පිශාවයකු මෙන් කසලගොඩෙන් ඇසිදගත් කඩක් ගෙල දවටා ගත් ශ්‍රමණයෙක් මෙහි ආවේ ය. හෙ තෙමේ තීගේ මේ පුතුව මෙසේ කෙළේ ය. (යි එහි සිටි ජනයා කීවේය.)

2340. මාණවකයෙහි, බොහෝ ප්‍රඥ ඇත්තා වූ ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ කිනම් දිශාවකට ගියාහු ද? යන මේ කරුණ මට කියවු. ඔහු වෙත ගොස් ඒ වරදට පිළියම් කරන්නෙමු. (කමා කරවන්නෙමු.) පුතුව ජීවිතය ලබා දෙන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක (යි දිට්ඨ්ඛෙලිකාව කීවාය.)

2341. බොහෝ ප්‍රඥ ඇති ඒ ශ්‍රමණ තෙම ආකාශපථයාගේ මැද පූර්ණවන්ද්‍රායමාණ වූ අහසට වැඩම කෙළේය. තවද සත්‍ය වූ ප්‍රතිඥ ඇති යහපත් ස්වභාව ඇති ඒ සෘෂි තෙමේ පෙරදිගට වැඩම කළේය. (යි එහි හුන් මාණවකයෝ කීහ.)

6 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

2342. ආවෙය්නං පිට්ඨිතො උත්තමබ්බං
 බාහං පසාරෙති අකමමනෙය්‍යං,
 සෙනානි අකබ්ඪි යථා මතස්ස
 කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසි එවං.
2343. යකඛා හවෙ සනති මහානුභාවා
 අත්වාගතා ඉසයො සාධුරුපා,
 තෙ දුට්ඨචිත්තං කුපිතං විදිත්වා
 යකඛා හි තෙ පුත්තමකංසු එවං.
2344. යකඛා ච මෙ පුත්තමකංසු එවං
 කුට්ඨෙඤ්ච මෙ මා කුඤ්ඤා බ්‍රහ්මචාරී,
 තුමෙහව පාදෙ සරණං ගතාසම්
 අත්වාගතා පුත්තසොකෙන භික්ඛු.
2345. තදෙවහි එතරහි ච මය්‍යං
 මනොපදෙසො න මමකී කොචි,
 පුත්තො ච තෙ වෙදමදෙන මනො
 අත්ථං න ජානාති අධිච්ච වෙදෙ.
2346. අඤ්ඤා හවෙ භික්ඛු මුහුත්තකෙන
 සමුද්දෙහතෙව පුරිසස්ස සඤ්ඤා,
 එකාපරාධං ඛම භුරිපඤ්ඤා
 න පණ්ඩිතා කොධබලා භවන්ති.
2347. ඉමඤ්ච¹ මය්‍යං උත්තධම්පිණ්ණං
 තං මණ්ඩවොයා භුඤ්ජතු අප්පසෙඤ්ඤා,
 යකඛා ච තෙ නං න විභෙදයෙය්‍යුං
 පුත්තො² ච තෙ භොහිති සො අරොගො.
2348. මණ්ඩව්‍ය බාලොසි පරිත්තපසෙඤ්ඤා
 යො පුඤ්ඤකෙඛන්තානං අකොච්චෙසි,
 මහකකසාවෙසු දදහි³ දනං
 කිලිට්ඨකමෙසු අසඤ්ඤතෙසු.
2349. ජට්ඨා ච කෙසා අජිතා නිචත්වා
 ජරුදපානංච මුඛං පරුලහං,
 පජං ඉමං පසස්ථ රුමෙරුපිං⁴
 න ජට්ඨාජිතං තායතෙ අප්පසඤ්ඤං.

---

1. ඉදඤ්ච - මජ්ඣ. 8.
 2. පුත්තං - ස්‍යා.
 3. දදහි - මජ්ඣ.
 4. දුමමරුප - මජ්ඣ.

2342. (මාගේ පුත්‍රයාගේ) හිස පිටිපසට කැරැකිණි. අකමිණියා ලෙස අත දිග හරිසී, මළ එකක්හුගේ මෙන් ඇස් දුදුවන් ය, මාගේ පුත්‍රයාට මේ විප්‍රකාරය කවරෙක් කෙළේ ද? (යනුවෙන් දිට්ඨමංගලිකාව මාතඬු පණ්ඩිතයන්ගෙන් ඇසුවා ය.)

2343. සෘෂීන් අනුව ගිය යහපත් ස්වභාවය ඇති මහානුභාව-සම්පන්න යක්‍ෂයෝ ඇත්තාහු ම ය. ඒ යක්‍ෂයෝ දුෂ්ඨ සිත් ඇති කිපුණා වූ ඔබ පුතු දන මේ විප්‍රකාරය කළහ.

2344. මාගේ පුතුව යක්‍ෂයෝ මෙසේ කළාහු ද, බ්‍රහ්මචාරීන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ම මාගේ පුත්‍රයාට නො කීපෙන සේක්වා, මම නුඹ වහන්සේගේ ම පාදයන් සරණ කොට ගියමු. තවුසාණන් වහන්ස, මම පුත්‍රශෝකයෙන් නුඹ වහන්සේ කරා පැමිණියමු.

2345. දිට්ඨමංගලිකාවෙනි, ඒ බණින කල්හිත් තිගේ පුතුව මා සිත්හි කිසියම් දොෂයෙක් නො වී ය, දැනුදු නැත, තිගේ පුත්‍රයා වනාහි වෙදයන් ඉගෙන වෙද මදයෙන් මත් වූයේ වැඩ අවැඩ නො දනී.

2346. තවුසාණන් වහන්ස, එකාන්තයෙන් ම මිනිසාගේ සංඥාව මොහොතකින් මුළා වේ ම ය. මහාප්‍රාඥය, මේ එක ම අපරාධය කමා කරන සේක්වා, පණ්ඩිතයෝ නම් ක්‍රොධය බල කොට ඇත්තෝ නො වෙත්.

2347. මාගේ මේ ඉඳුල් බත්පිඩ අනුවණ මාණඩව්‍ය තෙමේ අනුභව කෙරේවා, ඒ යක්‍ෂයෝ ද ඔහු නො වෙහෙසන්නාහ, තිගේ ඒ පුත් තෙමේ ද නිරෝග වන්නේ ය.

2348. නුඹ මහත් වූ රාගාදී කෙලෙස් කසටින් යුත් කිඵටු කම් ඇති අසඤ්ඤනයන් කෙරෙහි දන් දෙන්නෙහි ය. යම්බඳු වූ නුඹ මෙසේ කිරීමෙන් පුණ්‍යකෂෙත්‍රයන් පිළිබඳ දැනුමෙහි අදක්ෂ වෙහි ද, මාණඩව්‍ය කුමාරය, එහෙයින් නුඹ අඤන වෙහි ය.

2349. පුත මාණඩව්‍යය, නුඹගේ දක්ෂිණාර්භයන් අතුරෙන් ඇතැ-මුත්ගේ කෙසයෝ හැඩපළ ගසා බදින ලද්දහ. බුර සහිත අඳුන් දිවියම් පොරවන ලද්දහ. ජීර්ණකූපයක්සේ දික් රැවුලෙන් වැසුණ මුව සිඳුරු ඇති අපිරිසුදු රාක්‍ෂස වෙසය ඇති මේ ප්‍රජාව බලවු. මේ දළ මඩුලු හා අඳුන් දිවියම් දරන තැනැත්තා මද නුවණැත්තා නො රකී. හෙවත් පිහිට නො වේ.

2350. යෙසං රාගො ච දෙසො ච
අවිජ්ජා ච වීරාජිනා,
බිණාසවා අරහතො
නෙසු දිත්තං මහපඵලං.

*උපහත්ව මනං මෙජෙක්ඛි මාතඛිගසමිං යසසස්සිමන,
සපාරිසජෙජා උච්ඡිතොනො මෙජ්ඣාරක්ඛං තද අහු'ති.

මාතඛිග ජාතකං.

2. විත්තසුමහුතජාතකං

2351. සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං
න කම්මනා¹ කිංකරිත මොසමස්සී,
පසසාමි සමහුතං මොහුභාවං
සකම්මනා පුක්ඛප්ප්ප්පනං.

2352. සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං
න කම්මනා කිංකරිත මොසමස්සී,
කච්චිතත්ථ විත්තසසපි ඵචමෙච
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි ලෙහං.

2353. සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං
න කම්මනා කිංකරිත මොසමස්සී,
විත්තං විජානාහි තථෙච දෙච
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි තුගං.

2354. භවං හු විතො සුතමක්ඛන්තො නෙ
උදහු නෙ කොචිතං ඵතදකඛා,
ගාථා සුගීතා නා මමස්සී කඛිඛා
දදමි නෙ ගාමචරං සතක්ඛා.

2355. නා වාහං විතො සුතමක්ඛන්තො මෙ
ඉසී ච මෙ ඵතමස්සං අසංසි
ගනන්තාන රක්ඛන්තො පටිගාහී ගාථං
අපි නෙ වරං අත්තමනො දදෙයා.²

2356. යොජෙන්නු චෙ ව රාජරථෙ සුකතෙ විත්තසිබ්බතෙ,
කච්ඡං නාගානං බන්ධිථ ගීචෙයාං පටිමුක්ඛිථ.

* මරමම සාමපොක්කෙසු අයං ගාථා නා දියසති,
1. න කම්මනා - මජ්ඣ. සා.
2. අපි හුතෙ අත්තමනො වරං දදෙ - මජ්ඣ.

2350. යම් කෙනෙකුගේ රාගයන් දොළහයන් අවිද්‍යාවන් පහවී ද, ඝෛය කළ ආසුව ඇති රහත්හු වෙද්ද උන්වහන්සේ කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත් ඵල වේ.

* මෙධ්‍ය රජ නෙම යශස් ඇත්තා වූ මාතඬු සෘෂි කෙරෙහි සිත දූෂ්‍ය කොට සහජිරිවරින් වැනැසුණේ ය. එකල්හි මෙධ්‍යාරණ්‍යය වූයේ ය.

මාතඬු ජාතක යි.

2. විතර්කසමහර ජාතකය

2351. මිනිසුන් විසින් මැනැවින් පුරුදු කරන ලද හැම කර්මයක් ම විපාක සහිත ය. කුශලාකුශල කම් අතුරෙන් හිස් කම් කිසිවක් නැත. ස්වකීය කමියෙන් පුණ්‍ය විපාකයට පැමිණ මහත් අනුභාව ඇති සම්භූත නම් වූ තමන් ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් දකිමි.

2352. මිනිසුන් විසින් මොනොවට පුරුදු කරන ලද හැම කමියක් ම විපාක සහිත ය. කුශලාකුශල කම් අතුරෙන් හිස් කම් කිසිවක් නැත. යම්සේ මාගේ යශස් සමෘද්ධිවිද කිම? එසේම මා සොහොවුරු විතර්කයාගේ සිතත් සමෘද්ධි වීද?

2353. මිනිසුන් විසින් මොනොවට පුරුදු කරන ලද හැම කර්මයක් ම විපාක සහිත ය. කුශලාකුශල කර්ම අතුරෙන් හිස් කර්ම කිසිවක් නැත. දේවයන් වහන්ස යම්සේ නුඹ වහන්සේගේ යශස් සමෘද්ධි වී ද, එසේ ම ඒ විත්තයාගේ ද සිත සමෘද්ධි විය. විත්තයා ගැන (මෙසේ) දැන ගන්නේ මැනැවි.

2354. පින්වත, මම විත්ත නම් වෙ මැ යි කියන විත්තයාගෙන් ම තට මෙය අසන්නට ලැබිණි ද? නැතහොත් අනෙකකුගෙන් අසන්නට ලැබිණි ද? මෙය නුඹට කවරෙක් කීවේ ද? ගාථාව නම් මැනැවින් ගායනය කරන ලදී. ඒ ගැන මට සැකෙක් නැත. නුඹට ගම්වර සියයක් ද දෙමි.

2355. මම විත්ත නම් වේ මැ යි කියන විත්තයාගෙන් ම මට මෙය අසන්නට නො ලැබිණි. ඔබ තුමාගේ උයනෙහි වෙසෙන සෘෂිවරයෙක් මට මේ කරුණ කීවේ ය. රජු වෙත ගොස් මේ ගාථාව ගයව. එවිට තුටුසින් ඇති රජ තෙමේ තට වරයක් ද දෙන්නේ ය.

2356. විසිතුරු මැසුම් ඇති අලංකාර ලෙස සරසන ලද රාජ රථයන් යොදන්වා, ඇතුන්ගේ පොරොද්ද බදිමු. ශ්‍රීවාහරණයන් ද පළදමු.

* බුරුම සියම පොත්හි මෙය නොපෙනේ.

10 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

2357. ආභංගදානතු හෙරිමුද්දිඛගසඛෙඛ
සීසානී යානානී ච යොජයනතු
අජෙජචහං අසසමං තං ගමීසසං
යඤ්ච දකඛිසං ඉසිං නිසින්නං.

2358. සුලඤ්චලාහො චත මෙ අහොසි
ගාථා සුභීතා පරිසාය මජ්ඣේ,
යොහං ඉසිං සීලචතුපපන්නං
දිසවා පතීනො සුමනොහමසමි.

2359. ආසනං උදකං පජ්ජං පනිගණහාතු නො හවං,
අගෙස හවනනං පුච්ඡාම අගසං කුරුතු නො හවං.

2360. රම්මඤ්ච තෙ ආචසථං කරොනතු
නාරීගණෙහි පරිචාරයඤ්ච
කරොහි ඔකාසමනුගභාය
උහොපිමං ඉසසරියං කරොම.

2361. දිසවා එලං දුච්චරිතසස රාජ
අථො සුචි ණණසස මහාවිපාකං,
අත්තානමෙවං පටිසඤ්ඤමීසසං
න පඤ්ඤෙ පුත්තං පසුං ධනං වා.

2362. දසෙවිමා වසසදසා මචචානං ඉධ ජීවිතං,
අපපත්තඤ්ඤච තං ඔධිං නළො ජිහොනාව සුසසති.

2363. තඤ්ච කා නඤ්ච කා බීඨිචා කා රතී කා ධනෙසනා,
කිමෙම පුත්තෙහි දුරෙහි රාජ මුත්තෙසමි ඛන්ධනා.

2364. යො අහං සුපපජානාමි මඤ්ච මෙ නප්පමජ්ජති,
අනිතකෙනාධිපතනසස කා රතී කා ධනෙසනා.

2365. ජාති නරානං අධමා ජනිඤ්ච
චණ්ඩාලයොනී දිපද කණ්ඨො,
සකෙහි කමෙමහි සුපාපකෙහි
චණ්ඩාලගඛෙහ අවසිමහ පුබ්බෙ.

2366. චණ්ඩාලාහුමහ අවනතීසු මිගා තෙරඤ්ඤරමපතී,
උකඤ්චා නමෙදුතීරෙ තාජ්ජ චූභමණඛක්ඛියා,

2357. බෙර - මිහිඟු බෙර - සක් යන කුය්යියන් නාද කෙරෙත්වා, වේග ගමන් ඇති වාහන ද යොදත්වා, යම් තැනක හුන් සෘෂිවරයා දක්නට හැක්කෙම් නම්, අද ම ඒ අසපුවට යන්නෙමි යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

2358. එකාන්තයෙන් මට යහපත් ලාභයෙක් විය. මා විසින් පිරිස් මැද ගාථාව මැනවින් ගායනය කරන ලදී. ශීල වුතයෙන් සමන්විත වූ සෘෂිවරයා දැක ඒ මම ප්‍රීත වූයෙමි සතුටුසිත් ඇත්තෙමි වෙමි.

2359. පින්වතුන් වහන්ස, අපගේ අසුන ද පා දෝනා පැන් ද පිළිගන්නා සේක්වා, පින්වතුන් වහන්සේ ආගන්තුක සත්කාරයෙන් පිදීම් වශයෙන් විචාරම්. පින්වතුන් වහන්සේ අපගේ ආගන්තුක සත්කාරය පිළිගන්නා සේක්වා.

2360. නුඹ වහන්සේට සිත්කලු ගෘහයක් කෙරෙත්වා, ස්ත්‍රීසමුහයා විසින් තෙපි පිරිවරනු ලබව. අනුග්‍රහ පිණිස එයට අවකාශ කළ මැනැවැ. අපි දෙදෙනා මැ මේ රජ සැපත අනුභව කරමිහ යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

2361. මහරජ, දුශ්චරිතයාගේ විපාකය දැක වැළිදු මනාව පුරුදු කළ සුචරිතයාගේ විපාකයක් දැක මෙසේ තමන් ම සංවරයට පැමිණියෙමි. පුත්‍ර සම්පත් හෝ ගව මහිෂාදි පඤ්ඤා සම්පත් හෝ ධන සම්පත් හෝ නො පතන්නෙමි.

2362. මෙලොව මිනිසුන්ගේ ජීවිතය වෂියන් සම්බන්ධ දශක දශකයෙක් ම ය. ඒ දශකයන් සම්බන්ධ සීමාවට නොපැමිණ ම සිදින ලද බට ගසක් මෙන් වියලෙයි. (මැරෙයි.)

2363. මහරජ, ඒ නැසෙන ජීවිතයෙහි ලා පස්කම් අරඹයා කවර සතුටක් ද? කිනම් කායික ක්‍රීඩාවක් ද? කවර සොමනස් සහගත ඇල්මක් ද? කිනම් ධනොපාර්ජනයෙක් ද? දරුඳින්ගෙන් හා භායනීවත්ගෙන් ඇති ප්‍රයොජනය හෝ කුමක් ද? මම බන්ධනයෙන් මිදුණෙමි.

2364. ඒ මම හොඳින් ම දනිමි. මරුවා මට පමා නො වේ. මරුවාහට යටත් වූවහුට කවර රතියක් ද? කිනම් ධනොපාර්ජනයෙක් ද?

2365. මහරජ, මිනිසුන්ගේ අධිම වූ වණ්ඤාලයෝනිය දෙපා ඇත්ත-වුන් අතර පහත් වේ. පෙර අපි ස්වකීය පාපකම් විපාකයෙන් සැබොල් මව් ගැබ්හි වූසුමිහ.

2366. අපි දෙදෙන අවන්ති දනව්වෙහි වණ්ඤාලයෝ වූමිහ. ඉන් සැව තෙරකුප්පරා ඉවුරෙහි මුට්ටෝ වූමිහ. එයින් වුත ව නම්ද නදී තීරයෙහි උකුස්සෝ දෙදෙනෙක් වූමිහ. අද ඒ අපි බ්‍රාහ්මණ හා ඝෂ්ත්‍රිය වූමිහ.

12 ජාතකපාළි වීසතිපාතො

- 2367. උපතීයති ජීවිතමපමායු
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
මාකාසි කමමානි දුබ්බද්‍රයානි.
- 2368. උපතීයති ජීවිතමපමායු
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
මාකාසි කමමානි දුකඛඵලානි.
- 2369. උපතීයති ජීවිතමපමායු
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
මාකාසි කමමානි රජස්සිරානි.
- 2370. උපතීයති ජීවිතමපමායු
චණ්ණං ජරා භතති නරස්ස ජීයතො,
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
මාකාසි කමමං නිරුප්පපත්ඤා.
- 2371. අඤ්ඤා හි සච්චං චචනං තචෙතං
යථා ඉසි භාසසි ඵචමෙනං,
කාමා ච මෙ සතති අනපපරුපා
තෙ දුච්චජා මාදීයකෙන භිතඛු.
- 2372. නාගො යථා පඛාමජේකං ඛාසනොහා
පස්සං ඵලං නාභිසමේහානි ගතාකුං,
ඵචංපභං කාමපචොත ඛාසනොහා
න භිකඛුතො මග්ගමනුබ්බජාමි.
- 2373. යථාපි මාතා ච පිතා ච පුත්තං
අනුසාසරෙ කිනති සුඛිභවෙයා,
ඵචමෙසු මං කං අනුසාස භතොත
යමාවරං පෙචචි සුඛිභවෙයාං.
- 2374. නො චෙ තුච්චං උසසභසෙ ජනිඤ්ඤ
කාමෙ ඉමෙ මානුසකෙ පහාකුං,
ධම්මං බලිං පට්ඨපයසසු රාජ
අධම්මකාරො ච තෙ මාහු රට්ඨං.
- 2375. දුභා විධාවනාකු දිසා චතසෙසා
නිමනනකා සමණබ්‍රාහ්මණානං,
තෙ අනාපාතොන උපට්ඨභසසු
චජෙත සෙතාසනපච්චයෙන ච.

2367. මහරජ, මේ ජීවිතය මරණය කරා පැමිණෙයි. සක්‍යයන්ගේ ආයුෂ්‍ය කාලය සවල්ප ය. ජරාවෙන් මරුවෙතට පැමිණියහුට පුත්‍රාදීහු පිහිට නො වෙති. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය කරව. (පිළිපදුව.) දුක් වැඩෙන්නා වූ පාපකම් නොකරව.

2368. ජීවිතය මරණය කරා පැමිණෙයි, සක්‍යයන්ගේ ආයු කාලය සවල්ප ය, ජරාවෙන් මරු වෙතට පැමිණියහුට පුත්‍රාදීහු පිහිට නො වෙත්. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය කරව. (පිළිපදුව.) දුක් විපාක ගෙන දෙන කම් නො කරව.

2369. ජීවිතය මරණය කරා පැමිණෙයි. සක්‍යයන්ගේ ආයු කාලය සවල්ප ය. ජරාවෙන් මරු වෙතට පැමිණියහුට පුත්‍රාදීහු පිහිට නො වෙත්. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය පිළිපදුව. කෙලෙස් රජසින් වැසිගිය හිස් ඇති කම්යන් නො කරව.

2370. ජීවිතය මරණයට පැමිණෙයි. සක්‍යයන්ගේ ආයුෂ්‍ය කාලය සවල්ප ය. දිරන්නා වූ මිනිසාගේ ශරීරවර්ණය ජරා නොමෝ නසයි. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය කරව. නිරයෙහි ඉපදීමට හෙතු වන කම් නො කරව.

2371. එකාන්තයෙන් ම නුඹ වහන්සේගේ වචනය සත්‍ය ය. සෘෂි තෙම යම්සේ කියන්නේ නම්, ජය එසේ ම ය. අප්‍රමාණ කාම සම්පත් මට ඇත්තාහ. සෘෂිවරය, ඒ කාම සම්පත් මා වැන්නකු විසින් අත්හැරිය නො හැකි ය.

2372. මධ්‍වගුරෙහි එරුණු ඇත් තෙමේ ගොඩ දක්නේ යම්සේ යා නො හැක්කේ වේ ද, එමෙන් ම කාම පඩ්‍ධයෙහි එරුණු මම හික්‍ෂුවගේ අනුශාසනා මාර්ගයට නො පැමිණෙමි. හෙවත් පැවිදි වන්නට නො පිළිවන් වෙමි.

2373. කවරාකාරයෙකින් පුතු සුවපත් වන්නේ ද යි සලකා යම්සේ නම් මවුපියෝ පුතුට අනුශාසනා කෙරෙද්ද. ස්වාමීනි, එසේ ම යම් ලෙසකින් පිළිපදින්නෙමි නම් පරලොව සුව පිණිස හෙතු වේ ද, එසේ ම මට අනුශාසනා කරන සේක්වා.

2374. ජනාධිපති මහරජ, ඉදින් තෙපි මිනිසුන් පිළිබඳ මේ පස්කම් සුව අත්හරින්නට නො හැක්කහු නම්, දහමින් අයබදු පිහිටුවවු. තොපගේ රටෙහි අධම් ක්‍රියාවෝ ද නො වෙත්වා.

2375. මහණබමුණන් හට ආරාධනය කරන්නා වූ දූතයෝ සිවු දිගට යවත්වා, ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ආහාරයෙන් හා ගිලන්පයින් ද වස්ත්‍රයෙන් හා සෙනසුනින් ද සෙසු පසයෙන් ද උවැටැන් කෙරෙත්වා.

14 ජාතකපාළි වීසතිනිපාතො

- 2376. අකෙතන පානෙන පසන්නවිතො
සනිත්‍යපය සමණ්‍යාභමණෙ ව,
දඤ්චා ව භුඤ්චා ව යථානුභාවං
අනිඤ්ඤො සග්ගමුපෙහි යානං.
- 2377. සවෙ ව නං රාජ මදෙ සහෙය්‍ය
නාරිගණෙහි පරිවාරයනං
ඉමමෙවගාථං මනසීකරොහි
භාසෙසි වෙ නං පරිසාය මජ්ඣෙකං.
- 2378. අබෙහාකාසසයො ජනතු වජනනායා ඛීරපාසිතො,
පරිකිණෙණො සුපානෙහි සවාජජ රාජාති වුච්චතීති.

විතකසමහුත ජාතකං.

3. සිව්ථිජාතකං¹

- 2379. දුරෙ අපසංසං ථෙරොව වකඤ්චං යාවිතුමාගතො,
ඵකනෙතො භවිස්සාම වකඤ්චං මෙ දෙහි යාවිතො.
- 2380. කෙනානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසී
වණ්ඛක වකඤ්චපථානු යාවිතුං,
සුදුච්චජං යාවසී උතමඛං
යමාහු නෙතං පුරිසෙන දුච්චජං.
- 2381. යමාහු දෙවෙසු සුජමපතීති
මසවාති නං ආහු මනුසසලොකෙ,
තෙනානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසී
වණ්ඛකො වකඤ්චපථානි යාවිතුං.
- 2382. වණ්ඛතො මඤ්ච වණ්චං අනුතරං
දදහි මෙ වකඤ්චපථානි යාවිතො,
දදහි මෙ වකඤ්චපථං අනුතරං
යමාහු නෙතං පුරිසෙන දුච්චජං.
- 2383. යෙන අකොන ආගඤ්ඤි යමතථමභීපඤ්චං,
තෙ තෙ ඉජ්ඣනතු සඛ්‍යප්පා උභ වකඤ්චනී බ්‍රාහ්මණ.
- 2384. ඵකං තෙ යාවමානසස උභයානි දදමහං
සවකඤ්චමා ගච්ඡ ජනසස පෙකඛතො,
යදිච්චසෙ තිං තං තෙ² සමිජ්ඣතු.

---

1. සිව්ථිජ ජාතකං - සා.
2. තදතෙ - සිච්ච.

2376. පහන් සිත් ඇත්තේ ආහාරයෙන් ද ගිලන්පසින් ද මහණ බමුණන් සතපවු, හැකි පරිදි දීමත් කොට බුදීමත් කොට නිසැ නොලබන ලද්දේ ස්වර්ග ලොකයට එළඹෙවු.

2377. මහරජ, ඉදින් ස්ත්‍රී සමූහයා සමග පරිවරණය කරන තොප රාජමදය තෙමේ යටපත් කෙරේ නම් මේ ගාථාව ම මෙනෙහි කරවු. තවද මේ ගාථාව පිරිස් මැද කියවු.

2378. පෙර මම තෘණ කුටියක් පමණ සෙවණකුත් නො වූයෙන් ආහාවකාශයෙහි ශයනය කරන සැඩොලෙක් වීම්. එකල මව කිරි පොවා වලට ගිය කල්හි බැල්ලක විසින් කිරි පොවන ලද්දේම, බඳු පැටවුන් විසින් පිරිවරන ලදුව වාසය කෙළෙම්. ඒ මම අද රජ යයි කියනු ලබමි.

විතසමහුත ජාතක යි.

3. සිව් ජාතකය

2379. මහරජ, ඇසින් කිසිවක් නො දක්නෙම, මහල්ලෙක් වූ දුර සිට ඇසක් ඉල්ලා ගැනීම පිණිස ආවෙමි. (මාවිසින්) ඉල්ලන ලද (ඔබතුමා) මට ඇසක් දෙනු මැනැවි. (එවිට) අපි දෙදෙන ම එකැස් ඇත්තමෝ වන්නෙමු.

2380. දුගී පුරුෂය, කවරකු විසින් අනුශාසනා කරන ලද්දේ ඇස් ඉල්ලීමට මෙහි ආවෙහි ද? මිනිසකු විසින් දෙන්නට අපහසු-යයි යමක් උදෙසා කියත් ද, ශරීරය පිළිබඳ උත්තලාබ්‍යයක් වූ ඒ ඇස් ඉල්ලන්නෙහිය.

2381. දෙවියන් අතර සුජම්පති යයි යමකු උදෙසා කියද්ද, මිනිස් ලොවැ ඔහුට මසවත් යයි කියත්. ඔහු විසින් අනුශාසනා කරනු ලැබූ දුගී මම ඇස් ඉල්ලීමට මෙහි පැමිණියෙමි.

2382. ඉල්ලීම් අතර මාගේ මේ ඉල්ලීම ප්‍රධානය. ඉල්ලන ලද තෙහි මට ඇස් දෙවු. මිනිසා විසින් දීමට දුෂ්කර යයි යමක් කියද්ද ඒ ඇස් මට දෙනුමැනැවි.

2383. යම් බලාපොරොත්තුවකින් යමක් පතමින් මෙහි ආයෙහි ද තොපගේ ඒ අදහස් සමෘද්ධ වේවා, බමුණ ඇස් ලබව.

2384. එක ඇසක් ඉල්ලන්නාවූ තොපට මම ඇස් දෙක ම දෙමි. ඇස් ඇත්තෙක්වූ ජනයා බලාසිටියදී ම නුඹ මගෙන් යමක් බලා-පොරොත්තු වෙහි ද, එය තට සමෘද්ධ වේවා, යි සිවිරජ තෙමේ කීවේය.

- 2385. මා නො දෙව අද වකඹු මා නො සබෙබ් පරාකරී,
ධනං දෙහි මහාරාජ මුත්තා වෙළුරියා බහු.
- 2386. යුත්තෙ දෙව රථේ දෙහි ආජානියෙ වලඹකහෙ,
නාගෙ දෙහි මහාරාජ හෙමකපපනවාසසෙ.
- 2387. යථා නං සිවයො සබෙබ් සයොග්ගා සරථා සද,
සමනනා පරිකිරෙය්‍යුං එවං දෙහි රථේසහ.
- 2388. යො වෙ දසසනති වකාන අදනෙ කරුනෙ මනො,
භුමායා යො පතිතං පාසං ගීවාය පටිමුක්ඛති.
- 2389. යො වෙ දසසනති වකාන අදනෙ කරුනෙ මනො,
පාපා පාපනරො හොති සමපනෙතා යමසාධනං.
- 2390. යං හි යාවෙ නං හි දදෙ යං න යාවෙ නා නං දදෙ,
සවාහං තමෙ ව දසසාමී යං මං යාවති බ්‍රාහ්මණො.
- 2391. ආයුං නු වණණං නු සුඛං බලං නු
කීං පතථයානො නු ජනිඤ දෙසී,
කථං හි රාජා සිවිතං අනුත්තරො
වකඹුති දජ්ජා පරලොකහෙතු.
- 2392. නවාහමෙතං යසසා දදමී
න පුත්තමීච්ඡ න ධනං න රථං,
සහකඤ්ච ධම්මො වරිතො පුරාණො
ඉච්චව දනෙ රමනෙ මනො මමං.
- 2393. න මෙ දෙසසා උභො වකඹු අත්තානං මෙ න දෙසසියං
සබ්බඤ්ඤනං පියං මයහං තසමො වකඹුං අදසහා.
- 2394. සබ්බා ව මිත්තො ව මමාසි සිවක
සුසිකබ්බො සාධු කරොහි මෙ වචො,
උඤ්ඤ වකඹුති මමං ජිහිංසනො
හත්ථසු ආවෙසි වණ්ණකසස.
- 2395. වොදිතො සිවිරාජෙන සිවකො වචනංකරො,
රසෙඤ්ඤ වකඹුති උඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණසුපනාමසී
සවකඹු බ්‍රාහ්මණො ආසි අකො රාජා උපාවසී.

2385. දෙවයන්වහන්ස, ඇස් නොදෙනු මැනැවි. ඇස් දී අප සියල්ලන් හැර නොදමනු මැනැවි. මහරජ (මොහුට) ධනය දෙනු මැනැවි. බොහෝ මුතු ද වෙරළමිණි ද යන වස්තුව දුන මැනැවි.

2386. දෙවයන්වහන්ස, අසුන් යොදන ලද රථ ද, අලංකෘත ආජානෙය අශ්වයන් ද, දෙනු මැනැවි. රන් අබරණින් සැරසූ ඇතුන් දෙනු මැනැවි.

2387. රජපුරුවන් වහන්ස, සේනා සහිත වූ රථ සහිත වූ මුළු සිව්ථට වාසිහු හැම කල්හි නුඹ වහන්සේගේ හාත්පසැ යම්සේ පිරිවරා සිටිද්ද, මෙසේ ම ඇස් නොදී සෙසු වස්තූන් දුන මැනැවැ යි කීහ.

2388. යමෙක් යමක් දෙන්නෙමි යි කියා පසුව නොදීමට සිත් පහළ කෙරේ ද, හෙ තෙමේ එකාන්තයෙන් ම බිමැ හුණු මළ පුඬුවක් ගෙන බෙල්ලෙහි බහාගනී.

2389. යමෙක් යමක් දෙන්නෙමැ යි කියා පසුව නොදෙන්නට සිතයි ද, හෙ තෙමේ පවිටකුටත් වඩා පවිටු වූයේ යමයාගේ අණ පවත්නා තැනට පැමිණියේ වෙයි.

2390. යමක් ඉල්ලන්නේ නම් එය ම දෙන්නේ ය. යමක් නො ඉල්ලන්නේ නම් එය නො දෙන්නේ ය. බමුණු තෙම යමක් මගෙන් ඉල්ලා ද, ඒ මම එය ම දෙන්නෙමි යි රජ තෙම කීය.

2391. ජනාධිපති මහරජතුමනි, ආයුෂ පතා ඇස් දෙන්නෙහි ද? එසේ නැත. වර්ණය පතා ද? එසේත් නැත. සැපය පතා ද? එසේත් නැත. බලය පතා ද? මෙයින් කවරක් පතමින් දෙන්නෙහි ද? සිව්ථට වාසින්ට උතුම් වූ රජ පරලෝ සැප පිණිස කෙසේ නම් ඇස් දෙන්නෙහි ද?

2392. මම යශ්ස හෙතු කොට ගෙන මේ ඇස් නො දෙමි. පුත්‍ර සම්පත්තිය නො කැමැත්තෙමි. ධනය ද නො කැමැත්තෙමි. රටෙහි අධිපති බව ද නො කැමැත්තෙමි. එසේ ද වුවත් මෙය සත්පුරුෂයන් විසින් පුරුදු කරන ලද ධර්මයෙකි. මාගේ සිත එසේ හෙයින් දනායෙහි ම ඇලෙයි.

2393. මට දෙඇස් අප්‍රිය නැත. මාගේ ආත්මය (ජීවිතය) ද අප්‍රිය නැත. මට සර්වඥතාඤානය ප්‍රිය ය. ඒ නිසා මම ඇස් දිනිමි යි.

2394. යහළු සිවකය, තෙපි මාගේ යහළුවා ද මිත්‍රයා ද වව. වෛද්‍ය ශිල්පයෙහි මනාව හික්මුණෙහිය. මාගේ වචනය කරව. මා බලා සිටිය දී ම ඇස් උදුරා දුගියාගේ අතෙහි තබව.

2395. සිව්ථ රජ විසින් මෙහෙයවන ලද සිවක තෙමේ රජුගේ වචනය කෙළේ ය. රජුගේ ඇස් උදුරා බ්‍රාහ්මණයාට දුන්නේ ය. බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඇස් සහිත විය. අක්ක වූ රජ තෙමේ හිඳගත්තේ ය.

18 ජාත්‍යන්තර පාලි - විසතින් පාතො

- 2396. තතො සො කතිපාහසස උපරුලොහසු වකුසු,
සුතං ආමනතයි රාජා සිවිතං රට්ඨවඩතො.
- 2397. යොජෙහි සාරථී යානං යුක්තඤ්ඤි පටිවෙදය,
උය්‍යානභුමිං ගච්ඡාම පොකඛරඤ්ඤා වනානි ව.
- 2398. සො ච පොකඛරණියා තීරෙ පලප්ඵෙතන උපාවිසී,
තස්ස සකෙතා පාතුරහු දෙවරාජා සුජම්පති.
- 2399. සකෙතා හමසම් දෙවිඤ්ඤා ආගතොජ්ඣ නවනතිකො,
වරං වරසුඤ්ඤා රාජීසි යං කිඤ්ඤි මනසිවජසි.
- 2400. පහුතං මෙ ධනං සකක ඛලං කොසො ව්‍යාප්පකො,
අක්ඛසස මෙ සතොදුනි මරණඤ්ඤාව රුච්චති.
- 2401. යානි සච්චානි දිපදිඤ්ඤා තානි භාසසසු ඛත්තිය,
සච්චනොත භණමානසස සුත වකුඤ්ඤා භවිසසති.
- 2402. යෙ මං යාවිතුමායනති නානාගොතතා වණ්ඛකා,
යොපි මං යාවතෙ තත්ඤ්ඤා යොපි මෙ මනසො පියො.
එතෙන සච්චවජෙජන වකුඤ්ඤා උපපජ්ජථ.
- 2403. යං මං සො යාවිතුං ආග දෙහි වකඤ්ඤාති බ්‍රාහ්මණො,
තස්ස වකඤ්ඤාති පාදසිං බ්‍රාහ්මණසස වණ්ඛබ්බිතො.
- 2404. හියොයා මං ආවිසී පීති යොමනසසඤ්ඤානසකං,
එතෙන සච්චවජෙජන දුතියමෙම උපපජ්ජථ.
- 2405. ධමෙඤ්ඤා භාසිතා ගාථා සිවිතං රට්ඨවඩසන,
එතානි තච නොතනානි දිබ්බානි පටිදියසරෙ.
- 2406. තීරො කුඩධං තීරො සෙලං සමතිග්ගසහ පබ්බතං,
සමනතා යොජනසතං දසසනං අනුභොතතු තෙ.
- 2407. කොනිධ විතතං න දදෙය්‍ය යාවිතො
අපි විසිට්ඨං සුපියමපි අතතො,
තදිඤ්ඤා සබ්බෙ සිවයො සමාගතා
දිබ්බානි නොතනානි මමජ්ජ පසසථ.

2396. ඉන්පසු සිව්දටියන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ ඒ රජ තෙම ඇස් පිහිටි නන්හි මස් ලියලූ විට රියදුරා ඇමතුවේ ය.

2397. එම්බා සාරථිය, යානයක් යොදව. යොදන ලද්ද ද දන්වව. උයන් බිමට ද, පොකුණුවලට ද, වනයට ද යම් සි රජ තෙමේ කීවේ ය.

2398. ඒ රජ තෙමේද පොකුණුතෙර පයඹිකයෙන් හිදගත්තේ ය. ඔහුගේ ඉදිරියෙහි සුජම්පති නම් වූ සක්දෙවරජ තෙම පහළ විය.

2399. මම දෙවෙන්ද්‍ර වූ ශක්‍ර වෙමි. නුඹ වහන්සේගේ සමීපයට ආයෙම් වෙමි. රාජර්මිය, නුඹ වහන්සේ සිත්හි යමක් කැමතිවන සේක් නම් වරයක් ඉල්ලව.

2400. ශක්‍රය, මාගේ ධන බොහෝ ය. බලය බෙහෙවි. කොෂ්ඨාගාරය ද අනල්ප ය. දෑන් අඤ්ච වූ මට මරණය ම රුවිවේ යයි රාජර්මි තෙම කීවේ ය.

2401. දෙපා ඇතියන්ට ප්‍රධාන වූ රජතුමනි, යම් සත්‍ය කාරණයෝ වෙද්ද, ඒ සත්‍යයන් ම කියනු මැනව සත්‍යයකියන්නා වූ නුඹ වහන්සේට නැවැත ඇසක් ඇතිවන්නේ ය.

2402. නා නා ගොත්‍ර ඇති යම් යාවක කෙනෙක් මගෙන් ඉල්ලන්නට පැමිණෙද්ද, ඔවුන් අතුරෙහි යමෙක් මගෙන් ඉල්ලා ද හෙ තෙමේ ද මාගේ සිතට ප්‍රිය වේ. මේ සත්‍යවචනය කරණ කොට ගෙන මට ඇසක් පහළ වේවා.

2403. ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ යම් හෙයෙකින් ඇසක් දෙවසි ඉල්ලීමට මා කරා පැමිණියේ ද, දුගී ඒ බමුණාට ඇස් දුනිමි.

2404. මට බොහෝ ප්‍රීතිය ඇති විය. නො අඩු සොම්නසක් ද විය. මේ සත්‍යවචනයෙන් දෙවැනි ඇස උපදීවා.

2405. සිව්න්ගේ රටට වැඩ සිදු කරන උතුමාණෙනි, නුඹ වහන්සේ විසින් දැනුම් ස්වභාවයෙන් ම ගාථා කියන ලද. නුඹ වහන්සේගේ දිව්‍යානුභාවයෙන් යුත් මේ ඇස් දක්නට ලැබෙත්.

2406. මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ මේ ඇස් බිත්තියෙන් සරස ද ශෛලයෙන් සරස ද පර්වතයෙන් සරස දෑ සි මෙසේ භාත්පස යොදුන් සියයක් තුළ රූප දර්ශනය සිඬ කෙරේවා' යි ශක්‍ර තෙම ආශීර්වාද කෙළේ ය.

2407. මෙලොව ඉල්ලන ලද්දේ උතුම් වූ ද තමනට ඉතා ප්‍රිය වූ ද කුමන වස්තුවක් වුවත් කවරෙක් නම් නො දෙන්නේ ද, එසේ දීමෙන් පහළ වූ දිව්‍යමය වූ මාගේ ඇස් අද මෙහි රැස් වූ සිව්රට වැසි සියල්ලෝ ම බලත්වා.

2408. තීරෝ කුඩා කිරීම සඳහා සමාජයේ පවතින,
සමාජයේ සාමාන්‍ය ජනතාව දැනට අනුගමනය කළ යුතු මේ.

2409. නව ව්‍යවස්ථාපන පරමාර්ථ ක්ෂේත්‍ර වේදිකා ඉඩ පිටින,
දැනට මානුෂ්‍ය ව්‍යවස්ථාපන මේ වකල්ල අමාත්‍ය.

2410. එනමුත් දිවයින සිවයෝ දෙව දැනට හුණු
දැනට ව හුණු ව යථානුභාවය.
අනිකුත් සහනමුපෙට් යානනි.

සිවි ජාතක.

4. සිරිමජුජාතක

2411. පඤ්ඤාපුප්‍රපත සිරියා විහිත.
සසස්සනඤ්ඤාපි අපෙතපඤ්ඤා,
පුච්ඡාමි තං සෙනක එතමස්ස.
කමෙස්ස සෙය්‍යො කුසලා වදන්ති.

2412. ධීරා ව බාලා ව භවෙ ජනිත.
සිප්පුපපතනා ව අසිප්පිතො ව,
සුචාරිමනොති අචාරිමය්‍ය.
සසස්සනො පෙසසකරා භවන්ති.
එතමුපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.

2413. තවමුපි පුච්ඡාමි අනොමපඤ්ඤා
මහොසධ කෙවලධර්මදස්සි,
බාලං සසස්සං පණ්ඩිතං අප්පහොගං.
කමෙස්ස සෙය්‍යො කුසලා වදන්ති.

2414. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො
ඉදමෙව සෙය්‍යො ඉති මඤ්ඤමානො
ඉධලොකදස්සි පරලොකං අදස්සි,
උභයස්ස බාලො කලිමග්ගහෙසි.
එතමුපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න සසස්සි බාලො.

2408. මාගේ මේ දිව්‍ය නෙත්‍රයෝ භික්ඛියෙන් සරස ද ගලින් සරස ද පර්වතය ඉක්මවා ද, භාත්පස යොදුන් සියයක් රූප දක්ම සිඬ කෙරෙත්.

2409. ජීවලොකයෙහි මිනිසුනට ත්‍යාගයට වඩා උතුම් වූ අත් කිසිවක් නම් නැත. මිනිස් ඇසක් දී මා විසින් දිව්‍ය නෙත්‍රයක් ලබන ලදී.

2410. මේ කාරණය ද දැක සිවිරට වැසියෙහි, දන් දෙවූ. අනුභවය ද කරවූ. ශක්ති පමණින් දීමක් කොට අනුභවයත් කොට නිසු නොලබන ලද්දහු ස්වර්ගලොකයට පැමිණෙවූ යයි.

සිවි ජාතක යි.

4. සිරිමැදු ජාතකය

2411. එමඛා සෙනකය, ප්‍රඥාවෙන් යුතු වූ සම්පතීන් තොර තැනැත්තා ද යශසින් යුතු වූ ප්‍රඥාවෙන් තොර තැනැත්තා ද යන මේ දෙදෙනා අතුරෙන් කවරෙක් උතුමා යි පණ්ඩිතයෝ කියද්ද? යන මේ කරුණ මෙහි දී නුඹගෙන් අසමි යි රජ තෙම කීවේ ය.

2412. මහරජ, පණ්ඩිතයෝ ද මෝඩයෝ ද ශිල්ප දන්තෝද ශිල්ප නොදන්තෝ ද උසස් ජාති ඇත්තෝ ද යන සියල්ලෝ ද පහත් ජාතික සම්පත් ඇත්තහුගේ මෙහෙකරුවෝ වෙත්. මේ කරුණ ද දැක ප්‍රඥ ඇත්තා නිභීන ය. සම්පත් ඇත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය යි කියමි යි සේනක තෙමේ කීවේ ය.

2413. අලාමක ප්‍රඥ ඇති සියලු ධර්මයන් දක්නාසුලු මහෝෂධිය, ඔබ ද විචාරමි. අඤ්ඤා වූ සම්පත් ඇත්තහු ද පණ්ඩිත වූ සම්පත් නැත්තහු ද යන මේ දෙදෙනා අතුරෙන් කවරෙක් ශ්‍රේෂ්ඨ ය යි පණ්ඩිතයෝ කියද්ද යි මෙහි දී අසමි යි රජ තෙම කීවේ ය.

2414. මේ ලොකයෙහි ඵල්ලවයාය ම ශ්‍රේෂ්ඨය යි හභිමිත් අඤ්ඤා තෙමේ පවිකම් කරයි. මෙලොව ගැන පමණක් පෙනෙන පරලොව ගැන නො පෙනෙන අඤ්ඤා තෙමේ දෙලොවෙහි ම පරාජය ම ගනියි. (ලබයි.) මේ කරුණ ද දැක නුවණැත්තෝ ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය. සම්පත් ඇත්තා වූ අඤ්ඤායා උතුම් නො වේ ය යි මම කියමි යි. මහෝෂධි තෙමේ කීවේ ය.

2415. න සිප්පමෙනං විදධාති හොගං
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො
පසෙසළමුගං සුබමෙධමානං
සිරිහීනං හජනෙ ගොරිමඤ්ඤං
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2416. ලද්ධා සුබං මජ්ඣති අප්පඤ්ඤා
දුසෙඛන ඵුට්ඨොපි පමොහමෙති
ආනන්දානා සුබදුකෙඛන ඵුට්ඨො
පවෙධති වාරිවරොව සමෙම
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසසි බාලො.

2417. දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤා
සමනානතො සබ්බෙ වරතති පකඛි
එවමපි අඛඛිං සධනං සහොගං,
බහුජ්ජනො හජති අක්ඛෙතා
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2418. න සාධු බලවා බාලො සාහසං ඒඤ්ඤෙ ධනං
කඤ්ඤානමෙව දුමෙච්චං කඛඛිනති නිරයෙ භුසං,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසසි බාලො.

2419. යා කාවි නජේඤා ගබ්ගමභික්ඛවනති,
සබ්බාව නා නාමගොතනං ජහනති
ගබ්ගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා
න බායනෙ ඉද්ධිපරො හි ලොකෙ,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2420. යමෙනමකඛා උදධිං මහනතා
සවනති නජේඤා සබ්බකාලං අසඛිං,
සො සාගරො නිවච්චුළාරවෙගො
වෙලං න අවෙච්චි ඓහාසමුද්දො.

2421. එවමපි බාලස්ස පජ්ජිතානි
පඤ්ඤා න අවෙච්චි සිරි කදව්,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසසි බාලො.

2415. මහරජ, මේ ශිල්පය සම්පත් නො දරයි. ශිල්ප දන්නා පමණක් මුත් නැයන් ඇත්තේ නො වෙයි. ශරීරාවකාශ ඇත්තේත් නො වෙයි. කෙළ වැගිරෙන මුව ඇතිවැ සැප විඳින්නා වූ මේ ගොරිමැදු සිටුහු බැලුව මැනැවි. ශ්‍රී නොමෝ ඒ ගොරිමැදුයා හපනය කෙරෙයි. මේ කාරණය ද දැක නුවණැත්තා ජනිතය. සම්පත් ඇත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨය යයි මම කියමි යි සෙනක තෙම කියේ ය.

2416. මහරජ, මද නුවණැත්තේ සැප ලබා මත්වේ. දුකින් සාර්ශ කරන ලද්දේ මුළාවට යෙයි. ආගන්තුක වූ සුවදුක් දෙකින් සාර්ශ කරන ලද්දේ අවිච්චි තබන ලද මත්ස්‍යයකු මෙන් සැලෙයි. මෙයත් දැක නුවණැත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ ය යි මම කියමි යි මහෙෂධ තෙම කිය.

2417. මහරජ, වනයෙහි මිහිරිපල ඇති රුක් සිසාරා පක්ෂිහු යම්සේ හැසිරෙද්ද, එසේ ම ආසා වූ ධන සහිත වූ සම්පත් ඇති පුද්ගලයා ඇසුරු කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජනය තකා බොහෝ දෙන ආශ්‍රය කරත්. මේ කාරණය දැක නුවණැත්තා උතුම් නො වේ. සම්පත් ඇත්තේ ම උතුම් වේ යයි මම කියමි යි සෙනක තෙම කිය.

2418. මහරජ, අඤ්ඤා වූ බලවතා යහපත් නොවේ. හේ සාහසික ලෙස ධනය ලබයි. පසුව ජීර්ශපාලකයෝ අධින්නා වූ ම ඔහු රුදුරු නිරයට ඇද ගනිති, මේ කාරණය ද දැක නුවණැත්තා උතුම් වෙයි. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ උතුම් නො වේය යි මම කියමි යි මහෙෂධ තෙම කියේ ය.

2419. යම්කිසි ඇළ දෙළවල් ගහකරා ගලා බසිද්දී ඒ සියල්ලෝ ම පෙර පැවති නාමගොත්‍ර භැරදමද්ද, මුහුදට ගලාබස්නා ගංගාව ද මුහුදට වැටුණු පසු ප්‍රකට නොවන්නී ද? එපරිද්දෙන් ම ලෝවැසි තෙම ඉසුරුමත් තැනැත්තා ප්‍රධාන කොට ඇත්තේය. මේ කරුණ ද දැක නුවණැත්තා නිහිත යැ, සම්පත් ඇත්තා ම උතුම්ය යි කියමි යි සෙනක තෙම කියේ ය.

2420. යම් ඒ මහාසාගරයක් නුඹ කියෙහි ද? එයට හැම කල්හි ම නොනිසිය හැකි සංඛ්‍යාවක් ඇළ දෙළ ගලා බසිත්. ඒ සාගරය නිතර මහාරළවෙග ඇත්තේ වෙරළ නො ඉක්මවා ද?

2421. මෙපරිද්දෙන් ම අඤ්ඤාගේ කථාවෙන් නුවණැත්තහුඉක්මවා නොයත් (නුවණැත්තහු කරා පැමිණ බිඳෙත්.) සම්පත් තොමෝ ද කිසිකලෙකත් ප්‍රඥවත්තයා නො ඉක්මවයි. මේ කරුණ ද දැන නුවණැත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නැතැයි කියමි යි කියේ ය.

- 2422. අසංකුඤ්ඤානො වෙපි පරෙසමකං
 භංගාති සන්තානගතා යසසසී,
 තසෙසව තං රුහති ක්කුන්මජේකං
 සිරිභීතං තාරයතෙ න පඤ්ඤා
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොයා.
- 2423. පරසස වා අත්තනොවාපි හෙතු
 බාලො මුසා භාසති අප්පඤ්ඤා
 සො නික්ඛිතො හොති සභාය මජේකං,
 පෙච්චාපි සො දුග්ගන්තාමි හොති.
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසසී බාලො.
- 2424. අකම්මපි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
 අනාලභියො අප්පධනො දළිඤ්ඤා
 න තසස තං රුහති ක්කුන්මජේකං
 සිරි ව පඤ්ඤාභවතො න හොති,
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොයා.
- 2425. පරසසවා අත්තනොවාපි හෙතු
 න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා
 සො සුචිතො හොති සභාය මජේකං
 පෙච්චං ව සො සුග්ගන්තාමි හොති.
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසසී බාලො.
- 2426. හත්ථිගවාසසා මණ්ඩකුණ්ඩලා ව
 නාරියො ව ඉඤ්ඤාසු කුලෙසු ජාතා
 සබ්බාව තා උපහොගා භවන්ති,
 ඉඤ්ඤාසු පොසසස අභිඤ්ඤාමනො
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොයා.
- 2427. අසංවිභිතකමමනාං බාලං දුලුචනාමනන්තං
 සිරි ජහති දුමමෙධං ජිණ්ණංව උරගො ක.වං,
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසසී බාලො.
- 2428. පඤ්ඤා පණ්ඩිතා මයං හදන්තා
 සබ්බෙ පඤ්ඤා උපට්ඨිතා
 කං නො අභිභුයා ඉසසරොසි
 සකෙණා භුතපතීව දෙචිරාජා
 එතමපි දිසවාන අහං වදමි
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොයා.

2422. කායාදිසංයම නැත්තා වූ ද යස පිරිවර ඇති තැනැත්තේ විනිශ්චය සභානායෙහි සිට අනුනට වැඩ පිණිස කරුණක් ප්‍රකාශ කෙරේද, නැ සමූහයා මැද ඔහුගේ කීම ම පිළිගැනේ. එය සම්පත් නොමෝ ම සිදු කරවයි. මෙය ද දක නුවණැත්තේ නිහිනය. සම්පත් ඇත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨය යි මම කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2423. මද නුවණැති බාලතෙම අනුන් හෝ තමන් හෙතු කොට ගෙන හෝ මුසා බෙණේ නම්, හෙතෙමේ සභා මධ්‍යයෙහි නිඤ්ඤයෙක් වේ. හෙතෙමේ පරලොචිනි ද දුගතිගාමී වෙයි. මෙය ද දක නුවණැත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නැතැයි මම කියමි යි මහෙෂධ තෙම කීයේ ය.

2424. සහල් නැළියක් පමණකුදු නැති නිර්ධන දිළිඳු මහනුවණැත්තෙක් සත්‍ය කාරණයක් කියන්නේ නමුත් ඔහුගේ ඒ වචන කැනී සමූහයා මැද ගණනට නොයේ. සම්පත් නොමෝ ද නුවණැත්තහුට නොවේ. මේ කාරණය ද දක නුවණැත්තා හීනය. සම්පත් ඇත්තා ම උසස් යයි මම කියමි යි සෙනක තෙම කීවේ ය.

2425. මහනුවණැතිතෙම අනුන් හෝ තමන් හෝ හෙතු කොට ගෙන බොරු නොකියයි ද, හෙතෙමේ සභා මධ්‍යයෙහි පූර්ණ වෙයි, පරලොචිනි ද හෙතෙමේ සුගතිගාමී වන්නේය. මේ කරුණ ද දක ප්‍රඥවන්තයා ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේ යයි මම කියමි යි කීයේ ය.

2426. ඇත්තුද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මාණිකාකුණ්ඩලාභරණයෝ ද සමාදා කුලයන්හි උපන් ස්ත්‍රීහු ද නිර්ධනයෝ ද යන ඒ සියලු වස්තූහු ධනවතාගේ උපහොග වස්තූහු වෙති. මේ කාරණය ද දක නුවණැත්තා නිහිනය. සම්පත් ඇත්තා ම උතුම් යයි කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2427. හොඳින් විධාන නො කළ කර්මාන්ත ඇති නපුරු කතා ඇති මන්ත්‍රීන්ගෙන් යුත් අනුවණ බාලයා දිරාගිය සැව හැරපියා යන සර්පයකු සෙයින් ශ්‍රී නොමෝ හැරපියා යන්නීය. මෙය ද දක නුවණැත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාල තෙමේ එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේ යයි මම කියමි යි මහෙෂධ තෙම කීය.

2428. ස්වාමීනි, අපි පණ්ඩිතයෝ පස්දෙන සියල්ලෝ ම ඇදිලි බැඳගත්තෝ එළඹ සිටියෙමු. නුඹවහන්සේ භූතයනට අධිපති සක්දෙව් රජහු ලෙන් අප සියල්ලන් මැඩගෙන අධිපති වන්නහුය. මෙය ද දක නුවණැත්තා නිහිනය. සම්පත් ඇත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨය යි කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2429. දසො ව පඤ්ඤාසං යසසස්සි බාලො
අතෙථස්ස ජාතෙස්ස තථාවිධෙස්ස
යං පඤ්ඤානො නිපුණං සංවිධෙති,
සමමොහමාපජ්ජති තත්ථ බාලො
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසස්සි බාලො.

2430. අද්ධා හි පඤ්ඤාච සතං පසඤා
කන්තා සිරි භොගරතා මනුස්සා
ඤ්ඤාච චුද්ධානමතුලාරූපං
පඤ්ඤං න අචෙචති සිරි කදවි.

2431. යං තං අප්පච්ඡමහ අතිත්තධී තො
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි
ගචං සහසස්සං උසහඤ්ඤා නාගං
ආජ්ඣස්සස්සෙතො ව රථෙ දස ඉමෙ
පඤ්ඤාසස්ස වේයාකරණෙන තුට්ඨො
දදමි තෙ ගාමවරාති සොළසාති.

සිරිමජ්ඣ ජාතකං.

5. රොහනනමිගජාතකං

2432. එතෙ යුථා පටියනති හීතා මරණස්ස විත්තක,
ගච්ඡ තුවමපි මා කච්චි ජීවිසස්සනති තයා සහ.

2433. නාහං රොහනන ගච්ඡාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න තං අහං ජහිස්සාමි ඉධ භෙස්සාමි ජීවිතං.

2434. තෙ හි නුන මරිස්සනති අජධා අපරිනායකා,
ගච්ඡ තුවමපි මා කච්චි ජීවිසස්සනති තයා සහ.

2435. නාහං රොහනන ගච්ඡාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න තං බද්ධං ජහිස්සාමි ඉධ භෙස්සාමි ජීවිතං.

2436. ගච්ඡ හීරු පලායස්සු තුට්ඨ ඛද්දොස්සි ආයසෙ,
ගච්ඡ තුවමපි මා කච්චි ජීවිසස්සනති තයා සහ.

2429. එබඳු කටයුතු ඇති වූ කල්හි යශස් ඇත්තා වූ බාල තෙම නුවණැත්තාට දසයකු ලෙණේ වේ. නුවණැත්තේ යම් කරුණක් දක්ෂ ලෙස සංවිධානය කෙරේද, එහිදී අඤ්ඤා තෙමේ මුළාවට පැමිණෙන්නේය. මෙය ද දැක නුවණැත්තේම උතුමැ සමීපත් ඇති අනුවණයා එසේ උසස් නොවේ යයි මම කියමි යි මහෙෂධ තෙම කීයේ ය.

2430. මහරජ, ප්‍රඥාතොමෝ බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් එකාන්තයෙන් ම පසස්තා ලද්දීය. මිනිස්සු සමපත්හි ඇලුණාහු ම වෙත්. එහෙයින් ශ්‍රීතොමෝ ඔවුන් කැමැත්තීය. ඤානවිඤ්ඤාත්ගේ නුවණ ද අසමාන ස්වභාව ඇත්තේය. ශ්‍රී තොමෝ කිසිකලෙකත් නුවණැත්තහු නො ඉක්මවා යයි මහෙෂධ තෙම කීයේ ය.

2431. සියලු ධර්මයන් දක්නා ස්වභාවය ඇති මහෙෂධ පණ්ඩිතයන් වහන්ස, අපි යලක් විවාලෙමු නම් එය අපට කියෙහිය. ප්‍රශ්න විසඳීමෙන් තුටු වූ සිත් ඇති මම ගවයන් දහසක් ද ග්‍රෙෂ්ඨ භස්තියකු ද ආජානනය අසුන් යෙදූ මේ රථ දෙයක් ද ගම්වර සොළසක් ද තොපට දෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

සිරිමජු ජාතක යි.

5. රොහනන මීග ජාතකය

2432. විඤ්ඤා, මේ රැළෙහි වූ මුච්චෝ මරණයට බියවූවෝ පැනදුවහි. තොපි ද යව, බලාපොරොත්තු නොවව. තොප සමග ඒ මුච්චෝ ජීවත් වන්නාහ. මෙසේ රොහනන මාග තෙම කීයේ ය.

2433. රොහනනය, මම නොයමි. මාගේ හෘදය ශෝකයෙන් අදිනු ලැබේ. මම තොප නො හරිමි. මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි.

2434. ඇස් අඤ්ඤා වූ සිලිදගුම් කරන්නකු නැති ඒ අපගේ මවුපියෝ එකාන්තයෙන් මැරෙන්නාහ. එහෙයින් සහොදරය, තෙපි එහි යව, බලාපොරොත්තු නො වව. තොප සමග ඒ මවුපියෝ ජීවත් වන්නාහු ය.

2435. රොහනනය, මම නො යමි. මාගේ හෘදය ශෝකයෙන් ඇදගනී. මළපුටුවෙහි බැඳුණු තොප හැර නො යමි. ජීවිතය මෙහි ම හරනෙමි.

2436. බියවනසුලු තැනැත්තිය, වහා යව. පැනදුවව. මම අයොමය කණුවක ඇට වූ මළ පුටුවෙකහි බැඳුණෙමි. තෙපි ද යව. බලාපොරොත්තු නො වව. තොප සමග ඒ මුච්චෝ ජීවත් වන්නාහු යයි බෝසත් තෙම සුනඤ්ඤා නම් නැගණියන්ට කීයේ ය.

2437. නාහං රොහනන ගව්හම් හදයමෙම අවකස්සති,
න නං අහං ජනිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2438. තෙ හි නුන මරිස්සනති අස්සා අපරිනායකා,
ගව්හ කුටමි මා කභිඤ්චි ජීවිස්සනති තයා සහ.

2439. නාහං රොහනන ගව්හම් හදයමෙම අවකස්සති,
න නං බඳ්ධං ජනිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2440. අයා සො ලුද්දකො එති රුද්දරුපො සහාවුධො,
සො නො වධිස්සති අජ්ජ උසුනා සත්තයාමපි.

2441. සා මුහුත්තං පලායිත්වා හයට්ඨා හයනජ්ජිතා,
සුද්දකාරං අකරා හීරු මරණායුපතිවතථ.

2442. කිනනු තෙ මෙ මිගා හොනති මුත්තා බඳ්ධං උපාසරෙ,
න හං වජ්ජුමිව්හනති ජීවිතස්සපි කාරණා.

2443. භාතරො හොනති මෙ ලුද්ද සොදරියා එකමාකුකා,
න මං වජ්ජු මිව්හනති ජීවිතස්සපි කාරණා.

2444. තෙ හි නුන මරිස්සනති අස්සා අපරිනායකා,
පඤ්ඤානං ජීවිතං දෙහි භාතරං මුක්ඛ ලුද්දක.

2445. සො වො අහං පමොක්ඛාමි මාතාපෙත්තභරං මිගං,
නඤ්ඤා මාතාපිතරො මුත්තං දිස්වා මහාමිගං.

2446. එවං ලුද්දක නඤ්ඤා සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,
යථාහමජ්ජ නඤ්ඤා මුත්තං දිස්වා මහාමිගං.

2447. කථං පමොක්ඛා ආසි උපනිතස්මි ජීවිතෙ,
කථං පුත්ත අමොවෙසි කුටා පාසමනා ලුද්දකො.

2437. පින්වත් රොහනනාය, මම නො යමි. මාගේ හෘදය ශොකයෙන් ඇදගනී. මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු තොප මම නො හරිමි. මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි යි සුනානු මුවදෙන කීවා ය.

2438. අක්ක වූ පිළිදගුම් කරන්නකු නැති ඒ අපගේ මවුපියෝ එකාන්තයෙන් මැරෙන්නාහ. එහෙයින් සහොදරිය, තෙපි ද මෙතැනින් යව. බලාපොරොත්තු නො වව. තොප සමග ඒ මවුපියෝ ජීවත්වන්නාහ යි රොහනනා තෙම කීයේ ය.

2439. පින්වත් රොහනනාය, මම නො යමි. මාගේ හෘදය ශොකයෙන් ඇදගනී. මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු තෙපි මම නො හරිමි. මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි. සුනානු නම් මුවදෙන කීවාය.

2440. රෝදු ස්වභාව ඇත්තේ ආටුඛ සහිත වැ ඒ මේ වැදිතෙම එයි. හේ අද අපට හීයෙන් ද අඩයටියෙන් ද හිංසා කරන්නේ ය. (එහෙයින්) වහා පැනයව යි මුවරජ තෙම කීයේ ය.

2441. බියෙන් පෙළුණා වූ බියෙන් තැතිගත්තා වූ බියවනසුලු වූ ඒ මුවැත්තිය මොහොතක් කල් පැන ගොස් ඉතා දුෂ්කර වූවක් කළා. මරණය සඳහා නැවැත පෙරළා ආවා ය.

2442. බක්කියෙන් මිදුණාහු මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු තොප සමීපයෙහි හිඳිති. ජීවිතය හෙතුකොට ගෙන ද තොප හැරයන්නට නො කැමැති වෙති. මේ මුවෝ තොපගේ කවරහු වෙද්දැ යි වැදි තෙම ඇසුවේ ය.

2443. එම්බා වැදි පුත්‍රය, මොහු සමානකුස ඇත්තා වූ එක මව වෙත වැඩුණා වූ මාගේ සහොදරයෝ වෙති. මොහු ජීවිතය හෙතු කොටගෙන හෝ මා හැර යන්නට නො කැමැති වෙති යි මුවරජ තෙම කීයේ ය.

2444. එම්බා වැදි පුත්‍රය, පිළිදගුම් කරන්නකු නැති අක්ක වූ ඒ මවුපියෝ එකාන්තයෙන් ම මැරෙන්නාහ. එහෙයින් ඔවුන් දෙදෙනාගේ ද අප තිදෙනාගේ ද යන අප පස් දෙනකුගේ ජීවිත දෙනු මැනැවි. මාගේ සහොදරයා මුදහරිනු මැනැවැ යි විඝ්නක නම් මාගේ තෙම කීයේ ය.

2445. එම්බා මුවරජ, ඒ මම මවුපියන් පොෂණය කරන්නා වූ මුවරජහු මුදු හරනෙමි. මරණයෙන් මිදුණා වූ මුවරජ දැක මවුපියෝ සතුටු වෙත්වා යි වැදි තෙම කීයේ ය.

2446. එම්බා වැදිපුත්‍රය, මම අද මරණයෙන් මිදුණා වූ මුවරජ දැක යමිසේ සතුටුවන්නෙමි ද, එසේ ම නුඹ ද සියලු නැයන් සමග සතුටුවෙහිවා යි විත්‍රක තෙම දනුමෙවෙහි වශයෙන් ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

2447. පුත්‍රය, ජීවිතය මරණයට ළං කොට පැමිණ වූ කල්හි (මරණාසන්නයේ දී) කෙසේ මිදුණෙහි ද? පුත්‍රය, වැදි තෙම නුඹ මළ පුඩුවෙන් කෙසේ මුදු හැරියේ ද?

- 2448. භණං කණණ්ණුඛං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි වාචාහි චිත්තකො මං අමොවයි.
- 2449. භණං කණණ්ණුඛං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි වාචාහි සුනනා මං අමොවයි.
- 2450. සුඤා කණණ්ණුඛං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි සුඤාන ලුද්දකො මං අමොවයි.
- 2451. එවං ආනන්දිතො හොතු සහ දරෙහි ලුද්දකො,
යථා මයජජ නන්දම දිසවා රොහනනමාගතං.
- 2452. නත්තු කං අවචා ලුද්ද මිගචචොති ආහරිං,
අථ කෙන නු වණ්ණොන මිගචචොති නාහරි.
- 2453. ආගමාවෙච භස්සං කුටපාසඤ්ඤා සො මිගො,
අඛජ්ඣිතඤ්ඤා මිගරාජං තඤ්ඤා මුත්තා උපාසරෙ.
- 2454. තස්ස මෙ අහු සංවේගො අඛභුතො ලොචිභංසනො,
ඉමං වාහං මිගං හඤ්ඤා අජජ හෙසසාමී ජීවිතං.
- 2455. කිදිසා තෙ මිගා ලුද්ද කිදිසා ධම්මකා මිගා,
කථං වණ්ණො කථං සීලා බාලාං බො තෙ පසංසසි.
- 2456. ඔදනසිඛනා සුවිවාලා ජාතරූපතච්චපමා,
පාදු ලොහිතකා තෙසං අඤ්ඤාතකඛා මනොරමා.
- 2457. එදිසා තෙ මිගා දෙව එදිසා ධම්මකා මිගා,
මාතාපෙක්ඛිතරා දෙව න තෙ සො *අභිභාරයුං.
- 2458. දමේ නිසබ්බනං ලුද්ද චුලාඤ්ඤා මණ්ඩුණ්ඩලං,
චතුද්දසඤ්ඤා පලලඛනං උච්චාපුළුච්චරිජ්ඣං.

*අභිභාරයිනිපිපායො.

2448. පින්වත් මවුපියවරුනි, මාගේ චිත්‍රක නම් සහොදර කෙම හෘදයබගම වූ හෘදයනිඃශ්‍රිත වූ කනට සුව ගෙනදෙන්නා වූ වචන කියන්නේ ඒ සුභාෂිත වචන බලයෙන් මා මළපුටුවෙන් මිදුවී.

2449. පින්වත් මවුපියවරුනි, සුන්‍යා තොමෝ ද සිත් ඇඟන්නා වූ හෘදයනිඃශ්‍රිත කර්ණරසායන වචන කියන්නී ඒ සුභාෂිත වචන බලයෙන් මා මළපුටුවෙන් මිදුවූ ය.

2450. සිත් ඇඟන්නාසුලු හෘදයනිඃශ්‍රිත වූ කනට සුවදෙන වචන අසා තුටු පහටු වූ වැදිතෙමේ මනා කොට කියූ ඒ වචන ඇසීම හෙතු කොටගෙන මා බන්ධනයෙන් මිදුවේ ය.

2451. මරණයෙන් මිදී ආ රොහනන නම් මුවරජු දක අද අපි යම්සේ ප්‍රීත වෙමු ද, වැදි තෙමේත් එසේ ම සිය අඹුදරුවන් සමග ප්‍රීත වේවා යි මවුපියෝ අනුමෙවෙනි කළහ.

2452. එමබා වැදිපුත්‍රය, මුවකු හෝ මුවසම් හෝ ගෙනෙන්- නෙමි යි නුඹ කීවෙහි නොවේ ද? එසේ කියා තිබිය දී කවර කාරණයකින් මුවකු හෝ මුවසම් හෝ නොගෙනාවෙහි ද? යි රජ තෙම ඇසී ය.

2453. මහරජ, ඒ මුව තෙම මා ඇට වූ මළපුටුවෙහි බැඳුණේ මාගේ අත්පසට ම පැමිණියේ ම ය. ඒ මුවරජ පුටුවෙහි බැඳුණේ ය. පුටුවෙහි බැඳුණු ඒ මුවා ඇසුරු කැරැගෙන නො බැඳුණු මුවෝ දෙදෙනෙක් සිටියහ.

2454. ඒ මට ලොමුදහ ගන්නා වූ නොවූ චිරු සංවේගයක් පහළ විය. මම මේ මුවා නසන්නෙමි නම් අද මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි යි කියා යි.

2455. වැදිපුත්‍රය, ඒ මුවෝ කෙබඳු ද? කෙබඳු ධර්මයෙහි පිහිටියහ ද? කෙබඳු වර්ණ ඇත්තෝ ද? කෙබඳු ස්වභාව ඇත්තෝ ද? නුඹ දැඩි කොට ප්‍රශංසා කරන්නෙහි යයි රජ ඇසුවේ ය.

2456. මහරජ, ඒ මුවන්ගේ රිදී දම් වැනි අං ඇත්තාහ. සෙමර වල්ග වැනි පිරිසුදු වල්ග ඇත්තෝය. සම රන්වන් ය. ලේවන් පා ඇත්තාහ. අඳුන්ගාන ලද ඇස් වැනි සිත්කලු ඇස් ඇත්තෝ ය.

2457. දේවයන් වහන්ස, ඒ මුවෝ මෙබඳුයහ. ඒ මුවෝ මෙබඳු ධර්ම ඇත්තෝ ය. දේවයන් වහන්ස, ඒ මම මවුපියන් පොෂණය කරන්නා වූ ඒ මුවන් නො ගෙනාවෙමි යි වැදි තෙම කීවේ ය.

2458. එමබා වැදිපුත්‍රය, තට රනින් නිෂ්ක සියයක් දෙමි. බොහෝ අගනා මිණි කොඩොලක් ද දෙමි. දිය බෙරළිය මල් බඳු පසතුරුණු ඇතුරු උස් වූ සිවියස් අසුනක් ද දෙමි.

2459. දෙව ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ච ගවං සතං,
ධම්මෙන රජ්ජා කාරොසං ඛුකාරො මෙසි ලුඤ්ඤක.

2460. කසි වණ්ණො ඉණදනං උඤ්චාවරියාය ලුඤ්ඤක,
එතෙහි දුරං පොසෙහි මා පාපං අකරා පුනනති.

රොහතන මිගජාතකං.

6. චූලහංසජාතකං

2461. එතෙ හංසා පකකමනති වකකඛගා හයමෙරිතා,
හරිතතච හෙමවණ්ණං කාමං සුමුඛ පකකම.

2462. ඔහාය මං ඤාතිගණා එකං පාසවසං ගතං,
අනපෙකඛමානා ගච්ඡනති කිං එතො අවභීයසි.

2463. පතෙව පතනං සෙට්ඨ නඤ්චි ඛද්දෙ සහායතා.
මා අතීසාය භාපෙසි කාමං සුමුඛ පකකම.

2464. නාහං දුකඛපරෙතොති ධනරට්ඨ තුවං ජහෙ,
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.

2465. එතදරියංස කලාණං යං කං සුමුඛ භාසසි,
තඤ්ච වීමංසමානොහං පතතෙනං අවංසපීං.

2466. අපදෙන පදං යාති අනුඤ්චකෙඛ වරො දිපො,
ආරා පාසං න චූජකං කං හංසානං පවරුතමො.

2467. යදු පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛිතියෙ,
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච ආසජ්ජාපි න චූජකංති.

2459. රූපයෙන් හා භෞගයෙන් ඔවුනොවුනට සමාන භායාං-
වරුන් දෙදෙනෙකුන් ද දෙමි. වෘෂභයකු ඇතුළු ගවයන් සියයක් ද
දෙමි. වැදිපුත්‍රය, මම දැනුමින් රජය ද කරවන්නෙමි. තෝ මට
බොහෝ උපකාර ඇතියෙක් වෙහි ය.

2460. වැදිපුත්‍රය, තෝ සී සෑම ය, වෙළඳාම ය, ණයදීම ය,
සීභා හැසිරීම ය යන මෙයින් අඹුදරුවන් පෝෂණය කරව. නැවැත
පාපයක් නො කරව යි රජ තෙම කීවේ ය.

රොහතනමිග ජාතක යි.

6. මූලභංග ජාතකය

2461. රන්වන් සිව් ඇති රන්වන් පැහැති සුමුඛ නම් භංසය,
වක් වූ අවයව ඇති හයින් කම්පා වූ මේ භංසයෝ ඉවත්ව යෙති.
තෙපි ද එකාන්තයෙන් ඉවත්වව.

2462. මාගේ නෑ සමූහයා මා ගැන බලාපොරොත්තුවක් නැත්-
තාහු හුදකලා ව මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු මා අත්හැර යෙත්. එකලාවූ
තෝ කවර හෙයින් වෙන් වූ නැතින්නෙහි ද?

2463. අභස පියාසර කරන්නවුන්ගෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ භංසය, පාශ-
යෙහි බැඳුණු කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. සිය නිදුක්බව සඳහා
කළයුතු වියාය නො පිරිහෙළව. සුමුඛය, එකාන්තයෙන් ම මෙතනින්
යව.

2464. ධනරට්ඨ නම් භංසරාජය, නුඹවහන්සේ මරණ දුකින්
පෙළෙනු යි එපමණෙකින් මම නුඹ වහන්සේ අත් නො හරිමි. මාගේ
ජීවත්වීම හෝ මරණය හෝ නුඹ වහන්සේ සමග වන්නේ යයි
සුමුඛ තෙම කීවේ ය.

2465. එමිඛා සුමුඛය, “මම නුඹ වහන්සේ අත් නො හරිමි” යි
නුඹ යමක් කියෙහි ද, මෙය ආචාරයෙන් යුත් ආයාචනාවෙන් යහපත්
වචනය වේ. මම වනාහි නුඹ උමසන්නෙමි ‘පැන යව’ යි යන
මේ උචනය කීවෙමි’ යි භංසරාජ තෙම කීවේ ය.

2466. අභසෙහි හැසිරෙන්නා වූ පක්ෂි තෙම පියවර නො නැඹි
මෙන් අභසෙහි පියවර කොට ගමන් කරයි. භංසයන් අතුරෙන්
ඉතා උතුම් වූ නුඹ වහන්සේ දුර දී ම මළ පුඩුව නො දුටුහු ද යි
වැදි තෙම ඇසීය.

2467. වැදිපුත්‍රය, යම් කලෙක පිරිහීමක් වේ ද, ජීවිතාවසානයට
පමුණුණ න එබඳු පිරිහීමේ දී පුරුෂ තෙම දෑලට හෝ මළපුඩුවට
හෝ ඉතා ළං දුව ද නො දැනියි භංස තෙම කීවේ ය.

34 ජාත්‍යන්තර-විසතිනිපාතො

- 2468. එතෙ භංසා පසංමානන් වකකඛයා භයමෙරිතා,
හරිත්තව හෙමවණණ් කුඤ්ච නං අවභීයසි.
- 2469. එතෙ භුජවා පිටිකා ව පසංමානන් විහංගමා,
අනුපෙක්ඛමානා වකකඛයා කුඤ්චොවකො උපාසසි.
- 2470. කිත්තු තායං දිජො හොති මුත්තො බද්ධං උපාසසි,
ඔභාය සකුණා යතති කිං එකො අවභීයාසි.
- 2471. රාජා මෙ'සො දිජො මිත්තො සධා පාණසමො ව මෙ,
නෙව නං විජභීසසාමි යාව කාලසස පරියායං.
- 2472. යො ව කිං සධිනො හෙතු පාණං වජ්ඣමිච්ඡසි.
යො තෙ සභායං මුඤ්චාමි හොතු රාජා තවානුගො.
- 2473. එවං ලුද්දක නන්දස්ස සහ සංකෙහි කුඤ්චි,
යථාහලෙජ්ජ නන්දමි මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
- 2474. කච්චිත්තු හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි රෙඨමිදං ජීතං ධම්මෙන මත්තසාසසි.
- 2475. කුසලං වෙව මෙ භංස අපො භංස අනාමයං,
අපො රෙඨමිදං ජීතං ධම්මෙන මත්තසාසහං.
- 2476. කච්චි හොතො අමච්චසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
කච්චි ආරා අමිත්තා තෙ ජායා දකඛණතොරිව,
- 2477. අපොච්චි මෙ අමච්චසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
අපො ආරා අමිත්තා මෙ ජායා දකඛණතොරිව.
- 2478. කච්චි තෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පුත්තරුපසසුපෙතා තව ඡන්දවසානුගා.
- 2479. අපො මෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පුත්තරුපසසුපෙතා මෙ ඡන්දවසානුගා.

2468. රන්වන් වූ සිවිය ඇති රන්වන් වූ පැහැති පක්ෂිය, වක් වූ අවයව ඇති කම්පා වූ මේ පක්ෂිහු මොබින් ඉවත් වෙති. නුඹ පමණක් මෙහි රඳනෙහි ය.

2469. වක් වූ අවයව ඇති, අහස්හි හැසිරෙන මේ පක්ෂිහු අනුභව කොට පැන් බී බලාපොරොත්තු නැත්තාහු බැහර යෙති, නුඹ පමණක් හුදෙකලා ව මොහු ඇසුරු කරන්නෙහි ය.

2470. මිදුණා වූ නුඹ පාසයෙහි බැඳුණහු ඇසුරු කරන්නෙහි ය. මේ පක්ෂි තෙම තට නැකමින් කටරෙක් උන්නේද? අනිත් පක්ෂිහු මේ පක්ෂියා හැරදමා යෙති නුඹ පමණක් කුලක් නිසා මෙහි රඳෙන්නෙහි ද? යි වැදි තෙම ඇසී ය.

2471. මේ පක්ෂි තෙම මාගේ රජ වෙයි. මිත්‍ර වෙයි. මාගේ ප්‍රාණය හා සම යහළුවාක් වෙයි. එහෙයින් ජීවිතාන්තය දක්වා මම මොහු නො හරිමි යි සුමුඛ තෙම කීවේ ය.

2472. පින්වත් භංසය, යම්බඳු නුඹ යහළුවා නිසා ප්‍රාණය පුදන්නට කැමැත්තෙහි ද, එහෙයින් නුඹගේ ඒ යහළුවා මුදුණ. නුඹගේ රජ නුඹ අනුව යන්නෙක් වේවා, යි වැදි තෙම කීවේ ය.

2473. මළපුටුවෙන් මිදුණු පක්ෂිරාජයා දැක අද මම යම්සේ සන්තොෂ වෙමි ද, එපරිද්දෙන් ම වැදිපුත්‍රය, නුඹ හැම නැයන් සමග තුටුවෙහිවා යි සුමුඛ තෙම අනුමොදනා කෙළේ ය.

2474. කීමෙක් ද පින්වත් මහරජ, ඔබතුමන්හට සුව ද? කීමෙක් ද පින්වත්හට ආරෝග්‍යය ඇත්තේ ද? කීමෙක් ද මේ රට සමෘද්ධි ද? ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නෙහි ද? කියා භංසරාජයා ඇසුවේ ය.

2475. භංසරාජය, මට සුව ය. තව ද භංසය නිරෝගය. මේ රට ද සමෘද්ධි ය. මම දැහැමින් අනුශාසනාත් කරමි.

2476. කීමෙක් ද පින්වත්හුගේ ඇමතියන් කෙරෙහි කිසියම් දෙසෙක් නැද් ද? කිම? නුඹගේ අමිත්‍රයෝ (සතුරෝ) දක්ෂිණදිශාහි- මුඛ සෙවණැල්ල මෙන් නො වැඩෙද් ද?

2477. තවද, මාගේ ඇමතියන් කෙරෙහි කිසි දෙසෙක් නැත. වැලි මාගේ අමිත්‍රයෝ (සතුරෝ) දක්ෂිණදිශාහිමුඛ සෙවණැල්ල මෙන් නො වැඩෙත්.

2478. කිම නුඹගේ භායභාවෝ සමාන ගුණැත්තියෝ ද? කීකරු ද? ප්‍රිය තෙපුල් බෙණෙද් ද? රූප සම්පත් යශස් යන මේ සම්පතින් යුක්ත වූවාහු ද? නුඹගේ කැමැත්ත අනුව පවතිද් ද?

2479. තවද, මාගේ භායභාවෝ සමාන ගුණැත්තියෝ ය. කීකරු ය. ප්‍රිය තෙපුල් බෙණෙකි. දරු සම්පත් රූ සම්පත් යශස් යන මේ සම්පතින් යුක්ත වූවා මාගේ කැමැත්ත අනුව පවතිත්.

2480. කච්චි තෙ බහවො පුත්තා සුජාතා රථ්ථවඛ්ඪන,
පඤ්ඤාජවෙන සමපන්නා සමෙවොදනී තතො තතො.

2481. සතං එකො ච මෙ පුත්තා ධනරථ්ථ මයා සුතා,
තෙසං ත්වං කිච්චමක්ඛාහි නාවරජ්ඣනති තෙ වවො.

2482. උපපන්නොපි වෙ හොති ජාතියා විනයෙන වා,
අථ පච්ඡා කුරුතෙ යොගං කිච්ච ආපාසු සීදති.

2483. තස්ස සංභීරපඤ්ඤාසස විචරො ජායතෙ මහා,
නත්තමඤ්චාව රූපාති චුට්ඨාති මනුසසති.

2484. අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤ මතිං නඤ්ච විද්දති,
සරහොව ගීර්වුගසමිං අනතරායෙව සීදති.

2485. භීතජවො'පි වෙ හොති උඨ්ඨාතා ධිතිමා නරො,
ආචාරසීලසමපන්නො නිසෙ අග්ගිව භාසති.

2486. එතං මෙ උපමං කඤ්චා පුතෙහ විජ්ජාසු වාවය,
සංචිරුලෙහථ මෙධාවී ඛෙක්ඛබ්ඪ්ථව වුට්ඨියාති.

වුලභංස ජාතකං.

7. සතතිගුමනිජාතකං

2487. මීගලුඤ්ඤ මාරාජා පඤ්ඤාලානං රථෙසහො,
නික්ඛන්තො සහ සෙනාය ඔගණො චනමාගමා.

2488. තඤ්ඤාසා අරඤ්ඤාසීං තස්සරානං කුට්ඨං කතං,
තස්සා කුට්ඨියා නික්ඛමම සුවො ලුඤ්ඤාති භාසති.

2480. මහරජ, නුඹගේ රට දියුණු කිරීමෙහි සමත් මවුපිය දෙපසින් පිරිසිදු උත්පත්තියක් ඇති බොහෝ පුත්‍රයෝ ප්‍රඥවෙගයෙන් යුක්ත වූවාහු ඒ ඒ තන්හි අවිරුද්ධව සන්තොෂ වෙද්දු? යි භංස තෙම ඇසුවේ ය.

2481. ධාතරාජට නම් භංසරාජය, මා හා ප්‍රකට වූ මාගේ පුත්‍රයෝ එකසිය එක්දෙනෙක් වෙත්. ඔවුන්ට කළමනා දේ නුඹ වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන සේක්වා, නුඹ වහන්සේගේ වචනය ඔවුහු නො වරද-වනි යි රජ තෙම කීය.

2482. ඉදින් යමෙක් ජාතියෙන් හෝ ආචාරයෙන් හෝ යුක්ත වූයේ ද, උගතයුතු කාලයෙහි නොඉගෙන පසුව උත්සාහ කෙරේ ද, ඒ තැනැත්තා කායභීයක් පැමිණි කල්හි හෝ විපතෙහි දී හෝ ගිලෙයි.

2483. නුගත් හෙයින් අනිශ්චල ප්‍රඥ ඇති ඔහුට භොගාදිය සම්බන්ධ සිදුරක් (පිරිහීම් දෙරටුවක්) හටගනී. හෙතෙම රාත්‍රියෙහි මහත් රූප ම දක්නා රාත්‍රිඅක්‍රියකුමෙන් ඖදරික කාරණා මිස සියුම් කරුණු නො දකී.

2484. නිස්සාර වූ ආගම ධර්ම කෙරෙහි මේ ධර්මය සාරඤ්ඤයෙන් යුක්තයයි සිතන තැනැත්තා බොහෝ ඉගෙන ද නුවණ නො ලබයි. ගිරිදුර්ගයෙහි වේගයෙන් නිවෙසකරා දුව එන සරහමාගයෙක් සම-සානයකැයි සිතා විසමසානයෙන් පැන අතරමග දීම මහාප්‍රපාත-යෙහි ගිලෙන්නේ යම්සේ ද එමෙනි.

2485. ඉදින් පහත් ජාති ඇත්තේ ද උසාන වීර්යයෙන් යුක්ත ද ප්‍රාඥ ද, ආචාරයෙන් හා ශීලයෙන් සමන්විත ද, ඒ මනුෂ්‍යතෙම රාත්‍රිකාලයෙහි ගින්නක් මෙන් බබළයි.

2486. මා විසින් කියන ලද මේ කරුණු උපමා කොටගෙන නුඹ වහන්සේගේ පුත්‍රයන් හට විද්‍යාවන් උගන්ව. එසේ උගන්-වන ලද්දවූ නුවණැත්තේ මනා කෙතෙහි වසුළු බිජුවට වැසි දියෙන් සශ්‍රීකව වැඩෙන්නාක් මෙන් මනාව දියුණුවන්නේ යයි භංසරාජ තෙම ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

චූලභංස ජාතක යි.

7. සත්‍යගුමට ජාතකය

2487. පඤ්ඤාල දෙශ වාසීන්ගේ රථශ්‍රේෂ්ඨ වූ මුව දඩයම් කරන්නාවූ මහරජ තෙම සෙනග සමග නික්මුණේ සමුහයාගෙන් වෙන්ව වනයට පිවිසියේ ය.

2488. ඒ වනයෙහි සොරුන් විසින් කරන ලද කුටියක් ඒ රජතෙම දුටුවේ ය. ගිරවෙක් ඒ කුටියෙන් නික්ම අවුත් රොදු වචන කියයි.

2489. සමපනතවාහනො පොසො යුවා සමමට්ඨකුණ්ඩලො,
සොහති ලොහිතුණිසො දිවාසුට්ඨොව භාසති.
2490. මජ්ඣන්තිකෙ සමපට්ඨකෙ සුතො රාජා සසාරථී,
හත්ථස්සාහරණං සබ්බං ගණ්ඨාම සහසා මයං.
2491. නිසීට්ඨෙට්ඨි රහොදනි සුතො රාජා සසාරථී,
ආදය වත්ථං මණ්ඩකුණ්ඩලෙඤ්චි හන්ඨාන සාධාහි අපඤ්චාම.
2492. කිනත්ථු උමමාහරුපොව සත්තිගුඤ්චෙ පභාසසි,
දුරාසද්ධි රාජානො අඤ්ඤි පජජලිතො යථා.
2493. අථ කං පතිකොඤ්චෙ¹ මනො ධුලානි ගෙවසි,
මාතරී මෙහ නග්ගාය කිනත්ථු කං චීඨගුච්ඡෙස.
2494. උට්ඨෙහි සමම තරමානො රථං යොජෙහි සාරථී,
සකුණා මෙ න රුච්චනති අඤ්ඤං ගෙව්ඨාම අසසමං.
2495. යුතො රථො මහාරාජ යුතො ව බලවාහනො,
අධිතිට්ඨ මහාරාජ අඤ්ඤං ගෙව්ඨාම අසසමං.
2496. කොත්ථු මෙව ගතා සබ්බෙ යෙ අසමිං පරිචාරකා,²
එස ගෙව්ඨති පඤ්ඤාලො මුතො තෙසං අදසසනා.
2497. කොදණ්ඩකානි ගණ්ඨපථ සත්තියො තොමරානි ව,
එස ගෙව්ඨති පඤ්ඤාලො මා වො මුඤ්ඤා³ස ජීවිතං.
2498. අථාපරො³ පටිනඤ්ඤාසු සුවො ලොහිතකුණ්ඩකො,
සවාගතං තෙ මහාරාජ අථො තෙ අදුරාගතං.
ඉසසරොසි අත්ථුපුතො යං ඉධස්සී පවෙදය.
2499. තිත්ථුකානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලානි බුද්ධකප්පානි භුඤ්ඤ රාජ වරං වරං.
2500. ඉදමිච්චි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිගඤ්චරා,
තතො පිච මහාරාජ සවෙ කං අභිකඛබ්බි.

1. පරිකොථමප - මජ්ඣං භාෂා, පතිකොඤ්චෙ.
2. පරිචාරකා - මජ්ඣං.
3. අපරො - මජ්ඣං.

2489. අශ්වචාහනයෙන් යුක්ත වූ රතු පැහැති නළල්පටක් ඇති තරුණ වූ පුරුෂ තෙම දිවා සුයෂියා මෙන් බබළයි.

2490. දැන් මේ ධ්‍යානනයෙහි රියදුරු සහිත රජ තෙම නිසි. අපි එකාන්තයෙන් ම මොහුගේ සියලු අබරණ බලාත්කාරයෙන් ගනිමු.

2491. රියදුරු සහිත රජතෙම ධ්‍යාන රාත්‍රියෙහි මෙන් දැනු දු නිසි. මොහුගේ වස්ත්‍ර ද ජිණිකොඩොල් ද ගෙන මරා පොළ අකුටුටින් වසාදමමුයි සත්‍යගුණ නම් ගිරවා පනිකොළමක නම් සොරාට කිවේ ය.

2492. එම්බා සත්‍යගුණය, කිම තෝ උමතුචුවකු මෙන් දෙඩන්-නෙහි ද? රජවරු වනාහි දිලිසෙන ගින්නක් සේ ළාවියැ නො හැක්කාහු වෙත්.

2493. එම්බා පනිකොළමකය, තෝ මත් වූයෙහි මහන් වූ ගර්ජනා කරන්නෙහි ද? මාගේ මව (ද) නග්න ව සිටි කල්හි කවරහෙයින් නුඹ සොරකම පිළිකුල් කරන්නෙහිදැයි සත්‍යගුණයෝම ඇසීය.

2494. යහළු රියදුර, වහා නැගීසිටුව. රිය යොදව. මේ පක්ෂිහු මට රුවි නො වෙත්. අන් අසපුවකට යමුයි රජ තෙම කීය.

2495. මහරජ, බලැති අසුන් බැඳි රිය යොදන ලදී. මහරජ එහි නගිනු මැනව. අන් අසපුවකට යමුයි රියදුරා කීවේ ය.

2496. මේ අසපුවෙහි වාසය කරන්නා වූ යම් සොර කෙනෙක් වෙද්ද? මේ සියල්ලෝම කොහි ගියාහු ද? ඒ සොරුන්ගේ නො දැක්ම හෙතු කොටගෙන මිදුණා වූ මේ පක්ෂාල රජයෝම යෙයි.

2497. දුනු ගනිවු, අඩයට් ද තෝමර ද ගනිවු. මේ පක්ෂාල තෙමේ යයි. තෙපි ජීවත්වන පක්ෂාලයා නො මුදව.

2498. ඉක්බිති ලේවුන් තුඩක් ඇති වෙන ගිරවෙක් මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ යහපත් පැමිණීමක් වේවා. තවද, අප සමීපයට නුඹ වහන්සේගේ පැමිණීම ඉතා යහපති. මෙහි පැමිණියා වූ නුඹ වහන්සේ මෙහි අධිපත්වන්නහුය. මෙහි කැලකි යමක් වේ නම් දන්වනු මැනවි.

2499. නිඹිරිගෙඩි ද මොරගෙඩි ද මීගෙඩි ද එරමිණිය ද යන මේ එල ඇත්තාහ. මහරජ, හොඳ හොඳ මේ කුඩාගෙඩි අනුභව කරනු මැනවි.

2500. මහරජ. මේ සිහිල් පැන් ද කඳුදැලියෙන් ගෙනෙන ලදය. මහරජ, ඒ නිසා නුඹවහන්සේ කැමැත්තහු නම් එය පානය කරනු මැනවි.

40 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2501. අරඤ්ඤං උඤ්ජාය ගතා යෙ අසමිං පරිවාරකා,
සයං උට්ඨාය ගණ්ඨවෙහා හත්ථා මෙ නත්ථි දුතථෙ.

2502. හදුකො¹ වන යං පකඛි ද්විජො පරමධම්මිකො,
අපේසො ඉතරො පකඛි සුවො ලුඤ්ඤි භාසති.

2503. එතං හනථ ඛන්ධථ මා වො මුඤ්ඤිත්ථ ජීවිතං,
ඉවෙච්චං විලපනන්තස්ස සොත්ථිං පනෙතාසමි අසස්මං.

2504. භාතරොසම මහාරාජ සොදරියා එකමාතුකා,
එකරුක්ඛස්මිං සංවඛස්ථා නානාබෙහනගතා උභො.

2505. සත්භුගුලො ව වොරානං අහඤ්ඤො ඉසිනං ඉධ,
අසනං සො සනං අහං තෙන ධම්මෙන නො විනා.

2506. තත්ථ වධො ව ඛන්ධො ව තිකති වඤ්ඤානානි ව,
ආලොපසහසාකාරා² නාති සො තත්ථ සිකඛති.

2507. ඉධ සච්චඤ්ඤො ධම්මො ව අභිංසා සකඤ්ඤමො දමො,
ආසනුදකදස්සිතං අභිඤ්ඤා වද්දොසමි භාරත.

2508. යං යං හි රාජ හජති සතං³ වා යදි වා අසං,
සීලවනතං විසීලං වා වසං නසෙසව ගච්ඡති.

2509. යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසං⁴ පසෙවති,
සොපි කාදිසකො හොති සහවාසො හි කාදිසො.

2510. සෙවමානො සෙවමානං සමුච්චොධා සමුච්චිසං පරං,
සරො දිද්ධො කලාපං ව⁵ ආලිහනමුපලිපෙති.
උපලෙපහයා⁵ ධීරො නෙව පාපසබ්බා සියා.

---

1. හදුකො - මජ්ඣං.
2. ආලොපා - මජ්ඣං.
3. සනතං - මජ්ඣං. සා.
4. සරො දුට්ඨො කලාපං ව - මජ්ඣං.
5. උපලිපහයා - මජ්ඣං.

2501. 'මහරජ, මේ අසපුවෙහි වාසය කරන්නාවූ යම් සෘෂි කෙනෙක් වෙද්දී උන්වහන්සේලා පලවැළ පිණිස වනයට ගියහ. එහෙයින් තෙමේ නැගිට ගොස් ගනුමැනවි. දීමට මට අත් නැතැ' යි පුජාක නම් ගිරාතෙම කියේ ය.

2502. යම්හෙයකින් ද්විජ නම් වූ මේ පක්ෂිතෙම උතුම් ධර්මයෙහි පිහිටියේ ද එබැවින් හෙ යහපත්ය. තවද, මේ අනිත් ගිරා පක්ෂි තෙම රෝදු වචන කියයි.

2503. මොහු මරවූ, බදිවූ. මොහුගේ ජීවිතය තිබෙනතුරු අන්-නොහරිවූ. මෙසේ කියද්දී ම සුවසේ ආශ්‍රමයට පැමිණියෙම් වෙමියි රජතෙම කීවේ ය.

2504. මහරජ, අපි දෙදෙන එක ම මවක විසින් පොෂණය කරන ලද්ද වූ එක ගසෙක්හි වැඩුණා වූ නොයෙක් තැන්වලට ගියා වූ එක ම මවුකුසැ උපන් සහොදරයෝ වෙමු.

2505. ඒ සත්‍යගුණතෙම සොරුන් වෙතට ගියේය. මම වනාහි මෙහි තවුසන් වෙතට පැමිණියෙමි. හෝ අසත්පුරුෂයන්ගේ සමීපයට ගියේය. මම සත්පුරුෂයන් ළඟට පැමිණියෙමි. ඒ කරුණින් අපගේ වෙනස් බව ඇතිවිය යි පුෂ්පක තෙම කීයේ ය.

2506. මහරජ, ඒ සොරුන්ගේ සමීපයෙහි හිංසාව ද බැඳීම ද රැවටීම ද වංචාව ද දවල් ගම්පැහැරීම ද බලාත්කාරකම් ද ඇත්තහ. හෙතෙමේ එහි දී ඒවා ඉගෙන ගනී.

2507. මහරජ, මම වනාහි මෙහි දී සත්‍යය ද සුවර්ත ධර්මය ද අවි හිංසාව ද සංවරගීලය ද ඉන්ද්‍රියදමනය ද යන මේ ගුණ දහම් පුරුදු කරන්නාවූ ආගන්තුකයන්ට අසුන් පැනවීම පැත් එළවා තැබීම ආදී වතාවත් පුරන තවසන්ගේ ඇකයෙහි වැඩුණෙම් වෙමියි, පුෂ්පක තෙම කීයේ ය.

2508. මහරජ, යමෙක් සත්පුරුෂ හෝ අසත්පුරුෂ හෝ සිල්වත් හෝ දුසිල් හෝ යම්බඳු කෙනකුන් ඇසුරු කෙරේ ද හේ ඔහුගේ ම වසයට යන්නේ ය.

2509. යමෙක් යම්බඳු කෙනකුන් මිත්‍රයකු වශයෙන් තබාගනී ද යම්බඳු කෙනකුන් ඇසුරු කෙරේ ද හෙතෙමේත් එබඳු ම වෙයි. එක්ව විසීම ඒ ස්වභාවය ඇත්තකි.

2510. සෙවුනා ලබන්නේ සෙවුනා අර්කා ද පහස්නා ලද්දේ පහස්නා අනෙකා ද විෂපොචන ලද රිය රිකලබ (විෂ ගල්වත්තාක්) මෙන් පාපධර්මයෙහි නො නැවැරුණු තවරයි. පාපධර්මයෙහි නැවැරීම බියෙන් තුවණැත්තේ පවිටු යහළුවන් ඇත්තෙක් නො වන්නේ ය.

- 2511. පුත්ඵලිං කුසග්ගන යො නරො උපනස්සති.
කුසාපි පුත්ඵ වායනති එවං බාලුපසෙවනා.
- 2512. තගරඤ්ඤි පලාසෙන යො නරො උපනස්සති,
පනාපි පුරහි වායනති එවං ධිරුපසෙවනා.
- 2513. තස්මා එලුපුටසෙසව ඤායා සමපාකලිත්තොනා,
අසනොන නොපසෙවෙය්‍ය සනොන සෙදෙය්‍ය පණ්ඩිතො
අසනොනා නිරයං නෙතති සනොනා පාපෙනති සුභතීතති.

සත්තිගුමබජාතකං.

8. හලොටියජාතකං.

- 2514. හලොටියො නාම අහොසි රාජා
රටඨං පභාය මීගවං අචාරි සො,
අගමා ගිරිවරං රෙඤ්ඤාදනං
සමපුප්ඵනං කිම්පුරිසානුච්ඡන්ණං.
- 2515. සාලුරසඛ්ඤාඤ්ඤා නිසෙධධිජා
ධනුං කලාපඤ්ඤා සො නිකඛිපිජා,
උපාගමී උචනං වතතුකාමො
යසුට්ඨිතා කිම්පුරිසා අහෙසුං.
- 2516. හිලෙච්චයෙ හෙමච්චාය තීරෙ
කිම්ධට්ඨිතා මනායච්චො අභිඤ්ඤං,
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණණ්ණ
කථං වො ජානනති මනුසසලොකො.
- 2517. *ලලං ගිරිං පණ්ඩරකං තිකුටං
*සිතොදියා අනුච්චරාම නපෙජා,
මීගා මනුසසාව නිභාසවණ්ණා
ජානනති නො කිම්පුරිසාති ලුඤ්ඤ.
- 2518. සුකිච්ඡරුපං පරිදෙච්චයවොහා
ආලිඛිතොවාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණණ්ණ
කිම්ධ වනෙ රොදුට අපපතීතා.

---

1. කසො පලාස - මජ්ඣං.
* මලාගිරිතති පියො.
2. සිතොදිකා - මජ්ඣං.

2511. යම් මිනිසෙක් කුණු මසුන් කුසතණ අගින් බදිසි (දවටා)ද ඒ කුසතණ ද ගඳ වහනය වන්නේ ය. බාලයන් ඇසුරු කිරීමත් මෙසේ ම ය.

2512. යම් මිනිසෙක් පත්‍රයකින් තුවරලා දවටා ද, ඒ පත්‍රයෝ ද සුවඳ හමත්. පණ්ඩිතයන් ඇසුරුකිරීමත් මෙබඳු ය.

2513. එබැවින් සුවඳ එතු කොළයෙහි ඇති වූ සුවඳවත් බව මෙන් තමහට වන විපාකය දැන නුවණැත්තේ අසත්පුරුෂයන් සේවනය නො කරන්නේ ය. සත්පුරුෂයන් ම සේවනය කරන්නේ ය. අසත්පුරුෂයෝ තමන් ඇසුරු කරන අන්‍යයා නිරයට පමුණුවත්. සත්පුරුෂයෝ තමන් ඇසුරු කරන අන්‍යයන් සුගන්ධයට පමුණුවත්.

සතතිගුමබජාතක යි.

8. හලොවිය ජාතකය

2514. පෙර හලොවිය නම් රජෙක් විය. හේ රට හැර මුව දඩයමට ගියේ ය. මනාව පිපුණා වූ කිඳුරන්ගෙන් ගැවසීගත් ගැඹුරු මාදන නම් උතුම් පර්වතයට ගියේ ය.

2515. හෙතෙම සුනඛ සමූහයා වළකා දුනු හියවුරු බහාතබා වචනයක් කියනු (බණනු) කැමැත්තේ කිඳුරෝ යම් තැනෙකහි සිටියාහු ද එහි එළැඹීමේ ය.

2516. හෙමන්ත සාතුවගේ අවසන්හි හෙමවන නම් ගං ඉවුරෙහි සිටියා වූ තෙපි මෙහි කුමක් ගැන නිතර කතා කරන්නාහු ද? මිනිස් සිරුරබඳු සිරුරු ඇති තොප අතින් මේ කරුණ අසමි. තෙපි මිනිස් ලෙව්හි කෙසේ නම් හඳුන්වන්නාහු ද? කියා යි.

2517. සබඳ වැද්දණෙනි, අපි මේ මලලපණ්ඩරක - ත්‍රිකුට යන පර්වත ද සිහිල් දිය ඇති ගංගාවන් ද අනුව හැසිරෙමු. මිනිසුන් හා සමාන මාගයෝ වන අපි කිම්පුරිසයෝ යයි හඳුන්වනු ලබමු.

2518. තෙපි ඉතා දුකට පැමිණියාක් මෙන් වැලපෙන්නාහු ය. ප්‍රියාව විසින් ප්‍රියයා වැළඳගන්නා ලද්දේ ය. මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොප අතින් මේ කරුණ විචාරමි. නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු කුමක් නිසා මේ වනයෙහි හඬවූ ද?

44 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2519. සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයචොහා
ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණේණ
කිමිධ වනෙ විලපථ අප්පනීතා.
2520. සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයචොහා
ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණේණ
කිමිධ වනෙ සොවථ අප්පනීතා.
2521. මයමෙකරත්තං¹ විපවසිමහ පුද්ද
අකාමකා අඤ්ඤමඤ්ඤං සරන්තා,
තමෙකරත්තං අනන්තපමානා
සොවාම සා රත්ති පුතං න හෙසසති.
2522. යමෙකරත්තං අනුතප්පථෙතං
ධනං ව නට්ඨං පිතරං ව පෙතං,
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණේණ
කථං විනාවාසමකප්පයිත්ථ.
2523. යධිමං² නදිං පසසසි සීසසොතං
නානාදුමච්ඡදනං සෙලකුටං,
තමෙම පියො උත්තරි වසසකාලෙ
මමඤ්ඤි මඤ්ඤං අනුබ්බතීති.
2524. අහඤ්ඤි අලොකාලකං ඔච්ඡාමී
අතිමුක්තකං සන්තලියොථිකඤ්ඤි,
පියො ව මෙ හොහිති මාලහාරි
අහඤ්ඤි නං මාලිනී අජ්ඣප්පෙසසං.
2525. අහඤ්ඤිදං කුරවකං ඔච්ඡාමී
උඤ්ඤකා පාටලිසිඤ්ඤවාරකා,
පියො ව මෙ හොහිති මාලහාරි
අහඤ්ඤි නං මාලිනී අජ්ඣප්පෙසසං.
2526. අහඤ්ඤි සාලාසස සුපුප්පිතසස
ඔවෙය්‍ය පුප්පානි කරොමී මාලං,
පියො ව මෙ හොහිති මාලහාරි
අහඤ්ඤි නං මාලිනී අජ්ඣප්පෙසසං.

1. මයෙකරත්තං පවසිමහ - මජ්ඣ.
2. යධිමං - මජ්ඣ.
3. මඤ්ඤං - මජ්ඣ., සා.
4. අධි - මජ්ඣ., සා.

2519. තෙපි ඉතා දුකට පැමිණියාක් මෙන් වැලැපෙන්නහු ය. ප්‍රියාව ඒසින් ප්‍රියයා වැළඳගන්නා ලද්දේ ය. මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොප අතින් මේ කරුණ විවාරම්. නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු කුමක් නිසා මේ වනයෙහි විලාප කියන්නහු ද?

2520. තෙපි ඉතා දුකට පැමිණියාක් මෙන් වැලැපෙන්නහු ය. ප්‍රියාව විසින් ප්‍රියයා වැළඳගන්නා ලද්දේ ය. මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොප අතින් මෙය විවාරම්. නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු කුමක් නිසා මේ වනයෙහි ශොක කරවු ද?

2521. සබඳ වැද්දණෙහි, අපි නො කැමැත්තමෝ ඔවුනොවුන් සිහි කරමින් එක් රැයක් වියෝවැ වුසුම්හ. ඒ එක් රැය ගැන තැවෙ- මින් ඒ රැය නැවත නො එන්නී යයි ඒ එක රැය අනුව තැවෙන්නමෝ ශොක කරමු.

2522. තෙපි යම්බඳු එක්රැයක් ගැන තැවෙන්නහු ද, එය නැසුණු ධනය හෝ පරලෝ ගිය පියා හෝ දිනා ඒ අනුව තැවෙන්නහු ද? මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොපගෙන් මෙය විවාරම්. කෙසේ නම් වෙන්ව විසුහු ද කියා යි.

2523. වහා බස්නා දිය පහර ඇති නොයෙක් ගසින් වැසීගියා වූ පර්වත දෙකක් අතරින් බැස යන යම් මේ ගංගාවක් දක්නෙහි ද? මාගේ ප්‍රිය තෙම මා ද පසුපසැ එනවා යයි හඟිමින් වර්ෂා කාලයෙහි ඒ ගඟ තරණය කෙළේ ය.

2524. මම වනාහි පිපිගිය අඟුනමල් ද කෝඩු මල් ද සත්පෙති දැ සමන් ද නෙළුම්. මාගේ ප්‍රිය තෙමේ ද මල්මාලාබර ඇත්තෙක් වන්නේය. මම ද මල් මාලා ඇති ව ඔහු වෙත එළඹෙන්නෙමැ යි සිතීමි.

2525. මම වනාහි පිපුණ රත්කරවුමල් ද ඇසළ ද පළොල් ද නිකමල් ද කඩා රැස් කෙළෙමි. මාගේ ප්‍රිය තෙමේ ද මල්මාලාබර ඇත්තෙක් වන්නේ ය. මම ද මල්මාලා ඇත්තී ඔහු වෙත එළඹෙන්නෙමි යි කියා යි.

2526. තවද, මම වනාහි මනාව පිපිගිය සල්ගසක මල් නෙළා මාලාවක් කෙළෙමි. මාගේ ප්‍රිය තෙමේ මල්බර ඇත්තෙක් වන්නේ ය. මම ද මාලා ඇත්තී ඔහු වෙත එළඹෙන්නෙමි.

2527. අභංගො සාලංගො සුපුප්ඵලංගො
 ඔවෙයං පුජානි කරොමි භාරං,
 ඉදංගො නො භොගිති සඤ්ඤං
 යඤ්ඤං විහරිසසාමු රතං.
2528. අභං ව ඛො අගඵං වදනං
 සිලාය පිසාමි පමනරූපා,
 පියො ව මෙ භොගිති රොසිතං
 අභංගො න රොසිතො අඤ්ඤං.
2529. අභංගො සලිලං සිසංගො
 නුදං සාලෙ සලලෙ කණ්ණිකාරො.
 අපුරං තෙන මුහුතකෙන
 සායං නදී ආසි මයා සුදුහරා.
2530. උභොසු තීරෙසු මයං තද ධීනා
 සමපංගොනා උභයො අඤ්ඤං,
 සකිමි රොදම සකිං හසාම
 කිවෙජන නො අගමා සංවරි සා.
2531. පාතො ව ඛො උගහනෙ සුරියමි
 චතුකං නදිං උතරියාන ලුද්ද,
 ආලිංගො අඤ්ඤං මයං උභො
 සකිමි රොදම සකිං හසාම.
2532. තීහුනකං සත සතානි ලුද්ද
 යමිධ මයං විජවසිමහ පුඤ්ඤ,
 වාසෙකිමං* ජීවිතං භුමිපාල
 කොනිධි කනාය විනා වසෙයං.
2533. ආසුඤ්ඤො වො කිවතකො නු සමම
 සවෙපි ජානාඵ වදෙඵ ආයුං,
 අනුසවා වදානො ආගමා වා
 අඤ්ඤං මෙ තං අවිකම්පමානා.
2534. ආසුඤ්ඤො නො වංසසහසං ලුද්ද
 න වාතරා පාපකො අඤ්ඤො රොගො,
 අපඤ්ඤො දුකං සුඛමෙව භියො
 අවිතරාගා විජහාම ජීවිතං.
2535. ඉදංගො සුජාන අමානුසානං
 හරාටියො ඉතරං ජීවිතකි,
 ඤ්ඤං න මිගඵං අවාරි
 අදසි දනානි අභුඤ්ඤො භොගෙ.

* වාසෙකිමනි වාසං ඵං ඉමං.
 1. නිවනඵ න මිගඵං අවාරි. - මජ්ඣං.

2527. මම වනාහි මනාව පිපිඟිය සල්ගසක මල්නෙළා බරක් කෙළෙමි. යම් තැනක අද මේ රැය වසන්නෙමු ද මේ මල්රැස ද එහි ඇතිරීම පිණිස වන්නේ ය.

2528. මම වනාහි ප්‍රමාද දිවා අඟිල් ද සඳුන් ද ගලෙහි ලා ඇඟිරිමි. මගේ ප්‍රිය තෙමේ ද සුවඳ ලේවන ලද ගරිර ඇත්තෙක් වන්නේ ය. මම ද සුවඳ ගැල්වුවා ඔහු වෙත එළැඹෙන්නෙමි.

2529. ඉක්බිති වහා බස්නා වූ ගඟදිය රැස් කරන ලද සල්මල් ද සලලමල් ද කිණිහිරිමල් ද ගසාගෙන යමින් පැමිණියේ ය. ඒ මොහොතකින් ගඟ පිරි ගියා ය. මේ ගඟ මා විඳිත් එතර කළ නොහැකි වූවා ය.

2530. එද අපි දෙනෙර සිටියමෝ ඔවුනොවුන් දක්නමෝ වරක් හැඬිමු. වරක් සිනාසුණෙමු. මෙසේ අපට ඒ රාත්‍රිතොමෝ දුකින් ගතවූවා ය.

2531. එමබා වැදිපුත්‍රය, උදාසන හිරු උද වූ කල්හි දිය හිස් වූ නදිය තරණය කොට අපි දෙදෙන ඔවුනොවුන් වැළඳගෙන වරකුත් හැඬිමු. වරකුත් සිනාසුණෙමු.

2532. වැදිපුත්‍රය, යම් කලෙකහි අපි වෙන්ව විසුවෙමු ද, ඒ කාලය මෙයින් පෙර තුනකින් අඩු වූ සත්සිය වසකට පෙර ය. භූමිපාලය, වාසය කිරීම මේ එක්සිය වසක් පමණ වූ ජීවිත කාලය තුළ ය. මේ සුළු ජීවිත කාලයෙහි කවරෙක් නම් ප්‍රිය භායභාවන් ගෙන් වෙන් ව වාසය කෙරේ දැ යි ඇසී ය.

2533. යහථ කිඳුරෙහි, තොපගේ ආයුෂ කොතෙක් වෙදැ යි. ඉදින් දන්තභූ නම් කියව. කිසිවකු කියන කල්හි ඇසීමෙන් හෝ මවුපියාදී වැඩිහිටියන් අතින් ඉගෙනීමෙන් හෝ දැනීමක් ඇත් නම් කම්පා නොවී එය මට කියනු මැනැවි.

2534. සබඳ වැද්දණෙනි, අපගේ ආයුෂ කාලය වර්ෂ දහසෙකි මේ ආයුෂ කාලය තුළ පවිටු රෝගයක් ද නැත්තේ ය. දුක ස්වල්ප ය. සැප ම අධික ය. ඔවුනොවුන් කෙරෙහි පහ නොවූ ප්‍රෙම ඇති ව ජීවිතය හටු වූ යි කිඳුරිය කීවා ය.

2535. භලලාචිය රජතෙම නොමිනිස් වූ කිඳුරන්ගේ මේ අනු-ශාසනය අසා ජීවිත කාලය ස්වල්ප යයි දැන ආපසු හැරී ගියේ ය. ඉව දැඩියම සඳහා නො ගියේ ය. දන් දුන්නේ ය. සම්පත් අනු භවය ද කෙළේ ය.

2536. ඉදඤ්ඤි සුඤ්ඤාන අමානුසානං
සමොදාදට මා කලහං අකඤ්ඤා,
මා වො නපී අනනකමොපරාධො
යථාපි තෙ කිමපුරිසෙකරහං.

2537. ඉදඤ්ඤි සුඤ්ඤාන අමානුසානං
සමොදාදට මා විවාදං අකඤ්ඤා,
මා වො නපී අනනකමොපරාධො
යථාපි තෙ කිමපුරිසෙකරහං.

2538. විවිධඅධිමනා සුණොමහං
චචනපථං තව අඤ්ඤාසංහිතං,
මුඤ්ඤි ගිරං නුදසෙව මෙ දරං
සමණ සුඛාවහ ජීව මෙ විරතනි.

හලලාවියජාතකං.

9. සොමනසසජාතකං

2539. කො තං හිංසනී හෙයධනී¹
කිං දුමමනො සොචසි අපුතීනො,
කසසජ්ජ මාතාපිතරො රුදන්ත
කච්ඡජ්ඣ සෙතු නිහතො පථව්‍යා.

2540. තුට්ඨොසම් දෙව තව දසසනෙන
විරසස පසසාමී තං භුමිපාල,
අහිංසකො රෙණුමනුපවිසස
පුනෙනන තෙ හෙයධිතොසම් දෙව.

2541. ආයන්ත තු දෙවාරිකා ඛග්ගබදධා,
කාසාවියා යන්ත අනෙතපුරං තං,
ගුණානා² තං සොමනසසං කුමාරං
ජෙඤ්ඤාන සීසං වරමාහරන්ත.

2542. ජෙසිතා රාජිනො දුතා කුමාරං එතදබ්‍රවුං,
ඉසසරෙන විනිජෙණොසි³ වධපපනෙතාසි ඛන්තිය.

2543. ස රාජපුතො පරිදෙවයනො
දසඛගුලිං අඤ්ඤාලිං පග්ගහෙතො,
අහමපි ඉච්ඡාමී ජනිඤ්ඤා දබ්‍රං
ජීවං පනෙතො⁴ පටිදසස යාථ.

1. පොථෙති - මජ්ඣං.
2. කොතච්ඡසෙතු - මජ්ඣං.
3. භවන්ත - මජ්ඣං.
4. වධං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. ජීවං මං නෙතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2536. නොමිනිස් වූ කිඳුරන්ගේ මේ වචනය ද අසා සතුටු වවු. කලහ නො කරවු. ඒ කිඳුරෝ එක් රැස් වෙන්ව විසීමෙන් යම්සේ තැවුණහු ද එබඳු ආත්මකම්පරාධයෙන් තොප නො තවාවා.

2537. නොමිනිස් වූ කිඳුරන්ගේ මේ වචනය ද අසා සතුටු වවු. විවාද නො කරවු. ඒ කිඳුරෝ එක් රැස් වෙන්ව විසීමෙන් යම්සේ කැවුණාහු ද, එබඳු ආත්මකම්පරාධයෙන් තොප නො තවාවා.

2538. ස්වාමීනි බුදුරජාණන් වහන්ස, නොයෙක් ලෙසින් අලංකාර කොට දේශනා කරන ලද නුඹ වහන්සේගේ වැඩදයක වූ වචනය පහන් සිතැති ව ඇතුළුවෙමි. කර්ණරසායන මිහිරි වචන මුදුමාගේ ශොකය දුරු කළ සේක. දෙව මිනිස් සුව හා ලොවිලොවතුරා සුවත් ගෙන දෙන්නා වූ ධර්මරාජන් වූ බුදුරජාණන් වහන්ස, බොහෝ කාලයක් ජීවත් වනුමැනැව යි මලලිකාදෙවිය කීවා ය.

හලොවිය ජාතක යි.

9. සෞමන්තස ජාතකය

2539. ස්වාමීනි, කවරෙක් නුඹ වහන්සේට පහරදේ ද? කවරෙක් ආක්‍රෝශ කරයි ද? දෙමනසින් යුතුව නො සතුටු සිතැත්තේ කුමක් හෙයින් ශොක කෙරෙහි ද? අද කවරකුගේ මවුපියෝ හඬද් ද? අද කවරෙක් නසන ලද්දේ පොළොවෙහි ශයනය කෙරේ ද රේණු රජ තෙම ඇසීය.

2540. දෙවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ දැක්මෙන් තුටුවෙමි. භූමිපාලය, නුඹ වහන්සේ බොහෝ කාලයෙකින් දකිමි. රේණු නම් රජතුමනි, නුඹ වහන්සේගේ පුත්‍රයා විසින් අසපුවට පිවිස අභිංසක වූ මම වෙහෙසට පමුණුවන ලද්දෙමි යි කුට ජටිලයා කීවේ ය.

2541. කඩුබඳනාලද දෙරටුපාලයෝ යෙත්වා. වෙර සාතකයෝ අන්තඃපුරයට යෙත්වා. ගොස් ඒ සෞමන්තස කුමාරයා නසා උතුම් හිස ගෙනෙත්වා. (රජ අණ කෙළේ ය.)

2542. යවන ලද රජගේ දුතයෝ කුමරහුට මෙය කීහ. එමිබා රාජ කුමාරය, නුඹ වහන්සේ රජහු විසින් හැර දමන ලද්දහු ය. එහෙයින් වධයට පැමිණියහු ය.

2543. ඒ රාජපුත්‍ර තෙම අඬමින් දසැහිලි එක් කොට ඇදීලී බැඳ මම ද රජහු දක්නට කැමැත්තෙමි. ජීවත්වන්නා වූ මා ගෙන ගොස් රජුට දක්ව යි කීවේ ය.

2544. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා රක්ඛෙඤ්ඤා පුත්තං අදසිසස්සං,
පුත්තො ච පිතරං දිස්වා දුරතොවජ්ඣමාසථ.
2545. ආගඤ්ඤා දෙවාරිකා බග්ගබ්බො
කාසාවියා හතතු මම ජනිඤ්ඤා,
අකඛාහි මෙ පුද්දිතො එතමඤ්ඤා
අපරාධො කොනිධි මමජ්ඣ අඤ්ඤා.
2546. සායඤ්ඤා පාතො උදකං සජාති
අඤ්ඤා සද පරිචරතපමනො,
නං තාදිසං සංයතං බුභමචාරිං
කසමා තුවං බුභි ගහපතීති.
2547. තාලා ච මූලා ච එලා ච දෙව
පරිගහො වීදිධා සනතිමසස,
තෙ රකඛති ගොපයතපමනො
බුභමචො¹ ගහපති තෙන හොති.
2548. සච්චං බො එතං වදසි කුමාර
පරිගහො වීදිධා සනතිමසස,
තෙ රකඛති ගොපයතපමනො
බුභමචො² ගහපති තෙන හොති.
2549. සුඤ්ඤා මඤ්ඤා පරිසා සමාගතා
සනෙගමා ජානපදා ච සබ්බො,
බාලායං බාලසස වචො නිසමම
අහෙතුනා සාතයතෙ ජනිඤ්ඤා.
2550. දළහසමි මූලෙ චිසතෙ විරුළෙහ
දුඤ්ඤාකඛො වෙථ පසාබජාතො,
වඤ්ඤා පාදනි තචං ජනිඤ්ඤා
අනුජාන මං පඤ්ඤාසාමි දෙව.
2551. භුඤ්ඤා හොගෙ විජුලථලො³ කුමාර
සබ්බඤ්ඤා තෙ ඉසසරියං දදමි,
අපෙජව ඤ්ඤා කුරුතං හොහි රාජා
මා පඤ්ඤා පඤ්ඤා හි දුකඛා.
2552. කිත්තධි දෙව තචමඤ්ඤා හොගො
පුඤ්ඤාචං දෙවලොකෙ රමිසසං,
රුපෙහි සදෙහි අපො රසෙහි
ගඤ්ඤා එසෙසහි මනොරමෙහි.

1. කසමා අහං බුභි ගහපතීති - මජ්ඣං.
2. සබුභමචො - මජ්ඣං.
3. නාරද විජුලෙ.

2544. දුතයෝ කුමාරයාගේ වචනය අසා රජුට පෙන්වූහ. පුත්‍ර තෙමේ ද පියා දැක දුර දී ම මෙසේ කීවේ ය.

2545. මහරජාණන් වහන්ස, කඩු බඳනා ලද දෙරටු පාලයෝ ආවාහු ය. මා නසන්නට වොරසාතකයෝ ආවාහ. මෙහි මාගේ කවර නම් අපරාධයෙක් ඇද්දැයි විචාරනලද මට අද ඒ කරුණ ප්‍රකාශ කරනු මැනවී.

2546. සවස ද උදය ද දියට බැසීම කරයි. නො පමා වූයේ හැමකල්හි ගිනි පුදයි. එබඳු සංයම වූ ඒ බ්‍රහ්මචාරී තාපසයාට නුඹ කුමක් හෙයින් ගෘහපතියායි කියෙහි ද? (කියා රජ ඇසීය.)

2547. දේවයන්වහන්ස, තල් ද අලමුල් ද එලවර්ග ද යන විවිධ වස්තූහු මොහුට ඇත්තාහ. මේතෙම ඒවා රකී. නො පමාවූයේ ඒ වස්තූන් ආරක්‍ෂා කෙරෙයි. එහෙයින් මේ බ්‍රාහ්මණතෙම ගෘහපති නම් වේ' යි කුමාරයා කීය.

2548. කුමාරය, මොහුට නොයෙක් වස්තූහු ඇත්තාහ. ඒවා රකී. නො පමාවූයේ ආරක්‍ෂා කරයි. එහෙයින් (මේ) බ්‍රාහ්මණතෙම ගෘහපතියෙක යන මේ සත්‍යයක් ම නුඹ කියෙහිය.

2549. නියමගම්වැසියන් සහිත මෙහි රැස්වූ සියලු දනව්වැසි පිරිස ම මාගේ වචනය අසන්වා. මේ අඤ්ඤා වූ රජතෙම අඤාන වූ තද්‍රියාගේ වචනය අසා නිකරුණේ මා මරවා යි (කුමරා) කීය.

2550. දැඩි වූ මුල ඇතිව මහත්ව වැඩුණු කල්හි අතුපතර හටගත් උණ පඳුර වෙන් කොට අදින්නට නොපිළිවන. මහරජාණන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ පා වදිමි. දේවයන්වහන්ස, මම පැවිදි වෙමි. එයට අනුදාන වදළ මැනවී.

2551. කුමාරය, මහත් ප්‍රයොජන ඇත්තා වූ සම්පත් අනුභව කරව. තොපට හැම ඉසුරු ම දෙමි. තෙපි අද ම කුරුරට වැසියන්හට රජවවු. පැවිදි නොවවු. පැවිද්ද වනාහි දුක් වන්නේය.

2552. දේවයන්වහන්ස, මෙහි නුඹ වහන්සේගේ කවර සම්පතක් ඇත්තේ ද? පෙර මම දෙවලොව සිත්කලු රූපවලින් ද ශබ්දවලින් ද රසවලින් ද සුවඳින් ද ස්පර්ශයෙන් ද සිත් අලවා විසිමි.

52 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

- 2553. භුත්තා මෙ භොගා ත්ඨිවසමි දෙව
පරිවාරිතා අච්ඡරානං ගණෙන,
තුච්ඤ්ඤා ඛාලං පරනෙය්‍යං විදිකා
න තාදිසෙ රාජකුලෙ වසෙය්‍යං.
- 2554. සවාහං ඛාලො පරනෙය්‍යාහමසමි
ඵකාපරාධං ඛම පුත්ත මයහං,
පුත්තාපි වෙ ඵදිසකං භවෙය්‍ය
යථාමති සොමනස්සං¹ කරොහි.
- 2555. අනිසමම කතං කච්චං අනචක්ඛාය විතර්තං,
භෙසජ්ජසෙසව වෙහඬො උපාකො භොති පාපකො.
- 2556. නිසමම ව කතං කච්චං සලොචක්ඛාය විතර්තං,
භෙසජ්ජසෙසව සමපතති විපාකො භොති හදුකො.
- 2557. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අජ් සඤ්ඤාකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.
- 2558. නිසමම ඛතියො කඬිරා නාජ් සච්ච දිසමපති,
නිසමමකාරිතො රාජ යසො කිත්ත ව වඩස්ති.
- 2559. නිසමම දණ්ඨං පණ්ඨෙය්‍යා ඉසසරො
වෙගාකතං² තපතෙ³ භුමිපාල,
සලොපණ්ඩි ව නරස්ස අඤ්ඤා
අනානුතප්පා තෙ භවතති පච්ඡා.
- 2560. අනානුතප්පානි හි යෙ කරොතති
විහජ්ජ කච්චායතනානි ලොකෙ,
විඤ්ඤා සක්ඛානි සුබ්බුද්ධානි
භවතති වධානුමතානි තානි.
- 2561. ආගඤ්ඤං දෙවාරිකා ඛගාඛද්ධා
කාසාවියා ජනන මමං ජන්ඤ,
මානු ව අධිකසමිං අහං නිසිනෙතො
ආකඬ්ඪිතො සහසා තෙහි දෙව.

---

1. සොමනස්ස - මජ්ඣං.
2. වෙගසා - මජ්ඣං.
3. තපතති - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2553. දේවයන්වහන්ස, අජසරා සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද මා විසින් දෙවලොව සම්පත් අනුභව කරන ලදී. අනුන් විසින් පැමිණවියැයුතු වූ නුඹ බාලයෙකැයි දැන එබඳු රජ කුලයෙහි නොවසන්නෙමි.

2554. ඉදින් මම අනුන් විසින් පැමිණවියැයුතු (මගපෙන්වියැයුත්තෙක්) බාලයෙක් උන්නෙමි නම් පුත්‍රය, මාගේ ඒ එක ම අපරාධය ගැන කමා කරව. සෞම්‍යසංස්‍රූතියේ කුමාරය, ඉදින් නැවතත් මෙබඳු වරදෙක් වේ නම් තෙපි කැමැත්තක් කරව.

2555. නො විමසා කළ ක්‍රියාව ද, නො සසඳා සිතන ලද්ද ද වැරද්දු බෙහෙතක්හුගේ විපත්තිය මෙන් ලාමක විපාක ඇත්තේ වෙයි.

2556. විමසා කරන ලද ක්‍රියාව ද මනා කොට සිතන ලද්දද බෙහෙතක්හුගේ සම්පත මෙන් යහපත් විපාක ඇත්තේ වෙයි.

2557. අලස වූ කාමභොගී ගිහියා නො මැනැවි. සංයම නොවූ පැවිද්ද නො මැනැවි. පරිඤ්ඤා නො කොට කටයුතු කරන රජතෙමේ නො මැනැවි. යම් පණ්ඩිතයෙක් කිපෙනසුලු වේද, එය නො මැනැවි.

2558. ඤාණය තෙමේ විමසා කටයුතු කරන්නේය. රජතෙම නො විමසා කටයුතු නො කරන්නේය. මහරජ, විමසා කටයුතු කරන්නාහුගේ යශයක් කීර්තියක් වැඩේ.

2559. මහරජ, අධිපතිතෙම පරිඤ්ඤා කොට දඬුවම් පණවන්නේ ය. නො විමසා වහා කරන ලද්ද තැවීම් ඇති කරන්නේය. නුවණින් මෙනෙහි කොට කරන ලද අර්ථයෝ (යහපත් ක්‍රියාවෝ) වෙද්ද, ඔවුහු පසුව තැවීම් ගෙනදෙන්නෝ නො වෙති.

2560. ලෙවිහි යම් කෙනෙක් කටයුතු නො කටයුතු දැ විමසා බලා වැඩ කෙරෙද්ද නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද සැප විපාක ගෙන දෙන්නා වූ ඒ වැඩ වෘද්ධියන් (පණ්ඩිතයන්) අනුමත කරනු ලබන්නා වූ ද, තැවීම් ගෙන නොදෙන්නා වූ ද කමියෝ වෙති.

2561. මහරජ, දෙරටුපාලකයෝ ද කඩු බඳනාලද වධකයෝ ද මා නසන්නට ආවාහු ය. දේවයන් වහන්ස, මවු ඇකයෙහි හුන් මම ඔවුන් විසින් වහා අදින ලද්දෙමි වෙමි.

2562. කටුකමභි සමබාධං සුකිව්ඡපභොතා
මධුරං පියං ජීවිතං ලද්ධු රාජ,
කිවෙඡනාහං අජජ වධා පමුභොතො
පබ්බජ්ජමෙවාහිමනොහමසමි.
2563. පුභොතා තවායං තරුණො සුධමෙම
අනුකමපකො සොමනසොසා කුමාරො,
තං යාවමානො න ලභාමි සජ්ජ
අරභාසි තං යාවිතවෙ තුවමපි.
2564. රමසසු භික්ඛාවරියාය පුත්ත
නිසමම ධමෙමසු පරිබ්බජසසු,
සබ්බෙසු භූතසු නිධාය දණ්ඩං
අජ්ඣොතා ඉහමමුපෙහි යානං.
2565. අවඡරියරූපං¹ චත යාදිසඤ්ඤා
දුක්ඛං මං දුක්ඛාපයසෙ සුධමෙම,
යාවසසු පුත්තං ඉති දුච්චමානා
භියෙයාව උසසාහයසෙ කුමාරං.
2566. යෙ විපමුත්තා අනවඡරභොජිනො,
පරිනිබ්බුතා ලොකමිමං චරතති,
තමරියමග්ගං පටිපජ්ජමානං
න උසසගෙ චාරයිතුං කුමාරං.
2567. අධා හවෙ සෙවිතඛො සපඤ්ඤා
බහුසුත්තා යෙ බහුයානවිතත්තො,
යෙසායං සුඤ්ඤාන සුභාසිතානි
අපොසාසුක්කා විතසොකා සුධමො'ති.

සොමනසා ජාතකං.

10. වමෙපයාජාතකං

2468. කානු ච්ඡජුරිවාහාසි ඔසධි විය තාරකා,
දෙවතානුසි ගඤ්ඤිනි න තං මඤ්ඤමි මානුසිං²
2569. නමභි දෙවී න ගඤ්ඤිනි න මහාරාජ මානුසි,
නාගකඤ්ඤමභි³ හද්දෙනා අපොනමභි ඉධාගතා.

1. අවඡර - මජ්ඣ.

2. මානුසි - වී. මජ්ඣ. සා.

3. නාගකඤ්ඤාමභි - මජ්ඣ. සා.

2562. මහරජ කවුක වූ සමිබාධ වූ ඉතා දුකට පැමිණියෙමි වෙමි. ඒ මම අද දුකසේ වධයෙන් මිදුණෙමි මිහිරි වූ ප්‍රිය වූ ජීවිතය ලබා සිටිමි. දැන් ඒ මම පැවිදිවනු රිස්සමි යි කුමර තෙම කීවෙ ය.

2563. සුධමාවෙනි, තිගේ මේ තරුණ පුත්‍ර සොමනසස කුමාර තෙම අනුකම්පා ඇත්තෙකි. දැන් යාවිඤ්ඤ කරනු ලබන්නේ ඔහු නො ලදිමි. තෙපි ද ඔහුට යාවිඤ්ඤ කරන්නට නිසි නො වනු දැයි රජ තෙම කීවෙ ය.

2564. පුත්‍රය, පිඬුසිභිමෙහි ඇලෙව. ධර්මයන්හි ලා විමසිමි ඇති කොට තන්හි තන්හි හැසිරෙව. සියලු සත්‍වයන් කෙරෙහි දඬුවම අත්හැර නිඤ්ඤ නො ලබන්නොක්ව බුහුමලොකයට එළඹෙනු මැනැවැ යි රජබියොව කීවා ය.

2565. සුධමාවෙනි, යම්බඳු වූ දුකට පත් මා තෙපි වැඩියන් දුකට පැමිණවූවහු ය. පුත්‍රයා ගිහිගෙයි වසන පරිදි යාවිඤ්ඤ කරන්නට යයි කියනු ලබන්නී කුමරා වැඩියන් පැවිදිබවට උනන්දු කළා ය. ආශ්වයඝීයකි.

2566. රාගාදියෙන් මිදුණු නිරවැය භොජන ඇති කෙලෙස් පිරි- නිවීයෙන් පිරිනිවුණු යම්බඳු රහත්හු මේ ලෙවිහි හැසිරෙද්ද උන්- වහන්සේලාගේ ඒ උතුම් මහ පිළිපන්නා වූ කුමාරයා වළකාලන්නට උත්සාහ නො කරමි යි මවුබියව කීවාය.

2567. මේ සුධමා නොමෝ යම් කෙනකුන්ගේ යහපත් වචන අසා එකාන්තයෙන් අල්පොත්සුක වූවා පහවූ ශොක ඇත්තී වූවා ද යම් කෙනෙක් ප්‍රාඤ්ඤ වූවාහු බොහෝ ඇසු පිරු තන් ඇත්තාහු නොයෙක් කරුණු සිතන්නෝ වෙද්ද, එකාන්තයෙන් ම ඔවුහු සේවනය කළ යුත්තෝ වෙති යි රජ තෙම කීවෙ ය.

සොමනසස ජාතක යි.

10. වමෙපයා ජාතකය

2568. වීදුලිය සේ ද ඔසයි තරුව සේ ද බබළන තෝ කවර නම් තැනැත්තියක් ද? දෙවතාවක් ද ගාඤ්ච්ච ස්ත්‍රියක් ද? තී මිනිස් මාගමකැ යි නො හඟිමි යි උග්ගසෙන රජතෙම කීය.

2569. මහරජ, මම දෙවදුවක් නොවමු. ගාඤ්ච්ච ස්ත්‍රියක් ද නොවමු. මිනිස් මාගමක් ද නොවමු. ස්වාමීනී, මම නාග කන්‍යා- වක්මු. මෙහි යම්කිසි කටයුත්තක් සඳහා ආවමු.

2570. විබ්භන්තවිභ්භා කුපිතිජ්ජියාසි
නෙතෙහි තෙ වරිගණා සවන්ති,
කිනෙත නට්ඨං කිමපන පඤ්ඤානා
ඉධාගතා නාරි තදිඛ්ඛ ඩුභි.
2571. යමුග්ගතෙජො උරගොති වාහු
නාගොති තං ආහු ජනා ජනිඤ,
තමගාහී පුරිසො ජීවිකඤ්ඤා
තං බන්ධනා මුඤ්ඤා පතී මමෙසො.
2572. කථංඤයං බලවිරියුපපගොතා
හතඤ්ඤා මාගඤ්ඤා¹ වණ්ඤකසස,
අසබ්බි මෙ නාගකඤ්ඤා තමඤ්ඤා
කථං විජානෙමු ගභීතනාගං.
2573. නගරමුච්චි නාගො හසමං කරෙයා
තථා හී සො බලවිරියුපපනො
ධමුඤ්ඤා නාගො අපවායමානො
සසමා පරකඤ්ඤා තපො කරොති.
2574. වාතුද්දසිං පණ්ණරසිඤ්ඤා රාජ
චතුසුරෙප සමමති නාගරාජා,
තමගාහී පුරිසො ජීවිකඤ්ඤා
තං බන්ධනා මුඤ්ඤා පතී මමෙසො.
2575. සොළසිඤ්ඤාසහසානි ආමුඛතමණිකුණ්ඩලා,
වාරිගෙහසයා² නාරි තාපි තං සරණඛගතා.
2576. ධමමන මොවෙහි අසාහසෙන
ගාමෙන නි-කඛන ගවං සතෙන,
ඔසසට්ඨකායො³ උරගො වරාතු
පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුච්චතු බන්ධනසමා.
2577. ධමමන මොවෙහි අසාහසෙන
ගාමෙන නිකෙඛන ගවංසතෙන,
ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුච්චතු බන්ධනසමා.
2578. දමිති නිසබ්බතං ලුද්ද පුලලඤ්ඤා⁴ මණිකුණ්ඩලං,
චතුසුරෙ⁵ ව පලලංකං උච්චාපුඤ්ඤාසිරිංඤ්ඤා,
2579. ජො ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ඤා ගවං සතං,
ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුච්චතු බන්ධනසමා.

1. මාගවතී - වි. මජ්ඣ. සා.
2. වාරිගෙහා වි.
3. ඔසට්ඨ - මජ්ඣ.,

4. පුලලඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.
5. චතුරසුරෙව - මජ්ඣ.

2570. එම්බා නාගකන්‍යාව, තෝ විහ්‍රානත සිත් ඇත්තී කිපුණු ඉඳුරන් ඇත්තී වෙනිය. තීගේ ඇස්වලින් කඳුළුදාරාවෝ වැගිරෙත්. තීගේ කවර නම් දෑයක් නටුවේද? කවරක් පතමින් මෙහි ආවාද? එය මට කියනු මැනැවි.

2571. මහරජ, උග්‍රතෙජය් ඇති යමකුට 'උරගය' යි (බඩගා යන්තොකැයි) කීහුද? ජනායෝ ඔහුට නාගය යි කීහු. දිවි රැකීම ප්‍රයෝජන කොට ඇති පුරුෂයෙක් ඔහු අල්ලා ගත්තේ ය. ඔහු බැඳුමෙන් මුදුව. ඒ මාගේ ස්වාමීපුරුෂයා ය.

2572. එම්බා නාග කන්‍යාවෙනි, බලයෙන් හා වියඪයෙන් යුක්ත වූ මේ නාග තෙම කෙසේ නම් වණ්ඛකයාගේ අතට පත්වීද? නාගකන්‍යාවෙනි, ඒ කරුණ මට කියව. ගන්නා ලද නාගයා ගැන තොරතුරු කෙසේ නම් දැනීමුද?

2573. බලයෙන් හා වියඪයෙන් යුක්ත වූ නාග තෙම නගරය අළු කරන්නේ ය. නාග තෙම ධර්මය ම ගරු කරන්නේ වේ. එහෙයින් දුක ඉටසා තපස් කරන්නේ ය.

2574. මේ නාරජ තෙම තුදුස්වක්භීද පසළොස්වක්භීද සතර මංසන්ධියක්භීද පෙහෙව වාසය කරයි. ස්කීය ජීවිතාව ප්‍රයෝජන කොට ඇති පුරුෂයෙක් ඔහු අල්ලා ගත්තේ ය. ඔහු බැඳුමෙන් මුදුව. හෙ තෙම මාගේ සැමියා ය.

2575. අමුණන ලද මිණි කොඩොල් ඇති ජලය ම ගෘහගයනය කොට ඇති සොළොස් දහසක් ස්ත්‍රීහු වෙද්ද ඒ ස්ත්‍රීහු ඔහු සරණ ගියාහු ය.

2576 ගම්වර දීමෙන් ද ස්වර්ණනිෂ්ක දීමෙන් ද සිය ගණන් ගවයන් දීමෙන් ද නොසැහැසි - දහමිබැවින් මොහු මුදනු මැනැවි. නාග තෙමේ මිදුණු සිරුරැක්තේ සිත්සේ හැසිරේවා, පින් කැමැති නාග තෙමේ බන්ධනයෙන් මිදේවා.

2577. ගම්වර දීමෙන් ද ස්වර්ණ නිෂ්ක දීමෙන් ද සිය ගණන් ගවයන් දීමෙන් ද නො සැහැසිකමින් ම දහමින් ම මොහු මුදමි. මිදුණු සිරුරැති නාග තෙම සිත්සේ හැසිරේවා පින් කැමැති නාග තෙමේ බන්ධනයෙන් මිදේවා.

2578-2579. වැදි පුත්‍රය, ස්වර්ණ නිෂ්ක සියයක් ද මහත් වූ මිණි කොඩොලක් ද සිවුපසින් දිය බරලිය මල් පැහැති උස පයඪිකයක් ද සමාන ගුණැති භායඪාවන් දෙරෙනකුන් ද ගවයන් සියයක් සහිත ධෘෂ්ඨයකු ද දෙමි. මිදුණු සිරුරැති නාග තෙමේ සිත්සේ හැසිරේවා, පින් කැමැති නාග තෙමේ බැඳුමෙන් මිදේවා.

2580. විනාපි දනා තව වචනං ජනිඤ්ඤා
 මුඤ්ඤාමු තං උරගං ඛන්ධනස්මා,
 ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
 පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුච්චතු ඛන්ධනස්මා.
2581. මුඤ්ඤා වමෙපයාකො නාගො රාජානං එතදබ්බවි,
 නාමො තෙ කාසිරාජස්සු නාමො තෙ කාසිවංචිච්චන
 අඤ්ඤාඤ්ඤා තෙ පගණනාම පසෙසයාමෙම නිවෙසනා.
2582. අඤ්ඤා හි දුබ්බිසසමෙතමාහු
 යං මානුසො විසසෙස අමානුසමහි,
 සචෙව මං යාවසි එතමස්සං
 දකෙඛමු තෙ නාග නිවෙසනානි.
2583. සචෙහි වාතො ගිරිමාවහෙයා
 වඤ්ඤා ව සුරියො ව ජමාපතෙයස්සං,
 සබ්බා ව නාජේජා පටිසොතං වහෙයස්සං
 න කෙවභං රාජ මුසා භණෙයායං.
2584. නභං එලෙයා උදධිපි සුසෙස
 සංවට්ටයං භූතධරා වසුකරා,
 සිලුච්චයො මෙරු සමුලමුඛබ්බෙහ
 නකෙවභං රාජ මුසා භණෙයායං.
2585. අඤ්ඤා හි දුබ්බිසසමෙතමාහු
 යං මානුසො විසසෙස අමානුසමහි,
 සචෙ ව මං යාවසි එතමස්සං
 දකෙඛමු තෙ නාග නිවෙසනානි.
2586. තුමෙහ බොස්ස සොරවිසා උළාරා
 මහාතෙ ජා බ්බෙකොපි ව හොඵ,
 මම කාරණා¹ ඛන්ධනස්මා පමුඤ්ඤා
 අරහසි තො ජානිතායෙ² කතානි.
2587. සො පච්චිතං නිරයෙ සොරරුජෙප්
 මා කාසිකං සාතමලස්ස කිඤ්ඤි,
 පෙළාය බද්ධො මරණං උපෙතු
 යො තාදිසං කම්ම කතං න ජානෙ.
2588. සච්චසට්ඨිඤ්ඤා තව මෙස හොතු
 අකෙකාධනො³ හොහි අනුපනාහි,
 සබ්බඤ්ඤා තෙ නාගකුලං සුපණ්ණා
 අභිංච ගිමහාසු විචජ්ජයන්තු.

---

1. මං කාරණං - මජ්ඣං.
 2. ජානිතායෙ - මජ්ඣං. සභා, ජානිතවෙ. නා. ජානිතයෙ.
 3. අකොධනො - මජ්ඣං.

2580. මහරජාණන් වහන්ස, මේ වස්තු දීමෙන් තොරව ද මුඛවහන්සේගේ වචනය ගරු කොට ඒ නාගයා බැඳුමෙන් මුදමු. මිදුණු සිරුරැති නා තෙමේ සිත්සේ හැසිරේවා! ජින් කැමැති නාග තෙමේ බැඳුමෙන් මිදේවා.

2581. බැඳුමෙන් මිදුණු වමෙයයාක නාග තෙමේ රජුට මෙසේ කීවේ ය. කසිරට මහරජ, නුඹවහන්සේට නමස්කාර වේවා, කසිරට දියුණු කරන මහරජාණන් වහන්ස, නුඹවහන්සේට නමස්කාර වේවා, මාගේ නාග භවනය දකුම්කලය. එය සපිරිවරින් අවුත් බලන මෙන් ආරාධනා කොට නුඹවහන්සේට ඇදීලි බදිමි යි නාරජ තෙම කීයේ ය.

2582. ජින්වත් නාරජ, මනුෂ්‍යයෙක් තෙම අමනුෂ්‍යයකු කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නේ ය යන යමක් වේ නම් එය එකාන්තයෙන් ම විශ්වාස නො කොට හැක්කකැ යි කියත්. ඉදින් මේ ගැන මට යාවිඤ්ඤ කරන්නෙහි නම්. නුඹගේ නාග භවනයන් දක්නෙමු යි රජ තෙම කීයේ ය.

2583. මහරජ ඉදින් (වනාහි) වාතය තෙම පර්වතයක් ගසාගෙන යන්නේ නමුදු සඳ හිරු දෙදෙනා බිමැ වැටෙන්නාහු නමුදු හැම නදීහු ම උඩුගං බලා යෙන් නමුදු මම බොරු නො කියමි යි බෝසත් තෙමේ කීයේ ය.

2584. අහස පැළෙන්තේ නමුත් මුහුද විශැළෙන්තේ නමුත් භූතයන් දරා සිටින්නා වූ පාලීවී තොමෝ හැකිළෙන්ති නමුත් පර්වතයන් අතුරෙන් උස් වූ භෙමෙර සහමුලින් ඉදිරෙන්තේ නමුත් මහරජ මම බොරුවක් නම් නො කියමි යි බෝසත් තෙම කීයේ ය.

2585. එම්බා නාරජ, මනුෂ්‍යයෙක් තෙම අමනුෂ්‍යයකු කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නේ ය යන යමක් වේ නම් එය එකාන්තයෙන් ම විශ්වාස නොකොට හැක්කකැ යි කියත්, ඉදින් මේ ගැන මට යාවිඤ්ඤ කරන්නෙහි නම් නුඹගේ නා විලින් දකිමු යි රජ තෙම කීයේ ය.

2586. නාරජ, තෙපි වනාහි මහත් වූ දරුණු විෂ ඇති මහාතෙජස් ඇති වහා කිපෙන සුල්ලෝ ද චන්තහු ය. මා නිසා බන්ධනයෙන් මිදුණේ මා කළ උපකාර දැනගන්නට වටනෙහි ය.

2587. යමෙක් කරනලද එබඳු උපකාර නො දන්නේ නම් හෙ තෙමේ භයානක දුක් ඇති නිරයයෙහි පැසේවා, කිසියම් කායික සුවයක් නොලබාවා! පැසෙහි බැඳුණේ මරණයට යේවා, (මෙසේ කියා නාරජ තෙම දිවුළේ ය.)

2588. ජින්වත් නා රජ, නුඹගේ මේ ප්‍රතිඤ්ච සත්‍ය ප්‍රතිඤ්චක් වේවා නුඹ ක්‍රොධ නො කරන්නෙක් වෙහිවා, බදා වෛර නැත්තෙක් වෙහිවා, නුඹගේ මුළු නාකුලය ම සුපර්ණයෝ ශ්‍රීෂ්මකාලයෙහි ගින්න මෙන් දුරු කෙරෙත්වා.

- 2589. අනුකමිසි නාගකුලං ජනිඤ
මානා යථා සුපජියං එකපුතතං,
අහං ච තෙ නාගකුලෙන සඤ්ඤිං
කාභාමී වෙය්‍යාවටිකං උලාරං.
- 2590. යොජනානු වෙ රාජරටෙ සුවිනෙත
කමොජකෙ අසසතරෙ සුදුනන,
නාගෙ ච යොජනානු සුවණ්ණකසුනො
දකෙබ්බු නාගසස නිවෙසනානි.
- 2591. හෙරි මුඤ්ඤා පණවා ච සඛිගා
ආචජ්ජිං¹ උග්ගසෙනසා රඤ්ඤා,
පායාසි රාජා බහුසොහමානො
පුරකමනො නාරිගණසස මජ්ජේ.
- 2592. සුවණ්ණචිතකං² භුමිං අද්දකඛි³ කාසිවද්ධනො,
සොචණ්ණමයෙ ච පාසාදෙ වෙච්චිරියඵලකජ්ඣෙන.
- 2593. ස රාජා පාවිසි ව්‍යමිහං වමෙපය්‍යසස නිවෙසනං,
⁴ආදිච්චවණ්ණසනිහං කංසේ ජජුපහසසරං.
- 2594. නානාරුකෙබ්බි සඤ්ජනානං නානාගජබසමෙරිතං⁵,
සො පාවෙකඛි කාසිරාජා වමෙපය්‍යසස නිවෙසනං.
- 2595. පච්චිච්චි⁶ කාසිරඤ්ඤා වමෙපය්‍යසස නිවෙසනං,
දිංඤා කුරියා වජ්ජිංසු⁷ නාගකඤ්ඤා ච නච්චිසුං.
- 2596. කං නාගකඤ්ඤා වරිතං ගමනෙන
අත්චාරුභී කාසිරාජා පසනොනා,
නිසීදි සොචණ්ණමයමකි පීඨෙ
සාපසසමෙ වඤ්ඤාසාරලිනෙත.
- 2597. සො තස් භුජා ච අථො රමීජා
වමෙපය්‍යකං කාසිරාජා අචොච,
විමානසෙට්ඨානි ඉමානි කුඤ්ඤං
ආදිච්චවණ්ණානි පහසසරානි.
නෙතාදිසං අස්මි මනුසසලොකෙ
කිමෙස්සිං නාග තපො කරොසි.

- 1. ආචජ්ජිංසු - මජ්ඣ. සා. අච්චජ්ජිංසු. වී. අච්චජ්ජිංසු.
- 2. චිතකං - මජ්ඣ. සා.
- 3. අද්දකඛි - මජ්ඣ.
- 4. ආදිච්චවණ්ණසනිහං - මජ්ඣ. සා.
- 5. සමීරිතං - මජ්ඣ.
- 6. පච්චිච්චි - මජ්ඣ. සා.
- 7. පච්චජ්ජිංසු - මජ්ඣ. සා.

2589. මහරජාණන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ඉතා ප්‍රිය එක ම පුතකු ගැන අනුකම්පා කරන මවක මෙන් නාකුලයට අනුකම්පා කරන්නහු ය. මම ද නාකුලය සමග නුඹවහන්සේට බොහෝ වතාවත් කරමි යි නා රජ කීයේ ය.

2590. මනා කොට විසිතුරු කරනලද රාජරථයෙහි ඉතා දැමුණු කාමිබෝස අශ්වතරයන් යොදන්වා. රතීන් සැරසුවා වූ ඇතුන් ද යොදන්වා, නාගයාගේ විමානයන් දකිමු යි රජ තෙම කීයේ ය.

2591. උග්ගසෙන රජුගේ මහබෙර ද මිහිභුබෙර ද පණාබෙර ද හක් ද වාදනය කළාහු ය. පිරිවරනලද ස්ත්‍රී සමූහයා මැද උග්ගසෙන රජ ඉතා හොබනේ ගියේයයි වදළුසේක.

2592. කසිරට දියුණු කරන රජ තෙමේ රන්වැලි අතුළු බිම ද වෛද්‍යයී පුවරු අතුළු රන්වුවා ප්‍රාසාද ද දුටුවේ ය.

2593. සුයඝ්‍යාගේ වර්ණයට බඳු වූ රන්වන් විදුලිය සේ පැහැ විහිදෙන වමෙපයා නාගයාගේ විමානයට ඒ උග්ගසෙන රජ තෙම පිවිසියේ ය.

2594. ඒ කසිරජ තෙම නොයෙක් ගසින් ගැවසුණු නොයෙක් සුවදින් සුවද කවනලද වමෙපයා නාගයාගේ විමානය දැක්කේ ය.

2595. කසිරජ වමෙපයා නාගයාගේ නිවසට පිවිසි කල්හි දිව්‍යමය තුයඝ්‍ය වාදනය කළහ. නාගකන්‍යාවෝ නැටූහ.

2596. නාගකන්‍යා සමූහයා විසින් හැසිරෙන ලද ඒ විමානයට පහන් සිත් ඇති කසිරජ තෙම නැගුණේ ය. සඳුන් කල්ක ගල්වන ලද හේත්තුවන පුවරු සහිත ස්වර්ණමය පුටුවෙහි හිඳගත්තේ ය.

2597. ඒ කසිරජ තෙම එහි අනුභව කොට නැවත සිත් අලවා වැස වමෙපයාක නාගයාහට මෙසේ කීයේ ය. නුඹගේ මේ සුයඝ්‍යයාට බඳු වර්ණ ඇති පැහැ විහිදෙන උතුම් විමානයෝ වෙති. මිනිස් ලොවැ මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලාපොරොත්තු වෙන් තපස් කරහී ද?

62 ජාතිකපාලි-විසන්තිපාතො

- 2598. තා කමිඳුකෙයුරධරා සුවසා
වට්ටඹගුලී තමිතඳුපපනා,
පගගඤ්ඤ පායෙතති අනොමචණ්ණො
නෙතාදිසං අතී මනුසසලොකෙ
කිමතීයං නාග තපො කරොසි.
- 2599. නපේඤා ව තෙමා පුටුලොලීලව්භා
ආටා¹ සකුනතාහිරුද සුතිසා,
නෙතාදිසං අතී මනුසසලොකෙ
කිමතීයං නාග තපො කරොසි.
- 2600. කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ව භංසා
වගගුසසරා කොකිලා සමපතනතී,
නෙතාදිසං අතී මනුසසලොකෙ
කිමතීයං නාග තපො කරොසි.
- 2601. අමොව සාලා තිලකා ව පමිඳුයො
උද්දලකා පාටලියො ව චුලලා,
නෙතාදිසං අතී මනුසසලොකෙ
කිමතීයං නාග තපො කරොසි.
- 2602. ඉමා ව තෙ පොකබරඤ්ඤ සමනතතො
දිව්‍යා ව² ගඤ්ඤා සතතං සමපතනතී,
නෙතාදිසං අතී මනුසසලොකෙ
කිමතීයං නාග තපො කරොසි.
- 2603. න පුතතහෙතු න ධනසස හෙතු
න ආයුතො වාපි ජනිඤ්ඤ හෙතු,
මනුසසයොතිං අභිපසායාතො
තසමා පරකකමම තපො කරොමී.
- 2604. කං ලොහිතකෙතා විහතනතරංසො
අලඤ්ඤාතා කප්පිතකෙසමස්සු,
සුරොසිතො ලොහිතවඤ්ඤනො
ගඤ්ඤාචාරාචා දිසා පභාසසි.
- 2605. දෙවිඤ්ඤපතොසි මහානුභාවො
සමෙඤ්ඤි කාමෙහි සමධ්‍යභුතො,
පුටුචාමී තං නාගරාජෙනමඤ්ඤං
සෙයොයා ඉතො කෙන මනුසසලොකො.

---

1. ආද - වී. මජ්ඣං.
2. දිබ්බා සා. දිව්‍යා - මජ්ඣං.

2598. රන් අබරණ දරන්නා වූ මනාකොට හඳුනා ලද වස්ත්‍ර ඇති වට ඇඟිලි ඇති තඹවන් අතුල් පතුල් වලින් යුක්ත වූ අලාමක වූ පැහැසටහන් ඇති ඒ නාගකන්‍යාවෝ දිව්‍යපානය ගෙනවුත් පොවති. මිනිස් ලොව මෙවැන්නක් නැත. නාගය, කුමක් බලා-පොරොත්තුවෙන් තපස් කරති ද?

2599. පුළුල් වරලින් යුත් මසුන් ඇති උකුසු පක්ෂීන් විසින් පවත්වන ලද නාද ඇති මනා තොටුපලින් යුත් ඒ මේ ගංගාවේ ද ඇත්තාහ. මිනිස් ලොව එබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලා-පොරොත්තුවෙන් තපස් කරති ද?

2600. කොස්ලිහිණියෝ ද මොනරු ද දිව්‍ය භංසයෝ ද මිහිරි නාද පවත්වන කොටුලෝ ද ගසින් ගසට මාරුවෙති. මිනිස් ලොව මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලාපොරොත්තුවෙන් තපස් කරති ද?

2601. එම්බා නාගරාජය, පිපිහිය අඹ ද සල් ද එරහන්ද ද දඹ ද ඇසළ ද පළොල් ද ඇත්තාහ. මිනිස් ලොව මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලාපොරොත්තුවෙන් තපස් කරති ද?

2602. එම්බා නාරජ' මේ පොකුණු භාත්පසැ නිතර දිව්‍යමය වූ සුවද හමයි. මිනිස් ලොව මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලා-පොරොත්තුවෙන් තපස් කරති ද?

2603. මහරජ, මම උත්‍රයන් හෙතු කොට ගෙන පෙහෙවස් නො රකිමි, ධනය හෙතුකොට ගෙන ද නො රකිමි, ආයුෂ හෙතු කොට ගෙන ද නො රකිමි, මිනිස් ලොව උත්පත්තිය පතමි. එහෙයින් වීර්‍යය උඩා තපස් රකිමි යි නාරජ කීයේ ය.

2604. එම්බා මහරජ, නුඹ වහන්සේ ලේචන් ඇස් ඇත්තේ නසන ලද අන්තරාය ඇති සරසන ලද්දේ කපන ලද කෙස් රවුඵ ඇති රත්සලුනෙන් සුවද ගල්වන ලද්දේ ගාඤ්ච රාජයකු මෙන් දිශාවන් බබුළුවන්ගෙනී ය.

2605. නාගරාජය. නුඹ සියලු කාමසම්පන්නීන් යුක්ත වූයෙහි මහානු-භාව සම්පන්න වූයෙහි දිව්‍යමය සාද්ධියට පැමිණියෙහි ය. මේ කාරණය නුඹ අතින් විවාරමි. කවර හෙයින් මිනිස් ලොව මීට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ ද?

- 2606. ජනිඤ නා ඤාඤානු මනුස්සලොකා පුද්ධි ව සංවිජජති සංයමො ව, අභඤ්ඤා ලොධාන මනුස්සයොනිං කාභාමී ජාතිමරණස්ස අනතං.
- 2607. අද්ධා භවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා බහුස්සුතා යෙ බහුධානවිතත්තො, නාරියො ව දිසවාන තවං ව නාග කාභාමී පුඤ්ඤානි අනපපකානි.
- 2608. අද්ධා භවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා බහුස්සුතා යෙ බහුධානවිතත්තො, නාරියො ව දිසවාන මමඤ්ඤා රාජ කරොති පුඤ්ඤානි අනපපකානි.
- 2609. ඉඤ්ඤා මෙ ජාතරූපං පභුතං¹ රාසී සුවණ්ණස්ස ව තාලමත්තා, ඉතො හරිත්වා² සොවණ්ණසරානි³ කාරය රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු.
- 2610. මුත්තානඤ්ඤා⁴ වාභසභස්සානි පඤ්ඤා වෙළ්ඵියමීස්සානි ඉතො හරිත්වා, අනොතපුරෙ භූමියං සඤ්ඤානු නිකකද්දමා භොහිති⁵ නීරජා ව.
- 2611. එතාදිසං ආවස රාජසෙට්ඨ විමානසෙට්ඨං බහුසොභමානං, බාරාණසී⁶ නගරං ඉද්ධපීතං රජජඤ්ඤා කාරෙහි අනොමපඤ්ඤානි.

වමෙපයා ජාතකං.

11. පලොභනජාතකං

- 2612. බ්‍රහ්මලොකා වච්චාන දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤා, රඤ්ඤා පුත්තො උදපාදි සබ්බකාමසමිඤ්ඤා.
- 2613. කාමා වා කාමසඤ්ඤා වා බ්‍රහ්මලොකෙ න විජජති, ස්වායස්⁷ නායෙව සඤ්ඤාය කාමෙහි විජ්ඣවජරං.

- 1. බහුතං - මජ්ඣං.
- 2. හරිත්වාන - මජ්ඣං.
- 3. සුවණ්ණ - මජ්ඣං.
- 4. මුත්තානීව - වි. මජ්ඣං.
- 5. භොහිති මජ්ඣං. සා.
- 6. බාරාණසී නගරං - මජ්ඣං.
- 7. ස්වායස්. නා ස්වායස්ස - වි. මජ්ඣං.

2606. මහරජ, මිනිස් ලොවින් වෙන් ව නිර්වාණ ශුද්ධියක් හෝ සීලසංයමයක් හෝ නැත්තේ ය. මම ද මිනිස් උපත ලබා ජාතිමරණයන් කෙළවර කරමි යි සිතා තපස් කරමි යි නාරජ කීවේ ය.

2607. නාගරාජය, යම් කෙනෙක් බොහෝ කරුණු සිතන්නාහු බහුශ්‍රැත වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු සෙවනය කටයුත්තාහ. නුඹ ද නාග කන්‍යාවරුන් ද දෑක බොහෝ පින් කරමි යි රජ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

2608. මහරජ, යම් කෙනෙක් බොහෝ කරුණු සිතන්නාහු බහුශ්‍රැත වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු සෙවනය කටයුත්තාහ. මා ද නාග කන්‍යාවරුන් ද දෑක බොහෝ පින් කරව යි නාරජ තෙම උග්‍රසෙන රජුට කීවේ ය.

2609. මහරජ, මාගේ මේ බොහෝ වූ රන් ඇත. තල්ගස් පමණ ස්වර්ණ රාශීහු ද ඇත්තාහ. මෙයින් රන් ගෙන ගොස් ස්වර්ණ ගෘහ කරව. රිදියෙන් පවුරක් ද කරව.

2610. චෛස්ඨ්‍ය්‍යී මිශ්‍ර වූ මුතු ගැල් පන්දහසක් මෙයින් ගෙන ගොස් අන්තෘපුර භූමියෙහි අතුරත්වා, භූමි තොමෝ මඩ නැත්ති රජස් වීරහිත චින්තී ය.

2611. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, ඉතා භොබනා වූ මෙබඳු උතුම් විමාන-යෙක්හි වාසය කරව. අලාමක වූ නුවණැත්ත, සමෘද්ධියෙන් පිරිහිය බරණැස් නුවර රාජ්‍යය ද කරව යි නාරජ තෙම කීයේ ය.

වමෙපයා ජාතක යි.

11. මහා පලොභන ජාතකය

2612. මහත් සෘද්ධි ඇති දෙව පුතෙක් බඹ ලොවින් සැව සියලු කාමසම්පන්න සමෘද්ධ වූ කසී දනව්වෙහි රජුහට පුත් ව උපන්නේ ය.

2613. යම් කුමාරයෙක් බඹලොව දී හටගත් කාම වීරහිත එම සංඥයෙන් ම කාමයන් කෙරෙන් පිළිකුල් ඇති කරයි ද, බඹලොවහි ඒ කාමයෝ හෝ කාමසංඥාවෝ හෝ වීද්‍යමාන නො වෙති.

2614. තසස වනොපුරෙ ආසි කුමානාගාරං සුමාපිතං,
සො තස්ස පතිසලලිතො එකො රහසි කුමාඨථ.
2615. ස රාජා පරිදෙවෙසි පුත්තසොකෙන අටටිතො,
එකපුත්තො වයං මඤ්ඤං න ච කාමානි භුංඤ්ඤති.
2616. කොනු ඛෙසු¹ උපායො සො² කො වා ජානාති කිංකරිතං,
කො මෙ පුත්තං පලොභෙය්‍ය යථා කාමානි පස්සෙය.
2617. අහු කුමාරී තස්සෙව රූපවණණ³සමාහිතා,
කුසලා නවච්ඡිතසස වාදිතෙ ච පදකඛිණා
සා තස්ස උපසව්‍යාමු⁴ රාජානං එතදබ්‍රවී.
2618. අහං ඛො තං පලොභෙය්‍යං සචෙ භතො භවීසසති,
තං තථාවාදිතීං රාජා කුමාරීං එතදබ්‍රවී.
කුංඤ්ඤෙව නං පලොභෙහි තච භතො භවීසසති.
2619. සා ච අනොපුරං ගොසා බහු කාමුපසංහිතං,
හදයඛගමා පෙමණීයා චිත්‍රගාථා⁴ අභාසථ.
2620. තසසා ච ගායමානාය සද්දං සුකාන නාරියා,
කාමච්ඡන්දසස උපපජ්ජී ජනං සො පරිපුච්ඡථ.
2621. කසෙසසො සඤ්ඤෙ කො වා සො භණති උච්චාවචං බහු,
හදයඛගමං පෙමණීයං අථො කණණසුඛං මම.
2622. එසා ඛො පමද දෙව ඛිඩ්ධා එසා අනපජිකා,
සචෙ කං කාමෙ භුංඤ්ඤෙය්‍ය හී ය්‍යා හියෙය්‍යා ජාදෙය්‍යසු තං.
2623. ඉඛිත ආගච්ඡතොරෙන අච්ඡුරමිති ගායතු,
අසසමසස සමීපමිති සනතිකෙ මඤ්ඤ ගායතු.
2624. තිරොකුඛ්ඛමිති ගායිතා කුමානාගාරමිති පාදීසි,
බ්‍රහ්මී⁵ නං අනුපුබ්බෙන ආරඤ්ඤමීච කුංඤ්ඤරං.
2625. තසස කාමරසං ඤ්ඤා ඉසසාධමෙවො අජායථ,
අහමෙච කාමෙ භුංඤ්ඤෙය්‍යං මා අඤ්ඤා පුරිසො අහු.

1. ඛෙවසු.
2. යො - මජ්ඣං. ස්‍යා.
3. වණණ රූප - වී, මජ්ඣං.
4. චිත්‍රා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. බ්‍රහ්මී - මජ්ඣං.

2614. ඔහුගේ අන්තඃපුරයෙහි පියා විසින් කරවනලද ධ්‍යානා-
ගාරයෙක් ඒය. හෙතෙමේ එහි විවේකයෙහි ඇළුණේ තනි ව රහසි-
ගත ව ධ්‍යාන කෙළේ ය.

2615. පුත්‍රශොකයෙක් පෙළුණු ඒ රජ තෙම මාගේ එක ම
පුත්‍රයා කාමසම්පත් පරිභොග නො කෙරේ යයි වැළපුණේ ය.

2616. මෙහිලා කවර නම් උපායෙක් ඇත්තේ ද? එයට පළි-
බොධයක් කවරෙක් නම් තී ද? යම්සේ මාගේ පුත්‍රයා කාමසම්පත්
ප්‍රාප්තියා කෙරේ නම් එසේ කවරෙක් නම් පොළඹවා ද?

2617. රූපයෙන් හා වර්ණයෙන් යුත් නාත්‍යගීතයන්හි දක්ෂ
වාදනයෙහි ද සමත් කුමරියක් ඒ අන්තඃපුරයෙහි ම වූ යැ. ඕ එහි
එළඹ රජුට මෙසේ කීවා ය.

2618. හෙ තෙමේ මට සැමී වන්නේ නම් මම ඔහු පොළඹ-
වන්නෙමි. (ඇය කී විට) රජ තෙම එසේ කියන්නා වූ ඒ කුමරියට
මෙසේ කීයේ ය. තෝ ඒ කුමරා පොළඹවා ගනුව, ත්ට හේ සැමී
වන්නේ ය කියායි.

2619. ඕ ද ඒ අන්තඃපුරයට ගොස් කාමුෂසංහිත වූ ත් හෘදයංගම
වූ ත් ප්‍රේමණීය වූ ත් බොහෝ විධිකුරු ගාථාවන් කීවූ ය.

2620. ගායනා කරන ඒ ස්ත්‍රියගේ හඬ අසා ඒ කුමාරයාට
කාමාසාව උපන්නේ ය. හෙ තෙමේ ජනයා අතින් විවාළේ ය.

2621. මේ හඬ කවරකුගේ ද? ඒ කවරෙක් නම් හෘදයංගමව
ප්‍රේමණීය ව කර්ණසුඛ ව උස් පහත් හඬින් බොහෝ කොට බෙණේ ද
කියා (අනිකුභක්) කුමාර තෙම ඇසී ය.

2622. දේවයන් වහන්ස, මෝ තොමෝ ස්ත්‍රියක, මෝ තොමෝ
මහත් වූ ක්‍රීඩිකාවක, ඉදින් නුඹ වහන්සේ කාමසම්පත් අනුභව
කරන්නහු නම්, ඊට වැඩිවැඩියක් කැමැත්වන්නහු ය.

2623. එසේ නම් මොබට ඒවා, නුදුරු තන්හි ගායනා කෙරේවා,
ගායනාගාරයට සමීප ව මාගේ සමීපයෙහි ගායනා කෙරේවා.

2624. බිත්තියෙන් පිටත්හි ගායනය කොට ධ්‍යානාගාරයට පිවිසී
යා ය. කැලේ ඇතකු මෙන් ක්‍රමයෙන් ඕ ඔහු බැඳගත්තා ය.

2625. ඒ කුමාරයාට කාමරසය දැනී ඊෂ්ඨා ස්වභාවයෙක් හට-
ගත්තේ ය. මම ම කාමයන් අනුභව කරමි. කම්සැප ඒදින අන්
පුරුෂයෙක් නො වේවා කියා යි.

- 2626. තතො අසිං ගභේන්ධාන පුරියෙ හන්තං උපකක්ඛි,
අභලෙව ඵකො භුක්ඛ්ඤ්ඤං මා අඤ්ඤා පුරියො සියා.
- 2627. තතො ජාතපද සබ්බ චිකකන්දිංසු සමාගතා,
පුතො ත්‍යායං මහාරාජ ජනං භෙදෙත්තාද්දසකං.
- 2628. තඤ්ඤා රාජා විවාහෙසි සමනා රච්චානො ඛන්තිදයා,
යාවතා විජිතං මයහං න තෙ වස්ඛ්ඛා¹ තාවදෙ.
- 2629. තතො සො හරියං ආදය සමුද්දං උපසඩ්ධකම්,
පණ්ණසාලං කර්ඤාන වනං උඤ්ජායා² පාච්ඤි.
- 2630. අථෙත්ථ ඉසිමාගඤ්ඤි සමුද්දං උපරුපරි,
සො තස්ස ගෙහං පාවෙකඛ්ඛි හන්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ.
- 2631. තඤ්ඤා හරියා පලොහෙසි පස්ස යාව සුදුරුණං,
වුතො සො බුහමචරියමනා ඉද්දියා පරිභායථ.
- 2632. රාජපුතො ව උඤ්ජානො වනමුලථලං බහුං,
සායං කාචේන ආදය අසස්මං උපසඩ්ධකම්.
- 2633. ඉසි ව ඛන්තියං දිඤ්චා සමුද්දං උපසඩ්ධකම්,
වෙහාසයං ගමිස්සන්ති සීදතෙ සො මහණණුවෙ.
- 2634. ඛන්තියො ව ඉසිං දිඤ්චා සීදමානං මහණණුවෙ,
තස්සෙව අනුකම්ථාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
- 2635. අභිජ්ජමානෙ වාරිසමිං සයං ආගමම ඉද්දියා,
මිසිභාවිත්ථියා ගන්ථා සංසීදසි මහණණුවෙ.
- 2636. ආවට්ඨතී මහාමායා බුහමචරියවිකොපනා,
සීදන්ති නං විදිඤාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 2637. අනලා මුදුසමභාසා දුප්පුරා තා නදීසමා,
සීදන්ති නං විදිඤාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

---

1. වක්ඛකං - මජ්ඣං.
2. වනමුඤ්ජාය - වී. මජ්ඣං.

2626. ඉක්බිති කඩුවක් ගෙන පුරුෂයන් මරන්නට පටන් ගත්තේ ය. මම ම තනිවැ කම්පුව අනුභව කරමි. අන් පුරුෂයෙක් නො වේවා කියා යි.

2627. ඉක්බිති දැනවිලියි සියල්ලෝ ම රැස්ව “මහරජුනි, නුඹ වහන්සේගේ මේ පුත්‍රයා නිරපරාධ ජනයා නසති” යි වැළැපෙමින් කියා සිටියහ.

2628. රජ තෙමේ ද ඔහු “මාගේ රට යම්තාක් වේ ද ඒ තාක් තැන නොසිටිය යුතුය” යි සිය රටින් බැහැර කෙළේ ය.

2629. ඉක්බිති ඒ කුමර තෙම බිරිය ගෙන මුහුදු වෙරළට එළැඹියේ ය. එහි පන්සලක් කොට වසන්නේ පලවැළ පිණිස වනයට ද පිවිසියේ ය.

2630. එකල්හි සෘෂිවරයෙක් දිපාන්තරයෙහි සිට මුහුදු දිය මතුයෙහි එහි පැමිණියේ ය. හෙතෙමේ ආහාර වේලාව පැමිණි කල්හි ඔහුගේ ගෙට ඇතුළු විය.

2631. භායඹා නොමෝ ඒ තවුසා ද පොළඹවා ගත්තා ය. ඇයගේ ඉතා දරුණුකමක් බලව. හේ බඹසරින් වුතවුයේ සෘද්ධියෙන් ද පිරිහුණේ ය.

2632. රාජපුත්‍ර තෙමේ ද සිහීමෙන් ලත් බොහෝ වනමුල් එලාඵල සවස් කාලයෙහි කදිනගෙන ආශ්‍රමයට එළැඹියේ ය.

2633. සෘෂිතෙමේ ද ඤත්‍රියයා දැක සමුද්‍රයකරා පැමිණියේ යැ. හෙ අභසෙහි යන්තෙමැ යි මහමුහුදෙහි ම ගිලෙයි.

2634. ඤත්‍රිය තෙමේ ද මහසයුරෙහි ගිලෙන සෘෂිහු දැක ඔහුට ම අනුකම්පා පිණිස මේ ගාථාවන් කියේ ය.

2635. තෙමේ, නොබිඳෙන දිය මතුපිට සෘද්ධියෙන් අචුක් ස්ත්‍රිය හා එක්වීමට පැමිණ මහසයුරෙහි ගිලෙහි ය.

2636. මේ ස්ත්‍රීහු නම් කාමාවතියෙන් ආවතීනය කරන හෙයින් ආවතීනියහ. මහත් වූ මායා ඇත්තාහ. බ්‍රහ්මවයභිය විනාශ කිරීමෙන් පුරුෂයන් අපායෙහි ගල්වන්නාහ. මෙය දැන නුවණැති පුරුෂ තෙමේ ස්ත්‍රීන් දුරින් ම දුරුකරන්නේ ය.

2637. කොතෙක් පිරිමින් ලදුවත් සෑහීමකට පත් නොවන හෙයින් අනලා නම් වූ මොළොක් කථා ඇති තෘප්ත නො කට හැක්කා වූ ගංගාවන් හා සමාන වන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු තමන් වෙත පැමිණියවුන් අපායයෙහි ගල්වති යි දැන නුවණැත්තන් විසින් දුරින් ම දුරුකට යුත්තාහු ය.

- 2638. යං එතා උපසෙවනති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං බිප්පං අනුදභන්ති තං.
- 2639. ඛන්තියස්ස වචො සුඤ්ඤා ඉසිස්ස නිබ්බිද අහු,
ලද්ධා පොරාණකා මග්ගං ගවජනෙ සො විභායසං.
- 2640. ඛන්තියො ව ඉසිං දිසවා ගවජමානං විභායසං,
සංවෙගං අලභී ධීරො පබ්බජ්ජං සමරොවසී.
- 2641. තතො සො පබ්බජ්ජාන කාමරාගං විරාජසී,
කාමරාගං විරාජෙත්වා ඉභමිලොකුපගො අහුති.

මහාපලොභන ජාතකං.

12. පඤ්චපණ්ඩිත පඤ්ඤා

- 2642. පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාති තං සුඤ්ඤාථ,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංසියං වා,
කසෙසවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමස්සං.
- 2643. ත්වං නො ආචිකරොහි භූමිපාල
භක්ඛා භාරසහො තුවං වදෙතං.
තව ඡන්දඤ්ඤා රුචිඤ්ඤා සමුද්ධිත්වා
අථ වසඛන්ති ඡන්ද පඤ්ඤා ධීරා.
- 2644. යා සීලවතී අනඤ්ඤාධෙය්‍යා
භක්ඛවඡන්දවසානුගා මනාපා,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංසියං වා
භරියායාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමස්සං.
- 2645. යො කි වජගතස්ස ආතුරස්ස
සරණං හොති ගතී පරායණඤ්ඤා,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංසියං වා
සබ්බොවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමස්සං.
- 2646. ඡෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨෙට්ඨො
සො වෙ සීලවකො සමාහිතො ධීතකෙතා,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංසියං වා
භාතුචාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමස්සං.

2638. මේ ස්ත්රීහු සිය කැමැත්තෙන් හෝ ධනය හෙතුකොට හෝ යම් පුරුෂයකු සෙවනය කෙරෙද්ද ස්වකීය ස්ථානය දවන්නා වූ ගින්න මෙන් වහා ඒ සෙවනය කළහු දවත්.

2639. ඤාණියාගේ වචනය අසා සෘෂිවරයාහට කලකිරීම ඇති විය. හෙතෙමේ පැරණි ධ්‍යාන මාර්ගය ලැබ අහසින් යයි.

2640. ඤාණිය තෙමේ ද අහසින් යන සෘෂිහු දැක සංවේගය ලැබ ගත්තේ ය. ඒ ඤාණිය පණ්ඩිත තෙමේ ද පැවිද්ද කැමති විය.

2641. ඉක්බිති හේ පැවිදිව කාමරාගය දුරු කෙළේ ය. කාමරාගය දුරු කොට බිඹලොව උපන්නේ යි.

මහාපලොහන ජාතක යි.

12. පස්පඩි පැනය

2642. මෙහි රැස් වූ පස් පඩිවරුනි, මට ප්‍රශ්නයෙක් වටහයි. එය අසවූ නිසැ කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කම් නම් කවරකුහට එළිදරව් කළයුතු වන්නේ ද යි රජ තෙම අසී ය.

2643. මහරජ, නුඹ වහන්සේ අපට එළිදරව් කරනු මැනව. තුඹ වහන්සේ වනාහි අපගේ ස්වාමියා ද බර උසුලන තැනැත්තේ ද උන්නහු ය. එහෙයින් පළමු කොට නුඹ වහන්සේ ම මෙය කියන සේක්වා, මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ කැමැත්ත ද රූපි කරුණු ද දැනගෙන අනතුරු ව පඤ්ච පණ්ඩිතයෝ ප්‍රකාශ කරත් යි සෙනක තෙම කීවේ ය.

2644. යම් භායභාවක් සිඳිවත් ද, අනුන් වසභයෙහි නො පවති ද, සැමියාගේ කැමැත්ත අනුව ජීවත් වන්නී ද, මනවධින්නී ද එවැනි භායභාවට නිසැ කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ එළිදරව් කළයුතු වන්නේ ය.

2645. යමෙක් පිහිටක් නො මැතිව කරදරයට පත් වූ ගීලනා හට පිහිට වේද නිසැ කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ එබඳු යහළුවාට එළිදරව් කරන්නේ ය.

2646. ජෝෂ්ඨ වූ හෝ මධ්‍යම වූ හෝ කණිෂ්ඨ වූ හෝ යම් ඒ සහෝදරයෙක් තෙම ගීලයෙන් යුක්ත වූයේ ස්ථිර ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද, නිසැ කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ එබඳු සහෝදරයාට ප්‍රකාශ කරන්නේ ය.

2647. යො වෙ හදයසස පඬුගු
අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,
නිඤ්ඤමඤ්ඤං පසංඝියං වා
පුඤ්ඤාචාරොයා ගුහමඤ්ඤං.

2648. මාතා දිපද ජනිඤ්ඤෙට්ඨ
යා නං පොසෙති ජඤ්ඤා පියෙන,
නිඤ්ඤමඤ්ඤං පසංඝියං වා
මාතුයාචාරොයා ගුහමඤ්ඤං.

2649. ගුහසස හි ගුහමෙව සාධු
නහි ගුහසස පසඤ්ඤාචාරොමං,
අනිඤ්ඤාසස සහෙයා ධීරො
නිඤ්ඤමඤ්ඤං යථා සුඛං භවෙය්.

2650. කිනඤ්ඤා ඤං විමනොසි රාජසෙට්ඨ
දිපදිඤ්ඤා වචනං සුඤ්ඤාම නෙතං,
කිං විනායමානො දුච්චනොසි
නුන දෙව අපරාධො අඤ්ඤි මඤ්ඤං.

2651. පඤ්ඤා වජ්ඣො මහොසධොති
ආණ්ඩො මෙ වධාය භුට්ඨඤ්ඤා,
නං විනායනො දුච්චනොසි
න හි දෙව අපරාධො අඤ්ඤි කුඤ්ඤං.

2652. අභිදෙසගතො ඉදනි එසි
කිං සුඤ්ඤා කිමාසඤ්ඤා මනො නෙ,
කො නෙ කිමවොව භුට්ඨඤ්ඤා
ඉඤ්ඤා නං වචනං සුඤ්ඤාම බුභි මෙතං.

2653. පඤ්ඤා වජ්ඣො මහොසධොති
යදි නෙ මනාසිතං ජනිඤ්ඤා දෙසං,
භරියාය රහොගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2654. යං සාලවනසුං සෙනකො
පාපකමං අකාසි අසඤ්ඤාචාරො,
සඤ්ඤාව රහො ගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2655. පුඤ්ඤාසුඤ්ඤා නෙ ජනිඤ්ඤා
උපපනො රොගො අරාජසුඤ්ඤා,
භාතුච්ච රහො ගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2647. යමෙක් එකාන්තයෙන් පියාගේ සිත් වූ පරිදි ක්‍රියා කෙරේ ද පියා හා සමගුණ ඇත්තේ වේ ද, අලාමක ප්‍රඥා ඇත්තේ ද එබඳු පුත්‍රයාට නිඤ්ඤ කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ ප්‍රකාශ කරන්නේ ය.

2648. දෙපා ඇත්තවුන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහරජතුමනි, යම් මවක් කැමැත්තෙන් හා ප්‍රේමයෙන් පුතකු පොෂණය කරනනී ද නිඤ්ඤ කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ සැඟවිය යුතු කරුණ ඒ මවට ප්‍රකාශ කරන්නේ ය.

2649. සැඟවියයුත්ත සැඟවීම ම යහපති. සැඟවියයුත්ත එළිදරව් කිරීම ප්‍රශස්ත නො වේ. ප්‍රාඥතෙම අදහස මුදුන් පැමිණෙන තුරු ඉවසා සිටින්නේ ය. මුදුන් පැමිණි අදහස් ඇත්තේ ඒ කරුණ සුවසේ කියන්නේ ය.

2650. උතුම් මහරජතුමනි, නුඹ වහන්සේ කුමක් හෙයින් දෙමනස් වන්නහු ද? දෙපා ඇත්තවුන්හට ශ්‍රේෂ්ඨය, නුඹ වහන්සේගේ මේ වචනය නො අසමු. කුමක් සිතමින් දෙමනස් වන්නහු ද? දේවයන් වහන්ස, එකාන්තයෙන් මාගේ අපරාධයෙක් ඇත්තේ ද? කියා උදුම්බරා දේවිය ඇසූ ය.

2651. බොහෝ නුවණැති මහෝෂධ පණ්ඩිත තෙමේ මැරිය යුතු යයි මා විසින් මරණයට නියම කරන ලද ඒ කරුණ සිතමින් දෙමනස් වෙමි. දේවිය තිගේ වරදෙක් නැතැ යි රජ තෙම කීයේ ය.

2652. බොහෝ නුවණ ඇති මහෝෂධය, ඊයේ සවස ගිය නුඹ දන් එන්නෙහිය. තාගේ සිත කුමක් අසා කුමකට සැක කෙරේ ද? මහත් ප්‍රඥා ඇත්ත, නුඹට කවරෙක් කුමක් කීයේ ද? ඒ වචනය මට කියව. මම එය අසමි යි රජතෙම කීයේ ය.

2653. මහරජ, මහා ප්‍රඥා ඇති මහෝෂධ පණ්ඩිත තෙමේ මැරිය යුතුයයි නුඹ වහන්සේ විසින් පඩිවරුන් සමග මන්ත්‍රණය කරන ලද, එය රාත්‍රියෙහි කවරකුට කියන ලද ද? නුඹ වහන්සේ විනාහි රහසිගත ව භාය්‍යාවට කීසේක. ඒ සැඟවිය යුතු කරුණ ප්‍රකට කරන ලද බව මා විසින් අසන ලදී.

2654. සෙනකතෙම සල් උයන්හි අසභ්‍ය වූ යම්බඳු පාපකමියක් කෙළේ ද, එය රහසිගතව යහළුවකුට ම කීයේය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස මට අසන්නට ලැබිණි.

2655. මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ පුක්කුස නම් රාජපුරුෂයා හට රජුන් විසින් ළං නොවිය යුතු කුෂ්ඨ රොගයෙක් තිබේ. හෙතෙම රහසිගතව එය සහොදරයාට කීයේය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස ද මට අසන්නට ලැබිණ.

74 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2656. ආබාධොයං අසඛිරුපො
කාවිජෙඤ්ඤා නරදෙවෙන චුට්ඨො,
පුත්තසස්ස රහොගතො අසංසි
ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2657. අට්ඨවචකා මණිරතනං උළාරං
සකෙතා තෙ අද්ද පිතාමහස්ස,
දෙවිජුස්ස ගතං තදජ්ජ හස්සං
මාතුච්ච රහො ගතො අසංසි
ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2658. ගුඤ්ඤාස්ස හි ගුඤ්ඤාමෙව සාධු
න හි ගුඤ්ඤාස්ස පසස්සමාචිකමමං,
අනිපථාදය සහෙයා ධිරො
නිසස්සනෙස්සා යථාසුඛං භමෙයා.

2659. න ගුඤ්ඤාමස්ස විචරෙයා රකෙඛයා නං යථං
නහි පාතුකතො සාධු ගුඤ්ඤා අස්සො පජා:

2660. ථියා ගුඤ්ඤා න සංසෙයා අමිත්තස්ස ච පඤ්ඤා
යො වාමිසෙන සංභිරො හදයස්සො ච

2661. ගුඤ්ඤාමස්සමසංඛුද්ධං සංඛොධයති යො නරො
මනානෙහදහයා තස්ස දසෙහුතො¹ තිත්තකති.

2662. යාවනොතා පුරිසස්සස්සං ගුඤ්ඤා ජානනී මඤ්ඤා
තාවනොතා තස්ස උබ්බෙගා තස්සො ගුඤ්ඤා.

2663. විච්චව භාසෙයා දිවා රහස්සං
රත්තං ගිරං² නානිවෙලං පමුඤ්ඤා,
උපසස්සතිකා හි සුඤ්ඤානි මනානං
තස්සො මනොතා ඛිප්පමුපෙති හෙදනති.

පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤාං.

1. දසෙහුතො - වි. මජ්ඣ. 2. රත්තංගිරං - වි. මජ්ඣ.

2656. මහරජ, කාවින්දතෙම නරදෙව නම් යකකු විසින් පහස්නා ලද්දේය. මේ ආබාධය ලාමකය. රහසිගතවූයේ පුත්‍රයාහට කීයේ ය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස මට අසන්නට ලැබිණ.

2657. මහරජ, සක්දෙවි තෙමෙ මහත් අනුභාව ඇති අඡ්චංක නම් වූ මැණිකක් නුඹ වහන්සේගේ මුත්තා වන කුසරජුට දුන්නේය. දන් ඒ මැණික දෙව්ඤාගේ හස්තගතව පවතී. මේ කරුණ මවට රහසිගතව කීයේය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස මට අසන්නට ලැබිණ.

2658. සැඟවිය යුත්ත සැඟවීම යහපතී. සැඟවිය යුත්ත එළිදරව් කිරීම ප්‍රශස්ත නොවේ. ප්‍රාඥතෙම අදහස මුදුන් පැමිණෙන තුරු ඉවසා සිටින්නේය. මුදුන් පැමිණි අදහස් ඇත්තේ ඒ කරුණ සුවසේ කියන්නේය.

2659. රහස එළිදරව් නොකරන්නේය. එය නිධානයක් ලෙස රක්තේය. නුවණැත්තහු විසින් රහස එළිදරව් නොකරන ලද්දේ ම යහපතී.

2660. පණ්ඩිත තෙමස්ත්‍රියට ද සතුරාට ද රහස නො කියන්නේය. යමෙක් ආමිෂයෙන් සංග්‍රහ ලැබ එකමුතු වන්නේද, යමකුත් සිතින් එකක් සිතමින් මුවීන් අනෙකක් බෙණෙන මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයෙක් වේද, ඒ දෙදෙනාට ද රහස නො කියන්නේය.

2661. යම් චිත්තියෙක් අනුන් නොදන්නා වූ රහස් කරුණ දන්ටා ද, මන්ත්‍රණය බිඳෙන බියෙන් ඔහු විසින් කැරෙන ආක්‍රොෂාදිය දස ස්වභාවයෙන් සිටියේ ඉවසයි.

2662. මන්ත්‍රණය කළවුන් අතුරෙන් යම්තාක් දෙනා ඒ පුරුෂයාගේ රහස් කරුණ දනිද්ද, ඔහුට එපමණම සන්ත්‍රාසයෝ (තැති ගැනුම්) හටගනිත්. එහෙයින් රහස එළිදරව් නො කරන්නේය.

2663. දවල් කාලයෙහි විවේකව රහස කියන්නේ යි. යම් හෙයකින් බිත්ති ආදියෙහි සැඟවී සිට රහස අසන්නෝ වෙද්ද, එහෙයින් රාත්‍රිකාලයෙහි රහස කියන්නේ සීමාව ඉක්මවා ශබ්ද නහමින් නො කියන්නේය. රහස වනාහි වහා අසමගිය ඇති කරන්නක් හෙයිනි.

13. හස්තිපාලජාතකං

- 2664. විරසසං චත පසුසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවචණ්ණිනං,
මහාජටං ධාරිධරං පබ්බදාතං රජස්සිරං.
- 2665. විරසසං චත පසුසාම ඉසිං ධම්මගුණ රතං,
කාසායචතතචසනං වාසවීරං පට්ඨප්පදං.
- 2666. ආසනං උදකං පජ්ජං පතිගණනාතු¹ නො හවං,
අගෙස හවනතං පුච්ඡාම අග්ගං කරුතු නො හවං.
- 2667. අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස විතතං
පුතෙත ගෙහෙ² තාත පතිට්ඨපෙත්වා,
ගනෙධ රසෙ පච්චනුතුයා සබ්බං
අරසුසුදං සාධු මුනි සො පසජේවා.
- 2668. වෙදු න සච්චා න ච විතතලාභො
න පුතතලාභෙන ජරං උභතති,
ගනෙධ රසෙ මුඤ්ඤිතමාහු සනොත
සකම්මනා³ හොති එලුපපතති.
- 2669. අභ්බා හි සච්චං චචනං තචෙතං
සකම්මනා හොති එලුපපතති,
ජිණ්ණං ච මානාපිතරො තචධිමෙ
පසෙසය්‍යු⁴ නං වසසසනං අරොගං.
- 2670. යසසසසු⁵ සකඛ්⁶ මරණෙන රාජ
ජරාය මෙතති නරචිරියසෙට්ඨ,⁷
යොවාපි ජඤ්ඤා න ලේසසං කදවි
පසෙසය්‍යු නං වසසසනං අරොගං.
- 2671. යථාපි නාවං පුරියො දකම්භි
එරෙති චෙනං උපනෙති තීරං,
එච්ඡුච්ච ව්‍යාධි සතතං ජරා ච
උපනෙතති මච්චං⁸ විසමනතකසස.
- 2672. පඤ්ඤා ච කාමා පලිපො ච කාමා
මනොහරාදුතරා මච්චුධෙය්‍යා,
එතසම් පඤ්ඤ පලිපෙ ව්‍යසනා⁹
භීතතතරුපා න තරනති පාරං.

---

1. පතිගණනාතු - මජ්ඣ., සා.	6. සකඛි - සා.
2. ගහෙ - මජ්ඣ.	7. නරචිරියසෙට්ඨ - මජ්ඣ., සා.
3. සකම්මනා - මජ්ඣ., සා.	8. උපනෙති මච්චු - මජ්ඣ., සා.
4. පසෙසය්‍යු - වි., මජ්ඣ.	9. විසනනා - මජ්ඣ., සා.
5. යසසසු - මජ්ඣ., සා.	

13. හක්වෑල ජාතකය

2664. ශ්‍රේෂ්ඨවර්ණ ඇති මහත් වූ ජටාවක් ඇති තවුස් පිරිකර දරන මැලියම් සහිත දත් ඇති රජසින් යුත් හිස ඇති බමුණකු එකාන්තයෙන් බොහෝ කලකින් දකිමි.

2665. සුවර්ත කොටස්හි ඇළුණු කසාවක් හැන්ද වූ වැහැරි සිවුරක් පෙරැවූ සෘෂියකු එකාන්තයෙන් බොහෝ කලකින් දකිමි.

2666. පින්වත් තෙමේ අපගේ ආසන ද ජලය ද පය ගල්වන තෙල් ද පිළිගනිවා, මේ ආසනාදී පිදිය යුතු දෑ පින්වත්හු උවාරමු. අපගේ මේ පිදිය යුතු දෑ පිළිගනීම කෙරේවා.

2667. දරුව, වෙදයන් හදුරා වස්තුව සොයාගෙන ගෙහි පුත්‍රයන් වස්වා ගැනි රස ඇතුළත් කොට ඇති සියලු පංචකාමයන් අනුභව කොට වනයට යෑම යොග්‍ය වේ. එසේ වූ තපස්වී තෙම බුද්ධාදීන් විසින් පසස්නා ලද්දේ වෙයි.

2668. වේදයෝ සත්‍ය නොවෙත් ධන ලාභය ද නිෂ්ඵල වේ. පුත්‍ර ලාභයෙන් ජරාව නොවැනැස්. ගන්ධයන් හා රසයන් ඇතුළත් කොටැති සියලු පංචකාමයන්ගෙන් මිදීම ම ඍහපතැයි සත්පුරුෂයෝ පවසති. ස්වකීය කර්මයෙන් ම ඵලය ඉපදීම වේයයි කීයේය.

2669. එකාන්තයෙන් ම නුඹගේ මේ වචනය සත්‍යය. ඵලයාගේ උපත ස්වකීය කම්යෙන් වේ. නුඹගේ මේ ජරායෙන් ජීර්ණ වූ මවුපියෝ වර්ෂ සියයක් ගතව ගිය නිරොග වූ නුඹ දක්නහුය.

2670. මහරජ, යමකුගේ මරණය හා යහළුවෙක් වන්නේ ද, නරචීර ශ්‍රේෂ්ඨය, යමකුගේ ජරාව හා මිත්‍රුඤ්ඤාවක් වන්නේ ද යමෙක් වනාහි මම කිසි කලෙකත් නොමැරෙමිදි දන්නේ ද වර්ෂ සියයක් ගතව ගිය නිරොග වූ ඔහු දකිමි.

2671. යම්සේ පුරුෂයෙක් දියෙහි නැවක් මෙහෙයාද ඉවුරටත් එය පමුණුවාද එසේම ව්‍යාධියටත් ජරාවටත් නිතර සත්‍යයා මරුවසහයට පමුණුවන්නේය.

2672. කාමයෝ වනාහි ලග්ගවාලන ස්වභාව ඇති හෙයින් මධ්‍ය බඳු උපමා ඇත්තේය. සිත් ඇදගන්නේය. තරණයට දුෂ්කරයහ. මරු වසහයට පමුණුවන්නාහ මෙබඳු කාමසංඛ්‍යාත ලැගෙන මධෙහි ද, ගැලෙන මධෙහි ද ගිඬුණු ලාමක ස්වභාව ඇති සත්‍යයෝ නිර්වාණ සංඛ්‍යාත පරතෙරට යන්නට නොසමත් වෙත්.

2673. අයං පුරෙ ලුද්දමකාසි කලං.
 සවායං ගභිතො න හි මොකඛිතො මෙ,
 ඔරුන්ධියානං¹ පරිරක්ඛස්සාමි
 මායං පුනලුද්දමකාසි කලං.
2674. භාවංච නටඨං පුරිසො යථා වතෙ
 පරියෙසන්² රාජ අපස්සමානො,
 එවං නටෙඨා එසුකාරී මමඤො
 සොභං කථං න ගවෙසෙය්‍ය³ රාජ.
2675. හියොගාති හීයති පොසො
 පරෙථ පරිභායති,
 අනාගතං නොමස්සිති ඤාතො,
 උප්පන්නං ඡන්දං⁴ කොපනුදෙය්‍ය ධීරො.
2676. පස්සාමි වොභං දහරිං කුමාරිං
 මන්තපමං කෙතක⁵ පුපඵනෙත්තං,
 අභුත්තභොගෙ⁶ පයමෙ වයසිං
 ආද්‍ය මච්චු වජ්ජෙ කුමාරිං.
2677. යුවා සුජාතො සුමුඛො සුදස්සනො
 සාමො කුසුමිභපරිකි⁷ ඡන්දාමසු,
 භික්ඛාන කාමෙ පටිගච්ච ගෙභං
 අනුජාන මං පඤ්චස්සාමි දෙව.
2678. සාබාහි රුක්ඛො උභතෙ සමඤ්ඤං
 පභීනසාබං පන බාණුමාහු,
 පභීනපුත්තස්ස මච්ඡ්ඡ හොති
 වාසෙට්ඨි භික්ඛාචරියාය කාලො.
2679. අසසමිං කොඤ්චාව යථා හිලච්චියෙ
 තන්තාති⁷ ජාලාති පදලෙය්‍ය භංසා,
 ගච්ඡන්ති පුත්තා ච පතී ච මඤං
 සාභං කථං නානුවජේ පජාං.
2680. එතෙ භුතො වච්චො ච පක්ඛමන්ති විහධයමා,
 යෙ ච භුතො න වමිංසු තෙ මෙ හස්සමාගතා.

---

1. ඔරුන්ධිය නං - මජ්ඣං.
 2. අනෙච්චසති - මජ්ඣං. සා.
 3. ගවෙසෙය්‍යං - මජ්ඣං. සා.
 4. උප්පන්න ඡන්දං - මජ්ඣං.
 5. කෙතක - මජ්ඣං.
 6. භොගෙ අභුතො - මජ්ඣං.
 7. කතාති - මජ්ඣං.

2673. මහරජ, මාගේ මේ ආත්ම භාවය තෙම පෙර අස් ගොව්වන් සමග එක්ව මං පැහැරුම් ආදී බොහෝ සැහැසිකම් කෙළේය. ඒ මේ ආත්මභාවය එහි විපාක ගන්නා ලදී. මට එයින් මිදීමක් නැත. දැන් කායවාග්ද්වාරයන් අවුරාගෙන එය ආරක්ෂා කරන්නෙමි. මාගේ මේ ආත්මය නැවත සැහැසිකම් නො කෙරේවා කියාය.

2674. මහරජ, යම්පේ පුරුෂයෙක් තෙම නැති වූ ගවයකු නො දක්නේ සොයා ද එසුකාරී නම් රජුනි, මෙපරිද්දෙන් ම මාගේ පුද්ගල සංඛ්‍යාත අර්ථය තෙම නැතිවූයේ වෙයි. මහරජ, ඒ මම කෙසේ නම් එය නො සොයමිදැයි කීයේය.

2675. මහරජ, අද කටයුතු දේ හෙටයයි ද හෙට කටයුතු දේ අනිද්දයයි ද කල් දමන පුරුෂ තෙම පිරිහේ. යමෙක් නො-පැමිණියේ ද මෙය නැත්තේය යි දැන උපානා වූ කුසල් අදහස කවර නම් පණ්ඩිතයෙක් දුරු කරන්නේ දැයි ගොපලු කුමාරතෙම කීයේය.

2676. භාවභාව විලාසයෙන් මත් වූවක ලෙන් හැසිරෙන වැට-කෙයියා මල්පෙති බඳු ඇස් ඇත්තා වූ තරුණ කුමරියක දකිමි. කාමසම්පත් අනුභව නො කළා වූ පළමු වයස්හි සිටියා වූ ඒ කුමරිය මෘත්‍යුමාරයා හැරගෙන යේ.

2677. තරුණ වූ මනාව හටගත් ශොභන මුඛයක් ඇති දැකුම් කලු රන්වන් පැහැති තරුණ කොමඩු කෙසරු මෙන් ගැවසී ගත් රවුළු ඇති කුමාරයෙක් වෙද, මෙබඳු කුමාරයෙක් ද මරුවසභයට යන්නේය. එහෙයින් ඉන් පළමුව කාමයන් හා ගිහිගේ අත්හැර පැවිදිවන්නෙමි. දේවයන් වහන්ස, මට පැවිද්දට අවසර දෙනු මැනැව් යි අපපල් කුමාරතෙම කීයේය.

2678. අනුච්චිත් ගසයයි නම ලබයි. පහව ගිය අතු ඇත්ත කණුවය යි කියත්. පින්වත් වාසෙට්ඨී ගොත්‍ර ඇති බැමිණිය, පහව ගියා වූ පුත්‍රයන් ඇති මට දැන් පැවිදිවීමට කාලය පැමිණ තිබෙයි. පුරොහිත බ්‍රාහ්මණතෙම කීයේය.

2679. අහසෙහි නො ගැටෙමින් ගමන් කරන කොස් ලිහිණියන් මෙන් ද, වැසි කල් අවසන්හි අදින ලද දල පලාගෙන යන හංසයන් මෙන් ද මාගේ පුත්‍රයෝත් සැමියාත් කාම සම්පත් නැති දල බිඳගෙන යති. ඒ මම දරුවන් ගියමහ අනුව කිම නොයන්නෙමි ද?

2680. මේ ලිහිණි පක්ෂිහු මස් අනුභව කොට වමාරා බැහැර යෙති. යම් කෙනෙකුත් අනුභව කොට නො වැමැරුවාහුද ඔවුහු මාගේ අතට පැමිණියාහුය.

2681. අවමී බ්‍රහ්මඥා කාමෙ නෙ ත්‍වං පච්චාවමී සසසි,
වනනාද පුරියො රාජ න සො හොති පසංසියො.
2682. පඛෙකච පොසං පලිපෙ ව්‍යසනං¹
බලී යථා දුබ්බත්‍රං උඬරෙය්‍ය,
එවද්ධි මං ත්‍වං උදතාරි හොති
පඤ්ඤාලී ගාථාහි සුභාසිතාහි.
2683. ඉදං වත්වා මහාරාජා එසුකාරී දියමපති,
රට්ඨං හිත්වාන පබ්බජී² නාගො ඡෙත්වා³ ව බත්තං.
2684. රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවධිසු
රට්ඨං පභාය නරචිරියසෙට්ඨො,
කුච්චපී නො හොති යථෙව රාජා
අමෙහහි ගුහං අනුසාස රජ්ජං.
2685. රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවධිසු
රට්ඨං පභාය නරචිරියසෙට්ඨො,⁴
අහමපී එකාව වරියසාමී ලොකෙ
හිත්වාන කාමානි යථොධිකානි.
2686. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො
වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමපී එකාව වරියසාමී ලොකෙ
හිත්වාන කාමානි මනොරමානි.
2687. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමපී එකාව වරියසාමී ලොකෙ
හිත්වාන කාමානි යථොධිකානි.
2688. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමපී එකාව වරියසාමී ලොකෙ
සිතීභූතා සබ්බමතිවච සඛගනති.

හත්පාල ජාතකං.

1. විසනනං - මජ්ඣං.
2. පබ්බජී - මජ්ඣං.
3. ඡෙත්වාන - මජ්ඣං.
4. නරචිරියසෙට්ඨං - මජ්ඣං.

2681. බ්‍රාහ්මණතෙම කාම සම්පත් වැමැරුවේය. ඒ සම්පත් නුඹ පසුව අනුභව කරන්නෙහිය. මහරජ, වැමැරූ දෙය අනුභව කරන්නා වූ යම් පුරුෂයෙක් වේද හෙතෙම බුද්ධාදී පණ්ඩිතයන් විසින් පැසසිය යුතු නො වේයයි (අගමෙහෙසිය) කිවු ය.

2682. පංකයෙහි (ලැගෙන මඩෙහි) පලිපයෙහි (ගැලෙන මඩෙහි) හෝ ගිලුණු දුබල පුරුෂයකු යම්සේ නම් බලවතෙක් ගොඩනගන්නේ ද, මෙපරිද්දෙන් ම පින්වත් පංචාල රාජ දුහිතාව මනාව කියන ලද ගාථා වලින් නුඹ මා කාම පංකයෙන් ගොඩලූයෙහි ය.

2683. දිශාධිපති වූ එසුකාරී රජතෙම මෙසේ කියා බැඳුම් සිඳු ලූ හංසයකු මෙන් රට හැර පැවිදි වූයේය.

2684. නරවීරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ රජතෙමේ ද රට හැර දමා පැවිදි වීමට කැමති විය. රජ තෙමේ යම් සේ වේ නම් තෙපි ද අපට එසේ වෙව. අප විසින් රක්තා ලද රාජ්‍යය අනුශාසනා කරව යි මහජනයා දේවියට කීය.

2685. නරවීරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ රජ තෙමේ ද රට හැරදමා පැවිදිද කැමැති විය. මම ද සිත්කලු වූ කාමයන් හැරදමා තනියම හැසිරෙන්නෙමි යි.

2686. පෙරවරු ආදී කාලයෝ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු ආයුසංස්කාර ඝෛයකරමින් තරණය කරති. ප්‍රථම වයසාදී වයස් කොටස් පිළිවෙළින් පුද්ගලයන් හැර දමන්. මම ද මනරම් කාමයන් හැරදමා තනියම හැසිරෙන්නෙමි.

2687. පෙරවරු ආදී කාලයෝ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු ආයුසංස්කාර ඝෛය කරමින් තරණය කරති. ප්‍රථමවයසාදී වයස් කොටස් පිළිවෙළින් පුද්ගලයා හැර දමන්. මම ද තුබු තුබු පරිදි කාම කොටස් හැර දමා හුදෙකලාව හැසිරෙන්නෙමි.

2688. පෙරවරු ආදී කාලයෝ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු ආයුසංස්කාර ඝෛයකරමින් තරණය කරති. ප්‍රථමවයසාදී වයස් කොටස් පිළිවෙළින් පුද්ගලයා හැර දමන්. මම ද සිහිල් වූවා සියලු රාගාදී සංගයන් ඉක්මවා ලොකයෙහි හුදෙකලාව හැසිරෙන්නෙමි යි දේවිය කීවාය.

හස්තීපාල ජාතක යි.

14. අයෝජ්‍යචරණය

2689. යමෙකරණය පදායං ගතො වසති මාණවො,
අභිභූතියිතොව සයති සගවජං න නිවහනති.
2690. න සුජිකම්මානා න ඛලෙන වසස්සිතා
නරා න ජීරණති නවාපි මීයරෙ,
සබ්බං හි තං ජාතිජරාසුපසුතං
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2691. චතුරඛණිනිං සෙනං සුභිංසරුපං
ජයනති රට්ඨාධිපති පසයහ,
න මච්චුනො ජයිතුං උසස්සහනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2692. හජීහි අසෙසහි රට්ඨෙහි පක්ඛි
පට්ඨාරිතා මුච්චරෙ¹ එකවෙය්‍යා,²
න මච්චුනො මුච්චිතුං උසස්සහනති⁴
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2693. හජීහි අසෙසහි රට්ඨෙහි පක්ඛි
සුරා³ පහඤ්ජනති පධංසයනති,
න මච්චුනො හඤ්ජිතුං උසස්සහනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2694. මනනා ගජා හිනනගලා පහිනනා
නගරාති මද්දනති ජනං හනනති,
න මච්චුනො මද්දිතුං උසස්සහනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2695. ඉසස්සාසිනො කතහජාපි ධීරා
දුරෙපාති අකඛණවෙධිනොපි,
න මච්චුනො විජ්ජිතුං උසස්සහනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2696. සරාති ඛීයනති සසෙලකානනා
සබ්බං හි තං⁵ ඛීයති දීසමනාරං,
සබ්බං හි තං හඤ්ජරෙ කාලපරීයං
තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.

---

1. මුඤ්ජරෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
2. එකවෙය්‍යා - මජ්ඣං. ස්‍යා.
3. මුඤ්ජිතුමුසස්සහනති - ස්‍යා.
4. සුරා - මජ්ඣං.
5. සබ්බං ඛීදං ස්‍යා. සබ්බමජ්ඣං - මජ්ඣං.

14. අයෝජන ජාතකය

2689. සක්තෙම යම් එක රැයක ප්‍රථමයෙන් මවුකුසු වාසය කෙරේ ද? හෙතෙම වලාකුළක් මෙන් ඉදිරියට යයි. යමින් හේ ආපස්සට ගමන් නො කෙරෙයි.

2690. යුද්ධකරන්නා වූ ද, බලයෙන් යුක්ත වූ ද මනුෂ්‍යයෝ නො-දිරන්තෝ නො වෙත්. නොමියන්තෝ නො වෙත්. ඒ සියල්ලෝ ම ජාති ජරාවන්ගෙන් උපද්‍රවයහ. එහෙයින් “ධම්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2691. ඉතා බිහිසුනු ස්වභාව ඇති සිවුරහ සෙනහ ගෙන රාජ්‍යාධිපති රජවරු බලාත්කාරයෙන් ජය ගනිති. මරහුගේ සෙනහ ජය ගන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2692. ඇත් - අස් - රිය - පාබල යන සිවුරහ සෙනහින් පිරිවරන ලද ඇතැමෙක් සතුරන්ගෙන් මිදෙති. ඔවුහු මරසෙනහින් මිදෙන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2693. ඇත් - අස් - රිය - පාබල යන සිවුරහ සෙනහින් පිරිවරන ලද ශූර රජවරු පසම්තුරන්ගේ කුවරවල් බිඳිති. පසම්තුරන් නසති. ඔවුහු මරහුගේ බල බිඳින්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට පහළ වෙයි.

2694. ත්‍රිමද ගලිත හස්තීහු කුවරවල් මඩිති. ජනයා නසති. ඔවුහු මරහු මඩින්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2695. නුවණැති ඉලක්කය නො වරදවා දුරවිදීමෙහි දක්ෂ වූ කෘතහස්ත ධනුර්ධරයෝ ඇත්තාහ. ඔවුහු මරහු විඳින්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් මම “ධර්මයෙහි හැසිරෙමිසි” යන මේ සිත මට ඇති විය.

2696. අනවතජ්‍යාදී මහවිල් සත ද පර්වතයන් සහිත මහා වනයෝ ද ඝෛය වෙත්. දිගු කලක් ඇවෑමෙන් ඒ සියල්ල ම ඝෛය වෙයි. ඒ සියල්ල ම නස්නා කාලයට පැමිණ බිඳෙයි. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2697. සබ්බසමෙවං හි නරානනාරිනං
 වලාවලං පාණභුනොධ ජීවිතං,
 පටොව ධුක්ඛස්ස දුමොව කුලපො
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2698. දුමඤ්ඤානෙව පතනති මාණවා
 දහරා ව වුද්ධා ව සරිරහෙද,
 නාරියො නරා මජ්ඣමපොරියා ව
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2699. නායං වයො තාරකරාජසහති හො
 යදඛහතීතං ගතමෙවදනි තං,
 ජිණ්ණස්ස හි නස්ථ රති කුතො සුඛං
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2700. යකඛා පිසාවා අථවාපි පෙනා
 කුපිතාපි¹ තෙ අස්සසහති මනුසෙස,
 න මච්චුනො අස්සසිකුස්සහනති²
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2701. යකෙඛ පිසාවෙ අථවාපි පෙනෙ
 කුපිතෙපි³ තෙ නිජ්ඣපනං කරොනති,
 න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොනති
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2702. අපරාධකෙ හෙයකෙ දුසකෙ ව
 රාජානො දණ්ඩනති විදික දෙසං,
 න මච්චුනො දණ්ඩයිකුස්සහනති
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2703. අපරාධකා දුසකා හෙයකා ව
 ලහනති හෙ රාජිනො නිජ්ඣපෙතුං,
 න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොනති
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2704. න ඛත්ඤොති න පි බ්‍රාහ්මණොති
 න අඛච්ඡකා බලවා තෙජවාපි,
 න මච්චුරාජස්ස අපෙබ්බතී
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.

1. කුපිතාපි - මජ්ඣං.
 2. අස්සසිකුස්සහනති - මජ්ඣං.
 3. කුපිතෙපි - මජ්ඣං, සායා.

2697. මෙසේ ම මෙලොව නර නාරීන්ගේ ද සියලු ප්‍රාණීන්ගේ ද ජීවිතය වංචල වේ. සුරාධුර්තයකුගේ වස්ත්‍රය මෙන් ද ගංඉවුරෙහි හටගත් ගසක් මෙන් ද සත්‍යයන්ගේ ජීවිතය සඳීර නොවේ. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට පහළ වෙයි.

2698. ළදරුවෝ ද වෘද්ධයෝ ද තරුණයෝ ද ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද උසකොබ්‍රාණ්ඩකයෝ ද යන සියල්ලෝ ම ගස්වල ගෙඩි මෙන් ශරීරහෙදයෙන් වැටෙත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2699. මේ සත්‍යයන්ගේ වයස කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි පිරිහී ශුක්ල පක්ෂයෙහි වැඩෙන්නා වූ සඳ මෙන් නොවේ. යමක් ඉක්මැ ගියේද දැන් එය ගියේ මැ යි. ජරාජීර්ණයාහට කාමගුණයන්හි ඇල්මෙක් නැති. සැපතක් නම් කොයිත්ද? එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙමි යන මේ සිත මට පහළ වෙයි.

2700. යක්ෂයෝ ද පාංශුපිඛාවයෝ ද ප්‍රෙතයෝ ද කිපුණාහු මිනිසුන්හට ආවේශ වෙති. ඔවුහු මරුහට ආවේශ වන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙමි යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2701. යක්ෂයන් ද පාංශුපිඛාවයන් ද ප්‍රෙතයන් ද කිපුණු කල්හි බලිකර්මාදිය කිරීමෙන් ඔවුන් පහදවති, මරුවා නො පහදවත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට පහළ වෙයි.

2702. රාජාපරාධ කරන්නාවූ ද රාජ්‍යදූෂකවූ ද ජනයා පෙළන්නාවූ ද මිනිසුන්ගේ අපරාධ දැන රජවරු දඬුවම් කරත්. ඔවුහු මරනුට දඬුවම් කරන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2703. රාජාපරාධකරුවෝ ද රාජ්‍ය දූෂකයෝ ද ජනයා පෙළන්නෝ ද (සාක්ෂිවලින් තමන්ගේ නිරපරාධී බව ප්‍රකාශ කරවා) අස් වැසීමක් ලබති. මරහු (එසේ සාක්ෂිවලින්) නිරපරාධ බව ප්‍රකාශ නො කරවත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2704. ඝෛත්‍රියයෙකු බ්‍රාහ්මණයෙකු ආචාර්යයෙකු බලාත්තෙකු තෙදුන්නෙකුයි මාරයාගේ අපෙක්ෂාවක් නැත්තේය. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි” යන අදහස මට පහළ වෙයි.

86. ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

- 2705. සීභාව ව්‍යංඝාව අලොපි දීපියො
පසංගා බාදනන් විපඵඤ්ජමානං,
න මච්චුනො බාදිතුං උසස්භනන්
තමෙ මතී හොති වරාමී ධමමං.
- 2706. මායකාරා¹ රඛමජ්ජෙඤ්ඤි කරොන්තා
මොහෙනතී චකඤ්ඤි ජනස්ස තාවලො,
න මච්චුනො මොහඤ්ඤිස්සභනන්²
තමෙ මතී හොති වරාමී ධමමං.
- 2707. ආසීවිසා කුපිතා උග්ගතෙජා
ධසනතී මාරොන්තීපි තෙ මනුසෙස්ස,
න මච්චුනො ධසිතුං උසස්භනන්
තමෙ මතී හොති වරාමී ධමමං.
- 2708. ආසීවිසා කුපිතා³ යං ධසනන්⁴
තිකච්ඡකා තෙසං විසං භනනන්,
න මච්චුනො දඨඨවිසං භනනන්
තමෙ මතී හොති වරාමී ධමමං.
- 2709. ධමමනන්තරී චෙනරණී⁵ ච හොජො
විසානි භන්ධාන භුජඛගමානං,
සුයනන් තෙ කාලකතා⁶ තලෙච
තමෙ මතී හොති වරාමී ධමමං.
- 2710. විජ්ජාධරා සොරමධීයමානා
අදස්සනං ඔසධෙහි චජන්තී,
න මච්චුරාජස්ස චජන්තදස්සනං
තමෙ මතී හොති වරාමී ධමමං.
- 2711. ධමමො භවෙ රකඛති ධමමචාරී.
ධමමො සුචිණ්ණො සුධමාවහාති,
ඵසානිසංසො ධමමෙ සුචිණ්ණො
න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධමමචාරී.
- 2712. න හි ධමමො අධමමො ච උහො සමච්චිපාකිනො,
අධමමො නිරයං නෙති ධමමො පාපෙති සුග්ගතින්තී.

14. අයොසරජාතකං.

විසතිනිපාතො නීඨධිනො.

තස්සුද්දනං :

මාතඛග සමභුත සිචි සිරිමනොනා⁷
රොහණ් භංස සන්තිගුමො භලලාවිය,
සොමනස්ස චමෙපයා ඉහම පඤ්ඤි
පණ්ඩිත විරසසං චත අයොසරානි.

1. මායා කරා - මජ්ඣං,	4. ධසනති - මජ්ඣං.
2. මොහඤ්ඤි මුසභනන් - වි. මජ්ඣං, සංඝා.	5. චෙනරුණො - මජ්ඣං.
3. කුපිතා - මජ්ඣං.	6. කාලං කතා - මජ්ඣං.
7. සිරිමන්දො-නා,	

2705. සිංහයෝ ද ව්‍යාභ්‍රයෝ ද දිවියෝ ද මිනිසුන් බලාත්කාර-
යෙන් අල්ලාගෙන බෙහෙවින් කම්පාවන ඔවුන් කති. ඔවුහු ද
මරහු අල්ලාකන්නට උත්සාහ නොකෙරෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි
හැසිරෙමි යන අදහස මට ඇති වෙයි.

2706. නාත්‍යස්ථාන මධ්‍යයෙහි මායා කරන්නාවූ මායා කාරයෝ
එකෙකෙහි ජනයාගේ ඇස් මුළාකෙරෙති. ඔවුහු මරහු මුළාකරන්නට
උත්සාහ නොකෙරෙත්. එහෙයින් මම ධර්මයෙහි හැසිරෙමි යන
මේ අදහස මට පහළ වෙයි.

2707. කිපියා වූ උග්‍රතෙජස් ඇති සර්පයෝ මිනිසුන් දෂ්ට
කෙරෙති. එයින් ම මරණයට පවා පත් කරති. ඔවුහු මරහු ඩසින්තට
උත්සාහ නොකෙරෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන
මේ අදහස මට පහළ වෙයි.

2708. කිපියා වූ සර්පයෝ යම් පුද්ගලයකු ඩසින් නම්, විෂ
වෛද්‍යවරු ඔහුගේ විෂ නැති කරති. ඔවුහු ද මරහු දෂ්ට කළ
විෂ නො නසත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන මේ සිත
මට පහළ වෙයි.

2709. ධම්මනාදී, වෙතරණී, හොප් නම් වූ වෛද්‍යයෝ සර්ප-
යන්ගේ විෂ නසා, තුමු ද කාලක්‍රියා කළහයි අසනු ලැබේ. එහෙයින්
ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන අදහස මට ඇති වෙයි.

2710. සොර නම් විද්‍යාව හදරන විද්‍යාධරයෝ ඖෂධ බල-
යෙන් සතුරන්ගේ නො දැක්මට යෙති. ඔවුහු ද මරහුගේ නො දැක්මට
නොයෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන මේ හැඟීම
මට ඇති වෙයි.

2711. ධර්මය තෙමේ ධර්මයට අනුව හැසිරෙන්නහු එකාන්ත-
යෙන් ම රකී. මනාව පුරුදු කරන ලද ධර්මය සුව ගෙන දෙයි.
ධර්මය හොඳින් පුරුදු කළ කල්හි මේ අනුසයි. ධර්මයට අනුව
හැසිරෙන්නා දුගතියට නොයයි.

2712. ධර්මයත් අධර්මයත් දෙක සම විපාක ඇත්තේ නොවේ.
අධර්මය නරකයට පමුණුවයි. ධර්මය සුගතියට පමුණුවයි.

14. අයෝජන ජාතක යි.

විසිවැනි නිපාතය නිමයේ ය.

(උද්දනය සුගම යි.)

ත්‍රිංසතීන්ද්‍රපාතො 1. කිංඡජ ජාතකං

- 2713. කිං ජජ්‍යේ කිමධිජ්‍යායො ඵකො සමමසි සමමනී,
කිං පඤ්ඤාතො කිං ඵසං තෙන අජෙන්න ට්‍රාහමණ.
- 2714. යථා මහාවාරිධරො කුලේහා සුපරිනාහවා,
තථුපමං අමුපකකං වණණගඤ්චරසුත්තමං.
- 2715. තං වුඤ්ඤාමානං සොතෙන දිස්වානාමලමජ්ඣමිමෙ,
පාණීනි නං ගහෙත්වාන අග්‍රායතනමාහරිං.
- 2716. තතො කදලිපතෙහසු නිකඛිපිත්වා සයං අහං,
සඤ්ඤාන නං චිකප්පෙත්වා චුපපිපාසං අහාසි මෙ.
- 2717. සොහං අපෙතදරථො ව්‍යතනිභුතො දුබ්බකම්මො,¹
අසිසාදං නාධිගච්ඡාමි ඵලෙසවකොඤ්ඤසු කෙසුපි.
- 2718. සොපෙත්වා² නුන මරණං තං මමං ආවහිසසනී,
අමුං යසස ඵලං සාදුං මධුරභං මනොරමං
මමුඤ්චිං වුඤ්ඤාමානං උදධිපමා මහණණුවෙ.
- 2719. අකඛාතං තෙ මයා සබ්බං යසමා උපවසාමහං,
රමමං පනිනිසිකොනාසමි පුථුලොමායුතා පුථු.
- 2720. කං ව ඛො මෙ අකඛාසි අත්තානමපලාධිනී,
කා වා කමසි කලාණි කිසස වා කං සුමජ්ඣමිමෙ.
- 2721. රුපපච්චපලිමඤ්ච ව්‍යග්ඛිව ගිරිසානුජා,
යා සන්තී නාරියො දෙවෙසු දෙවානං පරිවාරිකා,
- 2722. යාව මනුසසලොකසමිං රුපෙනත්වාගතිත්තියො,
රුපෙ තෙ සාදිසි නත්තී දෙවෙසු ගඤ්චබ්බමනුසසලොකෙ,³
චුට්ඨාසි මෙ වාරුපුබ්බඛිනි බුද්ධී
අකඛානී මෙ නාමඤ්ච බන්ධවෙ ව.⁴
- 2723. යං කං පනිනිසිකොනාසි රමමං ට්‍රාහමණ කොසිකිං,
සාහං භුසාලයාවුත්වා වරවාරිවහොසසා.
- 2724. නානාදුමගණාකිණණා බහුතා ගිරිකඤ්චරා,
මමෙව පමුඛා හොන්තී අභිසඤ්චනති පාවුසෙ.

---

1. දුක්ඛා - මජ්ඣිම, සා.
 2. සෙසිත්වා - මජ්ඣිම, සා.
 3. දෙවගඤ්චබ්බමනුසසලොකෙ - සා.
 4. බුද්ධී නාමඤ්ච බන්ධවෙ - සා.

නිංසහි නිපානය කිංඡද ජාතකය

2713. බ්‍රාහ්මණය, කවර අදහස් ඇත්තේ කුමක් සිතමින් කුමක් පතමින් කුමක් සොයමින් කවර කරුණක් නිසා ශ්‍රීෂ්ම ඇත්තා වූ මේ ගං ඉවුරෙහි එකලාව හිඳිනෙහි ද? යි දෙවදුව ඇසූ ය.

2714. විශාල වූ මහත් වූ දියකළයක් යම්සේ ද එබඳු වූ වර්ණයෙන් ද සුවඳින් ද රසයෙන් ද උතුම් වූ අඹගෙඩියක් විය.

2715. නිර්මල වූ මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති දෙවිදුනි, ගහ දියෙන් ගසාගෙන යන්නා වූ එය දක අතින් රැගෙන ගිනිහල්ගෙට ගෙන ගියෙමි.

2716. ඉන්පසු කෙසෙල් කොළවල එය තබා මම තෙමේ ම පිහියෙන් එය කපා මගේ සාපිපාසා දුරුකර ගත්තෙමි.

2717. ඒ මම පහව ගියා වූ කාය චිත්ත පීඩා ඇත්තෙමි. ඒ අඹඵලය අවසන් වූයේ දුක ඉවසන්නේ අත්කිසිම ඵලයෙක්හි ආස්වාදයක් නො ලබමි.

2718. යම් අඹ ඵලයක් මිහිරි වූ රසයෙන් අග්‍ර වූ සිත්කලු වූවක් වී ද. මහාජලයෙහි පාවෙන්නා වූ යම්බඳු අඹයක් මම දියෙන් ගොඩ ගනිමි ද එය මා වියළුවා මට එකාන්තයෙන් මරණය එළවන්නේ ය.

2719. යම් හෙයෙකින් මම උපවාසය කෙරෙමි ද, මසුන්ගෙන් යුක්ත වූ දිගු පුළුලැහි සිත්කලු වූ ගහ බලා හුන්නෙමි ද? මා විසින් ඒ සියල්ල තුඹට කියන ලදී.

2720. අපලාසිනිය හෙවත් පැන නොයන්නිය, තෙපි ද තමා ගැන මට කියව. කල්‍යාණිය තෙපි කවරක් හෝ වඩු ද, යහපත් වූ මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තිය, කුමකට හෝ තෙපි මෙහි අඩු ද?

2721. තෙපි මනාව මට කරන ලද රන් පටක් බඳු වූවහු. පර්වතයෙක්හි උපන් තරුණ ව්‍යාසු ධෙනුවක ලෙන් වූවහුය. දෙවියන් අතුරෙහි දෙවියන්ගේ පරිවාරිකා ස්ත්‍රීහු වෙද්ද?

2722. මිනිස්ලෙවිහි ද රැවින් අගනන්පත් යම් ස්ත්‍රීහු වෙද්ද, දෙව - ගදෙව - මිනිස් යන ලෙවිහි රූපයෙන් තොප හා සම කළ හැකි තැනැත්තියක් නැත. මනොඥ වූ උතුම් ලක්ෂණයෙන් යුත් තැනැත්තිය, මා විසින් විචාරණ ලද්දී එය කියව. මට තොපගේ නම ද නෑයන් ද කියව.

2723. බ්‍රාහ්මණය, තෙපි සිත්කලු වූ යම් කෝසිකී නම් ගංගාවක් බලා හුන්නහු ද? උතුම් ජලය බැසයන සැබපහරින් යුත් ගඟෙහි පිහිටි විමානයෙහි අධිගෘහිත වූ දෙවතා දු නම් මමය.

2724. නොයෙක් වෘක්ෂසමූහයෙන් ගැටැසිගත් බොහෝ වූ කඳු රැළි මා මැ ප්‍රමුඛ කොට ඇත්තාහු වෙත්. බොහෝ වූ වර්ෂා ජලය මේ ගඟට ම පිවිසෙයි.

2725. අපො බහු වනා තොද නිලවාරිවහන්සිරා,
බහුකා නාගච්ඤොද අභිසන්තති වාරිනා.
2726. තා අඛෙජමබ්බලබ්බජා නිපා කාලා චුද්දඛරා,¹
බහුනි ඵලජාතානි ආවහනති අභිණ්භසො.
2727. යං කිංකච්චි උභතො තීරෙ ඵලං පතති අමබ්බනි,
අසංසයං තං සොතස්ස ඵලං හොති වසානුගං.
2728. ඵතදඤ්ඤාය මෙධාවී පුච්චපඤ්ඤා සුභොති මෙ,
මා රොවයමභිසඛං පටිසෙධ ජනාධිප.
2729. න වාහං වද්ධවං මඤ්ඤා යං ත්වං රචධාභිවද්ධන,
ආවෙය්‍යමානො රාජීසි මරණං අභිකඛබ්බි.
2730. තස්ස ජානනති පිතරො ගන්ධබ්බා ව සදෙවකා,
යෙ වාපි ඉසයො ලොකෙ සඤ්ඤානන්තා යසස්සිතො²
අසංසයනො³ ජානනති වද්ධභූතා යසස්සිතො.
2731. ඵවං විදිතො විදු සබ්බධමමං
විදුංසනං වචනං ජීවිතස්ස,
නාවීයති තස්ස නරස්ස පාපං
සවෙ න වෙනෙති වධාය තස්ස.
2732. ඉසිපුගසමඤ්ඤාතෙ ඵවං ලොකා යා විදිතා සති,
අනරිය⁴ පරිසමභාසෙ පාපකමමං ජිගිංසසි.⁵
2733. සවෙ අහං මරීස්සාමි තීරෙ තෙ පුච්ච සුසෙසාණි,
අසංසයං අසිලොකො මධි පෙනෙ ආගමීස්සති.
2734. තසමා හි පාපකං කමමං රක්ඛසෙසවි⁶ සුමජ්ඣමිමෙ,
මා තං⁷ සබ්බො ජනො පච්ඡා පකඤ්ඤාසි මධි මතෙ.
2735. අඤ්ඤාතමෙතං අවිසඤ්ඤාසාහි
අත්තානං අඛං ව දදමී තෙ තං,
යො දුච්චපේ කාමගුණ පභාය
සනතිඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා අධිට්ඨිතොසි.

1. නිපා කාලචුද්දඛරා - මජ්ඣ.
2. නපසිතො - මජ්ඣ.
3. අසංසයං තෙපි - මජ්ඣ.
4. අනරියං - වි. ස්‍යා.

5. ජිගිසසි - මජ්ඣ.
6. රක්ඛසෙසවි - ස්‍යා.
7. තං - ස්‍යා.

2725. තවද බොහෝ වූ ඒ ඒ වනයෙන් වැහෙන්නා වූ ජලයෝ ද ප්‍රවිෂ්ට වෙත්. නීලවර්ණ ජලයෙන් යුත් දියකද දරන්නා වූ බොහෝ නාගයන් තුටු කරන ජලයෙන් යුත් නොයෙක් ගංගාවෝ මේ ගහට ගලා බසිත්.

2726. ඒ නදීහු අඹ දඹ හා දෙල් ද බක්මී තල් ද දිඹුල් ද යන බොහෝ එලපාතීන් නිතර ඇද ගනිත්.

2727. ඒ ගහ උභයතීරයෙහි යම් කිසි එලයක් දියෙහි වැටේ ද ඒ එලය නිසැක වැ මාගේ ස්ත්‍රීතස අනුව යන්නේ වේ.

2728. මහත් වූ ප්‍රඥා ඇත්තාණෙනි, මෙය දැන මාගේ වචනය අසව. මහරජ, තෘෂ්ණා වශයෙන් ඇලීම නො කොට එය දුරු කරව.

2729. රට වර්ධනය කරන්නා වූ මහරජ, රාජර්මිය, මස් ලෙහෙයින් වැඩෙමින් තරුණ ව සිටි නුඹ වහන්සේ යම් හෙයෙකින් නිරාහාර ව වැස මරණයට කැමැත්තහු ද එහෙයින් මම මෙය නුඹගේ නුවණින් වැඩිහිටි බවකැ යි නො හනිමි.

2730. ඔහුගේ තෘෂ්ණා වසභවීම ඉන්මයෝ ද දෙවියන් සහිත වූ ගන්ධර්වයෝ ද යගසින් යුත් සංයත වූ ආත්ම ඇති යම් බඳු සෘෂිහු හෝ ලොවහි වෙද්ද, නුවණින් වැඩුණු යගස් ඇති ඔවුහු නිසැක වැ දැනගනිත් යයි දෙවදුව කීය.

2731. නුවණැත්තෝ සියලු සුවර්ත ධර්ම මෙසේ දැන ජීවිතයාගේ හැසීම ද චුතවීම ද දැන සිටි ද, හෙතෙමේ අන්‍යායාගේ වධය පිණිස නො සිතා ද, ඒ මිනිසාට පව් රැස් නො වේ.

2732. මෙසේ ලොකයාහට හිත ඇත්තේ යයි සෘෂි සමූහයා විසින් දක්නා ලද කල්හි මා කෙරෙහි නිඤ්ඤ කිරීම රිසි තැනැත්තිය, තී පාපකර්මයන් රැස් කැර ගැනුමට කැමැත්තෙහි ය.

2733. පුළුල් වූ යහපත් කට්ටුදෙග ඇත්තිය, ඉදින් මම තීගේ ගං ඉදුරෙහි ලැරෙමි ද මා පරලොව ගිය කල්හි සැක නැති ව තිට අපකීර්තියක් පැමිණෙන්නේ ය.

2734. යහපත් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තිය, එහෙයින් පාපකර්මයෙන් ආරක්ෂා වෙව.මා මළකල්හි තිට ජන තෙමේ නිඤ්ඤ නො කෙරේවා.

2735. නො ඉවසිය හැකි දෑ ඉවසනසුලු මහරජ, මේ කරුණ මා විසින් දන්නා ලදී. යමෙක් තෙම හැර දැමීමට දුෂ්කර කාම-ගුණයන් හැර දමා සංයම සීලයෙහි ද සුවර්ත ධර්මයෙහි ද පිහිටියේ නම්, ඒ නුඹට තමා ද ඒ අඹ ද දෙමි.

2736. යො හිතවා පුබ්බසංයොගං පච්ඡා සංයොජනෙ ධීනො,
අධම්මකේච චරති පාපඤ්ඤා පවඩ්ඪති.

2737. එහි තං පාපඤ්ඤාමි කාමං අප්පොඤ්ඤාකො භව,
උපානායාමි සීතසමිං චිහරාහි අනුඤ්ඤාකො.

2738. තං පුප්ඵරසමතෙහි චකකඛෙගහි අරිඤ්ඤාම,
කොඤ්ඤා මයුරා දීවියා කොයට්ඨිමධුසාලියා.

2739. කුජිතා හංසපුගෙහි කොකිලෙඤ්ඤා පබොධරෙ,
අමෙඤ්ඤා විප්පසුනානා පලාලබ්බසන්තිහා
කොසුමෙහසලලා නිපා පකාතාලවිලිනිනො.

2740. මාලි නිරිට්ඨි කායුරි අඛණ්ඩි චඤ්ඤාසංදෙ,
රත්තං ඤං පරිචාරෙසි දිවා වෙදෙසි වෙදනං.

2741. සොළසීඤ්ඤාසානි යා තෙමා පරිචාරිකා,
එවං මහානුභාවොසි අඛණ්ඩො ලොමහංසනො.

2742. කිං කමමකරි පුබ්බෙ පාපං අනන්දබාවහං,
යං කරිඤ්ඤා මනුසොඤ්ඤා පිට්ඨිමංසානි බාදසි.

2743. අපේඤ්ඤානි පටිගතඤ්ඤා කාමෙසු ගටිතො අහං,
අචරිං දිසමද්ධානං පරෙසං අභිතායහං.

2744. යො පිට්ඨිමංසිකො හොති එවං උක්ඛාවච බාදති,
යථාහමස්ස බාදමි පිට්ඨිමංසානි අනනනොති.

2736. යමෙක් තෙම පෙරබැඳිනිය හැරදමා පසුව තෘෂ්ණා බැඳිනියෙහි පිහිටියේ වේ ද, හෙතෙම අධර්මයෙහි ද හැසිරෙයි. ඔහුට පාපය ද වැඩේ.

2737. එව, ඒ අඹ උයනට පමුණුවන්නෙමි. එකාන්තයෙන් අඹ එල කෙරෙහි මන්දෙන්සාහ වව. සිහිල් වූ අඹ උයනෙහි නො කලකිරී වසව.

2738. මහරජ, මල් රසයෙන් මත් වූ වක් වූ ශ්‍රීවා ඇති පක්ෂීන් විසින් නාද කරන ලද ඒ අඹ උයන බලව. ඒ අඹ උයන්හි දිව්‍ය වූ කොස්ලිහිණියෝ ද මොනරු ද ස්වර්ණශාරිකා පක්ෂීහු ද මධුශාරිකා පක්ෂීහු ද වාසය කරත්.

2739. භංස සමුහයා විසින් නාද කරන ලද මේ අඹ උයනෙහි කොටුලෝ නාද කරන්නාහු තමන් ප්‍රබෝධ කෙරෙත්. පලබ්ධි නැමුණු ශාඛා ඇති අඹ වෘක්ෂයෝ මල් හටගැනුමෙන් හැල් පිදුරු ඇති කලවිටි සමාන ය. වනුක් ද භොරගස් ද බක්මී ද පැයුණු පල බරින් යුත් තල්ගස් ද ඇත්තේ යයි කීවා ය.

2740. දිවමල් දරන දිව්‍යමය හිස් වෙළුම් වෙළුන, දිව්‍යාහරණයෙන් සැරසුණු අංගදහරණයෙන් යුක්ත වූ රත්හඳුන් ගැල් වූ කෙපි රාත්‍රියෙහි දිව්‍ය සම්පත් අනුභව කරන්නාහු ය. දහවල් දුක් වෙදනා විඳින්නාහු ය.

2741. යම් මේ සොළොස් දහසක් පිරිවර දිව්‍යස්ත්‍රීහු වෙද්ද ඒ සියලු දිව්‍යස්ත්‍රීහු නුඹට පරිවරණය කරන්නාහ. මෙසේ අද්භූත වූ දුටුවන් ලොමුදහගන්වන්නා වූ මහත්අනුභාව ඇත්තේ වෙහි ය.

2742. මිනිස් ලොවිහි යම් බදු කර්මයක් කොට පිටමස් කඩා කන්නෙහි ද? පෙර තමහට ම දුක් එළවන්නා වූ කවර නම් පාප කර්මයක් කෙළෙහි ද?

2743. පෙර ජාතීන්හි මම වේද හදුරා කාමයන්හි ඇළුණෙමි වීමි. බොහෝ කලක් අනුන්ට අහිත පිණිස හැසිරුණෙමි.

2744. යමෙක් තෙම අනුන්ගේ පිටමස් කන්නා වූ කේලාමි කියන්නෙක් වේ ද, යම්සේ මම අද තමන්ගේ පිටමස් කන්නෙමි ද මෙසේ හෙ තෙම තමාගේ පිටමස් කඩ කඩා කන්නේ යයි විමාන ප්‍රෙනයා කියේ යයි වදාළසේක.

2. කුමහජාතකං

- 2745. කො පාතුරාසි තිදිවා නහමිහි
ඔහාසයං සංවරිං වඤ්ඤාව,
ගතෙහි තෙ රසමියො නිවජරනති
සතෙරිනා¹ විජ්ජුරිවනනලිකෙකි.
- 2746. සො ජිත්තවාතං කමසි² අසමිහි
වෙහාසයං ගවජසි තිට්ඨසි ව,
ඉදධි නු තෙ වතඤ්ඤතා සුභාවිතා
අනඤ්ඤමසි දෙවතානං
- 2747. වෙහාසයං කමමාගමෙ තිට්ඨසි³
කුමිහං කිණාපාති යමෙතමකං,
කො වා තුවං කිසස වතාය කුමෙහා
අකංඛි මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමකං.
- 2748. න සපජිකුමෙහා නපි තෙලකුමෙහා
න ඵාණිතසස න මධුසස කුමෙහා,
කුමහසස වජ්ජාති අනපකානි
දෙසෙ බහු කුමහගතෙ සුණාපං.
- 2749. ගලෙයා යං පීඤා පතෙ පපානං
සොඛනං ගුහං වඤ්ඤියොලීගලලං,
බහුමපි භුකෙස්සයා අභොජනෙයාං
තසසා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාපං.
- 2750. යං වෙ පීඤා⁴ විතකසමි⁵ අනෙසමානො
ආභිණ්ණති ගොරිව භකඛසාදී,
අනාපමානො උපගායති නච්චති ව
තසසා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාපං.
- 2751. යං වෙ පීඤා අවෙලකොව නගො
වරෙයා ගාමෙ විසිබනාරානි,
සමුලුභවිතො අතිවෙලසාසී*
තසසා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාපං.
- 2752. යං වෙ පීඤා වුට්ඨාය පවෙධමානො
සීසඤ්ඤා බාහුඤ්ඤා පසාරයනොනා,
සො නච්චති දුරුකටලලකොව
තසසා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාපං.

- 1. සතෙරනා. - වී.
- 2. කපසසි.
- 3. වෙහාසයංගමමාගමෙ තිට්ඨසි - මජ්ඣ.
- 4. යං පීඤා - වී. මජ්ඣං. සා.
- 5. විතකසමි - මජ්ඣං.
- * අතිවෙලවාරිති පාඨො.

2. කුමහ ජාතකය

2745. බ්‍රාහ්මණය, නුඹ කොහි සිට පහළවූයෙහි ද? දෙවලොවින් අවුත් රාත්‍රිය බබුළුවන වන්ද්‍රයා මෙන් අහසෙහි සිටිනෙහි ය. (සිය ගණන් ෫෦෦ ඇති) සතෙරිත නම් වූ වීදුලිය මෙන් නුඹගේ ශරීරයෙන් රශ්මිහු නික්මෙත්.

2746. ඒ නුඹ වාතය රහිත අහසෙහි සිටිනෙහි, පයින් මහ නොයන්නා වූ දෙවතාවන්ගේ යම් සාද්ධියක් වේ ද, ඒ සාද්ධි නොමෝ නුඹ විසින් මනාව මඩනා ලද්දී ප්‍රතිෂ්ඨාවක් මෙන් කරන ලද්දී වෙයි.

2747. අහසෙහි ගමන් කරමින් මෙහි අවුත් සිටිනෙහි. කළය මීල දී ගනිවු යි යම් කරුණක් කියහි ද, ඒ නුඹ කවරෙක් ද? මේ කළය කුමකින් යුක්ත ද? බ්‍රාහ්මණය, මේ කරුණ මට කියව යි සකුම්භ නම් රජ කියේ ය.

2748. මහරජ, මේ කළය ගිතෙල් කළයක් නො වෙයි. තල-තෙල් කළයක් ද නො වෙයි. උක්සකුරු කළයක් ද නො වෙයි. මීපැණි කළයක් ද නො වෙයි. මේ කළය පිළිබඳ නොයෙක් ආදීනවයෝ ඇත්තාහ. කළයෙහි වූ බොහෝ දෙසයන් අසවු.

2749. යම් සුරාවක් පානය කොට ගමන් කරන්නේ පියවරක් පාසා පෙරළෙන්නේ ද, ප්‍රපාතයට ද, වළට ද ගුහාවට ද අපිරිසිදු මඩවළට ද ගවරවළට ද වැටෙන්නේ ද, අනුභව නො කටයුතු බොහෝ දෙයන් අනුභව කරන්නේ ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2750. යම් සුරාවක් පානය කොට නම සිතෙහි අධිපති බව නැත්තේ සුරා කසට අනුභව කරන්නා වූ ගවයකු මෙන් ඇවිදී ද, අනාථයකු මෙන් ගයන්නා වූ අනෙකකු දක ගායනය කෙරේ ද නැටීමත් කෙරේ ද ඒ සුරාවෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2751. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට නිර්වස්ත්‍ර තවුසකු මෙන් ගමෙහි හා වීථි අතරෙහි හැසිරේ ද, ඉතා මුළා වූ සිතැතිව බොහෝ වෙලා සයනය කෙරෙද්ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2752. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට නැගිට හෙතෙම වෙවු-ලමින් හිස ද අත ද දිගු කරමින් දුවමුවා යන්ත්‍රරූපයක් මෙන් නටයි ද, එයින් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2753. යං වෙ පීඤ්ඤා¹ අග්ගිද්ධසා සයනානි
 අපො සිගාලෙහිපි බාදිතාසෙ,
 බන්ධං වධං භොගජානිඤ්චුපෙනති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2754. යං වෙ පීඤ්ඤා භාසෙය්‍ය අභාසනෙය්‍යං
 සභායමාසීනො අපෙනවඤ්ඤා,
 සමමකඛිනො වනනගතො ව්‍යසනෙය්‍යා
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2755. යං වෙ පීඤ්ඤා උක්කට්ඨො ආට්ඨකෙඛා²
 මමෙව සබ්බපඨවීති* මඤ්ඤාති,
 නා මෙ සමො වාතුරනොනාපි රාජා
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2756. මානානිමානා කලහානි පෙසුනි
 දුබ්බණ්ණිනි නග්ගිඨිනි පලාඨිනි,
 වොරාන ධුතතාන³ ගති නිකෙතො
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2757. ධඤ්ඤාං ධනං රජතං ජාතරූපං
 බෙහතං ගවං යඤ්ච විනාසයතති,
 උච්ඡදනී විතතවතං කුලානං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2758. ඉඤ්ඤානි චීතානි කුලානි අසසු
 අනෙකසාහස්සධනානි ලොකෙ,
 උච්ඡිතදයජජකතානිමාස
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2759. යං පීඤ්ඤා දුට්ඨරූපොව පොසො
 අනෙකාසති පිතරං මාතරඤ්ඤා,
 සසසුමුපි ගණෙකය්‍ය අපොපි සුණ්ණං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2760. යං වෙ පීඤ්ඤා දුට්ඨරූපොව නාරී
 අනෙකාසති සසුරං සාමිකඤ්ඤා,
 දුසමුපි ගණෙක පරිවාරකමිපි
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.

1. පීඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.
 2. අනවෙලධාරී නිපි පාඨො
 * සබ්බපඨවීති පි පාඨො.
 3. වොරානං ධුතතානං - වි. මජ්ඣ.
 4. දිතන - වි. මජ්ඣ.

2753. යම් සුරාවක් පානය කොට ගින්නෙන් දැවුණක්හු (මෙන්) ගයනය කෙරෙද්ද. වැලිදු සිභාලයන් විසිනුත් කනුලබන් ද බන්ධනයට ද වධයට ද සම්පත් පිරිහීමට ද පත්වෙත් ද ඒ සුරායෙන් පිරුණු කළය මිල දී ගනිවු.

2754. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට නො කියයුත්ත කියන්-
තේ ද, සභායෙහි හුන්නේ පහවූ වස්තු ඇත්තේ ද කුණු තැවරීම් සහිතව සිය වමනයෙහි ගැලුණේ වාසනයට පැමිණියේ වේ ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2755. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට මම හැමට ම වඩා උත්කෘෂ්ඨ වෙමි යි සිතා ද, කැළැඹුණු ඇස් ඇත්තේ ද, සියලු පාරී-
විය මාගේ යයි හභී ද, සතර දිශාවට අධිපති රජෙක් ද මා හා සම නො වෙයයි සිතා ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2756. යම් සුරාවක් පානය කොට මානය ඇත්තාහු අධික මානය ඇත්තාහු වෙද්ද, කලහ ඇත්තාහු කේලාමි කියන්නාහු වෙද්ද, අයහපත් වර්ණ ඇත්තාහු නග්න භාවය ඇත්තාහු පලායන්නෝ ද, සොරුන්ගේත් ධුර්තයන්ගේත් නිෂ්පත්තියට නිවාසස්ථාන වේ ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2757. සුරාපානය කළා වූ යම් කුලයෙක්හි ධනය ද ධනය ද රන්රිදී ද කෙත් ද ගවයෝ ද යන මේ වස්තූහු විනාශයට යෙන් ද, යමක් පොහොසත් කුලයන්ගේ විනාශය ඇති කෙරේ ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2758. ලෙවිහි නොයෙක් දහස් ගණන් ධනය ඇති සමෘද්ධ වූ වස්ත්‍රාලංකාරාදියෙන් පිරිහියා වූ යම් කුලයෝ වූහ ද, ඒ සියල්ල මේ සුරායෙන් සිඳුණු ධනය ඇති කුල බවට පමුණුවන ලද්දේය. ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2759. යම් සුරාවක් පානය කොට දුෂ්ට ස්වභාව ඇති පුරුෂ තෙම පියාට ද මවට ද ආක්‍රොෂ කෙරේ ද, නැන්දතිය ද භාය්‍යාව යයි සිතා අතින් අල්ලාගන්නේ ද, ලේලිය ද භාය්‍යාව යයි සිතා අතින් අල්ලාගන්නේ ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2760. යම් සුරාවක් පානය කොට දුෂ්ට ස්වභාව ඇති ස්ත්‍රී තොමෝ මාමාට ද ස්වාමීපුරුෂයාහට ද ආක්‍රොෂ කරන්නී ද, දසයා ද සමීපයෙහි හැසිරෙන තැනැත්තා ද ස්වාමී පුරුෂයා යයි (කෙලෙස් වශයෙන්) ගන්නී ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2761. යං වෙ පිච්චාන¹ භනෙය්‍ය පොසො
 ධම්මෙ ධීතං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා,
 ගවේෂ ආපායමපී තතො නිදනං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2762. යං වෙ පිච්චා දුච්චරිතං චරනති
 කායෙන වාචාය ච වෙනසා වා,
 නිරයං චජනති දුච්චරිතං චරිච්චා
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2763. යං යාවමානා න ලභනති පුබ්බෙ
 බහුං භිරඤ්ඤමපී පරිචචජනා,
 සො තං පිච්චා අලිකං භණාති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2764. යං වෙ පිච්චා පෙසනෙ පෙසයනොනා
 අච්චාධිකෙ කරණීයමිති ජාතෙ,
 අකුමපී සො නප්පජානාති වුතො
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2765. භිරිමනාපි අභිරිකභාවං
 පාතුං කරොනති මදනාය මතතා,
 ධිරාපි සනතා බහුකං භණනති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2766. යං වෙ පිච්චා එකච්චා සයනති
 අනාසකා ඵණධිලදුකඛසෙය්‍යං,
 දුබ්බණ්ණියං ආයසකාසද්වුපෙනති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2767. යං වෙ පිච්චා පතතකඛච්චා සයනති
 ගාථො කුටභතාරිච්ච
 නභී වාරුණියා වෙගො
 නරෙන සුඤ්ඤභොරිච්ච.
2768. යං මනුස්සා විචජ්ජනති² සප්පං සොරවිසමමිච්ච,
 තං ලොකෙ විසසමානං කො නරො පාකුමරහති.
2769. යං වෙ පිච්චා අකිකච්චෙණුපුත්තා
 සමුද්දනීරෙ පරිචාරයනතා,
 උපකකමුං මුසලෙහ ඤ්ඤමඤ්ඤං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.

1. පිච්චාන - සතා.
 2. විචජ්ජනති - මජ්ඣං.

2761. යම් සුරාවක් පානය කළ පුරුෂ තෙම දහමිහි හැසිරෙන ශ්‍රමණයකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයකුට හෝ හිංසා කෙරේ ද, ඒ හෙතුවෙන් අපායට යන්නේ ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2762. යම් සුරාවක් පානය කොට කසින් හෝ සිනින් හෝ දුසිරිත්හි හැසිරෙද්ද, දුසිරිත්හි හැසිර නිරයට යෙද්ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2763. පෙර බොහෝ වූ රත් පරිත්‍යාග කරමින් යදින්නාහු නමුත් යමකු ලවා බොරු කියැවීම නො ලබන් ද, හෙතෙම ඒ සුරාව පානය කොට බොරු කියා ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2764. යම් සුරාවක් පානය කොට, ඉක්මන් කටයුත්තක් ඇති කල්හි පණිවිඩ යැවිය යුතු කරුණෙක්හි ලා පණිවිඩය සඳහා යවනු ලබන්නේ (කුමක් පිණිස ආයෙහි දූ සි) විචාරන ලද්දේ කියන ලද කරුණ නොදනී ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2765. ලජ්ජා සහගත සිත් ඇත්තාහු ද, සුරාමදයෙන් මත්වූවාහු නිර්ලජ්ජාගතිය පහළ කෙරෙද්ද, ධීරවුවත් බොහෝ කොට බෙණෙද්ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2766. යම් සුරාවක් පානය කොට ඌරු පැටවුන් මෙන් පහත් කුල ඇත්තවුන් සමඟත් එක්රැස් වූවාහු නිරාහාරව බීම දුකසේ සයනය කෙරෙද්ද, දුර්වර්ණ භාවයට හා නින්දවටත් පැමිණෙත් ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණා වූ මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2767. ඉදින් යම් සුරාවක් පානය කොට, පාශයෙන් පෙළුණු ගවයන් මෙන් කර බාගෙන හොචින් ද. ඒ සුරාපාන වේගය මිනිසා විසින් නො ඉසිලිය හැක්කේ ය.

2768. මනුෂ්‍යයෝ යම් සුරාවක් විෂ ආසාර සර්පයකු මෙන් දුරු කෙරෙද්ද. ලොකයෙහි විෂ හා සම එය කවර මිනිසෙක් පානය කරන්නට සුදුසු වේ ද?

2769. යම් සුරාවක් පානය කොට අක්ක වෙණුපුහන නම් දසබෑ රජ දරුවෝ මුහුදු තෙර හැසිරෙන්නාහු මොහොලින් ඔවුනොවුන්ට පහර දුන්නාහු ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

- 2770. යං වෙ පිත්වා පුබ්බදෙවා පමණා
නිදිවා චුතා සසසතියා සමායා,
තං තාදිසං මජ්ජමිමං නිරුක්කං
ජානං මහාරාජ කථං පිබ්බෙය්‍ය.
- 2771. නයිමසමිං කුමහස්මිං දධි වා මධුං වා
එවං අභිඤ්ඤාය කිංචාභි රාජ,
එවං හි මං කුමහගතා මයා තෙ
අක්කාතරුපං තච සබ්බමිත්තං.
- 2772. න මෙ පිතා වා අථවාපි මාතා
එතාදිසො යාදිසකො කුචංසි,
භිතානුකමෙපි පරමක්කාමො
සොහං කරිංසං වචනං තචජජ.
- 2773. දදමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ච
දුට්ඨිසතං සත්ත ගවං සතානි,
ආජඤ්ඤායුතො ව රථෙ දසා ඉමෙ
ආචරියො හොසි මමක්කාමො.
- 2774. තවෙච දුට්ඨි සතමක්චු රාජ
ගාමා ච ගාවො ච තවෙච හොනතු,
ආජඤ්ඤායුතො ව රථා තවෙච
සකෙතා භමස්මි¹ තිදසානමි²ඤ්ඤො.
- 2775. මංසොදනං සප්පිපායඤ්ඤ² භුඤ්ඤ
බාදසසු ච කං මධුමාසසුචෙ,³
එවං කුචං ධම්මරතො ජනිඤ්ඤ
අතිඤ්ඤො සගගචුපෙහි ධානනති.

කුමහජාතකං.

3. ජයදිසජාතකං.

- 2776. චිරස්සං වත මෙ උදපාදි අජජ
භකෙතා මහා සත්තමිහත්තකාලෙ,
කුතොසි කො වාසි තදිත්ත චුඤ්ඤි
ආචිකඛ ජාතිං විදිතො යථාසි.

---

1. භමස්මිං - සිචු.
2. සප්පිපායාස - චි. මජ්ජ.
3. මධුමාසසුචෙ - චි. මජ්ජ.

2770. ඉදින් යම් සුරාවක් පානය කොට ප්‍රමාදපන්න වූ මායා සහිත අසුරයෝ ශාස්වත යයි සම්මත වූ (තව්නියා) දෙව් ලොවින් වූත වූවාහු ද, මහරජ, ඒ මේ සුරාව එබඳු නිරර්ථක එකෙකැයි දන්නේ (නුඹ වැන්නෙක්) කෙසේ නම් පානය කෙරේ ද?

2771. මහරජ, මේ කළයෙහි දී හෝ මී හෝ නො වේ යයි මෙසේ දැනගෙන මිල දී ගනුව. සබ්බමිත්ත නම් රජතුමනි, මෙසේ වනාහි මේ කළයෙහි වූ දේ ස්වභාව වශයෙන් මා විසින් නුඹට කියන ලද්දේ යැයි (බමුණු වෙසින් ආ ශක්‍රයා කීයේ ය.)

2772. (බ්‍රාහ්මණය,) නුඹ යම්බඳු හිතානුකම්පා ඇත්තෙක් උතුම් වැඩ කැමැත්තෙක් වෙහි ද, මාගේ පියා හෝ මව හෝ මෙබඳු නො වෙයි. අද ඒ මම නුඹගේ වචනය පිළිපදිනෙමි.

2773. මම නුඹට ගම්වර පසක් ද දැසින් සියයක් ද ගවයන් සත් සියයක් ද මේ ආපණ්ණ අශ්වයන් යෙදූ රිය දසය ද දෙමි. මට වැඩ කැමති නුඹ ඇදුරු වෙහි.

2774. මහරජ, දැසින් සියය නුඹට ම වේවා. ගම්වර ද ගවයෝ ද නුඹට ම වෙත්වා. ආපණ්ණ අශ්වයන් යෙදූ රිය ද නුඹට ම වේවා. මම වනාහි දෙවියන්ට අධිපති වූ ශක්‍ර වෙමි.

2775. මහරජ, නුඹ මාංශයෙන් යුත් බත ද ගිතෙල් හා කිරි ද වළඳව. මීයෙන් යුක්ත වූ මැවලින් කළ කැවුම් ද අනුභව කරව. මෙසේ නුඹ ධර්මයෙහි ඇලුණේ නින්දා නො ලබන්නෙක් ව ස්වර්ග ලොකයට (උප්පත්ති වශයෙන්) යව.

කුමහ ජාතක යි.

3. ජයදිස ජාතකය

2776. එකාන්තයෙන් නිරාහාර වැ සිටිනා වූ මට සත්වැනි දිනයෙහි ආහාර වේලාව පැමිණි කල්හි බොහෝ කලකින් කෑ යුතු ආහාරයක් පහළ විය. තෙපි කොහි සිට ආවහු ද කවරෙක් හෝ වඩු ද එය යම්සේ මම දන්නා ලද්දෙමි වෙමි ද එසේ තොපගේ ජාතිය කියව.

2777. පඤ්ඤාලොභා මිගවං පච්චෙධා¹
 ජයද්දියො නාම යදිසසුතො තෙ,
 වරාමි කච්ඡාති වනානි වාහං
 පසදිමං² බාද මමජ්ජ මුඤ්ඤි.
2778. සෙනෙව කචං පණසි සසසමානෙ³
 මමෙයො භතොබා පසදෙ යං වදෙසි,
 නං බාදියාන පසදං ජීසඤ්ඤං*
 බාදිසසං පච්ඡා න විලාපකාලො.
2779. න වඤ්චි මොකොබා මම විකකයෙන⁴
 ගණානාන පච්ඡා ගමනායපණෙන,
 නං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 සච්චානුරකඤ්චි පුනරාවච්චිසසං.
2780. කිං කච්චජාතං අනුතප්පති නං⁵
 පතතං සමීපං මරණසස රාජ,
 ආචිකඛි මෙ තං අපි සකඤ්ඤොමු
 අනුජානිතුං ආගමනාය පණෙන.
2781. කතා මයා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා
 නං සඛගරං පටිමොකඛි⁶ න මුක්ඛං,
 නං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 සච්චානුරකඤ්චි පුනරාවච්චිසසං.
2782. යං තෙ කතා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා
 නං සඛගරං පටිමොකඛි න මුක්ඛං,
 නං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 සච්චානුරකඤ්චි පුනරාවච්චසසු.
2783. මුක්ඛො ව යො පුරිසාදසස භජා
 ගණානා සකං මජ්ඣරං කාමකාමී,
 නං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 ආමනනධි පුනන මලිනසතතං.⁷
2784. අජෙඡච රජ්ජං අභිසෙවයසසු
 ධම්මඤ්ඤි රට්ඨෙසු ජනෙසු වාපි,⁸
 අධම්මකාරො ව තෙ මාහු රට්ඨං
 ගච්ඡාමහං පොරීසාදසස ඤ්ඤෙන.

---

1. පච්චෙධා - වී.
 2. පසදං ඉමං - වී.
 3. සසමානො - වී. මජ්ඣං. සයා.
 * ජීසච්ඡනති භවිතබ්බං
 4. නිකකයෙන - මජ්ඣං. සයා.
 5. අනුතප්පෙති - මජ්ඣං.
 6. පටිමුක්ඛං - මජ්ඣං.
 7. මලිනසතතං - වී. මජ්ඣං. සයා.
 8. ධමමං වරසු පුරෙසුචාපි. - ම. ධමමංවරෙසෙසු පරෙසු - මජ්ඣං.

2777. මුව දඩයමට පිවිසියා වූ ජයදීප නම් වූ පංචාල රජ තොප විසින් අසන ලද්දේ ද ඒ මම පර්වත පාර්ශවයන්හි ද වන-
යන්හි ද හැසිරෙමි. මේ පසදමාගයා අනුභව කරව. අද මා මුදවයි
ජයදීප රජ තෙම කීයේ ය.

2778. මා විසින් හිංසා කරනු ලබන තෙපි මා සතු දෙසින් ම
තමා විකුණාගන්නහු යැ. තා පළමු අනුභව කොට අනුභව කරනු
කැමැති වූ මේ පසද මුවා පසුව කන්නෙමි. තොපට මේ වැලැ-
පීමට කාලය නො වේ යයි යක්ෂ තෙම කීයේ ය.

2779. ඉදින් මට ගනුදෙනුවෙන් මිදීමෙක් නැද්ද, එහෙයින්
ගොස් බමුණාට ඒ පොරොන්දු ධනය දී හෙට උදෑසන පෙරළා
ඊමට ප්‍රතිඥා ළනුව. සත්‍යචරනය රක්තෙමි නැවත මෙහි එන්නෙමි යි
රජ තෙම කීයේ ය.

2780. මහරජ, මරු සමීපයට පැමිණි තොප කිනම් කර්මයක්
තවා ද? හෙට උදෑසන ඊමට හැක්කහු නම්, අවසර දෙන්නට
හැක්කෙමු. එය මට කියව යි කීයේ ය.

2781. මා විසින් බ්‍රාහ්මණයාහට යම් ධනාශාවක් කරන ලද්දී
නම්, එය මා විසින් නොමුදන ලදී. ඒ පොරොන්දුව බ්‍රාහ්මණයාහට
දී සත්‍යචරනය රකිමින් නැවත පෙරළා එන්නෙමි යි රජ තෙම
කීයේ ය.

2782. තොප විසින් බ්‍රාහ්මණයාහට යම් ධනාශාවක් ඇති කරන
ලද්දී නම් ඒ පොරොන්දු ඇපය නොමුදන ලද්දේ ය. බ්‍රාහ්මණයාහට
ඒ පොරොන්දු ධනය දී සත්‍ය රක්තේ නැවත පැමිණෙව යි යක්ෂ
තෙම කීයේ ය.

2783. කාමයන් කැමැති හෙ පොරිසාදයාගේ අතින් මිදුණේ
සිය මැදුරට ගොස් ඒ පොරොන්දු ධනය බ්‍රාහ්මණයාහට දී අලීනාසත්ත
නම් පුත් කුමරු කැඳවූයේ ය.

2784. පුත්‍රය, අද ම රාජ්‍යයෙහි අභියෙක වෙව. රටවැසියන්
කෙරෙහි ද ජනයන් කෙරෙහි ද දූහැමින් රාජ්‍යය කරව. තොපගේ
රටෙහි අධිර්මයෙන් රාජ්‍යය කිරීමෙක් නම් නො වේවා, මම පොරි-
සාදයාගේ සමීපයට යමි.

2785. කිං කමමි කුබ්බං නව දෙව පාදෙ
නාරාධයිං තදිච්ඡාමී සොකුං,
යමජ්ජ රජ්ජමභි උදසස්සයෙ කිං
රජ්ජමපී න ඉච්ඡයාං.¹ නයා චිනා අභං.
2786. න කමමුනා වා වචසාව තාත
අපරාධිනොභං කුචියං සරාමී,
සන්ධිකඤ්ච කඤ්චා පුරිසාදකෙන
සච්චානුරකඤ්චී පුනභං ගමීස්සං.
2787. අභං ගමීස්සාමී ඉධෙව භොති
නත්ථී තතො ජීවතො විසපමොකෙඤ්ච,
සචෙව කුචං උච්ඡස්සියෙව රාජ
අභමපී ගච්ඡාමී උභො න භොම.
2788. අද්ධා හි තාත සතානෙස ධම්මො
මරණා ව මෙ දුක්ඛතරං තදස්ස,
කමමාසපාදෙ තං යද පච්චා
පසංගා ඛාදෙ හීද රුකඛ²සුලෙ.
2789. පාණෙන නෙ පාණමභං නිමීස්සං
මා කමගො පොරිසාදස්ස ඤානෙ,
එතඤ්ච නෙ පාණමභං නිමීස්සං
තස්මා මතං ජීවිතස්ස වරෙමි.³
2790. තතො භවෙ ධිනිමා රාජපුතො
වන්දිත්ථ මාතුඤ්ච පිතුච්ච පාදෙ,
දුබ්බිතිස්ස මාතා නිපතී පථබ්බා⁴
පිතස්ස පහංගා භුජානි කන්දති.
2791. තං ගච්ඡන්තං තාව පිතා විදිත්ථා
පරමමුඛො වන්දති පඤ්ඤාලීකො,⁵
සොමො ව රාජා වරුණො ව රාජා
පජාපතී වන්දිමා සුරියො ව
එතෙහි ගුණො පුරිසාදකමභා
අනුඤ්ඤාතො සොත්ථී පච්චෙහි තාත.
2792. යං දණ්ඩකාරකඤ්ඤගතස්ස මාතා
රොමස්සකා⁶ සොක්ඛානං සුගුණා,
තනොත අභං සොක්ඛානං කරොමී
එතෙන සචෙච්චන සරන්තා දෙවා.
අනුඤ්ඤාතො සොත්ථී පච්චෙහි පුතත.

1. නිච්ඡයා - මජ්ඣං.
2. හීදරුකඛ - මජ්ඣං.
3. වණ්ණමි - වි. මජ්ඣං. සයා.
4. නිපාතාපථබ්බා - වි. පථබ්බා - මජ්ඣං.,
5. පඤ්ඤාලීකො - වි. පඤ්ඤාලීකො - මජ්ඣං.,
6. රාමස්සකාසී - මජ්ඣං.

2785. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේට කිනම් කර්මයක් කරමින් සතුටු නො කෙළෙමි ද? යම් හෙයකින් අද නුඹ මා රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කරන්නෙහි ද, එය අසන්නට කැමැත්තෙමි. නුඹ වහන්සේගෙන් වෙන් ව මම රාජ්‍යය ද නො කැමැත්තෙමි කුමාරයා කීයේ ය.

2786. පුත්‍රය, මම නුඹගේ ක්‍රියාවකින් හෝ වචනයකින් හෝ සිදු වූ අපරාධයක් සිහි නො කරමි. මම පොර්සාදයා සමඟ පොරොන්දුවක් වී ආයෙමි. සත්‍යය රක්තෙමි නැවත මම එහි යන්නෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2787. පියාණන් වහන්ස, මම යන්නෙමි. නුඹ වහන්සේ මෙහි ම වුව මැනැවි. ඒ පොර්සාදයා කෙරෙන් ජීවත්වන්නහුගේ මිදීමෙක් නම් නැත්තේ ය. ඉදින් නුඹ යන්නෙහි ම නම් මම ද යන්නෙමි. එසේ ඇති කල්හි අපි දෙදෙනා ම නො වන්නෙමු යි කුමාර තෙම කීයේ ය.

2788. පුත්‍රය, මෙය එකාන්තයෙන් ම සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාවය වේ. එසේ වුවත් යම් දවසක කම්මාසපාද නම් වූ පොර්සාද තෙම තියුණු හුලින් ඇත පලභා නුඹ කන්නේ ද එය මට මරණයටත් වඩා දුකෙකැ යි රජ තෙම කීයේ ය.

2789. පිය රජ්ජුරුවෙහි, මම නුඹවහන්සේගේ පණින් මාගේ පණ පරිවර්තනය කරන්නෙමි. නුඹ වහන්සේ පොර්සාදයාගේ ළඟට නො යන සේක්වා, යම් හෙයකින් නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රාණය හා මාගේ ප්‍රාණය මාරු කරන්නෙමි, යන යමෙක් වේද එහෙයින් මම ජීවත්වීමට වඩා මරණය කැමැත්තෙමි යි කීයේ ය.

2790. ඉන්පසු එකාන්තයෙන් ධෛර්‍යවත් රාජපුත්‍ර තෙමේ මවගේ ද පියාගේ ද පා වැන්දේ ය. මොහුගේ මවු කොමෝ දුක් ඇත්තී බිම ඇද වැටුණි. මොහුගේ පිය තෙම අත් බැඳගෙන හබයි.

2791. පළමු කොට පියරජ තෙමේ යනනා වූ ඔහු දැන ඇදිලිබැඳගත්තේ වදියි. පුත්‍රය, සොම දෙවරජ ද වරුණ දෙවරජ ද මහබඹහු ද සඳ ද හිරු ද, යන මේ දෙවියන් විසින් රක්තා ලද නුඹ පොර්සාදයා කෙරෙන් අවසර ලද්දේ සුවසේ පෙරළා පැමිණෙත්වා යි ආගංසනය කෙළේ ය.

2792. දණ්ඩකාරණයට ගියා වූ රාම නම් තැනැත්තහුට මනාව රක්තා ලද ඔහුගේ මව යම්බඳු සුවයක් කළා ද, ඒ සුවය මම අද නුඹට කරමි. පුත්‍රය, මේ සත්‍යය කරණකොට ගෙන දෙවියෝ සිහි කරත්වා, පොර්සාදයාගෙන් අවසර ලද්දෙහි සුවසේ පෙරළා එවයි මව සත්‍යක්‍රියා කළා ය.

2793. ආචී රහො වාපි මනොපදෙසං
නාහං සරෙ ජාතුමලිනසනෙත,
එතෙන සචේචන සරන්තු දෙවා
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්ඤී පචේචනි හාත.

2794. යසමා ව මෙ අනධිමනොසි සාමී
නවාපි මෙ මනසා අපඨියොසි,
එතෙන සචේචන සරන්තු දෙවා
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්ඤී පචේචනි සාමී.

2795. බ්‍රහ්‍ම උජ්ඣ වාරුමුඛො කුතොසි
න මං පජානාසි වනෙ වසන්තං,
ලුඤ්ඤා මං ඤ්ඤා පුරිසාදකොති
කො සොඤ්ඤීමාජානමීධාවජෙය්‍ය.

2796. ජානාමී ලුඤ්ඤා පුරිසාදකො කං
න නං න ජානාමී වනෙ වසන්තං,
අහඤ්ඤා පුතොසමී ජයඤ්ඤිසසස
මමජ්ජ බාද පිතුනො පමොකබ්බා.

2797. ජානාමී පුතොති ජයඤ්ඤිසසස
තථාහි වො මුඛවණ්ණො උභින්නං,
සුදුකකරඤ්ඤව කතං තචෙදං
යො මතතුමීච්චෙ¹ පිතුනො පමොකබ්බා.

2798. න දුකකරං කිඤ්ඤිමහෙසු මඤ්ඤා
යො මතතුමීච්චෙ පිතුනො පමොකබ්බා,
මාතුච්ච² හෙතු පරලොකගම්‍යාං
සුඛෙන සග්ගෙන ව සමපසුතො.

2799. අහඤ්ඤා ඛො අත්තනො පාපකිරියං
ආචී රහො වාපි සරෙ න ජාතු,
සඛිඛාතජාතිමරණොහමසමී
යචේච මෙ ඉධ තථා පරස්.

2800. බාදජජ මංදනි මහානුභාව
කරසු කිච්චානි ඉමං සරීරං,
රුකඛසස වාතෙ පපතාමී අග්ගා
ජාදයමානො මඤ්ඤං කමදෙසි මංසං.

1. යො මත මීච්චෙ - මජ්ඣං.
2. මාතුච්ච - ඵී, මජ්ඣං.
3. පරලොකං ගතවා - මජ්ඣං.

2793. අලීනසතතු නම් මාගේ සහෝදරයා ඉදිරියෙහි හෝ රහසින් හෝ කළ සිත් වේදනාවක් එකාන්තයෙන් මම සිහි නොකරමි. සහෝදරය, මේ සත්‍යය කරණකොට ගෙන දෙවියෝ සිහි කෙරෙත්වා, සහෝදරය, පොරිසාදයාගෙන් අවසර ලද්දෙහි සුවසේ පෙරළා එවයි නැගණිය සත්‍යක්‍රියා කළා ය.

2794. මාගේ ස්වාමී වූ අලීනසතතු කුමාරයාණෙනි, යම්හෙයෙකින් නුඹ වහන්සේ මා නො ඉක්මවාලූ සිත් ඇත්තහු ද එසේ ම මාගේ සිතින් ද නුඹ වහන්සේ අප්‍රිය නොවහු ද, මේ සත්‍යයෙන් දෙවියෝ සිහි කෙරෙත්වා, පොරිසාදයා කෙරෙන් අවසර ලද්දහු සුවසේ පෙරළා පැමිණෙත්වා යි අගමෙහෙසිය සත්‍යක්‍රියා කළා ය.

2795. මහත් වූ සෘජු වූ මනෝභූ වූ මුහුණක් ඇති නුඹ කොයි සිට ආයෙහි ද? වනයෙහි වසන්නා වූ මා ගැන නො දන්නෙහි ද? රෝද්‍ර වූ මා පුරුෂයන් කන්තෙකැයි දන්නා කවරෙක් නම් සුව පතා මෙහි එන්නේ ද?

2796. රෝද්‍ර වූ තැනැත්ත, නුඹ පුරුෂයන් කන්තෙකැ යි මම දනිමි. වෙනෙහි වෙසෙන්නා වූ නුඹ ගැන නො දන්නෙමි නොවෙමි. මම වනාහි ජයදීප රජුගේ පුත්‍ර වෙමි. පියාගේ මිදීම හෙතු කොටගෙන අද මා කව යි අලීනසතතු කුමාරයා කීයේ ය.

2797. නුඹ වහන්සේ ජයදීප රජුගේ පුත්‍රයා යයි දනිමි. තලුන්නාන්සේලා දෙදෙනාගේ ම මුඛවර්ණය එකාකාර ය. යමෙක් පියාගේ මිදීම හෙතු කොට ගෙන මරණයට කැමැති වේ නම්, මෙය නුඹ විසින් කරන ලද ඉතා දුෂ්කර දෙයකි.

2798. යමෙක් පියාගේ මිදීම හෙතු කොට ගෙන හෝ මවගේ මිදීම හෙතු කොට ගෙන හෝ මරණයට කැමැති වන්නේ නම්, හෙතෙම පරලොව ගොස් ස්වර්ගයෙහි වූ සැපයෙන් යුක්ත වේ. එහෙයින් මෙහි ලා කිසි දුෂ්කරයක් ගැන නො හඟිමි යි කුමාර තෙමේ කීයේ ය.

2799. මම ද වනාහි ඉදිරියෙහි හෝ රහසිගත ව හෝ කිසිවිටෙකැ තමන්ගේ පාපක්‍රියාවක් සිහි නො කරමි. මම නුවණින් පිරිසිඳින ලද ජාති මරණ ඇත්තෙමි වෙමි. මට මේ ලොකයෙහි යම්සේ ද පරලොව ද එසේම ය.

2800. මහත් අනුභව ඇත්ත, අද මා අනුභව කරව. මේ ගර්චයෙන් කළයුතු උඩ කරව. ගස් කෙළවරකින් හෝ තා පිණිස මම වැටෙමි. කැමැති වන්නෙහි නුඹ මාගේ මස් අනුභව කරව යි කුමාර තෙමේ කීයේ ය.

2801. ඉදඤ්ඤා තෙ රුච්චනි රාජපුත්ත
වජ්ඣා පාණං පිතුනො පමොක්ඛා,
තසමානිභ කං¹ තරමානරුපො
සමභඤ්ජ කට්ඨානි ජලෙහි අග්ගිං.
2802. තනො භවෙ ධිනිමා රාජපුත්තො
දරු² සමාහකං³ මහත්තමග්ගිං,
ආදීපයිකා⁴ පච්චෙදයික
ආදීපිතොදනි මහායමග්ගි.
2803. බාදජ්ජ මං දනී පසඤ්ඤාකාරී
කිං මං මුත්තං පෙක්ඛසි භට්ඨලොමො,
තථා තථා තුඤ්ඤමභං කරොමී
යථා යථා මං ඡාදයමානො⁵ අදෙසි.
2804. කො තාදිසං අරහනී බාදිතායෙ
ධම්මෙ ධීතං සච්චවාදීං වදඤ්ඤං,
මුද්ධාපි තසස විච්චෙය්‍ය සත්තධා
යො තාදිසං සච්චවාදීං අදෙය්‍ය.
2805. ඉදං හි සො* බ්‍රාහ්මණං⁶ මඤ්ඤමානො
සසො අවාසෙසි සකෙ සරීරෙ,
තෙනෙව සො වජ්ඣමා දෙවපුත්තො
සසඤ්චිතො කාමදුහජ්ජ යකඛ.
2806. වජ්ජෙ යථා රාහුමුඛා පමුත්තො
වීරොවනෙ පණ්ණරසෙව භානුමා,
එවං තුවං පොරිසාද පමුත්තො
වීරොව කම්පිලල මහානුභාව,
ආමොදයං පිඤ්ඤං මාතරඤ්ඤා
සමබ්බො ච තෙ නඤ්ඤ ඤාතිපකෙඛා.
2807. තනො භවෙ ධිනිමා රාජපුත්තො
කතඤ්ජලී පරියගා⁷ පොරිසාදං,
අනුඤ්ඤාතො සොකී සුඛී අරොගො
පච්චාගමා කම්පිලලමලීනසකො.
2808. නං නොගමා ජානපද ව සබ්බෙ
භජාරොහා රථිකා පත්තිකා ව,
නාමසසමානා පඤ්ජලිකා උපාගමුං
නාමඤ්චි තෙ දුක්ඛාරකාරකොසීති.

ජයද්දිසජාතකං.

1. තසමානි සො කං - මජ්ඣං.
2. දරු - මජ්ඣං., ස්‍යා.
3. සමාහකං - මජ්ඣං.,
4. සදීපයිකා - වී. මජ්ඣං.
5. ඡාදයමානො - මජ්ඣං., ස්‍යා.
* 'ඉදං හි සො' ඉති යබ්බකං. 'ඉදං හි සො' ඉති භවිතකං.
6. බ්‍රාහ්මණං - මජ්ඣං.
7. පරියගයහ - ස්‍යා. පරියාය - මජ්ඣං.

2801. රාජපුත්‍රය, නුඹ පියාගේ මිදීම කැමැත්තෙනි ප්‍රාණය හර-
නෙහි. එහෙයින් නුඹ වහා හර ඇති දර ගෙනවුත් ගිනි දල්වව.

2802. ඉන්පසු නුවණැති රාජපුත්‍ර තෙමේ දර රැස්කොට මහත් වූ
ගින්නක් දල්වා දැන් මේ මහගින්නක් මා විසින් දල්වන ලද්දේ යයි
දැන්වී ය.

2803. බලාක්කාරකම් කරන ස්වභාවය ඇති තැනැත්ත, අද
දැන් මා අනුභව කරව. ලොමුදහගත්තේ කුමක් නිසා මා දෙස
නැවත නැවත බලන්නෙහි ද? යම් යම් පරිද්දෙකින් කැමැති වන්නෙහි
මා අනුභව කරන්නෙහි ද? ඒ ඒ පරිද්දෙන් නුඹගේ වචනය මම
කරමි යි කුමාර තෙම කීයේ ය.

2804. ධර්මයෙහි පිහිටි සත්‍ය වචන ඇති ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ
වචන දන්නා වූ නුඹ වැන්නකු අනුභව කරන්නට කවරෙක් නම්
සුදුසු වේ ද? යමෙක් නුඹ වැනි සත්‍ය වචන ඇත්තකු අනුභව
කරන්නේ නම් ඔහුගේ මුදුන ද සත්කඩක් වූ පැළෙන්තේ යයි
පොර්සාදයා කීයේ ය.

2805. මේ වනාහි සස පණ්ඩිත තෙම බ්‍රාහ්මණයෙකු යි හභි-
මින් ස්වකීය ශරීරමාංශය දීම පිණිස බමුණා වාසය කරවී ද යඤ්ජය,
එහෙයින් ම ඒ වන්දිව්‍යාපුත්‍ර තෙම සසලාඤ්ජන සහිත වූයේ
ප්‍රසිද්ධ වූ ප්‍රේම වර්ධනය කරන්නේය යි කීයේ ය.

2806. යම්සේ රාහුමුඛයෙන් මිදුණු පසළොස්වක්හි වන්දු තෙම
බබළා ද, යම්සේ සුයඝ්‍රියා බබළා ද, එපරිද්දෙන් මහත් අනුභාව ඇති
කුමාරය, පොර්සාදයාගෙන් මිදුණා වූ නුඹ පියා ද මව ද සතුටු
කරමින් කම්පිලල දෙශය බබළව. නුඹගේ සියලු නෑ පිරිවර ද
සතුටුවේවා, (යි පොර්සාදයා පවසා මහසත්හු පිටත් කෙළේ ය.)

2807. ඉක්බිති ප්‍රාඤ වූ අලීනසත්ත රාජපුත්‍ර තෙම පොර්සාදයාට
කළ ඇදිලි ඇත්තේ පෙරලා ගියේ ය. පොර්සාදයා විසින් දනුදන්නා
ලද කුමාර තෙම සුව ඇත්තේ නීරෝග වූයේ කම්පිලල දෙශයට
සුවසේ ගියේ ය.

2808. නියමගම් වැස්සෝ ද දනව වැස්සෝ ද ඇතරුවෝ ද
රථ සෙනහ ද පාබල සෙනහ ද යන සියල්ලෝ ම බැඳිලි ඇත්තාහු
(නමස්කාර කරමින්) නුඹ වහන්සේ දුෂ්කර ක්‍රියා කරන්නෙක්
වන්නාහු ය. නුඹ වහන්සේට නමස්කාර වේවා යි කියමින් එළඹියහ.

4. ඡද්දනතජාතකං

- 2809. කිනත්‍ර සොච්ඡි අත්‍රාච්චි, පණ්ඩුසි වරචණ්ණි,
මිලාසසි විසාලකඛි මාලාව පරිමඤ්ඤා.
- 2810. දෙහළො මෙ මහාරාජ සුපිනනොනත්‍රපච්චගා,
න ඡසා සුලහරුපොච යාදිසො මම දෙහළො.
- 2811. යෙ කෙචි මාත්‍රසා කාමා ඉධ ලොකස්ථි නන්දනෙ,
සබ්බෙ තෙ පචුරා මඤ්ඤා අහනොන දම්ඨි දෙහළො.
- 2812. ලුඤ්ඤ දෙච සමායන්ත්‍ර යෙ කෙචි චිජිතෙ තච,
එතෙසං අහමකඛිස්සං යාදිසො මම දෙහළො.
- 2813. ඉමෙ තෙ ලුඤ්ඤා දෙචි කතහස්ථා විසාරද,
වනඤ්ඤා ච මිගඤ්ඤා ච මමකො වත්තජීවිතා.
- 2814. ලුඤ්ඤානා භිඤ්ඤාමෙච යාවනොනස්ථ සමාග්ගා,
ඡබ්බිසාණං ගජං සෙනං අද්දසං සුපිනෙ අහං,
තස්ස දනොනභි මෙ අකො අලාභෙ නස්ථි ජීවිතං.
- 2815. න නො පිතුනං න පිතාච්චානං
දිට්ඨො සුතො කුඤ්ඤරො ඡබ්බිසාණො,
යමද්දසා සුපිනෙ රාජපුත්ති
අකඛාභි නො යාදිසො හස්ථිනාගො.
- 2816. දිසා චතස්සො විදිසා චතස්සො
උඤ්ඤං අධො දසදිසා ඉමායො,
කතමං දිසං තිට්ඨති නාගරාජා
යමද්දසා සුපිනෙ ඡබ්බිසාණං.
- 2817. ඉතො උජුං උත්තරියං¹ දිසායං
අතිකතමම සො සත්ත ගිරි බ්‍රහනොන,
සුවණ්ණපසෙසා නාම ගිරි උළාරො
සුපුපචිතො කිම්පුරිසාත්‍රචිණ්ණො.
- 2818. ආරුඤ්ඤා සෙලං භවනං කිනත්තරානං
මලොකය පබ්බතපාදමුලං,
අථ දකඛසි මෙසසමානචණ්ණං
නිග්‍රොධරාජං අට්ඨසහස්සපාදං.²

1. උත්තරායං - සයා.
2. අට්ඨසහස්සපෙරං - මජ්ඣං.

4. ඡදදනන ජාතකය

2809. රන්වන් සිරුර ඇත්තිය. කුමක් නිසා ශොක කරහි ද? උතුම් ශරීරවර්ණ ඇත්තිය, කුමක් නිසා පඬුවන් වෙහි ද? විශාල වූ ඇස් ඇත්තිය, අතින් මඩනා ලද පියුම් මාලාවක් මෙන් කුමක් නිසා මලානික වෙහි ද? යි රජ ඇසී ය.

2810. මහරජ, මට සිහිනෙන් දෙලෙක් හටගත්තේ ය. මගේ යම්බඳු ඒ දෙලෙක් නම්, එය සන්තිඳුචිම පහසු නැතැ යි බියොව කීවා ය.

2811. එම්බා නැදුනිය, මිනිසුන් පිළිබඳ වූ යමකිසි කාම සම්පත්ති කෙනෙක් මෙලොව ඇද්ද? ඒ සියල්ල මට ඉතා සුලභ ය. මම තිගේ දෙළ දෙමි යි රජ තෙම කිය.

2812. දේවයන් වහන්ස, කුඹ වහන්සේගේ රටෙහි වැද්දෝ පැමිණෙත්වා, මාගේ යම්බඳු වූ දෙලෙක් වේ ද, එය ඔවුන්ට මම කියන්නෙමි.

2813. එම්බා දේවිය, ඒ මේ වැද්දෝ කෘතභස්තතා ඇති නිර්භය වූවෝ වෙති. වනය දන්නෝ ද මුවන් දන්නෝ ද වෙති. මා සඳහා හරනලද දිවි ඇත්තෝ ද වෙත්.

2814. මෙහි යම්තාක් වැදි පුත්‍රයෝ රැස්වූවාහු ද? ඒ සියල්ලෝ මා කියන කරුණ අසවූ. මම ස්වප්නයෙහි ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති ශ්වෙත වර්ණ ඇතකු දිටිමි. උගේ දළවලින් මට ප්‍රයෝජන ඇත්තේ ය. එය නො ලැබීමෙහි මාගේ ජීවිතය නැතැ යි දේවී කීවා ය.

2815. එම්බා දේවිය, අපගේ මවුපියන් විසින් ද මුත්තණුවන් විසින් ද ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති ඇතෙක් දක්නා ලද බවක් නො මැ අසන ලද. රාජපුත්‍රිය, ස්වප්නයෙහි දී යම්බඳු ඇතකු දැක්කෙහි නම්, ඒ ඇතා යම්සේ නම් එය අපට කියව.

2816. ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති යම්බඳු ඇතකු ස්වප්නයෙහි දැක්කා නම් සතර දිගය සතර අනුදිගය උඩ ය යට ය යන මේ දස දිගුන් අතර කවර නම් දිසාවෙක්හි ඒ ඇත්රජ සිටී දැයි වැද්දෝ ඇසූහ.

2817. මොබින් උතුරු දිශාවෙහි කෙළින් මහත් පර්වත සතක් ඇත. එයින් සයක් ඉක්ම ගියතැන කිඳුරන්ගෙන් ගැවැසිගත්තා වූ මනාව පිපිගිය ස්වර්ණ පාර්ශ්ව නම් මහත් වූ පර්වතයෙක් වෙයි.

2818. කිඳුරන්ගේ වාස භවනය වූ ඒ පර්වතයට නැඟී පර්වත පාදයාගේ මුල බලව. එවිට මෙසයට සමාන වර්ණ ඇති අට-දහසක් මුල් ඇති කුගඟසක් දක්නෙහි ය.

2819. තස්ඵච්ඡති කුඤ්ජරො ඡබ්බිසාණො
සබ්බසේතො දුප්පසහො පරෙහී,
රක්ඛනති නං අට්ඨසහස්සනාගා
ඊසාදනතා වාතජවප්පහාරිතො.

2820. නිට්ඨනති තෙ තුමුලං පස්සසනතා
කුප්පනති වාතස්සපි ඵරිතස්ස,
මනුස්සහුතං පන තස් දීඨවා
හස්මං කරෙය්‍යං නාස්ස රජොපි නස්සාති.

2821. බහු හි මෙ රාජකුලමහි සනති
පිළිකුතා ජාතරූපස්ස දෙවී,
මුත්තා මණ්ඩෙඵරියාමයා ච
කිං කාහසී දනනපිළිකුතෙන,
මාරෙතුකාමා කුඤ්ජරං ඡබ්බිසාණං
උදහු සාතෙස්සසී ලුද්දපුකෙන.

2822. සා ඉස්සිතා දුකඛිතා චස්මි ලුද්ද
උද්ධඤ්ඤි සුස්සාමි අනුස්සරතහී,
කරොහී මෙ ලුද්දක ඵතමස්.
දස්සාමි තෙ ගාමචරානි පඤ්ඤි.

2823. කස්ඵච්ඡති කස්ඵමුපෙති යානං
වීරීස්ස කා නභානගතස්ස හොති,
කඵඤ්ඤි සො නභායති නාගරාජා
කඵං වීජානෙමු ගතිං ගජස්ස.

2824. තස්ඵච සා පොකඛරණි අදුරෙ
රමමා සුනිස්ථා ච මහොදීකා ච,
සමුප්පඵතා හමරගණානුච්ඡණ්ණා
ඵස් හි සො නභායති නාගරාජා.

2825. සීසං¹ නභාතො උප්පලමාලධාරී
සබ්බසේතො පුණ්ණරීකතචබ්බී,
ආමොදමාතො ගච්ඡති සනතිකෙ තං
පුරකඛිතා මහෙසිං සබ්බහද්දං.

2826. තස්ඵච සො උග්ගහෙකාන වාකාං
ආදය තුණ්ණඤ්ඤි ධනුඤ්ඤි ලුඤ්ඤි,
විතුරීය² සො සත්ත ගිරී බ්‍රහ්මනෙත
සුචණ්ණපස්සං නාම ගිරීං උලාරං.

1. සීතං - මජ්ඣං.
2. වතුරොයා

2819. එහි ඡඩ්වර්ණ දළ ඇති තනි සුදු පැහැයෙන් යුත් අන්‍යයන් විසින් මැඩලිය නො හැකි ඇත්රජ හිඳියි. රිය හිසකට සමාන දළ ඇති වාත වේගයෙන් ගොස් සතුරන්ට පහර දෙන්නා වූ අටදහසක් ඇත්හු ඒ ඇතු ආරක්ෂා කෙරෙත්.

2820. ඒ ඇත්හු බිහිසුණු ලෙස ප්‍රශ්වාස කරමින් සිටිත්. කම්පා වූ වාතයට ද කීපෙන්. එහි දී මිනිස් වුවක දැක අළු කරන්නාහ. ඔහුගේ ධූලි ද ඉතිරි නො වන්නේය යි දේවී තොමෝ කීවා ය.

2821. එමඛා දේවීනි, මේ රජකුලයෙහි රන්මුවා පළඳනාවෝ ද මුතු මැණික් වෙරළ මිණිමුවා බොහෝ පළඳනාවෝ ද ඇත්තාහ. දළ පැළඳුමෙන් කවරක් කරන්නට ද? ඡඩ්වර්ණ දළැති ඇතු මරවනු කැමැත්තී වෙහි. නො එසේ නම් වැදි පුත්‍රයන් නස්වනු කැමැත්තෙහි ද? යි වැදි පුත්‍රයා ඇසී ය.

2822. වැදි පුත්‍රය, ඒ මම හටගත් ඊර්ෂ්‍යා ඇත්තී දුකින් පෙළුණිම ද වෙමි. එය සිහි කරමින් මම මත්තෙහි ද සුසුම් ලන්නෙමි. වැදි පුත්‍රය, මාගේ මේ කාරණය කරව. තට ගම්වර පසක් ද දෙන්නෙමි යි දේවිය කීවා ය.

2823. දේවීනි, ඒ හස්තිනාග තෙම කොතනක වෙසේ ද? කිනම් තැනක සිටීමට පැමිණියේ ද? නෑමට ගියා වූ ඔහුගේ ගමන් මාර්ගය කවරෙක් ද? හේ කෙසේ ස්නාන කෙරේ ද? ඇතුගේ ගතිය (පිළිවෙළ) කෙසේ නම් දැනගනිමු ද යි වැදි තෙම ඇසුවේ ය.

2824. ඒ වාසස්ථානයෙහි ම නුදුරුතන්හි සිත්කලු මනා තොටු-පළක් ඇති මහත් ජලයෙන් යුත් මනාව පිපිගිය බමර සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් ඒ පුෂ්කරණයක් (ජද්දනන නම් වීල) ඇත්තේ ය. ඒ හස්තිරාජ තෙම මෙහි ස්නානය කරයි.

2825. හිස පටන් නැවැවූ උපුල් මල් දරන්නා වූ සියල්ල සුදු වූ හෙළ පියුම් බඳු සමින් යුත් ශරීර ඇති ඇත්රජ තෙම සතුටු වෙමින් “සබ්බද්දා” නම් මෙහෙසිය පෙරට කොට ස්වකීය වාසස්ථානයට පැමිණියේ යයි දේවී තොමෝ කීවා ය.

2826. ඒ වැදි තෙම එහි දී ම දේවියගේ වචනය ඉගෙන හියවුර ද මහදුන්න ද ගෙන මහත් වූ පර්වත හත ඉක්මවා “සුවණ්ණ-පසස” නම් වූ මහාපර්වතය දැන ගත්තේ ය.

- 2827. ආරුඤාසෙලං භවනං කිත්තරානං
 ඔලොකයි පබ්බතපාදමූලං,
 තත්ඤ්ජසා මෙසසමානවණණං.
 නිග්‍රොධිරාජං අට්ඨසභස්සපාදං.
- 2828. තත්ඤ්ජසා කුඤ්ජරං ඡබ්බිසාණං
 සබ්බසෙනං දුප්පසභං පරෙහි,
 රකඛනති තං අට්ඨසභස්සනාගා
 ඊසාදනතා වාතජවපභාරිතො.
- 2829. තත්ඤ්ජසා පොකඛරණිං අදුරෙ
 රලං සුනිත්තඤ්ඤා මහොදිකඤ්ඤා,
 සමුපුප්පිතං භමරගණානුච්ඡණණං
 යත්ථ හි සො නභායති නාගරාජා.
- 2830. දිස්වාන නාගස්ස ගතිං ධීතිඤ්ඤා
 වීථිස්ස යා නභානගතස්ස හොති,
 ඔපාතමාගඤ්ඤී අනරියරූපො
 පයොජිතො විත්තවසානුගාය.
- 2831. බණ්ඩානා¹ කාසුං ඵලකෙහි ඡාදයි
 අත්තානමොධාය ධනුඤ්ඤා ලුඤ්ඤා,
 පසිසාගතං පුච්ඡසලලන නාගං
 සමප්පයි² දුක්ඛට්ඨකමමකාරී.
- 2832. වීදොධා ච නාගො කොඤ්ඤමනාදි සොරං
 සබ්බව නාගා නිත්තදුං සොරරූපං,
 තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා වුණණං කරොන්තා
 ධාවිංසු තෙ අට්ඨ දිසා සමන්තතො.
- 2833. වධිස්සමෙතනති පරාමසන්තො
 කාසාවමද්දකඛි ධජං ඉසීනං,
 දුකෙඛන පුට්ඨසුද්දපාදි සඤ්ඤා
 අරහද්ධජො සඤ්ඤා අවජ්ඣාරූපො.
- 2834. අනික්ඛසාවො කාසාවං යො වත්ථං පරිදහෙස්සති,
 අපෙතො දමසචෙචන න සො කාසාවමරහති.
- 2835. යො ච වන්තකසාවස්ස සිලෙසු සුසමාහිතො,
 උපෙතො දමසචෙචන ස චෙ කාසාවමරහති,

---

1. කඤ්ඤා - වී.
 2. සමප්පයි - මජ්ඣ.
 3. දුක්ඛත - වී.

2827. කිඳුරන්ගේ වාසභවනය වූ පර්වතයට නැග පර්වතයාගේ පාමුල බැලුවේ ය. එහි මෙසයට සමාන වර්ණ ඇති අට දහසක් මුල් ඇති කුගඟස දුටුවේ ය.

2828. එහි ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති සියල්ල සුදු වූ අන්‍යයන් විසින් මැඩ පැවැත්විය නො හැකි හස්තියා දැක්කේ ය. රියනිස සමාන දළ ඇති වාත වේගයෙන් ගොස් පහර දෙනසුලු වූ අට දහසක් හස්තීහු ඒ ඇත්රජු ආරක්ෂා කරත්. යම් තැනෙක්හි ඒ හස්තිරාජයා ස්නානය කෙරේ ද,

2829. එහි කුදුරු තන්හි පිහිටි සිත්කලු යහපත් තොටුපලක් ඇති, මහත් දියෙන් පිරුණු මනාව මල් පිපිගිය බමර සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් පොකුණ දුටුවේ ය.

2830. ඇත්රජහු ගමන් කරන තැන් ද නැවැති සිටින තැන් ද ස්නානයට ගියා වූ මොහුගේ යම් ගමන් විටියක් වේ නම් එය දැක විත්ත වසභයට ගියා වූ මෙහෙසිය විසින් මෙහෙයවන ලද අන්‍යයා ස්වභාව ඇති වැදි තෙමේ වළක් සැරුවේ ය.

2831. වැදි තෙම වළක් සාරා තමන් ද දුන්න ද එහි ප්‍රවේශ කරවා පුවරු වලින් වැසුවේ ය. නපුරුකම් කරනසුලු වූ ඒ වැදි තෙම තමන් පාර්ශවයෙහි ආවා වූ ඒ ඇත්රජුට මහත් වූ ඊයකින් විද්දේ ය.

2832. විදිනලද ඇත් තෙමේ භයානක ලෙස කුඤ්ඤාද කෙළේ ය. සියලු හස්තීහු ම භයානක ලෙස කුඤ්ඤාද කළාහු ය. ඒ හස්තීහු තෘණ ද කාෂ්ට ද සුණු කරමින් හාත්පස අටදිගට ම දිව්වෝ ය.

2833. මොහු නසම් ධි පරාමර්ශනය කරන්නේ සෘෂීන්ගේ ධවජය වූ කාෂාය වස්ත්‍රය දුටුවේ ය. දුකින් ස්පර්ශ කරන ලද්ද වූ ඒ ඇත්රජුට රහතුන්ගේ ධවජය සත්පුරුෂයන් විසින් නො නැසියයුතු යයි හැඟීමක් පහළ විය.

2834. යමෙක් වනාහි රාගාදී කෙලෙස් කසටින් යුක්ත වූයේ ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් හා වාක්සත්‍යයෙන් තොර වූයේ කසාවත් දරයි ද හේ කසාවත් දරීමට නුසුදුසු වේ.

2835. යමෙක් වනාහි ආයාචි මාර්ගයෙන් වමාරා දමූ කෙලෙස් කසට ඇතිවැ සිවුපිරිසිදු සිල්හි පිහිටියේ නම් ඉඳුරන් දැමීමෙන් හා ඇත්ත කීමෙන් ද යුත් ඔහු කසාවත් දරීමට සුදුසුය.

2836. සමප්පිතො පුට්ඨසලෙලන නාගො
අද්දඨවිනො ලුද්දකං අජ්ඣාභාසී,
කිමඤ්ඤං කිසස වා සමම හෙතු
මමං වධි කසස වායං පයොගො.
2837. කාසිසස රකෙඤ්ඤ මහෙසී හදනොන
සා පුජිතා රාජකුලෙ සුභඤ්ඤ,
තං¹ අද්දසා සා ව මමං අසංසී
දනොනහි අසොති ව මං අවොව.
2838. බහු හි මෙ දනකයුගා උළාරා
යෙ මෙ පිතුනඤ්ඤ පිතාමහානං,
ජානාති සා කොධනා රාජපුත්තී
වධකීකා වෙරමකාසී බාලා.
2839. උට්ඨෙහි කං ලුද්ද ඛරං ගහෙතො
දනොන ඉමෙ ඡිඤ්ඤ පුරා මරාමී,
චජ්ජාසී තං කොධනං රාජපුත්තං
නාගො හතො හඤ්ඤ ඉමසස දනනා.
2840. උට්ඨාය සො ලුද්දෙ ඛරං ගහෙතො
ඡෙතොන දනනාති උජ්ජනමසස,
චගු සුභෙ අසථිමෙ පථබ්බා²
ආදය පසකාමී තතො හි බිසං.
2841. භයඤ්ඤිතා³ නාගවධෙන අට්ඨා
යෙ තෙ නාගා අට්ඨ දිසා විධාචුං,
අදිසථ⁴ පොසං ගජපච්චිකතං
පච්චාගමුං යෙන සො නාගරාජා.
2842. තෙ තස් කඤ්ඤිතො රොදිකා⁵ නාගා
සීස සකෙ පංසුකං ඔකිරිතො,
අගමසු⁶ තෙ සබ්බෙ සකං නිකෙතං
පුරකඛතො මහෙසීං සබ්බභඤ්ඤං.
2843. ආදය දනනාති උජ්ජනමසස
චගු සුභෙ අසථිමෙ පථබ්බා,
සුවණ්ණරාජීහි සමනනමොදරෙ
සො ලුද්දකො කාසිපුරං උපාගමී
උපනෙසී සො රාජකඤ්ඤය දනනා
නාගො හතො හඤ්ඤ ඉමසස දනනා.

---

1. ඝා තං අද්දසා ව - වි. සා. සා තං අද්දසා සා - මජ්ඣං.
2. පථබ්බා - වි.
3. භයඤ්ඤිතා - මජ්ඣං. සා.
4. අදිසථාන - මජ්ඣං, සා.
5. රොදිකාන - මජ්ඣං. සා.
6. අගමසු - මජ්ඣං, සා.

2836. මහත් වූ ඊයකින් විදිනු ලැබූ ඇත් තෙම දුෂිත නො වූ සිත් ඇත්තේ වැද්දට මෙසේ කීයේ ය: යහළු වැදිපුත්‍රය, කුමක් පතමින් කුමක් හෙතු කොට ගෙන මට විද්දෙනි ද? මේ කවරකුගේ ප්‍රයෝගයෙක් ද?

2837. පින්වතුන් වහන්ස, කසී රජුගේ සුභද්දා නම් ඒ මහිෂිකා නොමෝ රජකුලයෙහි පුදන ලද්දී ය. ඕ නුඹ දුටුවා ය. ඕ නොමෝ දළවලින් ප්‍රයෝජන ඇතැ යි මට ද කීවා ය.

2838. මාගේ පියවරුන්ගේ ද මුත්තණුවරුන්ගේ ද මහත් වූ බොහෝ දන්ත යුග්මයෝ ඇත්තාහ යි ඕ නොමෝ දන්තී ය. ක්‍රොධ ස්වභාව ඇති අඤාන වූ මා නසනු රිසි වූ, ඒ රාජපුත්‍රී නොමෝ වෙර කළා ය.

2839. වැදිපුත්‍රය, තෝ කියත ගෙන නැඟී සිටුව. මාගේ මරණයට පෙර මේ දළ සිඳුව. “හස්ති තෙම එකාන්තයෙන් නසන ලද. එබැවින් මේ ඔහුගේ දළ දෙක ගනුව” යි ඒ ක්‍රොධ ස්වභාවය ඇති රාජපුත්‍රියට කියව යි බෝසත් තෙම කීයේ ය.

2840. ඒ වැදි තෙමේ ද කියත ගෙන නැඟීසිට උතුම් හස්තියාගේ දළ සිඳ මිහිපිට ඇති හැම දළයකට ම වඩා අසමාන වූ සොභා ඇති ඉතා යහපත් වූ ඒ දළ දෙක ගෙන එතැනින් වහා නික්ම ගියේ ය.

2841. ඇත්රජුට විදීමෙන් මරණ බියෙන් බියපත් වූ යම් ඒ හස්තිහු අට දිසාවට දිවගියාහු ද, ඇත් රජුගේ පසමිතුරු පුරුෂයා නො දැක ඒ ඇත්රජ යම් තැනෙක්හි නම් එහි පෙරළා පැමිණියාහු ය.

2842. ඒ ඇත්හු එහි හඩා වැලැප ස්වකීය හිස මත්තෙහි පස් විසුරුවා ගියහ. ඒ සියල්ලෝ ම සර්වභද්‍රා නම් මෙහෙසිය පෙරට කොට සිය නිවෙස් බලා ගියෝ ය.

2843. ඒ වැදි තෙම මිහිපිට තිබෙන හැම දළයකට ම වඩා මනොඤ වූ ද සුන්දර වූ ද අසමාන වූ ද රන්වන් රැසින් භාත්පස බබළන්නා වූ ද ඇත්රජුගේ දළදෙක රැගෙන කසී රටට පැමිණියේ ය. හෙ තෙමේ “හස්තිරාජ තෙමේ නසන ලද්දේ ය. මේ ඔහුගේ දළ දෙක ගනුව යි” රාජකන්‍යාවට දුන්නා ය.

2844. දිසවාන දනතානි ගජ්ඣතමසස
 භතතුජීයසස පුරිමාය ජාතියා,
 තසෙව තසසා හදයං අඵාලි
 තෙනෙව සා කාලමකාසි බාලා.
2845. *සලොධිපතො ව මහානුභාවො
 සිතං අකාසි පරිසාය මජ්ඣෙ,
 පුඤ්ඤ භික්ඛු සුවිමුක්ඛවිත්තා
 නාකාරණෙ පාතුකරොනති බුද්ධා.
2846. යමඤ්ජාඵ දහරිං කුමාරිං
 කාසාවච්ඤා අනගාරියං චරන්ති,
 සා ඛො තද රාජකඤ්ඤ අහොසි
 අහං තද නාගරාජා අහොසිං.
2847. ආදය දනතානි ගජ්ඣතමසස
 වගු සුභෙ අපපටිමෙ පඵබ්බා,
 යො ලුඤ්ඤො කාසිපුරං උපාගමී
 යො ඛො තද දෙවදනො අහොසි.
8248. අනාවසුරං විරරක්ඛසංසිතං
 උච්චාවචං චරිතමීදං පුරාණං,
 විතඤ්ඤො විතසොකො විසලො
 සයං අභිඤ්ඤාය අහොසි බුද්ධා.
2849. අහං චො තෙන කාලොන අහොසිං තස්ඵ භික්ඛචො,
 නාගරාජා තද හොසිං ඵචං ධාරෙඵ ජාතකන්ති.

ජද්දනනජාතකං.

5. සමභවජාතකං

2850. රජ්ජඤ්ඤා පටිපන්නාසමා ආධිපඵචං සුචීරත,¹
 මහත්තං² පතතුමීච්ඡාමී විජෙතුං පයචීං ඉමං.
2851. ධම්මෙන නො අධම්මෙන අධම්මො මෙ න රුච්චති,
 කීචෙචච ධම්මො චරිතො රඤ්ඤො හොති සුචීරත.
2852. ඉධ චෙචානිඤ්ඤා යෙන පෙඤ්ච³ යෙන අනිඤ්ඤා,
 යසං දෙවමත්තුසෙසසු යෙන පපෙමු⁴ බ්‍රාහ්මණං.

* (සලොධිපතො ව මහානුභාවො ඉච්චාදිකා) ඉමාගාථා දසබලසස ගුණ
 වණෙණනෙතති ධම්මසධ්‍යාහකසෙඵරෙති යපිතා, අධිකරා.

1. සුචීරතං - මජ්ඣං.
 2. මහත්තං - ඵී, මජ්ඣං.
 3. පඤ්ච - මජ්ඣං.
 4. පපෙමු - මජ්ඣං, සායා.

2844. පළමු ජාතියෙහි ප්‍රිය ස්වාමියා වූ උතුම් හස්තියාගේ දළ දෙක දැක එහිදී ම ඇගේ හදවත පැළුණේ ය. ඒ අඟු තැනැත්තිය එයින් ම කලුරිය කළා ය.

2845. බුද්ධකයට පත් මහත් අනුභාව ඇත්තා වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිස් මැද සිතා පහළ කළසේක. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණා වූ භික්ෂුහු බුදුවරයෝ නම් නිකරුණේ සිතා පහළ නො කරති යි කාරණය විවෘත.

2846. මහණෙනි, කසාවත් හැන්ද වූ සසුන්හි පැවිදි ව වසන්තා වූ යම් තරුණ කුමරියක් දක්නහු ද ඕ තොමෝ වනාහි එකල්හි රාජකන්‍යාව වූවා ය. මම වනාහි එකල්හි ඇත්රජ වීමි.

2847. යමෙක් මිහිපිට තිබෙන දළ අතුරෙන් හැමට වඩා මනොඟු වූ යහපත් වූ අසම වූ දළ ගෙන කසී රටට ගියේ ද? හෙ වනාහි මෙකල දෙවදත්ත විය.

2848. පහ වූ කෙලෙස් දරථ ඇති පහ වූ ශොක ඇති රාගාදී කෙලෙස් හුල් රහිත වූ බුදුරජ බොහෝ කලකට පෙර පුරුදු කරන ලද නොයෙක් ආකාර ඇති මේ පූර්ව චරිතය ප්‍රකාශ කොට වදලසේක.

2849. මහණෙනි, මම වනාහි එකල්හි ඒ ඡද්දන්ත විලෙහි වූයෙමි. එකල්හි ඇත් රජ ද වීමි. මෙසේ මේ ඡද්දන්ත ජාතකය දරවු.

ඡද්දන්ත ජාතක යි.

5. සමභව ජාතකය

2850. සුවීරත බ්‍රාහ්මණය, අපි මේ ඉදිපත් නුවර රාජ්‍යයට ද කුරුරට අධිපති භාවයට ද පැමිණියෙමු. දැන් මේ පෘථිවිය දිනන්තටත් රාජ්‍යය මහත් බවට පමුණුවා ගන්නටත් කැමැත්තෙමු.

2851. එය ද ධර්මයෙන් වේ. අධර්මයෙන් නො වේ. අධර්මය රූපි නො වේ. සුවීරත නම් බ්‍රාහ්මණය, රජුගේ ම ධර්මයත් චරිතයත් සෙසු ජනයා විසින් අනුගමනය කටයුතු ය.

2852. බ්‍රාහ්මණය, යම් හෙයෙකින් මේ ලොකයෙහි ද නිඤ්ඤ නො ලබන ලද්ද වූ පරලෙච්චි ද නිඤ්ඤ නො ලබන ලද වෙමු ද යම් හෙයෙකින් දෙවිමිනිසුන් අතුරෙහි යසසට පැමිණෙන්නෙමු ද එය කියනු මැනැවි.

2853. යොහං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කතතුමිච්ඡාමි බ්‍රාහ්මණ,
නං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණකඛාහි පුට්ඨිතො

2854. නාඤ්ඤානු විධුරා රාජ එතදකඛාතුමරහති,
යං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කතතුමිච්ඡසි ධනනිස.

2855. එහි ඛො පභිතො ගව්ඡ විධුරස්ස උපනනිකං
නිකඛං රතනසුවණණංස හරං ගව්ඡ සුචීරත,
අභිභාරං ඉමං දජජා අඤ්ඤාමොචානුසිට්ඨියා.

2856. සවාධිප්පාගා භාරආචො විධුරස්ස උපනනිකං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා අසමානං සකෙ සරෙ.

2857. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරවාංස යසස්සිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්චසි ඉච්චබ්‍රවී යුධිට්ඨිලො
නං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා විධුරකඛාහි පුට්ඨිතො.

2858. ගඩං මෙ පිදහිස්සනති න තං සකෙසාමි බ්‍රාහ්මණ,
අපිධෙතුං මහාසිඤ්ඤා තං කථං සො භවීස්සති
න තෙ සකෙසාමි අකඛාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුට්ඨිතො.

2859. හදකාරො ච මෙ පුතො ඔරසො මම අනුචො,
නං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගනඛා පුච්චස්සු බ්‍රාහ්මණ.

2860. සවාධිප්පාගා භාරආචො හදකාරස්ස සනනිකං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා නිසිතනං සමහි වෙසමති.

2861. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරවාංස යසස්සිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්චසි ඉච්චබ්‍රවී යුධිට්ඨිලො
නං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා හදකාර බ්‍රවීහි මෙ.

2853. බ්‍රාහ්මණය, යම්බඳු මම එල විපාක සංඛ්‍යාත අර්ථය ද මේ අර්ථයට හෙතු වූ ධර්මය ද කිරීමට කැමැත්තෙමි ද බ්‍රාහ්මණය, ඔබ විවාරන ලද්දේ ඒ අර්ථය ද ධර්මය ද මට කියව.

2854. ඤාණිය රජතුමනි, නුඹ වහන්සේ අර්ථය ද ධර්මය ද කිරීමට කැමැත්තහු ය යන යමක් වේ ද, මෙය ප්‍රකාශ කිරීමට විදුරපණ්ඩිතයා හැර අනෙකෙක් සුදුසු නො වේ යයි සුවිරත බ්‍රාහ්මණ තෙම කියේ ය.

2855. සුවිරත බ්‍රාහ්මණය, මෙහි එව. මා විසින් මෙහෙයන ලද්දෙහි විදුර පණ්ඩිතයන් සම්පයට යව. ස්වර්ණය පිළිබඳ නිෂ්ක දහසක් හැරගෙන යව. අර්ථයෙන් හා ධර්මයෙන් අනුශාසනා කිරීම පිණිස පූජා වශයෙන් මෙය දෙව යි රජ තෙම කියේ ය.

2856. ඒ භාරදවාප ගොත්‍රයෙහි වූ සුවිරත බ්‍රාහ්මණ තෙම විදුර පණ්ඩිතයන් සම්පයට ගියේ ය. මහාබ්‍රාහ්මණ තෙමේ තම ගෙහි ආහාර අනුභව කරන්නා වූ ඔහු දුටුවේ ය.

2857. මම වනාහි යස පිරිවර ඇත්තා වූ කොරවා රජු විසින් එවන ලද දූතයෙමි වෙමි. යුධිංකීල ගොත්‍රයෙහි වූ ධනඤ්ජය රජ තෙම අර්ථය ද ධර්මය ද අසවයි මට කියේ ය. විදුර පණ්ඩිතය, විවාරන ලද නුඹ වහන්සේ ඒ අර්ථයත් ධර්මයත් මට කියා දෙනුමැන.

2858. බ්‍රාහ්මණය, මහාජනයාගේ නොයෙක් සිතුවිලි නැමැති ගහ වසන්තෙමි යි කටයුත්තෙක් මට ඇතිවිය. ඒ මම ඒ සිතුවිලි නැමැති මහමුහුද වසන්නට නො පිළිවන් වෙමි. ඊට කෙසේ නම් අවකාශයක් වන්නේ ද එහෙයින් අර්ථය ද ධර්මය ද විවාරන ලද්ද වූ මම තොපට කියන්නට නො සමත්මි යි විදුර පණ්ඩිත තෙම කියේ ය.

2859. බ්‍රාහ්මණය, තමාට දව උපන් හදකාර නම් ඔරස පුත්‍රයෙක් මට ඇත. නුඹ ඔහු වෙත ගොස් අර්ථයත් ධර්මයත් විවාරව යි විදුරපණ්ඩිතයා කියේ ය.

2860. ඒ භාරදවාප තෙමේ හදකාරයා කරා ගියේ ය. මහා බ්‍රාහ්මණ තෙමේ සිය ගෙහි හුන් ඒ හදකාර කුමරා දුටුවේ ය.

2861. මම වනාහි යස පිරිවර ඇති කොරවා රජහු වෙතින් පිටත්කර එවන ලද දූතයෙමි. යුධිංකීල ගොත්‍ර ඇති ඒ රජ තෙම අර්ථයත් ධර්මයත් ගැන අසව යි කියේ ය. හදකාරය, ඔබ ඒ අර්ථයත් ධර්මයත් මට ප්‍රකාශ කරනු මැනව.

2862. මංසකාජං¹ අවහාය ගොධං අනුපතාමහං,
න තෙ සකෙසාමී අකබ්බාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.
2863. සඤ්ඤායො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්ඨා මෙ සුචීරත,
තං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගතඤ්ඤා පුච්ඡසු ඛාහමණ.
2864. සවාධිප්පාගා භාරද්වාපො සඤ්ඤායසස උපනන්තං,
තමද්දස මහාබ්බමා නීසින්නං සමභි වෙසෙති.
2865. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරවාසස යසසස්සිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡෙසි ඉච්චුචි යුධිට්ඨිලො
තං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සඤ්ඤායකබ්බාති පුච්ඡිතො.
2866. සද මං ගීලනී² මච්චු සායං පාතො සුචීරත,
න තෙ සකෙසාමී අකබ්බාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.
2867. සමභවො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්ඨා මෙ සුචීරත,
තං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගතඤ්ඤා පුච්ඡසු ඛාහමණ.
2868. අබ්බුතො චත භො ධම්මො නායං අසොකරුච්චති,
තයො ජනා පිතාපුත්තා තෙසු පඤ්ඤාය නො වීදු.
2869. න නං සකෙසාථ අකබ්බාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතා,
කථං නු දහරො ජඤ්ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.
2870. මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි³ අපුච්ඡිතාන සමභවං,
පුච්ඡිතා සමභවං ජඤ්ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ඛාහමණ.
2871. යථාපි වජ්ජෙ විමලො ගව්ඡං ආකාසධාතුයා,
සබ්බෙ තාරා⁴ගණෙ ලොකෙ ආභාය අතිරොචති.
2872. එවමපි දහරුපෙනා පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිතාන සමභවං,
පුච්ඡිතා සමභවං ජඤ්ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ඛාහමණ.
2873. යථාපි රච්චකො මාසො ගිම්භානං හොති ඛාහමණ,
අතෙවඤ්ඤාහි මාසෙහි දුමපුප්ඵහි සොහති.

1. කාවං - වී,
2. ගීලනෙ - වී. මජ්ඣං.
3. මඤ්ඤාසි - සායා.
4. තාර - වී. සායා. සබ්බාතර - මජ්ඣං.

2862. යම්සේ පුරුෂයෙක් මුඛ මස් කද බීම තබා ගොයකු ලුහු බඳිද එමෙන් ම මම ගෙහි බිරිඳ සිටිය දී පරදරාවන් වෙත යමි. එහෙයින් අර්ථය ද ධර්මය ද විචාරන ලද්ද වූ මම තොපට කියන්නට නො හැක්කෙමි යි කියේ ය.

2863. සුචීරත බ්‍රාහ්මණය, සඤ්ජය නම් වූ මාගේ කනිටු සහොදරයෙක් ඇත. නුඹ ගොස් අර්ථයත් ධර්මයත් ඔහු විචාරව.

2864. ඒ භාරද්වාප තෙමේ සඤ්ජය වෙත ගියේ ය. මහාබ්‍රාහ්මණ සිය නිවසෙහි හුන් ඔහු දුටුවේ ය.

2865. මම වනාහි යස පිරිවර ඇත්තා වූ කොරවා රජහු වෙතින් එවන ලද දූතයෙමි. යුධධිලි ගොනු ඇති ඒ රජ තෙම අර්ථයත් ධර්මයත් අසව යි මෙසේ කියේ ය.

2866. එම්බා සුචීරත බ්‍රාහ්මණය, හැම කල්හි හවස ද, උදය ද මරුවා මා ගිලිසී. අර්ථයත් ධර්මයත් අසන ලද්දෙහි මම නුඹට කියන්නට නො හැක්කෙමි යි සඤ්ජය තෙම කියේ ය.

2867. එම්බා සුචීරත බ්‍රාහ්මණය, මාගේ සමභව නම් කනිටු සහොදරයෙක් ඇත. නුඹ එහි ගොස් අර්ථයත් ධර්මයත් ඔහු විචාරව යි සඤ්ජය තෙම කියේ ය.

2868. පින්වත එකාන්තයෙන් මේ ධර්මය අද්භූත ය. අපට මෙය රුවී නො වේ. පියාත් දෙපුතුනුත් යන තිදෙනෙක් වූහ. ඔවුනතර එකෙකුත් මේ ධර්මය ප්‍රඥායෙන් නො දකිත්.

2869. අර්ථය ද ධර්මය ද විචාරන ලද ඔවුහු එය කියන්නට නො හැකිවාහු ය. අර්ථයත් ධර්මයත් අසන ලද ලදරු තෙමේ කෙසේ නම් එය දනී ද?

2870. සමභවකුමරා නොවිචාරා ඔහු දරුවෙකු යි අවඥා නොකරව, බ්‍රාහ්මණය, සමභව කුමරු විචාරා අර්ථයත් ධර්මයත් දනුව.

2871. යම්සේ අහස්හි යන වන්දු තෙම නිර්මල ද? ඒ වන්දුයා ස්වකීය දීප්තියෙන් ම ලෙවිහි සියලු තාරකාවන් ඉක්මවා ද?

2872. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන යුත් සමභව කුමරා ලදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. ඒ සමභව කුමරු නො විචාරා ලදරු යයි අවඥා කොට නො සිතව. අර්ථයත් ධර්මයත් සමභව කුමරු විචාරා දනගනුව.

2873. බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ ශ්‍රීෂ්මමාසයන් සම්බන්ධ වූ සිත්කලු වූ බක්මස සෙසු මාසවලට වඩා ගස්වල පිපි මලවලින් ඉතා ගොහමාන වේ ද-

2874. එවමපි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා ඛ්‍රාහමණ.

2875. යථාපි හිමවා බ්‍රහෙඡී පබ්බතො ගන්ධමාදනො,
නානාරුකෙකභි සඤ්ජනො මහාභූතගණාලයො
ඔසධෙහි ව දිබ්බෙහි දිසා භාති පචාති ව.

2876. එවමපි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා ඛ්‍රාහමණ.

2877. යථාපි පාවකො බ්‍රහෙම අවිමාලී යජ්ජසිමා,
ජලමානො වතෙ ගවෙජ අනලො කණ්ඨවක්ඛතී.

2878. සනාසනො ධුමකෙතු උක්ඛමාහෙවනං දහො,
නිසීටො¹ පබ්බතග්ගසමීං පහුතෙධො² වීරොවතී.

2879. එවමපි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා ඛ්‍රාහමණ.

2880. ජවෙන හදං ජානනති බලිවද්දඤ්ඤා³ වාහියො,⁴
දෙහෙන ධෙඤුං ජානනති භාසමානඤ්ඤා පණ්ඩිතං.

2881. එවමපි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා ඛ්‍රාහමණ.

2882. ස්වාධිප්පාගා භාරඤ්ඤාසො සමභවස්ස උපනිකං,
තමද්දස මහාඛ්‍රමා කීළමානං බහීපුරෙ.

1. නිසීතෙ - සා, නිසීධෙ - මජ්ඣං.
2. බහුතෙපො - සා, මජ්ඣං.
3. බලිබඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
4. වාහනෙ - මජ්ඣං.

2874. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො විවාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතව. බ්‍රාහ්මණය, අර්ථයන් ධර්මයන් සමභව කුමරු අතින් විවාරා දැනගනුව.

2875. බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ, හිමෙන් යුක්ත වූ නොයෙක් වෘක්‍ෂයෙන් ගැවැසිගත්තා වූ දෙවසමුහයාට වාසස්ථාන වූ ගඤ්චාදන පර්වතය දිවාමය වූ ඖෂධයෙන් සියලු දිශාවන් බබුළුවා ද, සුවද විහිදුවා ද,

2876. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද, සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො විවාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතව. බ්‍රාහ්මණය, අර්ථයන් ධර්මයන් සමභව කුමරු අතින් විවාරා දැනගනුව.

2877. බ්‍රාහ්මණය, ගිනිසිඵ ඇති තෙජසින් යුත් කොතෙක් දර ලුවන් සෑහීමට පත් නොවන්නා වූ ගියමග කළු කරන්නා වූ ගින්න යම්සේ නම් බබළා ද-

2878. පූජා වශයෙන් ලූ ගිතෙල් අනුභව කරන්නා වූ ස්වකීය ධූමයෙන් ම කෙතු කෘත්‍යය සිදු කරන්නා වූ උතුම් වන ලැහැබ් දවන්නා වූ බොහෝ දර දවන්නා වූ කඳුමුදුන්හි ගින්න රාත්‍රියෙහි යම්සේ බබළා ද,

2879. එසේ ම ප්‍රඥා යොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො විවාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතවු. බ්‍රාහ්මණය, සමභව කුමරු අතින් අර්ථයන් ධර්මයන් විවාරා දැනගනුව.

2880. ගමන් වේගයෙන් ආජාතීය අශ්වයා ගැන දැනගනිත්. බර ඉසිලීමෙන් වෘෂභයා ගැන දැනගනිත්. දෙවීමෙන් බෙහුව ගැන දැනගනිත්. කඨාවෙන් පණ්ඩිතයා ගැන දැනගනිත්.

2881. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො විවාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතවු. බ්‍රාහ්මණය, සමභව කුමරා අතින් අර්ථයන් ධර්මයන් විවාරා දැනගනුව.

2882. භාරද්වාජ ගොත්‍රයෙහි වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ සමභව කුමරුගේ සමීපයට ගියේ ය. මහාබ්‍රාහ්මණ තෙම ගෙයින් පිටත්හි ක්‍රීඩා කරන්නා වූ ඔහු දුටුයේ යයි වදලසේක.

- 2883. රඤ්ඤාභං පභිතො දුතො කොරවාසස යසසසිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්චෙසි ඉභ්බුච්චි යුධිච්චිලො
නං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සමභවකානි පුච්චිතො.
- 2884. තඤ්ඤා නෙ අභමකඤ්ඤා යථාපි කුසලො තථා,
රාජා ච ඛො නං ජානාති යදි කාහති වා නවා.
- 2885. අජ්ජ සුචෙති සංසෙය්‍ය රඤ්ඤා පුච්චො සුචීරත,
මා කඤ්ඤා අච්චි රාජා අඤ්ඤා ජාතෙ යුධිච්චිලො.
- 2886. අජ්ජකතඤ්ඤාච සංසෙය්‍ය රඤ්ඤා පුච්චො සුචීරත,
කුමභං¹ න නිචෙසෙය්‍ය යථා මුලොහා අචෙතසො.
- 2887. අභ්‍යානං නාතිචතෙය්‍ය අධම්මං න සමාවරෙ,
අතිඤ්ඤා නපපතාරෙය්‍ය² අනඤ්ඤා න යුතො සියා.
- 2888. යො ච ඵතාති ඨානාති කතඤ්ඤා ජානාති ඛක්ඛො,
සද්ධො ච ඛඤ්ඤා රාජා සුකකපකොච්චි වඤ්චිමා.
- 2889. ඤ්ඤාතිඤ්ඤා පියො හොති මිතෙසු ච විරොචති,
කායසස භෙද සපපඤ්ඤා සග්ගං සො උපපජ්ජති.

සමභවජාතකං.

6. මහාකපිජාතකං

- 2890. බාරාණසසං³ අහු රාජා කාසීනං රඤ්චචඤ්චනො⁴,
මිතොමච්ච පරිබුලොහො⁵ අගමාසි මිගාචීරං⁶.
- 2891. තඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණමද්දකඤ්ඤා යෙනං චිත්‍රංකිලාසිනං,
විද්ධසානං කොච්චිලාරංච කිසං ධම්මසඤ්ඤානං.

- 1. කුමභං - මජ්ඣ.
- 2. නපපකාරෙය්‍ය - නා.
- 3. බාරාණසසං - ස්‍යා. බාරාණසියං - චි.
- 4. චඤ්චනො - මජ්ඣ.
- 5. පරිබුලොහො - ස්‍යා. මජ්ඣ.
- 6. මිගාචීරං - ස්‍යා, මජ්ඣ. මිගාචීරං - චි.

2883. මම වනාහි යස පිරිවර ඇති කොරවා රජු වෙතින් පිටත් කරන ලද දූතයෙම් වෙමි. යුධිංඪිල ගොත්‍ර ඇති ඒ රජ අර්ථයන් ධර්මයන් අසව යි කියේ ය. සමභව කුමාරය, මා විසින් විවාරන ලද ඔබ වහන්සේ ඒ අර්ථයන් ධර්මයන් කියා දෙනුමැන.

2884. එබැවින් ඉතා දක්ෂයෙක් යම්සේ ද, තොපගේ රජ තෙමේත් යම්සේ දැනගනී ද? එසේ මම තොපට කියන්නෙමි. ඉදින් කරන්නේ හෝ නො කරන්නේ හෝ වේ ද, එයින්, මට කම් නැත.

2885. සුවීරන බ්‍රාහ්මණය, අද කටයුත්තක් ගැන රජු විසින් විවාරන ලද ප්‍රධාන ඇමතියෙක් සෙට යයි කියා ද, යුධිංඪිල ගොත්‍රයෙහි වූ රජ එබඳු කටයුත්තක් ඇති වූ කල්හි එය ප්‍රමාද කොට නො වෙසේවා.

2886. සුවීරන බ්‍රාහ්මණය, රජහු විසින් විවාරන ලද්දේ අධ්‍යාත්මය පිළිබඳ අනිත්‍යතා ලක්ෂණය ම කියන්නේ ය. විනාශන ශක්තියක් නැති මුළා වූවෙක් යම්සේ නම්, එසේ වූ අධ්‍යාත්මකරණයෙන් විශ්වාස කරනු ලබන දෙසැට මිසදිටු සංඛ්‍යාත වැරදි මාර්ගයෙහි නො පිහිටුවන්නේ ය. දශකුශලකර්මපට මාර්ගයෙහි පිහිටුවන්නේ ය.

2887. තමා ඉක්මවා නො පවත්නේ ය. හෙවත් අපායගාමී අකුසල් නො කරන්නේ ය. ත්‍රිවිධ දුශ්චරිත සංඛ්‍යාත අධර්මයෙහි නො හැසිරෙන්නේ ය. දෙසැට දෘෂ්ටි සංඛ්‍යාත අනර්ථයෙහි නො-බස්නේ ය. නිකරුණේ යමක නො යෙදෙන්නේ ය.

2888. යම් රජෙක් තෙමේ මෙකී කාරණ කරන්නට දැනී ද, ඒ රජ හැමකල්හි පුරපස සඳ මෙන් වැඩේ.

2889. හෙ ඤාතීන්හට ද ප්‍රිය වෙයි. මිත්‍රයන් අතර ද බබළයි. ඒ ප්‍රාඥ තෙමේ ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් පසු ස්වර්ගලොකයෙහි උප්-පත්තියට යේයි වදාළසේක.

සමභව ජාතක යි.

6. මහාකපි ජාතකය

2890. බරණැස් නුවර කසී දනවු වැස්සන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ රජෙක් විය. සගයහළු ඇමතියන් ද පිරිවරන ලද ඒ රජ මිගාජීර නම් උයනට ගියේ ය.

2891. එහි ශ්වෙතකුෂ්ටයෙන් සුදු වූ කබර කුෂ්ටයෙන් කැලැල් ඇති, පුයා වැගිරෙන, කසන කුෂ්ටයෙන් යුත්, පිපුණු කොබෝ ලීල ගසක් මෙන් තැනින් තැන කැඩී ගියා වූ කෘග වූ ඉල්පි ගිය නහර ඇත්තා වූ බමුණකු දුටුවේ ය.

2892. පරමකාරුණ්ණකං පතනං දිසවා කිච්ඡගතං නරං,
අවච ඛාලේනිතො රාජා යකකානං කතමොනුසි.
2893. හස්පාද ච තෙ සෙතා තතො සෙතතරං¹ සිරො,
ගතනං කලොසවණ්ණනොන කිලාසබහුලොවසී.
2894. චචනාවලිසඛ්ඛාසා පිට්ඨි තෙ ත්‍රිතගතුනගතා,
කාළපඛබාව තෙ අඛගා නාණ්ණං පසසාමි ඵදීසං.
2895. උගසචචපාදෙ තසිතො කිසො ධමනිසස්ථනො,
ජාතො ආතතනරුපොසි කුතොසි² කස්ථ ගච්ඡසී.
2896. දුග්ගසී අප්පකාරොසි දුබ්බණ්ණො හිමදසසනො³,
ජනෙත්ති යාපි තෙ මාතා න තං ඉචෙජ්ජා පසස්සිතුං.
2897. කිං කමමකරා⁴ පුබ්බෙ කිං⁵ අචජකිං අසාතසී,
කිබ්බිසං යං කරිත්වාන ඉදං දුකඛං උපාගමි.
2898. තග්ග තෙ අහමකඛ්ඛසං යථාපි කුසලො තථා,
සචචවාදිං හි ලොකස්මිං පසංසනන්ධි පණ්ඩිතා.
2899. එතො චරං ගොගචෙසෙ මුලෙහා අචච්ඡරිං චනෙ,
අරණ්ණෙ ඊරිණ්ණෙ⁶ විචනෙ නානාකුණ්ණරසෙවිතෙ.
2900. වාළුමීගානුවරිතෙ විප්පනටෙයාසමි කානනෙ,
අචරිං තස්ථ සතතාහං බුප්පිපාසාසමප්පිතො.
2901. තස්ථ තිඤ්ඤකමද්දකඛ්ඛො⁷ විසමච්චං බුභුකඛිතො,
පපාතලේහි ලුඛනනං සමපනනඵලධාරිතං.
2902. වාතසීතානි⁸ හතෙකසිං තානි රුච්චිසු මෙ භුසං,
අතිතො රුකඛමාරුඤ්ඤො⁹ තස්ථ හෙසසාමි ආසිතො¹⁰
2903. එකමෙම හකඛිතං ආසි දුතියං අභිපත්තීතං,
තතො සා හණ්ණප්ඵ¹¹ සාඛා ජිනතා ඵරසුනා විය.

---

1. සෙතතරො - වි.
2. කුතොනු කං ගච්ඡසී - වි
3. හිමම - මජ්ඣං,
4. මකරං - වි,
5. කං - වි,
6. ඉරිණ්ණ - මජ්ඣං, ඉරණ්ණ - වි,
7. තිඤ්ඤක - මජ්ඣං, සා,
8. වාතසීතානි - මජ්ඣං, සා,
9. රුකඛමාරුභි - වි. මජ්ඣං,
10. අසිතො - සා,
11. හජ්ජිතා - වි.

2892. අතිශයින් බැගෑපත් බවට පැමිණි, දුකින් පීඩිත ඒ මිනිසා දක විශ්මය පත් වූ රජ තෝ කිනම් යක්ෂයෙහි ද? යි ඇසුවේ ය.

2893. නුඹගේ හස්ත පාදයෝත් ශ්වේතවර්ණයහ. සිරස ඊටත් වඩා සුදු ය. නුඹගේ ශරීරය තිත් සහිතය. මෙසේ නුඹ කුෂ්ට රෝග බහුල කොට ඇත්තෙහි ය.

2894. තොපගේ පිට ඇටවැළක් මෙන් උස් පහත් ය. තොපගේ ශරීරාවයවයෝ කළු වැල්පුරක් මෙන් වෙති. මෙබඳු අන් පුරුෂයකු නම් නොදුටු විරිමි.

2895. නුඹ රජසිත් ගැවැසිගත් පා ඇත්තෙහි ය. හටගත් උද්වේග ඇත්තෙහි ය. කෘෂ වූයෙහි, ඉල්පුණ නහර ඇත්තෙහි, සයින් පීඩිත වූයෙහි, වියළි සිරුරු ඇතතෙහි ය. කොහි සිට එන්නෙහි ද? කොහි යන්නෙහි ද?

2896. බැලිය නොහැකි වූ, අයහපත් සටහන් ඇත්තෙහි ය. දුර්වර්ණ වූයෙහි බිහිසුණු දකුම් ඇත්තෙහි ය. නුඹගේ වැදූ මව වූ යම් තැනැත්තියක් වේ ද, ඒ මව පවා තා දක්නට නො කැමැති වන්නී ය.

2897. පෙර කිනම් කර්මයක් කෙළෙහි ද? කවර නම් අවධායකු (වද නො කටයුත්තකු) නැසුයේ ද? යම් ඒ දරුණු කර්මයක් කොට මේ දුකට පැමිණියේ ද? යි ඇසුවේ ය.

2898. යම් හෙයෙකින් වනාහි මෙලොව සත්‍ය වචන කියන් නහුට නුවණැත්තෝ පසසත් ද, එබැවින් මම දක්ෂ පුරුෂයෙක් යම්සේ ද එසේ ඔබට කියන්නෙමි.

2899. මම එකලාව ගවයන් සොයමින් ඇවිදීමින් මං මූළා වූයෙමි. අරාජක වූ, හිස් වූ විවේකයෙන් යුත් නොයෙක් හස්තීන් විසින් සේවනය කරන ලද්දවූ හිමාලයේ මිනිස් පියස ඉක්මවා හැසුරුණෙමි.

2900. වණඛ මාගයන් විසින් හැසිරෙන ලද මහවනයෙහි මම මූළා වූයෙමි. එහි සත් දිනක් තිස්සේ සා පවසින් පෙළෙමින් හැසුරුණෙමි.

2901. ආහාර අනුභව කැමැති වූ මම එහි විෂම තැනෙකහි පිහිටියා වූ ප්‍රපාතය දෙසට නැමුණු මිහිරි එල දරන තිඹිරි ගසක් දැක්කෙමි.

2902. පළමු කොට සුළඳින් වැටුණා වූ ගෙඩි අනුභව කෙළෙමි. ඒ ගෙඩි මට බොහෝ සෙයින් රුචි විය. එයින් සැහීමකට පත් නො දූයෙමි ඒ ගසට නැග එහි හිඳගෙන භුන්නෙමි.

2903. මා විසින් එක ගෙඩියක් කන ලදී. දෙවන ගෙඩිය කැමැති වන ලදී. ඉන්පසු පොරොවෙන් සිඳනා ලද්දක් මෙන් ඒ ශාඛා තොමෝ බිඳුණාය.

2904. සොහං සභාව සාධාහි උද්භිපාදෙ අවංසිරො,
අප්පනිට්ඨං අනාලඛෙ ගිරිදුග්ගසමිං පාපතං.
2905. යසමා ච වාරිගමිතීරං තසමා න සමපජ්ජසිං,¹
තස්ස සෙසිං නිරානන්දෙ අනාපො දස රතනියො.
2906. අපේසු කපි මාගඤ්ඤි ගොනදිගුට්ඨො² දුරිචරො,
සාධාහි සාධං විචරන්තො බාදමානො දුමස්සලං.
2907. සො මං දිසවා කිසං පඤ්ඤිං කාරුඤ්ඤමකරා³ මසී,
අමොහා කොනාම සො එසු එවං දුකෙඛන අට්ඨිතො
මනුසෙසා අමනුසෙසා චා අත්තානං මෙ පවෙදය.
2908. තසසඤ්ජලිං පණාලේකා ඉදං චචනමබුචිං,
මනුසෙසාහං බ්‍යසමපනො⁴ සා මෙ නත්ථී ඉතො ගති
තං වො වදුමි⁵ හද්දං වො කිඤ්ඤි මෙ සරණං භව.
2909. ගරුසිලං⁶ ගහෙකාන විචරං⁷ පබ්බතෙ කපි,
සිලාය යොග්ගං කකාන නිසභො එතදබුචි.
2910. එහි මෙ පිට්ඨිමාරුග්ග ගීවං ගණනාහි බාහුහි,
අහං තං උඤ්චිසසාමි ගිරිදුග්ගත වෙගසා.
2911. තසස තං චචනං සුකා වානරිඤ්ඤසස ඩුරිමතො,
පිට්ඨිමාරුග්ගා ධීරසස ගීවං බාහාහි අග්ගහිං.
2912. සො මං තතො සමුට්ඨාසී තෙජසී බලවා කපි,
චිහඤ්ඤමානො කිවෙන්න ගිරිදුග්ගත වෙගසා,
2913. උඤ්චිකාන මං සන්තො නිසභො එතදබුචි,
ඉඛස මං සමම රකබසු පසසුපිසසං මුහුත්තකං.
2914. සීනා ව්‍යග්ගා ච දිපි ච අවජකොකතරච්ඡයො,
තෙ මං පමන්තං හීංසෙය්‍යුං තෙ කං දිසවා නිචාරය.
2915. එවං මෙ පරිත්තාතුත පසසුපි සො මුහුත්තකං,
තදහං පාපකං දිට්ඨිං පටිලච්ඡිං අයොනියො.

1. සමපජ්ජසිං - මජ්ඣ. සා. 2. ගොනදිගුලො - චි. මජ්ඣ. සා. 3. කාරුඤ්ඤමකරං - චි. මජ්ඣ. සා. 4. වසමපනො - චි. මජ්ඣ. සා. 5. හද්දන්තෙ - මජ්ඣ. සා. 6. ගරු - චි. මජ්ඣ. සා. 7. විචරි - චි. මජ්ඣ.

2904. ඒ මම අතු සමඟ උඩුකුරු වූ පා ඇත්තෙමි යටිකුරු වූ හිස ඇත්තෙමි පිහිටක් ආලංචනයක් නැති පර්වතදුර්ගයෙහි වැටුණෙමි.

2905. යම් හෙයෙකින් ජලයෙන් ගැඹුරු වී ද එහෙයින් අත් පා බිඳීමට නො පැමිණියෙමි. එහි දුක්වූයෙමි පිහිටක් නැත්තෙමි දස රැයක් සයනය කෙළෙමි.

2906. ඉක්බිති ගෙරින්ගේ වල්ග වැනි වලගක් ඇති පර්වතයෙහි හැසිරෙන්නා වූ වදුරෙක් අත්තෙන් අත්තට පනිමින් ගස්වල ගෙඩි කමින් එහි පැමිණියේ ය.

2907. ඒ වදුරා කෘශ වූ පඩුවන් මා දක මා කෙරෙහි කුළුණු කෙළේ ය. ඒත්වත, මෙහි දුකින් පෙළුණා වූ හේ (මෙතෙම) කවරෙක් නම් වේ ද? මනුෂ්‍යයෙක් ද? අමනුෂ්‍යයෙක් ද? තමා තතු මට දන්වව.

2908. ඒ වදුරාට ඇඳිලි බැඳ මේ වචනය කීයෙමි. මම වනාහි වීපතට පත් මිනිසෙක්මි. මට මෙතැනින් යෑමෙක් නම් නැත. එය නුඹට කියමි. නුඹට යහපතෙක් වේවා, නුඹ ද මට පිහිට වෙවයි කීමි.

2909. වදුරු රජ තෙම බර වූ ගලක් ගෙන ගල හා යෙදී මක් කොට පර්වතයෙහි හැසිරෙමින් මෙය කීයේ ය.

2910. එව මගේ පිටට නගුව. දෝතීන් ගෙල අල්ලා ගනුව. මම තා වේගයෙන් ගිරි දුර්ගයෙන් ගොඩට ගන්නෙමි යි වදුරා කීයේ ය.

2911. ශ්‍රීමත් වූ ඒ වදුරු රජුගේ වචනය අසා ධෛර්‍ය සම්පන්න වූ ඔහුගේ පිටට නැඟ දෙ අතින් ගෙල අල්ලා ගත්තෙමි.

2912. තෙජස් ඇති ශක්ති සම්පන්න වූ ඒ වදුරා ඉතා වෙහෙසට පැමිණෙමින් දුකසේ ඒ නරකාවාටයෙන් මා වහා ගොඩ ගත්තේ ය.

2913. මා ගොඩ ගෙන වෙහෙස වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වදුරු තෙම මේ උචන කීයේ ය. යහළුව, මම මොහොතක් කල් නිදන්නෙමි. එබැවින් මා ආරක්‍ෂා කරව.

2914. සිංහයෝ ද ව්‍යාභූයෝ ද දිවියෝ ද වලස්සු ද වෘකයෝ ද යනාදී වණ්ඛ මෘගයෝ මේ වනයෙහි වෙද්ද, නිදි ගත් හෙයින් ප්‍රමත්ත වූ මා ඒ සඤ්ඤා භිංසා කෙරෙත්, නුඹ ඔවුන් දක වළකව.

2915. මෙසේ මට ආරක්‍ෂා කරන්නට කියා ඒ වදුරු තෙම මොහොතක් නිද ගත්තේ ය. එකල්හි නුනුවණින් මෙතෙහි කිරීමෙහි යෙදුණ මම ලාමක වූ අදහසක් ඇති කරගත්තෙමි.

2916. භතෙඛා අයං මනුසසානං යථා වඤ්ඤා වනෙ මිභා,
යන්තූනිමං වධිකාන ජාතො ඛාදෙය්‍යං වානරං.
2917. අසිතො ව ගමාසාමි මංසමාදය සමඛලං,
කන්තාරං නිකුරිසසාමි පාථෙය්‍යං මෙ භවිසසති.
2918. තතො සීලං ගභේකාන මකං සන්තිතාලයිං,
මම භතකකීලනතසස¹ පභාරො දුබ්බලො අහු.
2919. සො ව වෙගෙනුදසනො කපි රුධිරමකඛිතො,²
අසුසුපුණ්ණි නෙතෙහි රොදනො මං උදිකඛති.
2920. මායො මං කරි භදුනො කං ව නාමෙදිසං කරි,
කං ව ඛො නාම දීසායු අඤ්ඤා වාරෙකුමරහසි.
2921. අභො වත රෙ පුරිස තාව දුකාරකාරක,
ඵදිසා විසමා දුග්ගා පපාතා උභිතො මයා.
2922. ආනීතො පරලොකාව දුබ්බෙය්‍යං මං අමඤ්ඤථ,
තනොන පාපධමෙමන පාපං පාපෙන විතතිං.
2923. මා භෙව කං අධමෙධං වෙදනං කටුකං ඵුසි,
මාභෙව පාපකමනං ඵලං වෙඵංව තං වධි.
2924. තඛි මෙ නඤ්ඤී විසසාසො පාපධමෙමො අසඤ්ඤතො,³
ඵහි මෙ පිට්ඨිතො ගච්ඡ දීසසමානොව සන්තිකෙ.
2925. මුතොසි⁴ භජා වාලානං පතොසි මානුසිං පදං,
ඵසමගො අධමෙධං තෙන ගච්ඡ යථා සුඛං.
2926. ඉදං වකා ගිරිවරො රුහිරං පකඛාලා⁴ මකං,
අසසුනි සමපමජ්ඣා තතො පබ්බතමාරුහි.
2927. සොභං තෙනාභිසතොසමි පරිලාභෙන අඤ්ඤිතො,⁵
ඛිඤමානොන ගතොන වාරිං පාකුං උපාගමිං.

1. ගන්ත - මජ්ඣං.
 2. කපිරුහිර - වී. මජ්ඣං,
 * පාපධමෙම අසඤ්ඤතෙ - පු.
 3. මුතොසි - නා.
 4. පකඛලා - වී. මජ්ඣං, සා.
 5. අඤ්ඤිතො භවිතඛිං - වී. මජ්ඣං.

2916. සෙසු වන මාගයන් මෙන් ම මෙ තෙමේ ද මිනිසුන්ගේ ආහාරය වේ. එබැවින් සා දුකින් පෙළුණෙමි මොහු මරා කන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි සිතුවෙමි.

2917. අනුභව කරන ලද්දේ ද මාර්ගොපකරණ වශයෙන් මස් හැරගෙන යන්නෙමි. එහෙයින් වන කාන්තාරය එතෙර කරන්නෙමි. මට මාර්ගොපකරණ ද වන්නේය.

2918. ඉන්පසු ගලක් ගෙන හිසට ගැසුවෙමි. ආහාරයෙන් ක්ලාන්ත වූ මගේ පහර දුර්වල විය.

2919. වේගයෙන් නැගිට ලෙසින් වැකුණා වූ ඒ වළුරු තෙමේ කඳුළු පිරි දෙනෙතින් හඬමින් මා දෙස බැලුවේ ය.

2920. පින්වත් තෙම මට යහපතක් නොකළේ ය. නුඹ මෙබන්දක් මට කෙළෙහි ය. නුඹ ද දීර්ඝායු වෙහිවා, මට විපත් කරන අන්‍යයන් වළකන්නට වටනෙහි ය.

2921. මෙබඳු නො කළ හැක්කක් කළා වූ අසත්පුරුෂය, මා විසින් මේ දුර්ගම වූ ප්‍රපාතයෙන් ගොඩ නඟන ලද තෝ මෙබඳු අයුත්තක් කෙළෙහි ය.

2922. පරලොචින් ගෙනෙන ලද්දකු මෙන් නරාවළින් ගොඩ ගත්තා වූ තෝ (මා) මැරියයුතු කොට සිතුවෙහි ය. ලාමක ස්වභාව ඇති පාපී වූ තා විසින් ඒ පවිටු අදහස් සිතන ලදී.

2923. අධර්මයෙහි පිහිටි තැනැත්ත, තෝ මෙබඳු කටුක වෙදනාවක් ස්පර්ශ නො කෙරෙහි වා, තා විසින් කළ ඒ පාප කර්මයාගේ විපාකය හුණ ගස නසන්නා වූ එලය මෙන් තා නො නසාවා.

2924. ලාමක ස්වභාව ඇති නො හික්වුණු තා කෙරෙහි මාගේ විශ්වාසයෙක් නැත. මා පිටුපස එව. ළඟ දකිමින් ම යව.

2925. පින්වත් පුරුෂය, තෝ ව්‍යාලමාගයන් අතින් මුදන ලද්දෙහි ය. මිනිස්පියට පැමිණියෙහි ය. අධර්මිෂ්ඨය, මේ මාර්ගය යි. ඒ මගින් සැපසේ යව.

2926. පර්වතවාරි වූ වළුරු තෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කොට මස්තකයෙහි ලේ සෝද පියා කඳුළු පියදමා එතැනින් පර්වතයට නැංගේ ය.

2927. ඒ මම වළුරු රජු විසින් සාප කරන ලද්දෙමි දැවිල්ලෙන් පෙළුණෙමි. දෑවෙනු ලබන්නා වූ ශරීරයෙන් යුක්ත වැ ජලය පානය කරන්නට (එක් විලකට) ආවෙමි.

- 2928. අග්ගිනා විය සන්තානො රහදෙ රුධිරමකඛිතො,
පුබ්බලොභිතසඛිකාසො සට්ඨො මෙ සමපජ්ජථ.
- 2929. යාවනොනා උදබ්ඤ්ඤති කායසම් නිපතිංසු මෙ,
තාවනොනා ගණ්ඨු ජායෙථ අඛිසබ්බෙඵවසාදිසා.
- 2930. පභිනනා පගසරිංසු මෙ කුණපා පුබ්බලොභිතා,
යෙන යෙනෙව ගවජාමී ගාමෙසු නිගමෙසු ව.
- 2931. දණ්ඩහස්වා නිවාරෙතති ඉත්ඨියො පුරිසා ව මං,
ඔකිණ්ණො¹ පුතිගජෙධන මාසු ඕරෙන ආගමා.
- 2932. එතාදිසං ඉදං දුකඛං සත්ත වස්සානිදන් මෙ,
අනුභොමී සකං කමමං පුබ්බෙඛ දුකකට්ඨතො.
- 2933. තං වො වදමී හද්දං වො යාවනොතඤ්ඤ සමාගතා,
මාසු මිත්තාන දුබ්භිසො මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
- 2934. කුට්ඨි කිලාසි හවති යො මිත්තානං² ඉධද්දමි,
කායසස හෙද මිත්තද්දං³ නිරයං සො උපපජ්ජතීති.

මහාකපිජාතකං.

7. දකරකඛසපඤ්ඤා

- 2935. සවෙ වො වුඤ්ඤමානානං සත්තතං උදකණ්ණවෙ,
මනුසුඛලිමෙසානො නාවං ගණ්ණොයා රසඛසො
අනුපුබ්බං කථං දතො මුඤ්ඤිසි දකරකඛිතො.
- 2936. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දතොන භාතරං,
තතො සභාසං දතොන පඤ්ඤිමං දජ්ජං⁴ බ්‍රාහ්මණං
ජට්ඨාහං දජ්ජමත්තානං නෙවදජ්ජං මහොසධං.
- 2937. පොසෙතා තෙ ජනෙතති ව දීසරත්තානුකමිලිකා,
ජලේ තධි පදුට්ඨසම් පණ්ඩිතා අඤ්ඤසස්සති
අඤ්ඤං උපනිසං කතො වධා තං පරිමොවධි.

---

1. ඔකිණ්ණො - ටී. මජ්ඣ.
 2. මිත්තානිධ දුබ්භති - මජ්ඣ.
 3. මිත්තදුබ්භි - මජ්ඣ.
 4. දජ්ජ - ටී. සා.

2928. මුළු විල ගින්නෙන් හුණු කරන ලද්දක් සේ ද ලෙසින් වැකි ගියාක් මෙන් ද පුයාවට හා ලෙයට සමාන ව මට වැට- හුණේ ය.

2929. යම්තාක් දිය බින්දු මාගේ ශරීරයෙහි වැටුණාහු ද, ඒ තාක් අධබලිපල පමණ බුබුළු හටගනී.

2930. මේ ගණනයෝ කුණුවුවාහු බිඳී පුයා ලේ වැගුරුණාහ. යම් යම් මගෙකින් ගම් නියම්ගමිහි යෙමි ද-

2931. එහි ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද දඬුගත් අත් ඇත්තාහු කුණු ගදින් ගැවැසිගත් හෙයින් මේ දිශාවට නො එව යි මා වළකත්.

2932. දෑත් මාගේ මේ දුකට හවුරුදු සතක් විය. පෙර තමන්ගේ දුෂ්කෘත කර්මයාගේ විපාකය අනුභව කරමි.

2933. එහෙයින් තොපට මම කියමි. තොපට යහපතක් ම වේවා, යම් තාක් දෙනා මෙහි රැස් වුවාහු ද, ඒ සියල්ලෝ ම මිත්‍රද්‍රෝහී නො වෙත්වා, යම් හෙයෙකින් මිත්‍රද්‍රෝහකර්මය ලාමක වේ ද එහෙයිනි.

2934. මෙලොව යමෙක් මිත්‍රයනට ද්‍රෝහ කෙරේ ද, හෙ කුෂ්ටරෝගියෙක් කිලාස ඇත්තෙක් වේ. ඒ මිත්‍රද්‍රෝහී තෙම මරණින් මතු නිරයෙහි උපදී යයි වදාලසේක.

මහාකපි ජාතක යි.

7. උදකරාක්ෂස ප්‍රශ්නය

2935. මහරජ, ගැඹුරු සයුරෙහි නැවකින් යාත්‍රා කරන කල්හි මිනිස් බිල්ලක් සොයන්නා වූ රකුසෙක් නැව අල්ලා ගන්නේ නම් නුඹගේ මෑණියන් ඇතුළු සත් දෙනා අතුරෙන් කවරකු කෙසේ පිළිවෙළින් දියරකුසාට දී (දිය රකුසාගෙන්) මිදෙන්නෙහි ද යි හෙරිනම් පරිව්‍රාජිකාව ඇසුවා ය.

2936. ආයතීවනි, පළමු කොට මෑණියන් දෙන්නෙමි. ඉන්පසු බිරිය දී සහෝදරයා දෙන්නෙමි. සතරවනුව යහළුවා දී පස්වනුව බ්‍රාහ්මණයා දෙන්නෙමි. සවනුව මම තමන් දෙන්නෙමි. මහොෂධ පණ්ඩිතයන් නො මැ දෙන්නෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2937. මහරජ, නුඹගේ ඉව නුඹ වැදූ තැනැත්තී ය. නුඹ පොෂණය කළ තැනැත්තී ය. ජමිහි නම් බ්‍රාහ්මණයා නුඹ කෙරෙහි දුෂ්ට වූ කල්හි නුවණැති වූ යහපත දැක්මෙහි සමත් ඹ අනෙකකු පෙන්නා නුඹ මරණයෙන් මිදුවා ය.

2938. තං තාදිසං පාණදදිං ඔරසං ගඛහධාරිණිං,
මාතරං කෙන දෙසෙන දජජාසි දකරකඛිනො.
2939. දහරා විය අලඛනාරං ධාරෙති අපිළුකුන්තං,
දෙවාරිකෙ අනිකටෙට්ඨ අතිවෙලං පජ්ඣති.
2940. තතොපි පටිරාජානං සයං දුතානි සාසති,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජජාභං දකරකඛිනො.
2941. ඉඤ්ඤමඛසස පවරා අවචනනපියවාදිනි,¹
අනුග්ගතා² සීලවතී ඡායාව අනපායිනී.
2942. අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී පණ්ඨිතා අත්ථදස්සිනී,
උඛ්ඛරිං³ කෙන දෙසෙන දජජාසි දකරකඛිනො.
2943. බිඬධාරතිසමාපන්නං අනත්ථවසමාගතං,
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
2944. සොභං දදුමි සාරතොතා⁴ බහුං උච්චාවචං ධනං,
සුදුච්චජං වජ්ඣාන පච්ඡා සොවාමි දුම්ඵලොතො
උඛ්ඛරිං තෙන දෙසෙන දජජාමි දකරකඛිනො.
2945. යෙනොච්චිතා ජානපද⁵ ආනීතා ච පටිග්ගහං,
ආහනං පරරජෙජභි අභිට්ඨාය⁶ බහුං⁷ ධනං.
2946. ධනුග්ගහානං පවරං සුරං තිබ්බිමනන්තං,
භාතරං කෙන දෙසෙන දජජාසි දකරකඛිනො.
2947. මයොච්චිතා⁸ ජානපද ආනීතා ච පටිග්ගහං,
ආහනං පරරජෙජභි අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
2948. ධනුග්ගහානං පවරො සුරො තිබ්බිමනන්ති ච,
මයාසං සුඛිතො රාජා අතිමඤ්ඤති දුරකො.
2949. උපට්ඨානච්චි මෙ අයො න සො එති යථා පුරෙ,
භාතරං තෙන දෙසෙන දජජාභං දකරකඛිනො.

---

1. අච්චනනං පිය භාණිනී - මජ්ඣ. සං.
2. අනුග්ගතා - සං., අනුපුඛ්ඛතා - මජ්ඣ.
3. උපපරි - මජ්ඣ.
4. සාරතො - සං.
5. ජනපද - මජ්ඣ.
6. අභිට්ඨාය - මජ්ඣ.
7. බහු - සං.
8. යෙනොච්චිතා - මජ්ඣ.

2938. ප්‍රාණය දුන්නා වූ ලෙහි හොවා හැදූ ගැබිනි දරා සිටි එබඳු මැණි කෙනකුත් කිනම් වරදක් නිසා ජලරකුසාට දෙන්නෙහි- දැ යි පරිව්‍රාජිකාව ඇසුවා ය.

2939. මහලු වුව ද තරුණියක සේ නො පැළඳිය මනා අබරණ පළඳියි. දෙරටුපාලයන් හා යුද සෙබළුන් හා වේලා ඉක්මවා මහත් කොට සිතාසෙයි.

2940. තවද සාමන්ත රජුන්ට මාගේ හස්ත සේ අභවා තොමෝ මැ දුනායන් අත හසුන්පත් යවයි. ඒ දෙපය හෙතු කොට ගෙන මව දිය රකුසාට දෙන්නෙමි යි කිය.

2941. මේ නන්‍ය දේවි තොමෝ ස්ත්‍රී සමූහයාහට උතුම් වූ බොහෝ ප්‍රිය වචන බෙණෙන බාලකාලයේ පටන් සිතැහි ලෙස හැසුරුණු ආචාර සිලයෙන් යුත් සෙවණැල්ල මෙන් නොහැර පවත්නා වූ,

2942. නො කිපෙනසුලු වූ නුවණැති පණ්ඩිත වූ යහපත අයහපත දැක්මෙහි සමත් තැනැත්තියකි. එබඳු අගමෙහෙසිය කිනම් දෙසක් නිසා දිය රකුසාට දෙන්නෙහි දැ යි.

2943. කාම ක්‍රීඩා රතියෙන් යුක්ත වූ අවැඩදයක වූ කෙලෙස් වසයට පැමිණි මාගෙන් මේ නන්‍ය තොමෝ දු පුතුන්හට දෙන ලද හෙයින් නො ඉල්වියයුතු ධනය ඉල්ලයි.

2944. කාමයෙන් ඇලුණා වූ ඒ මම දීමට දුෂ්කර වූ කුදු මහත් ධනය දී පසුව (අඩමින් මා වෙත එන දු පුතුන් දක) දෙමින් සිටියෙමි ගොක කරමි. ඒ දෙපයෙන් මම අගබියොව දිය රකුසාට දෙන්නෙමි යි රජ තෙම කියේ ය.

2945. මහරජ, යමකු විසින් ජනපදයෝ දියුණු කරන ලද්දහු ද, යමකුත් විසින් පිටරට විසූ තමුන්නාන්සේ නැවත ගෙට පමුණුවන ලද්දහු ද පිටරටවලින් ඔවුන් මැඩලා බොහෝ ධනය ගෙනෙන ලද්දේද-

2946. ධනුර්ධරයන් අතුරෙන් උතුම් වූ ශූර වූ සියුම් නුවණැති ඒ සහොදරයා කිනම් දෙසක් නිසා දිය රකුසාට දෙන්නෙහි ද?

2947. මා විසින් ජනපදයෝ දියුණු කරන ලද්දහ. පිටරට සිටි රජ ද සිය ගෙට පමුණුවන ලද්දේ ය. පිටරටවලින් ඔවුන් මැඩලා බොහෝ ධනය ගෙනෙන ලද්දේ ය.

2948. මම ධනුර්ධරයන්ගෙන් උතුම් ද වෙමි. ශූර ද වෙමි. සියුම් නුවණැත්තෙමි ද වෙමි. මා විසින් මේ රජ සුවපත් කරන ලද්දේ යයි තරුණ වූ මෙතෙමේ මා ඉක්මවා හඹියි.

2949. ආයතීාවෙනි, හෙ පෙර මෙන් උපස්ථානයට ද මා කරා නො එයි. ඒ දෙපය හෙතු කොට ගෙන සහොදරයා දිය රකුසාට දෙමි යි රජ තෙමේ කිය.

2950. එකරතෙනන උභයො කුවණ්ණ¹ ධනුසෙඛවා,
උභො ඡායෙසු පඤ්ඤාලා සභායා සුසමාවයා.
2951. වරියා නං අනුබන්ධිකො² එකදුකඛසුඛො තව,
උසසුකෙකා තෙ දිවාරණ්ණං සබ්බකිච්චසු ව්‍යාවචො³.
සභායං කෙන දෙසෙන දඡ්ඡාපි දකරකඛිනො.
2952. වරියාය⁴ අයං අයො පජ්ජෙකො මයා සභ,
අඡ්ඡාපි තෙන චණ්ණෙන අතිචෙලං පජ්ජෙති.⁵
2953. උඛබරියාපි මෙ අයො මනායාමී රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුබ්බ අපච්චෙදිනො.
2954. උද්ධවාමරා කතොකාසො අහිරිකං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දඡ්ඡාභං දකරකඛිනො.
2955. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධඤ්ඤා⁶ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ සුපිනෙ සුතො නිය්‍යාණෙ ච පචෙසනෙ.
2956. පඤ්ඤා⁷ භුමිමනාලිකකසමිං නාසඛතපදකොච්චද,
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දඡ්ඡාපි දකරකඛිනො.
2957. පරිසායමපි මෙ අයො මීලසීකා උදිකඛති,
තසමා අඡ්ඡ හමුං ලුද්දං දඡ්ඡාභං දකරකඛිනො.
2958. සසමුද්දපරියායං මහී සාගරකුණ්ඩලං,
චසුඤ්ඤං ආචසසි අමචචපරිවාරිනො.
2959. වාතුරතොනා මහාරචෙයා විජිතාවී මහබ්බලො,
පච්චායා එකරාඡාසි යසො තෙ විපුලං ගතො⁸.
2960. සොළසිකීසහසසානි ආමුත්තමණ්ණිකුණ්ඩලා,
නානාඡ්ඡන්ද නාරියො දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

---

1. කුවණ්ණ - මජ්ඣ.
2. අනුබන්ධිකා - මජ්ඣ.
3. වාවචො - මජ්ඣ.
4. වරියාම - මජ්ඣ.
5. සඤ්ජෙති - මජ්ඣ.
6. රුද්ධඤ්ඤා - මජ්ඣ.
7. පඤ්ඤා.
8. විපුලගතො - වී.

2950. ඔබ වහන්සේ ද ධනුශෙඛර කුමරා ද යන දෙදෙනා ම මේ නුවර එක රැයකින් උපන්නාහුය. එවක පටන් සමාන වයස් ඇති ඔවුහු පංචාල දෙශයෙහි යඝඵවෝ වූහ.

2951. හේ කුඩාකල සිට ම ඔබ වහන්සේ සමග ම හැසිරුණේ ය. ඔබ හා සමාන සුව දුක් ඇත්තේ ය. දිවා රෑ දෙකින් උත්සාහවත් ව ඔබගේ සැම කටයුත්තෙහි යෙදුණෙකි. එබඳු යහළුවා කිනම් දෙසයක් නිසා දිය රකුසාට දෙන්නෙහි දෑ යි ඇසුවා ය.

2952. ආයතීවෙනි, පෙර මා සමග හැසිරීමෙන් මොහු මහත් කොට සිනාසුණේ ය. අදත් ඒ ආකාරයෙන් ම සීමාව ඉක්මවා මහත් කොට සිනාසේ යයි රජ තෙම කීය.

2953. ආයතීවෙනි, මා අගබියොව සමග රහසිගත ව කථා කරන කල්හි නො කැඳවා ලද (මේතෙම) වහා ගේ තුළට පිච්චෙයි.

2954. ලද වාර ඇත්තේ අවකාශ ලැබූ මම විලිනැති අනදරව හැසිරෙන ඒ යහළුවා ඒ දෙසයෙන් දිය රකුසාට දෙමි යි රජ තෙම කීය.

2955. මහරජ, මේ කේවට්ට නම් බමුණු තෙම සියලු නිමිති කීමෙහි දක්ෂය. සතුන්ගේ හඬ දන්නේ ය. ධර්මශාස්ත්‍ර උගත්තේ ය. වන්දුග්‍රහණ සුයඹ්‍රහණාදිය ඇතිවීමෙහි හෙතු දන්නේ ය. ස්වඡන්ද ඵලාඵල දන්නේ ය. ගමන් යාමෙහි ද ගෘහප්‍රවේශයෙහි ද ගුණාගුණ කියන්නේ ය.

2956. භූමියෙහි ද අභයෙහි ද ගුණාගුණ කීමෙහි දක්ෂය. නක්ෂත්‍ර පද දැනුමෙහි සමර්ථය. එබඳු බමුණා කිනම් දෙසක් නිසා දෙන්නෙහි දෑ යි.

2957. ආයතීවෙනි, මේ බ්‍රාහ්මණයා පිරිස් මැද දී මා දෙස ඇස දල්වා බලයි. එහෙයින් මම රෝද වූ බැම ඇති බමුණා රකුසාට දෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2958. මුහුදින් වට වූ සාගරයට කුණ්ඩලාභරණයක් බඳු වූ සියල්ල දරන්නා වූ මේ පොළොව ඇමතියන් විසින් පිරිවරන ලද කුඹ වහන්සේ අයත් කොට ගෙන වසන්නාහු ය.

2959. නුඹ වහන්සේ සිව් දිගට පතලා වූ මහත් රට ඇති දිනාගන්නා ලද ප්‍රදේශ ඇත්තේ මහාබලැත්තාහුය. මුළු පොළවෙහි එක ම රජ වූවහු ය. නුඹ වහන්සේගේ යශස මහත් ව පැතිර ගියේ ය.

2960. පළඳනා ලද මිණිකොඩොල් ඇති නොයෙක් ජනපදයන්ට අයත් වූ ස්ත්‍රීහු දෙවහනන් සේ පැහැපත් වූවාහු සොළොස් දහසක් වෙති.

- 2961. එවං සබ්බබ්ගසමපන්නාං සබ්බකාමසමීඤ්ඤාං,
සුඛිතානං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛත්තිය.
- 2962. අථ කුං කෙන වණ්ණණ්ණා කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ණිතං අනුරකඛනොනා පාණං වජසි දුච්චණං.
- 2963. යතොපි ආගතො අයොග්ග මම හකං මහොසධො,
නාහිජානාමී ධිරස්ස අණුමත්තමපී දුක්ඛකං.
- 2964. සවෙ ව¹ කිසමීවි² කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
පුත්තෙ ව මෙ පපුත්තෙ³ ව සුඛාපෙය්‍ය මහොසධො.
- 2965. අනාගතං පච්චුප්පතං සබ්බමකං විපස්සති,
අනාපරාධකමමනං න දජ්ජං දකරකඛනො.
- 2966. ඉදං සුණොථ පඤ්ඤාලා චූලනීයස්ස⁴ භාසිතං,
පණ්ණිතං අනුරකඛනොනා පාණං වජති දුච්චණං.
- 2967. මානු හරියාය⁵ භාතුවච්ච සබ්බො ඛාහමණස්ස ව,
අත්තො වාපි පඤ්ඤාලො ජනං වජති ජීවිතං.
- 2968. එවං මහජීකාර් පඤ්ඤා නිපුණා සාධුවිනානී,⁶
දිට්ඨධම්මෙහි භික්ඛාය සමපරායෙ සුඛාය වාතී.

දකරකඛසපකෙහා.

8. පණ්ණිකජාතකං

- 2969. විකිණ්ණණ්ණවාචං අනිගුඤ්ඤමනාං⁸
අසඤ්ඤානං අපරිචකඛිතාරං
භයං කමකෙති සයං අබොධං
නාගං යථා පණ්ණිකං සුපණ්ණණං.
- 2970. යො ගුඤ්ඤමනාං පරිරකඛණෙය්‍යං
මොහා නරො සංසති භාසමානො,
තං භික්ඛමනාං භයමණෙවති ඛිප්පං
නාගං යථා පණ්ණිකං සුපණ්ණණං.

1. සවෙපි - මජ්ඣං.
2. කිසමීඤ්ඤා - වී. මජ්ඣං.
3. පුත්ත - මජ්ඣං.
4. චූලනෙය්‍යස්ස - මජ්ඣං.
5. හරියාව - වී.

6. මහිද්ධිකා - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.
7. සාධුවිනානී - මජ්ඣං.
8. අනිගුඤ්ඤ - වී.
9. අපරිචකඛිතාරං - වී.

2961. මහරජ, මෙසේ සියලු අංගයන්ගෙන් යුත් සියලු කාම සම්පන්න පිරිමිය සුවපත් ව වෙසෙන්නන්හට දිගු කලක් ජීවත්වීම ප්‍රිය යයි නුවණැත්තෝ කියත්.

2962. එසේ තිබිය දී කවර හෙතුවක් නිසා මහොෂධ පණ්ඩිතයන් රකිමින් හරනට නොහැකි වූ ප්‍රාණය පවා කෙසේ නම් හරනෙහි ද සි පරිව්‍රාජිකාව ඇසුවා ය.

2963. ආයතීවනි, මහොෂධ තෙමේ යම් දිනක සිට මා වෙතට පැමිණියේ ද එද සිට මෙතෙක් කාලය තුළ මහොෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ ස්වල්ප මාත්‍ර වූ වරදක් ගැනවත් නො ම දනිමි.

2964. ඉදින් මාගේ මරණය පළමු කොට සිදු වේ නම් මහොෂධ තෙමේ මාගේ දු පුතුන් ද මුණුපුරන් ද සුවපත් කරන්නේ ය.

2965. මෙ තෙමේ අනාගතාර්ථයන් ප්‍රත්‍යක්ෂන්තාර්ථයන් යන සියල්ල දකී. නිරපරාධ වූ ක්‍රියා ඇති ඔහු දියරකුසාට නො දෙමී සි රජ තෙම කීය.

2966. එමබා පංචාල රටවැසියෙහි, වූලනිබුන්මදන්ත රජුගේ මේ කීම අසවු. රජ තෙමේ මහොෂධ පණ්ඩිතයන් රකිමින් හැර දැමිය නොහැකි ප්‍රාණය පවා හැර දමයි.

2967. පංචාල රජ තෙම සිය මවගේ ද භායතීවගේ ද සහෝදරයාගේ ද යහළුවාගේ ද බ්‍රාහ්මණයාගේ ද තමන්ගේ ද යන සෑදෙනාගේ ම හැර දැමිය නො හැකි ජීවිත හැර දමයි.

2968. මෙසේ ප්‍රඥාතොමෝ මහත් ප්‍රයෝජන ඇත්තී ය. නිපුණ ය. යහපත් සිතුවිලි දනවන්නී ය. මෙලොවැ හිත පිණිස හා පරලොව සුව පිණිස ද වන්නී ය, (හෙරි නම් පරිව්‍රාජිකාව කීවා යයි වදළසේක.)

උදකරාක්ෂස පෑනය යි,

8. පණ්ඩරක ජාතකය

2969. විසුරුණා වූ වචන ඇති, නො සහවන ලද මන්ත්‍රණ ඇති, සංයත නො වූ කියයුතු නො කියයුතු බව නොදන්නා වූ අනුවණ ඒ පුද්ගලයා අනුව තමා ඒසින් කරන ලද්ද වූ ම භය පසු පස යෙයි. කුමක් මෙන් ද යත්: පණ්ඩරක නාග නම් වූ මා අනුව ගිය සුපර්ණයා මෙනි.

2970. යම් මිනිසෙක් සැහවියයුතු රහස් මන්ත්‍ර කථා කරමින් එය රැකිය නො හැක්කහුට මුළායෙන් කියා ද බිඳුණා වූ මන්ත්‍ර ඇති ඒ පුද්ගලයා පසු පසැ බිය ගමන් කෙරෙයි. කවරකු මෙන් ද යත්: පණ්ඩරක නම් නාගයා අනුව ගිය සුපර්ණයා මෙනි.

2971. නානුමිතො ගරුං අඤ්ඤාං ගුණාං වෙදිතුමරහනි¹,
සුමිතො ච අසලුඤ්ඤාං සමුඤ්ඤාං චා අනඤ්ඤාං.
2972. විසසාසමාපජ්ජිතං අවෙලො
සමණො අයං සමුඤ්ඤාං භාවිතතො,
තසසාහමකඤ්ඤාං විචරං² ගුණාමකං
අනිතමකො කපණං රුද්ධිමි.
2973. තසසාහං පුරිමං බ්‍රහ්ම ගුණාං
චාචං හි මං නාසකඤ්ඤාං³ සංයමෙතුං
තසසකඤ්ඤාං හි භයමාගනං මෙ
අනිතමකො කපණං රුද්ධිමි.
2974. යො වෙ නරො සුභදං මධ්‍යඤ්ඤාමානො
ගුණාමකං සංසති දුකකුලිනො,
දෙසා භයා අච්චා රාගරතො
පලලකො⁴ බාලො අසංසයං සො.
2975. තිරොකඤ්ඤාචො අසනං පච්චෙධා
යො සඤ්ඤාසු මුදිරෙති වාකාං,
ආසීවිසො දුමමුචො ත්‍යාහු තං නරං
ආරා ආරා සංයමෙ තාදිසමො.
2976. අනතා පානං කාසීකච්චකුඤ්ඤා
මනාපිකොයො මාලච්චාදනකුඤ්ඤා,
ඔභාය ගච්චාමසෙ සඤ්ඤාකාමෙ
සුපණණං පාණ්ණපගතාව ත්‍යමනා.
2977. කොනිධි⁵ තිණණං ගරහං උපෙති
අසුඤ්ඤා ලොකෙ පාණ්ණ නාගරාජ,
සමණො සුපණණං අච්චා තවෙච
කිං කාරණා පණ්ණරකභගහිතො.
2978. සමණොති මෙ සමමතතො අහොසි
පියො ච මෙ මනසා භාවිතතො,
තසසාහමකඤ්ඤාං විචරං ගුණාමකං
අනිතමකො කපණං රුද්ධිමි.
2979. න චතී සතො අමරො පච්චා
පඤ්ඤාචිධා නතී න නිඤ්ඤාකා,
සඤ්ඤාන ධමමන ධියා දමෙන
අලඤ්ඤාමඤ්ඤාහරති නරො ඉධ.

1. වෙදෙතු - ටි.

2. විචරං - ටි. මජ්ඣං, සා.

3. නාසකඤ්ඤා - මජ්ඣං.

4. පලලකො - ටි. පලලකො - මජ්ඣං.

5. කාසිකං - ටි.

6. මාලච්චාදනකුඤ්ඤා - මජ්ඣං.

7. කොනිධිං - මජ්ඣං.

2971. අනුවර්තන මාත්‍රයෙන් මිත්‍ර වූයේ ගරු වූ සහචාලියයුතු කරුණ දනගන්නට නිසි නොවේ. අනුවණ සුභද මිතුරා ද අනර්ථකාරී ක්‍රවණකියා ද රහස දනගන්නට නිසි නොවේ.

2972. මම මේ අවේලකයා ශ්‍රමණයෙකු යි ද ලොකසම්මත යැයි ද භාවිත සිත් ඇත්තෙකු යි ද විශ්වාසයට පැමිණියෙමි. ඔහුට මම ගුණ්‍යාර්ථය විවෘත කොට කීමි. දැන් ඉක්ම ගිය යහපත ඇත්තේ බැගෑපත් ව හඬමි.

2973. සුපර්ණය, පළමු කොට සැඟවිය යුතු මේ වචනය ඔහුට සහවන්තට මම නොසමත් වීමි. මේ බිය මට ඔහුගේ පාර්ශ්වයෙන් පැමිණියේ ය. එහෙයින් ඉක්ම ගිය යහපත ඇත්තෙමි බැගෑපත් ව හඬමි.

2974. යම් මිනිසෙක් මොහු සුභාදය යි හඟිමින් පහත් කුලැතියකු කෙරෙහි ද්වේෂයෙන් හෝ බියෙන් හෝ වැලි රාගවශයෙන් ඇල්ලෙන් හෝ සැඟවියයුතු කරුණක් කියා නම්, ඒ අඤාන තෙම නිසැක ව ම පෙරළා විනාශයට පමුණුවනු ලබන්නේ ය.

2975. පිළිසන්වචන ඇති අසත්පුරුෂයන්ට අයත් වූ යමෙක් සැඟවිය යුතු වචනය පිරිස් මැද කියා ද ඒ මිනිසා ආශීර්ෂයකු මෙන් අයහපත් මුඛ ඇත්තෙකු යි කියත්. එබැවින්ද කෙරෙත් දුරින් ම දුරු වන්නේ ය.

2976. ආහාර ද පාන වර්ග ද කසි සඳුන් ද මනවචන ස්ත්‍රීන් ද මල් ද දිව්‍යමය සිද්ධාගද ද ඇඟ ඉලීම ද, යන සියලු කාම සම්පත් අත් හැර දමා යන්නෙමු. සුපර්ණය, දිවිහිමි කොට තොප කරා පැමිණියම්හ. අපට පිහිට වච යි.

2977. ප්‍රාණියකු වූ නාගරාජය, ශ්‍රමණයා ද සුපර්ණයා ද නුඹ ද යන තිදෙනා අතුරෙන් මෙලොව කවරෙක් නම් නිඤුවට පැමිණේ ද කවර හෙයෙකින් සුපර්ණයා විසින් මම ගන්නා ලද්දේදැයි තමාට ම නිඤු කරව.

2978. හෙතෙම මා විසින් (සත්පුරුෂ) ශ්‍රමණයෙකුයි සම්මත කරන ලද්දේ විය. මට ප්‍රියයෙක් ද විය. සිතින් සම්භාවනා කරන ලද්දෙක් ද විය. එහෙයින් මම ඔහුට සැඟවියයුතු කරුණ ප්‍රකට කොට කීමි. ඉක්ම ගිය යහපත ඇත්තේ බැගෑපත් ව හඬමි.

2979. නාගරාජය, මේ පෘථිවියෙහි නො මැරෙන ස්වභාව ඇති සතියෙක් නම් නැත්තේ ය. ප්‍රඥාව සමාන වූ නිඤු නො කටයුතු අත්කිසිවෙක් ද නැත. සත්‍යවචනයෙන් ද සුවර්ත ධර්මයෙන් ද ප්‍රඥායෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද මෙලොව මනුෂ්‍ය තෙම නො ලැබිය හැකි දෑ (අභ්‍රමසමාපත්ති මාර්ග ඵල නිර්වාණ) ලබන්නේ ය.

- 2980. මාතා පිතා පරමා බන්ධවානං
නාසස්¹ තතියො අනුකමංකස්ථී,
තෙසමපි ගුඤං පරමං න සංසෙ
මනනසස් හෙදං පරිසඤ්ඤමානො.
- 2981. මාතාපිතා හගිනීභාතරො ච
සභායා චා යස්ස භොතනී සපකඛා,
තෙසමපි ගුඤං පරමං න සංසෙ
මනනසස් හෙදං පරිසඤ්ඤමානො.
- 2982. හරියා වෙ පුරිසං වජ්ජා කොමාරි පියභාණිනී
පුත්තරුදයසුපෙතා ඤාතිසඛකපුරකඛතා,
තසසාපි ගුඤං පරමං න සංසෙ
මනනසස් හෙදං පරිසඤ්ඤමානො.
- 2983. න ගුඤමඤ්ඤං විචරෙය්‍ය රක්ඛෙය්‍ය නං යථා නිධිං,
න හි පාතුකතො සාධු ගුඤමඤ්ඤො² පජානතා.
- 2984. ථියා ගුඤං න සංසෙය්‍ය අමිත්තසස් ච පණ්ඩිතො,
යො චාමිසෙන සංභීරො හදයඤ්ඤො ච යො නරො.
- 2985. ගුඤමඤ්ඤං සඤ්ඤාධිං සඤ්ඤාධියනී යො නරො,
මනනහෙදභයා තස්ස දසභුතො තිතිකඛනී.
- 2986. යාවනෙතා පුරිසසස්ඤ්ඤං ගුඤං ජානනනී මනනිනං,
තාවනෙතා තස්ස උඤ්ඤො තසමා ගුඤං න වීසස්ඤ්ඤ.
- 2987. විචිත්ථ භාසෙය්‍ය දිවා රහසස්ඤ්ඤං
රතනිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්ඤෙඤ්ඤ,
උපසුත්ථිකා හි සුඤ්ඤනනී මනනං
තසමා මනෙතා බ්‍යඤ්ඤපෙති හෙදං.
- 2988. යථාපි අසස් නගරං මහනතං
අච්චාරකං ආයසං හද්දසාලං,
සමනනබාතාපරිබාලපෙතං
ඵවමපි මෙ තෙ ඉධ ගුඤමනනා.
- 2989. යෙ ගුඤමනනා අවිකිණ්ණවාචා
දළ්භා සද්දෙසු නරා දුජ්චහ,
ආරා අමිත්තා බ්‍යවජ්ජනනී තෙහි
ආසීවිසාචාරිව සත්තසඛතා.

---

1. නසස් - මජ්ඣං.
2. ගුඤො අඤ්ඤො - චී.

2980. නෑයන් අතුරෙන් මවුපියෝ උසස් වෙති. මොහුට මවු පියනට වඩා අනුකම්පා කරන ස්වභාව ඇති තුන්වැන්නෙක් නම් නැත්තේ ය. මන්ත්‍ර හෙදයෙහි සැක කරනුයේ ඔවුනට ද පරම රහස් නො කියන්නේ ය.

2981. යමකුගේ මවුපියෝ ද සහොදර සහොදරීහු ද යහළුවෝ ද යන ස්වපක්ෂයෙහි වූවෝ වෙත් නම්, මන්ත්‍ර හෙදයෙහි සැක කරනුයේ ඔවුනට ද ප්‍රධාන රහස් නො කියන්නේ යැ.

2982. ඉදින් ළදරු වියෙහි පසුවන ප්‍රිය තෙළුල් බෙණෙන, පුත්‍ර සම්පත්තියෙන් හා රූපසම්පත්තියෙන් ද යසසින් ද යුක්ත වූ නෑ සමූහයා විසින් පෙරටු කරන ලද භාර්යා නොමෝ (තොපගේ රහස මට කියවයි) පුරුෂයාට කියන්නී නමුදු මන්ත්‍ර හෙදයෙහි සැක කරනුයේ ඇයට ද ප්‍රධාන රහස් නො කියන්නේ යැ.

2983. සැඟවිය යුක්ත ප්‍රකට කොට නො කියන්නේ ය. එය නිධානයක් මෙන් රක්තේ ය. දන්තහු විසින් සැඟවියයුතු කරුණු ප්‍රකට කිරීම යහපත් නොවේ.

2984. පණ්ඩිතතෙම රහස ස්ත්‍රියට නො කියන්නේ ය. සතුරාට ද නො කියන්නේ ය. යමෙක් ආමිෂය හෙතු කොට ගෙන එක් වේද ඔහුට ද, හිතෙහි සභවාගත් සොර (කපටි) අදහස් ඇත්තහුට ද රහස නො කියන්නේ ය.

2985. යම් මිනිසෙක් සැඟවියයුතු කරුණු නො දන්තහුට දක්වා ද හෙතෙම මන්ත්‍රණය අත්කෙතකුන් දැන ගනිතැයි භටගත් බියෙන් ඔහුට දසයෙක් ව ඉවසයි.

2986. මිනිසකුගේ මන්ත්‍රණය කරන ලද යම්තාක් සැඟවිය යුතු කරුණු යම් කෙනෙක් දනිත් නම් ඒතාක් ම ඔහුට තැනී ගැනීම ඇති වේ. එබැවින් රහස් නො මුදන්නේ ය.

2987. දවල් කාලයෙහි රහස් කරුණ විවේකව සිට කියන්නේ ය. රාත්‍රියෙහි කියන්නේ සීමාව ඉක්මවා හෙවත් බිත්තියෙන් පිට ඇසෙන සේ නො කියන්නේ ය. යම් හෙයකින් ළඟ අසා සිටියහු මන්ත්‍රණය අසද්ද, එහෙයින් මන්ත්‍රණය වහා ම හෙදයට පැමිණෙන්නේ යැ.

2988. දෙර නැත්තා වූ සුන්දර ශාලා ඇත්තා වූ භාත්පස කරන ලද දියඅගල් ඇත්තා වූ මහත් අයොමය නුවරක් යම්සේ වන්නේ ද, මේ ලොකයෙහි රහස් මන්ත්‍රණ ඇති ඒ පුරුෂයෝ ද මෙබන්දෝ යයි මට වැටහේ.

2989. නාගරාජය, රහස් මන්ත්‍රණ ඇත්තා වූ නො විසුරුණු වචන ඇත්තා වූ සවාඤ්චියෙහි ස්ථිර වූ යම්බඳු මනුෂ්‍යයෝ වෙද්ද. (ජීවත්වනු කැමැති) සත්වසමූහයා සර්පයන් කෙරෙන් මෙන් පස මිතුරෝ ඔවුන් කෙරෙන් බැහැර වෙත්. ඔවුන් කරා ළචන්තට අවකාශයක් නො ලබත්.

2990. හිත්වා සරං පබ්බජිතො අවෙලො
නග්ගො මුණ්ණො විචරති සාසභෙතු,
තම්හි නු ධො විචරිං ගුහගමනං.
අපා ව ධමො ව අපාගතමහා.¹
2991. කථං කරො හොති සුපණ්ණරාජ
කිංසිලො කෙන වතෙන වතං,
සමණො වරං හිත්වා මමායිතානි
කථංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2992. හිරියා තිතිකඛාය දමෙන ඛන්දියා
අකෙකාධනො පෙසුනියං පභාය,
සමණො වරං හිත්වා මමායිතානි²
ඵචංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2993. මාතා ව පුතං තරුණං තනුජං³
සමපසස තං සඤ්ඤතං ඵරෙති,
ඵචමපි මෙ කිං පාතුරහු දිජිඤ
මාතාව පුතං අනුකමපමානො.
2994. හඤ්ජජ කිං මුච්ච⁴ වධා දුජ්චහ
තයො හි පුතා නහි අඤ්ඤා අතී,
අනොතවාසී දිත්තකො අනුජො ව
රජසු පුතඤ්ඤතරො මෙ අහොසි.
2995. ඉචෙච්ච වාකාං විසජ්ජි⁵ සුපණ්ණො
භුමාං⁶ පතිට්ඨාය දිජො දුජ්චහං,
මුතඤ්ජ කිං සබ්බභයානිවතො
ඵලුදකෙ හොහි මයාහිගුතො.
2996. ආතඬානිනං යථා කුසලො හිසකෙකා
පිපාසිතානං රහදෙව සීතො,
වෙසමං යථා හිමසීතට්ඨිතානං⁷
ඵචමපි තෙ සරණමහං භවාමි.
2997. සජධිං කතා අමිතෙතන අණ්ණපෙන ජලාචුජ,
විචරිය දුධං සයසි⁸ කුතො තෙ භයමාගතං.
2998. සචෙතථෙච අමිතතමහි මිතතසමිමපි න විසසසෙ,
අභයා භයමුසුතනං අපි මුලානි කතානති.

1. අපග්ගතමහ - මජ්ඣං.

2. මමායතානි - නා.

3. තනුජං - චි, මජ්ඣං, සා.

4. මුඤ්ච - චි, මජ්ඣං.

5. විසජ්ජි - මජ්ඣං.

6. භුමා - චි.

7. හිම සිසිතට්ඨිතානං - චි.

8. යසසි - මජ්ඣං.

2990. ගිහිගේ අත්හැර පැවිදි වූ නිර්වස්ත්‍ර නග්න මුඩු මහණෙක් පිඩු පිණිස හැසිරෙයි. මම ඔහු කෙරෙහි රහස් කථා එලිදරව් කෙළෙමි. එහෙයින් අර්ථයෙන් ද ධර්මයෙන් ද පිරිහුණෙමු.

2991. එම්බා සුපර්ණරාජය, කෙසේ කරනුයේ කවර ආචාර-යෙකින් සමන්වාගත වූයේ කිනම් වුතයෙකින් පවත්නේ පැවිද්දෙහි හැසිරෙමින් තෘෂ්ණා මමායන හැරපියා කෙසේ පිළිපදින්නේ ස්වර්ග-ස්ථානයට එළඹේ ද?

2992. (යහළු නාරජ,) ලජ්ජායෙන් ද, ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද තිතිකකා සංඛ්‍යාත අධිවාසන ඝෞන්තියෙන් ද (ඉවසීමෙන් ද) යුක්ත වූ නො-කීපෙන ස්වභාව ඇත්තේ කේලාමි බස් හැරපියා මමායන දුරුකොට හැසිරෙන්නේ ශ්‍රමණ නම් වන්නේ ය. මෙසේ ක්‍රියා කරන්නේ ස්වර්ග-ස්ථානයට එළැඹෙන්නේ ය.

2993. යම්සේ මව සිරුරෙන් උපන් තරුණ පුත්‍රයා දක ඔහු (වැළඳ) මුළු සිරුරෙහි පුත්පහස පතුරුවා ද, පක්ෂීරාජය, පුතුට අනුකම්පා කරන්නා වූ මවක මෙන් නුඹ මට පහළ වූයෙහි.

2994. එම්බා නාගය, එසේ වී නම් අද තෝ වධයෙන් මිදෙව. පුත්‍රයෝ තිදෙනෙක් ම වෙති. අනෙක් සතරවැන්නෙක් නැත. ඔහු නම්, අතවැසියැ, අනුන් විසින් දෙන ලද්දේ යැ. තමාට දව උපන්-තේයැ යි. නුඹ මට ඔවුන්ගෙන් එක්තරා පුත්‍රයෙක් වූයෙහි ය. ඇලුම් කොට වසව,

2995. සුපර්ණ තෙම මේ වාක්‍යය කියා නාගයා හැරපිය. තෙමේ ද පොළොවෙහි පිහිටියේ “නුඹ අද මිදුණේ සියලු බිය ඉක්මවා සිටියෙහිය. ගොඩ හා දියෙහි මා විසින් රක්තා ලද්දෙක් වෙව.

2996. ලෙඩකුට දක්ෂ වෛද්‍යයකු යම්සේ ද පවස් ඇත්තකුහට සීතල ජලාගය යම්සේ ද, හිම කාලයෙහි සීතලෙන් පීඩා ඇත්තහුට ගෙයක් යම්සේ ද, එසේ ම මම නොපට පිහිට වෙමි.” (කීය.)

2997. එම්බා නාගරාජය, පසමිතුරු වූ පක්ෂියකු හා මිත්‍රසා-වය කොට දළ විවෘත කොට සයනය කෙරෙහි. තට කොයින් බියක් ආයේ දැ යි (සුපර්ණයා ඇසී ය.)

2998. අමිත්‍රයා කෙරෙහි සැක කටයුතු මය. අමිත්‍රයා මිත්‍ර වූ කල්හි ද විශ්වාස නො කරන්නේ ය. අභයස්ථාන වූ මිතුරා කෙරෙන් බිය උපන්නේ ය. ජීවිත සංඛ්‍යාත වූ මුල ම සිදියි.

2999. කථනනු විසසසෙ ත්‍යමිති යෙනාසි කලහො කතො,
නිව්වයනෙනන යාතබ්බං සො දීසබ්භී න රජ්ජති.

3000. විසසාසයෙ න ච නං විසසසෙය්‍ය
අසමිතිතො ච සමිතිතො භවෙය්‍ය,
තථා තථා විඤ්ඤ පරකකමෙය්‍ය
යථා යථා භාවං පරො න ජඤ්ඤ,

3001. තෙ දෙවචණ්ණං සුබ්බමාලරූපා
උහො සමා සුඡයො පුඤ්ඤකබ්භියා,
උපාගමුං කාදම්බියං අවෙලං
මිසසිභුතා අසසවාභාව නාගා.

3002. තතො භවෙ පණ්ඩරකො අවෙලං
යයමෙච්චිපාගමෙ ඉදං අවොච,
මුක්ඛජ්ජහං සබ්බභයාතිවනො
න හී නුන තුඤ්ඤං මනසො පියමහා.

3003. පියො හී මෙ ආසි සුපණ්ණරාජා
අසංසයං පණ්ඩරකෙන සචචං,
සො රාගරතො ච අකාසිං එතං
පාපං කමමං සමපජාතො න මොහා.

3004. න මෙ පියං අප්පියං වාපි හොති
සමපසසතො ලොකමීමං පරඤ්ඤ,
සුසඤ්ඤතානං හී විසඤ්ඤතෙන
අසඤ්ඤතො ලොකමීමං වරාසි.

3005. අරියාවකාසොසි අනරියො වාසි
අසඤ්ඤතො සඤ්ඤතසතතිකාසො,
කණ්ණාභිජාතිකොසි අනරියරූපො
පාපං බහුං දුච්චරිතං අචාරි.

3006. අදුට්ඨසස තුවං දුබ්භී දුබ්භී ච පිසුතො චසී,
එතෙන සච්චවජ්ජෙන මුද්ධා තෙ ඵලතු සත්තධා.

3007. තසමා හී මිත්තානං න දුබ්භීතබ්බං
මිත්තදුබ්භා පාපියො නත්ථී අඤ්ඤඤ,
ආසිත්තසතො නිභතො පඨබ්බා
ඉඤ්ඤ වාකොන හී සංවරො භතොති.

2999. යමකු සමඟ කලහ කරන ලද්දේ ද ඔහු කෙරෙහි කෙසේ නම් විශ්වාස කරන්නේ ද? සතුරන් ඇත්තහු විසින් නිතර යත්නයෙන් විසියයුතුයි. හෙතෙම සතුරන් සමඟ නො ඇලෙයි.

3000. තමා කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකරවන්නේය. එහෙත් ඔහු විශ්වාස නො කරන්නේය. තමා කෙරෙහි සැක නො කරන ලද්දේ ද (සතුරා කෙරෙහි) සැක කරන්නෙක් වන්නේය. යම් යම් විදියකින් අන්‍යයා අදහස නො දැනගනී නම් නුවණැත්තේ එසේ එසේ වියාය කරන්නේ ය.

3001. දෙවියන්ට සමාන වර්ණ ඇති සිවුමැලි වූ, පිරිසිදු වූ පින්කලු දෙකක් බඳු ඔවුනොවුන් එක සමාන වූ පුරුෂ නාගයෝ දෙදෙන එක්ව රිය උසුලන අසුන් මෙන් කාදම්බිය නම් අවෙලකයා වෙත පැමිණියහ.

3002. ඉක්බිති පණ්ඩරක නම් නාරජ තෙම අවෙලකයා වෙත තෙමේ ම පැමිණ මෙය කීයේ ය. “අද සියලු හය ඉක්ම වූ මිදුණා වූ මම ඒකාන්තයෙන් නුඹගේ සිතට ප්‍රියයෙක් නො වීම්” යි.

3003. පණ්ඩරක නම් නාගයාට වඩා සුපර්ණරාජයා නිසැකයෙන්ම මට ප්‍රියය යන මේ කරුණ සත්‍යයකි. රාගයෙන් ඇලුණා වූ ද ඒ මම දැනගෙන ම මේ පාපකර්මය කෙළෙමි. මුළාවෙන් නො දැන නො වේ යයි අවෙලකයා කීයේ ය.

3004. මෙලොවත් පරලොවත් බලන්නා වූ පැවිද්දකුට මට ප්‍රියය, අප්‍රිය ය, යන හැඟීමක් නැත. නුඹ වනාහි මනා සංයත වූ පැවිද්දන්ගේ වෙශයෙන් අසංයත වූයෙහි මෙලොව හැසිරෙන්නෙහි ය.

3005. නුඹ වනාහි ආයාච්චකුට බඳු ස්භාව ඇත්තෙහි. එහෙත් ගති පැවතුමින් අන්‍යායාදී ද වෙහි. සංයම නැත්තෙහි. එහෙත් සංයම් ඇත්තකු බඳු වෙහි. පාප සංඛ්‍යාත කෘෂ්ණයෙහි ඇලුණෙක් වෙහි. නිර්ලජ්ජා ස්වභාවය ඇත්තෙහි. ලාමක වූ බොහෝ දුශ්චරිතයෙහි හැසුරුණෙහි යයි නාරජ තෙම නිත්‍ය කෙළේ ය.

3006. “(එම්බා නිගණ්ඨය,) මිත්‍රද්‍රෝහි වූ නුඹ ද්‍රෝහ නො කළා වූ මිත්‍රයාට ද්‍රෝහ කෙළේ ද වෙහි. කේලාම් කියන්නේ ද වූයෙහි. මේ සත්‍ය වචනය කරණ කොට ගෙන නොපගේ මස්තකය සත් කඩක්ව පැලේවා” යි නාරජ සාප කෙළේ ය.

3007. මිත්‍රද්‍රෝහිකම අනිෂ්ට විපාක ගෙන දෙන හෙයින් මිත්‍රයන්ට ද්‍රෝහ නො කළ යුතු. මිත්‍ර ද්‍රෝහකමට වඩා අන් පාපයෙක් නැත්තේය. පොළෝහි ඉසින ලද වීෂ ඇති නාගයා විසින් ශාපකරන ලද්දේ, නා රජුගේ සත්‍ය ක්‍රියාවෙන් සංවරයෙහි සිටිමි යි ප්‍රතිඥා කළ (ඒ) කුට ආජීවක තෙම නැසුණේ යයි වදළසේක.

9. සමබ්බලාජාතකං.

- 3008. කා වෙධමානා ගිරිකඤ්ජරාය
එකා තුවං තිට්ඨසි සඤ්ජතුරු,
පුට්ඨාසි මෙ පාණිපමෙයාමජේකං
අකකාහි මෙ නාමඤ්ඤි ඛන්ධවෙ ව.
- 3009. ඔභාසයං වනං රච්චං සීභවාගසනිසෙවිතං,
කා වා කුමසි කලායාණි කඝ්ඝ වා කං සුමජ්ඣකිමෙ
අභිවාදෙමී තං භද්දෙ දනවාහං නමස්සු තෙ.
- 3010. යො පුඤ්ඤා කාසිරාජස්ස සොකීසෙතොති නං විදු,
නසාහං සමබ්බලා හරියා එවං ජානාහි දනව
අභිවාදෙමී භද්දනොන සමබ්බලාහං නමස්සු තෙ.
- 3011. වෙදෙහපුඤ්ඤා භද්දනොන වනෙ වසති ආතුරො,
නමහං රොගසච්චනං එකා එකං උපට්ඨහිං.
- 3012. අභඤ්ඤි වනමුඤ්ඤාය මධුමංසං මීගාවිලං,
යදු හරාමී තං භකොඛා තස්ස නුනජ්ජ නාධති.
- 3013. කිං වනෙ රාජපුඤ්ඤන ආතුරෙන කරිස්සසි,
සමබ්බලෙ පරිවිණේණෙන අහං භතො භවාමී තෙ.
- 3014. සොකච්චාය දුරතොය කිං රූපං විජ්ජනෙ මම,
අඤ්ඤං පරියෙස භද්දනොන අභිරූපතරං මයා.
- 3015. එහිමං ගිරිමාරුඤ්ඤ හරියා මඤ්ඤං වතුස්සතා,
තාසං කං පවරා හොහි සබ්බකාමසමිඤ්ඤිති.
- 3016. නුන තාරකච්ඡාභොගෙ යච්චිඤ්ඤි මනසිච්ඡසි,
සබ්බතො පචුරං මඤ්ඤං රමෙසුජ්ජ මයා සහ.
- 3017. නො වෙ තුවං මහෙසෙයාං සමබ්බලෙ කාරසිස්සසි,
අලං කං පාතරාසාය මඤ්ඤං භතො භවිස්සසි.

9. සමූලා ජාතකය

3008. මේ පර්වත කඳුරැළියෙහි වෙව්ලමින් පිරුණු වටොර යුවලක් ඇති එකලා වැ සිටුනා තෝ කවරහි. මිටින් ගතහැකි මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තිය, මා විසින් විවාරන ලද වෙහි. තිගේ නම ද ඤාතින් ද මට කියව.

3009. යහපත් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති සුන්දර ස්ත්‍රිය, සිංහවායාසා-දීන්ගෙන් ගැවැසිගත් සිත්කලු වූ මේ වනය බබුළුවමින් සිටුනා තෝ කවරහි. සොඳුර තිට වදිමි. මම අසුරයෙක්මි. තිට නමස්කාර වේවා යි අසුරයා කියේ ය.

3010. අසුරය, කසි රජුගේ යම් පුත්‍රයෙක් වෙද, සොඤ්ඤෙන යයි ඔහු දනිත්. මම වනාහි ඔහුගේ සමූලා නම් භාය්‍යා වෙමි, අසුරය මෙසේ දන ගනුව.

3011. සමූලා නම් වූ මම තොප වදිමි. තොපට නමස්කාර වේවා. පින්වත් අසුරය, වෙදෙහ පුත්‍ර තෙමේ රොගී වූයේ වන-යෙහි වෙසෙයි. මම වනාහි රොගයෙන් පෙළුණු එකලා වූ ඔහුට එකලා වැ උපස්ථාන කෙළෙමි.

3012. මම ද මැස්සන් නැති මින් සිංහාදින් කා දූමු මසුත් සොයා ගෙන යම් කලෙක හැරගෙන එමි ද, වෙදෙහ පුත්‍ර තෙම එය බුදින්නේය. අද ඔහුට එය ද නො ලැබ එකාන්තයෙන් තැවෙතියි සිතමි.

3013. සමූලාවෙනි, ආතුර වූ දිරාපත් වූ රාජපුත්‍රයකු හෙතුවන් කුමට පර්වය්‍යා කරහි ද? මම තිට ස්වාමි පුරුෂ වෙමි යි (දනවයා කීය.)

3014. ශොකාතුර වූ දුගී අත්බැව් ඇති මාගේ කවර රූප සම්පත්තියක් විද්‍යමාන ද? තට යහපතක් වේවා. මට වඩා රුවැනි අන් අහනක් සොයා ගනුව යි.

3015. සුන්දරිය, එව. මේ පර්වතයට නැඟෙව. මාගේ භාය්‍යාවෝ සාරසියක් වෙති. සියලු කාමසම්පත්තින් සමෘද්ධ වූ තී ඔවුනට ප්‍රධාන වෙහි.

3016. තරුබඳු ආලොක ඇත්තිය, සිතින් යම්බඳු ප්‍රාර්ථනයක් කෙරෙහි නම් ඒ සියල්ල මට අධික ව තිබේ. මා සමඟ අභිරමණය කරව.

3017. සමූලාව, ඉදින් තී මාගේ මෙහෙසි බව නො කරන්නී නම්, තී මාගේ ප්‍රාතරාසයට නිසි බාද්‍යය වන්නෙහියයි සිතමි.

3018. තඤ්ඤා සත්තජට්ඨො ලුඤ්ඤා කළාරො පුරිසාදකො,
වනො නාථං අපසස්සනතිං සමුඛලං අග්ගභී භුජෙ.

3019. අධිපන්නා පිසාවෙන ලුඤ්ඤාතම්සවකඛුනා,
සා ව සත්තුවසමපන්නා පතිමෙවානුසොවති.

3020. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛසො,
යඤ්ඤා මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො හෙස්සති අඤ්ඤථා.

3021. න සතති දෙවා පවසතති නුන
න හි නුන සතති ඉධ ලොකපාලා,
සහසා කරොනානානං අසඤ්ඤාතානං
න හි නුන සතති පටිසෙධිතාරො.

3022. ඉත්තීමෙසා පවරා යසස්සිති
සනාතා සමා අග්ගිරිවුග්ගතෙජා,
තඤ්ඤා තුවං රක්ඛසාදෙසී කඤ්ඤං
මුඛො ව හි සත්තධා තෙ ඵලෙය්‍ය
මා තං දහි මුඤ්ඤා පතිබ්බතා සා.

3023. සා ව අස්සමමාගඤ්ඤී පමුත්තා පුරිසාදකා,
නීළං ඵලිනසතුඤ්ඤීව ගතසිඛංව ආලයං.

3024. සා තත්ථ පරිදෙවෙසී රාජපුත්ති යසස්සිති,
සමුඛලා උතුමත්තකඛා වනො නාථං අපසස්සති.

3025. සමඤ්ඤො බ්‍රාහ්මඤ්ඤො වඤ්ඤො සමපනනවරඤ්ඤො ඉසෙ,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමභි සරණං ගතා.

3026. වඤ්ඤො සීහෙ ව බ්‍රාහ්මෙ ව යෙව අඤ්ඤො වනො මීගා,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමභි සරණං ගතා.

3027. තිණුලතාති ඕසධො පබ්බතාති වනාති ව,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමභි සරණං ගතා.

3018. සත් දළමඩුල්ලක් ඇති රෝද වූ පිටතට නික්මුණු දළ ඇත්තා වූ මිනිසුන් කන්නා වූ (ඒ රකුස් තෙම) වනයෙහි පිහිටක් නො දක්නා වූ ඒ සම්බලාව ද අතින් අල්ලාගත්තේය.

3019. රෝද වූ ක්ලෙශාමිෂ වශයෙන් ලොල් වූ ඇස් ඇති පිශාවයා විසින් යටත් කරන ලද (එහෙයින් ම) සතුරාගේ වසභයට පැමිණියා වූ ඒ සම්බලාව ද ස්වාමියා අනුවම ශෝක කරයි.

3020. යම් හෙයෙකින් මා රකුසා කන්නේ නම් මෙ මට දුකෙක් නොවේ. මාගේ ආයඤ්චුත්‍රයාගේ සිත අන් ලෙසක් වේ නම්, එය මට ඊට වඩා දුකෙකි.

3021. දෙවියෝ නැත. දුරුරට වෙසෙහි සිතමි. මෙහි ලොක-පාලයෝ නැත් මැ යි සිතමි. එහෙයින් මැ බලාත්කාරකම් කරන අශික්ෂිතයන් වළකන්නාහු නැත් මැ යි සිතමි.

3022. මෝනොමෝ යශස් ඇත්තා වූ ශාන්ත වූ සම හැසිරීම් ඇති ගින්නක් මෙන් උග්‍ර තෙජස් ඇත්තියකි. ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් උතුම් තැනැත්තියකි. රාක්ෂසය, ඉදින් තෝ ඒ කන්‍යාව කන්නෙහි නම්, තාගේ මුදුන සන්කඩක් ව පැළෙන්තේ ය. තෝ මැය නො-තවව. මුදු හරුව. ඕ නොමෝ පතිවුතාවකි යි (එහි පැමිණි සක් දෙවරප කී).

3023. මිනීමස් කන අසුරයාගෙන් මිදුණා වූ ඕතොමෝ ගොදුරු ගෙන එන පක්ෂිධෙනුවක් හිස් කැඳුල්ලට මෙන් ද, ගවදෙනක් නික්ම ගිය වස්සා ඇති ගවහලට මෙන් ද, හිස් අසපුවට පැමිණියා ය.

3024. ඒ සම්බලා නම් යශස් ඇති රාජපුත්‍රී නොමෝ ඒ වෙනෙහි හිමියා නො දක්මින් සොචින් උපන් උසුමින් රත් වූ ඇස් ඇති වැ වැලැපුණා යැ.

3025. මම ශ්‍රමණයන් ද බ්‍රාහ්මණයන් ද වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුත් සෘෂිවරුන් ද වදිමි. රාජ පුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බලා නම් වූ මම තොපගේ පිහිට සොයා ගියා වෙමි.

3026. සිංහයන් ද ව්‍යාසුරයන් ද වෙනෙහි යම් සෙසු මාගයෝ වෙත් නම් ඔවුන් ද මම වදිමි. රාජ පුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බලා නම් වූ මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි.

3027. තෘණ වර්ග ද ලතා වර්ග ද ඔෂධි වර්ග ද පර්වත ද වන ද යන මේ තන්හි යම් දෙවිකෙනෙක් අධිගෘහිත ව වෙසෙද් ද, මම ඔවුන් වදිමි. රාජපුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බලා නම් වූ මම තොප පිහිට සොයා ගියා වෙමි.

3028. වජ්ඣ ඉන්ද්‍රිවරියාමං රත්තං නකඛන්තමාලිනීං,
රාජපුත්තං අපසස්සනතී තුමහමනී සරණං ගතා.

3029. වජ්ඣ භාගීරපීං ගඛං සවනනීනං පටිග්ගහං,
රාජපුත්තං අපසස්සනතී තුමහමනී සරණං ගතා.

3030. වජ්ඣ අහං පබ්බරාජසෙට්ඨං හිමවන්තං සිලුවවයං,
රාජපුත්තං අපසස්සනතී තුමහමනී සරණං ගතා.

3031. අතිසායං චතාගඤ්ඤී රාජපුත්තී යසසස්සිනී,
කෙනතුජ්ජ සමාගඤ්ඤී කො තෙ පියතරො මයා.

3032. ඉදං බොහං තදවොචං ගහිතා තෙන සත්තනා,
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛයො
යඤ්ඤි මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො භෙසස්සතී අඤ්ඤථා.

3033. වොරීනං බහුබුද්ධීනං යාසු සච්චං සුදුලලහං,
ථීනං භාවො දුරාජානො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.

3034. තථා මං සච්චං පාලෙතු පාලධීස්සති වෙ මමං,
යථාහං නාභිජානාමී අඤ්ඤං පියතරං තයා
එතෙන සච්චවජ්ජන ව්‍යාධි තෙ වූපසමඤ්ඤු.

3035. යෙ කුඤ්ජරා සත්තසතා උලාරා
රක්ඛනතී රත්තන්ද්‍රිවං උය්‍යතාවුධා,
ධතුග්ගහානඤ්ඤි සතානී සොළස
කථං වීධෙ පස්සසි භද්දෙ සත්තවො.

3036. අලඛ්‍යතායො පදුමුත්තරත්තවා
වීරාගීතා පස්සති භංසග්ගරා,
තාසං සුඤ්ඤා මිතගීතවාදීනං
න දතී මෙ තාන තථා යථා පුරෙ.

3028. නැකැත් පෙළින් යුක්ත වූ නිලපුල් බඳු වර්ණ ඇති රාත්‍රිය ද මේ වදිමි. රාජපුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බුද්ධා නම් වූ මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි.

3029. සෙසු ගංගාවන්ගේ ජලය පිළිගන්නා වූ භාගිරී නම් ගඟ මම වදිමි. රාජපුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බුද්ධා නම් වූ මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි.

3030. හිමවනන නම් පර්වතරාජශ්‍රේෂ්ඨයා මම වදිමි. රාජ පුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බුද්ධා නම් මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි යි (සම්බුද්ධා තොමෝ වැළපුණා ය.)

3031. යශස් ඇත්තා වූ රාජපුත්‍රිය, තෝ ඉතා සවස්ති ආයෙහි ය. අද කවරකු හා එක්වුවා ද? තිට මට වඩා ප්‍රියතරයෙක් කවරේ ද යි රාජපුත්‍රයා ඇසී ය.

3032. ඒ සතුරා විසින් අල්ලා ගන්නා ලද මම ඔහුට මෙය ප්‍රකාශ කෙළෙමි. යම්හෙයෙකින් රකුස් තෙම මා කන්නේ නම් එය මට දුකක් නො වේ. මාගේ ස්වාමීපුත්‍රයාගේ සිත්හි යම්බඳු වෙනසක් වේ නම් එය මට එයට වඩා දුකකැ යි කියා යි.

3033. සෙරවූ ද, බොහෝ අදහස් ඇත්තා වූ ද යම් ඒ ස්ත්‍රීන් අතුරෙහි සත්‍යවචනය ඉතා දුර්ලභ ය. මත්ස්‍යයන්ගේ දියෙහි ගමන් මාර්ගය මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය දැනගන්නට අපහසුය.

3034. යම්සේ මම නුඹට වඩා ඉතා ප්‍රිය වූ අත්‍යයකු නො-දැනිමි යි කියමි ද, ඉදින් එසේ මාගේ සත්‍යය රක්තේ නම්, ඒ සත්‍ය තෙමේ මා රකිවා. මේ සත්‍ය වචනය කරණ කොට ගෙන තොපගේ ව්‍යාධිය සන්තිදේවා යි (සම්බුද්ධා තොමෝ සත්‍යක්‍රියා කළාය.)

3035. සම්බුද්ධාවෙති, මහත් හස්තිහු සන්සියයක් ද (ඔවුන් පිට නැති) අවිදරන ධනුර්ධරයන් සොළොස්සියයක් ද මෙනුවර රකිත්. (එසේ කල්හි) කෙබඳු සතුරන් දක්නෙහි දැයි (රාජතාපස තෙමේ සම්බුද්ධාවගෙන් ඇසුවේය.)

3036. පියාණන් චහන්ස, නුඹවහන්සේගේ පුත්‍ර තෙමේ පියුම් ගැබ මෙන් මතුපිට රන්වන් සිවියෙන් බබළන්නා වූ අලංකාර ලෙස සැරසුණා වූ සිහින් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තා වූ හංසයන්ගේ බඳු ස්වර ඇත්තා වූ ස්ත්‍රීන් දකී. ඔවුන්ගේ මිහිරි ගීත වාදිතය අසා හෙතෙමේ පෙර මෙන් දැන් මා කෙරෙහි නො පවතී.

3037. සුවණණසංඛාවච්චරා සුවිග්ගහා
 අලංකතා මානුසියච්චරුපමා,
 සෙනොපියා තාන අනිඤ්ඤිතියෝ¹
 ධනිසකඤ්ඤා පටිලොභයනති නං.
3038. සවෙ අභං තාන තථා යථා සුරෙ
 පතිං තමුඤ්ජාය² පුනා වනෙ භරෙ,
 සමමානායෙ මං න ච මං විමානායෙ
 ඉතොපි මෙ තාන තතො වරං සියා.
3039. යමනතපාතො විපුලසම් ඔභිතෙ
 නාරී විමට්ඨාභරණා අලංකතා,
 සබ්බධගු³පෙතා පතීනො ච අජියා
 අඛජ්ඣා කසසා මරණං තතො වරං.
3040. අපි වෙ දළිඤ්ඤා කපණා අනාළහියා⁴
 කටාදුතියා පතීනොච සා පියා,
 සබ්බධගු³පෙතායපි අජියාය
 අයමෙව සෙයා කපණාපි යා පියා.
3041. සුදුලොභීත්ථි පුරිසස්ස යා හිතා
 භන්තීත්ථියා දුලලභො යො හිතො ච,
 හිතා ච තෙ සීලවතී ච හරියා
 ජනිඤ්ඤා ධමමං වර සමුලාය.
3042. සවෙ කුචං විපුලෙ⁵ ලඤ්ඤාගෙ
 ඉසසාවනිණ්ණා මරණං උපෙසී,
 අභඤ්ඤා තෙ භද්දෙ ඉමා රාජකඤ්ඤා
 සබ්බෙව තෙ විචනකරා භවාමාති.

සමුලා ජාතකං.

10. ගනධනිඤ්ඤාජාතකං.*

3043. අපමාදෙ අමනපදං පමාදෙ මච්චුතො පදං,
 අභුමඤ්ඤා න මියනති යෙ පමනා යථා මනා.

1. අනිඤ්ඤිතියෝ - නා.
 2. පතීන උඤ්ජය - පී.
 3. පඤ්චගු - මජ්ඣං.
 4. අනාළියා - මජ්ඣං. සයා.
 5. විපුලෙ - මජ්ඣං.
 * ගනධනිඤ්ඤා - සයා.

3037. ස්වර්ණමය සංකච්චාභරණ (තනපට) දරන්නා වූ අලංකාර කරන ලද මනා සිරුරු ඇත්තා වූ මිනිස් දෙවභනන් බඳු වූ ඤාණිය කන්‍යාවරු නිඤ්ඤ නොකරන ලද ශරීරාවයව ඇත්තාහු සොක්කියෙන රජුට ප්‍රිය වෙත්. පියාණෙනි, ඒ කන්‍යාවෝ සොක්කියෙන රජු පොළඹවත්.

3038. පියාණෙනි, ඉදින් මම පෙර මෙන් නැවත ද වනයෙහි සිභා හැසිරීමෙන් ඒ ස්වාමියා පොෂණය කරන්නෙමි නම්, මට සම්මානන කරන්නේය. මට අවමන් නො කරන්නේය. පියාණෙනි, මෙයට වඩා මට එය උතුම් වන්නේය.

3039. ආහාර පාන බොහෝ කොට පිළියෙළ කොට තිබෙන ගෘහයෙහි නානාලංකාරයෙන් සැරසුණා වූ සියලු අංගයන්ගෙන් යුක්ත වූ ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමියාහට අප්‍රිය වන්නී නම්, ඇයට ගෙල වැල බැඳගෙන මරණයට පත්වීම ඒ ගෘහවාසයට වඩා උතුම් වේ.

3040. තවද දිළිඳු වූ බැඟපත් වූ සහල් නැළියක්වත් නැත්තා වූ නිදන කලාල දෙවැනි කොට ඇති ස්ත්‍රියක් වන්නී නම් ඔ තොමෝ සැමියාට ප්‍රිය ද, සියලු අංගයන්ගෙන් යුක්ත වූ ද අප්‍රිය ස්ත්‍රියට වඩා දුස්පත් වූ යම්බඳු ප්‍රිය තැනැත්තියක් වේ නම් ඔ උතුම් යි (සම්බුලා තොමෝ කීවාය.)

3041. යම් තැනැත්තියක් පුරුෂයාට හිතවත් ද ඔ ඉතා දුර්ලභ ස්ත්‍රියකි. යම් පුරුෂයෙක් තෙමේ ස්ත්‍රියට බැතිමත් ද හෙතෙමේත් දුර්ලභය. මේ සම්බුලා නම් භාය්‍යා තොමෝ තොපට හිතවත් ය. ගුණවත්ය. මහරජ, සම්බුලාව සමග දැහැමින් වාසය කරවයි තාපස වූ පිය රජතෙම අවවාද කෙළේය.

3042. සම්බුලාවෙනි, ඉදින් තෙපි අභිෂෙකවශයෙන් ලබන ලද මහත් භෝග ඇති කල්හි ඊර්ෂ්‍යාවට බැස ගත්තාහු මරණයට පැමිණෙන්නහු ද, එසේ නම් සොඳුර, මමත් මේ හැම රාජ කන්‍යාවරුන් තිගේ වචනය පිළිපදින්නමෝ වෙමුයි රජතෙම කීයේය.

සම්බුලා ජාතක යි.

10. ගන්ධකිඤ්ඤක ජාතකය

3043. කුශලයෙහි සිහියෙන් වෙන් නොවීම නම් වූ නො පමාව නිවනට මහ යි. කුසල් පිරීමේ එළඹ සිටි සිහියක් නැතිබව සසර දුකට මහ යි. නො පමාවුවෝ සසර දුකට නොපැමිණෙත් හෙවත් නොමැරෙත්. පමාවුවෝ මළදුන් වැනි වෙත්.

- 3044. මද පමාදෙ ජායෙථ පමාද ජායනෙ බයො,
බයා ච දෙසා¹ ජායනති මා මදෙ භරතුසහ.²
- 3045. බහු හි බන්ධයා ජීනා අක්ඛං රචං පමාදිනො,
අථොපි ගාමිනො ගාමා අනාගාරා අගාරිනො.
- 3046. බන්ධයස්ස පමන්ධස්ස රචංසමිං රචංවඩ්ඪන,
සබ්බං හොගා විනස්සනති රක්ඛකු තං වුවුවනෙ අසං.
- 3047. නෙස ධම්මො මහාරාජ අතිවෙලං පමජ්ජසී,
ඉදං ජීනං ජනපදං වොරා විද්ධංසයනති නං.
- 3048. න නෙ පුත්තා භවිස්සනති න හිරක්ඛං න ධානියං,
රචො විලුපමානමති සබ්බහොගෙහි ජියසී.
- 3049. සබ්බහොගපරිජිණ්ණං රාජානං වාපි බන්ධියං³,
ක්ඛනිමිත්තා සුභජජා ච න තං මක්ඛනති මානියං.⁴
- 3050. හක්ඛාරොහා⁵ අනිකචං රජීකා පත්තකාරකා,
තමෙවමුපජීවන්තා න තං මක්ඛනති මානියං.
- 3051. අසංවිහිතකමුනතං බාලං දුමමනති මන්තීනං,
සිරි ජහති දුමමධං ජිණ්ණංච උරගො තචං.
- 3052. සුසංවිහිතකමුනතං කාලුචංසං අතඤ්ඤං,
සබ්බං හොගාහිවඩ්ඪනති ගාවො සඋසහාමිච.
- 3053. උපසසුතිං මහාරාජ රචො ජනපදෙ වර,
තක්ඛ දිස්වා ච සුක්ඛා ච තතො තං පච්චජ්ජසී.
- 3054. එවං වෙදෙතු පක්ඛොලො සබ්බාමෙ සරසමප්පිනො,⁶
යථාභමජ්ජ වෙදෙමි කණ්ටකෙන සමප්පිනො.

- 1. පදෙසා - වි. මජ්ඣ. සං.
- 2. මාපමාදෙ භරමුසහ - මජ්ඣ. මාපමාදෙ භරතුසහ - වි.
- 3. බන්ධියා - වි. මජ්ඣ.
- 4. බන්ධිය - වි.
- 5. හක්ඛාරොහා - වි.
- 6. සරසමප්පිනෙ - මජ්ඣ.

3044. මහරජ, ආරොග්‍යාදී ත්‍රිවිධ මදයෙන් ප්‍රමාදය හටගනී, ප්‍රමාදයෙන් විනාශය හටගනී. විනාශ හෙතුවෙන් ද්වේෂයෝ හටගනිත්. එබැවින් රට පොෂණය කරන්නාවූ ශ්‍රේෂ්ඨය, මදයට නො පැමිණෙව.

3045. ප්‍රමාද වූ බොහෝ රජදරුවෝ වස්තුවය රටය යන මෙයින් පිරිහුණාහ. තවද ප්‍රමාදපන්න වූ ගම්දෙටුවෝ ගමින් පිරිහුණාහ. ප්‍රමාදපන්න ගිහිගේ වැස්සෝ ධාන්‍යාදියෙන් සහ ගිහිගෙයින් ද, පැවිද්දෝ පැවිදි බවෙන් ද පිරිහුණහ.

3046. රටදියුණු කරන්නා වූ මහරජ, පමා වූ රජුගේ රටෙහි හැම සම්පත්හු ම වැනසෙත්. එය රජුට දුකය යි කියනු ලැබේ.

3047. මහරජ, සීමාව ඉක්මවා පමාවන්නෙහි තම එය පැරණි රජුන්ගේ ස්වභාවය නොවෙයි. ආහාර පානාදියෙන් සමෘද්ධ වූ ස්වර්ණාදියෙන් පිරුණා වූ ජනපදය සොරු විනාශ කරත්.

3048. රට පැහැර ගනු ලබන කල්හි සියලු හොගයන්ගෙන් පිරිහෙන්නේය. එවිට ප්‍රවේණිය රකින පුත්‍රයෝ ද නො වන්නාහ. (අධර්ම රජුගේ පුත්‍රයෝයයි රට වැසියෝ ඔහු බැහැර කරත්.) එසේ ම අධාර්මික රජුගේ හිරණ්‍යාදි ධනය ද නො වන්නේය. ධාන්‍යාදිය ද නො වන්නේය.

3049. සියලු හොග සම්පතින් පිරිහුණු ඝෛත්‍රිය රජහු පවා නැමිතුරෝ ද සුභදයෝ ද ඔහු පිදියයුතු කොට නො සිතත්.

3050. ඇතරුවෝ ද බළඇණිවල නියුක්තයෝ ද රිය පදවන්නෝ ද පාබළසේනාවෝ ද යන සියල්ලෝම ඔහු ඇසුරු කරමින් ජීවත්වන්නාහු නමුත් ඔහු පිදිය යුත්තකු වශයෙන් නො හඹිත්.

3051. හොදින් විධාන නො කළ කර්මාන්ත ඇති නපුරු කපා ඇති මන්ත්‍රීන්ගෙන් යුත් අනුවණ බාලයා, දිරාගිය සැව හැරයන සර්පයකු මෙන්, ශ්‍රී තොමෝ හැරදමා යන්නීය.

3052. හොදින් විධාන කරන ලද කර්මාන්ත ඇති සුදුසු කල්හි වියඛිය කරන්නා වූ අනලස් වූ රජුට වෘෂභයා සහිත ගව මුළු මෙන් සියලු සම්පත් වැඩෙත්.

3053. මහරජ, දනවුපුවත් ඇසීම පිණිස රටෙහි ද ජනපදයෙහි ද හැසිරෙව. එහි දක්ක යුතු දෑ දක ඇසිය යුතු දෑ අසා (මැනවින් දැනගෙන) එයට අනුව පිළිපදුව.

3054. අද මම කටුවකින් විදුනා ලද්දේ යම්සේ දුක් විදිමි ද, මෙසේ ම පඤ්ඤාල රජතෙම යුද්ධයෙහි දී ඊයෙන් විදින ලද්දේ දුක් විදිවා.

3055. ජිණේණා දුබ්බලවකුසි න රූපං සාධු පසසසි,
කිං තස්මි ඉහමදනතසස යං තං මග්ගොයා කණටකො.

3056. බව්වහස්ස¹ ඉහමදනතසස යොහං මග්ගසුච්ඡ² බ්‍රාහමණ,
අරකඛිතා ජානපද අධමමබලිතා හතා.

3057. රත්තිකඛි වොරා බාදනති දිවා බාදනති කුණධියා,
රට්ඨසමිං කුටරාජසා බහු අධමමකො ජනො.

3058. එතාදිසෙ හයෙ තාන³ හයට්ඨා තාව⁴ මානවා,
නිලෙලනකානි කුබ්බනති වනෙ ආහස්ස⁵ කණටකං.

3059. කදස්සු නාමයං රාජා ඉහමදනො මරිසසති,
යසස රට්ඨමහි⁶ ජියනති⁷ අපපතිකා⁸ කුමාරිකා.

3060. දුබ්බාසිනස්සති නෙ ජමම අනස්සදකොවිදෙ,
කුභිං රාජා කුමාරිතං හතතාරං පරියෙසති.

3061. න මෙ දුබ්බාසිනං බ්‍රහම කොවිදස්සද අහං,
අරකඛිතා ජානපද අධමමබලිතා හතා.

3062. රත්තිකඛි වොරා බාදනති දිවා බාදනති කුණධියා,
රට්ඨසමිං කුටරාජසා බහු අධමමකො ජනො
දුප්ඵවෙ දුබ්බරෙ⁹ දරෙ කුතො හතතා කුමාරියො.

3063. එවං සයතු පසඤ්චො සඛියාමෙ සක්ඛියා හතො,
යථායං කපණො සෙති හතො ඵාලෙන සාලියො.

1. පහොස්ස - චි.
2. මග්ගොසමි - චි.
3. ජානෙ - මජ්ඣ.
4. තාන - චි. මජ්ඣ.
5. ආහතඤ්චා - මජ්ඣ.
6. රට්ඨසමිං - චි. මජ්ඣ.
7. ජීවනති - චි.
8. අපපතිකා - චි.
9. දුබ්බරෙ - මජ්ඣ.

3055. (එමඛා මහලු පුරුෂය,) නුඹ ජරායෙන් ජීර්ණවූයෙහි දුර්වල ඇස් ඇත්තෙහිය. හොඳින් රූප නො දක්නෙහිය. ඒ නිසා කටුවක් ඇනුනේය යන යමක් ඇද්ද එහි බඹදත් රජුගේ කිනම් දොෂයෙක්දැයි (පුරෝහිත තෙම ඇසීය.)

3056. බ්‍රාහ්මණය, යම් ඒ මම කටු ඇති මාර්ගයෙහි (කටු ඇනුනෙමි ද) මෙහි බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ බොහෝ දොෂයෝ වෙත්. රජු විසින් ජනපද වැසියෝ නො රක්නා ලද්දහුය. නො දූහැමි අයබදු ගැනුමෙන් ඒ ජනපද වැසියෝ නසන ලද්දහ.

3057. රාත්‍රී කාලයෙහි ද සොරු පැහැර ගනිත්. දවල් අධර්මයෙන් අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිත්. පාපීරජහුගේ රටෙහි ජනයා බොහෝ සෙයින් අධාර්මිකයහ.

3058. දරුව, මෙබඳු බිය ඇති වූ කල්හි බියෙන් පෙළුණු මිනිස්සු කටු ගෙනවුත් (දෙරටුව අවුරා ගෙවල් හැරගොස්) වනයේ සැහවී සිටිය හැකි තැන් සාදා ගනිත්.

3059. යම් රජකුගේ රටෙහි සැමියන් නැති කුමරියෝ මහලුවෙන් ද, මේ බ්‍රහ්මදත්ත රජ කවර දවසක මැරෙන්නෝ දැ යි (දිළිඳු මවක් හඬමින් කීවාය.)

3060. අවුඩ වචන කීමෙහි දක්ෂ නිව කැනැත්තිය, තී විසින් නපුරු වචනයක් ම කියන ලද. කුමරියන්හට සැමියන් සොයන රජෙක් කොහි වෙසේ ද? (කියා පුරෝහිතයා ඇසුවේය.)

3061. බ්‍රාහ්මණය, මා විසින් නපුරක් නො කියන ලද. මම අර්ථ පද කීමෙහි දක්ෂ වෙමි. රජු විසින් ජනපද වැසියෝ නො-රක්නා ලද්දහ. නො දූහැමින් අයබදු ගැනුමෙන් ජනපද වැසියෝ නසන ලද්දහ.

3062. රාත්‍රියෙහි ද සොරු පැහැර ගනිත්. දවල් කාලයෙහි අධර්මයෙන් අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිත්. පාපී රජුගේ රටෙහි ජනයා බොහෝ අධාර්මිකයහ. දුකසේ ජීවත්වන්නාවූ, දුකසේ භාය්‍යාවන් පොෂණය කරන්නා වූ රටෙහි දැරියෝ කොඳින් සැමියන් ලබන් ද?

3063. යම්සේ සාලිය නම් ගව තෙම සිටැලින් ඇනුණේ බැගූපත්ව සයනය කෙරේ ද? මෙපරිද්දෙන් ම පඤ්ඤාල රජතෙම යුද්ධ භූමියෙහි හෙල්ලකින් අතින ලද්දේ ශයනය කෙරේවායි (ගොවියෙක් ශාප කෙළේය.)

- 3064. අධිමෙමන තුවං ජමම බ්‍රහ්මදත්තස්ස කුජ්ඣසී,
යො නං සපසී රාජානං අපරජ්ඣකීනාන අත්තනො.¹
- 3065. ධම්මෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස අහං කුජ්ඣාමී බ්‍රාහ්මණ,
අරකඛිතා ජානපද අධිමමබ්ලිනා හතා.
- 3066. රත්තිඤ්ච වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුට්ඨරාජස්ස බහු අධමමිකො ජනො.
- 3067. සා නුන පුන රෙ පකකා විකාලෙ හත්තමාහරි,
හත්තහාරිං අපෙකඛනොතා හතො ඵාලෙන සාලියො.
- 3068. ඵවං හඤ්ඤතු පඤ්ඤාලො සඛයාමෙ අසිතා හතො,²
යථාහමජ්ජ පහටො ඛීරඤ්ච මෙ පවටටිතං.³
- 3069. යං පසු ඛීරං ජමෙඛති පසුපාලඤ්ච භිංසති.⁴
කිං තත් බ්‍රහ්මදත්තස්ස යං නො ගරහතෙ⁵ භවං.
- 3070. ගාරසෙහා බ්‍රහ්ම පඤ්ඤාලො බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො,
අරකඛිතා ජානපද අධිමමබ්ලිනා හතා.
- 3071. රත්තිඤ්ච වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුට්ඨරාජස්ස බහු අධමමිකො ජනො.
- 3072. චණ්ඩා අටනකා ගාවී යං පුරෙ න දුහාමසෙ,
තං දුනි අජ්ජ දෙහාම ඛීරකාමෙහුප්පුතා.
- 3073. ඵවං කඤ්ඤතු පඤ්ඤාලො විපුත්තො විපප්පුකඛතු,
යථායං කපණා ගාවී විපුත්තා පරිධාවති.

- 1. අත්තනා - චී.
- 2. දණ - චී.
- 3. පවතතිතං - සයා.
- 4. ඵාලං විභිංසතිං - මජ්ඣං.
- 5. ගරහතො - චී.

3064. නිව ගොවිය, යම්බඳු වූ තෝ තමා ම අපරාධ කොට රජුට ආප කරන්නෙහි ද එබඳු තෝ බ්‍රහ්මදත්ත රජුට නිකරුණේ කිපුණෙහි ය.

3065. බ්‍රහ්මණය, මම බඳුන් රජුට ධර්මයෙන් (කරුණු ඇතිව) කීපෙමි. රජු විසින් ජනපද වැසියෝ නො රක්තා ලද්දහ. ඔහු විසින් අධර්ම අයබදු ගැනුමෙන් ඔහු පෙළන ලද්දහ.

3066. රාත්‍රියෙහි සොරු පැහැර ගනිති. දවල් කාලයෙහි අධර්මයෙන් අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිති. පාපී රජුගේ රටෙහි නොදැනුම් ජනයා බොහෝ ය.

3067. ඒ මාගේ භාය්‍යා තොමෝ දෙවනුව පිය විකාලයෙහි බත් ගෙනාවා ය. බත් ගෙනෙන නැනැත්තිය ගැන අපෙක්ෂා ඇත්තේ වීම්. එවිට සාලිය තෙමේ සිවැලින් හැනුණේය යි ගොවියා කියේ ය.

3068. අද යම්සේ දෙන විසින් මම පහරදෙන ලද්දෙමි ද, මාගේ කිරි බඳුනක් පෙරළන ලද ද, මෙසේ ම පඤ්ඤාල රජ තෙම, යුද්ධ භූමියෙහි කඩුවෙන් ගසන ලද්දේ නැසේවා යි ගොපල්ලෙක් කී ය.

3069. දෙන කිරි බඳුන පෙරළුවා ය. ගොපල්ලාටත් හිංසා කළා ය. යන යමක් ඇද්ද පින්වත, එහිලා යම් හෙයකින් නුඹ බ්‍රහ්මදත්ත රජුට ගර්භා කරන්නෙහි නම්, ඒ කවර හෙයකින් ද?

3070. බ්‍රහ්මණය, පඤ්ඤාල රජ තෙමේ ගර්භා කළ යුත්තෙකි. බ්‍රහ්මදත්ත රජු විසින් ජනපද වැසියෝ නො රක්තා ලද්දහ නො- දැනුම් අයබදු ගැනුමින් නසන ලද්දහ.

3071. රාත්‍රියෙහි සොරු පැහැර ගනිති. දවල් කාලයෙහි අය- බදු ගන්නෝ පැහැර ගනිති. පාපී රජුගේ රටෙහි ජනයා බොහෝ සෙයින් අධාර්මික වේ.

3072. නපුරු වූ පැන දුවන්නා වූ මේ දෙන යම් හෙයකින් පෙර නො දෙවුමෝ ද, අද කිරි කෑමැති රාජපුරුෂයන් විසින් උපද්‍රව වූවාහු ඇය දෙවමහ.

3073. මේ දුප්පත් ගවදෙන පුත්‍රයාගෙන් වෙන් වූවා, වැළැපෙමින් ඔබමොබ දුටයි ද එසේ ම පඤ්ඤාල රජ තෙම පුත්‍රයාගෙන් වෙන් වූයේ හඬවා, පුත්‍රයන්ගෙන් වෙන් වූයේ වියළේවා යි ගම් දරුවෝ ආප කළහ.

- 3074. යං පසු පසුපාලස්ස පබ්බමෙය්‍ය රවෙය්‍ය වා,
කොතිධ අපරාධස්ථි බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො.
- 3075. අපරාධො මහාබ්‍රහ්ම බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො,
අරකත්තා ජානපද අධිමුඛලිනා හතා.
- 3076. රත්තික්ඛ වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්ථි කුටරාජස්ස¹ බ්‍රහ් අධිමුඛකො ජනො
කථං නො අසිකොසස්ථා බීරපා හක්ඛන්තෙ පජා.
- 3077. එවං ඛජ්ජතු පක්ඛාලො හතො යුද්ධො සපුත්තකො,
යථාහමජ්ජ ඛජ්ජාමී ගාමකෙහි² අරක්ඛන්තො.
- 3078. න සබ්බභුතෙසු වීධෙනති රකඛං
රාජානො මණ්ඩක මනුස්සලොකෙ,
නෙත්තාවතා රාජා අධිමුඛවාරී
යා තාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධම්මා.
- 3079. අධිමුඛරූපො චත බ්‍රහ්මවාරී
අනුජජියං³ භාසස්ථි⁴ ඛනතියස්ස,
වීලුපමානාය⁵ පුටුපජාය
පුජෙසි රාජං පරමපචාදං.⁶
- 3080. සචෙ ඉදං බ්‍රහ්මො සුරජ්ජකං සියා
චීතං රට්ඨං මුදිතං විසසනනං,
භුත්වා බලීං අගගපිණ්ණක්ඛො කාකා
න මාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධම්මාති.

ගන්ධතික්ඛක* ජාතකං.

ත්‍රිසති ත්‍රිපාතො නිට්ඨිතො.

තසුඤ්ඤානං:

කිංජද කුමහජයඤ්ඤිසජදානන
අථ පණ්ඩිත සමභව සීරකමපී,
දකරකඛස්ස පණ්ඩිරතාසවරො
අථ සංඛුල තික්ඛකදෙවපුත්තොති.

---

1. කුඛං - වී,
2. ගාමකෙහි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. අනුජජියං - වී, මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. භාසස්ථි - වී.
5. වීලුපමානාය - මජ්ඣං,
6. පරමපචාදං - වී, ස්‍යා.
* ගන්ධ තික්ඛක - ස්‍යා.

3074. දරුවෙහි, ගවයා නම් ගොපල්ලා වෙත දුවන්නේ ය. ගොපල්ලා දැක කැමැත්තෙන් ය. මෙහි ලා බලදන් රජුගේ කවර නම් අපරාධයක් ඇත්තේ ද?

3075. මහාබ්‍රාහ්මණය, බලදන් රජුගේ අපරාධය නම්: රජු විසින් දනව්වැස්සෝ නොරක්ෂා ලද්දහ. අධර්ම අයබදු ගැනීමෙන් පෙළන ලද්දහ.

3076. රාත්‍රියෙහි සොරු පැහැර ගනිති. දවල් නො දැහැමී අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිති. පව්වු රජුගේ රටෙහි නො දැහැමී ජනයා බොහෝ ය. කඩු කොපුව නනා ගැනීම පිණිස කිරිබොන වස්සෝ කෙසේ නම් නසනු ලැබෙද්ද?

3077. වනයෙහි උපන් මම ගම්වැසි කවුඩන් විසින් ඇඳකනු ලබමි ද? එසේ ම පඤ්ඤාල රජ තෙමේ යුද්ධයෙහි පුත්‍රයන් සහිත ව නසන ලද්දේ කනු ලබාවා.

3078. මණ්ඩුකය, මිනිස් ලොව රජවරු සියලු සතුන් කෙරෙහි ආරක්ෂාව නොපිහිටුවමින් තා වැනි ජීවත්වන්නකු කපුටෝ කන්නාහු ය යන යමක් වේ ද, මේ නිසා රජ තෙම අධාර්මික නො වේ යයි පුරෝහිතයා කියේ ය.

3079. බ්‍රාහ්මණ තෙම එකාන්තයෙන් අධර්ම ස්වභාවය ඇත්තෙක. රජුගේ කැමැත්ත අනුව ම කියන්නේ ය. බොහෝ සතුන් විනාශ කරනු ලබන කල්හි අතිශයින් දෙස් කියයුතු රජ පුදන්නේ ය.

3080. බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් මෙරට සමෘද්ධ වූ විශේෂයෙන් ප්‍රසන්න වූ ජනයා ඇති යහපත් රාජ්‍යයක් වන්නේ නම්, කවුඩෝ පුජාව වූ අග්‍ර පිණිස අනුභව කොට වාසය කෙරෙත්. මා වැනි ජීවත් වන්නකු කවුඩෝ නො කන්නාහ යි මැඩියා කී ය.

ගැටළු විසඳුම් ජාතක යි.

තිංසති නිප්‍රාධය නිමි.

එහි උද්දනය:

කිංඡකජාතක යැ කුම්භජාතක යැ ජයද්දිසජාතක යැ ඡද්දනන ජාතක යැ සම්භවජාතක යැ මහාකපිජාතක යැ දකරකඛසජාතක යැ පණ්ඩුකජාතක යැ සමබ්‍රලාජාතක යැ ගැටළු විසඳුම් ජාතක යැ යි දසයෙකි.

වනනාලීසනීපාතො

1. තෙසකුණ ජාතකං

- 3081. වෙසසනතරං නං පුච්ඡාමී සකුණා හද්දමඤ්චි තෙ,
රජ්ජං කාරෙතුකාමෙන කිංසු කීළිං කතං වරං.
- 3082. විරසසං වත මං තාතො කංසො බාරාණසීග්ගහො,
පමනො අප්පමනමපි¹ පිතා පුතනං අවොද්ධි.
- 3083. පඨමෙනෙව විතථං කොධං භාසං නිවාරයෙ,
තතො කිච්චානී කාරෙය්‍ය තං වතං² ආහු බතකීය.
- 3084. යං ත්වං තාත තපෙ³ කමමං පුබ්බතතමසංසයං,
රතො දුට්ඨො ව යං කඨිරා න තං කඨිරා තතො පුත.
- 3085. බතකීයසස පමනසස රට්ඨස්ථෙ රට්ඨවඩ්ඨන,
සබ්බෙ හොගා විතසසනතී රඤ්ඤ්‍ය තං චුච්චතෙ අසං.
- 3086. සිරී ව තාත ලකඛී⁴ ව පුච්ඡිතා එතදචුචුං,
උට්ඨානවිරියෙ පොසෙ රමාහං අනුසුයකෙ⁵.
- 3087. උසුයකෙ⁶ දුහදයෙ පුරියෙ කමමදුසකෙ,⁷
කාලකණ්ණි මහාරාජ රමතී වකභඤ්ජනී.
- 3088. සො ත්වං සබ්බසු⁸ සුහදයො සබ්බසං රකඛිතො භව,
අලකඛිං නුද මහාරාජ ලකඛියා භව නිවෙසනං.
- 3089. සලකඛී ධිතිසමපනො පුරියො හි මහග්ගතො,
අචිත්තානං කාසිපතී මූලං අග්ගඤ්ච ඡිඤ්ජනී.
- 3090. සකෙකාපි හි භුතපතී උට්ඨානෙ නප්පමජ්ජනී,
සකල්‍යාණෙ ධිතිං කත්වා උට්ඨානෙ කුරුතෙ මනො.
- 3091. ගඤ්ඤා පිතරො දෙවා සජීවා⁹ හොනති තාදිනො,
උට්ඨනතො අප්පමජ්ජනො අනුනිට්ඨනතී දෙවතා.

---

1. අපමනං - මජ්ඣං. අපමනං - ස්‍යා,
2. වත - මජ්ඣං.
3. තපො - වි. මජ්ඣං.
4. තාකලකඛී - සීචු.
5. අනුසුයකෙ - සීචු.

6. උසුයකෙ - සීචු.
7. දුසාකෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
8. සබ්බෙ සුහදයො - මජ්ඣං.
9. සාජීවා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

වහනාලීස නිපාතය

1. තෙසකුණ ජාතකය

3081. වෙස්සන්තර නම් පක්ෂිය, තට යහපතක් වේවා! රාජ්‍යය කරවනු කැමැත්තහු විසින් කවර නම් කෘත්‍යයක් කරන ලද්දේ යහපත් ද?

3082. පිය වූ කංස නම් බරණැස් රජතෙම බොහෝ කල් පමා වූයේ නොපමා වූ ද පුත්‍ර වූ ද මාගෙන් ප්‍රශ්නයක් විචාළේ යැ යි වෙස්සන්තර නම් බකමුණු පක්ෂියා වොදනා කෙළේ ය.

3083. පිය රජුනි, රජ තෙමේ, පළමු කොට බොරුව ද, දෙවනුව ක්‍රොධය ද, තෙවනුව ක්‍රීඩාශීලී ස්වභාවය ද දුරු කරන්නේ ය. ඉක්බිති රාජ්‍යකෘත්‍යයන් කරවන්නේ ය. එය රාජවුත යයි කීය.

3084. පිය රජුනි, පෙර කළා වූ යම් ඒ කර්මයක් එකාන්තයෙන් නුඹ තවන්නේ ද, රාගයෙන් රත් වූයේ දෙවෘයෙන් දුෂ්ට වූයේත් යම් කර්මයක් කරයි ද, ඉන්පසු නැවත ඒ කර්මය නො කරන්නේ ය.

3085. රට දියුණු කරන්නා වූ මහරජ, පමා වූ රජුගේ රටෙහි සියලු භොගයෝ වැනැසෙත්. ඒ පාපය රජුගේ යයි කියනු ලැබේ.

3086. පිය රජුනි, ශ්‍රී කාන්තාව ද කාලකණ්ණිය ද විචාරන ලද්දහු මෙය කීහ. ශ්‍රී නම් වූ මම උට්ඨානවීර්යය ඇති අනුතට ඊර්ෂ්‍යා නො කරන්නා වූ පුරුෂයා කෙරෙහි සිත් අලවමි යි කීවා ය.

3087. මහරජ, සම්පත් වක්‍රය බිඳින්නා වූ කාලකණ්ණි තොමෝ මෙරමාට ඊර්ෂ්‍යා කරන නපුරු සිත් ඇත්තා වූ යහපත් වැඩ දුෂ්‍ය කරන්නා වූ පුරුෂයා කෙරෙහි සිත් අලවයි.

3088. මහරජ, ඒ නුඹ සියල්ලන් කෙරෙහි සුභාද වව. සියල්ල රක්තෙක් වව. කාලකණ්ණිය දුරු කරව. ශ්‍රී කාන්තාවට වාසසථාන වව.

3089. කසි රට අධිපති රජුනි, ලක්ෂමිය සහිත වූ ප්‍රඥායෙන් හා වීර්යයෙන් යුක්ත වූ උසස් අදහස් ඇති පුරුෂ තෙම පස මිතුරන්ගේ මුල ද අඟ ද සිඳී.

3090. මහරජ, ශක්‍ර තෙමේ ද උට්ඨානවීර්යයෙහි ප්‍රමාද නො වේ. හෙ තෙමේ කුශලක්‍රියායෙහි ම දෛය්‍ය කොට උට්ඨානවීර්යයෙහි සිත පිහිටුවයි.

3091. ගඤ්චවයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද ඒ සක්රජුට සමාන ජීවිකා ඇත්තෝ ය. දෙවතාවෝ උත්සාසවත් වූ පමා නොවන්නා වූ ඔහු අනුව පවතීත්.

3092. සො අභ්‍රමතො අකුඤ්චා නාන කිච්චානි කාරය,
ව්‍යමස්සු ච කිච්චස්ස¹ නාලයො විඤ්ඤෙ සුඛං.
3093. තස්ථෙව නෙ වතනපද ඵසාව අනුසාසනී,
අලං මීතො සුඛාපෙතුං අමිත්තානං දුඛාය ච.
3094. සබ්බි² තුචං කුණ්ඩලිනී මඤ්ඤසි බතබඤ්චිනී,
රජ්ජං කාරෙතු කාමෙන කිංසු කිච්චං කතං වරං.
3095. දෙවි තාන පදකානි යඤ්ච සබ්බං පනිට්ඨිතං,
අලඤ්ඤසු ච යො ලාභො ලඤ්ඤසු අනුරකඛනා.
3096. අමච්චෙව නාන ජානානි ධීරෙ අඤ්ඤසු කොච්ඤෙ,
අනකඛාකිතච්චෙ³ තාන අසොඤ්ඤං අවිනාසකෙ.
3097. යො ච තං තාන රතෙඛයා ධනං යඤ්ඤෙව නෙ සියා,
සුතොච රථං සඛගඤ්ඤො සො නෙ කිච්චානි කාරයෙ.
3098. සුසඛගනීතනාජනො සයං විතතං අචෙකඛිය,
නිධිඤ්ඤා ඉඤ්ඤාඤ්ඤා න කරෙ පරපතනියා.
3099. සයං ආයං වයං ජඤ්ඤා සයං ජඤ්ඤා කතාකතං,
නිගගඤ්ඤො නිගගභාරහං පගගඤ්ඤො පගගභාරහං.
3100. සයං ජානපදං අඤ්චං අනුසාස රථෙසහ,
මා නෙ අධම්මකා දුතතා ධනං රථධිඤ්ඤා නාසස්සුං.
3101. මා ච චෙගො කිච්චානි කාරෙසි කාරයෙසි වා,
වෙගසා හි කතං කමමං මඤ්ඤෙ පච්චානුතපපති.
3102. මා නෙ අධිසරෙ මුච්ච⁴ සුඛාලහමඨිකොපිතං,
කොධසා හි බහු ඵීනා කුලා අකුලනං ගතා.
3103. මා නාන ඉසසරොමනීති අනායාය පතාරසී,
ඉඤ්චිතං පුරිසානඤ්ඤා මා නෙ ආසි දුචුද්දයො.

1. සකිච්චස්ස - මජ්ඣ., සඞ්ඤ.
2. සකිච්චි - මජ්ඣ., සඞ්ඤ.
3. අනකඛා කිං තච්ච - මජ්ඣ., සඞ්ඤ.
4. මුඤ්චා - මජ්ඣ., සඞ්ඤ.

3092. පියාණෙනි, ඒ නුඹ නොපමා වූයේ නොකිපියේ කටයුතු කළ මැනවි. කටයුතුවල වැයම් කරන්නේ මැනවි. අලස තෙමේ සැප නොවිඳී.

3093. මහරජ, ඒ මා කී ප්‍රකාශනයෙහි ම ඒ චූතපදයෝ වෙත්. මෝ නොමෝ මැ අනුශාසනා වන්නී ය. මිතුරන් සුවපත් කිරීමට ද සතුරන්හට දුක් පිණිස ද මෙය සමර්ථ වේ යයි වෙස්සන්තර නම් පක්ෂියා කීවේ ය.

3094. බත්ත නම් බකලුණු පක්ෂියාට සහෝදරිය වන කුණඛලිණිය, මා විසින් විවාරන ලද ප්‍රශ්නය කියන්නට හැක්කෙහි ද? රජය කරවනු කැමැත්තහු විසින් කවර කෘත්‍යයක් කරන ලද්දේ යහපත් ද?

3095. යමෙක්හි සියල්ල පිහිටියේ නම්, එබඳු පද දෙකකි. නොලද ලාභ ලබා ගැනුම ද ලද දෙය රැක ගැනුම ද යන දෙක ය.

3096. පියාණෙනි, ප්‍රාඥ වූ යහපතට දක්‍ෂ වූ දුකෙළියෙහි නොයෙදෙන්නා වූ ඇමතියන් භාණ්ඩාගාරිකාදී තනතුරුවල යෙදිය යුතු බව දැනගනු මැනවි.

3097. පියාණෙනි, නුඹගේ යම් ධනයකුත් වේ නම්, යම් ඇමතියෙක් එය රක්තේ ද, රිය සගන්නා රියදුරකු වැනි වූ හෙතෙම නුඹගේ කටයුතුවල යෙදවීම කරව.

3098. මනාකොට සංග්‍රහ කරන ලද ඇතුළත්හි වූ ජනය. ඇතිව තෙමේ ම වස්තුව බලා තැන්පත් කර තැබීම ද, ණය දීම ද කරන්නේ ය. අනුන් ලවා නොකරවන්නේ ය.

3099. තෙමේ ම අයවැය දැනගන්නේ ය. කළ නොකළ දේත් තෙමේ ම දැන ගන්නේ ය. නිග්‍රහ කටයුත්තට නිග්‍රහ කරන්නේ ය ප්‍රග්‍රහ කටයුත්තට ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ ය.

3100. මහරජ, ඒ දනව්වැස්සෝ නොදහැමී වූවාහු ධනයත් රටත් නොනසන්වා යි කියා දනව් වැස්සන්හට තමනට ප්‍රත්‍යක්ෂ කරැණින් අනුශාසනා කරන්නේ ය.

3101. පිරික්සා නොබලා වහා කටයුතු කරන්නෙක් නොවව. අනුන් ලවා කරවන්නෙක් හෝ නොවව. වහා කරන ලද කර්ම අනුව අඥාන තෙම පසුව තැවේ.

3102. පියාණෙනි, නුඹගේ සිත අකුශලය ඉක්මවා යන කල්හි අනුන්ගේ අකුශල කර්මයෙහි ඉතා දැඩිව කොප වී කටයුතු නොකරව. ක්‍රොධයෙන් වනාහි බොහෝ සමෘද්ධි වූ කුලයෝ අකුල බවට ගියාහ.

3103. පියාණෙනි, මම අධිපති වෙමි යි අන්‍යයා අනර්ථයට නොබස් වව. නුඹගේ රාජ්‍යයෙහි ස්ත්‍රීන්ට ද පුරුෂයන්ට ද දුකෙක් නොවේවා.

3104. අපෙන ලොමහංසස්ස රඤ්ඤා කාමානුසාරිනො,
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති රඤ්ඤා තං වුවචනෙ අසං.

3105. තඤ්ච නෙ චන්තපද ඵසාච අනුසාසනී,
දක්ඛස්සුද්ධි පුඤ්ඤකරො අසොණොඤා අවිනාසකො
සීලවස්සු¹ මහාරාජ දුස්සීලො විනිපාතීකො.

3106. අපුච්ඡමහා කොසියගොතතං කුණ්ඩලීනිං තථෙච ච,
තං දනි වදෙහි ජමබ්බක බලානං බලමුක්ඛමං.

3107. බලං පඤ්චිධං ලොකෙ පුරිසස්සිං මහගගනෙ,
තස්ස බාහුබලනකාම වරිමං වුවචනෙ බලං.

3108. භොගබලඤ්ච දීසාවු දුතියං වුවචනෙ බලං,
අමච්චබලඤ්ච දීසාවු තතියං වුවචනෙ බලං.

3109. අභිජච්චබලඤ්ච තං චතුස්සං අසංසයං,
යානි ඵතානි සබ්බානි අධිගණ්ඨානි පණ්ඩිතො.

3110. තං බලානං බලසෙඨං අග්ගං පඤ්ඤාබලං වරං,
පඤ්ඤාබලෙත්‍රපස්සදො අස්සං විඤ්ඤි පණ්ඩිතො.

3111. අපි වෙ ලහති මජ්ඣෙ ජීතං ධරණිමුක්ඛමං,
අකාමස්ස පසංගා වා අඤ්ඤා තං පටිපජ්ජති.

3112. අභිජාතොපි වෙ භොති රජ්ජං ලඤ්ඤාන බතනියො,
දුප්පඤ්ඤා හි කාසිපති සබ්බන්තපි න ජීවති.

3113. පඤ්ඤා සුතං විනිච්ඡති
පඤ්ඤා කිත්තිසීලොකවඩ්ඪනී,²
පඤ්ඤාසහිතො නරො ඉධ
අපි දුතෙඛි³ සුඛානි⁴ විඤ්ඤති.

3114. පඤ්ඤාඤ්ච ඛො අසුස්සුසං න කොචි අධිගච්ඡති,
බහුස්සුතං අනාගමො ධම්මඨං අවිනිබ්භුජං.

1. සීලවාස්සු - මජ්ඣං.
2. පසංගං - සීමු.
3. කිත්ති - මජ්ඣං.
4. සුඛානු - මජ්ඣං.

3104. පහ වූ ලොමුදහ ගැනුම් ඇති කැමැති පරිදි හැසිරෙන්නා වූ රජුගේ සියලු භොගයෝ වැනසෙත්. එහි පාපය වේ යයි කියනු ලැබේ.

3105. මහරජ, නුඹගේ මේ පුශ්නයෙහි ම වුතපදයෝ ඇතුළත් වෙත්. මෝ ම අනුශාසනාව යි. දූන් පින් කරන රාසොඩ නොවූ වස්තුව විනාශ නො කරන දක්ෂයෙක් වව. මහරජ, සිල්වතෙක් වව. දුස්සීලයා වනාහි නිරයෙහි වැටෙන්නේ යයි කුණ්ඩලිනිය කීවා ය.

3106. පුත්‍ර ජම්බුකය, තොපගේ කොසිය ගොනු ඇති වෙස්සන්තර නම් සහෝදරයා ද එසේ ම කුණ්ඩලිනී, නම් සහොදරිය ද රාජ ධර්මය විවාලෙමු. දූන් නුඹ බල අතුරින් උතුම් බලය කුමක් ද යි කියව.

3107. මහරජ, මහත් අදහස් ඇති පුරුෂයා කෙරෙහි ලෙව්හි පවත්නා බලය පස් ආකාර ය. එහි කායබලය නම් ලාමක බලයයි කියනු ලැබේ.

3108. දීර්ඝායුෂ ඇති මහරජ, සම්පත්බලය දෙවැනි බලය යි කියනු ලැබේ. දීර්ඝායුෂ ඇති මහරජ, අමාත්‍යබලය තුන්වැනි බලයයි කියනු ලැබේ.

3109. ඒ ජාති සම්පත්තියෙන් ඇතිවූ බලය නිසැකයෙන් සතරවැනි බලය යි. යම් මේ සියලු බල කෙනෙක් වෙද්ද නුවණැත්තේ ඒ සියල්ල (ඥාන බලයෙන්) යටපත් කෙරේ.

3110. බලයන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨබලය වූ ද අග්‍ර වූ ද ඒ ප්‍රඥා බලය ඉතා උතුම් ය. ප්‍රඥාබලයෙන් යුක්ත වූ පණ්ඩිත තෙම අභිවාද්ධියට පැමිණේ.

3111. ඉදින් අඥාන තෙමේ සම්පතින් පිරුණා වූ උතුම් වූ පෘථිවිය ලබා ද එය නුවණැති අන්‍යයෙක් බලහත්කාරකම් කොට හෝ ඔහුගේ නොකැමැත්ත තිබිය දී උදුරා ගනී ද,

3112. කසි රට අධිපති මහරජ, විශිෂ්ඨ ජාති ඇති ඤත්‍රිය වුව ද රාජ්‍යය ලැබගත් නමුත් අඥානයෙක් වන්නේ නම්, ඒ සියලු රාජ්‍යය ඇති ව ජීවත් වන්නට අසමත් වේ.

3113. ප්‍රඥා තොමෝ අසන ලද්ද විනිශ්චය කරන්නී ය. ප්‍රඥා තොමෝ කීර්තිසෝෂය හා ලාභ සත්කාර වඩන්නී ය. ප්‍රඥායෙන් යුත් මනුෂ්‍ය තෙම මෙලොව දුක් ඇති වූ කල්හි ද උපාය කුශලනායෙන් ක්‍රියා කොට සැප විඳියි.

3114. නුවණැත්තන් සෙවනය නො කොට බහුශ්‍රැතයන් කරා නො එළඹ දෑහැමී නො දෑහැමී කරුණු විනිශ්චය නො කොට ස්වභාව කාරණයෙහි පිහිටා සිටීමෙන් පමණක් කිසිවෙක් නුවණ නො ලබයි.

3115. යො ව ධම්මවිභාගඤ්ඤ භාඤ්ඤධර්මාදී අනන්දිතො¹,
අනුච්ඡන්ති කාලොන තමෙලං² තස්ස ඉජ්ඣති.³

3116. අනායතන⁴ සීලස්ස අනායතන සෙවිතො,
න නිබ්බන්දියකාරිස්ස සමමදෙඤ්ඤා විපච්චති.

3117. අජ්ඣකතඤ්ඤි පසුතතස්ස තථායතනසෙවිතො,
අනිබ්බන්දියකාරිස්ස සමමදෙඤ්ඤා විපච්චති.

3118. යොගප්පයොගසම්බන්ධං සම්භතසස්සානුරකර්මනං,
තානී කං තාත සෙවසසු මා අකමමාය රුක්ඛි
අකමුත්තා ව දුමමෙධා නළාගාරංච සීදති.

3119. ධම්මං වර මහාරාජ මානාපිතුසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3120. ධම්මං වර මහාරාජ සුතතදරෙසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3121. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමච්චෙසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3122. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3123. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3124. ධම්මං වර මහාරාජ රටෙධෙසු ජනපදෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3125. ධම්මං වර මහාරාජ සමුඤ්ඤානමනෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

1. මනන්දිතො - මජ්ඣං.
2. කමමෙලං - සිඞ්ඞි.
3. සිජ්ඣති - මජ්ඣං.
4. නානායතන - වී.

3115. දැන කුශලකර්ම විභාගය දන්නා වූ සුදුසු කාලයෙහි උත්සාහ කරන්නා වූ අනලස් වූ යමෙක් ඒ ඒ කාලයෙහි කළමනා කටයුතු කෙරේ ද ඔහුගේ ඒ ක්‍රියා ඵලය සමාද්ධ වේ.

3116. දුස්සීලකම් කරන්නා වූ ඵබදු ම දුස්සීල පුද්ගලයන් ආශ්‍රය කරන්නා වූ කලකිරී කටයුතු කරන පුද්ගලයාගේ කුශලකර්ම විපාකය මැනවින් විපාක නො දේ.

3117. තමා පිළිබඳව ද අනිත්‍යාදී වශයෙන් සලකන්නා වූ ඵබදු ම සිල්වකුන් ඇසුරු කරන්නා වූ නො කලකිරී කටයුතු කරන්නාගේ කුශලකර්ම විපාකය මනා කොට විපාක දේ.

3118. යෙදිය යුතු කරුණෙහි යෙදීමට සුදුසු වූ ප්‍රඥාව ද, රැස් කරන ලද ධනය රක්ෂා කරන්නා වූ ප්‍රඥාව ද, යන දෙක සහ පෙර කී ප්‍රඥාවන් ද යන සියල්ල පියාණෙනි, නුඹ සෙවනය කරව. නිකරුණෙහි ධනය නො නසව. නුසුදුසු කටයුතු කිරීමෙන් අනුවණ පුද්ගල තෙමේ හුණ ගසින් කල ගෙයක් දිරා වැටෙන්නා සේ ගැලේ යයි ජම්බුක තෙම කියේ ය.

3119. මහරජ, මවුපියන් කෙරෙහි කළමනා උපසාහාන ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3120. ඤේය මහරජ, අඹු දරුවන් කෙරෙහි කළමනා යුතුකම් කිරීම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3121. ඤේය මහරජ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි කළමනා යුතුකම් කිරීම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3122. මහරජ, හස්ති අශ්වාදී වාහනයන් කෙරෙහි ද කළමනා යුතුකම් දහමිහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ග ලොකයට යන්නෙහි ය.

3123. මහරජ, ගම් නියමිතම් වැස්සන් කෙරෙහි අධික අයබදු ගැනීම් ආදිය නො කොට ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3124. මහරජ, රටවැසියා කෙරෙහි ද දැනවි වැසියා කෙරෙහි ද හිතවත් බව ඵලවිම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3125. මහරජ, මහණ බමුණන් කෙරෙහි ද සිව්පසය දීමාදී ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ග ලොකයට යන්නෙහි ය.

- 3126. ධම්මං චිර මහාරාජ මිගපකඛිසු ධක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං චිරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසසි.
- 3127. ධම්මං චිර මහාරාජ ධම්මො විණ්ණො¹ සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං චිරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසසසි.
- 3128. ධම්මං චිර මහාරාජ සඉඤ්ඤා² දෙවා සබ්බමකා,
සුචිණ්ණොන දිවං³ පතතා මා ධම්මං රාජ පමාදෙ.
- 3129. තසෙව තෙ වක්කපද ඵසාව අනුසාසනී,
සසඤ්ඤාසෙවිකලාණි සමතං⁴ සාමනං⁵ විදුති.

තෙසකුණජාතකං.

2. සරහධගජාතකං

- 3130. අලංකතා කුණ්ඩලිතො සුවසා
වෙච්චියමුක්තා ඵරුඛග්ගඛජො,
රජෙසහා තිට්ඨථ කෙනු තුමෙහ
කථං වො ජානනති මනුසසලොකෙ.
- 3131. අහමට්ඨකො භීමිරජො පනායං
කාලිඛරාජා පන උග්ගතො අයං,
සුසඤ්ඤාතානං ඉසීනං දසසනාය
ඉධාගතා පුච්ඡිතායෙමෙහ පඤ්ඤත.
- 3132. වෙහාසයං තිට්ඨති අනාලිකෙඛ
පථඤ්ඤො පණ්ණරසෙව චද්දෙ,
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව
කථං තං ජානනති මනුසසලොකෙ.
- 3133. යමාහු දෙවෙසු සුජපෙතීති
මසවාති තං ආහු මනුසසලොකෙ,
සදෙවරාජා ඉදමජ්ජ පතොතා
සුසඤ්ඤාතානං ඉසීනං දසසනාය.

- 1. සුචිණ්ණො - මජ්ඣ., සා.
- 2. ඉඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.
- 3. තිදිවං - ඵ.
- 4. සමතං - මජ්ඣ.,
- 5. සමනං - මජ්ඣ.,
- 6. භීම - මජ්ඣ.,

3126. ඝෛත්‍රිය මහරජ, මුව පක්ෂීන් කෙරෙහි අභය දනය කිරීම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3127. මහරජ, කුසල ධර්මයෙහි හැසිරෙව. පුරුදු කරන ලද ධර්මය තෙම සුව ඵලවයි. මහරජ, මෙලොව ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3128. මහරජ, කුශල ධර්මයෙහි හැසිරෙව. ශක්‍ර බ්‍රහ්මයන් සහිත වූ දෙවියෝ ධර්මයෙහි හැසිරීමෙන් දෙවිලොවට ගියහ. මහරජ, ධර්මයෙහි නොපමා වව.

3129. ඒ ප්‍රශ්නයෙහි ම ඒ චූතපදයෝ ඇතුළත් වෙති. මෝ තොමෝ ම අනුශාසනාව වන්නී ය. නුවණැත්තන් ඇසුරු කරමින් යහපත් ගුණයෙන් යුක්ත ව තෙම ම මේ ගුණයන් හොඳින් දැන සමාදන් ව මේ අනුශාසනාවන් නො ඉක්මවා පිළිපදුව යි අවවාද කෙළේ ය.

තෙසකුණ ජාතක යි.

2. සරභඩග ජාතකය

3130. අලංකාර ලෙස සැරසුණු කුණ්ඩලාහරණ පැලැන්ද වූ යහපත් වස්ත්‍ර ඇන්ද වූ චෛද්‍රියභී මැණික්වලින් හා මුකුවලින් ද සරසන ලද මිටි ඇති කඩු බඳිනා ලද රටේස්වර වූ නුඹ වහන්සේ මෙහි සිටින්නහු ය. නුඹ වහන්සේ කවරහු ද? කෙසේ නම් හඳුනාද් ද?

3131. මම අටියක නම් වෙමි. මෙතෙම වනාහි භීමරථ නම් වෙයි. ප්‍රකට ව පෙනෙන මෙතෙමේ කලිභුරජ ය. අපි මනා සංවර ඇති සෘෂීන් දැකුමටත් සරභංග ශාස්තෘවරයාගෙන් ප්‍රශ්න අසන්නටත් මෙහි පැමිණියෙමු.

3132. අනාර්ඝ්‍ය නම් වූ අභයෙහි පසළොස්වක්හි අභස් මැදට වත් වන්ද්‍රයා මෙන් සිටින්නෙහි ය. මහත් අනුභාව ඇති යක්ෂය නුඹ විචාරමි. මිනිස් ලොව තා කෙසේ දනිද්ද? කියා ය.

3133. දෙවියන් අතර සුපම්පතී යයි යමකු ගැන කියද්ද, මිනිස් ලොවැ ඔහුට “මසවා” යි කියන්. ඒ සක්දෙවරජ වන මම මනා සංවර ඇති සෘෂීන් දැක්මට අද මෙහි පැමිණියෙමි.

- 3134. දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා
මහිඤ්ඤා ඉඤ්ඤාපපනතා,
විඤ්ඤා නෙ අධිරෙ පසනාවිනො
යෙ ජීවලොකෙත් මනුස්සසෙට්ඨා.
- 3135. ගජො ඉසිනං විරදිකඛිතානං
කායා වුතො ගච්ඡති මාචතෙන,
ඉතො පටිකකම සහස්සනෙතන
ගජො ඉසිනං අසුචි දෙවරාජ.
- 3136. ගජො ඉසිනං විරදිකඛිතානං
කායා වුතො ගච්ඡතු¹ මාචතෙන,
විචිත්තපුප්පං සුරභිංව මාලං
ගජං එතං පාටිකඛිතම භනෙත
න හෙත් දෙවා පටිකකුලසඤ්ඤිතො.
- 3137. පුරිඤ්ඤෙ භුතපතී යසසී
දෙවනමිඤ්ඤෙ මසවා සුජමපතී,
ස දෙවරාජා අසුරගණසමඤ්ඤො
මකාසමාකඛිති පඤ්ඤා²පුච්ඡතු.
- 3138. කොතෙවිමෙසං ඉධ පණ්ඩිතානං
පඤ්ඤා පුට්ඨා නිපුණෙ ව්‍යාකරිස්සති,
නිණ්ණඤ්ඤා රඤ්ඤං මනුජාධිපානං
දෙවනමිඤ්ඤං ව වාසවස්ස.
- 3139. අයං ඉසී සරභඤ්ඤා යසසී
යතො ජාතො විරතො මෙච්ඡනසමා,
ආචරිය³පුතො සුවිතීතරුපො
සො නෙසං පඤ්ඤානි ව්‍යාකරිස්සති.
- 3140. කොණ්ඩඤ්ඤා පඤ්ඤානී වියාකරොහි
යාවනති තං ඉසයො සාධුරුපා,
කොණ්ඩඤ්ඤා එසො මනුජෙසු ධම්මා
යං වුඛච්චමාගච්ඡති එස භාරො.
- 3141. කතාවකාසා පුච්ඡන්තු භොතොතා
යං කිඤ්ඤි පඤ්ඤං මනසාභිපජ්ඣිතං,
අහං හි තං තං වො වියාකරිස්සං
ඤ්ඤා සයං ලොකමිමං පරඤ්ඤා.
- 3142. තතො ව මසවා සකෙකා අක්ඛෙසී පුරිඤ්ඤෙ,
අපුච්ඡි පට්ඨමං පඤ්ඤං යඤ්ඤාසී අභිපජ්ඣිතං.

---

1. ගච්ඡති - වි.
2. පඤ්ඤා - මජ්ඣ. පඤ්ඤා - වි.
3. ආචර - මජ්ඣ.

3134. ස්වාමීනි, මහත් සාද්ධි ඇති සාද්ධි ගුණයෙන් යුත් සෘෂි වරු මෙහි රැස්වූවා යැයි අප විසින් දුරදීම අසන ලද්දහ. ස්වාමීනි, මේ මිනිස් ලොව මනුෂ්‍ය ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යම් සෘෂිවරයෙක් වෙත් නම් ඔවුන් පැහැදුණා වූ සිහින් මම වදිමි.

3135. දහසක් නුවණැස් ඇති දිව්‍යරාජය, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති තාපසවරුන්ගේ ශරීරයෙන් නික්මෙන ගඳ වාතයෙන් ගෙන යයි. ශක්‍රය, මෙතැනින් ඉවත් වුව. සෘෂිවරුන්ගේ ගඳ අපිරිසිදු යැයි තාපස තෙම කීයේ ය.

3136. ස්වාමීනි, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති සෘෂිවරුන්ගේ කයින් නික්මෙන ගඳ සුළඟින් යේවා. සුවඳැති විසිතුරු මලක් මෙන් ද මල් මාලාවක් මෙන් ද අපි මේ ගඳ කැමැත නෙමු. මේ ගඳෙහි ලා දෙවියෝ පිළිකුල් සංඥා ඇත්තෝ නො වෙත්.

3137. පෙර දන්දුන් හෙයින් පුරිඤ්ඤ නම් වූ භූතයන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ බැවින් භූතපති නම් වූ පරිවාර සම්පත්තීන් යුත් දෙවියන්ගේ ප්‍රධානියා හෙයින් දෙව්‍යානම්ඤ නම් වූ පෙර ජාතියක වශයෙන් මස නම් වූ සුජා නම් අසුර කන්‍යාවගේ ස්වාමී බැවින් සුප්ඵපති නම් වූ දෙවියන්ගේ සිත් අලවන බැවින් දෙවරාජ නම්වූ අසුර සමුහයා මඩින්නා වූ ඒ ශක්‍ර තෙම ප්‍රශ්න අසන්නට බලාපොරොත්තු වෙයි.

3138. මෙහි සිටින පණ්ඩිතයන් අතුරෙන් කවරෙක් නම් රජුන් කිදෙනා විසින් ද ශක්‍රයා විසින් ද අසන ලද සියුම් ප්‍රශ්න විසඳන්නේ ද?

3139. පරිවාර සම්පත් ඇති උපන්දු සිට ම මෙවුන්දමින් වැළැකුණු පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ පුත්‍ර වූ ඉතා කීකරු වූ සරභංග නම් යම් මේ සෘෂිවරයෙක් වේ නම් හෙ මොවුන්ගේ ප්‍රශ්න විසඳන්නේ ය.

3140. කොණ්ඩකුඤ්ඤ ගොත්‍ර ඇත්තා වූ සෘෂීන් වහන්ස, ප්‍රශ්න විසඳනු මැනවි. යහපත් ස්වභාවය ඇති සෘෂිවරු තොප යදිත්, කොණ්ඩකුඤ්ඤ ගොත්‍ර ඇති සෘෂිවරයාණන් වහන්ස, නුවණින් වැඩි දියුණු වූ යම් බදු වාද්ධියකු වෙතොත් ප්‍රශ්න විසඳීම භාරය ඔහු අයත් ය යන මෙකරුණ මිනිසුන් කෙරෙහි පවත්නා ස්වභාවයෙකි.

3141. යම් කිසි ප්‍රශ්නයක් සිතින් කැමතිවන ලද ද කරන ලද අවකාශ ඇත්තෝ එය අසන්නා, මෙලොවත් පරලොවත් දැක දැන මම ඒ ඒ ප්‍රශ්න තොපට විසඳන්නෙමි.

3142. ඉක්බිති යහපත දන්නා වූ පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍ර තෙම සිත්හි ලා සලකන ලද යම් ප්‍රශ්නයෙක් වී නම් ඒ ප්‍රථම ප්‍රශ්නය අසුවේ ය.

3143. කිංසු වධිකා න කදවී සොවති
කිසසප්පහානං ඉසයො විණ්ණයනති,
කසසීධ චුතං ඵරුසං බලෙඵ
අකබ්භි මෙ කොණ්ඩකඤ්ඤ ඵතමස්මං.
3144. කොධං වධිකා න කදවී සොවති
මකබ්පහානං ඉසයො විණ්ණයනති,
සබ්බසං චුතං ඵරුසං බලෙඵ
ඵතං බන්ති උතතමමාහු සනෙතා.
3145. සකකා උභිතං වචනං තිතිකබ්භු
සදිසසස වා සෙට්ඨතරසස වාපි,
කඵනඤ්ඤ භීතසස වචො බමෙඵ
අකබ්භි මෙ කොණ්ඩකඤ්ඤ ඵතමස්මං.
3146. භයා හි සෙට්ඨසස වචො බමෙඵ
සාරමභගෙතු පන සාදිසසස,
යො වීධ භීතසස වචො බමෙඵ
ඵතං බන්ති උතතමමාහු සනෙතා.
3147. කඵං චිජඤ්ඤ චතුමට්ඨරුපං
සෙට්ඨං සරිකබ්බං අඵවාපි භීතං,
වීරුපරුපෙන වරන්ති සනෙතා
තසමා හි සබ්බස වචො බමෙඵ.
3148. න හෙතමස්මං මහතීපි සෙනා
සරාජිකා යුජ්ඣමානා ලහෙඵ,
යං බන්තිමා සප්පරියො ලහෙඵ
බන්තිබලසසුපසමන්ති වෙරා.
3149. සුභාසිතනො අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඤ්ඤ බුහි,
යථා අහු දණ්ඩකී නාළිකී¹
අඵස්සුතො කලාබු වාපි රාජා,
තෙසං ගතිං බුහි සුපාපකමුතං
කඤ්ඤිපපනනා ඉසීතං විහෙයකා.
3150. කිසං හි² වචජං අවකිරිය³ දණ්ඩකී
උච්ඡිතනචුලො සජනො සරට්ඨො,
ඤ්ඤාලනාමෙ නිරයමඤ්ඤ පචචති
තසස චුලිබ්බානි පතන්ති කායෙ.

1. නාළිකරො - මජ්ඣං,
2. කිසඤ්ඤි - මජ්ඣං,
3. අවකිර - මජ්ඣං,

3143. කුමක් නසා කිසි කලෙක ශොක නො කෙරේ ද? සෘෂිහු කවරකුගේ ප්‍රභාණය වර්ණනා කරද් ද? මේ ලොකයෙහි කවරක්හු කියන ලද පරුෂ වචනය ඉවසන්නේ ද? කොණ්ඩඤ්ඤය, ඒ කාරණය මට කියව.

3144. ක්‍රොධය නසා කිසි කලෙක ශොක නො කරමි. ගුණ-මකු ගතිය ප්‍රභාණය කිරීම සෘෂිහු වර්ණනා කරත්. සියල්ලන් ම කියන ලද පරුෂ වචනය ඉවසන්නේයැ. සත්පුරුෂයෝ එය උතුම් ඤාණිකිය යයි කීහු.

3145. කොණ්ඩඤ්ඤකුමනි, සමානයකුගේ හෝ තමනට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨයකුගේ හෝ යන දෙදෙනාගේ පරුෂ වචන ඉවසන්නට පිළිවන. නීවයාගේ වචන කෙසේ නම් ඉවසිය හැකි දැ යි යන මේ කරුණ මට ප්‍රකාශ කරනු මැනැවි.

3146. ශ්‍රේෂ්ඨයාගේ වචන බියෙන් ඉවසන්නේ ය. කරණුකාරිය-කරණය හෙතුකොට සමානයාගේ වචන ඉවසන්නේ ය. යමෙක් වනාහි භීතියාගේ පරුෂ වචන ඉවසා නම් එය උතුම් ඤාණිකිය යයි කීහ.

3147. සතර ඉරියව්වෙන් වැසී ගිය ස්වභාවය ඇත්තහු ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කියාත් සමාන යයි කියාත් වැළිදු භීතිය කියාත් කෙසේ නම් දැන ගන්නේ ද? උතුම් සත්පුරුෂයෝ ද ලාමකයන්ගේ ස්වරූපයෙන් හැසිරෙත්. එහෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨ-සමාන-පහත් යන සියල්ලන්ගේ ම පරුෂ වචන ඉවසන්නේ ය.

3148. ඉවසනසුලු සත්පුරුෂ තෙම යම් අර්ථයක් ලබයි ද, යුද කරන්නා වූ රජුන් සහිත මහසෙනඟ ද මෙබඳු අර්ථයක් යහපතක් නොලබන්නේ ය. ඉවසීමේ බලයෙන් වෛරයෝ සන්හිඳෙත්.

3149. නුඹ වහන්සේගේ සුභාෂිතය දනුමෝදන් ව අන් ප්‍රශ්නයක් නුඹ අනින් විචාරමි. එබැවින් එය කියනු මැනවි. දණ්ඩකී නම් රජ ද නාළිකීර නම් රජ ද අර්ජුන නම් රජ ද කලාබු නම් රජ ද යන මොවුහු යම් සේ වූහු නම් අතිශයින් කරන ලද පාප ක්‍රියා ඇත්තා වූ ඔවුන්ගේ පරලොව ගමන ගැන කියනු මැනවි. සෘෂිත්භට වෙහෙස කළා වූ ඔවුහු කොහි උපන්නෝ ද?

3150 දණ්ඩකී නම් රජ තෙම කීසවච්ඡ නම් තාපසයාට අවමන් කොට සපිරිවරින් රටවැසියා සහිත ව සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ (ප්‍රණිෂ්ඨාවක් නැතිව) කුක්කුල නම් නරකයෙහි පැසෙයි. ඔහුගේ ශරීරයෙහි සහලභුරු වැටේ.

3151. යො සංකල්පනෙ පබ්බතේ¹ අභේදයි¹
 ධර්මං භවන්තො සමණො අද්දසමක,
 තං නාලිකීරං සුනඛා පරකු
 සමගමම බාදන්තී විච්ඡුමානං.

3152. අඵඡ්ඡනො නිරයෙ භවතිසුලෙ
 අඵංසිරො පතීනො උභිපාදෙ,
 අඛිතීරසං ගොතමං භෙදයිචා
 බන්තී. තපස්සං විරභුභවාරිං.

3153. යො ධර්මඛයො පබ්බතං² අභේදයි³
 බන්ති. වදානං සමණං අද්දසකං,
 කලාවුච්චිං උපපජ්ජී උච්චති
 මහාපජාපං කට්ඨකං භයානකං.

3154. ඒතානි සුඛා නිරයානි පඤ්චනො
 අඤ්ඤානි පාටිට්ඨනරානි වෙසු,
 ධර්මං වරෙ සමණඛානමණෙසු
 ඵචං කරො සභනුපෙත්ථ ධානං.

3155. සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන
 අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තද්ධික ඛුච්චි,
 කථං විධං සීලවනං වදන්ති
 කථං විධං පඤ්ඤවජානං වදන්ති,
 කථං විධං සප්පරිසං වදන්ති
 කථං විධං නො සිරි නො ජහාති.

3156. කායෙන වාචය ව යො ධ සංකල්පනො
 මනසා ව කිඤ්චි න කරොති පාපං,
 න අභවන්තො අලිකං භවන්ති³
 තථා විධං සීලවනං වදන්ති.

3157. ගමනිර පඤ්ඤං මනසා විචිතායං
 නාවචානිතං⁴ කමම කරොති ලුඤ්ඤං,
 කාලාගතං අඤ්ඤං න රිඤ්ඤාති
 තථා විධං පඤ්ඤවනං වදන්ති.

1. අභේදයි - මජ්ඣං.
 2. පබ්බතං - මජ්ඣං.
 3. භවන්ති - මජ්ඣං.
 4. නාවචානිතං - මජ්ඣං, සං.

3151. යම් රජෙක් කිසිවකුට දුෂ්ට වේතනා පහළ නො කළ සන්තිද්වන ලද පව ඇති (දසකුශල ධර්ම සංඛ්‍යාත) බණ දෙශනා කරන්නා වූ සංයත වූ නිරපරාධ වූ පැද්දන් වෙහෙසුයේ ද, වැද-පෙන්නා වූ ඒ නාලිකීර නම් රජ පරලෙව්හි දී සුනබයෝ රැස්ව කා දමත්.

3152. තවද අර්ජුන නම් රජ තෙම දුවසීම් ඇති බොහෝ කල් රක්තා ලද බඹසර ඇති ගෞතම ගොත්‍රයෙහි වූ අංගීරස නම් වූ තාපසයන් හිංසා කොට සන්සුල නම් නිරයෙහි හිස යටිකුරු ව පා උඩුකුරුව වැටුණේ වෙයි.

3153. යම් රජෙක් ඝෞන්තිය ප්‍රකාශ කරන්නා වූ නිරපරාධ වූ සන්තිද්වන ලද පව ඇති පැවිද්දකු කඩ කඩ කොට සින්දේ ද කලාවූ නම් ඒ රජ තෙම භයානක වූ කටුක වූ මහත් දුක් ඇත්තා වූ අවිච්චියේ ඉපද පැයේ.

3154. ශක්‍රය, නුවණැත්තේ මේ නරකයන් ද මෙයටත් වඩා ලාමක (පාපිෂ්ඨකර) නරකයන් ද අසා දැන මෙහි (මෙලොව) මහණ බමුණන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙන්නේ ය. මෙසේ කරන්නා වූ පුද්ගල තෙම දෙවිලොවට පැමිණෙන්නේ යයි ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3155. නුඹ වහන්සේගේ සුභාෂිතය උනුමෝදන් ව වෙන ප්‍රශ්න-යක් නුඹ වහන්සේ අතින් විචාරම්. එය ද කියනු ලැනවි. කෙබඳු වූවහු සිල්වත් යැ යි කියද්ද? කෙබඳු වූවහු නැණවත් යැ යි කියද්ද? කෙබන්දකු සන්පුරුෂ යැ යි කියද්ද? කෙබඳු පුද්ගලයකු සම්පත්ති තොමෝ අත් නො හරි යයි කියද්ද?

3156. යමෙක් මෙලොව කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද සංයම වූයේ කිසි පාපයක් නො කරයි ද තමා හෙතු කොටගෙන පවා බොරුවක් නො කියා ද එබඳු පුද්ගලයා සිල්වතෙකැයි කියත්.

3157. ගැඹුරු වූ ප්‍රශ්න සිතින් සිතමින් යමෙක් අනිගයින් අවැඩදයක රෝදු කරම නො කෙරේ ද, සුදුසු කාලයට පැමිණියා වූ අර්ථපදය හෙවත් යහපත් කටයුත්ත හිස් නො කරයි ද, එබඳු වූවහු ප්‍රඥාවත් පුද්ගල යයි කියත්.

- 3158. යො වෙ කතඤ්ඤ කතවෙදි ධීරො
කල්‍යාණමිත්තො දළොහනති ව හොති,
දුබ්බිකාස සකකාච කරොති කිච්චං.
තථාවිධං සප්පුට්ඨං වදන්ති.
- 3159. එතෙහි සබ්බෙහි ගුණෙහුපෙතො
සද්ධො මුදු සංවිහාගී වදඤ්ඤ,
සඛගාහකං සබ්ලං සණ්ඨවාචං.
තථාවිධං නො සිරි නො ජහාති.
- 3160. සුභාසිතනොන අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඛක චූහි,
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤ ධම්මං.
පඤ්ඤඤච කං සෙට්ඨතරං වදන්ති.
- 3161. පඤ්ඤ හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති
නකඛාතරාජාරිව තාරකානං,
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤ ධම්මො
අනවාසිකා පඤ්ඤවතො භවන්ති.
- 3162. සුභාසිතනොන අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඛක චූහි,
කථංකරො කිත්තිකරො කිමාවරං
කිං සෙවමානො ලහනීධ පඤ්ඤං.
පඤ්ඤාසීදනී¹ පටිපදං වදෙහි
කථං කරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.
- 3163. සෙවෙථ චුඛෙඪි නිපුණෙ ඛහුඤ්ඤතෙ
උග්ගාහකො පරිපුච්ඡකො² සියා,
සුණෙය්‍ය සකකච්ච³ සුභාසිතානි
එවංකරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.
- 3164. ස පඤ්ඤවා කාමගුණෙ අවෙකඛති
අනිච්චතො දුකඛතො රොගතො ව,
එවං විපසසී පජහාති ඡන්දං
දුකඛසු කාමෙසු මහංඝායෙසු.
- 3165. සචීතරාගො පච්චෙනෙය්‍ය දෙසං
මෙතනං විතනං භාවයෙ අපපමාණං,
සබ්බෙසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං
අනිඤ්ඤො චුහමමුපෙති යානං.

---

1. පඤ්ඤාසීදනී - වී. මජ්ඣං.
2. වපරිපුච්ඡකො - සීචු
3. සකකච්චං - මජ්ඣං.

3158. යම් ප්‍රාඥයෙක් කළගුණ දන්නේ කෘතොපකාර සලකන්නේ යහපත් මිතුරන් ඇත්තේ දෘඪ භක්ති ඇත්තේ ද දුකට පැමිණියා වූ තම යහළුවාගේ කටයුත්ත සකස්කොට කෙරේ ද, එබඳු පුද්ගලයා සන්පුරුෂයා යයි කියත්.

3159. ලෙකී සියලු ගුණයන්ගෙන් යුත් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාවූ මෘදු වචන ඇත්තා වූ ලද දෙය බෙදගෙන පරිභෝග කරනසුලු වූ යාවකයන්ගේ වචන දන්නා වූ යමෙක් වේ ද, සිව්සඟරා වතින් සංග්‍රහ කරන්නා වූ මිහිරි වචන ඇත්තා වූ සිලුටු වචන ඇත්තා වූ එබඳු පුද්ගලයා සම්පත්ති නොමෝ අත් නොහරි යයි කියේ ය.

3160. කුඹ වහන්සේගේ සුභාමිය අනුමෝදන් ව වෙනත් ප්‍රශ්නයක් කුඹ වහන්සේ අතින් විචාරමි. එබැවින් එය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. ශීලයන් සම්පත්තියන් සන්පුරුෂ ධර්මයන් ප්‍රඥාවන් යන මේවා අතුරෙන් කවරක් ඉතා ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කියද්ද?

3161. තරු අතුරෙන් වන්දියා ම ප්‍රධාන වන්නාක් මෙන් නොහොත් සෙසු හැම තරු වන්දියා ම පිරිවරාගෙන සිටින්නාක් මෙන් කුශලයෝ වනාහි ප්‍රඥාව ශ්‍රේෂ්ඨ කොට ඇත්තෝ ම ය. යම් භයකින් ශීලයන් ඵෙශ්වයඨයන් සන්පුරුෂ ධර්මයන් යන මේ තුන ම ප්‍රඥාවන්තයා පසුපස යන්නාහු වෙද්ද? එහෙයිනි.

3162. කුඹ වහන්සේගේ සුභාමිය අනුමෝදන් ව වෙන ප්‍රශ්නයක් කුඹ වහන්සේ අතින් විචාරමි. එබැවින් එය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. කෙසේ කරන්නේ කීනම් කර්මයක් කරන්නේ කීමෙකැ හැසිරෙන්නේ කවරකු සෙවනය කරන්නේ (මෙලොව) ප්‍රඥාව ලබා ද? දන් ප්‍රඥාව ලබාගැනීම පිණිස පිළිවෙත ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. ලේනුෂ්‍ය තෙම කෙසේ කරන්නේ නුවණැත්තේ වේද?

3163. ප්‍රඥායෙන් වැඩි සිටි, සියුම් කරුණු දැනීමෙහි සමත් බොහෝ ඇසුපිරුනැත් ඇත්තන් සෙවනය කරන්නේ ය. ඉගෙන ගත්තේ ප්‍රශ්න විචාරන්නක් වන්නේ ය. සුභාමියන් ඉතා සැලකිල්ලෙන් අසන්නේ ය. මෙසේ කරන්නා වූ ලේනුෂ්‍ය තෙම නුවණැත්තේ වෙයි.

3164. ඒ නුවණැත්තේ පංච කාමයන් අතිත්‍ය වශයෙන් ද, දුක් වශයෙන් ද, රෝග වශයෙන් ද, බලයි. මෙසේ නුවණින් බලන තැනැත්තේ දුක් වූ භවත් බිය එළවන්නා වූ කාමයන් කෙරෙහි ආශාව තදංග ප්‍රහාණ වශයෙන් දුරු කරයි.

3165. ශක්‍රය, තදංග ප්‍රහාණ වශයෙන් කාමයන් ප්‍රහීණ වූ ඒ විතරාහි පුද්ගල තෙමේ නව ආඝාත විස්තූයෙන් හටගන්නා ද්වේෂය දුරු කොට සියලු සත්‍වයන් කෙරෙහි දඩු බහාතබා අප්‍රමාණ වූ මෙමඟී සිත දියුණු කරන්නේ ය. නින්දා නො ලබන්නේ බුඞ්ම ලොකයට උපපත්ති වශයෙන් එළඹෙයි.

- 3166. මහිඤ්චියං¹ ආගමනං අහොසි
 නවමධක භීමරජාස වාසි,
 කාලිසුරාජසස ව උග්ගතාසස
 සබ්බස² වො කාමරාගො පභීනො.
- 3167. එවං මෙනං පරවිනතවෙදී
 සබ්බස නො කාමරාගො පභීනො,
 කරොති ඕකාසමනුග්ගහාය
 යථාගතිං තෙ අභිසමභවෙම.
- 3168. කරොමි ඕකාසමනුග්ගහාය
 තථා හි වො කාමරාගො පභීනො,
 එරාඵ කායං විජුලාය පීතියා
 යථා ගතිං මෙ අභිසමභවෙඵ.
- 3169. සබ්බං කරියසාම නවානුසාසනං
 යං යං තුවං වසබ්බි හිරිපසස,
 එරාම කායං විජුලාය පීතියා
 යථා ගතිං තෙ අභිසමභවෙම.
- 3170. කතායං වච්ඡසස කිසසස පුජා
 ගච්ඡන්තු හොනොතා ඉසයො සාධුරුපා,
 ක්කානෙ රතා හොඵ සද සමාහිතා
 එසා රතී පබ්බජිතාසස සෙට්ඨා.
- 3171. සුඤ්චාන ගාථා පරමඤ්චසසනිතා
 සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතො,
 තෙ වෙදජාතා අනුමොදමානා
 පසානාමු දෙවා දෙවපුරං යසසසිනො.
- 3172. ගාථා ඉමා අකථාති සුඤ්චාසුජනා
 සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතො,
 යො කොචිමා අට්ඨිකකා සුඤ්චොයා
 ලභෙඵ පුබ්බාපරියං විසෙසං
 ලඤ්චාන පුබ්බාපරියං විසෙසං
 අදාසනං මච්චුරාජාස ගච්ඡ.
- 3173. සාලිසසරො සාරිපුතො මොණ්ඩියරො නාම කසසපො,
 පබ්බතො අනුරුද්ධා ව කච්චායනො ව දෙවලො.
- 3174. අනුසියොසා ව ආනඤ්ඤ කිසවච්ඡො ව කොලිතො,
 නාරදෙ පුඤ්ඤො මනනාජ පුතො සෙසපරියා බුද්ධපරියා
 සරභඤ්ඤා ලොකනාලො එවං ධාරෙඵ ජාතකන්ති.

සරභභගජාතකං.

---

1. මහඤ්චියං - මජ්ඣං,
 2. සබ්බස - වි. මජ්ඣං,

3166. අට්ඨක නම් රජ කුමරුගේ ද භීෂික රජුගේ ද ප්‍රසිද්ධ වූ කලිඟු රජු ගේ ද මෙහි පැමිණීම මහත් සමෘද්ධි ඇත්තක් විය. ඔබ සියල්ලන්ගේ ම කාම රාගය තෙම තදංග වශයෙන් ප්‍රහීණ වූයේ යැයි තාපස තෙම කීයේ ය.

3167. පරසින් දන්නා තාපසයාණන් වහන්ස, එය එසේ ම ය. අප සියල්ලන්ගේ කාමරාගය තදංග වශයෙන් ප්‍රහීණ විය. අපට අනුග්‍රහ පිණිස පැවිදි විමට අවකාශ කරව. කුම වහන්සේගේ නිෂ්පත්තිය යම්සේ ද එබඳු නිෂ්පත්තියට අපි පැමිණෙන්නෙමු යි රජවරු කීහ.

3168. මහරජුනි, එසේ ම ය. තොපගේ කාමරාගය ප්‍රහීණ ය. අනුග්‍රහ කොට පැවිදි විමට අවකාශ කරමි. මහත් වූ ධ්‍යාන ප්‍රීතියෙන් කය පිනවයි. මාගේ නිෂ්පත්තිය යම්සේ ද එබඳු නිෂ්පත්තියට පැමිණෙමි යි තාපස තෙම කීයේ ය.

3169. මහත් ප්‍රඥා ඇති තාපසයන් වහන්ස, කුම වහන්සේ යමක් යමක් කියන්නෙහි ද? කුම වහන්සේගේ ඒ සියලු අනුගායනා පිළිපදිමි. මහත් ධ්‍යාන ප්‍රීතියෙන් කය පිණවමි, කුම වහන්සේගේ නිෂ්පත්තිය යම්සේ ද එබඳු නිෂ්පත්තියට පැමිණෙන්නෙමු යි රජවරු කීහ.

3170. චින්තනී, කිසිවච්ඡ තාපසයන්හට මේ පූජාව කරන ලදී. සෘෂිහු යහපත් ස්වභාව ඇත්තෝ යෙත්වා, හැම කල්හි ධ්‍යානයෙහි ඇළුණාහු එකඟ වූ සිත් ඇත්තාහු වූහ. පැවිද්දහට මේ ඇල්ම ග්‍රෙෂ්ඨ ය.

3171. පණ්ඩිත වූ සෘෂිහු විසින් මනා කොට කියන ලද පරමාර්ථයෙන් යුත් වූ ගාථාවන් අසා සතුටු වූ පිටිවර ඇත්තා වූ ඒ දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙලින් දෙවිලොවට ගියහ.

3172. පණ්ඩිත වූ සෘෂිවරයා විසින් අර්ථවත් වූ ද ව්‍යාකරණ සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූ ද මේ ගාථාවෝ මනා කොට කියන ලද්දහ. යම් කිසිවෙක් මේ ගාථාවන් අර්ථ වශයෙන් මෙතෙහි කොට අසන්නේ නම් හේ ප්‍රථම - ද්විතීය ධ්‍යානයන් ලබන්නේ ය. ප්‍රථම ද්විතීය ධ්‍යාන ලබා මෘත්‍යුරාජයාගේ නො දැකීමට ද (නිවනට ද) යන්නේ ය.

3173. එකල්හි සාලිස්සර නම් තාපස තෙම දන් ගාරිපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේ ය. මෙණ්ඩිස්සර නම් තාපස තෙම කාශ්‍යප තෙරණුවෝ ය. පබ්බත නම් තවුස් තෙම අනුරුද්ධ තෙරුන් වහන්සේ ය. දෙවල නම් තවුස් තෙමේ කප්ඵායන සඨවිරයන් වහන්සේ ය.

3174. අනුසිංස නම් තවුස් තෙමේ ආනන්ද සඨවිරයන් වහන්සේ ය. කිසිවච්ඡ නම් තවුස් තෙමේ කොලිත නම් විය. නාරද නම් තාපස තෙම පුණ්ණිම නිකායී පුත්ත තෙරණුවෝ ය. සෙසු පිරිස බුදු පිරිස විය. සරභංග නම් බොධිසසු තෙමේ දන් බුදුවූ ලොකනාථයන් වහන්සේ යයි ජාතකය මෙසේ දරා ගනිමු යයි වදාළ සේක.

3. අලමුබුසාජාතකං

- 3175. අථබ්බවී බ්‍රහ්‍ය ඉන්ද්‍ර චත්‍රභූ ජයතං පිතා,
දෙවකඤ්ඤං පරාහෙකවා සුධම්මොයං අලමුබුසං.
- 3176. මිඤ්ඤ දෙවා තං යාවනතී තාවතීංසා සඉන්ද්‍රකා,
ඉසිපලොභිතෙ ගච්ඡ ඉසිසිඛං අලමුබුසෙ.
- 3177. පුරායං අමෙහ අවෙචනී චතවා බ්‍රහ්මචරියවා,
නිබ්බානාභීරතො වුද්ධො තසස මග්ගානි ආචර.
- 3178. දෙවරාජ කිමෙච කං මමෙච තුවං සිසඛසී,
ඉසි පලොභිතෙ ගච්ඡ සතනී අඤ්ඤපි අච්ඡරා.
- 3179. මාදිසියො පචරා චෙච අසොකෙ නන්දනෙ චනෙ,
තාසමපී හොතු පරියායො තාපි යනතු පලොභිකා.
- 3180. අද්ධා හී සච්චං හණ්ඨි සතනී අඤ්ඤපි අච්ඡරා,
තාදිසියො පචරා චෙච අසොකෙ නන්දනෙ චනෙ.
- 3181. න තා ඵචං පජානනතී පාරිචරියං පුමංගතා,
යාදිසං කං පජානාසි නාරී සබ්බඛග සොහනෙ.
- 3182. කිමෙච ගච්ඡ කල්‍යාණි ඉන්ද්‍රීනං පචරා චසී,
තචෙච චණ්ණරූපෙන චසමානාපයිසසසි.¹
- 3183. න චාහං න ගමීසසාමී දෙවරාජෙන පෙසිතා,
වීහෙමී චෙනං ආසාදුං උග්ගතෙජො හී බ්‍රාහ්මණො.
- 3184. අනෙකෙ නිරයං පතතා ඉසිමාසාදියා ජනා,
ආපනතා මොහසංසාරං තසමා ලොමානී හංසයෙ.
- 3185. ඉදං චකාන පකකාමී අච්ඡරා කාමචණ්ණිනී,
මිසසා මිඤ්ඤතුමිච්ඡනතී ඉසිසිඛං අලමුබුසා.

---

1. සචසමානයිසසසි - මජ්ඣ. 2. මිසසිතු - මජ්ඣ.

3. අලම්බුසා ජාතකය

3175. ඉක්බිති වක්ත්‍ර නම් අසුරයා මැඩ පැවැත් වූ ජයප්‍රාප්ත ව දෙවියන්ගේ පිතෘස්ථානයෙහි වැජඹෙන්නා වූ මහත් අනුභාව ඇති ශක්‍ර තෙම සුධර්මා නම් දිව්‍ය සභායෙහි පරීක්ෂා කොට දැන අලම්බුසා නම් දිව්‍ය කන්‍යාවට ඉමය කියේ ය.

3176. පුරුෂයන් කෙලෙස් මිශ්‍රණයෙන් මිශ්‍ර කරන හෙයින් මිශ්‍රා නම් වූ සෘෂීන් පොලොබවා ලිමෙහි දක්ෂ අලම්බුසාවනි, ශක්‍රයා සහිත තච්ඛිසා වැසි දෙවියෝ ඉසිසිංග තාපසයා පොලොබවීමට තිට යාදිඤ්ඤ, කෙරෙත්, එහි යව.

3177. එමඛා අලම්බුසාව, චුත රක්තා බුග්මවාරි වූ ඒ ඉසිසිංග තාපසයා ගුණයන්ගෙන් වැඩි සිටියේ නිවන්හි ඇලුණේ ය. මොහු අපගේ විෂය ඉක්මවා යන්නට පෙර ඔහුගේ දෙව්ලොව යන මාර්ගයන් ආවරණය කරව.

3178. දිව්‍යරාජයාණෙනි, කිම නුඹ වහන්සේ මේ දෙව්ලොව සෘෂීන් පොලොබවීම පිණිස මාම දක්නෙහි ද? තවත් අප්සරාවෝ ඇත්තාහු නො වෙද්දැ යි අලම්බුසාව ප්‍රශ්න කළා ය.

3179. ශොක රහිත වූ නන්දන වනයෙහි මා වැනි අප්සරා-වෝද මට වඩා උතුම් අප්සරාවෝ ද ඇත්තාහ. ඔවුනට මේ ගමන් වාරය වේවා. ඔදුහු ද තදුසා පොලොබවීමට යෙත්වා.

3180. එකාන්තයෙන් ම තෝ ඇත්තක් කියව. ශොක රහිත නන්දන වනයෙහි තී භා සමාන වූ ද තිට වඩා උතුම් වූ ද තවත් අප්සරාවෝ ඇත්තාහ.

3181. සියලු අංගයන්ගෙන් හොබනා වූ අලම්බුසාවනි, පුරුෂයකු වෙත ගියා වූ ඒ අප්සරාවරු තී යම් යම්බඳු පාරිචය්‍යයක් දැන්නී නම්, එය නොදන්නාහ.

3182. යහපත් තැනැත්තිය, තෝ ම යව. තී ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් උතුම් වන්නී ය. තිගේ ම වර්ණයෙන් ද රූප සම්පත්තියෙන් ද ඒ තාපසයා වසභයට පමුණුවා ගන්නෙහි ය.

3183. දෙවර්ජහු පිටත්කර යවන ලද මම නො යන්නෙමි නො වෙමි. එහෙත් මේ තච්ඛාට ළාවන්නට බිය වෙමි. ඒ තාපස තෙම උග්‍ර තෙජස් ඇත්තේ ය.

3184. සෘෂීන් පොලොබවීමට ගිය බොහෝ දෙන මොහයෙන් සංසාරයට බැසගත්තාහු නිරයට පැමිණියහ. ඒ නිසා ලොමුදහ ගනිත්.

3185. පුරුෂයන් කැමතිවන ගරීර වර්ණයක් ඇති පුරුෂයන් ක්ලෙශයෙන් මිශ්‍ර කරන්නා වූ අලම්බුසා නම් ඒ අප්සරාව මේසේ කියා ඉසිසිංග තදුසා ක්ලෙශයන්ගෙන් මිශ්‍ර කරන්නට ගියා ය.

3186. සා ව තං වනමොගයන ඉසිසිඳෙන රකබ්බං,
බිලිබ්බි¹ජාලකසඤ්ජනං සමනතා අඛච්චියොජනං.

3187. පාතොව පාතරාසමභි උදනභසමයං පටී,
අගබ්බං පරිවජ්ජනතං ඉසිසිඳං උපාගමී.

3188. කානු විජ්ජුරිවාහාසි ඔසධි විය තාරකා,
විචිතනවජ්ජාහරණො ආමුතනමණිකුණුලා.

3189. ආදිවච්චණ්ණසඛතාසා ගෙමව්ඤනගන්ධිනී,
සඤ්ඤතුරු මහාමායා කුමාරී චාරුදසසනා.

3190. විලාකා² මුදුකා සුද්ධා පාද තෙ සුප්පතිරිඪිතා,
කමනා³ කමනියා තෙ හරනනියෙව මෙ මනො.

3191. අනුපුබ්බා ව තෙ උරු නාගනාසසමුපමා,
විමච්චා තුයහං සුභසාණි අඛබ්බස ඵලකං යථා.

3192. උපුලසෙසව කිඤ්ඤකා නාභි තෙ සාධු සඤ්ඤිතා,
සුරාකඤ්ඤාඤ්ජනසෙසව දුරතො පටිදිසසති.

3193. දුච්චා ජාතා උරජා අවණ්ටා සාධුච්චුද්දා,
පයොධිරා අප්පනිතා අඛච්චලාඤ්ජමා ඵතා.

3194. දීසා කම්බුතලාහාසා ගීවා ඵණ්ණයාකා යථා,
පණ්ඩරාවරණා වග්ගු වතුඤ්ජනසනිහා.

3195. උද්ධග්ගා ව අධග්ගා ව දුමග්ගපරිමජ්ජිතා,
දුච්චා නෙලසමුහුතා දිනතා තව සුදසසනා.

3196. අපණ්ඩරා ලොහිතතා ජිඤ්ඤකඵලසනිහා,
ආයතා ව විසාලා ව නෙතනා තව සුදසසනා.

3197. නාතිදීසා සුසම්මච්චා කනකබ්බාසමොචිතා,
උතතමඛරුහා තුයහං කෙසා වඤ්ජනගන්ධිකා.

3198. යාවතා කසිගාරකඛා වාණිජානඤ්ඤා යා ගති,
ඉසිතඤ්ඤා පරකඛනතං සඤ්ඤතානං තපසසිතං.

1. බිලි - මජ්ඣ.
2. විලකා - මජ්ඣ.
3. ගමනා - මජ්ඣ., සයා.

3186. ඕ තොමෝ ද ඉසිසිංග තාපසයා විසින් රක්තා ලද රත් කරවී ගසින් ගැවසීගන්නා වූ භාත්පස යොදුනක් පමණ වූ ඒ වනයට වැද.

3187. පෙර බත්කාලයෙහි ඉර උදවන්නා වූ උදෑසන ම අමදිමින් ගිනිහල් ගෙහි සිටියා වූ ඉසිසිංග තාපසයන් වෙතට එළැඹියා ය.

3188. විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසුණු අමුණන ලද මිණි-කොඩොල් ඇති තී විදුලියක සේ ද ඔසවී තරුව සේ ද බලෙන්නෙහි ය. තෝ කවර තැනැත්තියක් ද?

3189. සුයඹ රශ්මිය වැනි වර්ණ ඇති, රත්සඳන් සුවදැති තෝ මනා වට වූ උරුයුග්ම ඇත්තී ය. මහා මායා ඇත්තී ය. ලදරුවයස් ඇත්තී ය. මනොඥ දැකුම් ඇත්තී ය.

3190. තෝ සිහින් වූ ඉහටියක් ඇත්තී ය. සියුමැලි ය. නිර්මල ය. තිගේ පාදයෝ මනාව පිහිටියෝ ය. ගමන්කරන්නා වූ තෝ ඉතා කමතිය ය. මාගේ සිත ඇද ගන්නී ම ය.

3191. තිගේ කලවා යුවළ පිළිවෙළින් මහත් ය. ඇත් හොඬයක් බඳු උපමා ඇත්තේ ය. තිගේ ඉතා විශාල වූ උකුල රත් පෝරුවක් මෙනි.

3192. මනාව පිහිටියා වූ තිගේ නාභිය උපුල් කර්ණිකාවක් බඳු ය. කළ අඳුනෙන් පිරිගියාක් මෙන් දුරට දක්නා ලැබේ.

3193. තිගේ පයොධර යුවළ ලෙහි හටගත් නැටි රහිත ව මනාව පැන නැගුණා වූ කිරි රඳා පවන්නා වූ මලානික නො වූ සමවට කුඩා ලබු ගෙඩියක් දෙකට කසා නැබුවාක් මෙනි.

3194. දික් වූ මිහිඟු බෙරයකට සමාන බැබැළීම් ඇති තිගේ ශ්‍රීවය ඒණි උවකුගේ බඳු ය. මනහර දෙනොල් දිවට බඳු පැහැයෙන් යුතුව.

3195. නිදෙස් හනුමස් කෙළවර හටගන්නා වූ උඩුදත් හා යටි දත් දැහැටිවලින් පිරිමදින ලද්දහු ඉතා දැකුම්කලු ය.

3196. කළපැහැ මුල ඇති රතුපැහැ අග ඇති ඔලිඳ ඇට බඳු තිගේ ඇස් දික් වූයේත් මහත් වූයේත් ඉතා දැකුම්කලු ය.

3197. ඉතා දික් නොවූ මානවීන් මට කරන ලද්ද වූ රත්-පණායෙන් පිරන ලද තිගේ හිසෙහි වූ කෙස් සඳුන් සුවද ඇත්තේ ය.

3198. යම් තාක් සිසාන්නාහු ගෙරින් රක්තාහු ද, වෙළඳුන්ගේ යම් ස්වභාවයක් වේ ද සංයම ඇත්තා වූ තපස් රක්තා සෘෂිවරුන්ගේත් යම් පරාක්‍රමයකුත් වේ ද.

- 3199. න තෙ සමසමං පසෙස අසමිං පඨවිමණිඛලෙ,
කො වා කං කසස වා පුකො කථං ජානෙමු තං මයං.
- 3200. න පඤ්ඤාකාලො හද්දනො කසසපෙවං ගතෙ සතී,
එහි සමම රමිසසාම උහො අසිංක අසසමෙ
එහි තං උපගුහිසසං රතීතං කුසලො හවි.
- 3201. ඉදං වඤ්ඤා පකකාමී අවජරා කාමවණ්ණිනී,
මිසසා මිසෙසකුමිවජනනී ඉසිසිඛං අලමුඤ්ඤා.
- 3202. සො ව වෙගෙන නිකුතම ඡෙතො දැනුපරකකමං,
තමුඤ්ඤාමාසු වෙණිසු අජ්ඣපුකො පරාමිසී.
- 3203. තමුදුවක කලාණි පලිසසජි සුසොහනා,
වටි තමනි බුහමවරියා යථා තං අථ තොසිතා.
- 3204. මනසා අගමා ඉදං වසනතං නදුනෙ වනෙ,
තසසා සඤ්ඤාමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤාපරා.
- 3205. පලලඛනං පහිණි බිප්පං සොවණ්ණං සොපවාහනං,
ස උතතරවජ්ජපඤ්ඤාසං සහසසපටිකකුතං.
- 3206. තමෙනං තස්ස ධාරෙසි උරෙ කඤ්ඤාන සොහනා,
යථා එකමුඤ්ඤානංව තිණි වසසානි ධාරමි.
- 3207. විමදෙ තිහි වසෙසනි පබුජකිඤ්ඤාන බුහමණො,
අද්දසාසි හරිතරුකො සමනතා අනියායනං.
- 3208. නවපකතවනං ජුලලං කොකිලාගණසොසිතං,
සමනතා ස විලොකෙතො¹ රුදං අසසුනි වකමි.
- 3209. න ජුහෙ න ජපෙ මනෙත අග්නිහුකං පහාපිතං,
කොතූ මෙ පාරිවරියාය පුබ්බං විතං පලොහමි.
- 3210. අරකඤ්ඤා මෙ විහරතො යො මෙ තෙජාහ සමිතං,
නානාරතනපරිපුණ්ණං නාවංව ගණි අණ්ණවෙ.

1. පවිලොකෙතො - වී, මජ්ඣං.

3199. මේ පොළොව මඩුල්ලෙහි තොපට සමයකු නො දැක්කෙමි. කුඹ කවරෙක් ද? කාගේ පුත්‍රයෙක් ද? අපි තොප කෙසේ දනිමු ද?

3200. කාශ්‍යප ගොත්‍ර ඇති තාපසයාණෙනි, මෙසේ කුඹගේ සිත පැවැති කල්හි ප්‍රශ්න කිරීමට කල් නො වෙයි. කුඹට වැඩෙක් ම වේවා. මිත්‍ර තාපසය, අපි දෙදෙනා අපගේ ආශ්‍රමයෙහි අහිරමණය කරන්නෙමු. එව කුඹ වැළඳූ ගන්නෙමි යි කුඹ පස්කම් සුව විදින්නදින් අතුරෙන් දක්ෂයෙක් වව යි අලම්බුසාව කීවා ය.

3201. පුරුෂයන් කැමැති වන්නා වූ ගරීර වර්ණයක් ඇත්තා වූ පුරුෂයන් ක්ලෙශයන් හා ජිග්‍ර කරන්නා වූ අලම්බුසා නම් ඒ අප්සරාව ඉසිසිංග තාපසයා ක්ලෙශයෙන් මිශ්‍ර කරනු කැමැත්තී මෙසේ කියා ගියා ය.

3202. තාපස තෙමේ ද සෙමින් යන ගමන අත්හැර වෙගයෙන් නික්ම ගොස් ඇය වෙතට පැමිණියේ උතුම් කෙස් වැටිය ගෙන පිරිමැද්දේ ය.

3203. ඉතා ශෝභමාන වූ කලාණ දර්ශන ඇති ඕ තොමෝ පෙරළා නැවතී තවුසා වැළඳගත්තී ය. එසේ වැළඳගැනීමෙන් බ්‍රහ්ම. වයඹයෙන් චුත වූ කල්හි ශක්‍රයා යම්සේ සිතී ද, එය සිදු වූයේ ය. එකල්හි අලම්බුසා තොමෝ ද සතුටු කරන ලද්දී ය.

3204. අලම්බුසා තොමෝ නන්දන වනයෙහි වසන්නා වූ ශක්‍රයා වෙත සිතීන් පැමිණියා ය. දෙවියන්ට උතුම් වූ ශක්‍ර තෙම ඇයගේ සිතුවිල්ල දන-

3205. ශක්‍ර තෙමේ ද, පිරිවර සහිත වූ මත්තෙහි වසන ලද ඇතිරිලි පනසක් ඇති කොඳු පලස් දහසක් අතුරන ලද්ද වූ ස්වර්ණමය පයඹංකයක් එවී ය.

3206. ශෝභන වූ අලම්බුසා තොමෝ ඒ මේ ඉසිසිංග තවුස්සු පුරා තුන්වර්ෂයක් ඒ පලහෙහි ලා ලෙහි හොවා දැරුවා ය.

3207. පහවූ මත් වීම් ඇති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ තෙවසකින් පිබිද ගිනිහල් ගෙය සම්පයෙහි නිල්වන්ව වැඩී ගිය ගස් දුටුවේ ය.

3208. තාපස තෙම කොච්චන් විසින් පවත්වන ලද නාද ඇති නවපත්‍රයෙන් සැදුම් ලත් පිපිගිය ඒ වනය භාත්පස බලා අඬමින් කඳුළු වගුරවන්නට පටන් ගත්තේ ය.

3209. යාග නො කෙළෙමි. මන්ත්‍ර ජප නො කෙළෙමි. භොමාග්නිය නසන ලදී. පරිවයඹයෙන් කවරෙක් නම් මාගේ සිත මෙයින් පෙර පෙළඹවී ද? කියා තවුස් තෙම කෑ ගසා ඇඬුවේ ය.

3210. අරණ්‍යයෙහි වසන්නා වූ මා විසින් ශ්‍රමණ තෙපසින් රැස් කරන ලද්ද වූ මහාසාගරයෙහි නොයෙක් රුවනින් උරිගිය නැවක් මෙන් වූ මාගේ ධ්‍යාන ගුණය යමෙක් පැහැර ගත්තේ නම් හේ කවරෙක් ද යි තාපස තෙම මුරගා කී ය.

- 3211. අභනෙන පාරිවරියාය දෙවරාජෙන පෙසිතා,
අවධිං විතං විකෙන්න පමාදා ඤං න බුජ්ඣසී.
- 3212. ඉමානි කිර මං තාතො කසුපො අනුසාසනී,
කමලාසරිසිඤ්ඤො තායො බුජ්ඣසී මාණව.
- 3213. උරෙ ගණ්ඛායො බුජ්ඣසී තායො බුජ්ඣසී මාණව,
ඉච්චානුසාසී මං තාතො යථා මං අනුකම්පකො.
- 3214. තඤ්ඤාභං වචනං නාකං පිතු වුඤ්ඤාසාසනං,
අරඤ්ඤා නිච්චුඤ්ඤාසාසනං සවාජ්ඣ ක්කායාමී එකකො.
- 3215. සොභං තථා කරිසසාමි ධිරස්සී ජීවිතො මෙ,
සුත වා තාදිසො භෙසසං මරණං වා මෙ භවිසසනී.
- 3216. තඤ්ඤ තෙජඤ්ඤා ජීරියඤ්ඤා ධිනිං ඤාතො සුවධස්සිතං,
සිරසා අග්ගභී පාදෙ ඉසිසිඛං අලබ්ඛාසා.
- 3217. මා මෙ කුජ්ඣ මහාවීර මා මෙ කුජ්ඣ මහාඉසී,
මහා අකො මයා විණ්ණො තිදසානං යසසසිතං
තයා පකමිතං¹ ආසී සබ්බං දෙවපුරං තද.
- 3218. තාවතියා ච යෙ දෙවා තිදසානඤ්ඤා වාසවො,
කඤ්ඤා භද්දෙ සුඛි භොභී ගච්ඡ කඤ්ඤා යථාසුඛං.
- 3219. තඤ්ඤ පාදෙ ගගෙකාන කතො ච නං පදංඛිණං,
අඤ්ඤාලිං උග්ගභෙකාන තමභා යානා අපකමි.
- 3220. යො තඤ්ඤා ආසී පලලඤ්ඤා සොවණ්ණො සොපවාහනො,
සලනතරච්ඡදපඤ්ඤාසො සහඤ්ඤපටිකකුතො
තමෙව පලලඤ්ඤා මාරුඤ්ඤා අගා දෙවානසනිකෙ.
- 3221. තමොකකමිව ආයතනිං ජලතනිං විජ්ජනං යථා,
පනිතො සුමනො විතො දෙවිජ්ජෙ අදද වරං.
- 3222. වරං වෙ මෙ අදෙ සසා සබ්බභුතානමිසසර,
න ඉසිපලොභිකා ගච්ඡ එතං සකක වරං වරෙතී.

අලබ්ඛාසාජාතකං.

1. සඵකමිතං.

3211. පින්වත් තාපසය, ශක්‍ර දිව්‍ය රාජයා පරිවයඹාව පිණිස මෙහෙයන ලද මම මාගේ සිතින් නුඹගේ සිත මැඩ පැවැත්වීමි, එය නුඹ වහන්සේ ප්‍රමාදයෙන් අවබෝධ නො කළහ.

3212. මාගේ පිය වූ කාශ්‍යප තෙම මට මේ වචන කීයේ ය. මාණවකය, ලියතඹර මල් වැනි ස්ත්‍රීහු වෙත්. ඔවුන් දැනගනුව' යි කීයේ ය.

3213. අනුකම්පා ඇත්තකු සේ මට මාගේ පිය වූ කාශ්‍යප තෙම අවවාද දෙනුයේ, මාණවකය, ළයෙහි මස්ගවු දෙකක් ඇති ස්ත්‍රීන් දැන ගනුව. ඒ ස්ත්‍රීහු තමන් වසභයට පැමිණියවුන් නසති යි දැනගනුව යි මෙසේ කීයේ ය.

3214. වයොවාද්ධ වූ ඒ පියාගේ අනුශාසනය මම නො පිළිපැද්දෙමි. මනුෂ්‍යයන් විරහිත වනයෙහි ඒ මම අද එකලා වැ වැලපෙමි යි තවුසා කීයේ ය.

3215. ඒ මම එසේ කරන්නෙමි. මාගේ ජීවිතයට නින්ද වේවා, නොහොත් මාගේ ජීවිතයෙන් ඇති එලය කුමක් ද? නැවත හෝ එබන්දෙක් වන්නෙමි. (නැතිව ගිය ධ්‍යාන ලබා ගන්නෙමි) නො එසේ නම් මාගේ මරණය හෝ වන්නේ යැ යි තාපසයා නැවතත් අධිෂ්ඨාන කර ගත්තේ ය.

3216. ඒ ඉසිසිංග තාපසයා නැවත මනාව වඩන ලද තෙජසත් වියඹයන් උත්සාහයන් දැන අලම්බුසාව ඉසිසිංග තාපසයාගේ පාලන හිසින් වැටී දෙපා වැද කමා කරවා ගත්තා ය.

3217. මහාවීරයන් වහන්ස, මට නො කියෙනු මැන. මහර්ෂිය, මට නො කියෙනු මැන. පිරිවර ඇත්තා වූ තාවතීංස දෙවියනට මා විසින් මහත් වැඩක් කරන ලදි. එකල්හි මුළු දෙවිපුරය නුඹ වහන්සේ විසින් වෙසෙසින් කම්පා කරන ලද්දේ ය.

3218. තච්චිසා වැසි යම් දෙවි කෙනෙක් වේ නම් ඔහු ද දෙවිලෝ වැස්සන්ට අධිපති වූ ශක්‍රයාත් යන මොහු සුවපත් වෙත්වා සොළුර නී ද සුවපත් වව. කන්‍යාවෙහි සුවසේ යව.

3219. අලම්බුසාව උන් වහන්සේගේ පා අල්ලා වැද ප්‍රදක්ෂිණා කොට ඇදීලී බැද එතනින් බැහැර වූවා ය.

3220. පිරිවර සහිත වූ මන්තෙහි වසනලද ඇතිරිලි පනසක් ඇති කොළුපලස් දහසක් අසුරන ලද්ද වූ ඇගේ ස්වර්ණමය යම් පයඹිංකයක් වී ද එම පයඹිංකයට ම නැඟ දෙවියන් වෙත ඕ ගියා ය.

3221. බබළන්නා වූ උල්කාව යම්සේ ද, විදුලිය යම්සේ ද, එසේ එන්නා වූ ඇය දක ප්‍රීතිමත් වූ සතුටු සිත් ඇති ශක්‍ර තෙමේ වරයක් දුන්නේ ය.

3222. සියලු භූතයන්ට අධිපති වූ ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රය, ඉදින් තෙපි මට වරයක් දෙවූ නම් සාෂිත් පෙළඹවීමට නො යන්නෙමි යන තෙල වරය ඉල්ලමි යි අලම්බුසාව කීවා ය.

4. සංකීර්ණපාලනකම

- 3223. අරියාවකාසොපි පසන්නනෙනො
මඤ්ඤ භවං පබ්බජිතො කුලමහා,
කථනත්ත චිත්තානි පභාස භොගෙ
පබ්බජී¹ නිකමම සරා සපඤ්ඤ.
- 3224. සයං විමානං නරදෙව දිස්වා
මහාත්තභාවස්ස මහොරගස්ස,
දිස්වාන පුඤ්ඤන මහාවිපාකං
සඤ්ඤාසං පබ්බජිතොමිති රාජ.
- 3225. න කාමකාමා න භයා න දෙසා
වාචං මුසා පබ්බජිතා භණ්ණනි,
අකකාහි මෙ පුච්ඡතො එතමඤ්ඤං
සුඤ්ඤාන මෙ ජායිතිතිපපසාදෙ.
- 3226. වාණිජ්ජ රට්ඨාධිප ගච්ඡමානො
පථෙ අද්දසාසිමහි මිලාවපුතො,
පච්චස්සකායං උරගං මහනාං
ආදය ගච්ඡනො පමොදමානො.
- 3227. සොභං සමාගමම ජනිඤ්ඤ තෙහි
සංහට්ඨලොමො අවචසමිං² හීතො,
කුභිං අයං නියති හීමාකායො
නාගෙන කිං කාහථං භොජ්ජුතො.
- 3228. නාගො අයං නියති භොජනඤ්ඤං
පච්චස්සකායො උරගො මහනොනා,
සාදුඤ්ඤා චුලඤ්ඤා මුදුඤ්ඤා මංසං
න ඤ්ඤං රසඤ්ඤාසි විදෙහපුතො.
- 3229. ඉතො මයං ගතො සකං නිකෙතං
ආදය සඤ්ඤානි විකොපයිඤ්ඤා,
මංසානි භොකකාම පමොදමානා
මයං හි වෙ සන්නවො පන්නගානං.
- 3230. සවෙ අයං නියති භොජනඤ්ඤං
පච්චස්සකායො උරගො මහනොනා,
දුග්ගි වො බලිවඤ්ඤා⁴ සොළස
නාගං ඉමං මුඤ්ඤාථ බන්ධනසමා.

- 1. පබ්බජි - වි. මජ්ඣ.
- 2. අවචසමි - මජ්ඣ. සං.
- 3. හිම - මජ්ඣ.
- 4. බලිවඤ්ඤා - මජ්ඣ.

4. සධ්ධිපාල ජාතකය

3223. නුඹ වහන්සේ මනා රූ ඇති සේක්, ප්‍රසන්න වූ ඇස් ඇත්තහු ය. පින්වතා ඝෟෂ්‍රිය බ්‍රාහ්මණ දෙකුලයෙන් හෝ සිටු කුලයෙන් හෝ නික්ම පැවිදි වූහ යි සිතමි. ප්‍රඥාවන්තය, භොග සම්පත් හා ධනය හැරදමා ගිහි ගෙයින් නික්ම කුමක් අරමුණු කොට පැවිදි වූ සේක් ද?

3224. නරදෙව වූ මහරජ, මහත් අනුභාව ඇති මහොරගයාගේ විමානය දැක එසේ ම පුණ්‍යයන්ගේ මහත් විපාක දැක මම කර්මයන් කර්මවිපාකයන් පරලොචන් යන මේවා ගැන සැදහැයෙන් තෙමේ පැවිදි වීමි.

3225. කැමති දෑ ලැබගැනුමේ කැමැත්තෙන් ද හයින් ද ද්වේෂයෙන් ද පැවිද්දෝ බොරු බස් නො කියත්. විචාරන ලද්දේ මට මේ කරුණ කියනු මැනවි. එය අසා මාගේ ප්‍රසාදය හටගත්තේ ය.

3226. මහරජ, වෙළඳාම පිණිස යන්නා වූ මම මහාමාර්ගයෙහි අතිශයින් වැඩුණා වූ ශරීරයක් ඇති මහානාගයකු තඩලාගෙන සතුටු සිතින් යන්නා වූ වැදි පුත්‍රයන් දුටුවෙමි.

3227. මහරජ, ඒ මම ඔවුන් හා එක්වූයෙමි. අතිශයින් ලොමු දහගත්තෙමි බිය වූයෙමි මෙසේ කීමි. වැදි පුත්‍රවරුනි, බිහිසුණු ශරීරයක් ඇති මේ නාගයා කොහි ගෙනයනු ලබයි ද? නාගයාගෙන් කවරක් කරන්නහුද යි ඇසීමි.

3228. විශේෂයෙන් වැඩුණු ශරීරයක් ඇති බඩගා යන්නා වූ මේ මහානාග තෙම භොජනය පිණිස ගෙනයනු ලබයි. වෙදෙහ පුත්‍රය, මොහුගේ මාංශය මිහිරි ද මහන් ද මාදු ද වන්නේ ය. නුඹ ඒ රසය නොදන්නෙහි ය.

3229. අපි මෙයින් සිය ගෙදරට ගොස් ආයුධ ගෙන කඩ කඩ කොට කපා සතුටු සිත් ඇත්තෝ ව මස් අනුභව කරන්නෙමු. අපි වනාහි එකාන්තයෙන් ම සර්පයන්ගේ සතුරෝ වෙමු.

3230. විශේෂයෙන් වැඩුණා වූ ශරීර ඇති බඩගා යන්නා වූ මේ මහානාගයා ඉදින් භොජනය පිණිස ගෙනයනු ලබන්නේ නම් මම තොපට ගවයන් සොළසක් දෙමි. මේ නාගයා බැමීමෙන් මුදුනු මැනවි.

3231. අද්ධා හී නො භකෙඛා අයං මනාපො
බහු ව නො උරගා භුක්තපුබ්බා,
කරොම තෙ තං චචනං අළාර
මිත්තඤ්ඤා නො හොහි විදෙහපුත්තා.

3232. තදස්සු හෙ බන්ධනා මොච්ඨිංසු
යං නන්දුතො පටිමොක්ඛස්ස පාසෙ,
මුක්තො ච සො බන්ධනා නාගරාජා
පක්කාමී පාවිනමුඛො මුහුත්තං.

3233. ගන්ධාන පාවිනමුඛො මුහුත්තං
පුණ්ණෙහි නෙතෙහි පලොකඨී මං,
තදස්සහං පිට්ඨිතො අචගච්ඡිං
දසඩගුලිං අඤ්ඤිං පග්ගහෙජා.

3234. ගචෙඡච ඛො කං තරමානරුපො
මා තං අමිත්තා පුනරග්ගහෙස්සුං,
දුසෙඛා හි ලුද්දෙහි පුනා සමාගමො
අදස්සනං හොප්පුත්තාන ගච්ඡ.

3235. අගමාසි සො රහදං විප්පසන්නං
නීලොභාසං රමණීයං සුතිකං,
සමොතතං ජමුඛි වෙනසාහි
පාවෙකඛි නිත්තිණ්ණහයො පතීතො.

3236. සො තං පවිස්ස න විරස්ස නාගො
දිබ්බන මෙ පාතුරහු ජනිජු,
උපට්ඨහි මං පිත්තං ච පුක්තො
හදයධගමං කණ්ණසුඛං හණනොතා.

3237. කංමෙසි මාතා ච පිතා අළාර
අබ්භතාරො පාණ්දදෙ සභායො,
සකඤ්ඤා ඉද්ධිං පටිලාහිතොසම්
අළාර පස්ස මෙ නිවෙසනානි
පහුත්තඛං බහු අත්තපානං
මසක්ඛසාරං වීය වාසවස්ස.

3238. තං භුමිභාගෙහි උපෙතරුපං
අසක්ඛරා වෙච මුදු සුභා ච,
නිචතිණා අප්පරජා ච භුමී
පාසාදිකා යඤ්ඤ ජහන්ති සොකං.

3239. අනාවකුලා වෙඨරියුපනීලා
වාතුද්දිසං අඛෙචනං සුරමමං,
පක්කා ච පෙසී ච ඵලා සුචුලලා
නිවෙචාතුකා ධාරයන්ති ඵලානි.

3231. එකාන්තයෙන් ම මේ තෙම අපගේ සිත් පිනවන්නා වූ ආහාරය වේ. අප වීසින් බොහෝ නාගයෝ කන ලද්දෝ ය. විදේහ පුත්‍ර වූ ආළාරය, කුඹගේ ඒ වචනය කරමු. කුඹ අපගේ මිත්‍රයා ද වෙහි ය.

3232. මහරජ, එකල්හි නාසයෙන් විද ගසන ලද යම් බන්ධනයෝ වූවාහු නම් ඔවුහු ඒ බන්ධනවලින් නාගයා මුදු හැරියාහ. බැඳුම්වලින් මිදුණු නාගරාජ තෙමේ නැගෙනහිරට අහිමුබ ව මොහොතක් ගියේ ය.

3233. පෙරදිගට අහිමුබව මොහොතක් කල් ගොස් කඳුළු පිරුණු තෙක් වලින් මා දෙස බැලුවේ ය. මම දසැහිලි එකට තබා ඇදීලි බැඳ (නායාගේ) පිටු පසින් ගියෙමි.

3234. කුඹ ඉක්මන් කොට යව, නැවත සතුරෝ නො අල්වා ගනිත්වා නැවත වැද්දන් හා එක්වීම යම් හෙයෙකින් දුක් වන්නේ ද, එහෙයින් වැදි පුත්‍රයන්ගේ නො දැක්මට (වැදි පුත්‍රයන්ට දැකිය නොහැකි තැනකට) යව.

3235. වෙසෙසින් පහන් වූ නිල් පැහැයෙන් යුතු සිත්කලු වූ මනා කොට ඇති දඹගස්වලින් හා හොමුවගවලින් ගැවසී ගත්තා වූ වීලට තුටුසින් ඇති එතෙර කළ බිය ඇති ඒ නාගරාජයා ගියේ ය.

3236. මහරජ, ඒ නාග තෙම වීලට ඇතුළු වී නොබෝ වෙලාවකින් දිව්‍ය වෙගයෙන් මා ඉදිරියෙහි පහළ විය. පියකු ඉදිරියෙහි පුත්‍රයකු මෙන් හෘදයාගම වූ කනට සුව ගෙන දෙන්නා වූ මිහිරි වචන බෙණෙමින් මා වෙත එළඹියේ ය.

3237. පින්වත් ආළාරය, කුඹ මගේ මව ද වෙහි. පියා ද වෙහි ය. අභ්‍යන්තර වූ ප්‍රාණ දනය කරන යහළුවා ද වෙහි ය. සිය සෘද්ධිය ද නැවත ලබා දෙන ලද්දෙමි වෙමි. ආළාරය, බොහෝ කැයුතු දෑ ඇති ආහාර පානයෙන් නො අඩු ශක්‍රයාගේ දිව්‍ය පුරය වැනි මාගේ නිවාස ස්ථානයන් බලවයි, නාගරාජ තෙම කීයේ ය.

3238. මහරජ, යම් තැනෙකහි පැමිණියදුන්ගේ ශෝකය දුරු කෙරේ ද ඒ නාග භවනයෙහි බිම වනාහි කැට කැබලිති රහිත වූ මෘදු වූ රන් රිදී මැණික්මය වූ සන්රුවන් වැලියෙන් යුත් ඉඳු ගොව්වන්ගේ පිට සමාන වර්ණ ඇති නිව තෘණයෙන් ගැවසී ගත් පසින් තොර වූවකි. නාගවිමානය ඒ බිම කොටසින් යුතු ය.

3239. එහි සමව පිහිටියා වූ භූමිය වේ. වෛඩුයඹි බඳු නිල් පැහැ ඇති පොකුණක් වේ. එහි සිව් දිග්හි ඉතා රම්‍ය වූ අඹ වනය වේ. එහි පැසුණා වූ ද තරුණ වූ ද එල හටගත් අඹගස් වේ. ඒ අඹ ගස් හැම සෘතුයෙහි ම මල් එල දරන්නේ ය.

3240. තෙසං චනානං නරදෙව මජ්ඣේ
නිවෙසනං භසසරසනනිකාසං,
රජ්ඣගඟලං සොණණ්ණමයං උළාරං
පභාසති විජ්ජරිචනාලිකෙඛි.

3241. මණ්ණියා සොචණ්ණමයා උළාරා
අනොකචිත්තා සනතං සුනිමමිතා,
පරිපුරා කඤ්ඤති අලඛිකතානි
සොචණ්ණකායුරධරාහි රාජ.

3242. සො සඛිපාලො තරමානරුපො
පාසාදමාරුඥා අනොමචණ්ණො,
සභසසථමිහං අකුලානුභාවං
යක්ඛස හරියා මහෙසී අහොසී.

3243. එකා ච නාරී තරමානරුපා
ආදය වෙච්චියමයං මහඤ්ඤං,
සුභං මණ්ණිං ජාතිමනකුපපතතං
අචොදිතා ආසනමඛිභාසී.

3244. තතො මං උරගො භජෙඤ්ඤා
නිසීද්ධි පමුඛමාසනසමිං,
ඉදමාසනං අනු භවං නිසීද්ධි
භවඤ්ඤා මෙ අඤ්ඤාතරො ගරුතං.

3245. අඤ්ඤා ච නාරී තරමානරුපා
ආදය වාරිං උපසඛිකමිකා,
පාදනි පකඛාලධි මෙ ජනිඤ්ඤා
හරියාව භතකු පතිනො පියසස.

3246. අපරා ච නාරී තරමානරුපා
පගඟඥා සොචණ්ණමයාය පාතියා,
අනොකසුපං විචිධං විසඤ්ඤනං
උපනාමධි භතත මනුඤ්ඤාරුපං.

3247. කුරියෙහි මං භාරත භුතභතතං
උපට්ඨසුං භතකු මනො විදිකා,
තකුතරිං මං නිපතී මහනතං
දිඛෙඛි කාමෙහි අනප්පකෙහි.

3248. හරියා මමොතා තිසතා අළාර
සඛිකතමජ්ඣා පදුමුතරාහා,
ආළාර එතාසු තෙ කාමකාරො
දදමි තෙ තා පරිචාරයසසු.

3240. නරදේව වූ රජුනි, ඒ වනමැද බබළන්නා වූ රිදීමය දෙර කවුළු ඇති ස්වර්ණමය මහාප්‍රාසාදය අහස්හි විදුලිය සේ බබළන්නේ ය.

3241. මහරජ, එහි මිණිමුවා වූ ද රන්මුවා වූ ද නොයෙක් විසිතුරු සැරසිල්ලෙන් ගැවසීගත්තා වූ නිතරම මනාකොට නිර්මාණය කරන ලද්ද වූ කුළු ගෙවල් හා ගබඩා ගෙවල් ඇත. ස්වර්ණමය වළලු දරන්නා වූ අලංකාර නාගකන්‍යාවන්ගෙන් සම්පූර්ණ ය.

3242. ඒ සංවිපාල තෙම අතුලය වර්ණ ඇත්තේ ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්තේ දහසක් කණු ඇති නො සම වූ අනුභාව ඇති පහසට නැහ යම් තැනෙක්හි ඔහුගේ භාය්‍යාව වූවා ද, මා අතින් ගෙන එහි පැමිණ වූයේ ය.

3243. එකල්හි නො මෙහෙයන ලද එක් ස්ත්‍රියක් ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්තී මාහැඟි ජාතිමත් මැණික් වලින් යුත් වෛද්‍යසීමය වූ යහපත් මැණික් ආසනයක් එළවූහ.

3244. ඉක්බිති නාග තෙමේ මා අත ගෙන ඉදිරි අසුනෙහි හිඳුවී. 'මේ ආසනයයි' පින්වත් තෙමේ මෙහි ඉද ගනිවා, පින්වත් තෙමේ මගේ මවුපියන් අතුරෙන් කෙනෙකි' යි කීයේ ය.

3245. මහරජ, අන් ස්ත්‍රියක් ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්තී දිය ගෙන මා වෙත එළඹ ප්‍රිය ස්වාමීපුරුෂයක්හුගේ පා දෙවනා භාය්‍යාවක මෙන් මගේ පා සේදවා ය.

3246. තවත් ස්ත්‍රියක් ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්තී ස්වර්ණමය තලියකින් නොයෙක් සුප ව්‍යඤ්ජනයෙන් යුත් මනොඥ වූ බත් එළවූවා ය.

3247. භාරත දෙශාධිපති වූ රජුනි, ආහාර අනුභවකලා වූ මට ඒ දිව්‍ය කන්‍යාවෝ ස්වාමීපුරුෂයාගේ සිත දැනගෙන නොයෙක් තූය්‍ය වාද්‍යයෙන් උපස්ථාන කලාහු ය. ඉන්පසු නාරජ තෙම මහත් වූ දිව්‍යමය කාමසම්පත්තියෙන් යුක්ත ව මා වෙතට පැමිණියේ ය.

3248. පින්වත් ආලාරය, මාගේ මේ තුන්සියයක් භාය්‍යාවෝ සියල්ලෝ තනුමධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තාහ. පියුම් බඳු වර්ණ ඇති සමින් යුක්තයහ. ආලාරය, මේ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි තොපට කැමැත්තක් කරව. තොපට දෙමි. ඒ ස්ත්‍රීන් තොපගේ පාදපරිවාරිකාවන් කරගනුව.

- 3249. සංවච්ඡරං දිඛඛරසානුභුක්වා
තදස්සහං උත්තරිං පච්චභාසිං,
නාගස්සදං කීනති කථංකඤ්ඤං ලද්ධං
කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං.
- 3250. අධිච්චලද්ධං පරිණාමජනෙන
සයං කතං උද්භු දෙවෙහි දින්නං,
පුච්ඡාමී නං නාගරාජෙ තමනථං
කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං.
- 3251. නාධිච්චලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කමෙහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤෙහි මෙ ලද්ධමීදං විමානං.
- 3252. කීජෙන චතං කීං පන බ්‍රහ්මචරියං
කීස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
අක්ඛාහි මෙ නාගරාජෙතමකං
කථනනු තෙ ලද්ධමීදං විමානං.
- 3253. රාජා අභොසිං මගධානමීස්සරො
දුයොධනො නාම මහානුභාවො,
සො ඉත්තරං ජීවිතං සංවිදිතා
අසස්සතං විපරිණාමධම්මං.
- 3254. අනනඤ්ඤි පානඤ්ඤි පසනනවිනෙතා
සකකච්ච දනං විපුලං අදසිං
ඔපානභුතං මෙ සරං තදසි
සනාතපටිනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා ච.
- 3255. මාලඤ්ඤි ගඤ්ඤි විලෙපනඤ්ඤි
පදීපියං යානමුපස්සයඤ්ඤි,
අච්ඡාදනං සයනමථනනපානං
සකකච්ච දනානි අදමහ තත්ථි.
- 3256. තං මෙ චතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
තෙනෙව මෙ ලද්ධමීදං විමානං
පහුතහකථිං බහුඅනනපානං
නචෙවහි ගීතෙහි වුපෙතරූපං
චිරඤ්චිනිකං න ච සස්සතායං.
- 3257. අප්පානුභාවා නං මහානුභාවං
තෙජස්සිතං ගතති අතෙජවනොතා,
කීමෙච දයාචුධ කීං පච්චච
හත්ථස්¹මාගස්සී වණ්ඤකානං.

1. හත්ථස්-මජ්ඣං.

3249. මහරජ, වර්ෂයක් දිව්‍ය පංචකාමරසයන් අනුභව කොට ඒ නාරජුට මෙසේ කීම්. නාගයාගේ මේ සම්පත් කිනම් කමියක් කොට කෙසේ ලබන ලද්දේ ද? මේ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ විමානය කෙසේ ලබන ලද්දේ ද?

3250. නාග රාජය, නුඹ විසින් මේ විමානය හෙතුවක් නැතිව ලබන ලද්දේ ද? යම් කිසිවකු විසින් පිරිනමන ලද්දක් ද? තමා විසින් කරන ලද්දක් ද? නැතහොත් දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දක් ද? නාග රාජය, මේ කාරණය නුඹ අතින් විචාරම්.

3251. මෙය හෙතුවක් නැති ව ලබන ලද්දක් නො වේ. යම් කිසිවකු විසින් මට පිරිනමන ලද්දක් ද නො වේ. තමන් විසින් කරන ලද්දක් ද නො වේ. දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දක් නො වේ. අලාමක වූ සිය කුශල කර්මයන්ගෙන් මේ විමානය මා විසින් ලබන ලදී.

3252. නුඹගේ චුතය කුමක් ද? කවර බ්‍රහ්මවයඝ්‍යයක් රැක්කෙහි ද? මනාව පුරුදු කරන ලද කිනම් කර්මයක්හුගේ මේ විපාක ද? නාග රාජය මේ කාරණය මට කියනු මැනවි. මේ විමානය නුඹ විසින් කෙසේ නම් ලබන ලද්දේ ද?

3253. ආලාරය, මම මගධෙශ්වර වූ දුයෙඝ්ඛාධන නම් මහානුභාව සම්පන්න රජෙක් වීමි. ඒ මම ජීවිතය ස්වල්පය බොහෝ කල් නො පවත්නේ ය. පෙරලෙන ස්වභාවයට පත් වන්නේ යයි මනාව දන-

3254. පහන් සින් ඇත්තෙම් මහත් වූ ආහාර පාන සකසා දුන්නෙම්. එකල්හි මාගේ ගෙදොර පැන් පොකුණක් බඳු විය. මහණ බමුණෝ මා විසින් සන්තර්පණය කරන ලද්දෝ ය.

3255. එහි දී මල් ගඳ විලවුක් ද පහන් සහ යානයන් ද ගෙවල් සහ වස්ත්‍ර ද සයනාසන සහ ආහාර පාන ද සකස් කොට දන් දුනිමි.

3256. එය මාගේ චුත සමාදනය වේ. එය මාගේ බ්‍රහ්ම-වයඝ්‍ය වේ. මනාව පුරුදු කරන ලද ඒ කර්මයාගේ මේ විපාක යි. එයින් ම බොහෝ කැපුතු දෙයන් බොහෝ ආහාර පානන් නාත්‍ය ගීතයන් ගෙන් යුත් විරස්ථායි මේ විමානයන් මා විසින් ලබන ලදී. මෙය ද සදහන නො වේ යයි නාරජ කියේ ය.

3257. දළ ම ආයුධ කොට ඇති නාගරාජය, මද අනුභාවයක් ඇත්තා වූ තෙජස් විරහිත ඒ වැදි පුත්‍රයෝ මහත් අනුභාව ඇති මහත් තෙජස් ඇති නුඹට කුමක් හෙයින් හිංසා කළාහු ද? කුමක් හෙයින් වැද්දන්ගේ අතට අසුවූයෙහි ද?

- 3258. භයනන්තූ නෙ අඤ්ඤාතං මහනතං
තෙජෝන්තූ නෙ නාඤ්ඤාතං දනාන්තූලං,
කිමෙව ද්වාච්චධ කිං පටිච්ච
කිලෙසමාපජ්ජී වණ්ඤිකානං.
- 3259. න මෙ භයං අඤ්ඤාතං මහනතං
තෙජෝ න සකකා මම තෙභී භනන්තූ,
සකකඤ්ඤා ධම්මානි සුකිත්තිනානි
සමුද්දාවෙලාව දුරවච්චයානි.
- 3260. වාතුද්දසීං පකඤ්ඤාසීං ව'ළාර¹
උපොසථං නිච්චමුපාවසාමි,
අථාගමුං සොළස භොජපුත්තා
රජ්ජං ගහෙතාන දළභකඤ්ඤා පාසං.
- 3261. හෙතාන නාසං අතිකසීස රජ්ජං
නාසීංසු මං සමපට්ඨගඤ්ඤා ලුඤ්ඤා,
ඵනාදිසං දුක්ඛමභං තිත්තිකං
උපොසථං අපට්ඨකොපයනොතා.
- 3262. ඵකායනෙ නං පථෙ අද්දසංසු
බලෙන වණ්ඤිකාන චු'පෙතරුපං²,
සිරියා ව පකඤ්ඤාය ව භාවිතොසී
කිමකීයං නාග තපො කරොසී.
- 3263. න පුත්තහෙතු න ධනසීස හෙතු
න ආයුතො වාපි අළාර හෙතු,
මනුසීසයොනිං අභිපඤ්ඤානො
නසා පරකකල්ල නපො කරොමී.
- 3264. කං ලොභිතකොඤ්ඤා විහනනිතරංසො
අලභිතො කපටිතකෙසමසසු,
සුරොසිතො ලොභිතවඤ්ඤානො
ගන්ධබ්බරාජාව දිසා පභාසසී.
- 3265. දෙවිඤ්ඤාපකොසි මහානුභාවො
සබ්බභි කාමෙභි සමබ්භිභුතො,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙතමකං
සෙයොයා ඉතො කෙන මනුසීසලොකො.

---

1. අළාර-මජ්ඣං.
2. උපෙන - වී. මජ්ඣං.

3258. දළ ආයුධ කොට ඇති නාගරාජය, කිම ඔවුහු නුඹගේ තෙජස් දැක බිය නො වූහ ද? නුඹගේ විෂ දත්මුල් අනුව නො ගියේ ද? කුමක් නිසා වණිබ්බකයන්ගෙන් වෙහෙසට පත්වීදී? ඇසිය.

3259. මාගේ මහත් තෙජස් දැක ඔවුහු බිය නො වූහ. මාගේ තෙජස් ඔවුන් විසින් නසන්නට නො පිළිවන. එහෙත් බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් මනාකොට ප්‍රකාශ කරන ලද්ද වූ ධර්මයෝ මා විසින් මුහුදු වෙරළ මෙන් නො ඉක්මවාලිය හැක්කාහු වෙති.

3260. ආළාරය, තුදුස්වක්ඛි ද, පසළොස්වක්ඛි ද නිතර පෙහෙ වස් සමාදන්ව වසමි. එවිට වැදිපුත්‍රයෝ සොළොස් දෙනෙක් දැඩි මළපුඩුවක් හා රහැනක් ගෙන එහි එළඹුණාහ.

3261. ඒ වැදිපුත්‍රයෝ මාගේ නාසය විද රහැනකින් බැඳ මා තඩු ලාගෙන ගියාහු ය. මා සමාදන්ව ගත් පෙහෙවස කොපනය නො කරමින් මම මෙතරම් දුකක් ඉවසුවෙමි.

3262. බලයෙන් ද වර්ණයෙන් ද යුත් තොප එකපදික මාර්ගයෙහි දී ඒ වැද්දෝ දුටුවෝ ය. තෙපි වනාහි ඵෙශ්වයාභියෙන් හා ප්‍රඥායෙන් වැඩුණහුය. නාගය, එසේ තිබියදී කුමක් බලාපො- රොත්කුවෙන් තපස් කරනු ද? යි ඇසුවේ ය.

3263. ආළාරය, පුත්‍රයන් හෙතුකොට ගෙන නොවේ. ධනය හෙතුකොට ගෙන ද නොවේ. ආයුෂ හෙතු කොට ගෙන ද නොවේ. මිනිස් උපත පතන්නෙමි. එහෙයින් උත්සාහ දරා තපස් රකිමි යි කියේ ය.

3264. නාගරාජය, නුඹ ලේවන් ඇස් ඇත්තෙහි ය. නට අන්තරංස (පෙළුණු පසුවක්) ඇත්තෙහි ය. අලංකාර වූයෙහි කපන ලද කෙස් රවුළු ඇත්තෙහි ය. රත් සඳුන් විලවුන් ගල්වන ලද්දෙහි ගඤ්චරාජයා මෙන් දිශාවන් බබුළුවහි.

3265. සියලු කාමසම්පත්තීන් යුක්ත වූවෙහි ය. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි දිවාමය සාද්ධියට පැමිණියේ වෙහි ය. නාග රාජය, නුඹ අතින් මේ කරුණ විවාරමි. මේ නාගභවනයට වඩා මනුෂ්‍යලොකය ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ කවර කරුණකින් ද?

- 3266. ආලාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා
සුඤ්ඤි වා සංවිජජනී සඤ්ඤමො වා,
අභක්ඛා ලඤ්ඤාන මනුස්සයොනිං
කාභාමී ජාතිමරණස්ස අනතං.
- 3267. සංචච්ඡරො මෙ උසිතො¹ තචනතිකෙ
අනෙතන පානෙන උපට්ඨිතොසමී,
ආමනනඤ්ඤාන පලෙමී නාග
වීරපච්චුක්ඛොසමී² අභං ජනිඤ.
- 3268. පුඤ්ඤා ව දුරා ව 'නුච්චිතො ව
නිච්චානුසිට්ඨා³ උපතිට්ඨතෙ තං,
කච්චිනනු තෙ නාභිසංසිඤ්ඤා කොචි
පියඤ්ඤි මෙ දසස්සනං තුඤ්ඤලාරං.⁴
- 3269. යථාපි මාතූ ව පිතූ අගාථෙර
පුඤ්ඤා පියො පටිච්චිතො වසෙයා,
තනොපි මඤ්ඤං ඉධ මෙව සෙයෙයා
විතතං හි තෙ නාග මධි පසකං.
- 3270. මණි මමං විජජනී ලොභිතඤ්ඤා
ධනාභවරා මණිරතනං උලාරං,
ආදය තං ගච්ඡ සකං නිකෙතං
ලඤ්ඤා ධනං තං මණිමොක්ඛපසසු.
- 3271. දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා
අසස්සනා විපරිණාමධම්මා,⁵
ආදීනවං කාමගුණෙසු දිස්වා
සඤ්ඤායභං පඤ්ඤාමොචි රාජ.
- 3272. දුමප්පලාගෙව පතනති මාණවා
දහරා ව චුඤ්ඤා ව සරීරහෙද,
ඵතමපි දිස්වා පඤ්ඤාමොචි රාජ.
අප මණිමංකං සාමඤ්ඤාමෙව සෙයෙයා.
- 3273. අඤ්ඤා හවෙ සෙවිතඤ්ඤා සපඤ්ඤා
බහුසස්සනා යෙ බහුඤ්ඤානච්චිතනා,
නාගඤ්ඤා සුඤ්ඤා න තචඤ්ඤාලාරං
කාභාමී පුඤ්ඤානි අනපභකානි.

- 1. වසතො - මජ්ඣං.
- 2. චුඤ්ඤා අසමී - මජ්ඣං. චුඤ්ඤාසමී - සායා.
- 3. අනිච්චානු සිට්ඨා උපතිට්ඨතෙ තෙ - මජ්ඣං.
- 4. තුඤ්ඤං අලාර - මජ්ඣං.
- 5. විපරිණාම - මජ්ඣං.

3266. ආළාරය, මාර්ග ඵල නිර්වාණ සංඛ්‍යාත ශුද්ධිය හෝ ශීල සංයමය හෝ මිනිස් ලොවින් වෙන්ව විද්‍යාමාන නො වන්නේ ය. මම ද මිනිස් උපත ලැබ ජාති මරණයන්ගේ අවසානය කරන්නෙමි.

3267. නුඹ සමීපයෙහි මම වර්ෂයක් විසිමි. ආහාර පානයෙන් මම උපස්ථාන ලද්දෙමි ද වෙමි. නාගය, නුඹට කියා යමි. නාග රාජය, මම බොහෝ කලක් වාසය කෙළෙමි යි කියේ ය.

3268. ආළාරය, මාගේ පුත්‍රයෝ ද අඹුවෝ ද අනුව ජීවත් වන්නෝ ද නිතර අනුශාසනා කරන ලද්දහු නුඹට උපස්ථාන කිරීමට පැමිණ සිටින්නාහ. කිම, ඔවුනතර කිසිවෙක් නුඹට අසතුටක් කෙළේ ද? නුඹගේ දැක්ම මට ප්‍රිය යයි නාරජ කියේ ය.

3269. ඔවුපියන්ගේ ගෙහි පුත්‍රයෙක් යම්සේ පොෂණය කරන ලද්දේ වාසය කෙරේ ද, එයටත් වඩා මට මෙහි ම ශ්‍රේෂ්ඨය. නාගය, තොපගේ සිත යම් හෙයෙකින් මා කෙරෙහි ප්‍රසන්න ද එහෙයිනි.

3270. යහළු ආළාරය, ධනය ලැබ ගන්නට පිළිවත් වන්නාවූ ලොහිතංක නම් මාණික්‍යයක් මාගේ ඇත. ඒ මහත් වූ මාණික්‍යය ගෙන සිය නිවසට යව. එයින් ධනය ලබාගෙන මා වෙතට ම පමුණුවනු මැනවි.

3271. මහරජ, මා විසින් මිනිසුන් අයත් වූ ද දෙවියන් අයත් වූ ද කාමසම්පත්තිහු දක්නා ලද්දහ. ඒ කාමයෝ අශාස්ථතයහ. පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තෝ ය. කාමසම්පත්ති ආදීනව දැක මම සැදහැයෙන් පැවිදි වූයෙමි.

3272. මහරජ, ගස්වල පැසුණු නො පැසුණු ගෙඩි මෙන් ළදරු වූ ද තරුණ වූ ද මහලු වූ ද යන සියල්ලෝ ම ගරීර හෙදයෙන් වැටෙන්නාහ. මෙය ද දැක පැවිදි වීමි. නොයඤ්ඤක වූ මහණකම වනාහි ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.

3273. ආළාර නම් තාපසය, යම් කෙනෙක් බොහෝ ඇසූ පිරු තැන් ඇත්තාහු බොහෝ කරුණු සිතන්නෝ වෙද් ද, නුවණැති ඔවුහු එකාන්තයෙන් ම සේවනය කළ යුත්තෝ වෙති යි රජ තෙම කියේ ය.

3274. අද්ධා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා
බහුසස්සතා යෙ බහුයානවිනතිනො,
නාගඤ්ඤි සුඤ්ඤා මමඤ්ඤි රාජ
කරොභි පුඤ්ඤානි අනප්පකානීති.

සඬබ්පාල ජාතකං.

5. චූලලසුතසොමජාතකං

3275. ආමනනායාමී නිගමං
මිත්තාමචෙව පාරිසජෙජ ව¹,
සිරසමී පලිතං ජාතං
පබ්බජජං දුනි රොව'හං.

3276. අභුං මෙ කථනනු භණ්ඨි
සලං මෙ දෙව උරසි කපෙපසි,
සත්තසතා තෙ හරියා
කථනනු තෙ තා හවිසසනති.

3277. පඤ්ඤායිනිනති එතා
දහරා අඤ්ඤාමචී තා ගමීසසනති,
සගගඤ්ඤි පඤ්ඤානො
තෙතා'හං පබ්බජ්සසාමී.

3278. දුලලද්ධං මෙ ආසි සුතසොම
යසීස තෙ භොමහං මාතා,
යං මෙ විලපනතියා
අනපෙකෙබ්බා පබ්බජසී දෙව.

3279. දුලලද්ධං මෙ ආසි සුතසොම
යනානං අහං විජායිසසං,
යං මෙ විලපනතියා
අනපෙකෙබ්බා පබ්බජසී දෙව.

3280. කොනාමෙසො ධම්මො සුතසොම
කා ව නාම පබ්බජජා,²
යං නො අමෙහ ජීණේණ
අනපෙකෙබ්බා පබ්බජසී දෙව.

3281. පුත්තාරි තුඤ්ඤං බහවො
දහරා අප්පත්තයොබ්බතා,
මඤ්ඤු තෙ³ තං අපසිසනතා
මඤ්ඤා දුකඛං නිගවජනති.

1. පරිසජෙජ - මජ්ඣං.
2. පබ්බජජායං - මජ්ඣං.
3. තෙපි - මජ්ඣං.

3274. යම් කෙනෙක් බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්නාහු බොහෝ කරුණු සිතන්නෝ වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු එකාන්තයෙන් ම සෙවනය කළ යුත්තෝ වෙති. මහරජ, සංඛපාල නාගයා ගැන ද මා ගැන ද අසා බොහෝ පින් කරවයි තාපස තෙම අවවාද කෙළේ ය.

සංඛපාල ජාතක යි.

5. වුලලසුතසොම ජාතකය

3275. නියම් ගම් වැසි ජනයා ද මිත්‍රාමාත්‍යයන් ද පිරිස් වැසි. යන් ද අමතා දන්වමි. හිසෙහි පැසුණු කෙසක් හටගත්තේ ය. දැන් මම පැවිද්ද කැමැත්තෙමි' යි සුතසොම නම් රජ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3276. දේවයන් වහන්ස, කෙසේ නම් මට අවැඩක් කියන්නෙහිද? මාගේ ළයෙහි අතිත ලද හුලක් මෙන් කෙළෙහි ය. තමුන්නාන්සේගේ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ වෙත්. තමුන්නාන්සේ පැවිදි වූ කල්හි ඒ භාය්‍යාවරු කෙසේ ජීවත් වන්නාහු ද? (යි ඔවුනතුරෙන් එකෙක් ඇසීය.)

3277. මේ තරුණ භාය්‍යාවරු තම තමන්ගේ කටයුතුවලින් ප්‍රකටවන්නාහ. ඔවුහු අන් සැමියකු වෙත ද යන්නාහ. මම ස්වර්ගය පතන්නෙමි ද වෙමි. එහෙයින් මම පැවිදි වෙමි.

3278. දේවයන් වහන්ස, යම් හෙයෙකින් වැලපෙන්නා වූ මා ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි නම්, සුතසොමය, මම යම්බඳු තොපගේ මව් වීමි ද, එය මා නපුරු කොට ලැබුවකි.

3279. දේවයෙනි, යම් හෙයෙකින් වැලපෙන්නා වූ මා ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි නම් සුතසොමය, මම යම්බඳු වූ තොප ප්‍රසූත කෙළෙමි ද, මෙය මා විසින් නපුරු කොට ලබන ලද්දක් වී යයි මව කීවාය.

3280. දේවයෙනි, යම් හෙයකින් ජරාචීර්ණ වූ අප ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි නම්, සුතසොමය, එය කිනම් පැවිද්දක් ද? මෙය කවර නම් ධර්මයක්ද? යි පිය තෙමේ ඇසුවේ ය.

3281. තොපගේ බොහෝ පුත්‍රයෝ ද නො පැමිණි යොවුන් වයස් ඇති ළදරුවෝ ය. මිහිරි වදන් බෙණෙන්නා වූ ඔවුහු තා නොදක්නෝ දුකට පත් වෙතැයි හඟිමි.

3282. පුනෙනහි ව මෙ එනෙහි
දහරෙහි අප්පනසොබ්බනෙහි,
මසාපුහි සබ්බෙහිපි තුමෙහහි
විරමිපි යථා විනාහාවො.
3283. ඡිත්තං නු තුඤ්ඤං හදයං
ආදු¹ කරුණං ව නත්ථි අමෙහසු,
යං නො විකකඤ්ඤනියො
අනපෙකෙඛා පබ්බජස්සි දෙව.
3284. න ව මඤ්ඤං ඡිත්තං හදයං
අත්ථි කරුණංපි මඤ්ඤං තුමෙහසු,
සග්ගඤ්ඤි. පඤ්ඤානො
තෙතාහං පබ්බජස්සාමි.
3285. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම
යස්ස නෙ අහං හරියා,
යං මෙ විලපනතියා
අනපෙකෙඛා පබ්බජස්සි දෙව.
3286. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම
යස්ස නෙ අහං හරියා,
යං මෙ කුච්ඡිපට්ඨසන්ධිං
අනපෙකෙඛා පබ්බජස්සි දෙව.
3287. පරිපකෙඤා මෙ ගබ්බො
කුච්ඡිගතො යාව නං විජායාමි,
මාහං එකා විධවා
පච්ජා දුකධානි අද්දකම්.²
3288. පරිපකෙඤා තෙ³ ගබ්බො
කුච්ඡිගතො ඉඛ්ඤ නං⁴ විජායස්සු,
පුත්තං අනොමචණ්ණං
තං හිතා පබ්බජස්සාමි.
3289. මා තං වජ්ඣෙ රුද්ධි
මා සොච්චි වනතිමිරමත්තකම්,
ආරොහ වරපාසාදං
අනපෙකෙඛා අහං ගමිස්සාමි.
3290. කො තං අමම කොපෙසි
කිං රොදස්සි පෙකඛස්සි ව මං බාලහං,
කං⁵ අවජ්ඣං සාතෙමි
ඤ්ඤිතං උද්දිකම්මානානං.

1. ආදුනෙ - මජ්ඣං.
2. අද්දකම් - මජ්ඣං.
3. ව තෙ - මජ්ඣං.
4. නං - වි. මජ්ඣං.
5. තං අවජ්ඣං - මජ්ඣං.

3282. යොවුන් වියට නො පැමිණි මිනිරි වදන් බෙණෙන මේ ලදරු පුත්‍රයන්ගෙන් පමණක් නොව තොප සියලු දෙනාගෙන් ද, බොහෝ කලක් වාසය කොට ද වෙන් වන්නට සිදුවේ. එය නො වැළැක්විය හැක්කකිසි බෝසන් තෙම කීය.

3283. දේවයන් වහන්ස, යම් හෙයකින් අප අඩද්දී අපෙක්ෂා රහිතව පැවිදි වෙහි ද? එහෙයින් නුඹ වහන්සේගේ හෘදය සිදුරු වී ද? වැන්දඹු තනයට වැටෙන අප කෙරෙහි කරුණාවක් නැද්ද? යි භාය්‍යාවක් ඇසුවා ය.

3284. මගේ හෘදය සිදුරු නොවීය. තොප කෙරෙහි මාගේ කරුණාව ද ඇත්තේය. ස්වර්ග සම්පත්තිය ද පතන්නෙමි වෙමි. එහෙයින් මම පැවිදි වන්නෙමි.

3285. දේවයෙනි, යම් හෙයකින් වැලපෙන්නා වූ මා ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ පැවිදි වෙහි ද? සුතසොමය, මම යම්බඳු වූ තොපගේ භාය්‍යා වෙමි ද එහෙයින් එය මා නපුරු කොට ලබන ලද්දක් විය.

3286. දේවයෙනි, යම් හෙයකින් මගේ කුස පිළිසිඳ ගැන්ම ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි ද සුතසොමය, මම යම්බඳු තොපගේ භාය්‍යා වෙමි ද එහෙයින් එය මා නපුරු කොට ලබන ලද්දක් විය.

3287. මාගේ දරු ගර්භය මුහුකුරා ගියේ ය. කුස හොත් දරුවා යම්තාක් වදම් ද ඒ තාක් ඉවසුව මැනැවි. එකලා වූ මම වැන්දඹු නො කෙරේවා, පසුව දුක් දකිමිසි අග මෙහෙසිය කීවාය.

3288. තීගේ දරු ගර්භය මුහුකුරා ගියේ යැයි දනිමි. එබැවින් තී පුත්‍රයකු ප්‍රසූත කරව අලාමක වර්ණ ඇති පුත්‍රයා ද තී ද හැර මම පැවිදි වන්නෙමි' යි බෝසන් තෙම කීයේ ය.

3289. සොඳුර වන්ද්‍රා දේවිය, නො අඩව. ගිනිහිරි මල් බඳු ඇස් ඇත්තිය. නො හඬව. උතුම් ප්‍රාසාදයට නගුව. මම අපෙක්ෂා විරහිතව යන්නෙමි යි කීයේ ය.

3290. මැනියෙනි, කවරෙක් නුඹ කොප කෙළේ ද? කුමක් හෙයින් හඬන්නෙහි ද? කුමක් නිසා මා දෙස ද දැඩිව බලන්නෙහි ද? වධ නො කටයුත්තකු වුවත් ඤාතීන් බලා සිටියදී ම නසමි. මට මේ කරුණ පහද දෙව යි වැඩිමහලු පුත්‍ර තෙම ඇසීය.

3291. නහි සො සක්ඛා භනතුං
විජිතාවී යො මං තාත කොපෙසී,
පිතා තෙ මං තාත අවච
අනපෙකෙඛා අහං ගමීසසාමි.
3292. යාහං පුබ්බෙ නියාමි
උය්‍යානං¹ කුඤ්ජරෙ² ච යොධෙමි,
සුතසොමෙ³ පබ්බජිතෙ
කථනතුදනි කරිසසාමි.
3293. මාතු ච මෙ රුදනන්‍යා⁴
ජෙට්ඨස්ස ච භාතුනො අකාමස්ස,
භකෙපි තෙ ගභෙස්සං⁵
න හි ගච්ඡෙ නො අකාමානං.
3294. උට්ඨෙහි කං ධාති
ඉමං කුමාරං⁶ රමෙහි අඤ්ඤකු,
මා මෙ පරිපකුමකා⁷
සග්ගං මම පකුයානස්ස.
3295. යනතුනිමං දදෙය්‍යං⁸ පභව්‍යරං
කො නු මෙ ඉමීනා අකො,
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ
කිනතු මෙ තං කරිසසාමි.
3296. කොසො ච කුඤ්ඤං විපුලො
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි කුඤ්ඤං පරිපුරං,
පඨවී ච කුඤ්ඤං විජිතා¹⁰
රමස්සු මා පබ්බජස්සු දෙව.
3297. කොසො ච මඤ්ඤං විපුලො
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි මඤ්ඤං පරිපුරං,
පඨවී ච මඤ්ඤං විජිතා
තං හිකා පබ්බජිසසාමි.
3298. මඤ්ඤං ධනං පඤ්ඤං
සඤ්ඤාතුං නොපි දෙව සකෙකාමි,
තං දෙව තෙ දදමි සබ්බමපි
රමස්සු මා පබ්බජ දෙව.

---

1. සොහං පුබ්බෙ රථෙන යාමි උය්‍යානං - මජ්ඣං.
2. මකක කුඤ්ජරෙව යොදෙමි - මජ්ඣං, ස්‍යා .
3. සුතසොම - මජ්ඣං.
4. රුදනන්‍යා - මජ්ඣං.
5. ගමීසසං - වී, මජ්ඣං. ගභිසසං - ස්‍යා.
6. කුමාරි - මජ්ඣං. කුමාරං කුමාරි - වී.
7. පරිපකුමකාසි - මජ්ඣං.
8. දදෙය්‍යං - වී, මජ්ඣං.
9. පඨවී - මජ්ඣං.
10. විජිතාවී

3291. පුත්‍රය, යමෙක් මා කොප කෙළේ ද? හෙතෙමේ ලබන ලද ජය ඇත්තා වූ තොපගේ පියා වන්නේ ය. හෙතෙමේ නසන්නට නො හැකිය. පුත්‍රය, තොපගේ පියා මම අපෙක්ෂා රහිතව යන්නෙමියි මට කියේ ය.

3292. යම්බඳු මම පෙර රියට නැඟ උයනට ගියෙමි ද, මද කුන්භට ද පහර දුනිමි ද? මා පිය සුතසොමරජ පැවිදි වූ කල්හි දැන් මම ඒවා කෙසේ කරමි දැයි වැඩිමහලු පුත්‍රයා ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

3293. පියාණෙනි, මාගේ මව හඬද්දී වැඩිමහල් සහොදරයාගේ ද නො කැමැත්ත තිබියදී පැවිදි වෙහි ද? නුඹ වහන්සේගේ අත් දෙක ද අල්ලා ගන්නෙමි. අප අකමැතිව සිටියදී නො යන්නෙහි යැයි බාල පුත්‍රයා ප්‍රකාශ කළේ ය.

3294. එම්බා කිරිමව, තී නැගිටුව මේ කුමරා අත් තැනක සිත් අලවව. ස්වර්ගය පතන්නා වූ මට උවදුරු නො කරව.

3295. මේ දිලිසෙන්නා වූ මැණික ආපසු දෙන්නෙමි නම් යහපති. මට මෙයින් කවර ප්‍රයෝජන ද? සුතසොම රජු පැවිදි වූ කල්හි මේ මැණික ගෙන මම කුමක් කරන්නෙමි දැයි කිරිමව වැලඳුණාය.

3296. දේවයන් වහන්ස, භාණ්ඩාගාරය ද මහත් වේ. නුඹගේ කොණ්ඩාගාරය ද පිරි ගොස් ය. නුඹ විසින් පෘථිවිය ද දිනන ලද්දීය. සිත් අලවා වාසය කරව. පැවිදි නො වනු මැනැවැයි මහඥානි තෙම කියේ ය.

3297. මාගේ භාණ්ඩාගාරය ද මහත් ය. මාගේ කොණ්ඩාගාරය ද පිරි ගොස් ය. මා විසින් පෘථිවිය ද දිනන ලද්දී ය. ඒ සියල්ල භාරදමා පැවිදි වෙමියි බෝසත් තෙම කියේ ය.

3298. දේවයන් වහන්ස, මාගේ ධනය ද බොහෝ ය. ගණින්නට ද නො හැකියි. ඒ සියල්ල ම නුඹ වහන්සේට දෙමි. සිත් අලවා මෙහි ම වාසය කරනු මැනවි. පැවිදි නො වනු මැනැවැයි කුලවඩ්ඪන නම් සිටු තෙම කියේ ය.

3299. ජානාමී තෙ ධනං පහුතං
කුලවඩ්ඪින පුජිතො තයා ච'සමි,
සග්ගඤ්ඤි පඤ්ඤානො
තෙනාහං පබ්බජිසාමි.
3300. උසකඤ්ඤිතොසමි බාලහං
අරති මං සොමදත්ත ආචිසති,
බහුකා හී අනාතරායා
අපෙසවාහං පබ්බජිසාමි.
3301. ඉදමපි තුසගං රුචිතං සුතසොම
අපෙසවදති කං පබ්බජ,
අහමපි පබ්බජිසාමි
න උසසගෙ තයා චිතා අහං යාතුං.
3302. න හි සකකා පබ්බජිතුං
නගරෙ න හි පච්චති ජනපදෙ ච,
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ
කථනතුදති කරිසාම.
3303. උපතියතිදං මං ඤ්ඤා
පරිත්තං උදකංච වඩගවාරමහි,
එවං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ
න ච පමජ්ජිතුං කාලො.
3304. උපතියතිදං මං ඤ්ඤා
පරිත්තං උදකංච වඩගවාරමහි,
එවං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ
අථ බාලා පමජ්ජනති.
3305. තෙ වඩ්ඪියතති නිරයං
තිරවජානයොනිඤ්ඤි පෙක්ඛවිසයඤ්ඤි,
තණ්ඤාබ්ඤ්ඤිතඤ්ඤා
වඩ්ඪිතති අසුරකායං.
3306. උහඤ්ඤාතෙ රජගගං
අවිදුරෙ පුප්ඵකමහි පාසාදෙ,
මං ඤ්ඤා නො කෙසා ජිනතා
යසස්සනො ධම්මරාජස්ස.
3307. අයමස්ස පාසාදෙ
සොචණ්ණපුප්ඵමාලාවිතිකිණ්ණො,
යහිමනුවිචරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3299. කුලවඩ්ඪන සිටාණෙනි, තාගේ ධනය බොහෝ බව දනිමි. තා විසින් ද මම පුදන ලද්දේ වෙමි. ස්වර්ග සම්පත්ති ද පතන්නෙමි වෙමි. එහෙයින් මම පැවිදි වන්නෙමියි බෝසත් තෙම කීයේ ය.

3300. සොමදත්ත කුමාරය, මම දැඩියේ කලකිරුණෙමි වෙමි. නො ඇල්ම මා කෙරෙහි ආවෙශ වෙයි. යම් හෙයකින් අන්තරායයෝ බොහෝ වෙද් ද, එබැවින් අද ම මම පැවිදි වන්නෙමියි සොමදත්ත කුමරුහට රජය පාවා දෙමින් සුතසොම බෝසත් තෙමේ ප්‍රකාශ කළේ ය.

3301. සුතසොමයන් වහන්ස, අද ම පැවිදි වන්නෙමි යි යන මෙය නුඹ විසින් කැමති වන ලද්දක් ද? නුඹ වහන්සේ අද ම පැවිදි වනු මැනවි. මම ද පැවිදි වන්නෙමි. නොප හැර ගිහිගෙයි සිටින්නට මම උත්සාහ නො කරමියි සොමදත්ත නම් සහොදරයා කීයේ ය.

3302. සුතසොම රජු පැවිදි වූ කල්හි දැන් අපි කුමක් කරන්නෙමු දැයි කියා නගරයෙහි ද ජනපදයෙහි ද දැනටමත් ශොකයෙන් ආහාර නො පිසත්. (අප දෙදෙනා ම පැවිදි වූ කල්හි රටවැසියෝ අනාථයෝ වන්නාහ). එබැවින් නුඹට පැවිදි වන්නට නුපුළුවන් යයි සුතසොම තෙම කීයේ ය.

3303. මේ ජීවිතය රදවුන්ගේ අළුපෙරහනෙහි ස්වල්ප වූ ජලයක් මෙන් වහා මැඩ පැවැත්වෙන්නේයයි දනිමි. මෙසේ ස්වල්ප වූ ජීවිත කාලයෙහි ද පමා වන්නට කාලයක් නැත්තේය.

3304. මේ ජීවිතය රජකයන්ගේ අළුපෙරහනෙහි ස්වල්ප වූ දියත්තක් මෙන් වහා මැඩ පැවැත්වෙන්නේයයි දනිමි. මෙසේ ස්වල්ප වූ ජීවිත කාලයෙහි ද අඤානයෝ පමා වන්නාහ.

3305. තෘෂ්ණා බන්ධනයෙන් බැඳුණා වූ ඔවුහු නරකය තිරිසන් යොනිය - ප්‍රෙත විෂය - අසුරකාය යන සිවු අපාය දියුණු කරත්.

3306. අපගේ මහත් යශස් ඇති ධර්ම රාජන් වූ රජුගේ කෙශයෝ සිදින ලද්දහයි හභිමි. පුජ්ඵ නම් ප්‍රාසාදයට නුදුරු තන්හි රජස් උස්ව නැගේ යැයි මහජනයා හඬමින් කීයේ ය.

3307. අන්තඃපුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් ප්‍රාසාදයන්හි හැසුරුණේ ද, මනා වර්ණ ඇති මලින් හා නොයෙක් මල් මාලාවන් ගෙන් ද ගැවසිගත්තා වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ ඒ ප්‍රාසාද යයි.

3308. අයමසස පාසාදෙ
සොවණ්ණපුස්මාලාවීතිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසංඝෙහන.

3309. ඉදමසස කුටාගාරං
සොවණ්ණපුස්මාලාවීතිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3310. ඉදමසස කුටාගාරං
සොවණ්ණපුස්මාලාවීතිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසංඝෙහන.

3311. අයමසස අසොකවනිකා
සුපුප්ඵතා සබ්බකාලිකා රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3312. අයමසස අසොකවනිකා
සුපුප්ඵතා සබ්බකාලිකා රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසංඝෙහන.

3313. ඉදමසස උය්‍යානං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3314. ඉදමසස උය්‍යානං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසංඝෙහන.

3315. ඉදමසස කණ්ණිකාරවනං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3316. ඉදමසස කණ්ණිකාරවනං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසංඝෙහන.

3317. ඉදමසස පාටලීවනං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3308. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජතෙම යම් ප්‍රාසාදයෙකිනි හැසුරුණේ ද මනා වර්ණ ඇති මලින් හා මල්මාලාවන්ගෙන් ද ගැවසිගත්තා වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ ඒ ප්‍රාසාද යයි.

3309. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් කුටාගාරයෙකිනි හැසුරුණේ ද, මනා වර්ණ ඇති මලින් හා මල්මාලාවන්ගෙන් ද ගැවසිගත්තා වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ කුටාගාර යයි.

3310. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් කුටාගාරයෙකිනි හැසුරුණේ ද මනා වර්ණ ඇති මලින් හා මල් මාලාවන්ගෙන් යුක්ත වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ ඒ කුටාගාරය යි.

3311. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ සෑම කල්හි මනාව පිපියා වූ සිත්කලු ඒ අශොක වනයයි.

3312. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද මේ වනාහි උන්වහන්සේගේ සෑම කල්හි පිපියා වූ ඒ සිත්කලු අශොක වනය යි.

3313. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද? මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ සිත්කලු උයනය.

3314. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ උයන යි.

3315. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද, මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ කිණිහිරිය මල් උයනය.

3316. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද රජතෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ කිණිහිරිය මල් උයනය.

3317. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උයනෙකිනි හැසුරුණේ ද, මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ ඒ පළොල්වනය යි.

- 3318. ඉදමසස පාටළුවනං
සුපුපථිනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසබ්බෙනා.
- 3319. ඉදමසස අමුවනං
සුපුපථිනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඉසාගාරෙහි.
- 3320. ඉදමසස අමුවනං
සුපිපථිනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසබ්බෙනා.
- 3321. අයමසස පොකඛරණී
සසුජනනා අණ්ඩපෙහි විනිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඉසාගාරෙහි.
- 3322. අයමසස පොකඛරණී
සසුජනනා අණ්ඩපෙහි විනිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඤාතිසබ්බෙනා.
- 3323. රාජා බො පබ්බජිතො
සුතසොමො රජජං ඉමං පහසානා,
කාසායවස්ථවසනො
නාගොච එකකොච වරති.
- 3324. මාසු පුබ්බෙ රතිකීලිතානි
හසිතානි අනුසසරිසු,
මා වො කාමා හනිංසු
රමමං හි සුදාසනං නාම නගරං.
- 3325. මෙතනං විහරණී භාවෙඨ
අපපමාණං දිවා ච රතො ව,
අඨ ගණ්ඨසු දෙවපුරං
ආවාසං පුසුඤ්ඤකමමිනතති.

චූලසුතසොමජාතකං.

වතනාළිසනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසුදුතනං:

සුවපණ්ඩිතප්ඵලකකුණ්ඩලිනො
සරහබ්බමලමඬුසජාතකණ්ඨ,
පවරුතතමසඞ්ඞිසිරිවහයකො
සුතසොම අරිඤුම රාජවරොති.

3318. නෑ සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උය-
නෙක් හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියාවූ
උන්වහන්සේගේ ඒ පළොල්වනය යි.

3319. අන්තඃපුර ස්ත්රීන් විසින් පිරිවරන ලද රජ තෙමෙ යම්
උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි හැමකල්හි මනාව පිපියා වූ
උන්වහන්සේගේ ඒ අඹඋයන ය.

3320. නෑ සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද රජතෙමෙ යම් උය-
නෙක්හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි හැම කල්හි මනාව පිපියා වූ
උන්වහන්සේගේ ඒ අඹ උයන ය.

3321. අන්තඃපුර ස්ත්රීන් විසින් පිරිවරන ලද රජතෙමෙ යම්
පොකුණක් සමීපයෙහි හැසුරුණේ ද, මෙය වනාහි නොයෙක් ජල
කුසුමයන්ගෙන් පක්ෂීන්ගෙන් ගැවසිගත්තා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ
පොකුණ ය.

3322. නෑ සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද රජතෙමෙ යම් පොකුණක්
සමීපයෙහි හැසුරුණේ ද, මෙය වනාහි නොයෙක් ජලකුසුමයන්-
ගෙන් හා පක්ෂීන්ගෙන් ගැවසිගත්තා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ
පොකුණ ය.

3323. සුතසොම රජ තෙම මේ රාජ්‍යය හැර දමා පැවිදි වූයේ ය.
කසාවත් හැදගත්තේ එකවර හස්තිරාජයකු මෙන් එකලාව හැසිරේ.

3324. පෙර තොප විසින් කරන ලද කාමක්‍රීඩා සහ කාය
වාචා චිත්ත වශයෙන් කළ ක්‍රීඩා ද තොප සිත්හි පහළ නො වේවා.
සිතහ කාරණයන් ද සිහි නො කරමු. යම් හෙයකින් සුදර්ශන
නගරය සිත්කලු වන්නේ ද එහෙයින් ඒ නගරය සිහිපත් නො කරව.
කාමයෝ වනාහි තොපට හිංසා නො කෙරෙන්නවා.

3325. දවල් ද රෑ ද අප්‍රමාණ වූ මෙමත්‍රී සිත වඩමු. ඉක්බිති
පින් ඇත්තවුන්ගේ වාසස්ථානය වූ දෙවි සුරයට යවු යි. පිරිසට
අවවාද කළේ ය.

මූලධර්මයේම ජාතක යි.

වත්තාළිය නිපාතය නිමයේ යි.

එහි උද්දනය:

සුවපණ්ඩිත, ජමබුක කුණ්ඩලී යන පක්ෂීන් ඇති තෙසකුණ
ජාතකය ද, සරහබ්බ ජාතකය ද, අලමබුස ජාතකය ද, උතුම් වූ
සඞ්ඛ නාගරාජ ජාතකය ද, සුතසොම ජාතකය ද යන මොහු
වත්තාළිය නිපාතයෙහි වෙත්.

1. නලිනිකාජාතකං

- 3326. උඩ්ඛග්ගතෝ ජනපදො රට්ඨකුඛාපි චිතස්සති,
එහි නලිනිකෝ ගච්ඡ තං මෙ බ්‍රාහ්මණමානසය.
- 3327. නාහං දුක්ඛකම්මා රාජ නාහං අඛානකොවිදු,
කථං අහං ගමිස්සාමි වනං කුඤ්ජරසෙවිතං.
- 3328. ඒතං ජනපදං ගනාඛා හත්ථිනා ච රථෙන ච,
දුරුසඛකාටයානෙන එවං ගච්ඡ නලිනිකෝ.
- 3329. හත්ථි අස්සා රථා පතනි³ ගචෙඡවාදය ඛතතිසෙ,
තචෙච වණ්ණරූපෙන වසං තං ආනායිස්සසි.
- 3330. කදලිධජපඤ්ඤාණො ආභුජ්ජපරිචාරිතො,
එසො පදිස්සති රමමො ඉසිසිඛගස්ස අස්සමො.
- 3331. එසො අගගිස්ස සඛිඛාතො එසො ධුමො පදිස්සති,
මඤ්ඤා නො අගගිං භාපෙනි ඉසිසිඛෙගා මහිද්ධිකො.
- 3332. තඤ්ච දිස්වාන ආයනතිං ආමුත්තමණිකුණඛලං⁴,
ඉසිසිඛෙගා පාවිසි හීතො අස්සමං පණ්ණඡාදනං.
- 3333. අස්සමස්ස ච සා ද්වාරෙ හෙණ්ඤ්ඤකෙනස්ස කීළති,
චිදංසයනති අඛානති ගුඤං පකාසිනාති ච.
- 3334. තඤ්ච දිස්වාන කීළනතිං⁵ පණ්ණඡාසාලගතො ජට්ඨි,
අස්සමා නිකඛිජ්ඣාන ඉදං වචනමබ්බවි.
- 3335. අමෙභා කො නාම සො රුකඛා යස්ස තෙවංගතං එලං,
දුරෙපි බිත්තං පචෙචති න තං ඔභාය ගච්ඡති.
- 3336. අස්සමස්ස මමං⁶ බ්‍රහ්ම සමීපෙ ගන්ධිමාදනෙ,
පබ්බතෙ තාදිසා රුකඛා යස්ස තෙවඛගතං එලං
දුරෙපි බිත්තං පචෙචති න මං ඔභාය ගච්ඡති.⁷

- 1. උදයහතෙ - මජ්ඣ.
- 2. නිලීනිකෙ - මජ්ඣ.
- 3. හත්ථි අස්ස රථෙ පතනි - මජ්ඣ.
- 4. කුණ්ඩලිං - මජ්ඣ.
- 5. කීළනති - මජ්ඣ.
- 6. මම - මජ්ඣ.
- 7. ගච්ඡ - මජ්ඣ. සුඛා,

1. නලිනිකා ජාතකය

3326. නලිනී කුමරිය, මෙහි එව. ජනපදය නියමින් දැවේ. රට ද වැනසේ, යව, ඒ මාගේ රටට වැසි වළකන්නා වූ බ්‍රාහ්මණයා (ඉසිසිංග තාපසයා) මෙහි ගෙන එවයි රජ තෙම කිය.

3327. පිය මහරජ, මම දුක් ඉවසිය හැක්කී නොවෙමි. මම හොඳින් මහ දන්තියක් ද නොවෙමි. ඇතුන් විසින් සෙවුනා ලද වනයෙහි මම කෙසේ නම් යම් දැයි නලිනිය ඇසුවා ය.

3328. එම්බා නලිනිය, ඇතුපිටින් හා රළයෙන් ද සමෘද්ධ වූ නුවරට ගොස් සුදුසු තන්හි බස්වාගෙන යන දැවමය යානයෙන්ද, නැව් ආදියෙන් ද යව.

3329. ඤේය කුමරියනි, ඇත් අස් රිය පාබල යන සිව් රහ සෙනග ගෙන යව. මෙසේ ක්ලාන්ත නොවී ගොස් තිගේ ශරීර වර්ණයෙන් ද රූප සම්පත්තියෙන් ද ඒ බ්‍රාහ්මණයා තමන්ගේ වසයට ගනුවයි කියේ ය.

3330. කදලි සංඛ්‍යාත කෙසෙල් ධවජ සලකුණු ඇත්තා වූ ආභූචී පත්‍ර වනයෙන් පිරිවරන ලද්ද වූ ඉසිසිංග තාපසයාගේ රම්‍ය ආශ්‍රමය අර පෙණේ.

3331. අර ගින්න ඒ තාපසයා විසින් පුදන ලද ගින්න වේ. අර දුම දක්නට ලැබේ. මහත් සෘද්ධි ඇති ඉසිසිංග තාපස තෙම ගින්න නොනිවන්තේ යයි හඟිමි.

3332. ඉසිසිංග තාපස තෙමේ මිණි කොඩොල් පැළඳ එන්නා වූ ඇය දැක බිය වී (කොළ පියසි ඇති) ආශ්‍රමයට ඇතුළු විය.

3333. ඒ නලිනී නොමෝ අසපු දෙර සිට රහසහත් ප්‍රකට නොකටයුතු අවයවන් පෙන්නමින් පන්දුවකින් ක්‍රීඩා කරයි.

3334. පන්සලට පිවිසියා වූ තාපස තෙම ක්‍රීඩා කරන්නා වූ ඇය දැක අසපුවෙන් නික්ම මේ වචන කියේ ය.

3335. පින්වත, යම්බඳු නුඹගේ දුරට දමන ලද එලය (පන්දුව) ආපසු එයි ද නා හැර නොයයි ද, මේ ආකාරයක් ඇති එලය හටගන්නා වූ ඒ ගස කවරෙක්දැයි තාපස තෙම ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

3336. බ්‍රාහ්මණය, ගනුමාදන පර්වතයෙහි මාගේ අසපුව සමීපයෙහි යම් ගසක එලය මෙසේ දුරට දමා ගැසූ කල පෙරළා ඒ ද, මා හැරදමාත් නොයා ද එබඳු වෘක්ෂයෝ එහි ඇත්තාහ.

- 3337. එතු හවං අසසමිමං අදෙතු
පජ්ජඤ්ඤා භක්ඛඤ්ඤා පටිච්ඡ දමි,
ඉදමාසනං අත්ත හවං නිසීදතු
ඉතො හවං මූලඵලානි බාදතු¹
- 3338. කිනොත ඉදං උඉරුනමනාරසමිං
සුපිච්ඡිතං කණ්ණිරිවපසකාසනි,
අකකාහි මෙ සුච්ඡිතො එතමකං
මකාසෙත්තු තෙ උත්තමඛං පටිට්ඨං.
- 3339. අහං වනෙ මූලඵලෙසනං වරං
ආසාදයිං² අච්ඡං සුසොරරුපං,
සො මං පනිතො සහසජ්ඣාපකොතා³
පනුජ්ජ මං අබ්බහි⁴ උත්තමඛං.
- 3340. සවායං වණො බජ්ජනි කණ්ණිවායනි
සබ්බඤ්ඤා කාලං න උභාමි සානං,
පහො හවං කණ්ණිමිමං විනෙතුං
කුරුතං හවං යාවිතො බ්‍රාහ්මණස්.
- 3341. ගලිනිරරුපො තෙ වණො සලොභිතො
අපුනිතො පකකගන්ධො මහා ව,
කරොමි තෙ කිඤ්ඤි කසායයොගං
යථා හවං පරමසුඛි භවෙය්‍ය.
- 3342. න මනායොගා න කසාවයොගා
න ඔසධා බ්‍රහ්මචාරී කමනති,
යං තෙ මුදු තෙන විනෙහි කණ්ණි
යථා අහං පරමසුඛි භවෙය්‍යං.
- 3343. ඉතො නු භොතො කනමෙන අසසමො
කච්චි හවං අභිරමසී අරකොකො,
කච්චිත්තු තෙ මූලඵලං පහුතං⁵
කච්චි හවිනා න විහිංසනති වාළා.
- 3344. ඉතො උජුං උත්තරායං දිසායං
මෙමා නදී හිමවනා පහානි,⁶
තසසා කීරෙ අසසමො මඤ්ඤ රමෙමා
අහො හවං අසසමං මඤ්ඤ පසෙස.

- 1. අඤ්ජතුං - චි. මජ්ඣ.
- 2. අසාදයි - මජ්ඣ.
- 3. සහසා - මජ්ඣ.
- 4. අබ්බහි - මජ්ඣ.
- 5. බහුතං - මජ්ඣ.
- 6. මෙමානදී හිමවතා පහවි - මජ්ඣ.

3337. පින්වතුන් වහන්සේ මේ ආශ්‍රමයට පිවිසෙන සේක්වා. (ඇති සැටියකින්) ආහාර අනුභව කෙරෙත් වා. පයෙහි ගල්වන තෙල් ද, මිහිරි එලාඑල ද සුදුනම් කොට දෙමි. මේ නුඹ වහන්සේට ආසනයයි. පින්වතුන් වහන්සේ මෙහි හිඳගන්නා සේක් වා. පින්වතුන් වහන්සේ මෙයින් අලමුල් හා පලවැළ ද අනුභව කෙරෙත් වා.

3338. පින්වත, නුඹගේ කළවායුවල අතර හොඳින් හේත්තු වූ කළුවන් සටහනක් සේ මේ කවරක් නම් පෙනේ ද? මා විසින් විවාරන ලද නුඹ මේ කරුණ මට කියව. තොපගේ රහසහ ශරීර සංඛ්‍යාත කොෂයෙහි ඇතුළු වීද?

3339. පින්වත් තාපසයෙනි, මම වනයෙහි අල මුල් හා පලතුරු සොයමින් හැසුරුණෙමි ඉතා දරුණු ස්වභාව ඇති වලසකුට ගලකින් ගැසුවෙමි. ඒ වලසා මා දෙසට පැන වහා මා වෙත පැමිණියේ මා පෙරලා මාගේ රහසහ කටින් උදුරා ධාහැ ගත්තේය.

3340. එතැන් පටන් මාගේ ඒ වණය සැරෙයි. කැසීමද හටගනී. එහෙයින් හැම කල්හිම සුවයක් නොලබමි. පින්වත් තෙම මේ කැසීම සුව කරන්නට පොහොසත් ය. මා විසින් යදින ලද නුඹ වහන්සේ බ්‍රාහ්මණ වූ මා පිණිස යහපතක් කරන සේක් වා.

3341. පින්වත, තොපගේ වණය ගැඹුරුය. ලේවන් පැහැත්තේ ය. කුණුමස් නැත්තේ ය. මදක් දුගඳ ඇත්තේ ය. විශාල ය. යම් සේ පින්වත් තෙමේ ඉතා සුවපත් වූවෙක් වන්නේ ද එසේ යම්කිසි කෂාය යොගයක් තොපට කරමි.

3342. පින්වත් බ්‍රහ්මචාරිය, මන්ත්‍ර හෝ කසාය යොග හෝ වෙනත් ඖෂධ හෝ මේ වණය සුවපත් නොකෙරේ. යම් සේ මම ඉතා සුවැත්තෙක් වන්නෙමි ද එපරිද්දෙන් නුඹගේ මෘදු වූ යම් අවයවයක් වේ නම් එයින් ගටා මේ කැසීම දුරුකරවයි නලිනී කීවා ය.

3343. පින්වතාගේ ආශ්‍රමය මෙයින් කවර දිශායෙක්හි ද? කිම පින්වතා වනයෙහි සිත් අලවන්නේ ද? කිම නුඹට අල මුල් හා පලතුරු බොහෝ තිබේ ද? කිම ව්‍යාල සත්තු පින්වතා නොවෙහෙසත් ද?

3344. පින්වත, මෙතැනින් සෘජුව උතුරු පැත්තෙහි බෙමා නම් ගහක් හිමවතෙන් ගලා බසීයි. මාගේ රම්‍ය වූ ආශ්‍රමය ඒ ගංගාවගේ ඉවුරේ ය. අනේ, පින්වතා මාගේ ආශ්‍රමය දක්නේ නම් යහපතැ යි නලිනී කීවා ය.

3345. අඛො ව සාලා තිලකා ව ජලබ්බයො
 උඤ්ඤකා පාටලියො ව චුලලා,
 සමනනතො කිම්පුරිසාහිගීතං
 අහො හවං අසසමං මයහ¹ පසෙස.
3346. කාලා ව මූලා ව එලා ව මෙඤ්ඤ
 වණ්ණන ගණ්ඩන උපෙතරූපා,
 තං භුමිභාගෙහි උපෙතරූපං
 අහො හවං අසසමං මයහ පසෙස.
3347. එලා ව මූලා ව පඤ්ඤ² මෙඤ්ඤ
 වණ්ණන ගණ්ඩන රසෙත්ථපතො,
 ආයනති ව ලුඤ්ඤකා නං පදෙසං
 මා මෙ තතො මූලඵලං අභාසුං.³
3348. පිතා මමං මූලඵලෙසනං ගතො
 ඉදති ආගච්ඡති සායකාලෙ,⁴
 උභොව ගච්ඡාමසෙ අසසමං තං
 යාව පිතා මූලඵලතො එතු.
3349. අඤ්ඤා ඛඤ්ඤ ඉසයො සාධුරූපා
 රාජීසයො අනුමග්ගෙ වසනති,
 තෙයෙව පුට්ඨෙසි මමසසමං තං
 තෙ තං නයිසසනති මමං සකාසෙ.
3350. න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න තෙ උදකමාහනං,
 අග්ගිපි තෙ න භාසිතො⁵ කිත්ඤ්ඤ මඤ්ඤෙව කුසායසි.
3351. භික්ඛානි කට්ඨානි භුතො ව අග්ගි
 තපනීපි⁶ තෙ සමිතා බ්‍රහ්මචාරී,
 පීඨඤ්ඤ මයහං උදකඤ්ඤ භොති
 රමසි තං බ්‍රහ්මභූතො පුරුසා.
3352. අභිනන්තකට්ඨාසි අනාභතොදකො
 අභාසිතග්ගීසි අසිඬ්ඨභොජනො,
 න මෙ තුවං ආලපසි මමජ්ජ
 නට්ඨනඤ්ඤ කිං චෙතසිකඤ්ඤ දුකඛං.

---

1. මයහං - වී. මජ්ඣං.
 2. ඛඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 3. අභෙසුං - මජ්ඣං.
 4. සයානකාලෙ - මජ්ඣං.
 5. නභාසිතො - මජ්ඣං.
 6. තපනීපිතො - මජ්ඣං.

3345. එහි අඹ ගස් ද සල් ගස් ද එරහැන්ද ගස් ද දඹ ගස් ද ඇහැළ ගස් ද පළොල් ගස් ද පිපියාහු වෙත්. හාත්පසින් කිඳුරන් විසින් ගායනා කරන ලද්දේ වේ. අනේ පින්වතා මාගේ ආශ්‍රමය දක්නේ නම් යෙහෙක.

3346. මෙහි පැහැයෙන් සහ සුවදින් යුත් තල්ගස් ද තල් අල ද තල් ගෙඩි ද ඇත්තාහ. ඒ ආශ්‍රමය මෙබඳු භූමිභාගයකින් යුක්තය. අනේ පින්වතා මාගේ ආශ්‍රමය දක්නේ නම් යහපති.

3347. මෙහි පැහැයෙන් ද සුවදින් හා රසයෙන් ද යුත් පලතුරු ද අල මුල් ද බොහෝ ය. ඒ ප්‍රදේශයට වැද්දෝ ද එන්තාහ. ඒ ආශ්‍රමයෙන් ඔවුහු අල මුල් හා පලතුරු හැරගෙන නො යත්වා යි (නලීනිය ප්‍රකාශ කළා ය.)

3348. මාගේ පියා අල මුල් හා පලතුරු සෙවීමට ගියේ ය. සවස් කාලයෙහි දැන් එන්නේ ය. පියා අල මුල් හා පලතුරු සොයා ගෙන එනතුරු බලව. (එවිට) අපි දෙදෙනා ම ඒ ආශ්‍රමයට යමුයි (තාපසයා කීයේය.)

3349. තාපසය, තවත් බොහෝ යහපත් සවභාව ඇත්තා වූ බ්‍රහ්මණ සෘෂිහු ද රාජර්ෂිහු ද මාගේ ආශ්‍රමයට යන මාර්ගයෙහි දෙපස වසන්තාහ. නුඹ මාගේ ආශ්‍රමයට යන මග ඔවුන් විවාරා දනුව. ඒ සෘෂිවරු තොප මාගේ අසපුවට පමුණුවන්නා හ. (කියා නලීනී ගියා ය.)

3350. (පුත්‍රය,) තා විසින් දර නොකඩන ලද. දිය නො ගෙනෙන ලද. පුජාගතිය නො දල්වන ලද. කුමක් නිසා බාලයකු මෙන් සිතුවිල්ලෙහි යෙදී සිටිනෙහිද ?

3351. බ්‍රහ්මචාරී තාපසය, පෙර නුඹ විසින් දර බිඳින ලදහ. පුජාගතිය ද දල්වන ලද්දේ ය. ගිනි තපින උපකරණ ද තා විසින් ම සපයන ලද්දහ. මාගේ පුටුව ද එළවා තබන ලද්දේ වෙයි. පා දෝනා දිය ද එළවන ලද්දේ ය. නුඹ ද මෙයින් පෙර ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් ව මේ ආශ්‍රමයෙහි සිත් ඇලවුවෙහි ය.

3352. ඒ නුඹ අද නොකැඩූ දර ඇත්තෙහි ය. දිය නොගෙනායෙහි ය. නොදල්වන ලද පුජාගතී ඇත්තෙහි ය. පිළියෙළ නොකරන ලද ආහාර ඇත්තෙහි ය. අද නුඹ මා හා කතා නො කරන්නෙහි ය. නුඹගේ යම් කිසිවක් නැතිවී ද? කවර නම් වෛතසික දුකක් ඇත්තෙහි ද? (යි පිය තාපසයා ප්‍රශ්න කළේ ය.)

3353. ඉධාගමා ජට්ඨො චුභලවාරී
 සුදස්සනෙයො සුනනු චිනෙනි,
 නෙවානදීසො නපනානිරසෙසා
 සුකණ්ඨකණ්ඨවජ්ජනෙහි භොතො.
3354. අමසුජාතො අපුරාණවණ්ඨි
 ආධාරරූපඤ්ඤා පනස්ස කණෙධි,
 දොපස්ස¹ ගණ්ඨා උරෙ සුජාතා
 සුවණ්ඨපිණ්ඩපනිභා² පහසසරා.
3355. මුඛඤ්ඤා තස්ස භුසදස්සනෙයාං
 කණෙණ්ඤාපු ලබෙනති ච කුඤ්චිතනා,
 තෙ ජොතරෙ චරතො මාණවස්ස
 සුතතඤ්ඤා යං සංයමනං ජටානං.
3356. අඤ්ඤා ච තස්ස සඤ්ඤමනී චතසෙසා
 නීලා පිතා ලොහිනිකා ච සෙතා,
 තා සංසරෙ චරතො මාණවස්ස
 විරිට්ඨසඤ්ඤාරිච පාචුසමි.⁴
3357. න මෙඛලං⁵ මුඤ්ජමයං ධරෙනි
 න සනතචෙ⁶ නො පන බබ්චස්ස,⁷
 තා ජොතරෙ ජසනනාතරෙ⁸ විසතතා
 සතෙට්ඨා විජ්ජුරිචනාලිකෙඛි.
3358. අබ්ඵලකානි ච අචණ්ඨකානි
 හෙට්ඨා නාභ්‍යා⁹ කට්ඨමොහිතානි,
 අසට්ඨිතා නිච්චකිලිං කරොහති
 හං තාත කිං රුකඛඵලානි තානි.
3359. ජටා ච තස්ස භුසදස්සනෙයාං
 පරොසනං වෙලුඤ්ඤා සුගණ්ඨා,
 දොධාසිරො සාධුචිභ්‍යතරූපො
 අහො නුඛො මඤ්ඤා තටා ජටාසු.
3360. යද ච සො පකිරති තා ජටායො
 වණෙණ්ඤා ගනෙඤ්ඤා උපෙතරූපා,
 නීලුඤ්ඤා වාතසමෙරිතංච
 තථෙච සංවානි චතස්සමො අයං.

1. වෙයමාගනධා - මජ්ඣං.
 වෙයමාගනධා - සඤ්ඤා.
 2. සුවණ්ඨපිණ්ඩක නිභා - මජ්ඣං.
 3. භුසං - මජ්ඣං.
 4. තාවිංසරෙ - මජ්ඣං.

5. න මිඛලං - මජ්ඣං,
 6. නසනතරෙ නො - මජ්ඣං.
 7. පබ්චස්ස - ඔ.
 8. ජසනනතරෙ - මජ්ඣං.
 9. නභ්‍යා - මජ්ඣං.

3353. (පියාණෙනි,) ජටාධර වූ බ්‍රහ්මචාරී තාපසයෙක් මෙහි පැමිණියේ ය. ඉතා දැකුම්කලු ශරීරයක් ඇත්තා වූ හෙතෙම මේ අසපුව බබුළුවයි. ඉතා දික් නොවූයේ ද ඉතා මිටි නොවූයේ ද වේ. ඒ පින්වත් තාපසයාගේ හිස වනාහි ඉතා කළු පැහැත්තා වූ කෙස්වලින් වැසුණේ ය.

3354. හෙතෙමේ රැවුල නැත්තේ ය. පැවිදි වූ නොබෝ කල් ඇත්තේ ය. ගෙලෙහි පාත්‍රාධාරය තරම් පළඳනාවක් ඇත්තේ ය. ළයෙහි හටගත් රන්පිඬු මෙන් බබළන ගෙඩි දෙකක් ද ඔහුට ඇත.

3355. ඔහුගේ මූන ඉතාම දැකුම් කලුය. කන් දෙකෙහි අගින් නැමී ගිය යම් කිසිවක් එල්ලෙයි. හැසිරෙන්නාවූ ඒ මාණවකයාගේ ජටා එක්කොට බැඳී නූල ද බබළන්නේ ය.

3356. නිල් - කහ - ලේ - සුදු යන වශයෙන් සිව් වැදෑරුම් වර්ණයන් ඇති කවත් ආභරණ සතරක් තිබේ. එහා මෙහා යන්නා වූ මාණවකයාගේ ඒ පළඳනාවෝ වර්ෂා කාලයෙහි රැහි සමූහයා මෙන් නාද කෙරෙත්.

3357. හෙතෙම මුදු තණින් කළ මෙවුල් දම් නොදරයි. වැහැරිවලින් වියන ලද මෙවුල් දම් ද නොදරයි. බබුස් තණයෙන් කළ මෙවුල් දම් ද නොදරයි. උකුළු අතරෙහි වෙසෙසින් ඇලුණාවූ ඔහුගේ වැහැරි අහස් හි සියරැලි විදුලියක් සේ බබළ යි.

3358. (පියාණෙනි,) ඔහුගේ නාභියෙන් යට ඉණෙහි බඳනා ලද්දවූත් සවි නොකරන ලද්දවූත් නැට්ටක් නැත්තාවූත් එලයෝ වෙති. නො ගටන ලද ඒ එලයෝ නිතර කිලිං යන අනුකරණය කෙරෙත්. පින්වත් පියාණෙනි, ඒ කවර ගස්වල එල ද?

3359. (පියාණෙනි,) ඔහුගේ ජටාව ද බොහෝ සෙයින් දැකුම් කලුය. සියයකටත් වඩා වක්වූ අග්වලින් යුක්තවූවා සුවඳවත් ය. හිස දෙකොටසකට බෙදූ මනාකොට බඳින ලද ජටා ඇත්තේ ය. මගේ ජටාවද එසේ වන්නේ නම් යහපතී.

3360. යම් කලෙක්හි හෙතෙම වර්ණයෙන් හා සුවඳින් යුතුවූ ඒ ජටාවන් විසුරුවා ද, එකල්හි වාතයෙන් කම්පා කරන ලද නිලුපුල් වනයක් මෙන් මේ වන අසපුව ද සුවඳ හමන්නේය.

- 3361. පඬුතා ව තසස භුසදසසනෙයයා
නෙතාදිසො යාදිසො මඤ්ඤාකායො,
සො වායනි ඵරිතො මාඵතෙන
වනං යථා අගග්ගිමෙභ සුඵලං.
- 3362. නිහන්තී සො රුකඛඵලං පය්ඛ්‍යා
සුඵකතරුපං රුඵිරං දසසනෙයයං,
බිත්තඤ්ඤා තසස පුනරෙති භක්ඛං
හං තාත කිං රුකඛඵලං නු ඛො තං.
- 3363. දන්තා ව තසස භුසදසසනෙයයා
සුද්ධා සමා සඛ්ඛිවරුපපතතා,
මනො පසාදෙනති විවරියමානා
තභ නුත සො සාකමබාදි තෙහි.
- 3364. අකකසසං අගලීතං¹ මුහුං මුදුං
උජුං අනුද්ධිතං අවපලමසස භාසිතං,
රුදං මනුඤ්ඤං කරචීකසුසසරං
හදයඛගමං රඤ්ඤයතෙව මෙ මනො.
- 3365. බිඤ්ඤසරො නානිචීසසට්ඨවාකොයා
න නුත සජ්ඣායමතිපපයුතො,
ඉචජාමී ඛො² තං පුනරෙව³ දච්ඡිං
මිතතං හි මෙ මාණවාහු පුරස්ථා.
- 3366. සුසන්ධි සබ්බස්ඵ විමච්ඡිමං වණං
පුඵු සුජාතං බරපතතසනනිහං,
තෙතෙව මං උතරියාන මාණවො
විවරිය උගරුං ජසතෙන පිලයි.
- 3367. තපතති ආහතති විරොචරෙ ව
සතෙරතා විජජුරීචනාලිකොඛ,
බාහා මුදු අඤ්ඤනලොමසාදිසා
විචිත්‍රවචචඤ්ඤලිකාසස සොහරෙ.
- 3368. අකකසසඬො න ව දීසලොමො
නබසස දීසා අපි ලොහිතග්ගා,
මුදුහි බාහාහි පලීඤ්ඤජනනා
කලොඤ්ඤරුපො රමයං උපට්ඨති.

---

1. අගලීතං - මජ්ඣං.
2. භො - මජ්ඣං.
3. සුනදෙව - මජ්ඣං.

3361. ඔහුගේ ඉතා දැකුම්කලු කය මාගේ කයමෙන් මඩ සහිත (කිලුටු) නොවේ. හෙතෙම සුලහිත් කම්පා කරන ලද්දේ වසන්ත කාලයෙහි මනාව පිපි වනයක් මෙන් සුවඳ භමන්නේ ය.

3362. හෙතෙම ඉතා විසිතුරු මන වඩන්නාවූ දැකුම්කලු වෘක්ෂඵලයක් පොළොවෙහි ගසයි. පොළොවෙහි ගසන ලද ඒ ඵලය නැවත ඔහුගේ අතට පැමිණෙයි. පින්වත් පියාණෙනි, එය කිනම් ගසක ඵලයක් ද?

3363. ඔහුගේ දන්තයෝ ද ඉතා දැකුම්කලු වූවාහු සුදු පැහැ ඇත්තාහු මන.කොට සෝදන ලද්ද වූ හක් ගෙඩියක් බඳු වූවාහු විවෘත කරනු ලබන්නාහු සිත පහදවත්. (අප මෙන්) ඒ තරුණ තෙම ඒ දත්වලින් පලා අනුභව නොකෙළේ වනැයි ඒකාන්තයෙන් හඟිමි.

3364. ඔහුගේ වචනය රඵ නොවේ. ගොත ගසන්නේ නොවෙයි. නැවත කියන්නේ ද ඉතා මෘදුය, සෘජුය, තැන්පත්ය, අවපලය, කුරවිකෙවිල්ලන්ගේ මෙන් ඉතා මිහිරිය. හෘදයඛගමය, මගේ සිත එහි ඇලේ ම ය.

3365. විහිදී නොගිය වාක්‍ය ඇත්තේ අප්‍රකට ස්වරයෙන් යුක්තය. හෙතෙමේ හැදැරීමෙහි ඉතා යෙදුනෙක් නොවේ. ඔහු නැවත දැකීමට මම කැමැත්තෙමි. ඒ මාණවක තෙම පළමු මාගේ මිත්‍රයා විය.

3366. මනා ගැළපීම් ඇති සියලු තත්හි විශේෂයෙන් වටවූ විශාල ලෙස මනාව හටගත්තා වූ නෙලුම් කැකුළකට බඳු වූ ඔහුගේ වණයක් වෙයි. ඒ තරුණ තෙමේ මා වසා මැඩ ගෙන උරු යුග්මය විවෘත කොට කටියෙන් මා පෙළුවේ ය.

3367. ඒ මාණවකයාගේ සිරුරෙන් නික්මෙන්නා වූ රශ්මිහු අහස් හි සියඳලි විදුලි මෙන් දිලියෙත්. ආලෝකවත් වෙත්. බබළත්. ඔහුගේ බාහුව ද අඳුන්වත් ලොම් වැනි ලොම් ඇත්තේ මෘදු වූයේ විසිතුරු වූ ද වට වූ ද ඇඟිලිවලින් යුක්තව බබළ යි.

3368. ඒ මාණවක තෙම කර්කශ නොවූ ශරීරාවයව ඇත්තේ නොදික් ලොම්වලින් යුක්තය. ඔහුගේ නිය දික් දුයේ නමුත් අග රතු පැහැයෙන් යුතුය. යහපත් ස්වභාව ඇති හෙතෙම මෘදු අත්වලින් මා වැළඳ ගෙන අභිරමණය කරවමින් මට උපස්ථාන කෙළේ ය.

3369. දුමසස තුලපනිභා පහසසරා
සුවණණකමිබ්බතලවට්ඨසුච්ඡවි,
හස්සා මුදු තෙහි මං සමුච්ඡිකා
ඉතො ගතො තෙ මං දහනති තාත.

3370. නභ නුන සො ඛාරිවිධං අභාසි
න නුන කට්ඨානි සයං අභඤ්ඤි,
න නුන සො හතති දුමෙ කුඨාරියා
න පිසස හසෙසු ඛීලානි අතී.

3371. අදෙජා ව ඛො තසස වණං අකාසි
සො මං බුච්චි සුඛිතං මං කරොහි,
තාහං කරිං තෙන මමාසි සොඛාං
සො මං බුච්චි සුඛිතොසමිති බුහෙම.

3372. අයඤ්ඤා තෙ මාලුචපණණසඤ්ඤා
චිකිණ්ණරූපාව මයා ව තෙන ව,
කීලනාරූපා උදකෙ රමිකා
පුනපුනං පණණකුට්ඨං වජාම.

3373. න මජ්ඣ මනතා පටිභනති තාත
න අභිභුතං නපි යඤ්ඤිතනුං,
න වාපි තෙ මුලඵලානි භුඤ්ඤ
යාව න පසසාමී තං බුහමවාරිං.

3374. අදධා පජානාසි තුවමිපි තාත
යසසං දිසායං වසතෙ බුහමවාරි,
තං මං දිසා පාපය තාත ඛිපං
මා තෙ අහං අමරිං අසසමමඤ්.

3375. විචිත්තපුඤ්ඤං හි වනං සුතං මයා
දිජාහිසුට්ඨං දිජසඛකසෙවිතං,
තං මං වනං පාපය තාත ඛිපං
පුරා තෙ පාණං විජහාමි අසසමෙම.

3376. ඉමසමාහං ජොතිරසෙ වනමඤ්
ගන්ධබ්බදෙවච්ඡරසඛකසෙවිතෙ,
ඉසීනමාවාසෙ සනනනනමහි
නෙතාදිසං අරතිං පාපුණෙථ.

3369. ගසක පුළුන් වැනි සුවපහස් ඇති පැහැ විහිදෙන්නා වූ රන්මුවා කැටපතක් සේ වට වූ ද යහපත් සිවියක් ඇත්තා වූ ද හස්තයෝ ඒ කරුණයාහට ඇත්තා හ. ඒ අත්වලින් මා වැළඳ ගෙන සිය පහස මා සිරුරෙහි පතුරුවා මෙතැනින් ගියේ ය. පියාණෙනි, ඒ ස්පර්ශයෝ මා දවත් (යයි ඉසිසිංග තවුසා කීයේ ය.)

3370. පියාණෙනි, ඒ මාණවක තෙම ඒකාන්තයෙන් ම තවුස් පිරිකර ගෙන නොගියේ වන. තෙමේ කාෂ්ඨයන් නොබින්නේද යයි හඟිමි. හෙතෙම පොරොවෙන් ගස් නො කැපුයේ යයි හඟිමි. ඔහුගේ අත්වල කරගැට නැත.

3371. ඔහුට වලසෙක් වණයක් ඇති කෙළේ ය. ඒ වණය සුව කරන්නට යැයි හෙතෙම මට කීයේ ය. එය මම කෙළෙමි. එයින් මට ද සැපයක් විය. “බ්‍රාහ්මණය, මම සුවපත් කරන ලද්දෙමි” යි හෙතෙම මට ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3372. (පියාණෙනි,) නුඹ වහන්සේගේ මේ මාලුවා පත්‍රමය ආස්තරණය ද ඔහු විසින් හා මා විසින් විසුරුවන ලද පරිදීමය. ක්ලාන්ත ස්වභාව ඇති වූයෙමි. ජලයෙහි රමණය කොට නැවත නැවතත් පත්සලට වැදුණෙමි.

3373. පියාණෙනි, මට අද මන්ත්‍ර නො වැටහේ. ගිනි පිදීම ද නො වැටහේ. යාග කිරීම ද නො වැටහේ. නුඹ වහන්සේ විසින් ගෙනෙන ලද අල මුල් පලතුරුද ඒ තාපසයා දකිනතුරු නො වූදිමි.

3374. පියාණෙනි, නුඹ ද ඒ තාපසයා වාසය කරන දිසාව දන්නෙහි නම්, පියාණෙනි, ඒ මා ඒ දෙසට වහා පමුණුවනු මැනවි. මම නුඹ වහන්සේගේ ආශ්‍රමයෙහි නො මැරෙමිවා (යි තාපසයා කීවේ ය.)

3375. පියාණෙනි, ඒ ආශ්‍රමය විසිතුරු මල් ඇත්තෙක. පක්ෂීන් විසින් කරන ලද නාද ඇත්තෙක. පක්ෂී සමූහයා විසින් සෙවුනා ලද යි මා විසින් අසන ලදි. පියාණෙනි, නුඹ වහන්සේගේ අසපුවෙහි මා මැරෙන්නට ප්‍රථම ඒ වනයට පමුණුවන සේක්වා’ යි (තාපසයා කීයේ ය.)

3376. හොමාග්නියෙන් බබළන ගාන්ධර්වයන් හා දිව්‍යාජසරා සමූහයා විසින් සෙවුනා ලද ඉතා පුරාණ වූ සෘෂීන්ගේ වාසභූමිය වන මේ අසපුවෙහි කිසිවෙක් මෙබඳු නො ඇල්මකට නො පැමිණියේය.

- 3377. භවන්තී මිත්තානි අලො න භොතති
ඤ්ඤානිසු මිත්තෙසු කරොතති පෙමං,
අයඤ්ඤා ජලො කිංඤ්ඤා වා නිවිට්ඨො
යො නෙව ජානාති කුතොමිති ආගතො.
- 3378. සංවාසෙන හි මිත්තානි සන්ධියන්ති පුනපුනං,
සෙව මිත්තො අසඤ්ඤා අසංවාසෙන ජීරති.
- 3379. සචෙ තුවං දකඛසි බ්‍රහ්මචාරිං
සචෙ තුවං සලලපි¹ බ්‍රහ්මචාරිනා,
සමුපනතසසසං ව මහොදකෙන
තපොගුණං බිජුමිමං පහසසයි.²
- 3380. පුනපි චෙ දකඛසි බ්‍රහ්මචාරිං
පුනපි චෙ සලලපෙ බ්‍රහ්මචාරිනා,
සමුපනතසසසං ව මහොදකෙන
උසමාගතං බිජුමිමං පහසසයි.³
- 3381. භුතානි භෙතානි වරතති තාත
වීරුපරුපෙන මනුසසලොකෙ,
නා තානි සෙවෙට නරො සපඤ්ඤා
ආසජ්ජ නං නසසති බ්‍රහ්මචාරිනි,

නලිනිකාජාතකං.

2. උමාදනතිජාතකං

- 3382. නිවෙසනං කසස නුදං සුනඤ්ඤා
පාකාරෙන පඤ්ඤාමයෙන ගුණං,
කා දිසසති අභිසිධාව දුරෙ
වෙහාසයං⁴ පඤ්ඤාගෙහි අවච්චි.
- 3383. ධිතානයං කසස සුනඤ්ඤා භොති
සුඤ්ඤානයං කසස අලොපි හරියා,
අකඛාහි මෙ බිජුමිධෙව පුට්ඨො
අවාචටා යදි වා අතී භතා.
- 3384. අහං හි ජානාමි ජනිඤ්ඤා එතං
මන්තා ව පෙත්තා ව අලොපි අසසා,
තචෙව සො පුරිසො භුමිපාල
රත්තිඤ්ඤිවං අසමනො තචසෙව.

---

1. සලලපෙ - වී. මජ්ඣං.
2. පහිසසයි - මජ්ඣං.
3. පහිසසති - මජ්ඣං.
4. වෙහාසයං - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

3377. ලොව සමහරුන්හට මිත්‍රයෝ වෙති. සමහරුන්හට මිත්‍රයෝ නොවෙත්. ඔවුන්ගෙන් සමහරු නැයන් කෙරෙහි ද සමහරු මිත්‍රයන් කෙරෙහි ද ප්‍රේම කරත්. යම් මේ (ඉසිසිංග) තාපසයෙක් වේද, හේ කොඳින් ආයෙමිද දී තමා ගැනත් නො දනී. (එසේ වූ මොහු කුමක් හෙයින් මේ මාගම කෙරෙහි මිත්‍රයාය යන හැඟීමෙන් ඇතුළත් වී ද දී සිතුවේ ය.)

3378. පුත්‍රය, එක්ව වාසය කිරීමෙන් වනාහි මිත්‍රයෝ නැවත නැවත එක්වෙත්. ඒ මිත්‍ර තෙමේ එක් වූ වාසය නොකිරීමෙන් ම විනාශ වේ.

3379. පුත්‍රය, ඉදින් නුඹ ඒ බ්‍රහ්මචාරියා දක්නෙහි නම් බ්‍රහ්මචාරියා සමග සල්ලාප කරන්නෙහි නම් සමාද්ධ වූ ශසායන් මහ දිය පාරකින් ගසාගෙන යන්නාක් මෙන් මේ තපොගුණය වහා ම පැහැර ගන්වන්නෙහි ය.

3380. ඉදින් නුඹ නැවතත් ඒ බ්‍රහ්මචාරියා දක්නෙහි නම් නැවතත් ඒ බ්‍රහ්මචාරියා සමග සල්ලාප කරන්නෙහි නම් සමාද්ධ වූ ශසායන් මහදිය පාරකින් ගසාගෙන යන්නාක් මෙන් මේ ශ්‍රමණ තෙජස වහා පැහැර ගන්වන්නෙහි ය.

3381. පුත්‍රය, මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි විරූප ස්වභාවයෙන් (මේ යක්ෂිණී සංඛ්‍යාත) භූතයෝ හැසිරෙත්. නුවණැති මිනිසා ඒ භූතයන් සේවනය නො කරන්නේය. බ්‍රහ්මචාරී තාපස තෙම ඒ භූතයාට ළංච නස්නේයයි (තාපස තෙම පුත්‍රයාට අවවාද කෙළේ යැයි වදාළ සේක.)

නලිනිකා ජාතක යි.

2. උමමාදනකී ජාතකය

3382. එම්බා සුනාඤ්ඤ නම් සාරථිය, රතුගඬොළුවා පවුරෙන් ආරක්‍ෂා කරන ලද මේ ගෙය කාගේ ද? කඳු මුදුනක අහස්හි බබළන ගිනිකඳක් මෙන් ද දුර පිහිටි ගිනිසිලක් මෙන් ද, කවරක් බබළා ද?

3383. සුනාඤ්ඤ, මෝ තොමෝ කවරකුගේ දුවක් ද? කවරකුගේ ලේලියක් ද? කවරකුගේ බිරියක් ද? විවාරන ලද්ද වූ මට වහා ම මෙහි දී ම කියව. මැයට යම් කිසිවකුගේ රැකවරණයක් ඇත්තේ ද? නැතහොත් ස්වාමීපුරුෂයෙක් ඇත්තේ ද යන බව මට කියව (යි රජ තෙම කියේ ය.)

3384. රජතුමනි, මැයගේ මව්පසින් ද පියපසින් ද කිවහැකි තොරතුරු මම දනිමි. පෘථිවිපාලක රජතුමනි, රෑ දවල් දෙක්හි නුඹ වහන්සේ සඳහා අප්‍රමාද ව ක්‍රියා කරන්නා වූ ඒ පුරුෂ තෙම නුඹ වහන්සේගේ ම සේවකයෙකි.

3385. ඉදො ව චීතො ව සුවඳසී¹තො ව
අමළේවා ච තෙ අඤ්ඤතරො ජනිඤ,
තසෙසසා² හරියා අභිපාරකසස
උමමාදනනී³ නාමධෙයොන රාජ.
3386. අමමහා අමමහා නාමමීදං ඉමිසසා
මත්තා ච පෙත්තා ච කතං සුසාධු,
තථ හි⁴ මයහං අවලොකයනති
උමමනනකං උමමදනනී අකාසි.
3387. යා පුණ්ණමාසෙ මිගමඤ්ඤොවනා
උපාවිසී පුණ්ණරීකත්තවඛගී,
දො පුණ්ණමායො තදහු අමඤ්ඤං
දිසවාන පාරාවතරත්තවාසිනිං.
3388. අළාරපමෙහි සුමෙහි වගගුහි
පලොභයනති මං යද උදිකඛනි,
වීජමහමානා හරතෙව මෙ මනො
ජාතා වනෙ කිලපුරිසීව පබ්බතෙ.
3389. තද හි බ්‍රහතී සාමා ආමුත්තමණිකුණ්ණලා,
එකචචවසනා නාරී මීභි හනතාචුදිකඛනි.
3390. කදසසු මං තමබනබා සුලොමා
බාහා මුදු වඤ්ඤසාරලිත්තා,
වච්චඛගුලී සත්තතධිරකුත්තියා
නාරී උපඤ්ඤසසනි සීසතො සුභා.
3391. කදසසු මං කඤ්ඤනජාලුරච්ඡද
ධිතා තිරිච්ඡස වීලාකමජ්ඣා,
මුදුහි බාහාහි පලිසසඡ්ඡසනි
බ්‍රහාවනෙ ජාතදුමංව මාලුවා.
3392. කදසසු ලාබාරසරත්තසුවච්චි
බිඤ්ඤාසනී පුණ්ණරීකත්තවඛගී,
මුඛං මුඛෙන උපනාමධිසසනි
සොණ්ණධාව සොණ්ණසස සුරාය ථාලං.

---

1. සුවච්චි - මජ්ඣං.
2. තසෙසව - මජ්ඣං. සා.
3. උමමාදනනීහි - මජ්ඣං.
උමමාදනනීහි - සා.
4. තදහි - මජ්ඣං.

3385. ජනාධිපතිතුමනි, සම්පතින් සමෘද්ධ වූ වස්ත්‍රාලංකාරාදී-
යෙන් පිරුණා වූ ආභාස වූ එක්තරා අමාත්‍යයෙක් නුඹ වහන්සේට
ඇත. රජතුමනි, උමමාදනනී යන නාමයක් ඇති මෝ තොමෝ
අභිපාරක නම් වූ ඔහුගේ භායනීව ය.

3386. පින්වත, පින්වත, මැයගේනම මව්පියන් විසින් මනා
කොට තබන ලද්දකි. ඒ එසේ ම ය. මා දෙස බලන්නී වූ
උමමාදනනී තොමෝ මා උමතුචකු කළා ය.

3387. පූර්ණ වන්ද්‍රයාගෙන් යුත් රාත්‍රියෙහි මුව දෙනක මෙන්
මද බැඳුම් ඇත්තා වූ රත්පියුමකට බඳු සිවියක් ඇති යම්
තැනැත්තියක් තොමෝ (කවුළුව සමීපයෙහි) හුන්දී ද, පරවියන්ගේ
පා වැනි වර්ණ ඇති වස්ත්‍ර හැඳී ඇය දක එදවස්හි වන්ද්‍රයෝ
දෙදෙනෙක් වූහ යි සිතුවෙමි.

3388. යම් දිනෙක ඕ තොමෝ මා පොළඹවමින් යහපත්
වූ ද විශාල වූ ද ඇස්වලින් මා දෙස බැඳු ද, එවිට කම්පාවට
පත් ඕ තොමෝ වනයෙහි වූ පර්වතයෙක්හි උපන් කිඳුරු දෙනක
මෙන් මාගේ සිත පැහැර ගත්තා ම ය.

3389. එකල්හි මහත් වූ රන් මෙන් ශ්‍රාවවර්ණ වූ පලඳන
ලද මිණිකොඩොල් ඇති එක් වස්ත්‍රයක් හැන්ද වූ ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ
භ්‍රාන්ත වූ මුව දෙනක මෙන් මා දෙස බැඳුවා ය.

3390. තඹවන් නිය ඇති යහපත් ලොම් ඇති මොළොක් වූ
අත්වලින් යුත් සඳුන්කල්ක ගල්වන ලද වට ඇඹිලි ඇත්තා වූ
යහපත් වූ ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ කවද නම් හිස පටන් යහපත් ලෙස
ස්පර්ශ කිරීමෙන් දක්‍ෂ ව ක්‍රියා කොට මා තුටු කරන්නීද යි
(කියමින් රජ තෙම වැලැපුණේ ය.)

3391. කවර කලෙක්හි රන්මය උර වැස්මෙන් අලංකාර
වූ කෘශ වූ මධ්‍යප්‍රදේශ ඇති තිරිටි නම් සිටුහුගේ දියණි තොමෝ
විශාලවනයෙහි හටගත් වෘක්ෂයක් මාලුවා වැලක් (වැළඳ
ගන්නාක්) මෙන් මා වැළඳ ගන්නී ද.

3392. කවර කලෙක්හි ලාක්ෂාරස පොවන ලද්දක් සේ මනා
සිව් ඇත්තා වූ දියබුබුළු මෙන් වට වූ පයෝධර ඇත්තා වූ රන්
නෙළුම් බඳු පැහැති ශරීරවර්ණ ඇති ඕ තොමෝ රා සොඩිකු-
හට අත් රා සොඩිකු සුරා තැටියක් එළවන්නා සේ මුඛයෙන්
මුඛයට ළං වන්නී ද—

3393. යදදදසං තං නිට්ඨංගානිං සබ්බගතතං මනොරමං,
තතො සකස්ස විතතස්ස නාවබොධාමී කඤ්චනං.
3394. උච්චාදනනිමහං දිට්ඨො ආමුත්තමණිකණ්ඨලං,
න සුපාමී දිවාරතනං සහස්සංච පරාජිතො.
3395. සකෙකා ච මෙ වරං දජ්ජා සො ච ලබ්භෙතථ මෙ වරො,
එකරතතං දිරතතං චා භවෙය්‍යං අභිපාරකො
උච්චාදනනායා රමීකාන සිචිරාජා තතො සියං.
3396. භුතානි මෙ භුතපතී නමස්සනො
ආගමිම යතෙබ්බා ඉදමෙවමබ්බවී,¹
රඤ්ඤා මනො උච්චදනනායා නිච්ඨො
දදමී තෙ තං පරිවාරයසසු.
3397. පුඤ්ඤා විධංසෙ² අමරො න වලිහි
ජනො ච මෙ පාපමිදුනා ජඤ්ඤා,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විසානො
දකා පියං උච්චදනනිං අදිට්ඨො.
3398. ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤාත්‍ර කයා මයා චා
සබ්බාපි කමමස්ස කතස්ස ජඤ්ඤා,
යනොන මයා උච්චදනනී පදිනනා
භුසෙහි රාජා වනථං සජාහි.
3399. යො පාපකං කමමකරං මනුසස්සා
සො මඤ්ඤානි මායිදං මඤ්ඤංසු අඤ්ඤා,
පස්සනති භුතානි කරොනනමෙතං
යුත්තා ච යෙ භොනති නරා පඨබ්බා.
3400. අඤ්ඤා නු තෙ කොචී නරො පඨබ්බා
සද්දභෙය්‍ය³ ලොකස්මිං න මෙ පියානි,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විසානො
දකා පියං උච්චදනනිං අදිට්ඨො.
3401. අද්ධා පියා මසභ ජනිඤ්ඤා එසා
න සා මම අප්පියා භුමිපාල,
ගවෙජ්ච කං උච්චදනනිං භදනොන
සීභොච සෙලස්ස ගුහං උපෙහි.

1. ඉදමෙතදබ්බවී - චී. මජ්. සා.
2. පුඤ්ඤා විධංසෙ - මජ්. සා.
පුඤ්ඤා ච. ධංසෙ - සා.
3. සඨෙය්‍ය - චී. මජ්. සා.

3393. යම් දිනෙක සිත්කලු වූ සියලු ගරිරාවයව ඇතිවූ සිටුනා ඇය දැක්කෙමි ද, එද පටන් සිය සිත පිළිබඳ කිසිවක් මම නො දනමි.

3394. පළඳනා ලද චිණිකොඩොල් ඇති උච්චාදනනී නම් තැනැත්තිය මම දුටුවෙමි. ඒ මොහොතේ සිට මම දහසකින් පැරදුනාකු සේ රැ දවල් නිඳි නො ලබමි.

3395. ඉදින් ශක්‍ර තෙමේ මට වරයක් දෙන්නේ නම් මම ඒ වරය ලබමි. (කිනම් වරයක් ද යත් :) එක් රැයක් හෝ දෙරැයක් මම අභිපාරක වන්නෙමිවා. එසේ අභිපාරක වී උච්චාදනනිය සමග අභිරමණය කොට ඉන්පසු සිව්වර වෙමිවා (යන මේ වරය යි.)

3396. මහරජ, බිලියම් පිණිස භූතයන් වදින්නා වූ මට යක්ෂයෙක් අවුත් රජුගේ සිත උච්චාදනනී ය කෙරෙහි පිහිටියේ ය යන මෙය මෙසේ කීවේ ය. ඔබට ඒ උච්චාදනනී ය දෙමි. ඇය පරි-වාරිකාව කර ගනුව (යි ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3397. යහළු අභිපාරකය, එසේවිනම් මම පිනෙන් පිරිහෙමි. ඇය සමග කෙලෙස් සසගින් විසූ පමණින් අමරණීය ද නො වෙමි. මහජනයා ද මාගේ මේ ලාමක කමැයි දන ගන්නේ ය. ප්‍රිය වූ උච්චාදනනිය නොදැක්මෙන් නොපගේ සිතට ද මහත් දුකෙක් ඇති වන්නේ ය.

3398. මහරජ, නුඹ වහන්සේත් මාත් හැර සියලු ප්‍රජාව ම නුඹ වහන්සේට උච්චාදනනී ය දෙන ලද්දී ය යන කරුණ නොදන්නේ ය. එහෙයින් රජ තෙමේ (ඇය සමග සිත් අලවා වෙසෙමින්) මනඳෙළ සපුරා ගනීවා. ඉන්පසු නුඹ වහන්සේ නොරුස්නාහු නම්, ඇය මාහට ම දෙනු මැනවි.

3399. (අභිපාරකය,) පව්කම් කරන යම් මිනිසෙක් වේ නම්, “මා කරන පව්කම් අන්‍යයෝ නො දන ගනිත්වා” යි හෙ තෙමේ සිතයි. එහෙත් ලොකයෙහි (බුදු - පසේ බුදු) ඇ ඉදුබල ඇති මනුෂ්‍යයෝත් භූතයෝත් ඒ පාපකර්ම කරන්නහු දකිත්.

3400. (අභිපාරකය,) ලෝකයෙහි කිසියම් මිනිසෙක් මට උච්චාදනනී ය ප්‍රිය නැතැ යි යන නොපගේ අදහස අදහන්නේ ද? ප්‍රිය වූ උච්චාදනනී ය දීමෙන් පසු නො දක්නාවිට නුඹගේ සිතට මහත් දුකෙක් වන්නේ ය.

3401. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, මෝ නොමෝ ඒකාන්තයෙන් ම මට ප්‍රිය ය. පෘථිවිපාලය, ඕ තොමෝ මට අප්‍රිය නො වන්නී ය. පින්වතුන් වහන්ස, කාමපරිලාභයෙන් යුතු සිංහයකු සිංහ පොතිකාවක වාසය කරන ගුහාවට යන්නා සේ නුඹ වහන්සේ උච්චාදනනිය වෙත යෙත්වා.

- 3402. න පිළිතා අත්තදුකෙඛන ධීරා
සුඛපඵලං කමමං පරිච්ඡන්ති,
සමමොභිතාවාපි සුඛෙන මත්තා
න පාපකමලිඤ්ඤා සමාවරහති.
- 3403. තුවඤ්ඤා මාතා ච පිතා ච මඤ්ඤා
භත්තා පතී පොසකො දෙවතා ච,
දුසො අභං තුඤ්ඤා සපුත්තදුරො
යථා සුඛං සිඛ්ඛ කරොහී කාමං.
- 3404. යො ඉසස්සරොමහීති කරොති පාපං
කකා ච යො නුත්තපතෙ¹ පරෙසං,
න තෙන යො ජීවති දීඝමායුං
දෙවාපි පාපෙන සමෙකඛරෙ නං.
- 3405. අඤ්ඤාතකං සාමිකෙහී පදිත්තං
ධමමෙ ධීතා යෙ පටිච්ඡන්ති දනං,
පටිච්ඡකා දයකා වාපි තස්ස
සුඛසුඤ්ඤාව කරොන්ති කමමං.
- 3406. අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්බා
සද්දහෙය්‍ය² ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො වීඤ්ඤා
දකා පියං උමමදන්තිං අදිට්ඨා.³
- 3407. අද්ධා පියා මඤ්ඤා ජනිතූ එසා
න සා මම⁴ අපජියා භුමිපාල,
යතෙන මයා උමමදන්ති පදිත්තා
භුසෙහි රාජා වනථං සජාහී.
- 3408. යො අත්තදුකෙඛන පරස්ස දුකඛං
සුඛෙන වා අත්තසුඛං දහාති,
යථෙවිදං මඤ්ඤා තථා පරෙසං
යො එවං ජානාති සවෙදි ධමමං.
- 3409. අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්බා
සද්දහෙය්‍ය ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො වීඤ්ඤා
දකා පියං උමමදන්තිං අදිට්ඨා.

- 1. නුත්තපතෙ - මජ්ඣ.
- 2. සද්දහෙය්‍ය - වී. මජ්ඣ.
- 3. දිට්ඨා - මජ්ඣ.
- 4. මම - වී. මජ්ඣ.

3402. ආත්ම දුඃඛයෙන් පෙළන ලද පණ්ඩිතයෝ සුව විපාක ඇති කර්ම නො හරිත්. එසේ ම සුවයෙන් මත් ව මුළා වූවාහු පාප කර්ම ද නො කරත්.

3403. සිව් රජතුමනි, නුඹ වහන්සේ වනාහි මාගේ මව ද පියා ද ස්වාමියා ද පොෂණය කරන්නා ද දෙවතාවා ද වන්නාහු ය. අඹු දරුවන් සහිත වූ මම වනාහි නුඹ වහන්සේගේ දසයෙක්මි. නුඹ වහන්සේ සිය කැමැත්තක් සුවසේ කරන සේක් වා.

3404. යමෙක් මම අධිපති වෙමැ යි පවිකම් කෙරේ ද, පවි කොට අනුන්ගේ අපවාදයට බිය නොවේ ද, හෙ තෙම ඒ කර්මයෙන් දිගු කලක් ජීවත් නො වේ. දෙවියෝ ද ඔහු ලාමක වශයෙන් සලකත්.

3405. මහරජ, අත්සතු වූ ඒ ස්වාමීන් විසින් දෙන ලද්ද වූ දනයක් ධර්මයෙහි පිහිටියා වූ යම් කෙනෙක් පිළිගනිද් ද, එහි දයකයෝත් ප්‍රතිග්‍රාහකයෝත් සැප විපාක ඇත්තා වූ ම කර්මයක් කරත්.

3406. අභිපාරකය, මේ ලොකයෙහි කිසියම් මිනිසෙක් “මට උමොදනී ප්‍රිය නැතැ” යි යන තොපගේ අදහස අදහන්නේ ද? ප්‍රිය වූ උමොදනීය දීමෙන් පසු නො දක්නාවිට නුඹගේ සිතට මහත් දුකෙක් වන්නේ ය.

3407. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, මෝ තොමෝ ඒකාන්තයෙන්ම මට ප්‍රිය ය. පාර්විපාලය, ඕ තොමෝ මට අප්‍රිය නො වන්නී ය. පින්වතුන් වහන්ස, කාම පරිලාභයෙන් යුත් සිංහයකු සිංහ පොති-කාවක වාසය කරන ගුහාවට යන්නා සේ නුඹ වහන්සේ උමොදනීය වෙත යෙත් වා.

3408. යමෙක් තමහට වූ දුකින් අනුන්ගේ දුකක් හෝ අනුන්ගේ සුවයෙන් තමහට සුවයක් හෝ පිහිටුවා ද මෙය මට යම්සේ වේ ද අනුන්ටත් එසේ ම යයි දනී ද, හෙ ධර්මය දන්නෙකි.

3409. අභිපාරකය, මේ ලොකයෙහි කිසියම් මිනිසෙක් “මට උමොදනීය ප්‍රිය නැතැ” යි යන තොපගේ අදහස අදහන්නේ ද? ප්‍රිය වූ උමොදනීය දීමෙන් පසු නො දක්නාවිට නුඹගේ සිතට මහත් දුකෙක් වන්නේ ය.

- 3410. ජනිතූ ජානාසි පියා මමෙසා
න සා මම අපජියා භූමිපාල,
පියෙන තෙ දුමි පියං ජනිතූ
පියදයිතො දෙව පියං ලහනභී.
- 3411. සො නුනාහං වධිඤ්ඤාමි අත්තානං කාමහෙතුකං,
නභි ධම්මං අධිමෙමන අහං වධිතුච්ඡස්සහෙ.
- 3412. සචෙ තුවං මඤ්ඤා සතිං ජනිතූ
න කාමයාසි නරචීරසෙට්ඨ,
චජාමී නං සබ්බජනස්ස සිඛ්ඛ
මයා පමුත්තං තතො අච්චයෙසී නං.
- 3413. අදුසියං චෙ අභිපාරක ඤං
චජාසි කතෙන අභිතාය ත්‍යාසස්ස,
මනා¹ ච තෙ උපවාදෙපි අස්ස
න ව.පි ත්‍යාසස්ස නගරමභි පකෙඛා.
- 3414. අහං සභිස්සං උපවාදමෙතං
නිතූං පසංසං ගරහඤ්ඤා සබ්බං,
මමෙතමාගච්ඡතු භූමිපාල
යථා සුඛං සිඛ්ඛං² කරොහි කාමං.
- 3415. යො නෙව නිතූං න පුනප්පසංසං³
ආදීයති ගරහං නොපි පුජං,
සිරි ව ලකඛි ව අපෙති තමහා
ආපො සුචුට්ඨිව යථා ඵලමභා.
- 3416. යං කිඤ්චි දුක්ඛං ව සුඛඤ්ඤා ඵතො
ධම්මානිසාරඤ්ඤා මනොවිසාතං,
උරසා අහං පටිච්ඡස්සාමි සබ්බං
පඨවී යථා ථාවරානං තසානං.
- 3417. ධම්මානිසාරඤ්ඤා මනොවිසාතං
දුක්ඛං ව නිච්ඡමි අහං පරෙසං,
ඵකොපිමං තාරයිස්සාමි භාරං
ධම්මෙ ධීතො කඤ්චි අභාපයනොතා.

---

1. සබ්බා - චි.
2. සිරි - මජ්ඣං.
3. න පනප්පසංසං - මජ්ඣං.

3410. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, මෝ තොමෝ එකාන්තයෙන් ම මට ප්‍රිය යයි දන්නෙහි ය. පෘථිවිපාලය, ඕ තොමෝ මට අප්‍රිය නො වන්නී ය. ජනාධිපති රජතුමනි, මට ප්‍රිය වූවකින් ඔබට ප්‍රිය වූවක් දෙමි. දේවයන් වහන්ස, ප්‍රිය දේ දෙන්නෝ ප්‍රිය දේ ලබනි.

3411. ඒකාන්තයෙන් ඒ මම කාම හේතුක වූ අයුත්තක් කොට තමන්ට භිංසා නො කරන්නෙමි. මම වනාහි අධර්මයෙන් ධර්මය නසන්නට උත්සාහ නො කරමි.

3412. ජනාධිපති වූ නරග්‍රෙෂ්ඨය, ඉදින් නුඹ වහන්සේ මාගේ ඒ බිරිඳ නො කැමැත්තාහු නම්, සිව් රජතුමනි, මම ඇය හැම දෙනාට ම සාධාරණ වන ලෙස හැර දමමි. ඉන්පසු මා විසින් හැර දමන ලද ඇය කැඳවා ගනු මැනවි.

3413. භිතකාරී වූ අභිපාරකය, නුඹ දුෂ්‍ය නොකටයුතු වූ ඇය හැර දමන්නෙහි නම්, එය තොපට අහිත පිණිස වන්නේ ය. තොපට මහත් වූ අපවාදයෙක් ද වන්නේ ය. නගරයෙහි ද ජනයා තොපට පක්ෂ නො වන්නේ ය.

3414. සිව් මහරජතුමනි, මේ දෝෂය ද, නින්දාව ද, ප්‍රශංසාව ද, ගර්භාව ද යන සියල්ල ම මම ඉවසන්නෙමි. භූමිපාලය, මේ සියල්ල මා කරා ඒවා. නුඹ වහන්සේගේ කැමැත්තක් සුවසේ කරනු මැනවි.

3415. යමෙක් නින්දාව නොපිළිගනී ද යළි ප්‍රශංසාවන් නොපිළිගනී ද ගැරඹීම නොපිළිගනී ද පූජාවන් නොපිළිගනී ද, ඔහු කෙරෙන් ඵෙශ්වයඹ සංඛ්‍යාත ශ්‍රියත් ප්‍රඥා සංඛ්‍යාත ලක්ෂ්මියත් ගොඩබිමින් ලිස්සා යන වර්ෂා ජලයක් මෙන් පහව යේ.

3416. මෙපමණකින් යම්කිසි දුකක් හෝ සැපයක් හෝ ධර්මය ඉක්ම යාමක් හෝ විත්තසන්තාපයක් හෝ සිදු වන්නේ නම් රහතුන්ගේ ද පුහුදුන්ගේ ද සියල්ල පිළිගන්නා මහපොළොව මෙන් මම ඒ සියල්ල පිළිගනිමි.

3417. මම අනුන්ගේ ධර්මය ඉක්මවා යෑමද විත්තසන්තාපය ද කායික දුක ද නො කැමැත්තෙමි. මම ධර්මයෙහි පිහිටියෙමි කිසිවකු නො පිරිහෙළන්නේ හුදෙකලා ව මේ දූඛභාරය එතෙර කරන්නෙමි (යි රජ තෙම කීවේ ය.)

3418. සග්ගපගං පුඤ්ඤකමං ජනිඤ
මා මෙ තුවං අනතරායං අකාසි,
දදමි තෙ උච්චදන්ති පසතො
රාජාව යඤ්ඤං¹ ධනං බ්‍රාහ්මණානං.

3419. අද්ධා තුවං කතො භිතොසි මඤං
සබ්බා මම උච්චදන්ති තුවඤ්ඤා,
නිඤ්ඤායු දෙවා පිතරො ච සබ්බො
පාපඤ්ඤා පයසං අභිසම්පරායං.

3420. නාහෙනං ධම්මං සිද්ධිරාජ වජ්ජං
සනෙගමා ජාතපද ච සබ්බො,
යතො මයා උච්චදන්ති පදිතො
භුසෙහි රාජා චනථං සජාහි.

3421. අද්ධා තුවං කතො භිතොසි මඤං
සබ්බා මම උච්චදන්ති තුවඤ්ඤා,
සතඤ්ඤා ධම්මානි සුකිත්තානි
සමුද්දවෙලාව දුරච්චයානි.

3422. ආහුතොයො මෙසි භිතානුකම්පී
ධාතා විධාතා චසි කාමපාලො,
තසි හුතා දෙව මහජාලා හි
කාමෙන මෙ උච්චදන්ති පටිච්ඡ.

3423. අද්ධා හි සබ්බං අභිපාරක කං
ධම්මං අචාරී මම කතතුපුත,
අඤ්ඤා නු තෙ කො ඉධ සොඤ්ඤා
දිපදෙ නරො අරුණෙ ජීවලොකෙ.

3424. තුවං නු සෙට්ඨා කම්මනුත්තරොසි
කං ධම්මගුණො ධම්මවිදු සුමෙට්ඨා,
සො ධම්මගුණො විරමෙව ජීව
ධම්මඤ්ඤා මෙ දෙසය ධම්මපාල.

3425. තදිඤ්ඤා අභිපාරක සුමණාහි චචනං මම,
ධම්මනො දෙසයිසාමි සතං ආසෙවිතං අහං.

1. යඤ්ඤා - ම. ජ. සං.

3418. ජනාධිපතිතුමනි, නුඹ වහන්සේ මාගේ ස්වර්ගගාමී වූ පින්කමට අනතුරක් නො කළහු ය. මම නුඹ වහන්සේහට පහන් සිතැත්තෙමි. රජ කෙනෙකුත් බමුණනට යාග සඳහා දෙන ධනයක් මෙන් උමමාදනනිය දෙමි (යි ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3419. වැඩ කැමති ඇමතියාණෙනි, නුඹ ඒකාන්තයෙන් ම මට වැඩ කැමැත්තෙහි ය. උමමාදනනී ද, නුඹ ද, මාගේ යහළුවෝ ය. දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද සියලු රට වැස්සෝ ද යන සියල්ලෝම නිඤ්ඤ කරන්නාහ. පරලොචනී විපාක දෙන්නා වූ පාපයක් ද දකිමි.

3420. සිව් රජතුමනි, නියමගම් වැස්සන් සහිත සියලු දනවූ වැසියෝ ම මා විසින් නුඹ වහන්සේහට උමමාදනනී දෙන ලද්දී ය යන මෙය අධර්මයකැ යි නො කියන්නෝ ය. එබැවින් රජ තෙම ඒ කාමතෘෂ්ණාව දියුණු කෙරේවා (නොරැස්නාහු නම් මාහට ම) දෙනු මැනවි. (ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3421. වැඩ කැමති ඇමතියාණෙනි, නුඹ ඒකාන්තයෙන් ම මට වැඩ කැමැත්තෙහි ය. උමමාදනනී ද නුඹ ද මාගේ යහළු වෝ ය. මනා කොට ප්‍රකාශ කරන ලද්ද වූ සත් පුරුෂ ධර්මයෝ මුහුදු වෙරළ මෙන් නො ඉක්මවාලිය හැක්කෝ වෙති.

3422. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ වනාහි මාගේ පිදිය යුත්තාද වන්නාහු ය. හිතානුකම්පා ඇත්තා ද වන්නාහු ය. විධාන කරන්නා ද කැමති දැ පාලනය කරන්නා ද වන්නාහු ය. එහෙයින් නුඹ වහන්සේ කෙරෙහි පුදන ලද්දී මහත් ඵල වන්නී ය. මාගේ කැමැත්තෙන් උමමාදනනිය පිළිගනු මැනැවැ යි (ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3423. කන්තු නමැත්තහුගේ පුත්‍ර වූ අභිපාරකය, නුඹ එකැතින් ම මට හිතකර වූ හැම දහමෙක්හි ම හැසුරුණෙහි ය. (හෙට) අරුණ නැගී කල්හි මේ මිනිස් ලොව දෙපා ඇත්තා වූ අන් කවර නම් රජෙක් නුඹට යහපතක් කරන්නේ දැ යි (ඔහු නිහඬ කිරීම පිණිස රජ තෙමේ ඇසී ය.)

3424. මහරජතුමනි, නුඹ වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නාහු ය. උතුම් වන්නාහු ය. නුඹ වහන්සේ ධර්මය රක්නහු ය. ධර්මය දන්නහු ය. මනා නුවණැත්තහු ය. ධර්මය රක්නා වූ ඒ නුඹ වහන්සේ බොහෝ කලක් ජීවත්වන සේක් වා. ධර්මය රක්නා වූ දේවයන් වහන්ස, මට ධර්මය ද දෙසන සේක් වා.

3425. අභිපාරකය, එසේ නම් මාගේ විවනය අසව, මම බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් සෙවූනා ලද ධර්මය තොපට දෙසන්නෙමි.

3426. සාධු ධම්මරුචී රාජා සාධු පඤ්ඤාණවා නරො,
සාධු මීනානාමදුදුබොහා පාපසංහාරණං සුඛං.

3427. අකෙසාධනසස විජිතෙ ධීතධම්මසස රාජිනො,
සුඛං මනුසසා ආසෙඨ සීතවජායාය සඛිතරෙ.

3428. න වාහමෙනං අභිරොවයාමි
කම්මං අසමෙකඛ කතං අසාධු,
යෙවාපි ඤායාන සයං කරොනති
උපමා ඉමා මයහ තුවං සුභොතී.

3429. ගවඤ්ඤා තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුඛගවො,
සඛ්ඛා තා ජිමහං ගච්ඡති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.

3430. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙ අධමුචං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සඛ්ඛං රට්ඨං දුඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධම්මකො.

3431. ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඛගවො,
සඛ්ඛා තා උජුං ගච්ඡති නෙතෙත උජුගතෙ සති.

3432. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙපි ධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සඛ්ඛං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධම්මකො.

3433. න වාපහං අධම්මෙන අමරණමභීපක්ඛයෙ,
ඉමං වා පඨවීං සඛ්ඛං විජෙතුං අභීපාරක.

3434. යං හි කිඤ්චි මනුසෙසසු රතනං ඉධ විජජති,
ගාවො දුසො හිරඤ්ඤාඤ්ඤා වජ්ඣයං ගරිවජුනං.

3435. අසසිත්ථියො ව රතනං මණිකඤ්ඤා
යඤ්චාපි මෙ වජුසුරියාභිපාලයනති,
න තසස හෙතු විසමං වරෙයා
මජෙකඛි සිවීනං උසහොසම් ජාතො.

3426. දහම් කැමති වන්නා වූ රජ තෙම යහපත් වේ. නුවණැති මිනිස් තෙම යහපත් වේ. මිතුරන්ට ද්‍රෝහ නො කරන්නා යහපත් වේ. පාපයා ගේ නො කිරීම සුවයට කරුණු වේ.

3427. නොකිපෙනසුලු වූ ධර්මයෙහි පිහිටි රජුගේ නුවර මනුෂ්‍යයෝ දුප්පතුන් නැමිතුරන්ගේ සිහිල් සෙවණැති, නොදෑහැමි බිලියම් ආදියෙන් පීඩිත නොවූ සිය ගේදෙර ඇත්තාහු සුවසේ වෙසෙත්.

3428. අපරිඤ්ඤාවෙන් කරන ලද මේ කර්මය ද මම කැමති නො වෙමි. යම් කෙනෙක් (තුමු) සොයා දූන කටයුතු කෙරෙත් නම් එය කැමැත්තෙමි, මාගේ මේ උපමාවන් නුඹ අසව.

3429. ඉදින් යන්නා වූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගව තෙම වක් වූ යේ නම්, පෙරටුව යන්නා වක් ව ගිය කල්හි ඒ මුළු ගව රැළ ම වක්ව යෙද්ද.

3430. එසේ ම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි සම්මත ද ඉදින් හෙ තෙම අධර්මයෙහි හැසිරේ ද එවිට සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කලා ද? ඉදින් රජ තෙමේ නොදෑහැමි නම් මුළු රට ම දුකසේ වෙසෙයි.

3431. ඉදින් යන්නා වූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටු ව යන ගව තෙම සෘජු ව යේ නම් පෙරටු ව යන්නා සෘජුව ගිය කල්හි ඒ මුළු ගව රැළම සෘජු ව යෙද්ද.

3432. එසේ ම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි සම්මත ද ඉදින් හෙ ධර්මයෙහි හැසිරේ ද එවිට සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කලා ද? ඉදින් රජ තෙමේ දෑහැමි නම් මුළු රට ම සුවසේ වෙසෙයි.

3433. අභිපාරකය, මම ද නොදෑහැමින් දෙවනිය නො පතන්-නෙමි. මේ මුළු පොළොව හෝ දිනන්නට නො කැමැත්තෙමි.

3434. මෙලොව මිනිසුන් කෙරෙහි ගව - දෑසි - අමුරන් - වස්තු රත් සඳුන් යන යම්කිසි රත්න ජාතියක් විද්‍යාමාන වේ ද,

3435. අශ්වයෝ ද, ස්ත්‍රීහු ද, සජ්තවිධ මාණිකාරත්න ද මහ ඇඟි භාණ්ඩ ද යන යමකුත් මේ වන්ද්‍ර සුයඹයෝ එළිය කරමින් රකිත් ද, ඒ සක්විති රජය හෙතුකොට ගෙන ද විෂම ව නො හැසිරෙමි. යම් හෙයකින් මම සිව් රජුන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ ව උපන්-නෙමි ද, එහෙයිනි.

3436. නොතා පිතා උග්ගතො රඳ්ධපාලො
ධම්මං සිව්තං අපවායමානො,
සො ධම්මමෙවානුච්චිනායනොතා
තසමා සකෙ විතචසෙ න වතෙත.

3437. අද්ධා තුවං මහාරාජ නිච්චං අබ්‍යසනං සිවං,
කර්ඝ්ඝසි වීරං රජුං පඤ්ඤා හී තච තාදිසි.

3438. එතං තෙ අනුමොද්ථී යං ධම්මං නාප්පමජ්ජසි,
ධම්මං පමජ්ජ ඛන්තියො යානා චචති ඉඝ්ඝරො.

3439. ධම්මං චර මහාරාජ මාතාපිතුසු ඛන්තිය,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3440. ධම්මං චර මහාරාජ පුතඤ්ඤෙසු ඛන්තිය,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3441. ධම්මං චර මහාරාජ මිත්තාමචෙචසු ඛන්තිය,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3442. ධම්මං චර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3443. ධම්මං චර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3444. ධම්මං චර මහාරාජ රඳ්ධෙසු ඡනපඤ්ඤෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3445. ධම්මං චර මහාරාජ සමණ්ඩ්‍රාහමණෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීඝ්ඝසි.

3436. මම වනාහි නායකයෙක් ද, පියෙක් ද, ප්‍රසිද්ධ කෙනෙක් ද රට පාලනය කරන්නෙක් ද, සිව් රජුන්ගේ ධර්මය ගරු කරන්නෙක් ද වෙමි. ඒ මම ඒ ධර්මය අනුව ම සිතන්නෙමි. එහෙයින් තමන්ගේ විත්ත වසයෙහි නො පවතිමි යි (රජ තෙම කීවේ ය.)

3437. මහරජ, ඒකාන්තයෙන් නුඹ වහන්සේ නිතරම විපත්ති රහිත ව කිර්භය ව බොහෝ කලක් රජය කරවන්නාහු ය. යම් හෙයකින් නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රඥාව එබඳු වන්නී ද එහෙයිනි.

3438. ධර්මයෙහි ප්‍රමාද නො වව යි යම් බඳු ධර්මයක් ප්‍රකාශ කෙළෙහි ද, නුඹගේ මේ ධර්මයට මම සන්තෝෂ වෙමි. අධිපති ඤේය තෙම ධර්මයෙහි ප්‍රමාද වී ස්ථානයෙන් චූත වේ.

3439. ඤේය මහරජ, මව්පියන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව මව්පියන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3440. ඤේය මහරජ, අඹුදරුවන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙව මහරජ, මෙලොව අඹුදරුවන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3441. ඤේය මහරජ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3442. මහරජ, බළ සේනාවන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව බළ සේනාවන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3443. මහරජ, ගම් නියමිගම් වැසියන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ගම් නියමිගම් වැසියන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3444. මහරජ, රට වැසියන් කෙරෙහි හා දනව වැසියන් කෙරෙහි ද, දැහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව රටවැසියන් කෙරෙහි හා දනව වැසියන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3445. මහරජ, මහණ බමුණන් කෙරෙහි දැහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව මහණ බමුණන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

- 3446. ධම්මං වර මහාරාජ මීගපකඛිසු ඛන්දිය,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
- 3447. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො විශේණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
- 3448. ධම්මං වර මහාරාජ සඉඤ්ඤ දෙවා සබ්බමකා,
සුච්චේණණන දිවං පතතා මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

උමොදනතී ජාතකං.

3. මහාබෝධිජාතකං

- 3449. කීනත්ත දණ්ඩං කීමජිනං කිං ජතතං කිං උපාහනං,
කිං අඛකුසඤ්ඤා පතතඤ්ඤා සබ්බාරිඤ්ඤාපි බ්‍රාහ්මණ
තරමානරූපො ගණකාපි කනත්ත පඤ්ඤාසෙන දිසං.
- 3450. ද්වාදසෙනානි වසසානි චුසිතානි තවනතීකෙ,
නාභිජානාමී සොණෙන පිබ්බලෙනාභිකුජ්ජනං.
- 3451. සවායං දිනෙතාව නදති සුකකද්ධං විදංසයං,
තව සුඤ්ඤා සහරියසස විතසද්ධසස මං පති.
- 3452. අහු එස කතො දෙසො යථා භාසසි බ්‍රාහ්මණ,
එස භියොතා පසීද්ධී වස බ්‍රාහ්මණ මාගමා.
- 3453. සබ්බසෙනො පුරෙ ආසි තතොපි සබ්බො අහු,
සබ්බලොභිතකොද්දති කාලො පකකමීතුං මම.

3446. ඤේය මහරජ, මාගපක්ෂීන් කෙරෙහි දැනුමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ මාගපක්ෂීන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නේ ය.

3447. මහරජ, දැනුමින් හැසිරෙව. පුරුදු කරන ලද ධර්මය තෙමේ සැප ගෙනදෙන්නේ වෙයි. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යව.

3448. මහරජ, දැනුමින් හැසිරෙව. ශක්‍රයා සහිත දෙවියෝත් මහාබ්‍රහ්මයා සහිත සෙසු බ්‍රහ්මයෝත් මොනොවට පුරුදු කරන ලද ධර්මය කරණ කොට ගෙන දෙවලොවට පැමිණෙන්නාහු ය. මහරජ, ධර්මයෙහි ලා ප්‍රමාද වන්නෙක් නො වව. (මෙසේ අභිපාරක නම් සෙනෙවි තෙම රජහට ධර්ම දෙශනා කෙළේ ය).

උමමාදනභී ජාතක යි.

3. මහාබෝධි ජාතකය

3449. ස්වාමීනි, තවුස් බ්‍රාහ්මණයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ කවර හෙයින් දණ්ඩක් ගත්තහු ද? කුමක් හෙයින් වෙලෙවි වැ අඳුන් දිවිසමත්, කුඩයත්, උවහනත්, අකුස්සත්, පාත්‍රයත්, සංඝාටි-යන් ගත්තහු ද? කවර නම් දිසාවකට වැඩම කරනු කැමැත්තහුදැයි (රජ තෙම ඇසුවේ ය.)

3450. මහරජ, මේ දෙළොස් වසක් නුඹ සමීපයෙහි වසන ලදී. එහෙත් පිංගල නම් වූ නුඹගේ සුනඛයා වීසින් කරන ලද මෙබඳු මහත් ශබ්දයක් ගැන නො දනිමි.

3451. ඒ මේ සුනඛ තෙම, මා කෙරෙහි පහව ගිය ශ්‍රද්ධා ඇති භාය්‍යාව සහිත නුඹගේ (මා මැරවීමට කළ) කථාව අසා සුදු දළ විහිදුවමින් එඩිතරයකු මෙන් (ඔබ මෙහි එන්නේ කිම? රජු විසින් ඔබ මරනු පිණිස අණ කරන ලද බව නොදන්නා සේක්දැයි අභවමින්) නාදකරයි. (බුරයි).

3452. තාපසයාණන් වහන්ස, යම්සේ කියන්නාහු නම් ඒ දෝෂය අප විසින් කරන ලද්දේය. මම දැන් වැඩියක් පහන් වෙමි. තාපසයන් වහන්ස, මෙහි ම වසනු මැන. නො දඩිනු මැනවැයි (රජ තෙම කීවේ ය.)

3453. මහරජ, පළමුවෙන් (නුඹගේ ගෙහි මට දුන් බත) සුදු විය. (හෙදකයන්ගේ වචන වලින් පසුව) මිශ්‍ර විය. දැන් ලේ වන් විය. එබැවින් මට බැහැර යෑමට දැන් කාලය පැමිණ තිබේ.

3454. අඛණ්ණාරං පුරෙ ආසි තතො මජ්ඣෙකි තතො ඛනී,
පුරා නිඤ්ඤාමනා හොති සයමෙව චජාමහං.

3455. චිතසඤ්ඤාං න සෙවෙයා උදපානංච නොදකං,
සවෙපි නං අනුබණ්ණෙ වාරිකද්දමගන්ධිකං.

3456. පසන්නාමෙව සෙවෙයා අපසසන්නං විචජ්ජයෙ,
පසන්නං පඨිරුපාසෙයා රහදංචොදකත්ථිකො.

3457. හජෙ හජන්තං පුරිසං අහජන්තං න හජ්ජයෙ,¹
අසපුරිසධිමෙමා සො යො හජන්තං න හජ්ජති.²

3458. යො හජන්තං න හජති සෙවමානං න සෙවති,
ස චෙ මනුස්සපාපිට්ඨො මිගො සාබ්බසිතො යථා.

3459. අච්චාභිකඤ්ඤාසංසන්නා අසමොසරණෙන ච,
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති අකාලෙ යාවනාය ච.

3460. තසමා නාභිකඤ්ඤාං ගච්ඤ්ඤා න ච ගච්ඤ්ඤා විරාවිරං,
කාලෙන යාවං යාවෙයා එවං මිත්තා න ජීයරෙ.

3461. අතිචිරං නිවාසෙන පියො හවති අප්පියො,
ආමන්තා ඛො තං ගච්ඤාම පුරා තෙ හොම අප්පියා.

3462. එවං චෙ³ යාවමානානං අඤ්ඤාලිං නාවබුජ්ඣසි,
පරිවාරකානං සන්නානං චචනං න කරොසි නො
එවං තං අභියාවාම පුන කඨිරාසි පරියායං.

3463. එවං චෙ නො විහරන්තං අන්තරායො න හෙසසති,
තුමහං වාපි⁴ මහාරාජ අමහං⁵ වා රඨ්ඨවඤ්ඤාන
අපෙචනාම පඤ්ඤාම⁶ අහොරත්තානාමච්චයෙ.

1. නහයෙ නහාජයෙ - චි. මජ්ඣං.
2. නහජති - මජ්ඣං. නහාජති - චි.
3. තෙ - මජ්ඣං.
4. මයභංවා - චි. මයභං.
5. තුයභංවාපි - චි. මජ්ඣං.
6. පසාම - චි.

3454. මහරජ, පළමු මට දුන් අසුන රජ මැදුර තුළ විය. ඉන්පසු මධ්‍යයෙහි (හිණිහිස) ය. ඉන්පසු පිටත්හිය. නැවත ගෙලෙහි ගෙන ඇද දැමීමට පෙර මම තෙමීම යන්නෙමි.

3455. පහව ගිය ශ්‍රද්ධා ඇත්තහු දිය නැති ලිඳක් මෙන් සේවනය නො කරන්නේ ය. ඉදින් එය නැවත සාරන්නේ නම් මඩ ගඳින් යුත් ජලය ඇති වන්නේ ය. (එමෙන් පහ වූ ශ්‍රද්ධා ඇත්තහු ඇසුරු කරන්නා ලබන ප්‍රත්‍යය මඳ වූයේ ද රුක්ෂ වූයේ ද වෙයි. එහෙයින් පරිභෝගයට නුසුදුසු වන්නේ ය.)

3456. පිහිටි ශ්‍රද්ධා ඇත්තහු ම සේවනය කරන්නේ ය. නො පහන් වුවහු දුරු කරන්නේ ය. දිය කැමැත්තහු ගැඹුරු මහ විලක් මෙන් (පැවිද්ද ද) සැදහැත්තකු ම ඇසුරු කරන්නේ ය.

3457. තමා භජනය කරන්නකු තෙමේ භජනය කරන්නේය. තමා භජනය නො කරන්නකු (පසමිතුරකු) තෙමේ භජනය නො කරන්නේ ය. තමා කෙරෙහි ඉත සිතින් භජනය කරන්නකු යමෙක් භජනය නොකෙරේ නම් හේ අසත්පුරුෂ ධර්ම ඇත්තෙකි.

3458. යමෙක් තමා භජනය කරන්නකු භජනය නො කෙරේ ද සේවනය කරන්නකු සේවනය නො කෙරේ ද හෙතෙම ගස්වල අතු ඇසුරු කළ වඳුරකු මෙන් ඒකාන්තයෙන් මිනිස් පව්ටෙකි.

3459. අධික වූ නිතර ආශ්‍රයෙන් ද එක්ව නො හැසිරීමෙන් ද නො කල්හි ඉල්ලීමෙන් ද යන මේ කරුණින් මිත්‍රයෝ දිරන්. (මිතුරු බව නැතිවේ.)

3460. එහෙයින් නිතර නො එළඹෙන්නේය. ඉබෝහෝ කලකින් ද නො එළඹෙන්නේය. සුදුසු කල්හි ඉල්ලිය යුත්තක් ඉල්ලන්නේ ය. මෙසේ ඇති කල්හි මිත්‍රයෝ නො දිරන්. (මිතුරු බව නොනැසී පවතී.)

3461. ඉබෝහෝ කලක් එකට වීසීමෙන් ප්‍රිය තැනැත්තන් අප්‍රිය වේ. එහෙයින් නොපට මා අප්‍රිය වන්නට පෙර නොප (හා) කථා කොට යන්නෙමි. (තාපස තෙම කියේ ය.)

3462. ස්වාමීනි, මෙලෙසින් අයැද සිටින්නා වූ අපගේ අඤ්ඤා ප්‍රණාමය නුඹ වහන්සේ නොපිළිගන්නාහු නම් සමීපවාරී වූ අපගේ කීම නො කරන්නාහු නම් යළි මෙහි එක්වරක් පැමිණීම (පමණක්) කරනු මැනව.

3463. රට වඩන්නා වූ මහරජ, ඉදින් මෙසේ (වෙන්ව) වාසය කරන්නා වූ නොපට ද අපට ද යන අප දෙදෙනාට කිසියම් අන්තරා-යෙක් නොවන්නේ නම් කල්යාණමෙන් දක්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙකි.

- 3464. උදීරණා වෙ සබ්බත්තා භාවාය මනුවත්තති,
අකාමා අකරණීයං වා කරණීයං වාපි කුබ්බති
අකාමකරණීයසම්¹ කච්ඨ පාපෙන ලිප්පති².

- 3465. සො වෙ අඤ්ඤා ව ධම්මො ව කල්යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.

- 3466. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං ඤං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.

- 3467. ඉස්සරො සබ්බලොකස්ස සචෙ කප්පෙති³ ජීවිතං,
ඉද්ධිබ්බසන්භාවඤ්ඤි කම්මං කල්යාණපාපකං
නිඤ්ඤසකාරී පුරිසො ඉස්සරො තෙන ලිප්පති.

- 3468. සො වෙ අඤ්ඤා ව ධම්මො ව කල්යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.

- 3469. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං ඤං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.

- 3470. සචෙ පුබ්බකතභෙතු සුබ්බස්සං නිගච්ඡති,
පොරාණකං කතං පාපං තමෙසො මුඤ්ඤිතෙ ඉණං
පොරාණකඉණමොකෙඛා කච්ඨ පාපෙන ලිප්පති.

- 3471. සො වෙ අඤ්ඤා ව ධම්මො ව කල්යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.

- 3472. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං ඤං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.

---

1. අකාමා කරණීයමහි - මජ්ඣ. සා.,
2. ලිප්පති - මජ්ඣ. සා.,
3. කුප්පෙති - මජ්ඣ.

3464. ඉදින් ලෝ වැසි තෙම එක්වීමෙන් හා ස්වභාවයෙන් සුවදුක් අනුව පවත්නේ (ඒ ඒ තන්හි සුව දුක් විදින්නේ) නො කැමැත්තෙන් වුවද නොකටයුතු පාප කර්මයක් හෝ කටයුතු කුශල කර්මයක් හෝ කෙරෙයි යනු තොපගේ කීම නම් මෙසේ නොකැමැත්තෙන් (ස්වාභාවිකව) කරන මේ ක්‍රියාවෙහි කවරෙක් නම් ඒ පාපකර්මයෙන් බැඳේ ද?

3465. (තොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද) ඒ අර්ථය ද ධර්මයද (අහෙතුක වාදය) යහපත් වේ නම්, ලාමක නොවේ නම්, භවත්හුගේ වචනය සත්‍යවේ නම්, ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහි ලා මාගේ කවර වරදෙක් ද?)

3466. ඉදින් තමාගේ වාදයෙහි අපරාධය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරහන්නෙහිය. භවත්හුගේ වාදය එබඳු යි (තාපස තෙම කීවේ ය.)

3467. ඉදින් (යම් ඒ) ඊශ්වරයෙක් මුළු ලෝකයාගේ දිවි පැවැත්ම සංවිධානය කෙරේ ද, දියුණුව හා පිරිහීමත් කුශල හා අකුශල කර්මත් කරන්නේ ද, (කර්මකාරී) පුරුෂයා ඒ ඊශ්වරයාගේ අණ ඉටුකරන්නෙකි. ඊශ්වරයා ඒ පාපකර්මයෙන් බැඳේ.

3468. (තොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද) ඒ අර්ථය ද ධර්මය ද (ඊශ්වර නිර්මාණ වාදය) යහපත් වේ නම්, අලාමක වේ නම්, භවත්හුගේ වචනය සත්‍ය වේ නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහිලා මාගේ වරද කවරෙක් ද?)

3469. ඉදින් තමාගේ වාදයාගේ දෝෂය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරහන්නෙහි ය. භවත්හුගේ වාදය එබඳු යි (තාපස තෙම කීවේ ය.)

3470. ඉදින් සත්ව තෙම පෙරකළ කර්ම හේතුකොට ගෙන සුව දුක් දෙකට පැමිණෙයි ද, පුරාකෘත පාපසංඛ්‍යාත ඒ ණය මුද ද, එසේ ඇති කල්හි මාගේ ද මෙය පුරාණ ණයෙන් මිදීම වේ. මෙහිලා කවරෙක් පාප කර්මයෙන් බැඳේ ද?

3471. තොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද ඒ අර්ථය ද ධර්මය ද (පුබ්බකතහෙතු වාදය) යහපත් වේ නම්, අලාමක වේ නම්, භවත්හුගේ වචනය සත්‍ය වේ නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහිලා මාගේ වරද කුමක් ද?)

3472. ඉදින් තමාගේ වාදයාගේ දෝෂය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරහන්නෙහි ය. භවත්හුගේ වාදය එබඳු යි. (තාපස තෙම කීවේ ය.)

- 3473. චතුක්කංසෙච්චපාදය රූපං සමෙහාති පාණිනං,
යතො ච රූපං සමෙහාති තසෙව්¹ අනුපගච්ඡති.
- 3474. ඉධෙව ජීවති ජීවො පෙචච පෙච්ච චිතස්සති,
උච්ඡිජ්ජති අයං ලොකො යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා
උච්ඡිජ්ජමානො ලොකස්මිං කථිධ පාපෙන ලිප්පති.
- 3475. සො චෙ අඤ්ඤා ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,
භොතො චෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
- 3476. අක්කතො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
- 3477. ආහු බ්බතවිධා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
මාතරං පිතරං භණ්ණෙ අථො ඡෙට්ඨමපි භාතරං
භතෙය්‍ය පුත්තදරෙ ච අඤ්ඤා චෙ තාදිසො සීයා.
- 3478. යස්ස රුකඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාධං භණ්ණෙය්‍ය මීත්තදුඛො හි පාපකො.
- 3479. අථ අඤ්ඤා සමුප්පන්නෙ සමුලමපි අබ්බහෙ.
අඤ්ඤා මෙ සමබලෙනාසි සුභතො වානරො මයා.
- 3480. සො චෙ අඤ්ඤා ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,
භොතො චෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
- 3481. අක්කතො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
- 3482. අභෙතුවාදෙ පුරිසො යො ච ඉස්සරකුකතිකො,
පුබ්බකති ච උච්ඡෙදී යො ච බ්බතවිධො නරො.

1. තසෙව්ආනුප - ව. මජ්ඣ.

3473. සක්‍යයන්ගේ රූපස්කන්ධය සතර මහා භූතයන් නිසා හට ගනී. යමකින් රූපය හටගනී ද (කාලක්‍රියා කාලයෙහි) යළි එහි ම එළඹෙයි.

3474. සක්‍යතෙම මෙලොව මැ ජීවත් වෙයි. පරලොවහි (උපන් සක්‍යයා ගති වශයෙන් මෙ ලොවට නො පැමිණ එහි ම) විනාශ වෙයි. මේ ලොකය (තෙමේ ම) විනාශයට පැමිණෙයි. යම් බාල කෙනෙක් හෝ යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් හෝ වෙද්ද (ඒ සියල්ලෝ ද විනාශ වෙති.) (මෙසේ) ලොව විනාශයට පත්වන කල්හි මෙහි කවරෙක් නම් පාප කර්මයෙන් බැඳේ ද?

3475. (තොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද) ඒ අර්ථයද ධර්මයද (උච්ඡද වාදය) යහපත් වේ නම් අලාමකත් වේ නම් භවත්භූගේ වචනය සත්‍ය වේ නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහි ලා මාගේ වරද කුමක් ද?)

3476. ඉදින් තමාගේ වාදයාගේ දෝෂය දන්තෙහි නම්, නුඹ මට නො ගරහන්තෙහි ය. භවත්භූගේ වාදය එබඳු එකකි. (තාපස තෙම කීවේ ය.

3477. ඉදින් එබඳු ප්‍රයෝජනයක් වන්නේ නම් මාපියන් ද යළි දෙටු සොහොවුරා ද අඹුදරුවන් ද නසන්නේ ය යි (කියු) ඝෛත්‍ර විද්‍යා දත් පණ්ඩිතමානී අඥයෝ වූහ.

3478. යම් ගසක්භූගේ සෙවනෙහි හිඳී ද, හොවීද ඒ ගසෙහි අත්තක් හෝ නොබිඳීන්නේ ය. යම් හෙයකින් චිත්‍ර ද්‍රෝහකම ලාමක වෙද එහෙයිනි.

3479. තවද කටයුත්තක් ඇති කල්හි සහමුලින් ම උදුරන්නේය. (යන කීමක් ඇත.) මට මාර්ගොපකරණයෙන් ප්‍රයෝජන විය. එහෙයින් මා විසින් ඒ වානරයා මනාව නසන ලද්දේ ය.

3480. ඒ මිත්‍රද්‍රෝහිකය පිළිබඳ කීම අර්ථ සහිතත් වේ නම් දූහැමිත් වේ නම් යහපතුත් වේ නම් අලාමකත් වේ නම්, පින්වතාගේ කීම සත්‍ය නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලදී. එහිලා මාගේ වරද කුමක් ද?

3481. ඉදින් (පින්වත, නුඹ යම් හෙයකින්) තමාගේ වාද-යාගේ දෝෂය දන්තෙහි නම් නුඹ මට නො ගරහන්තෙහි ය. භවත්භූගේ වාදය එබඳු යි (තාපස තෙම කීවේ ය.)

3482. යම් අහේතුකවාදී පුරුෂයෙක, ඊශ්වරවාදියෙක, පූර්-වෙකෘතහේතුවාදියෙක, උච්ඡදවාදියෙක, යම් ඝෛත්‍ර විද්‍යා දන්තා පුරුෂයෙකැ යි යන යම් පස් දෙනෙක් වෙත් ද,

3483. එතෙ අසප්පුරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාමපි කාරයෙ
අසප්පුරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.
3484. උරඛාරුපෙන බකාසු¹ පුබ්බික
අසඬිකිනො අජයුථං උපෙනී,
හන්ඨා උරණං අජියං² අජඤ්ඤ
විත්‍රාසයිකා යෙන කාමං පලෙති.
3485. තථා වීධෙකෙ සමණඛ්‍යාභමණාසෙ
ජදනං කතා වඤ්ඤායනාති මනුසෙසු,
අනාසකා ථණ්ඩිලසෙය්‍යකා ච
රජොජලලං උකඤ්චිකප්පධානං
පරියායහත්තඤ්ඤා අපාණකත්තං³
පාපාවාරා අරහතො වදනා.
3486. එතෙ අසප්පුරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පුරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.
3487. යමාහු නත්ථී වීරියනති හෙතුඤ්ඤා අපවදනති⁴ යෙ,
පරකාරං අත්තකාරඤ්ඤා යෙ තුව්චං සමවණණ්ණයුං.
3488. එතෙ අසප්පුරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පුරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො⁵ කට්ඨකුද්දයො.
3489. සචෙ හි වීරියං නාසස්ස කම්මං කල්‍යාණපාපකං,
න හරෙ වඩ්ඪිකිං⁶ රාජා නපි යනානාති⁷ කාරයෙ.
3490. යසමා ච වීරියං අත්ථී කම්මං කල්‍යාණපාපකං,
තසමා යනානාති කාරෙති රාජා හරති වඩ්ඪිකිං.
3491. යදි වසස්සනං දෙවො න වසෙස්ස න හිමං පතෙ,
උච්ඡිජෙජය්‍ය අයං ලොකො විනසෙස්සය්‍ය අයං පජා.

---

1. වකසු - මජ්ඣං. වකාසු - චි.
2. අජියං - මජ්ඣං.
3. අපාණකත්තා - මජ්ඣං. සා.
4. අහෙතුඤ්ඤා පවදනතියෙ - මජ්ඣං.
5. දුක්ඛටො - මජ්ඣං.
6. වඩ්ඪිකි - මජ්ඣං.
7. නනානාති - මජ්ඣං.

3483. පණ්ඩිතමානී වූ බාල වූ මොවුහු ලොකයෙහි අසත් පුරුෂයෝ වෙත්. එබඳු අසත්පුරුෂයා තෙමේද පව් කරන්නේ ය. වැළි අනුන් ලවාත් පව් කරවන්නේ ය. අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම දුෂ්කෘතයක් ද කටුක විපාක වැඩෙන්නක් ද වන්නේ ය.

3484. පෙර වෘකයෙක් නොසැකවූයේ බැටළු රුවින් එළඹුණු රූපයට පැමිණෙයි. තිරෙළ දෙනක් ද එළ දෙනක් ද එළවකු ද නසා කා කැමති සේ පලා යයි.

3485. එබඳු ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් වෙත්. ඔවුහු ආහාර නො බුදින්නාහු ය. ගොඩැලි හිස් බිම්වල සයනය කරන්නාහු රජස් දැලින් යුක්ත වූවාහු උක්කුටිකයෙන් තපස් කරන්නාහු වාර භෝජනය ද පැන් පානය නො කිරීම ද කරන්නාහු පහත් හැසිරීම් ඇත්තාහු රහතුම්හ යි ප්‍රකාශ කරන්නාහු පැවිදි වෙසින් සිරුර වසා ගෙන මිනිසුන් රවටත්.

3486. පණ්ඩිතමානී වූ අඤ්ඤ වූ මොවුහු ලොවෙහි අසත්පුරුෂයෝ වෙති. එබඳු අසත්පුරුෂයා තෙමේ ද පව් කරන්නේ ය. අනුන් ලවා ද (පව්) කරවන්නේය. අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම දුෂ්කෘතයක් ද කටුක විපාක වැඩෙන්නක් ද වන්නේ ය.

3487. යම් කෙනෙක් වීර්යයක් නැතැයි කියත් ද, යම් කෙනෙක් හෙතුවක් නැතැයි කියත් ද, අනුන්ගේ ක්‍රියා හා තමන්ගේ ක්‍රියා හිස්ය යි යම් කෙනෙක් කියත් ද,

3488. පණ්ඩිතමානී වූ, අඤ්ඤ වූ මොවුහු අසත්පුරුෂයෝ වෙති. එබඳු අසත්පුරුෂයා තෙමේ ද පව් කරන්නේ ය. අනුන් ලවා ද පව් කරවන්නේ ය. අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම දුෂ්කෘතයක් ද කටුක විපාක වැඩෙන්නක් ද වන්නේ ය.

3489. ඉදින් එබඳු වීර්යයක් නොවන්නේ නම් යහපත් වූ ද ලාමක වූ ද කර්මයකුත් නොවන්නේ නම් රජ තෙම වඩුවකු පෝෂණය නො කරන්නේ ය. (සත්බුමු පහය ආදී) යන්ත්‍ර ද නො කරවන්නේ ය.

3490. යම් හෙයකින් වීර්යය ඇත්තේද, යහපත් වූ ද ලාමක වූ ද කර්ම ඇත්තේ ද, එහෙයින් රජ තෙම (ප්‍රාසාදදී) යන්ත්‍රයන් කරවයි. වඩුවා ද පෝෂණය කරයි.

3491. ඉදින් හවුරුදු සියයක් වැසි නොවසී ද හිම නොවැටේ ද, (එකල) මේ ලොකයතෙම සිඳී යන්නේ ය. මේ ප්‍රජා තොමෝ වැනැසෙන්නී ය.

3492. යසමා ව වසසති දෙවො හිමං වාපි¹ චුඡියති,
තසමා සසසාති පච්චනති රට්ඨකඤ්ඤ පලලනෙ වීරං.
3493. ගවකඤ්ඤ කරමානානං ජිමහං ගවජති චුඛගවො,
සබ්බා තා ජිමහං ගවජනති නෙතෙන ජිමහං ගතෙ සති.
3494. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
යො වෙ අධිමමං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං දුකඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධිමමකො.
3495. ගවකඤ්ඤ කරමානානං උජුං ගවජති චුඛගවො,
සබ්බා තා උජුං ගවජනති නෙතෙන උජුගතෙ සති.
3496. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
යො වෙව ධිමමං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධිමමකො.
3497. මහාරුකඛසස ඵලිනො ආමං ඡිඤ්ඤති යො ඵලං,
රසකඤ්ඤසස න ජානාති බීජකඤ්ඤසස විනසසති.
3498. මහාරුකඛුපමං රට්ඨං අධිමමන යො පසාසති,
රසකඤ්ඤසස න ජානාති රට්ඨකඤ්ඤසස විනසසති.
3499. මහාරුකඛසස ඵලිනො පකකං ඡිඤ්ඤති යො ඵලං,
රසකඤ්ඤසස විජානාති බීජකඤ්ඤසස න නසසති.
3500. මහාරුකඛුපමං රට්ඨං ධිමමන යො පසාසති,
රසකඤ්ඤසස විජානාති රට්ඨකඤ්ඤසස න නසසති.
3501. යොව රාජා ජනපදං අධිමමන පසාසති,
සබ්බොසධිභි යො රාජා විරුද්ධං හොති බන්ධයො.

1. හිමකොචුඡුසයති - මජ්ඣං. හිමංවාචු චුසෙයාති - වී.
2. උජුං - මජ්ඣං.

3492. යම් හෙයකින් වැසි වසි ද, හිම ස්පර්ශ කෙරේ ද, එහෙයින් ගඟායෝ පැසෙන්, රට ද බොහෝ කලක් පාලනය කරනු ලැබේ.

3493. ඉදින් යන්තාවූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගව තෙම වක්ව යේ නම්, පෙරටුව යන්තාවක්ව ගිය කල්හි ඒ සියල්ලෝම වක්ව යෙත් ද,

3494. එසේම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේණිය යයි සම්මත ද ඉදින් හෙතෙම අධර්මයෙහි හැසිරේ නම් සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කලා ද? ඉදින් රජ තෙම නොදැනුම් වේනම් මුළු රට ම දුකසේ වෙසෙයි.

3495. ඉදින් යන්තාවූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගවයා සාජුව යේ නම්, පෙරටුව යන්තා සාජුව ගිය කල්හි ඒ සියල්ලෝම සාජුව යෙත්.

3496. එසේම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේණිය යයි සම්මත ද, ඉදින් හෙතෙම ධර්මයෙහි හැසිරේ නම් සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කලා ද, ඉදින් රජ තෙම දැනුම් නම් මුළු රට ම සුවසේ වෙසෙයි.

3497. යමෙක් පලගත් මහ අඹරුකක්හුගේ අමු ගෙඩියක් කඩයි ද, හෙතෙම ඒ ගෙඩියේ රසය ද නොදනී. ඒ ඵලයෙහි බීජය ද නැසෙයි.

3498. යමෙක් මහ අඹරුකක් බඳු වූ රට අධර්මයෙන් අනුශාසනා කෙරේ ද, හෙතෙම ඒ රටේ (අයබදු) රසයන් නොවිඳියි. ඔහුගේ රටත් වැනසේ.

3499. යමෙක් පලගත් මහ අඹරුකක්හුගේ පැසුණු ගෙඩියක් කඩයි ද, හෙතෙම ඒ ගෙඩියේ රසය ද දැනගනී. එහි බීජය ද නො නැසේ.

3500. යමෙක් මහ අඹරුකක් බඳු වූ රට දැනුවත් අනුශාසනා කෙරේ ද, හෙතෙම ඒ රටේ (අය බදු) රසය ද විඳියි. (ලබයි) ඔහුගේ රට ද නො නැසේ.

3501. යම් රජෙක් අධර්මයෙන් (යම්) දනව්වක් පාලනය කෙරේ ද, ඒ ඤාත්‍රිය රජ තෙම සියලු ඖෂධයන් හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

258 ජාතකපාළි-පඤ්ඤාසනිපාතො

3502. තථෙව නෙගමෙ හිංසං යෙ යුනතා කයච්ඤායෙ,
ඔප්පනබලිකාරො¹ ස කොසෙන විරුජ්ඣති.

3503. පනාරචරධෙතතඤ්ඤා සඛයාමෙ කතනිසසමෙ,
උසස්සනෙ හිංසයං රාජා සබලෙන විරුජ්ඣති.

3504. තථෙව ඉසයො හිංසං සංයමෙ බුහමචාරිනො,²
අධමමචාරී ඛක්ඛයො සො සග්ගෙන විරුජ්ඣති.

3505. යො ච රාජා අධමමෙධො හරියං හනඤ්ඤාසකං,
ලුඤ්ඤං පසචනෙ පාපං³ පුකෙහි ච විරුජ්ඣති.

3506. ධම්මඤ්ඤාසර ජාතපදෙ නෙගමෙසු බලෙසු ච,
ඉසයො ච න හිංසයා පුතතදරෙ සමඤ්ඤිතෙ.

3507. ස නාදියො භුමිපති රඨඨපාලො අකොධනො,
සාමනෙත සමපකමෙපති ඉද්දෙව අසුරාධිපොති.

3. මහාබොධිජාතකං.

පඤ්ඤාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

කසුඤ්ඤා:-

සනළීතිකමච්ඡයනො පඨමො
දුතියො පන සඋමෙදනත්චරො,
තතියො පන බොධි සිරිව්ඡයනො
කථිතාපන තිණි ජිනෙන සුභාති.

1. ඔප්පනබලිකාරෙ - වී.
2. බුහමචාරියෙ - වී. මජ්ඣ.
3. යානං - මජ්ඣ. සා.

3502. එසේ ම නිගම වැසියන් ද, වෙළඳාමෙහි යම් කෙනෙක් යෙදුනේ නම් (ඔවුන් ද) බඩු ගෙන ඊම් සුංචක්දීම් වශයෙන් ඔපදන හා (බදු ගෙවීම් වශයෙන්) බලිදීම කරන්නන් ද (හිංසා කෙරේ නම්) හේ කොණ්ටාගාරය හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3503. පහරදීමට සුදුසු තැන් දන්නා වූ (ධනුර්ධරයන් ද), යුද්ධයෙහි කළ පුරුදු ඇති (මහා යෝධයන් ද), ප්‍රසිද්ධ වූ (මහ ඇමතියන් ද) (යම් රජෙක් හිංසා කෙරේ නම්) ඒ රජ බලසෙනහ හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3504. එසේ ම සංයම ඇති, බුන්මවාරි වූ, පැවිද්දන් හිංසා කරන අධර්මයෙහි හැසිරෙන ඒ ඤාත්‍රිය තෙම ස්වර්ගය හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3505. තවද, අධර්මිෂ්ඨ වූ යම් රජෙක් අද්‍රුසක (සිල්වත්) වූ භාය්‍යාව නසා ද හේ රෝදු වූ පාපය රැස්කරයි. පුත්‍රයන් සමග ද විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3506. (මහරජ, එබැවින්) දනව්වැස්සන් කෙරෙහි ද, නියම් ගම් වැස්සන් කෙරෙහි ද, බලසෙනහ කෙරෙහි ද ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේය. පැවිද්දන් ද හිංසා නො කරන්නේය. අඹු දරුවන් කෙරෙහි ද සමච්ච හැසිරෙන්නේ ය.

3507. රට පාලනය කරන ක්‍රොධ නොකරන එබදු ඒ මිහිපති තෙම අසුරාධිප නම් වූ ඉන්ද්‍රයා මෙන් අසල්වැසි (සතුරන්) කම්පා කෙරෙයි.

මහාබෝධී ජාතක යි.

පඤ්ඤාස නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

නලිනිකා නම් වූ පළමුවැන්න ද උම්මාදනති නම් වූ දෙවැන්න ද, මහාබෝධී නම් වූ තෙවැන්න ද යි මේ ජාතක තුන සච්ඤයන් වහන්සේ විසින් දෙසනලදී.

සටහිනිපාහො

1. සොණකජාතක.

- 3508. කසස සුඤා සනං දමි සහසසං දට්ඨ¹ සොණකං,
කො මෙ සොණක මකබ්බි² සභායං පංසුකීලිතං.³
- 3509. අථ බ්‍රවී මාණවිකො දහරො පඤ්චුලකො,
මය්‍යං සුඤා සනං දෙහි සහසසං දට්ඨ සොණකං
අභං සොණකමකබ්බසං⁴ සභායං පංසුකීලිතං.
- 3510. කතරසමි⁵ සො ජනපදෙ රටෙයිසු නිගමෙසු ච,
කඤ්ඤෙ සොණකො දිට්ඨො⁶ තං මෙ අකඛාහි ප්‍රච්ඡිතො.
- 3511. තවෙච දෙච චීචිතෙ⁷ තවෙච්චියානභුමියා,
උජ්චංසා මහාසාලා නීලොභාසා මනොරමා
නිට්ඨන්ති මෙසසමානා රමුතා අඤ්ඤාඤ්ඤානිසස්සිතා.
- 3512. තෙසං මූලසමි⁸ සොණකො ක්‍රියාති අනුපාදනො,
උපාදනෙසු ලොකෙසු දය්‍යමානෙසු⁹ නිබ්බුතො.
- 3513. තනො ච රාජා පායාසි සෙනාය චතුරච්චියා,
කාරාපෙඤා සමං මග්ගං අගමා යෙන සොණකො.
- 3514. උය්‍යානභුමිං ගඤ්චාන විචරතොනා බ්‍රහ්මචනො,
අසීනං සොණකං දකඛි දය්‍යමානෙසු නිබ්බුතං.
- 3515. කපණොච්චායං හිකඤ්ච මුණොඤා සඤ්චාට්චාරුතො,
අමාතිකො අපිතිකො රුකබ්බුලසමිං ක්‍රියාති.
- 3516. ඉමං වාක්‍යං නිසාමෙඤා සොණකො එතදබ්‍රවී,
න රාජ කපණො හොති ධමුචං කායෙන ඵසසයං.

- 1. දිට්ඨ - මජ්ඣ. සං.
- 2. මකබ්බි - මජ්ඣ.
- 3. සහ පංසුකීලිතං - වී.
- 4. සොණකකබ්බසං - මජ්ඣ.
- 5. කතරසමි - මජ්ඣ.
- 6. කඤ්ඤෙසොණකමදකබ්බි - මජ්ඣ.
- 7. චීචිතෙ - මජ්ඣ.
- 8. මූලසමි - මජ්ඣ.
- 9. ධය්‍යමානෙසු - වී. මජ්ඣ., සං.

සටහනි පාඨය

1. සෞභක ජාතකය

3508. සෞභක නම් යහළුවා වසන තැන අසා කියන්නා වූ කවරකුහට මම සියයක් දෙමි ද, දක කියන්නා වූ කවරකුහට දහසක් දෙමි ද, වැලිකෙළියෙහි පටන් යහළු වූ සෞභක නම් තැනැත්තා ගැන මට කවරෙක් නම් කියන්නේ ද?

3509. ඉක්බිති තරුණ වූ පඤ්චුළක නම් මාණවක තෙම ප්‍රතිගායනා වශයෙන් මේ ගාථාව කීවේ ය. මහරජතුමනි, සෞභක නම් තැනැත්තා ගැන අසා කියන්නා වූ මට සියයක් දුන මැනැවි. සෞභක නම් තැනැත්තා දක කියන්නා වූ මට දහසක් දුන මැනැවි. වැලිකෙළියෙහි පටන් යහළු වූ සෞභක නම් යහළුවා මම කියමි යි.

3510. මාණවකය, ඒ සෞභක තෙම නුඹ විසින් කිනම් ජනපදයෙක්හි දී දක්නා ලද්දේ ද? කවර රටක දී කවර නියම-ගමෙක්හි දක්නා ලද ද, ඒ කරුණ විවාරනු ලබන්නා වූ නුඹ මට කියව යි රජ තෙම කීයේ ය.

3511. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ ම රටෙහි නුඹ වහන්සේගේ ම උයන් බිමෙහි සාප්පු වූ කඳ ඇති නිල් පැහැති සිත්තලු වූ වැහිවලාකුළු බඳු ගසින් ගස හා අත්තෙන් අත්ත එකට වෙලිගත් මහා සාලවාක්ෂයෝ වෙත්.

3512. ඒ සාලවාක්ෂයන්ගේ මුල්හි සෞභක තෙමේ කාමු-පාදනයන්ගෙන් පිරී පවත්නා ලොකයෙහි කාමුපාදන විරහිත වූයේ එකොළොස් ගින්නෙන් දූවෙන ලොකයෙහි නිවුණේ ම ධ්‍යාන කෙරේ යයි තරුණ තෙම කීයේ ය.

3513. ඉක්බිති ඒ අරින්දම රජතෙම සිවුරහ සෙනග සමග පිටත් විය. මහ සම කරවා සෞභක නම් පසේබුදුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හි නම් එහි ගියේ ය.

3514. රජතෙම උයන් බිමට ගොස් ඒ මහා උයන්හි හැසිරෙන්නේ එකොළොස් ගින්නෙන් දූවෙන සතියන් අතුරෙහි නිවී වැඩහුන් සෞභක නම් පසේබුදුන් වහන්සේ දක්කේ ය.

3515. හිස මුඩු කරගත් සහළ සිවුරක් පෙරවී මේ මහණ තෙම දිළින්දෙකි. මා පියන් නැත්තේ ම ගස මුල ධ්‍යාන කෙරේ යයි කීවේ ය.

3516. සෞභක පසේබුදුරජාණන් වහන්සේ මේ වදන් අසා මෙසේ කීහ. “මහරජ, ආයඹමාර්ගධර්මය නාමකායයෙන් ස්පර්ශ කරනලද තැනැත්තා දිළින්දෙක් නොවන්නේ ය”.

- 3517. යොධ ධමමං නිරංකඤ්ච අධමමනුවතතති,
ස රාජ කපණො හොති පාපො පාපපරායනො.
- 3518. අරිඤ්ඤොති මෙ නාමං කාසිරාජාති මං විද්ධ,
කචචී හොතො සුඛසෙය්‍යා ඉධ පනතස්ස සොණක.
- 3519. සදුපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
න තෙසං කොට්ඨ ඔපෙනති න කුචිං න කලොපියං
පරනිධිත¹මෙසානා තෙන යාපෙනති සුඛතා.
- 3520. දුතියමපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
අනවජ්ජපිණ්ණො හොතතඛෙඛො න ච කොචුපරොධති.
- 3521. නතියමපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
නිබ්බුත²පිණ්ණො හොතතඛෙඛො න ච කොචුපරොධති.
- 3522. චතුස්මපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
මුත්තස්ස රට්ඨ චරතො සඛෙකා යස්ස න විජ්ජති.
- 3523. පඤ්චමමපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො;
නගරමහි දඤමානභි නාස්ස කිඤ්චි අදඤහංථ.
- 3524. ඡට්ඨමපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
රට්ඨ විලුපෙමානභි නාස්ස කිඤ්චි අභාරංථ.³
- 3525. සත්තමමපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
චොරෙහි රකඛිතං මග්ගං යෙ චඤ්ඤා පරිපජජිකා
පත්තච්චරමාදය සොස්ථි ගච්ජති සුඛතො.
- 3526. අට්ඨමමපි හදුමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
යං යං දීසං පකකමති අනාපෙකොඛාව ගච්ජති.

---

1. පරිනිධිත - වි. මජ්ඣං, සා,
2. නිබ්බුතො - වි. මජ්ඣං,
3. ආහංථ - මජ්ඣං.

3517. මහරජ, මේ ලොකයෙහි යම් කිසිවෙක් දස කුසල් දහම් බැහැර කොට දස අතුසල්හි යෙදේ ද, පාපී වූ ද පාපීන්ට පිහිට වූ ද හෙ තෙමේ දිළින්දෙක් වේ යයි.

3518. අරින්දම යනු මාගේ නම වෙයි. මා කසිරජය යි දනිත්. සෞභකයන් වහන්ස, මෙහි පැමිණි පින්වත් නුඹ වහන්සේට සුවභසු කෙසේ ද යි,

3519. මහරජ, ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවකට සැමද ම යහපත් ය. මහරජ, ඔවුන්ගේ කොෂ්ඨාගාරයෙහි ධන ධාන්‍ය තැන්පත් නො කෙරෙත්. සැලෙහි ද නො දමත්. පැසෙහි ද නො දමත්. මනා පැවතුම් ඇති අනුන් විසින් නිමවන ලද්ද වූ ආහාර සොයන ඔව්හු ඒ අනුන් දෙන අහරින් යැපෙත්.

3520. යම් හෙයෙකින් කැප සරුප් ලෙස ලැබුණු හෙයින් නිරවද්‍ය පිණ්ඩාහාරය වැළැඳිය යුතු වේ ද, ඒ පිණ්ඩාහාරය හෙතුවින් කිසියම් ක්ලේශයකුත් පීඩා නො කෙරේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ දෙවැනි යහපත ද වේ.

3521. යම් හෙයෙකින් පස්විකා වැළැඳිය යුතු හෙයින් නිබ්බුතපිණ්ඩය නම් ලත් පිණ්ඩාහාරය වැළැඳිය යුතු වේ ද, ඒ පිණ්ඩාහාරය හෙතුවින් කිසියම් ක්ලේශයකුත් පීඩා නො කෙරේ ද එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මෙ වැනි යහපත ද වේ.

3522. යම් හෙයෙකින් කුලාදියෙහි නො ඇලී රටෙහි හැසිරෙන යම් ඒ භික්ෂුවකුට රාගාදී කිසියම් සබ්බ කෙනෙක් නැද්ද; එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ සිවු වැනි යහපතක් වේ.

3523. යම් හෙයෙකින් නගරය ගින්නෙන් දූවෙනු ලබන කල්හි යම් භික්ෂුවකුගේ කිසිවක් නො දූවේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ පස්වැනි යහපතක් වේ.

3524. යම් හෙයෙකින් රට සොරුන් පැහැර ගනු ලබන කල්හි මේ භික්ෂුවගේ කිසිවක් පැහැර නො ගනු ලැබේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ සවැනි යහපතක් වේ.

3525. යම් හෙයෙකින් සොරුන් විසින් රක්තා ලද මාර්ගයෙහි ද අන්‍ය වූ යම් බදු මාර්ගොපද්‍රව ඇත් නම් එ බදු තැන්හි ද නො පැවතුම් ඇති භික්ෂු තෙම පා සිවුරු ගෙන සුවසේ යයි ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ සත් වැනි යහපතක් වේ.

3526. යම් හෙයෙකින් භික්ෂු තෙම යම් යම් දියාවකට පිටත් ව යේ ද, ඒ ඒ දියාවට අපෙක්ෂා රහිත ව යේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ අට වැනි යහපතක් වේ.

- 3527. බහුනි¹ සමන්තද්‍රානි යෙ තං භිතඤ්ඤා පසංසයි,
අහංකාං ගිඤ්ඤා කාමෙසු කථං කාභාමී යොනොකං.
- 3528. පියා මෙ මානුසා කාමා අපො දිඛාපි² මෙ පියා,
අථ කෙන භු වණ්ණෙන උභො ලොකෙ ලහභෙසෙ.
- 3529. කාමෙසු ගිඤ්ඤා කාමරතා කාමෙසු අධිමුත්තා,
නරා පාපානී කතාන උපපජ්ඣති දුග්ගතිං.
- 3530. යෙ ව කාමෙ පහතාන නිකඛනතා අකුතොහයා,
එකොදිභාවාධිගතා න තෙ ගවජනති දුග්ගතිං.
- 3531. උපමනෙත කර්මසාමී තං සුඤ්ඤාහි අරිඤ්ඤම,
උපමායපිධෙකච්චො³ අසං ජානනති පණ්ඩිතා.
- 3532. ගඛගාය කුණ්ඨං දිසවා වුඤ්ඤාමානං මහණ්ණවෙ,
වායසො සමච්චෙනසි අප්පසඤ්ඤා අවෙතසො.
- 3533. යානංකා වනිදං ලද්ධං භයෙඛාවායං අනප්පකො,
තස්ස රතං තස්ස දිවා තස්සෙව නිරතො මනො.
- 3534. බාදං නාගස්ස මංසානි පිචං භාගිරථොදකං,
සමපස්සං වනවෙතානානි න පලෙසා⁴ විභඛගමො.
- 3535. තස්ස ඔතරණී ගඛගා පමනං කුණ්ඨපෙ රතං,
සමුද්ධං අජ්ඣගාභාසි අගතී යස්ස පකඛිතං.
- 3536. යො ව භකඛපරිකඛිණො උප්පතිතවා⁵ විභඛගමො,
න පච්ඡතො න පුරතො නුභතරං නොපි දකඛිණං.
- 3537. දීපං යො න අජ්ඣගඤ්ඤි අගතී යස්ස පකඛිතං,
යො ව තස්සෙව පාපස්ස යථා දුබ්බලකො තථා.

- 1. බහු පි හලා එතෙසං - මජ්ඣං.
- බහුපි හලකා එතෙ - පි.
- 2. දිඛාපි - පි.
- 3. උපමාය මිධකච්ච - මජ්ඣං.
- 4. නපලෙථ - මජ්ඣං.
- 5. උපදඤා - පි. මජ්ඣං.

3527. හික්කන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යම් ඒ ග්‍රමණභද්‍ර-කාරණයන් පසසන සේක් ද, එ බඳු ග්‍රමණභද්‍රකාරණයෝ බොහෝ වෙති. සෞභූකයන් වහන්ස, මම වනාහි කාමයන්හි ගිජු කෙනෙක්මි. කෙසේ නම් එය කෙරෙමි ද?

3528. මට මිනිස් කාමයෝ ප්‍රිය වෙත්. වැළි දිව්‍යමය කාමයෝ ද ප්‍රිය වෙත්. එසේ ඇති කල්හි කවර ආකාරයකින් දෙ ලොවු ම කාම සම්පත් උබන්තොමි දැයි රජ තෙමේ කීවේ ය.

3529. මහරජ, කාමයන්හි ගිජු වූ කාමයන්හි ඇළුණ වූ, කාමයන්හි අධික වශයෙන් මුසපත් වූ මනුෂ්‍යයෝ පාපකර්ම කොට දුගතියෙහි උපදිති.

3530. යමෙක් කාමසම්පත් හැරපියා ගිහි ගෙයින් නික්මුණාහු කොසිනුත් බියක් නැත්තාහු හුදෙකලා වාසයට ගියෝ වෙත් ද, ඒ පැවිද්දෝ දුගතියට නො යත්.

3531. අරින්දම රජුනි, තොපට උපමාවක් ගෙනහැර පාන්නෙමි. එය අසව. මෙ ලොවු ඇතැම් පණ්ඩිත තෙතෙක් උපමායෙහුදු අර්ථය දැනගනිත්.

3532. අනුචණ වූ කාරණාකාරණ නොසිතන කවුඩෙක් ගැඹුරු පුළුල් දිය ඇති ගහෙහි පාවෙමින් යන්නා වූ ඇත් කුණපයක් දක මෙසේ සිතුවේ ය.

3533. එකාන්තයෙන් මට හස්තියානයෙක් ලැබිණ. මෙය ම මාගේ ආහාරය ද වේ. එහි ම රෑ දවල් ගෙවන්නෙමි යි කවුඩාගේ සිත ඒ ඇත්කුණෙහි ම ඇලී සිටියේ ය.

3534. ඇතාගේ මස් කමින් භාගිරථි ගහෙහි දිය බොමින් වනයන් හා වෛත්‍ය වෘක්ෂයන් බලමින් යන ඒ කවුඩා පියාසර කොට නො ගියේ ය.

3535. සමුද්‍රාහිමුඛ වැ ගලාබස්නා වූ ගංගා තොමෝ ඇත්කුණෙහි ඇළුණ වූ ප්‍රමාදයට වත් ඒ කවුඩා ද, යම් තැනෙක්හි පක්ෂීන්ට යා හැකි නො වේ ද, එ බඳු මහාසමුද්‍රයට ඇදගෙනා ගියා ය.

3536. ආහාරය අවසන් වූ ඒ කවුඩු තෙමේ ද අහසට පැන පැළදික්හි ද පිහිටක් නොලැබුවේ ය. පෙර දික්හි ද පිහිටක් නො ලැබුවේ ය. උතුරු දිසාවෙහි ද පිහිටක් නො ලැබුවේ ය. දකුණු දිසාවෙහි ද පිහිටක් නො ලැබුවේ ය.

3537. ඒ කවුඩු තෙම යම් තැනෙක්හි පක්ෂීන්ට නො යාහැකි ද එබඳු සාගරය මැද දිවයිනකට නො පැමිණියේ ය. දුර්වලයකු වැටෙන්නාක් මෙන් සාගර මධ්‍යයෙහි ම වැටුණේ ය.

- 3538. තඤ්ච සාමුද්දිකා මවනා කුලීභිලා මකරා සුසු,
පසඤකාරා බාදිංසු එඤ්චානං විපකඛිනං.¹
- 3539. එවලෙව තුවං රාජ ජය චඤ්ඤා කාමභොගිනො,
ගිඤ්ඤා වෙ න චම්සසනභි කාකපඤ්ඤාය² තෙ වීදු.
- 3540. එසා තෙ උපමා රාජ අඤ්ඤාසසනි කතා,
කං ච පඤ්ඤායසෙ තෙන යදි කාහසි වා න වා.
- 3541. එකවාචච්චි දෙව වාවං භණෙය්‍ය අනුකම්පතො,
තදුතතරී³ න භාසෙය්‍ය දුසො වය්‍යසස⁴ ඤ්ඤානිකො.
- 3542. ඉදං වචාන පසකාමි සොණකො අමිතදුඤ්ඤිමා,
වෙහාසෙ අනනලිකඛසම් අනුසාසිචාන ධනඛියං.
- 3543. කො නු මෙ රාජකතාරො සුතා වෙය්‍යතනිමාගතා,⁵
රජ්ජං නිය්‍යාදධිසසාමි නාහං රජ්ජනමිඤ්ඤිකො.
- 3544. අඤ්ඤව පබ්බජිසසාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙව,
මාහං කාකොච දුලෙඤ්ඤො කාමානං වසමන්වගං.
- 3545. අඤ්ඤි තෙ දහරො පුතො දීසාච්චි රච්චවඛඛිනො,
නං රජ්ජ අභිසිඤ්ඤාසු සො වො රාජා භවිසසනි.
- 3546. බිසං කුමාරං ආනෙච්ච දීසාච්චි රච්චවඛඛිනං,
නං රජ්ජ අභිසිඤ්ඤාසසං සො වො රාජා භවිසසනි.
- 3547. නතො කුමාරං ආනෙසුං දීසාච්චි රච්චවඛඛිනං,
නං දිසවා ආලපි රාජා එකපුතං මනොරමං.
- 3548. සට්ඨි ගාමසහසසානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසු රජ්ජං නිය්‍යාදධාමි තෙ.

- 1. විපකකං - මජ්ඣං.
- 2. කාකපඤ්ඤාව - මජ්ඣං.
- 3. තදුතතරී - මජ්ඣං.
- 4. අධිසසං - වී.
- 5. සුද්දවෙය්‍යතනමාගතා - මජ්ඣං,
සුද්දවෙය්‍යනි මාගතා - වී.

3538. මුහුදෙහි වාසය කරන්නා වූ මත්ස්‍යයෝ ද කිඹුලෝ ද මෝරු ද සුසු නම් වණ්ඩ මත්ස්‍යයෝ ද විසිරිගිය පියාපත් ඇති සැලෙමින් සිටියා වූ ඒ කඳුඩා බලාත්කාරයෙන් කෑහ.

3539. මහරජ, මෙ පරිද්දෙන් ම නුඹ ද කාමහොඹී වූ අන්‍යයෝ ද කාමයන්හි ගිජු වූවාහු නම් ඉදින් කාමයන් හැර නොදමන්නාහු ද ඔව්හු කඳුඩන්ගේ ප්‍රඥාවට බඳු ප්‍රඥා ඇත්තෝය යි නුවණැත්තෝ කියත්.

3540. මහරජ, මා ඒසින් කරුණු ප්‍රකාශ වන්නා වූ මේ උපමාව තොපට ගෙනහැර දක්වන ලදී. ඉදින් එය කරන්නෙහි හෝ නොකරන්නෙහි හෝ ඒ සැටියෙන් නුඹ ද ප්‍රකාශ වන්නෙහි යයි (පසේබුදුරජාණන් වහන්සේ අවවාද දුන් සේක.)

3541. අනුකම්පා ඇති තැනැත්තේ එක වරක් කීම ද දෙ වරක් කීම ද කරන්නේ ය. දසයකු ස්වාමියා වෙත මෙන් ඉන් මතු නො කියන්නේ ය.

3542. අප්‍රමාණ වූ බුද්ධි ඇති සෞභූක පසේබුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ කියා රජුට අනුශාසනා කොට අහසට නැග වැඩමකළ සේක

3543. සමර්ථ වූ ව්‍යාක්තභාවයට පැමිණි මේ රාජ්‍යයට සුදුස්සෙන්නේ අභිෂෙක කරන්නෝ කොහි ද? මම රජය භාර දෙන්නෙමි. මම රජයෙන් ප්‍රයොජන නැත්තෙකමි.

3544. අද ම පැවිදි වන්නෙමි. හෙට මරණය වන්නේ දැ යි කවරෙක් දනීද? මම දුෂ්ප්‍රාඥ වූ කඳුඩා මෙන් කාමයන්ගේ වසයට නො යම් යි රජ තෙම කීවේ ය.

3545. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේට රට දියුණු කරන්නා වූ දීඝාවු නම් පුතෙක් ඇත්තේ ය. ඔහු රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කෙරේවා. හෙ තෙමේ අපගේ රජ වන්නේ යැ යි ඇමතියෝ කීහ.

3546. රට දියුණු කරන්නා වූ දීඝාවු නම් කුමරා වහා ගෙන එව. මම ඔහු රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කරන්නෙමි. හෙ තොපගේ රජ වන්නේ යයි රජ තෙමේ කීවේ ය.

3547. ඉක්බිති රට දියුණු කරන්නා වූ දීඝාවු කුමාරයා ගෙනාවෝ ය. රජ තෙමේ, සිය එකම පුතු වූ මනරම් ඒ කුමරා දක මෙ සේ කීය.

3548. පුත්‍රය, හැම ලෙසින් ම සම්පූර්ණ වූ ගම් සැටදහසක් ඇත. ඒ ගම් භාර ගනුව. තොපට රජය පවරා දෙමි.

3549. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3550. සට්ඨිනාගසහාසානී සබ්බාලචකාරභුසිතා,
සුචණ්ණකචජා මාතඛයා ගෙමකපපනවාසසා.

3551. ආරුළහා ගාමණියෙහි තොමරඳකුසපාණිහි,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

3552. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3553. සට්ඨිඅභ්‍යසහාසානී සබ්බාලචකාරභුසිතා,
ආජානීයා ච ජානීයා සිකුචා සිසවාහනා.

3554. ආරුළහා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

3555. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3556. සට්ඨිරථසහ සසානී සනාඤ්ඤා උසස්නඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙය්‍යග්ගො¹ සබ්බාලචකාරභුසිතා.

3557. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චලෙහි,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

3558. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3559. සට්ඨිධෙත්‍රසහ සසානී රොහඤ්ඤා පුඛගදුසහා,
තා පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

3560. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3561. සොළසිනීසහ සසානී සබ්බාලචකාරභුසිතා,
චීචිත්‍රචකාහරණා ආමුතනමණිකුණ්ඩලා
තා පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

1. වෙය්‍යග්ගො - මජ්ඣං.

3549. මම අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට පැමිණේ දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාමයන්ගේ වසයට නො යමි.

3550. සියලු භස්තෘලංකාරයෙන් සරසන ලද රන් පොරොදු ඇත්තා වූ රන්මුවා අබරණින් වසන ලද ශරීර ඇත්තා වූ මාතඛන නම් භස්තිහු සැට දහසක් ඇත්තාහ.

3551. පුත්‍රය, තෝමර හා අංකුස ගත් අත් ඇති වැ, නැඟුණු ඇතරුවන් ඇති ඒ ඇතුන් භාර ගනුව. තොපට රජය පවරා දෙමි.

3552. මම අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට පැමිණේ දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3553. සියලු අශ්වාලංකාරයෙන් සරසන ලද කරුණු නො කරුණු හොඳින් දන්නා වූ සින්ධුදෙශයෙහි උපන්නා වූ ඉක්මන් ගමන් ඇති දශ්වයෝ සැට දහසක් වෙති.

3554. පුත්‍රය, ආයුධ හා දුනු දරන අශ්වාරොහකයන් නැඟුණු ඒ අසුන් භාර ගනුව. තොපට මම රජය පවරාදෙමි.

3555. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3556. සැරඳු, ඔසවන ලද ධජ ඇත්තා වූ දිවි සම් හා ව්‍යාප්‍ර සමීන් වට කරන ලද්ද වූ සියලු අලංකාරයෙන් අලංකාරවත් වූ රිය සැට දහසෙක් ඇත.

3557. පුත්‍රය, දුනු ගත් අත් ඇති යුද ඇඳුමින් සැරඳුණු රියැදුරන් නැඟුණු ඒ රථයන් භාරගනුව. තොපට රජය පවරා දෙමි.

3558. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3559. පුත්‍රය, රතු පැහැති ප්‍රධාන වෘෂභයකු සහිත ධෙනුහු සැට දහසෙක් ඇත. ඔවුන් භාරගනුව. තොපට රජය පවරාදෙමි.

3560. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3561. සියලු අලංකාරයෙන් සරසන ලද්ද වූ වස්ත්‍රාභරණ ඇති පලන් මිණිකොඩොලින් යුත් සොළොස් දහසක් ස්ත්‍රීහු ඇත්තාහ. පුත්‍රය, ඔවුන් භාරගනුව. නුඹට රජය පවරාදෙමි.

- 3562. අජෙජව පබ්බජිසාමී කො ජඤ්ඤ මරණං සුවෙ,
මාභං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමන්භං.
- 3563. දහරසෙසව මෙ නාත මාතා මතාති මෙ සුතං,
තයා වීතා අභං නාත ජීවිතුමිති න උසසභෙ.
- 3564. යථා ආරඤ්ඤකං නාගං පොතො අජෙවති පච්ඡතො,
ජෙසසනතං¹ ගිරිදුගෙහසු සමෙසු විසමෙසු ව.
- 3565. එවං තං අනුගච්ඡාමී පුතමාදය ගච්ඡතො,
සුභරො තෙ භවිසාමී න තෙ භෙසාමී දුඛහරො.
- 3566. යථා සාමුද්දීකං නාවං වාණිජානං ධනෙසිනං,
වොභාරො තත්ථ ගණෙහයා වාණිජා බ්‍යසනී² සීයා
එවමෙව³ පුතතකලී අනාරායකරො මම.
- 3567. ඉමං කුමාරං පාපෙථ පාසාදං රතීවඛඪනං,
තත්ථ කමබ්බසභජායො යථා සකකංව අච්ඡරා
තා නං තත්ථ රමෙසසනති තාහි වෙසො රමීසසනී.
- 3568. තතො කුමාරං පාපෙසුං පාසාදං රතීවඛඪනං,
තං දීඝවා අච්චුං⁴ කඤ්ඤ දීඝාචුං රට්ඨවඛඪනං.
- 3569. දෙවනානුසී ගන්ධබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
කො වා තං කසස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං.
- 3570. නමිති දෙවො න ගන්ධබ්බො නපි⁵ සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
කාසී රඤ්ඤ අභං පුතො දීඝාචු රට්ඨවඛඪනො
මම. භරථ භඤ්ඤං වො⁶ අභං භතො භවාමී වො.
- 3571. තං තත්ථ අච්චුං කඤ්ඤ දීඝාචුං රට්ඨවඛඪනං,
කුභිං රාජා අනුප්පතො ඉතො රාජා කුභිං ගතො.

- 1. දෙසානතං - මජ්ඣං.
- 2. බ්‍යසනං - මජ්ඣං.
- 3. එවමෙවං-පුතතකලී - ඩී. මජ්ඣං.
- 4. අච්චං - මජ්ඣං,
- 5. නමිති - මජ්ඣං.
- 6. තෙ - මජ්ඣං.

3562. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැයි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙත් කාම වසයට නො යෙමි යි පියරජ තෙම කීයේ ය.

3563. පියාණන් වහන්ස, මා ළදරු කල්හි මැ මාගේ මව මළා යැයි අසන ලදී. පියාණන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගෙන් වෙන් ව මම ජීවත් වන්නටත් නො සිතමි.

3564. සම වූ ද විසම වූ ද ගිරි දුර්ගයන්හි හැසිරෙන්නා වූ වනය හස්තියකු පසුපසින් ඇත් පැටවෙක් යම්සේ හැසිරේ ද,

3565. එ පරිද්දෙන් මම නුඹ වහන්සේ සමඟ යමි. පුතු ගෙනයන්නා වූ නුඹ වහන්සේට මම සුභර ව (පොෂණයට පහසු ලෙස) පවතින්නෙමි. නුඹ වහන්සේට පොෂණය කට නොහැකි පරිදි (දුභර) නො වන්නෙමි යි පුත්‍රයා කීවේ ය.

3566. ධන සොයන්නා වූ වෙළෙඳුන්ගේ මුහුදු යාත්‍රාවක් ව්‍යවහාරයෙක් (මත්ස්‍ය, රකුස්, දියසුළි ආදී යටට අදනයෙක්) යම්සේ අල්ලා ගනී ද එ විට එහි වෙළෙඳුන්ගේ ව්‍යසනයට පත් වන්නාහු ය. එ මෙන් ම ලාමක පුත්‍රයා මාගේ පැවිද්දට අත්තරාය කරන්නෙකැ යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

3567. අමාත්‍යවරුනි, මේ කුමාරයා ඇලුම් වඩන පහයට ගෙන යවු, එහි ස්වර්ණාභරණයෙන් සැරසුණු ඒ ස්ත්‍රීහු අප්සරාවන් විසින් සිත් අලවනු ලබන ශක්‍රයා මෙන් ඒ කුමරහු එහි අභිරමණය කරවන්නාහ. කුමාර තෙමේ ද ඒ ස්ත්‍රීන් සමඟ අභිරමණය කරන්නේ යැ යි රජ තෙමේ කීයේ ය.

3568. ඉන් පසු කුමරු ඇලුම් වඩන පහයට පැමිණවුහ. එහි නාටක ස්ත්‍රීහු රට දියුණු කරන්නා වූ දීසාවු නම් ඒ කුමරා දැක මෙසේ කීහ:

3569. නුඹ වහන්සේ දේවතාවෙක් ද? ගාන්ධර්වයෙක් ද? නො එසේ නම් පුරින්දද නම් ශක්‍රයා වවු ද? නුඹ වහන්සේ කවරෙක් ද? කාගේ පුතෙක් හෝ වවු ද? ඒ කරුණ අපි කෙසේ දනගනිමු ද?

3570. මම දෙවියෙක් නො වෙමි. ගාන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි. පුරින්දද නම් ශක්‍රයා නො ද වෙමි. මම වනාහි කසී රජුගේ පුත්‍ර වූ රට දියුණු කරන්නා වූ දීසාවු නමැත්තෙමි. මා කෙරෙහි රූපි කරවු. නුඹලාට යහපතක් වේවා. මම නුඹලාගේ ස්වාමීපුරුෂයා වන්නෙමි යි කුමාරයා කීවේ ය.

3571. එහි ඒ ස්ත්‍රීහු රට දියුණු කරන්නා වූ ඒ දීසාවු කුමරාට මෙසේ කීහ: රජ තෙමේ කොහි පැමිණියේ ද? රජ තෙමේ මෙයින් කොහි ගියේ ද?

- 3572. පවුල රාජ්‍ය අතිකතනො ඊලෙ රාජ්‍ය පතිට්ඨිතො,
අකඤ්චකං අගභනං පටිපනොනා චොපථං.
- 3573. අහඤ්ච පටිපනොනාසම් මග්ගං දුගතතිගාමිනං,
සකඤ්චකං සගභනං යෙන ගච්ඡන්ති¹ දුගතතිං.
- 3574. කසස නෙ යොගතං රාජ සීහසෙසව ගිරිබ්බජං,
අනුසාස මහාරාජ නං නො සබ්බාසම්සසරොති.

සො ණකජාතකං.

2. සඛිතිවචජාතකං.

- 3575. දිඨ්ඨා නිසිනං රාජානං බ්‍රහ්මදනං රථෙසහං,
අථසස පටිච්චෙදෙසි යසසාසි අනුකම්පනො.
- 3576. සඤ්චිචායං අනුසුතො ඉසීනං සාධුසලෙතො,
කරමානරුපො නියාහි ඛියං පසස මහෙසීනං.
- 3577. කතො ච රාජා කරමානො යුක්තමාරුඤ්ඤා සඤ්ඤා,
මිත්තාමච්චපරිබ්බලොහා අගමාසි රථෙසහො.
- 3578. නිකඛිප්ප² පඤ්ච කකුධානි කාසීනං රථධ්වජිතො,
චාලච්චනිමුඤ්චිසං බග්ගං ජනනඤ්චුජාහනං.
- 3579. ඔරුඤ්ඤා රාජා යානමහා ධපසිකා³ පච්ඡදා,
ආසීනං දයපසසසම් සඤ්චිච්චමුපසඤ්ඤාමි.
- 3580. උපසඤ්ඤාමිකා සො රාජා සලොච්චි ඉසීනා සහ,
නං කථං වීතිසාරෙකා එකමනං උපාවිසි.
- 3581. එකමනං නිසිනොති අථ කාලං අමඤ්ඤාථ,
තනො පාපානි කලොති පුට්ඨිකං පටිපජ්ජථ.

---

1. ගච්ඡති - ච. මජ්ඣ.,
2. නිකඛිප - මජ්ඣ.,
3. ධපසිකා - මජ්ඣ.,

3572. රජ තෙම රාගාදී ක්ලෙශ පංකය ඉක්මැවූයේ ය. රජ තෙම පැවිද්ද නම් වූ ගොඩබිම්හි පිහිටියේ ය. රාගාදී කටු නැත්තා වූ ඒ රාගාදියෙන් ගහන නො වූ ස්වර්ගමොක්ෂගාමී වූ මහාමාර්ගයට රජ තෙම පිළිපත්තේ ය.

3573. මම වනාහි යම් මහෙකින් දුගතියට යේ නම් රාගාදී කටු සහිත වූ රාගාදියෙන් ගහන වූ ඒ දුගති මහට පිළිපත්තෙම වෙමි.

3574. මහරජාණන් වහන්ස, ස්වර්ණමය ගුහාවකට කෙශර සිංහයකුගේ පැමිණීම මෙන් නුඹ වහන්සේගේ මෙහි පැමිණීම යහපත් පැමිණීමෙකි. මහරජාණන් වහන්ස, අපට අනුගාසනා කරන සේක්වා. නුඹ වහන්සේ අප හැමගේ ම අධිපතියහුය.

සෞභූක ජාතක යි.

2. සඩ්ධිවට ජාතකය

3575. උයන්පල්ලා රාජසභාවෙහි හුන් ශ්‍රේෂ්ඨරථාවායඪී වූ බ්‍රහ්මදක්ත රජු දැක අනතුරු ව ඒ රජහට මෙසේ දැන්වී ය: “දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යමකුට අනුකම්පා ඇතිසේක් ද,

3576. සෘෂීන් අතුරෙන් මැනැවැයි සම්මත වූ මේ සංකීව නම් තාපස තෙම නුඹ වහන්සේ ගේ උයනට පැමිණියේ වෙයි. එහි වහා යනු මැනැව. නොපමා වැ දැකැගනුව” යි කියා යි.

3577. ඉක්බිති ශ්‍රේෂ්ඨ රථාවායඪී වූ ඒ රජ තෙමේ සුදුසු වූ යානාවකට නැඟෑ මිත්‍රාමාත්‍යයන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ වහා ගියේ ය.

3578. කසිරට වැසියන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ රජ තෙම උයන් දෙරටුවට පැමිණ වල්විදුනාව ද නළල්පට ද කඩුව ද කුඩය ද උපාහනය ද යන පංචරාජකකුධනාණ්ඩයන් බහාතබා,

3579. රජ තෙමේ යානාවෙන් බැස පංචරාජකකුධනාණ්ඩ ඇමතියා අතට දී දයපසස නම් උයනේ වැඩහුන් සංකීව නාපසයන් වෙතට එළැඹියේ ය.

3580. ඒ රජ තෙමේ සෘෂිවරයා වෙත එළැඹූ සෘෂිවරයා සමඟ සතුටු සාමීචි කථා පැවැත්වී ය. ඒ සතුටු සාමීචි කථාව කොටෑ නිමවා එකත් පසෙකැ හිඳගත්තේ ය.

3581. එකත් පසෙක හුන්තේ මැ ප්‍රශ්න ඇසීමට කාලය දැන ගත්තේ ය. ඉක්බිති පාපකර්මයන් විවාරීමට පිළිපත්තේ ය.

- 3582. ඉසිං පුච්ඡාමි¹ සඬතිච්චං ඉසිනං සාධුසමමනං,
ආසිනං දයපසසසුමිං ඉසිසඬකපුරකඛනං.²
- 3583. කං ගතිං පෙච්ච³ ගච්ඡන්ති නරා ධම්මාතිචාරිනො,
අතිච්චේණණා මයා ධම්මො තමම අකඛාහි පුඤ්ජනො.
- 3584. ඉසි අචච සඬතිච්චො කාසිනං රට්ඨවඩස්නං,
ආසිනං දයපසසසුමිං මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ.
- 3585. උපපථොන චජන්තංසු යො මග්ගමනුසාසති,
තසස චෙ චචනං කසිරා නාසස මග්ගෙයා කඤ්චකො.
- 3586. අධම්මං පටිපන්නසස යො ධම්මමනුසාසති,
තසස තෙ චචනං කසිරා න සො ගච්චෙයා දුග්ගතිං.
- 3587. ධම්මො පථො මහාරාජ අධම්මො පන උපපථො,
අධම්මො නිරයං නෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.
- 3588. අධම්මචාරිනො රාජ නරා විසමජීවිනො,
යං ගතිං පෙච්ච ගච්ඡන්ති නිරයෙ තෙ සුඤ්ඤාහි මෙ.
- 3589. සඤ්ජීචො කාලසුඤ්ඤො ච සඬකාතො⁴ දෙච ච රොරුචා,
අථාපරො මහාවීචි තපනො ච පතාපනො.
- 3590. ඉච්චෙනෙ අට්ඨ නිරයා අකඛාතා දුරතිසංමා,
ආකිණ්ණො ලුඤ්ඤකමමහි පච්චෙකා සොලසුසසද.
- 3591. කදරියතාපතා සොරා අච්චිමනො මහඤ්ඤායා,
ලොමභංසනරුපා ච හෙසමා පටිභයා දුඛා.

- 1. පුච්ඡාම - ස්‍යා.
- 2. පුරකඛනං - මජ්ඣං.
- 3. පච්ච - මජ්ඣං.
- 4. සඬකාතො - මජ්ඣං, PTS.

3582. සෘෂිත් අතුරෙන් මැනවැ යි සම්මත වූ සෘෂි සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද වැ දයපසුස නම් උයනෙහි හුන්නා වූ සංකිච්ච නම් සෘෂිවරයා විවාරම්.

3583. දශකුශලධර්මය ඉක්මවා හැසිරෙන සතියෝ උත්පත්ති වශයෙන් පරලෙච්චි දී කවර ගතියකට යෙද්ද, මා විසින් ධර්මය ඉක්මවන ලදී. ඒ කරුණ විවාරන ලද්ද වූ මට කියනු මැනවී.

3584. සංකිච්ච සෘෂි තෙමේ කසිරට වැසියන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ, දයපසුස උයනේ හුන්නා වූ රජුට මෙසේ කියේ ය. මහරජ, මාගේ වචනය අසව.

3585. සොරුන්ගෙන් ගැවැසිගත් මහකින් යන්නහුට යමෙක් නිර්භය මාර්ගය කියා දේ නම්, ඉදිත් ඔහුගේ වචනයක් කරන්නේ නම්, සොරු නමැති කටු ඔහුට හමු නො වන්නේ ය.

3586. අධර්මයෙහි පිළිපන්නහුට යමෙක් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කෙරේ නම්, ඉදිත් ඔහු ඔහුගේ වචනයට අනුව පිළිපදී නම් දුගතියට නො යන්නේ ය.

3587. මහරජ, දශකුශල සංඛ්‍යාත ධර්මය තෙම සුගතිගාමී මාර්ගය බැවින් නියම මාර්ගය වේ. දශ අකුශල සංඛ්‍යාත අධර්මය තෙම අපායගාමී මාර්ගය බැවින් නොමනා වන්නේ ය. අධර්මය තෙම සතියා නිරයට පමුණුවයි. ධර්මය තෙම සතියා සුගතියට පමුණුවයි.

3588. මහරජ, විසම ජීවිකාවෘත්ති ඇති අධර්මචාරී වූ මනුෂ්‍යයෝ පරලෙච්චි දී උත්පත්ති වශයෙන් යම් බඳු ගතියකට යෙද්ද, ඒ නිරයන් ගැන මම නුඹට කියමි. එය අසව.

3589. සංජීව නම් නරකය ද කාළසුත්‍ර නම් නරකය ද සංඝාත නම් නරකය ද රොරුව නම් නරක දෙක ද තවද අන්‍ය වූ මහාවීචි නරකය ද තපන නම් නරකය ද පතාපන නම් නරකය ද,

3590. යන මේ අටමහා නරකයෝ ඉක්මවාලියැ නො හැක්කාහ යි කියන ලද්දහ. මෙ කී එක එක නරකයෙකිහි සිවුපසැ සොළස බැගින් උසාද නරකයෝ ද රුදුරු කර්මයෙන් ගැවැසිගන්නාහු විද්‍යාමාන වෙත්.

3591. ඒ නරකයෝ තද මසුරන් තවන්නෝ යැ. බලවත් දුක් ඇත්තෝ ය. ගිනිසිඵ උච්චවන්නෝ ය. මහත් බිය ඇත්තෝ ය. ලොමුදහගන්නාසුලු ය. බිහිසුනු වූවාහු ය. ප්‍රතිභය ඇත්තාහු ය. දුක් ගෙන දෙන්නාහ.

3592. වතුකකණණා වතුදාරා විහතො භාගසො මිතා,
අයොපාකාරපරියනා අයසා පටිකුඤ්ඤා.
3593. තෙසං අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමනනා යොජනසතං පුටා තිට්ඨන්ති සබ්බද.
3594. එතෙ පතනභී තිරයෙ උදධපාද අවංසිරා,
ඉසීනං අතිවතාරො සඤ්ඤානානං තපසස්සිතං.
3595. තෙ භුනහුනො පච්චන්ති මච්ඡා බ්ලකතා යථා,
සංචච්ඡරෙ අසඤ්ඤියො නරා කිබ්බිසකාරිනො.
3596. දඤ්ඤාමානෙන ගතෙතන නිච්චං සතාරබාහිරං,
තිරයා නාධිගජ්ඣන්ති දාරං නිකම්මනෙසීනො.
3597. පුරුජ්ඣමෙන ධාවන්ති තතො ධාවන්ති පච්ඡතො,
උතතරෙනපි ධාවන්ති තතො ධාවන්ති දකඛිණං.
3598. යං යං හි දාරං ගච්ඡන්ති තං තදෙව පිටීයති,²
බහුනිවසෙසහසසානි³ ජනා තිරයගාමිනො.⁴
බාහා පග්ගඤ්ඤා කඤ්ඤානි පච්චා දුකඛං අනපසකං.
3599. ආසීචිසංච කුපිතං⁵ තෙජසස්සිං⁶ දුරතිකකමං,
න සාධුරුපෙ ආසීදෙ සඤ්ඤානානං තපසස්සිතං.
3600. අතිකායො මහිසසායො අජ්ජුනො කෙතකාධිපො,⁷
සහ සසබාහු උච්ඡිනො⁸ ඉසීමාසජ්ඣ ගොතමං.
3601. අරජං රජසා චච්ඡං කිසං අචකිරිය දණ්ඨකී,
තාලොච මූලතො⁹ ඡිනොතො සරාජා ඒභවඛගතො.
3602. උපභව්ච මනං මෙජ්ජකා¹⁰ මාතඛගස්මිං යසසස්සිතො,
සපාරිසජ්ජො උච්ඡිනො මෙජ්ජකාරඤ්ඤං¹¹ තද අහු.

1. වයහ - වී. මජ්ඣං.
 2. පිටියරෙ - මජ්ඣං.
 3. බහුනිවසෙසහසසානි - වී. මජ්ඣං.
 4. වාසීනො - වී.
 5. කුපිතං - මජ්ඣං.
 6. තෙජසිං - වී. මජ්ඣං.
 7. කෙතකාධිපො - වී. මජ්ඣං.
 8. අච්ඡිනො - මජ්ඣං.
 9. මූලතො - මජ්ඣං.
 10. මෙජ්ජකා - මජ්ඣං.
 11. මෙජ්ජකාරඤ්ඤං - මජ්ඣං.

3592. කොන් සතරක් ඇත්තාහ. දෙර සතරක් ඇත්තාහ. කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කොට බෙදන ලද්දහ. යපවුරෙන් පිරිකෙව් කරන ලද්දහ. යපියනින් වසන ලද්දහ.

3593. ඒ නරකයන්ගේ අයොමය භූමිය ගින්නෙන් දිලියෙන්ති තෙදින් යුතු වූවා ය. භාත්පස යොදුන් සියයක් හැම කල්හි පැතිර සිටී.

3594. තවුස්දම් රක්තා ශීල සංයමයෙන් යුත් සෘෂීන්ට පරුෂ වචන කියමින් ඉක්මවා බණින මොවුහු පා උඩුකුරු වූවාහු යටිකුරු වූ හිස් ඇති ව නිරයෙහි වැටෙති.

3595. සෘෂීන්ට පරුෂ වචන කීමෙන් ඉක්මවා බැන්නා වූ ඒ පවිකාර මිනිස්සු කොටස් වශයෙන් වෙන් කළ මසුන් සේ අසංඛ්‍ය සංචන්සරයන්හි පැසෙත්.

3596. නිතොර ඇතුළත පිටත දෙක්හි ම දනු ලබන ශරීරයෙන් යුතු ව නරකයෙන් නික්මෙනු කැමැති වූවාහු ද දෙරටුවට නො පැමිණෙත්.

3597. පෙර දිගට දුවත්. ඉන්පසු බටහිරට ද දුවත්. උතුරු දිගට ද දුවත්. ඉන්පසු දකුණු දෙසට ද දුවත්.

3598. යම් යම් දෙරටුවකට යෙත් නම් ඒ ඒ දෙරටු වැසෙයි. මෙසේ නිරයගාමී ජනයෝ අනල්ප වූ නිරය දුකට පැමිණ බොහෝ වර්ෂ දහස් ගණන් දෙ අත් හිස්හි බැඳැගත්තාහු හඬත්.

3599. එ හෙයින් ළං වියැ නොහැකි කිපියා වූ තෙදැති ආශීර්විෂයකු සේ සංයම ඇත්තා වූ තපස්වීන්ට පරුෂ වචනයෙන් සටා නො බණින්නේ ය. එ බඳු යහපත් ගති ඇති ගුණවතුන් නො ගටන්නේ ය.

3600. මහත් ශරීර ඇති දුනු දරන්නා වූ දහසක් බාහු ඇත්තා වූ කේකක රටට අධිපති වූ අර්ජුන නම් රජ තෙම ගෞතම නම් සෘෂිවරයා ගටා බැණූ විනාශයට පත්වූයේ ය.

3601. ඒ දණ්ඩකී රජ තෙම රජස් රහිත වූ කිසවච්ඡ තවුසා මතැ රජස් විසුරුවා මුළින් සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් විනාශයට පත් විය.

3602. යශස් ඇති මාතඬුන සෘෂිවරයා කෙරෙහි සිත දූෂ්‍ය කරගත් මෙධ්‍යා රජ තෙමේ පිරිස් සහිත වූ සිදී ගියේ ය. එ කල්හි මෙධ්‍යාරාණ්‍ය විය.

3603. කණ්ණදීපායනාසජ්ජ ඉසිං අකංකවෙණුභුයො,
අසාසුම සුසුං මුසලො¹ හතො සමපතො යමසාධනං.
3604. අථායං ඉසිනා සතො අනතලිකෙඛ වරො පුරෙ,
පාවෙකඛි පඨවී² වෙච්චො භීතතො පතපරියායං.
3605. තසමො හි ඡන්දුමනං නප්පසංසනී පණ්ඩිතා,
අදුට්ඨවිතො භාසෙය්‍ය ගිරං සච්චපසංහිතං.
3606. මනසා වෙ පදුට්ඨන යො නරො පෙකඛතෙ මුනිං,
විජ්ජාවරණසමපතං ගතො සො නිරයං අධො.
3607. යෙ වුදො³ පරිභාසනති ඵරුසුපකකමා ජනා,
අනපච්චා අද්‍යාදු තාලවක්ඛි හවනති තෙ.
3608. යො ව පබ්බජිතං⁴ හතති කතකිච්චං මහෙසිනං.
ස කාලසුතෙ නිරයෙ විරරතතාය පච්චති.
3609. යො ව රාජා අධම්මට්ඨො රට්ඨවිද්ධංසනො⁵ වුතො,
තාපඨිච්චා ජනපදං තාපනෙ පෙච්ච⁶ පච්චති.
3610. යො ව වාසසහසසානං⁷ සතං දිබ්බානි⁸ පච්චති,
අච්චිසඬ්ඝපරෙතො සො දුකඛං වෙදෙති වෙදනං.
3611. තසස අග්ගිසිඛා කායා නිච්ජරනති පහසුරා,
තෙජොහකඛ්‍යස ගතතානි ලොමගෙහති නබ්බති ච.
3612. දඤ්ඤාමානෙන ගතෙන නිච්චං සනතරඛාභිරං,⁹
දුකඛාභිතුතො නදති නාගො තුතඤ්ඤිතො¹¹ යථා.
3613. යො ලොභා පිතරං හනති දෙසා වා පුරිසාධමො,
ස කාලසුතෙ නිරයෙ විරරතතාය පච්චති.

---

1. මුසලා - මජ්ඣං.
2. පඨවී - මජ්ඣං.
3. වුදෙඨ - මජ්ඣං.
4. පබ්බජිතං - මජ්ඣං.
5. රට්ඨධංසනො - වී. මජ්ඣං.
6. පච්ච - මජ්ඣං.
7. වසසහසසානි - මජ්ඣං.
8. දිබ්බානි - මජ්ඣං.
9. ධඤ්ඤා - වී. මජ්ඣං.
10. අනතර - මජ්ඣං.
11. තුතච්චිතො - මජ්ඣං.
තුතච්චිතො - ස්‍යා.

3603. අක්කවෙණු නම් රජවරු කණ්ණදීපායන නම් තවුසා ගටා ඔවුනොවුන් මොහොලින් නසාගෙන යම පුරයට පිවිසියහ.

3604. වැළි දු පෙර අහසැ හැසිරුණා වූ චේතිය නම් රජ තෙම කපිල තවුසා සමඟ විරුඩ වූයේ සෘද්ධියෙන් පිරිහෙත් ම මරණාසන්න කාලයට පැමිණ පොළොවැ පිවිසියේ ය.

3605. එ හෙයින් නුවණැත්තෝ ඡන්දියෙන් අගතියට යෑම නො පසසත්. දුෂ්‍ය නො වූ සිත් ඇත්තේ සත්‍ය වචන කියන්නේ ය.

3606. ඉදින් යම් ජීනියෙක් ප්‍රදුෂ්‍ය වූ සිතීන්, අඡට්ඨිඤා පසළොස්වරණයන්ගෙන් යුත් මුනිවරයකු දෙස බලයි ද, හෙ තෙමේ ඒ අධොගමනීය කර්මයෙන් අධොභාගයෙහි වූ නිරයට යන්නේ ය.

3607. නපුරු ගති ඇති යම් කෙනෙක් ගුණයෙන් හා වයසින් වැඩිහිටියන්ට අවමන් කෙරෙද්ද, ඔව්හු දිටුදුමියෙහි ම මූලින් සිඳින ලද තල් ගසක් මෙන් වැනැසෙති. පරලෝ වශයෙන් දරුවන් හෝ වස්තුව හෝ නො ලබන්.

3608. යමෙක් වනාහි කෘතකෘත්‍ය වූ ප්‍රවුජිත මහර්ෂියකු නසා ද හෙ කාළසූත්‍ර නම් නරකයෙහි බොහෝ කලක් පැසෙනු ලැබේ.

3609. යමෙක් වනාහි අධර්මයෙහි පිහිටා රට වනසන්නේ වේ ද, ජනපදය තවා මෙයින් වුත වැ පරලෙවිහි තාපන නම් නරකයෙහි පැසෙති.

3610. යමෙක් දිව්‍යවර්ෂ ලක්ෂයක් එහි පැසේ ද, ගිනිසිළු සමූහයෙන් වටකරන ලද්ද වූ හෙ තෙමේ දුක් වූ වෙදනාවක් මැ විඳී.

3611. ගිනි මැ අනුභව කරන ඔහුගේ ශරීරයෙන් ප්‍රභාස්වර වූ ගිනිසිළු පිට වේ. ලොමාග්‍රවලින් සහ නිය අගින් ද යුක් සියලු ශරීරාවයවයෝ එක සේ මැ දැල්වෙත්.

3612. නිතොර ම ඇතුළත පිටත දෙකිහි දූවෙන්නා වූ ශරීර-යෙන් යුත් හෙ තෙම මහත් දුකින් පෙළුණේ අකුසුචලින් මධනා ලද ඇතකු මෙන් නාද කරයි.

3613. යම් අධ මැ පුරුෂයෙක් යශස් යැ ධන යැ යන මේවා හෙතු කොටගෙනැ පහළ වූ ලොභය නිසා හෝ ද්වේෂය නිසා හෝ පියා නසයි ද, හෙ කාළසූත්‍ර නම් නරකයෙහි බොහෝ කාලයක් පැසෙන්නේ ය.

3614. ස තාදියො පච්චති ලොහකුලේයං
පක්කඤ්ඤි සත්තීහි භනනති නික්ඛවං,
අන්ධං කරිඤ්ඤා මුක්ඛකරීසභකං
බාගෙර¹ නිමුඤ්ජනති තපාවිධං නරං.
3615. තතං පක්කඤ්ඤිතං² අයොගුලඤ්ඤි
දියෙ ව ඵාලෙ විරරක්ඛතාපිතෙ,
වික්ඛම්භමාදය විභජ්ජ රජජුහි
විච්චෙට්ඨෙ සංසවයන්තී³ රක්ඛසා.
3616. සාමා ව සොණා සබ්බා ව ගීර්ඤ්ඤා
කාතොළසඛකා ව දීජා අයොමුඛා,
සඛගඉම බාදුන්තී විඤ්ඤාමානං
ජිව්ඤ්ඤං විභජ්ජ⁴ විසාසං⁵ සලොහිතං.
3617. නං දඬුඤ්ඤාලං පටිභිතනගතං
නිපෙඨාධයනතා⁶ අනුච්චරනති රක්ඛසා,
රතී හි තෙසං දුබ්බො පනීතරෙ
ඵතාදීසසම් නිරයෙ වසන්තී
යෙ කෙට්ඨි ලොකෙ ඉධ පෙත්තිසානිතො.
3618. පුත්තො ව මානරං භනන්තා ඉතො ගනන්තා යමසබ්බං,
භුසමාපජ්ජතෙ දුක්ඛං අත්තකම්මඵලපභො.
3619. අමනුඤ්ඤා අතිබ්බා⁷ භනන්තාරං ජනයන්තියා,
අයොමයෙහි වාලෙහි පිලයනති පුනපුනං.
3620. තං පසසවං⁸ සකා ගතො රුධිරං⁹ අත්තසම්භවං,
තම්බලොහවිලීනංව¹⁰ තතං පායෙහති මත්තියං.
3621. ජිගුච්ඤ්ඤං කුණපං පුනි දුග්ගන්ධං¹¹ ගුඵකදුමං,
පුබ්බලොහිතසඛකාසං රහදං¹² ඕගඤ්ඤා නිට්ඨති.
3622. තමෙනං කිමයො තස්ස අතිකායා අයොමුඛා,
ජවිං ඡේඤ්ඤාන බාදුන්තී පගිඤ්ඤා මංසලොහිතෙ.
3623. සො ව තං නිරයං පත්තො නිමුග්ගො සතපොරීසං,
පුනිතං කුණපං වානි සමන්තා සතයොජනං.

1. මාදෙ	7. අසිබ්බා - මජ්ඣ.
2. පක්කඤ්ඤිතමයොගුලඤ්ඤි - මජ්ඣ.	8. තමසාවං - මජ්ඣ.
3. සංපච්චන්තී - මජ්ඣ.	9. රුභිරං - වී.
4. විභිජ්ජ - මජ්ඣ.	10. තම්බලොහවිලීනංව - මජ්ඣ.
5. විසාසංව - මජ්ඣ.	11. දුග්ගන්ධං - මජ්ඣ.
6. නිපෙඨාධයනතා - සායා,	12. රහදවොග්ගාණං - මජ්ඣ., රහදගොග්ගාණං - සායා

3614. එ බඳු හෙ තෙම ලෝකුඹු නිරයෙහි පැයේ. පැසුණා වූ ද සම නැත්තා වූ ද ඔහු අධයට්ටලින් නසත්. එ බඳු සන්ධ්‍යා ඇස් උපුටා දමා අක්ක කොට මළු අනුභව කරන්නකුත් කොට ලෝදියෙහි ගල්වත්.

3615. නිරය පාලකයෝ ගිනියම් කළ පැය වූ යගුළි ද බොහෝ කලක් තවන ලද දික් වූ හීවැලින් මැඩැගෙන රහැන්-වලින් දිව එළියට ඇද හරින ලද මුවෙහි බහාලත්.

3616. ශ්‍යාමවර්ණ වූ සුනඛයෝ ද නිත් සහිත සුනඛයෝ ද රතු හොට ඇති ගිජුලිහිණියෝ ද වන කවුඩු සමූහය ද අයොමය මුව ඇත්තා වූ පක්ෂි සමූහය ද එක් ව දිව පිටතට ඇද කම්පා කරමින් ලේ සහිත වැ කඩකඩා කත්.

3617. දූවෙන්නා වූ තල් ගසක් වැනි හැම පසින් ම බිඳුණු ශරීර ඇති ඔහුට තළමින් ඒ නිරය පාලකයෝ පසුපසැ යෙති. එය නිරය පාලකයන්ට ක්‍රීඩාවෙකි. අන්‍ය වූ නිරිසත්තු වනාහි දුක් ඇත්තාහු වෙත්. මේ ලොකයෙහි පිතෘඝාතක කර්ම කරන්නා වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද, මෙ බඳු දුක් ඇති නරකයේ වෙසෙත්.

3618. පුත්‍ර තෙමේ ද මව මරා මෙයින් චුත වැ නිරයට ගොස් ස්වකීය කර්මවිපාක වශයෙන් පැමිණියේ ම මහත් දුකට පැමිණේ.

3619. මහත් ශක්තිය ඇත්තා වූ නිරය පාලකයෝ මව මැරුවහු යමුවා රහැනින් වෙළා නැවැත නැවැතත් පෙළත්.

3620. මව මැරූ ඔහුට සිය සිරුරින් වැගිරෙන්නා වූ තමා-ගෙන් ම හටගත් රත් වී දිය ව ගිය ලොදිය බඳු රුධිරය පොවත්.

3621. පිළිකල් වූ ද, අපචිත්‍ර වූ ද, කුණු වූ ද, දුගඳ වූ ද, අසුවි කලල් ඇති පුයා ලේ බඳු ජලය ඇති විලට බැස සිටිති.

3622. එහි මහත් වූ ශරීර ඇති අය සුවි බඳු මුව ඇති කෘමීහු මස් ලේ කෙරෙහි ගිජු වූවාහු සිවිය සිඳ කත්.

3623. හෙ තෙමේ ද ඒ නිරයට පැමිණියේ බඹ සියයක් ගිලුණේ වේ. කුණු වූ ද අපිරිසුදු වූ ද දුර්ගන්ධය භාත්පසැ සියක් යොත්තක් හමයි.

- 3624. වක්කුමාපි හි වක්කුහි තෙන ගජෙන ජියති,
එතාදීසං බ්‍රහ්මදත්ත මාතුසානි¹ ලභෙ දුධං.
- 3625. චූරධාරමනුකකමම තිසබ්බං දුරභිසමුචං,
පතතති ගඛභපාතිනියො² දුග්ගං වෙතරණිං නදිං.
- 3626. අයොමයා සිම්බලියො සොළසඤ්ඤකණටකා,
උභතො මභිලමබ්බතී දුග්ගං වෙතරණිං නදිං.
- 3627. තෙ අවච්චිමනොතා තිට්ඨතති අභෙසබ්බකාච ආරකා,
ආදිත්තා ජාතවෙදෙන උද්ධං යොජනමුග්ගතා.
- 3628. එතෙ සජ්ඣති නිරයෙ තතෙත තිබ්බකණටකෙ,
නාරියො ච අතිචාරිණියො³ නරා ච පරදුරගු.
- 3629. තෙ පතතතී අධොකභිකා⁴ චිචත්තා⁵ විහතා පුට්ඨ,
සයනති විනිවිද්ධායා දීසං ජග්ගතතී සංවරිං.
- 3630. තතො රත්තා විචසනෙ මහතිං පබ්බතූපමං,
ලොභකුලීභිං සචජ්ජනති තතං අභෙසමුදකං.
- 3631. එවං දිවා ච රතෙතා ච දුසසීලා මොභපාරුතා,
අනුභොතති සකං කමමං පුබ්බෙදුසකතමග්ගතො.
- 3632. යා ච හරියා ධනකකීතා සාමිකං අතිමඤ්ඤති,
සසුඤ්ඤා චා සසුරං චාපි ජෙට්ඨං චාපි නනඤ්ඤරං⁶.
- 3633. තසසා වචෙතන ජිව්හංගං නිබ්බහනති සබ්බකාං,
සබ්බාමමතං කම්මං ජිව්හං පසසති අත්තතො
විඤ්ඤාපෙතූං සකෙකාති තාපනෙ පෙචච⁷ පචදති.

- 1. මාතුසොලතෙ දුධං - මජ්ඣං, ස්‍යා. මතනිසො - වී.
- 2. ගඛභපාතියො - මජ්ඣං.
- 3. අතිචාරා - මජ්ඣං. අතිචාරි - වී.
- 4. අධකභිකා - මජ්ඣං, වී.
- 5. චිග්ගතා - මජ්ඣං.
- 6. නඤ්ඤා-සයා. මජ්ඣං.
- 7. පචච-මජ්ඣං.

3624. ඇස් ඇත්තේ නමුත් ඒ දුර්ගන්ධයෙන් ඇස්වලින් දීරාපත් වන්නේ ය. බුන්මදන්ත නම් මහරජුනි, මව මැරූ තැනැත්තේ මෙ බඳු දුකක් ලබන්නේ ය.

3625. ගැබ් හෙළන්නා වූ ස්ත්‍රීහු කියුණු වූ ද ළංචිය නොහැකි වූ ද බුරුබාර නම් නිරය ඉක්මවා දුර්ගම වූ වෙනරණී නදියට වැටෙත්.

3626. අයොමය වූ සොළොස් අහල් පමණ කටු ඇති ඉඹුල් ගස් දුර්ගම වූ වෙනරණී ගඟෙහි දෙපසැ එල්බෙයි.

3627. ඒ නිරිසත්තු ගිනිසිළු ඇත්තාහු දුර වූ ගිනි කඳක් මෙන් සිටිත්. ගින්නෙන් දිලිසුණේ ම උඩට යොදුනක් උස්වූවාහු වෙත්.

3628. සැමියා ඉක්මවා හැසිරෙන ස්ත්‍රීහු ද පරස්ත්‍රී සෙවනය කරන පුරුෂයෝ ද යන මොව්හු නිරයෙහි තිබෙන ගිනියම් වූ කියුණු කටු ඇති මේ ඉඹුල් ගස්වලැ නගිත්.

3629. බොහෝ කල්ගියා වූ ඔව්හු නිරය පාලකයන් විසින් පෙළන ලද්දහු පෙරළී යටිකරු වූ හිස් ඇත්තාහු වෙත්. එවිට හුලින් විනිවිද ගිය ශරීර ඇත්තෝ සයනය කෙරෙත්. දිගු කලක් නිඳි වරනි.

3630. ඉන්පසු බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මහත් වූ පර්වතයක් බඳු රත් වූ ගිනි හා සම ජලය ඇති ලෝකුඹු නම් නිරයෙහි වැටී පැසෙත්.

3631. මෙසේ මොහයෙන් පිරිවරා ගන්නා ලද දුශ්ශීලයෝ දිවා රැ දෙක්හි ම පෙරු තමා විසින් කරන ලද ස්වකීය දුෂ්කාර කාර්මය අනුභව කෙරෙත්.

3632. මීල දී ගන්නා ලද යම් භාය්‍යාවක් වන්නී ද, සැමියා කෙරෙහි කළමනා වතාවත් නොකිරීම වශයෙන් සැමියා ඉක්මවයි ද තැන්ද හෝ මාමා හෝ සැමියාගේ වැඩිමහලු සහෝදරිය හෝ යන මොවුන් උදෙසා කළමනා වතාවත් නොකිරීම වශයෙන් ඉක්මවයි ද,

3633. ඇගේ ජීව්වාග්‍රය බැඳුම් සහිත වැ පිටතට අදිත්. ඒ නිරිසතා පණුවන් සහිත බඹයක් පමණ වූ තමාගේ දිව දකී. තමන්ගේ දුක කියනු කැමැති වුව ද කිසිවක් කියා අවබෝධ කරවන්නට නොසමත් වෙයි. පසු වැ තාපන නම් නිරයෙහි පැසෙයි.

- 3634. ඔරබ්භිකා සුකරිකා මච්ඡිකා මීගබ්භිකා,
වොරා ගොසාතකා ලුඤ්ඤි අවිච්ඡේදනි විච්ඡේදකාරිකා.
- 3635. සකතිහි ලොහකුටෙහි නොතනිංසෙහි උසුහි ව,
හඤ්ඤමානා බාරනදීං පපතනති¹ අවංසිරා.
- 3636. සායං පාතො කුටකාරී අයොකුටෙහි හඤ්ඤති,
තතො වතං දුරතානං පරෙසං භුඤ්ඤතෙ² සද.
- 3637. ධබ්බා හෙරණ්ඩකා³ ගිජ්ඣා කාතකාලා ව අයොමුඛා,
විපච්ඡුමානං⁴ බාදනති නරං කිබ්බිසකාරිනං.
- 3638. යෙ මීගෙන මීගං හනති පකඛිංවා පන පකඛිනා,
අසනො රජසා ඡනගා ගනානා තෙ නිරුප්පසදා.
- 3639. සනොනා ව උද්ධිං ගව්ඡනති සුචිච්ඡේදනිධ කමුඛනා,
සුචිච්ඡේදසස ඵලං පසස සහිඤ්ඤ දෙවා සමුගමකා.
- 3640. නං නං බුමී මහාරාජ ධම්මං රච්ඡපති වර,
තථා⁵ තථා රාජ වරාහි ධම්මං.
යථා නං සුචිච්ඡේදනං නානුතපෙය්‍ය පව්ඡාති.

සඛකිව්ව ජාතකං.

සටහිනිපාතං නිට්ඨිතං.

තසුසුද්දනං:

අථ සටහිනිපාතමහි සුඤ්ඤාථ මම භාසිතං,
පචරො සොණක අරිඤ්ඤමසව්භියනො
තථා වූතො රථෙසහ කිච්චි වරොති.

- 1. සංපතනති-මජ්ඣං.
- 2. භුඤ්ඤතෙ-මජ්ඣං.
- 3. හෙරණ්ඩකා-මජ්ඣං.
- 4. විපච්ඡුමානං-වි.
- 5. තථාරාජ-මජ්ඣං.

3634. එළුවන් මරා දිවි රක්තෝ ද උරන් මරා දිවි රක්තෝ ද මුවන් මරා දිවි රක්තෝ ද සොරකම් කරන්නෝ ද ගවයන් මරා දිවි රක්තෝ ද යන ලෙකී රෝද්‍ර ක්‍රියා ඇත්තෝත් නුගුණෙහි ගුණ කියන්නෝ හෙවත් කේලාම් කියන්නෝ යන මොහු,

3635. අධ්‍යවිචලිත් ද ලොහොකුළුවලිත් ද කඩුවලිත් ද ඊවලිත් ද අනිනු ලබන්නාහු යටිකුරු වූ භීස් ඇත්තෝ වෙතරණී නම් නරකයෙහි වැටෙති.

3636. වංචනීක ලෙස නඩු විසඳන්නෝ යැ, බොරු නඩු සාදන්නෝ ය, කිරීම මැනීමිවලිත් සහ බොරු කභවණුයෙන් රවටන්නෝ ය, බොරු තක්සේරු කාරයෝ යැ යන කුටකම් කරන්නෝ උදේ සහ සවසත් යකුළුවලිත් නසනු ලැබෙති. ඉන් පසු මෙ ලෙස ම දුකට පත් වූ අන් සතුන්ගේ වමනය හැම කල්හි අනුභව කෙරෙති.

3637. කවුඩෝ ද සිවල්ලු ද ගිජුලිහිණියෝ ද වනකවුඩෝ ද යන අයොමය මුඛ ඇත්තාහු පවිකලා වූ නිරිසතා ඔබ මොබ අදිමින් කති.

3638. යමෙක් මුවකුගෙන් (භීලෑ මුවකු ඉදිරිපත් කර ගෙන) මුවකු නසයි ද පක්ෂියකුගෙන් පක්ෂියකු හෝ නසයි ද අසත්-පුරුෂ වූ රජසින් ගැවැසී ගත්තා වූ ඔව්හු ඔසුපත් නිරයට යන්නෝ වෙති.

3639. මේ ලොකයෙහි මනා ව පුරුදු කරන ලද කර්ම නිසා දෙවි ලොවට යෙත්. මනා ව පුරුදු කරන ලද කර්මයා ගේ විපාකය බලව. ශක්‍රයා සහිත දෙවියෝත් බ්‍රහ්මයා සහිත දෙවියෝත් එහි වෙති.

3640. මහරජ, එ හෙයින් නුඹට කියමි. රටෙහි අධිපතිතුමනි, සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ යමිසේ මනා ව පුරුදු කරන ලද ධර්මය පසු වැ පසුතැවිල්ල නුපදවා ද එසේ සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙවු.

සංකිවච ජාතක යි.

සැට වැනි නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය :

සැට වැනි නිපාතයෙහි මාගේ භාෂිතය අසව. අරිඤ්ඤ නම් රජු සහිතවූ සොණක ජාතකයැ එසේමැ බඹදත් රජු සහිත වූ සඩ්කිවච ජාතක යැ යි ජාතක දෙකෙකි.

සතනතිතිපාතෝ

1. කුසජාතකං

3641. ඉදං තෙ රටඨං සධනං සයොග්ගං
 සකායුරං සබ්බකාමුප්පන්නං,
 ඉදනෙන රජ්ජං අනුසාස අමම
 ගෙව්.මහං යඤ්ච පියා පභාවතී.
3642. අනුජ්ජ්භුතෙන හරං මහන්නං¹
 දීඛං ච රතො ච නිසීඨකාලෙ²,
 පටිගව්ජ කං බීජං කුසාවතීං කුස
 න ඉච්ඡාමී³ දුබ්බණ්ණමහං වසන්නං.
3643. නාහං ගමී සසාමී ඉතො කුසාවතීං
 පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තච,
 රමාමී මද්දසස නිකෙතරමෙම
 හික්ඛාන රටඨං තච දසුනෙන රතො.
3644. පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තච
 සමුලුභරුපො ච්චරාමී මෙදීනිං,
 දීසං න ජානාමී කුතොමහි ආගතො
 තයමහි මහොතො මීගමඤ්ඤොචනෙ.
3645. සුචණ්ණචීරවසනෙ ජාතරූපසුමෙබලෙ,
 සුසෙසාණි⁴ තච කාමා හි නාහං රජ්ජනමඤ්ඤො.
3646. අබ්භු හි තසස හො හොති යො අනිච්ඡන්තමීච්ඡති,
 අකාමං ර.ජ කාමෙහි අකනොතා කන්තං මීච්ඡසී.
3647. අකාමං වා සකාමං වා යො නරො ලහතෙ පියං,
 ලාභමෙඤ්ඤ පසංසාමී⁵ අලාභො තඤ්ඤ පාපකො.

---

1. මහනති - මජ්ඣං.
 2. නිසීඨකාලෙ - මජ්ඣං.
 3. නිච්ඡාමී - මජ්ඣං.
 4. සුසෙසාණි - මජ්ඣං.
 5. කාමු - මජ්ඣං.
 6. පසංසාම - මජ්ඣං, චි.

සහගති නිපාතය

1. කුස ජාතකය

3641. මෑණියෙනි, ඔබ තුමියගේ මේ රට ධන සහිත ය. හස්ති සෙනාදියෙන් යුක්ත ය. පඤ්ච රාජකකුධභාණ්ඩ සහිත ය. කැමැති වන තාක් සම්පන්න යුක්ත ය. ඔබ තුමියගේ මේ රජය අනුශාසනා කරනු මැනැවි. මාගේ ප්‍රියාව වන ප්‍රභාවතිය යම් තැනෙක්හි නම් මම එහි යම් යම් කුසරජ තෙම කීයේ ය.

3642. කුසරජතුමනි, ඔබතුමා රාත්‍රියෙහි ද දවාලෙහි ද මධ්‍යම රාත්‍රිකාලයෙහි ද වක් සිතින් කදක් ගෙනෙමින් මහත් දුකක් විඳින්නේ ය. ඔබතුමා කුසාවතී නගරයට ආපසු වහා යන්න. මෙහි වසන්නා වූ දුර්වර්ණ ඔබතුමා මම ප්‍රිය නො කරමි යි පභාවතී කොළමා කීවා ය.

3643. එම්බා ප්‍රභාවතිය, මම මෙයින් නික්ම කුසාවතියට නො යමි. මම වනාහි තීගේ ශරීර වර්ණයෙන් ප්‍රලොහිත වූයෙමි තීගේ දර්ශනයෙහි ඇළුණක් වූ රට හැර මදුරපුගේ සිත්කලු වූ ගෘහයෙහි සිත් අලවා වාසය කරමි.

3644. එම්බා ප්‍රභාවතිය, මම වනාහි තීගේ ශරීර වර්ණයෙන් ප්‍රලොහිත වූයෙමි කෙලෙස් වශයෙන් මුළු වූව වූ පොළොව තෙලෙහි හැසිරෙමි. මුව දෙනකට බඳු මඤ්චොවන ඇත්තී යැ. තී විසින් මම මත් කරන ලද්දෙමි. කොහි සිට පැමිණියෙමි ද යි දිශාව සලකාගන්නට ද අපොහොසත් වෙමි.

3645. රනින් විසිතුරු කළ වස්ත්‍ර හන්ද වූ රන්වුවා මෙවුල්දම් ඇති, මනා වූ වැඩුණු මධ්‍යප්‍රදේශ ඇති ප්‍රභාවතිය, තිට කැමැති හෙයින් මම මෙහි ම වසමි. මම රජයෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තෙක්මි යි කුස රජ තෙමේ කීය.

3646. පින්වත් කුස රජුනි, යමෙක් නොකැමැත්තහු කැමැත්තේ ද ඔහුට අවැඩක් (පිරිහීමක්) ම වන්නේ ය. මහරජ, ඔබතුමා වනාහි නොකැමැති මා කැමැති වන්නේ ය. අකාන්ත වූයේ දුටුවන් නොපහදනාසුලු වූයේ කාන්ත තැනැත්තියක වූ මා කැමැත්තේ ය.

3647. යම් මිනිසෙක් කැමැති නොවන්නා වූ හෝ කැමැති වන්නා වූ හෝ ප්‍රියාවක් ලබා ද ඒ ලාභය මෙහි ලා පසසමි. නොලැබීම ලාමක වන්නේ යැ යි රජ තෙමේ කීයේ ය,

3648. පාසාණසාරං බණ්ඩි කණිකාරසස දරුනා,
වෘතං ජාලෙන බාධෙසි යො අනිව්‍යතනමිවති.
3649. පාසාණො ඉන නෙ හදයෙ ඔහිතො මුද්‍රකකිණෙ,
යො නෙ සාතං න විඤ්ඡමි තිරොජනපදගතො.
3650. යද මං භුකුට්ඨං¹ කඤ්ඤා රාජපුත්ති උදිකකිසි,
ආලාරිකො තද හොමි රඤ්ඤා මද්දසස² ටීපුරෙ.
3651. යද උභයමානා මං රාජපුත්ති උදිකකිසි,
නාලාරිකො තද හොමි රාජා හොමි තද කුසො.
3652. සවෙ හි වචනං සච්චං නෙමිඤ්ඤානං හවිසසති,
නෙව මෙ කං පති අසස කාමං ජිඤ්ඤානු සතතධා.
3653. සවෙ හි වචනං සච්චං අඤ්ඤාසං යදි වා මම,
නෙව කුසහං පති අත්ථි අඤ්ඤාසිහසසරා කුසා.
3654. නෙකකිං³ ගීවනෙන කාරෙසසං පඤ්ඤා ඉඤ්ඤා කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු ඔලොකෙයා පභාවති.
3655. නෙකකිං ගීවනෙන කාරෙසසං⁴ පඤ්ඤා ඉඤ්ඤා කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු⁵ ආලපෙයා පභාවති.
3656. නෙකකිං ගීවනෙන කාරෙසසං පඤ්ඤා ඉඤ්ඤා කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු උභයමෙයා⁶ පභාවති.
3657. නෙකකිං ගීවනෙන කාරෙසසං පඤ්ඤා ඉඤ්ඤා කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු පමනෙයා⁷ පභාවති.
3658. නෙකකිං ගීවනෙන කාරෙසසං පඤ්ඤා ඉඤ්ඤා කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු පාණිනි⁸ උපසමුච්ඡෙ.

1. භුකුට්ඨං - වී.
2. දද්දසසනෙත - මජ්ඣං.
3. නිකකිං - මජ්ඣං.
4. කාරිසසං - මජ්ඣං.
5. අනාගනාසුරු - මජ්ඣං. සා. නාගනාසුරං - වී.
6. උභයමෙයා - වී. මජ්ඣං.
7. පමනෙයා - වී. මජ්ඣං.
8. පාණිනා - මජ්ඣං.

3648. යම් බඳු වූ ඔබ නොකැමැති තැනැත්තියක වූ මා කැමැත්තෙහි නම්, කිණිහිරි දර කඩකින් ගල්හර කණනෙහි ය. දූලකින් සුළඟ වළකන්තෙහි ය.

3649. මාදු ලක්ෂණ ඇත්තිය, යම් බඳු වූ මම අත් රටකින් ආයෙම් තිගේ පිළිසඳර මානු වූ දූවයක් වත් නො ලබන්තෙම් නම් මා කෙරෙහි ස්තෙහය වැළැක්වීම පිණිස තිගේ හෘදයෙහි ගලක් තබන ලද්දේ ය කියා හහිමි.

3650. රාජපුත්‍රිය, යම් විටක බැම හකුළවා මා දෙස බලහි ද ඵවිට මදු රජුගේ අන්තඃපුරයෙහි අරක්කැමියෙක් වෙමි.

3651. රාජපුත්‍රිය, යම් විටක සිනාසෙමින් මා දෙස බලහි ද, ඵවිට මම අරක්කැමියකු මෙන් නො වෙමි. ඵවිට කුසාභති නුවර රජ මෙන් වෙමි යි කුසරජ තෙමේ කීවේ ය.

3652. ඉදින් වනාහි නිමිත්තපාඨකයන්ගේ වචනය සත්‍ය වන්නේ නම් මා සත් කඩක් කොට සිඳිතත් ඔබතුමා මට සැමියා නො වන්නේ ය යි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3653. ඉදින් අතින් නිමිත්ත පාඨකයන්ගේ හෝ මාගේ හෝ වචනය සත්‍ය වන්නේ නම්, සිංහස්වර ඇත්තා වූ කුසරජුගෙන් අත්‍ය වූවෙක් තිට සැමි නො වන්නේ යැයි කුසරජ තෙමේ කීයේ ය.

3654. එම්බා කුදිය, ඉදින් තිගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා දෙස බලන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3655. එම්බා කුදිය, ඉදින් තිගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා හා කපා කරන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3656. එම්බා කුදිය, ඉදින් තිගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා හා මද සිනා පවත්වන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3657. එම්බා කුදිය, ඉදින් තිගේ වචනයෙන් ඇත්සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා හා මහසිනා පවත්වන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3658. එම්බා කුදිය, ඉදින් තිගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය අත්වලින් මා ස්පර්ශ කරන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කර වන්නෙමි යි කුසරජ තෙමේ කී ය.

- 3659. නභි නුනායං රාජපුත්තී කුසෙ සාතමි චිඤ්ඤි,
ආලාරිකෙ භතෙ¹ පොසෙ වෙනතෙන² අනඤ්ඤිකෙ.
- 3660. නභි නුනා³ අයං බුජ්ජා ලභති ජිව්ඤාය ඡෙදනං,
සුන්ඨිතෙන සඤ්ඤාන ඵලං දුඛහාසිතං භණං.
- 3661. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මහායසොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3662. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මහඤ්ඤානති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3663. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මහබ්බලොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3664. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මහාරට්ඨොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3665. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මහාරාජාති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3666. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
සීහසාරොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3667. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
වග්ගසාරොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3668. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
බ්බසාරොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
- 3669. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මඤ්ඤානොති කඤ්ඤාන කරසසු රුචිරෙ පියං.

- 1. භට්ට - මජ්ඣ.
- 2. වෙනතෙන - මජ්ඣ.
- 3. නුනායං සා බුජ්ජා - මජ්ඣ.

3659. මේ රාජපුත්‍රී තොමෝ කුසරජු නිසා ස්වල්පමාත්‍ර සැපතකුදු නො වින්දේ ය යි සිතමි. වෙනනයෙන් ද ප්‍රයෝජන නැති, අරක්කුම් ව බැල මෙහෙ කරන්නා වූ මේ පුරුෂයා කෙරෙහි පිළිසඳර මාත්‍රයකුදු නො කරනැ යි කුදිය කීවා ය.

3660. මෙසේ නපුරු තෙපුල් කියන්නා වූ මේ කුදිය සියුම් ආයුධයෙකින් එකාන්තයෙන් ම දිව සිදීම නො ලබා ද? ලබා ම ය.

3661. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. මනොඥ තැනැත්තිය, හෙ තෙම මහත් යශස් ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3662. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහාධනවතෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3663. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහාබලැත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3664. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහත් රටවල් ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3665. එමබා ප්‍රභාවතිය, තොපගේ රූපයෙන් හෝ උස මහතින් හෝ ඒ කුස රජතුමා ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහරජෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3666. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම සිංහස්වර ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3667. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. මනොඥ දර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම ලීලායෙන් යුත් ස්වර ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3668. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මනා ව එක් වූ හඬ ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3669. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම සුඤ්ජරස්වර ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3670. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
මධුරස්සරොති කකාන කරසසු රුවීරෙ පියං.

3671. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
සතසිප්පොති කකාන කරසසු රුවීරෙ පියං.

3672. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
බත්තයොති කරිකාන කරසසු රුවීරෙ පියං.

3673. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතී,
කුසරාජාති කකාන කරසසු රුවීරෙ පියං.

3674. එතෙ නාගා උපකුඤ්ඤා සබ්බෙ තිට්ඨන්ති වම්බනා,
පුරා මද්දනති පාකාරං ආනෙතොතතං පභාවතිං.

3675. සත්ත බණ්ණෙඤ්ඤා¹ කරිකාන අභමෙතං පභාවතිං,
බත්තියානං පදසුසාමී යෙ මං භතකුමිධාගතා.

3676. අච්ච්ච්චි රාජපුත්ති සාමා කොසෙයාවාසිනී,
අසුපුපුණ්ණාහි නෙතෙහි දුසිගණපුරකඛතා.

3677. තං නුන කකකුපසෙවීතං මුඛං
ආදසදනතා ටාපවිච්චේකඤ්ඤං,
සුභං සුනෙතතං වීරජං අනඛගණං
ජුඤ්ඤං වනෙ ධස්සති බත්තියෙහි.

3678. තෙ නුන මෙ අසිතෙ වෙලුච්චගෙහ
කෙසෙ මුදු වඤ්ඤාසාරලිතෙ,
සමාකුලෙ සිවච්චිකාය² මජ්ඣෙකං
පාදෙහි ගිජ්ඣං පරිකඤ්ඤාසන්ති³.

3679. තා නුන මෙ තමබ්බාධා සුලොමා
බාහා මුදු වඤ්ඤාසාරලිතා,
ජීවතා වනෙ උජ්ඣන්තා බත්තියෙහි
ගයහ ධබ්බාධා ගවජති යෙනකාමං.

1. බිලෙ - මජ්ඣං.
2. සිවච්චිකාය - මජ්ඣං.
3. පරිකඤ්ඤාසන්ති - මජ්ඣං.

3670. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා නොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මධුර ස්වර ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3671. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා නොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම තමන් විසින් ම දත් සිය ගණන් ශිල්ප ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3672. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුසරජතුමා නොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. රූවිර ස්ත්‍රිය, හෙ තෙම අසමහින්න ඤත්‍රියකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3673. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුසරජතුමා නොපගේ රූපපුවෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රිය දැකුම් ඇත්තිය, හෙ තෙම කුසරජ ය යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3674. දේවයන් වහන්ස, මේ රජවරු සත් දෙනා ඉතා තද පරුෂ පැවැතුම් ඇත්තාහු සියල්ලෝ ම යුද්ධයට සැරසී සිටිත්. මොවුන් ප්‍රාකාරය මඩින්නට පෙර මේ ප්‍රභාවතිය ඔවුන් වෙත පමුණුවන්වා යි ඇමතියෝ කීහ.

3675. මා නසන්නට මෙහි පැමිණියා වූ යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ ඤත්‍රියයන්ට මම මේ ප්‍රභාවතිය සත්කඩක් කොට දෙන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

3676. කොසෙයාවස්ත්‍ර හැන්දු වූ රන්වන් වූ ප්‍රභාවතී නම් ඒ රාජපුත්‍රිය කළුළු පිරි දෙනෙකින් යුතු ව දැසි සමුහයා විසින් පිරිවරන ලදුව ආසනයෙන් නැගිටිටා ය. (මව ළඟට ගොස් වැද මෙසේ කීවා ය.)

3677. මෑණියෙනි, පස් වැදැරුම් සුණයෙන් සෙවුනා ලද දළ- මුවා මිටින් යුත් කැටපතෙන් බලා සරසන ලද යහපත් නෙත් ඇති රජස් රහිත ගඩු පිළිකාදි දෙෂ විරහිත ඒ මාගේ මුහුණ රජුන් විසින් වනයෙහි හැරපියා දමන ලදුව තබන්නේ ය.

3678. මෑණියෙනි, කාලවර්ණයෙන් යුත් උස් වූ කෙළවර ඇති මෘදු වූ සඳුන් කල්කයෙන් ගැවසීගත් කෙස් සොහොන් මැද දී ගිජුලිහිණියෝ එකාන්තයෙන් පාවලින් ඔබ මොබ අදින්නාහ යි හඟිමි.

3679. මෑණියෙනි, තඹවන් නිය ඇති මනා ලොචිත් යුත් මෘදු වූ සඳුන්කල්ක ගල්වන ලද්ද වූ මාගේ බාහු යුග්මය රජුන් විසින් සිඳින ලද්දේ වනයෙහි හැර දමන ලද්දේ කවුඩා ඩැහැගෙන සිත් වූ පරිදි කඩ කඩා කමිත් යෙනැ යි සිතමි.

3680. තෙ නුත තාලුපනිභෙ අලමෙඛ
නිසෙවිතෙ කාසිකවඤ්ජනන,
ඵනෙසු මෙ ලමබ්ඝසනි සිගාලො¹
මාතුච පුනෙතා තරුණො තනුජො.
3681. තං නුත යොණිං පුචුලං සුකොධිනිං
නිසෙවිතං කඤ්ඤාන මෙබ්ලාහි,²
ජිනානං වනෙ බතනියෙහි අවසං
සිගාලසඛකා පරිකඛස්සනානි.³
3682. යොණා ධරිතා සිගාලා ච යෙ වඤ්ඤා සනති දුඨිනො,
අජරා නුත භෙසසතති භකඛඨිකා පභාවතිං.
3683. සවෙ මංසානි භාරෙසුං⁴ බතනියා දුරගාමීනො,
අධිසිති අමුම යාවිකා අනුපජෙඤ්ඤා දහාඵ නං.
3684. බෙන්නානි අමුම කාරෙකා කණිකාරෙකා රොපය,
යදු තෙ පුපථිතා අසු භෙමනනානං හිමච්චයෙ
සරෙය්‍යාඵ මමං අමුම ඵචංචණණො පභාවති.
3685. තංසො මාතා උදධාසි බතනියා දෙවචණ්ණිනී,
දිසා අසිඤ්ඤා සුණ්ණා රඤ්ඤා මදුසස ටිපුරෙ.
3686. ඉමීනා නුත අසිනා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමං,
ධිතරං මම භතචානං බතනියානං පදාසසි.
3687. න මෙ අකාසි වචනං අසාකාමාය පුතතිකෙ,
සාජ්ජ ලොහිතසඤ්ජනා ගඤ්ජිසි⁵ යමසාධනං.
3688. ඵචමාපජ්ජති පොසො පාපියඤ්ඤා නිගච්ජති,
යො වෙ හිතානං වචනං න කරං අසාසසිනං.
3689. සවෙ කං අමුම ධාරෙසි⁶ කුමාරං වාරුඝසනං,
කුසෙන ජාතං බතනියං සුවණ්ණමණිමෙබ්ලං
පුථිතං ඤාතිසඛෙතහි න ගඤ්ජිසි යමකඛයං.
3690. යසාසු භෙරී නදති කුඤ්ඤරො පටිකුජ්ජනි,⁷
බතනියානං කුලෙ භද්දෙ කිනනු සුබතරං තතො.

1. සිඛාලො - වී. මජ්ඣ.	6. ධිතරං මදුසසනාන.
2. මෙබ්ලෙහි - මජ්ඣ.	7. ගච්ජි - මජ්ඣ.
3. ගය්‍යාවකො ගච්ජති යෙන කාම - වී.	8. සවෙච අජ්ජධාරෙසි - මජ්ඣ.
4. හරිංසු - මජ්ඣ.	9. කුඤ්ඤරොච නිකුජ්ජනි - වී, මජ්ඣ., සා.
5. අනුපජෙ - මජ්ඣ.	

3680. මෑණියෙනි, රන්වන් කල්ගෙඩි බඳු නො එල්බෙන්නා වූ ද කසි සඳුනෙන් නිතොර සෙවින වූ ද මාගේ පයොධරයන්හි කුසෙහි උපන් ළදරු පුතකු මවගේ තනයෙහි එල්බෙන්නාක් මෙන් සිවල් තෙම එල්බෙන්නේ ය.

3681. රන්වුවා මෙවුල්ලීන් නිසෙවින වූ මනා ව වඩනා ලද්ද වූ පුළුල් වූ ඒ මාගේ නිතමිය ඤත්‍රියයන් විසින් සිඳ වනයෙහි හැරදමන ලද්දේ වේ ද, එය සිවල් සමූහයා ඒ මේ අත අදිති හඟිමි.

3682. බල්ලෝ ද කවුඩෝ ද සිවල්ලු ද දළ ඇත්තා වූ සෙසු සකයෝත් වෙද්ද ඒ හැම ප්‍රභාවතී නම් වූ මා කා එකාන්තයෙන් නොදිරන්නාහු වෙතැ යි සිතමි.

3683. මෑණියෙනි, ඉදින් දුර යන්නා වූ ඤත්‍රියයෝ මාගේ මස් ගෙන යෙද්ද, ඇට ඉල්ලාගෙන මාර්ගයන් අතර එය දවවූ යයි ප්‍රභාවතිය අඬමින් කීවා ය.

3684. මෑණියෙනි, ඒ දවූ තැනැ මල්වතු කරවා කිණිහිරිගස් වව්ව. යම් දිනෙක හෙමන්ත සෘතුවගේ අවසන්හි එග්ගුන මාස-යෙහි ඒ ගස් මල් පිපෙන්නාහු ද එ විට මෑණියෙනි, ප්‍රභාවතී තොමෝ මෙ බඳු වර්ණ ඇත්තී ය කියා මා සිහි කරව යි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3685. ඒ ප්‍රභාවතියගේ මව වූ දෙවභනකට බඳු වර්ණ ඇති රාජමහිමි තොමෝ ආසනයෙන් නැගිට රජු වෙත ගොස් සිටියා ය. මදුරජුගේ අන්තඃපුරයෙහි රජු ඉදිරියෙහි තබන ලද පොරොචන්, දංගෙඩියන් දක වැලපෙමින් මෙසේ කීවා ය.

3686. හඳුනාගැනීමට පහසු වූ කෘෂ වූ මධ්‍ය ප්‍රභේශ ඇති මාගේ දුච මේ පොරොචෙන් සිඳ ඤත්‍රියයන්ට එකාන්තයෙන් දෙන්නෙහි ද යි ඇසුවා ය.

3687. දියණියෙනි, තෝ වැඩ කැමැති වූ මාගේ වචනය නො පිළිගත්තෙහි ය. එ බැවින් ඒ නුඹ අද ලෙසින් වැකිගිය සිරුරු ඇත්තී මෘත්‍යුරාජභවනයට යන්නෙහි ය.

3688. යමෙක් යහපත දක්නා වූ හිතවතුන්ගේ බස් නොපිළිපදී ද, එ බඳු පුරුෂ තෙම මෙසේ ව්‍යසනයට පැමිණේ. මීට වැඩි දුකට ද පත් වේ.

3689. දියණියෙනි, ඉදින් නුඹ කුසරජු නියා උපන්, මනා දකුම් ඇත්තා වූ, රන් මිණි මෙවුල් දරන්නා වූ, නෑ සමූහයා විසින් පුදන ලද කුමරකු දරන්නෙහි (සෑමියා වශයෙන් පිළිගත්තෙහි) නම් යමයා වෙත නො යන්නෙහි ය.

3690. සුන්දර වූ දියණියෙනි, යම් කුසරාජ භවනයෙකිහි බෙර වැසීමාදි කුය්‍යිනාද පවතී ද, මංගල හස්ති තෙම කුඤ්ඤනාද කෙරේ ද, ඊට වැඩි සුවය කුමක් ද?

- 3691. අරෙසා හසිසනි ද්වාරෙ කුමාරො උපරොදනී,
බන්ධිඤානං කුලෙ භද්දෙ කිනත්තු සුඛතරං තතො.
- 3692. මයුරකොණ්චාභිරුදෙ කොකිලාභිනිකුපිනෙ,
බන්ධිඤානං කුලෙ භද්දෙ කිනත්තු සුඛතරං තතො.
- 3693. කභං නුබො සතකුමදුතො පරරට්ඨපමදුතො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො යො නො දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 3694. ඉධෙච යො සතකුමදුතො¹ පරරට්ඨපමදුතො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො යො නො දුක්ඛා² පමොචයෙ.
- 3695. උම්චන්තා නු භණ්ඨි ආදු බාලාව³ භාසසි,
කුසො චෙ ආගතො අසසි කිං න ජානෙමු තං මයං.
- 3696. එසො ආලාරිකො පොසො කුමාරිපුරමනාරෙ,
දළහං කන්චාන සංචෙලලිං⁴ කුමහිං ධොචති ඔනතො.
- 3697. චෙණි ක්වෙසි චණ්ඩාලි ආදුසි කුලගන්ධිනී,
කථං මද්දකුලෙ ජාතා දසං කසිරාසි කාමුකං.
- 3698. නමහි චෙණි න චණ්ඩාලි න චමහි කුලගන්ධිනී,
ඔක්ඛාකපුතො භද්දතො ත්වත්තු දයොති මඤ්ඤසි.
- 3699. යො බ්‍රාහ්මණසහසසානි සද හොජෙති විසතිං,
ඔක්ඛාකපුතො භද්දතො ත්වත්තු දයොති මඤ්ඤසි.
- 3700. යසස නාගසහසසානි සද හොජෙති විසතිං,
ඔක්ඛාකපුතො භද්දතො ත්වත්තු දයොති මඤ්ඤසි.

- 1. සතකුමදුතො - මජ්ඣං.
- 2. සබ්බෙ වධිසසනී - මජ්ඣං.
- 3. අනධබාලා - මජ්ඣං,
අනධබාලා පභාසසි - සඤා.
- 4. සංචෙලලං - මජ්ඣං, සඤා.

3691. සුන්දර වූ දියණියනි, යම් කුසරාජභවනයෙක්හි මංගල අශ්ව තෙම හෙසාරව පවත්වා ද, මනාව හික්වුණු ගන්ධර්ව කුමාරයෙක් දෙරටුවෙහි සිටිමින් නොයෙක් තුය්භාණ්ඩ ගෙන උපහාර කෙරේ ද, ඊට වැඩි සුවය කුමක් ද?

3692. සුන්දර වූ දියණියනි, මොනරුන් හා කොස්ලිහිණියන් විසින් කරන ලද හඬ ඇති, කොවුලන් විසින් මනාව පවත්වන ලද නාද ඇති, කුසරාජ භවනයෙහි සැපතට වඩා කවර නම් සුවයෙක් ද?

3693. යමෙක් අප දුකින් මුදන්නේ ද? සතුරන් මඩින්නා වූ, අන් රටවල් යටත් කරගන්නා වූ, මහත් ප්‍රඥා ඇති ඒ කුසරජ තෙම කොහි ද?

3694. යමෙක් අප දුකින් මුදන්නේ ද, සතුරන් මඩින්නා වූ අන්රටවල් යටත් කරගන්නා වූ මහත් ප්‍රඥා ඇති ඒ කුසරජ තෙම මෙහි ම යයි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3695. හී උමකුවෙන් දෙඩවන්නෙහි ද, එසේ නැත් නම් මෝඩකමින් කරා කරන්නේ ද, ඉදින් කුසරජ තෙමේ ආයේ නම්, ඒ කරුණ කුමක් නිසා අපි නො දන්නෙමු ද?

3696. කුමරියන්ගේ අන්තඃපුර අතර දැඩි ලෙස කැසපට බැඳගෙන වළන් සෝදන තැනැත්තා මේ කුසරජ යයි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3697. තෝ වඩු කුලයෙහි උපන්නියක් වෙහි ද? නැත හොත් සැබොලියක් ද? කුලදුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක් වෙහි ද? මදු රජකුලයෙහි උපන්නා වූ තෝ තම ස්වාමියා කෙසේ නම් දසයකු කරන්නෙහි දැයි මව ඇසුවා ය.

3698. මෑණියනි, ඔබ තුමියට යහපතක් වේවා. මම වඩු කුලයෙහි උපන්නියක් නො වෙමි. සැබොලියක් ද නො වෙමි. කුලදුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක් ද නො වෙමි. මෙ තෙම වනාහි ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ වන්නේ ය. ඔබතුමී වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හභින්තෙහි යයි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3699. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යම් ඔක්කාක පුත්‍රයෙක් තෙමේ බමුණන් විසිදහසක් හැමද ම වළඳවයි ද ඔහු නම් මේ කුසරජ ය, නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හභින්තෙහි ද?

3700. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් ඇතුන් සැම කල්හි යොදවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුස රජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හභින්තෙහි ද?

3701. යසස අසසසහසසානි සද හොජෙනති වීසතිං,
ඕසසාකපුතො හදදෙනො කිනනු දසොසි මඤ්ඤසි.

3702. යසස රථසහසසානි සද යොජෙනති වීසතිං,
ඕසසාකපුතො හදදෙනො කිනනු දසොති මඤ්ඤසි.

3703. යසස උසහසහසසානි සද යොජෙනති වීසතිං,
ඕසසාකපුතො හදදෙනො කිනනු දසොති මඤ්ඤසි.

3704. යසස ධෙත්තුසහසසානි සද දුග්ගනති¹ වීසතිං,
ඕසසාකපුතො හදදෙනො කිනනු දසොති මඤ්ඤසි.

3705. තසා තෙ දුක්ඛං බාලෙ යං ඛන්තියං මහබ්බලං,
නාගං මඤ්ඤකවමෙඤ්ඤන න තං අකබ්බසි ආගතං.²

3706. අපරාධං මහාරාජ කිං නො බම රථෙසහ,
යං තං අඤ්ඤතවෙසෙන නඤ්ඤසිමහා ඉධාගතං.

3707. මාදිසසස න තං ඡතනං යොගං අළාරිකො භවෙ,
කිඤ්ඤව මෙ පසීදස්සු නති තෙ දෙව දුක්ඛං.

3708. ගච්ඡ බාලෙ බමාපෙහි කුසරාජං මහබ්බලං,
බමාපිතො කුසරාජා යො තෙ දසසති ජීවිතං.

3709. පිතුසස වචනං සුචා දෙවවණ්ණි පභාවතී,
සිරසා අග්ගහී පාදෙ කුසරාජං මහබ්බලං.

3710. යා ඉමා රතොා අතිකානතා තා ඉමා දෙව තයා විනා.
වඤ්ඤ තෙ සිරසා පාදෙ මා මෙ කුජ්ඣ රථෙසහ.

3711. සඤ්ඤං තෙ⁴ පටිජානාමි මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ,
න වාපි අපජියං⁵ කුඤ්ඤං කරෙය්‍යාමි අහං පුත.

1. දුග්ගනති - මජ්ඣ. ච. සයා.
2. නතං ආකබ්බසිමාගතං - මජ්ඣ. සයා.
4. සබ්බං තෙ - මජ්ඣ.
5. අපජියං - මජ්ඣ.

3701. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් අසුන් හැම කල්හි යොදවත් ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3702. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ රිය විසිදහසක් හැම කල්හි යොදවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3703. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් වෘෂභයන් හැම කල්හි යොදවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3704. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් දෙනුන් හැමද ම දෙවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3705. අනුවණ තැනැත්තිය, යම් හෙයෙකින් මැඩියකුගේ වෙසින් ආ නාගයකු මෙන් මහත් බලැති ඤාතිය රජු ආ බව නො කීයෙහි ද, එ හෙයින් එකාන්තයෙන් ම තී විසින් නපුරක් කරන ලද යි රජ තෙම කීයේ ය.

3706. රජෙස්වර වූ මහරජ, අප්‍රසිද්ධ වෙශයෙන් මෙහි පැමිණියා වූ නුඹ වහන්සේ හඳුනාගැනීමට නොපිළිවන් වීම සංඛ්‍යාත යම් වරදෙක් වී නම් අපගේ ඒ වරද කමා කරන සේක්වා යි කුසරජුට සැලකෙළේ ය.

3707. දේවයෙනි, යම්බඳු මම අරක්කැමියෙක් වූයෙමි ද, එය මා වැන්නකුට නුසුදුසු ය. ඔබ ම මට පහන් වුව මැනවි නොප උසින් කරන ලද නපුරක් නැතැ යි කුසරජ කී ය.

3708. අඤාන තැනැත්තිය, යව මහත් බලැති කුසරජ කමා කරව, කමා කරවන ලද ඒ කුසරජ තෙමේ තිට ජීවිතය දෙන්නේ ය යි පියරජ කීයේ ය.

3709. දෙවභනකට බඳු පැහැය ඇති ප්‍රභාවතිය පියාගේ වචනය අසා සිරසින් වැටී මහබලැති කුසරජහු පා අල්ලාගත්තී ය.

3710. දේවයන් වහන්ස, යම් මේ රාත්‍රීහු ඉක්ම ගියාහු ද, ඒ රාත්‍රීහු නුඹ වහන්සේගෙන් වෙන් ව ඉක්ම ගියාහු ය. රජෙස්වරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ පා සිරසින් වදිමි. මට නො කිපෙනු මැනවි.

3711. මහරජ, මෙතෙක් කල් මා උසින් නුඹ වහන්සේට අප්‍රිය වූවක් ම කරන ලද. එය මම සත්‍යයක් බව පිළිගනිමි. නැවත නුඹ වහන්සේට අප්‍රිය වන්නා වූ කිසිවක් නො කරන්නෙමි.

- 3712. එවඤ්ඤා යාවමානාය වචනං මෙ න කාහසී,
ඉදන් ටං නාතො හන්ධා ඛන්තියානං පදසසනී.
- 3713. එවනොන යාවමානාය නිං න කාහාමී තෙ වචො,
චිකුඤ්ඤා භාසමී කලායාණි මා කං භායී පභාවතී.
- 3714. සචචනොන පටිජානාමී රාජපුත්ති සුඤ්ඤානී මෙ,
න වාපි අප්පියං තුඤ්ඤා කරෙය්‍යාමී අහං පුත.
- 3715. නච කාමා හි සුසෙසාණි බහුං දුක්ඛං තිතිකඛියං,
පහු මද්දකුලං ගන්ධා නයිතුං නං පභාවතී.
- 3716. යොජයන්තු රථෙ අසෙස නානාවිනො සමාහිතො,
අථ දක්ඛථ මෙ වෙගං විධිමෙන්නසස සත්තචො.
- 3717. තඤ්ඤා තස් උදිකඛිංසු රඤ්ඤාසු මද්දසු චීපුරෙ,¹
චිජමහමානං සීහංච පොථෙන්නං දිගුණං භුජං.
- 3718. හත්ථීකඛන්ධිකඤ්ඤා ආරුඤ්ඤා ආරොපෙඤා පභාවතිං,
සඛගාමං ඔත්ථිකාන සීහනාදං නදී කුසො.
- 3719. තසස නං නදන්තො සුඤා සීහසෙසචිතරෙ මීගා,
බන්ධියා චිපලායිංසු කුසද්දසභයට්ඨිතා.
- 3720. හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා රථීකා පන්තිකාරකා,
අඤ්ඤාමඤ්ඤාසස ජිකුතති කුසසද්දභයට්ඨිතා.
- 3721. තසමීං සඛකාමසීසසමීං පසස්ඤා තුට්ඨමානසො,²
කුසසස රඤ්ඤාසු දෙවීඤ්ඤා අද වෙරොචනං මණිං.
- 3722. සො නං චිජිකා සඛගාමං ලඤා වෙරොචනං මණිං,
හත්ථීකඛන්ධිගන්තො රාජා පාවෙකඛි නගරං පුරං.
- 3723. ජීවගාහං⁴ ගහෙකාන බන්ධිකා සත්ත බන්ධෙය,
සසුරසුපුපනාමෙසී ඉමෙ තෙ දෙව සත්තචො.

---

1. මද්දසුනෙත පුරෙ - මජ්ඣං.
2. හට්ඨමානසො - චී. මජ්ඣං.
3. ජීවගාහං - මජ්ඣං.

3712. මහරජ, මෙසේ යදින්නා වූ මාගේ වචනය තමුන්නාන්සේ නොකරන්නහු නම්, පිය රජ තෙම මා දැන් මරා ඝෛත්‍රියයන්ට දෙන්නේය යි ප්‍රභාවතී කීවා ය.

3713. මෙසේ යාවනා කරන්නා වූ තිගේ වචනය මම කුමක් නිසා නො කරමි ද, සොළුර, තිට නොකිපියෙක් වෙමි. ප්‍රභාවතිය, තෝ බිය නො වව.

3714. රාජපුත්‍රිය, මාගේ වචනය අසව, තිට නොකිපි බවක්, අප්‍රියයක් නො කළ බවක්, මම සත්‍යයක් බව පිළිගනිමි. නැවත මම තිට අප්‍රිය දනවන්නක් නොකරන්නෙමි.

3715. මනා කටි ප්‍රදේශ ඇති ප්‍රභාවතිය, මදුරජ කුලයට ගොස්, බලාත්කාරයෙන් තී ගෙනෙන්නට පිළිවන්කම තිබියදීත් තී කැමැත්තෙන් මම බොහෝ දුක් ඉවැසිමි.

3716. නොයෙක් අලංකාරයෙන් විසිතුරු කරන ලද භොදීන් හික්මුණු අසුන් රියෙහි යොදන් වා, එ විට සතුරන් නසන්නා වූ මාගේ වේගය බලවූ ය යි කුසරජ තෙම කීයේ ය.

3717. එහි මදු රජුගේ අන්ත:පුරයෙහි සිංහයකු මෙන් අත පය දිගහැර ප්‍රාණවත් කරන්නා වූ ද ද්විගුණ කොට අත්පොළසන් දෙන්නා වූ ද කුසරජු දෙස ස්ත්‍රීහු කවුළු හැර බැලූ හ.

3718. ඉක්බිති කුසරජ තෙමේ හස්තිරාජයකු පිට නැඟී ප්‍රභාවතිය ද නංවාගෙන යුද බිමට බැස සිංහනාද කෙළේ ය.

3719. නාද කරන්නා වූ ඒ කුස රජුගේ හඬ අසා සිංහයකුගේ හඬ ඇසූ සෙසු මුවන් මෙන් කුසහඬින් බියපත් වූ සෙසු රජවරු ඒ මේ අත පලාගියහ.

3720. ඇතරුවෝ ද බළ ඇණියෙහි වූවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සේනාවෙහි වූවෝ ද කුස හඬින් බියපත් වූවාහු ඔවුනොවුන් සිදගත්හ.

3721. ඒ යුද බිමෙහි (කුසරජු ගේ පරාක්‍රමය) දැක තවු සිත් ඇති ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍ර තෙමේ කුස රජුට වෙරොවන නම් මැණිකක් දුන්නේ ය.

3722. ඒ රජ තෙමේ ඒ යුද්ධය දිනා වෙරොවන නම් මැණිකක් ලැබ හස්තිරාජයා පිටට නැගුණේ නගරයට පිවිසියේ ය.

3723. ඝෛත්‍රිය රජුන් සත් දෙන ජීවග්‍රාහයෙන් ගෙන බැඳ, දේවයන් වහන්ස, මොවුහු තමුන්නාන්සේ ගේ සතුරෝ වෙති යි මයිලණු වූ මදු රජුට භාරදුන්නේ ය.

3724. සබ්බෙව තෙ වසබ්බතා අමිත්තා විහතා තව,
කාමං කරොති තෙ නයා මුක්ඛි වා තෙ හනස්සු වා.

3725. තුලොව¹ සත්තවො එතෙ නති තෙ මඤ්ඤ සත්තවො,
කුසෙසුඤ්ච නො මහාරාජ මුක්ඛි වා තෙ හනස්සු වා.

3726. ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත දෙවකස්සෙජ්ජමා සුභා,
දද්ධි නෙසං එකෙකං භොතතු ජාමාතරො තව.

3727. අමහාකමෙඤ්ච තාසක්ඛි කුං නො සබ්බසමීසසරො,
කුසෙසුඤ්ච නො මහාරාජ දෙහි නෙසං යදිවජ්ජි.

3728. එකමෙකස්ස එකෙකං අදු සීහස්සරො කුසො,
බ්බතියානං තදු නෙසං රකෙස්සු මදුස්ස ධීතරො.

3729. පිණිතා² තෙන ලාභෙන තුට්ඨා සීහස්සරෙ කුසෙ,
සකරට්ඨානි පාසිංසු බ්බතියා සත්ත තාවදෙ.

3730. පභාවතික්ඛි ආදය මණිං වෙරොවනං සුභං,
කුසාවතිං කුසො රාජා අගමාසි භෙබ්බලො.

3731. තාසස්සු එකරථෙ යනතා පටිසනතා කුසාවතිං,
සමානා විණ්ණරූපෙන නාස්සෙමස්සෙමඤ්චරොවස්සු.³

3732. මාතා පුත්තෙන සබ්බස්සෙ උභයො ව ජයමජ්ජි,
සමඤ්ඤා තෙ තදු ආස්සං ජීතං ධරණිලාවස්සුතති.

1. කුසජාතකං.

---

1. තුලොව - වි. මජ්ඣ. සා.
2. පිණිතා - වි. මජ්ඣ.
3. රොවසිංසු - මජ්ඣ.

3724. මේ සියල්ලෝ ම තමුන්නාන්සේ ගේ වසයට පැමිණියාහුය. තමුන්නාන්සේ ගේ සතුරෝ චිනසන ලද්දහ. කැමැත්තක් කරනු මැනැවි. මොවුන් මිදීම හෝ නැසීම හෝ කරනු මැනැවි.

3725. මහරජ, මොවුහු ඔබගේ ම සතුරෝ වෙති. මොවුහු මාගේ සතුරෝ නො වෙති. තමුන්නාන්සේ ම අපගේ අධිපතිවහු ය. මහරජ, තමුන්නාන්සේ ම මොවුන් මිදීම හෝ නැසීම හෝ කරනු යෙදේ.

3726. දේවයිනි, නුඹගේ මේ දිව්‍ය කන්‍යාවන් බඳු දුවරු සත් දෙනෙක් වෙති. ඔවුන්ගෙන් එක එක දුව බැගින් දෙනු මැනවි. එසේ දීමෙන් මොවුහු ජාමාතෘහු (බැණවරු) වෙත් වා.

3727. මහරජ, ඒ දුවරුන්ට ද අපට ද යන සියල්ලන්ට ම අධිපතියා ඔබ ම ය. යම් දුවක යමකුටදෙනු කැමැත්තෙහි නම් ඔබ ම ඇය ඔහුට දෙනු යෙදේ.

3728. එ කල්හි සිංහස්වර ඇති කුස රජ තෙමේ මදු රජුගේ දුවරුන් ඒ ඤේයියන් අතුරින් එක එක ඤේයියාට එක එක දුව බැගින් දුන්නේ ය.

3729. එ කෙණෙහි ම ඒ රජවරු සත් දෙන ඒ ස්ත්‍රී ලාභය නිසා, සිංහස්වර ඇති කුසරජු කෙරෙහි කුටු සින් ඇත්තාහු, පිනාගිය සොම්නස් ඇත්තාහු සිය රටවලට ගිය හ.

3730. මහබලැති කුසරජ තෙමේ ප්‍රභාවතිය ද වෙරොවන නම් වූ යහපත් මැණික ද ගෙන කුසාවතියට ගියේ ය.

3731. එක ම රියෙහි යෙමින් කුසාවතියට පිවිසෙන්නා වූ ඒ දෙදෙන (මිණි රුවන් කාන්තිය නිසා) පැහැයෙන් හා රූපයෙන් සමාන වූවාහු ඔවුනොවුන් ඉක්මවා නොබැබළූ හ.

3732. කුස රජු ගේ මව් තොමෝ පුත්‍රයා හා එක්වූවා ය. ඒ අඹු සෑම දෙදෙන ද සමඟී වූවාහු එ තැන් පටන් ජීවිතාන්තය දක්වා සමෘද්ධ වූ පෘථිවියෙහි සතුවන් වාසය කළහ.

2. සොණනැඳුණකකං

- 3733. දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකොතා පුරිඤ්ඤා,
මනුසසභුතො ඉඤ්චා කථං ජානෙමු තං මයං.
- 3734. නමහි දෙවො න ගන්ධබ්බො නමහි සකොතා පුරිඤ්ඤා,
මනුසසභුතො ඉඤ්චා එවං ජානාහි භාරත.¹
- 3735. කතරුපථීදං භොතා² වෙය්‍යාවච්චං අනප්පකං,
දෙවමෙ වසසමානමහි අනොවසසං භවං අකා.
- 3736. තතො වාතාතපෙ සොරෙ සීතවජායං භවං අකා,
තතො අමීතමජෙකි³ ව සරතාණං භවං අකා.
- 3737. තතො ජීතාති රට්ඨාති වසිතො තෙ භවං අකා,
තතො එකසතං ඛතො අනුයතො භවං අකා.
- 3738. පතීතාසු⁴ මයං භොතො වර තං භඤ්ඤමිච්ඡසි,⁵
භත්ථියානං අසසරථං නාරියො ව අලඛනතා
නිවෙසනාති රමමාති මයං භොතො දදමසෙ.
- 3739. අථ වා අඛෙග වා මගධෙ⁶ මයං භොතො දදමසෙ,
අථ වා අසසකාවනති සුමනා දමම තෙ මයං.
- 3740. උපඛසිං වාපි රජජාස මයං භොතො දදමසෙ,
සවෙ තෙ අඤ්චො රජෙජන අනුසාස යදිච්ඡසි.
- 3741. න මෙ අඤ්චොපි රජෙජන භගරෙන ධනෙන වා,
අඤ්චොපි ජනපදෙන අඤ්චො මඤ්චං න විජ්ජති.
- 3742. භොතොව රට්ඨෙ විජිතෙ අරඤ්ඤා අත්ථි අසසමො,
පිතා මඤ්චං ජනෙතථි ව උභො සමමනති අසසමෙ.
- 3743. තෙසාහං පුබ්බාවරියෙසු පුඤ්ඤං න ලභාමී⁷ කාතවෙ,
භවතං අජ්ඣාචරං කඤ්චා සොණං යාවාමු⁸ සංවරං.

- 1. භාරත - මජ්ඣ.
- 2. භොතො - ස්‍යා.
- 3. අමීතමජෙකිසු - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. පතීතාසු - මජ්ඣ.,
- 5. වදනං භඤ්ඤමිච්ඡසි - මජ්ඣ.
- 6. අථවඛෙගො මගධෙ - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 7. ලභාමී - මජ්ඣ.
- 8. යාවෙමු - මජ්ඣ.

2. සෞභ්‍යනැද ජාතකය

3733. නුඹ දෙවියෙක් වෙහි ද, ගන්ධර්වයෙක් හෝ වෙහි ද, නැතහොත් පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍රයා වෙහි ද, මනුෂ්‍ය වූ සෘද්ධි ඇත්තෙක් වෙහි ද, අපි ඒ කරුණ කෙසේ දැනුමෝ ද?

3734. රජකුමනි, මම දෙවියෙක් නො වෙමි. ගන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි. පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍රයා ද නො වෙමි. මනුෂ්‍ය වූ සෘද්ධි ඇත්තෙක් වෙමි. ඒ කරුණ මෙ සේ දනුව.

3735. පින්වතා චිචින් මහත් කායවේය්‍යාවනික කර්මය කරන ලදී. එ නම් පින්වත් තෙමේ වැසි වස්තා කල්හි නැවැත්වීම කෙළේ ය.

3736. තව ද පින්වත් තෙමේ දරුණු වූ සුළඟ හා අවච ඇති කල්හි සිසිල්සෙවණ කෙළේ ය. නැවැත පින්වත් තෙමේ සතුරන් මධ්‍යයෙහි ඊ පහරින් වැළකීම ද කෙළේ ය.

3737. තව ද, පින්වතා සමෘද්ධි රටවල වැසියන් අපට වසඟ කෙළේ ය. තව ද එක් සියයක් රජුන් අප අනුගාමිකයන් කෙළේ ය.

3738. අපි පින්වතාට සතුටු වුවමෝ වෙමු. පින්වතා යම් රත්නයක් කැමැත්තේ නම් එය ඉල්ලාගනු මැනවි. ඇත්යානා ද, අස් රිය ද, අලංකාරයෙන් සැරඳු ස්ත්‍රීන් ද සිත්කලු ගෙවල් ද යන මේවා අපි පින්වතාට දෙමිහ.

3739. නොහොත් අභුරටෙහි රජය හෝ මගධ රටෙහි රජය හෝ අපි පින්වතාට දෙමිහ. තව ද අස්සක නම් රට හෝ අවන්ති නම් රට හෝ අපි තුටුසින් ඇති ව පින්වතාට දෙමිහ.

3740. අපි පින්වතාට රජයෙන් අඩක් හෝ දෙමිහ. ඉදින් මුළු දඹදිව රජයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් එය ද දෙමිහ. යමක් කැමැති නම් එය අණ කරව' යි (මනෝජ රජ කියා සිටියේ ය.)

3741. මහරජ, මට රජයෙන් හෝ නගරයෙන් හෝ ධනයෙන් හෝ ප්‍රයෝජනයක් නැත. වැළි ජනපදයෙන් ද මට. ප්‍රයෝජනයක් නො වේ.

3742. මහරජ, පින්වත්හු ගේ රජයෙහි ආඥාවක්‍රය පවත්නා දේශය තුළ හිමාලය වනයෙහි ආශ්‍රමයක් ඇත. ඒ ආශ්‍රමයෙහි මාගේ පියන් මවන් දෙදෙනා වෙසෙති.

3743. මම ඒ පුර්වාචායඝී වූ මාපියන් කෙරෙහි වත් පිළිවෙත් පවත්වා පින් ලැබ ගැනුමට ඉඩ නො ලබමි. එ බැවින් පින්වත්හු සපිරිවරින් ගොස් සෞභ්‍ය පණ්ඩිතයන් දන්වා ආයතිසංවරය යදිමු යි නන්ද තවුසා කී ය.

3744. කරොමී තෙ තං වචනං යං මං හණ්ඨි බ්‍රාහ්මණ,
එතඤ්ච ඛො නො අකඛාහී කීවනොහා භොන්තු යාවකා.
3745. පරොසතං ජානපද¹ මහාසාලා ච බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ච ඛන්ධා සබ්බෙ අභිජාතා යසස්සිතො
හවඤ්ච රාජා මනොජො අලං භෙස්සනති යාවකා.
3746. හත්ථී අසෙස ච යොජෙහං රථං සන්තායහ සාරථී,
ආබන්ධනානී ගණ්ඨථ පාදෙසුසසාරයං ධජෙ
අසසමං තං ගමීසසාමී යඤ්ච සමමති කොසියො.
3747. තනො ච රාජා පායාසී සෙනාය චතුරධිනී,
අගමාසී² අසසමං රමමං යඤ්ච සමමති කොසියො.
3748. කසස කාදම්බයො³ කාජො වෙහාසං චතුරධිගුලං,
අංසං අසමච්ච්චසං එති උදහාරස්ස ගච්ඡතො.
3749. අහං සොජො මහාරාජ, තාපසො සනීතබ්බතො,
හරාමී මාතාපිතරො රතජ්ඣ්චමතඤ්ඤො.
3750. වනෙ ඵලඤ්ච මුලඤ්ච ආහරීතා දීසමපති,
පොසෙමී මාතාපිතරො පුබ්බකතමනුසසරං.
3751. ඉච්ඡාම අසසමං ගන්තුං යඤ්ච සමමති කොසියො,
මහං නො සොණ අකඛාහී යෙන ගචෙජමු අසසමං.
3752. අයං එකපදී රාජ යෙනෙනං මෙසසනීහං,
කොච්චලාරෙහී සඤ්ඡනං එඤ්ච සමමති කොසියො.
3753. ඉදං වජාන පකකාමී තරමානො මහාඉසී,
වෙහාසෙ අනාලිකබ්බෙ අනුසාසිතාන ඛන්ධෙය.
3754. අසසමං පරිමඤ්චා පඤ්ඤාපෙතාන ආසනං,
පණ්ණසාලං පටිසිතා පිතරං පට්ඨොධසී.

1. ජනපද - වී. මජ්ඣං.
2. අගමා - වී. මජ්ඣං.
3. කාදම්බයො - මජ්ඣං.

3744. බ්‍රාහ්මණය, යමක් වෙ කියනි නම් ඒ ඔබගේ වචනය මම ඉටු කරමි. මේ කරුණ ද අපට කියනු මැනැවි. ඒ ඤාණව ඉල්ලන්නෝ කොපමණ ද?

3745. ශ්‍රී ලාංකික ජනපද වැසියෝ ද ශ්‍රී ලාංකික බ්‍රාහ්මණ මහා-සාල කුලීනයෝ ද, උසස් උත්පත්ති ඇති යස පිරිවරින් යුත් මේ සියලු රජවරු ද, මනෝජ රජ නම් වූ පින්වත් තෙමේ ද යන සියල්ලෝ ම සෞණ පණ්ඩිතයන් කමාකරවන්නෝ වෙති.

3746. ඇතරුවෝ ඇතුන් ද, අසරුවෝ අසුන් ද සරසා යොදන්වා සාරථිය, නුඹ ද රිය සරසව. ඇතුන් අසුන් හා රථ සැරසිය යුතු බඩු ගනිවු රියෙහි තබන ලද ධවජපාදයන්හි ධවජ ඔසවන් වා. යම් අසපුවෙක්හි කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ද, ඒ අසපුවට යන්නෙමි (සි ද රජ තෙමේ නියම කෙළේ ය.)

3747. රජ තෙමේ සිවුරභසෙනහින් පිරිවරනා ලද්දේ ඒ නගරයෙන් පිටත්විය. යම් අසපුවෙක්හි කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ද ඒ අසපුවට ගියේ ය.

3748. කොලොම්බුවා කද සතරභුලක් උරහිස ස්පර්ශ නො කරමින් ම අහසින් එයි. (මෙය) දිය ගෙනෙන්නට යන්නා වූ කවර නම් කෙනකුගේ කද දැයි මනෝජ රජ ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

3749. මහරජ, මම චූත රක්තෙමි සෞණ නම් තවුස්මි. රූ දවල් නො කම්මැලි වූයෙමි මාපියන් පොෂණය කරමි.

3750. මහරජ, වනයෙහි ගෙඩි ද අල ද ගෙනවුත් පෙර කළ උපකාර සිහිකරමින් මම මා පියන් පොෂණය කරමි සෞණ තාපසයා කී ය.

3751. යම් අසපුවෙක්හි කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ද, ඒ අසපුවට යන්නට කැමැත්තෙමු. සෞණ තාපසයන් වහන්ස, යම් මහකින් අසපුවට යමු ද ඒ මහ කියනු මැනැවි.

3752. මහරජ, මේ එකපදික මාර්ගය වේ. මේ මහින් යව්. යම් දිසාවෙක්හි මෙසයට බඳු පැහැති මනා ව පිපී ගිය කොබෝ-ලීල ගසින් ගැවසිගත් වනය පෙනේ ද, මෙහි මාගේ පිය වූ කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ යයි සෞණ තාපසයා කීයේ ය.

3753. මහරජී වූ සෞණ තාපස තෙම මෙය කියා රජුන්ට අනුශාසනා කොට ඉක්මන් ව අන්තරික්ෂ නම් වූ අහසට පැන නැගූ (අනොතත්ත විලට) ගියේ ය.

3754. අසපුව හැමද අසුනක් පනවා පත්සලට පිවිස පියාට (ඔවුන් ආ බව) දැන්වී ය.

3755. ඉමෙ ආයතනී රාජානො අභිජාතා යසසසීනො,
අසසමා නිසබ්බේකාන නිසීද්ධි¹ මහාඉසී.
3756. තසස තං වචනං සුකා තරමානො මහාඉසී,
අසසමා නිසබ්බේකාන පදාචාරමි උපාවිසී.
3757. තඤ්ච දිසවාන ආයතනං ජලතනරිව තෙජසා,
බන්ත² සබ්බපරිබ්බුළුහං කොසියො එතදබ්බි.
3758. කසස හෙරී මුද්දිඛා ව සඛිං පණවදෙණ්ඩිමා,³
පුරතො පටිපනනානි භාසයනා රථෙඝහං.
3759. කසස කඤ්ඤපථෙචන පුට්ඨනා විජ්ජවණ්ණිනා,
යුවා කලාපසනනදො කො එති සිරියා ජලං.
3760. උකකා මුඛෙ⁴ පහට්ඨංච බදිරඛාරසනිහං,
මුඛඤ්ච රුචිරං භාති කො එති සිරියා ජලං.
3761. තසස පග්ගහිතං ජනනං සසලාකං මනොරමං,
ආදිච්චරංසාවරණං⁵ කො එති සිරියා ජලං.
3762. කසස අඛං පරිග්ගඤ්ච වාලවිජ්ජිමුක්කමා,
වරනති වරපසුඤ්ඤසස⁶ හන්තීකඛඤ්චන ආයතො.
3763. කසස සෙතානි ජනනානි ආජානියා ව වමේතා,⁷
සමනනා පරිකීරනති කො එති සිරියා ජලං.
3764. කසස එකසතං බන්ධා අනුයනා යසසසීනො,
සමනනා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3765. හන්තී අසසා රථා පනති සෙතාය වතුරඛනී,
සමනනා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3766. කසෙසසා මහති සෙතා පිට්ඨිතො අනුවක්කති,
අකෙඛාහනී අපරියනා සාගරසෙසව උඉමියො.

1. නිසීද්ධි - මහා ඉසෙ - වි. මජ්.සං.සා. 2.
2. බන්ත - මජ්.සං. 3.
3. නිජ්ජිමා - මජ්.සං. 4.
4. මුඛං - මජ්.සං. 5.
5. ආදිච්ච රසාවරණං - මජ්.සං. 6.
6. වජ්ජුඤ්ඤසස - මජ්.සං. 7.
7. වමේකා - මජ්.සං.

3755. මහර්ෂි වූ පියාණන් වහන්ස, උසස් උත්පත්ති ඇති මහපිරිවරින් යුත් මේ රජවරු ඔබ දැකුමට එති. අසපුටෙන් නික්ම දෙරටුව සමීපයෙහි පනවා තිබෙන අස්නෙහි හිඳගනු මැනැවි.

3756. මහර්ෂි තෙමේ ඒ සෞභූත පණ්ඩිතයාගේ වචනය අසා ඉක්මන් කොට අසපුවෙන් නික්ම දෙරටුව සමීපයෙහි පනවා තිබුණු අස්නෙහි හිඳගත්තේ ය.

3757. ඝෛත්‍රිය සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද තේජසින් දිලිසෙන්නාක් මෙන් එන්නා වූ ඒ රජු දැක කොසිය ගොත්‍රික මහර්ෂි තෙම මෙය ප්‍රකාශ කළේ ය.

3758. බෙර ද, මිහිඟු බෙර ද, සක් ද, පනා බෙර ද, ගැට බෙර ද යන මේවා රථශ්‍රේණියන් තුටු කෙරෙමින් කවරකුගේ ඉදිරියෙන් පිළිපන්නේ ද?

3759. මහත් වූ විදුලියක බඳු රන්මුවා නළල් පටින් පරික්ෂිප්ත කරන ලද්දේ කවරකුගේ නළල් කෙළවර ද? දුනු හියවුරු වලින් සැරසී ගොභායෙන් දිලිසෙමින් එන තරුණයා කවරෙක් ද?

3760. කඹුරු උදුහෙහි ඔප කරන ලද ස්වර්ණයක් මෙන් කිහිරහුරු බඳු වර්ණවත් මුහුණ ද මනොඤ්ඤ ලෙස බබළයි. ශ්‍රියෙන් බබළමින් මේ කවරෙක් නම් එයි ද?

3761. හිරු රැස් වළක්වන්නා වූ සලාක සහිත වූ සිත්කලු ජත්‍රයක් කවරකුහට අල්වන ලද ද, ගොභායෙන් මේ කවරෙක් ඒ ද?

3762. ඇතු පිට නැඟ එන්නා වූ කවර නම් උතුම් ක්‍රවණැත්තකුගේ සිරුර පිරිවරාගෙන උතුම් වූ චල් වීදුනාව හසුරුවද් ද,

3763. යුද ඇඳුමින් සරසන ලද ආජානිය අසුන්පිට නැඟී කවරකුගේ හාත්පස ශ්වෙතච්ඡත්‍ර අල්වා සිටිද් ද, ගොභාවෙන් දිලිසෙමින් මේ එන්නේ කවරෙක් ද?

3764. අනුව ගමන් කරන්නා වූ පිරිවරින් යුතු වූ එක් සියයක් ඝෛත්‍රියයෝ කවරකුගේ හාත්පස පිරිවරමින් යෙද්ද, ගොභාවෙන් දිලිසෙමින් මේ එන්නේ කවරෙක් ද?

3765. හස්තීහු ය, අශ්වයෝ ය, රිය ය, පාබල සෙනග ය යන සිංහ සෙනග කවරකුගේ හාත්පස පිරිවරා එයි ද, ගොභායෙන් දිලිසෙමින් කවරෙක් නම් එයි ද?

3766. සාගරයාගේ නොකැළඹුණා වූ අසීමිත රළ මෙන් මේ මහත් සේනාව කවරකු පිටිපසින් අනුගමන් කෙරේ ද?

3767. රාජාභිරාජා මනොජො ඉන්ද්‍රෙව ජයතං පතී,
නන්දස්ස ජකාචරං එතී අස්සමං බ්‍රහ්මචාරීනං.
3768. තස්සෙසා මහතී සෙනා පිට්ඨිතො අනුචතතී,
අකෙඛාහතී අපරියනතා සාගරස්සෙව උච්චියො.
3769. අනුලිඝතා වන්දනෙන කාසිකුත්තමධාරීනො,
සබ්බෙ පඤ්ඤාලිකා හුත්වා ඉසීනං අජක්ඛුපාගමුං.
3770. කච්චී නු භොතො කුසලං කච්චී භොතො අනාමයං,
කච්චී උඤ්ජන යාපෙථ කච්චී මූලඵලා බ්‍රහු.
3771. කච්චී ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමීගාකිණ්ණේෂු කච්චී හිංසා න විජ්ජතී.
3772. කුසලඤ්චෙව නො රාජ අථො රාජ අනාමයං,
අථො උඤ්ජන යාපෙම අථො මූලඵලා බ්‍රහු.
3773. අථො ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,¹
වනෙ වාලමීගාකිණ්ණේෂු හිංසා අමඤං² න විජ්ජතී.
3774. බ්‍රහුතී වංසපුගාතී අස්සමෙ වසතො³ ඉධ.
නාභීජානාමී උප්පන්නං ආබාධං අමනොරමං.
3775. සවාගතනො මහාරාජ අථො තෙ අදුරාගතං,
ඉස්සරොසි අනුප්පතො යං ඉධත්ථී පච්චෙදය.⁴
3776. තික්ඛුකානී⁵ පියාලානී මධුකෙ කාස⁶ මාරියො,
ඵලානී බුද්ධකප්පානී භුක්ඤ් රාජ වරං වරං.
3777. ඉදංපි පාතීයං සීතං ආහතං ගිරිභෙඛරා,
තනො පිච මහාරාජ සචෙව කං අභිකඛබ්බි.
3778. පටිග්ගභීතං යං දිනං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
නන්දස්සාපි නිසාමෙථ වචනං යං⁷ පච්චකඛතී.

1. සරිසපා - මජ්ඣං.
2. මඤං - මජ්ඣං.
3. සමනො - මජ්ඣං. සමනං - චී.
4. පච්චෙදය - මජ්ඣං.
5. තික්ඛුකානී - මජ්ඣං.
6. කාස - චී. මජ්ඣං.
7. සො - මජ්ඣං.

3767. රාජාධිරාජ වූ මනෝජ රජ ජයට පත් තව්නියා වැසි දෙවියන්ගේ ප්‍රධානියා වූ ශක්‍රියා මෙන් නඤ්ඤාගේ පිරිසට එක් වී අප කමාකරවා ගැනීමට බුන්මවාරී වූ අපගේ අසපුවට එන්නේ ය.

3768. සාගරයාගේ නොකැළඹුණා වූ අසීමිත රළ මෙන් මහත් වූ මේ සේනාව ඔහුගේ පිටුපසින් ගමන් කරන්නේ ය.

3769. සඳුන් ගැල් වූ සිරුරු ඇති ව උතුම් කසිසඵ දරන්නා වූ ඒ සියලු රජවරු ම ඇදිලි බැඳගත්තාහු සෘෂීන් සමීපයට එළැඹියහ.

3770. කීමෙක් ද, පින්වතුන් වහන්සේට සැප ද? කීමෙක් ද, පින්වතුන් වහන්සේට රොග පීඩා නැද්ද? කීමෙක් ද, පිඩු සිභා යැමෙන් යැපෙන සේක් ද? කීමෙක් ද, අල මුල් හා පලවැළ බොහෝ වෙද් ද?

3771. ඩැහැ ලේ බොන මැස්සෝ ද මදුරුවෝ ද දීර්ඝ සර්පයෝ ද කීම ස්වල්ප වෙද්ද, ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් මේ වනයෙහි කීම හිංසාවක් නැද්ද?

3772. මහරජ, අපට සැප ය. අපට රෝගා පීඩා ද නැත. තව ද මහරජ, අපි පිඩු සිහීමෙන් යැපෙමු. අල මුල් හා පලවැළ ද බොහෝ ය.

3773. තව ද ඩැහැ ලේ බොන මැස්සෝ ද මදුරුවෝ ද දීර්ඝ ජාතික සර්පයෝ ද ස්වල්ප වෙති. ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් මේ වනයෙහි අපට හිංසාවක් නැත.

3774. බොහෝ අවුරුදු ගණන් මේ අසපුවෙහි වසන්නා වූ මට හටගත් අමනෝඤ ආබාධයක් ගැන නො දනිමි.

3775. මහරජ, ඔබ ගේ මෙහි පැමිණීම යහපත් පැමිණීමකි. ඔබ ගේ පැමිණීම අයහපත් පැමිණීමක් නො වේ. මෙහි පැමිණි ඔබ අධිපති වෙහි ය. මෙහි යමක් ඔබ කැමැත්තෙහි නම් එය දන්වනු මැනවි.

3776. මහරජ, මී මෙන් මිහිරි රසැති රන්වන් තිඹිරි ය, මොර ය, එරමිණියා ය යන කුඩා එලවර්ග වෙති. එයින් හොඳ හොඳ ගෙඩි අනුභව කරව.

3777. අනවතස්ත විලෙන් ගෙනෙන ලද මේ සිසිල් පැන් ද තිබේ. මහරජ, කැමැත්තෙහි නම් එයින් පානය කරනු මැනවි.

3778. තාපසයන් වහන්ස, අපට යමක් දෙන ලද නම් එය අප විසින් පිළිගන්නා ලදී. අප සියලු දෙනාට ම නුඹ වහන්සේ විසින් ආගන්තුක සත්කාර කරන ලදී. නඤ්ඤ පණ්ඩිත තෙමේ යමක් කියා නම් ඔහු ගේ කීම ද අසනු මැනවි.

- 3779. අජ්ඣාචරමහා නන්දස්ස හොතො සන්තීකමාගතා,
සුඤ්ඤාමෙ හවං වචනං නන්දස්ස පරිසාය ව.
- 3780. පරොසතං ජානපද මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ව ඛන්ධා සඛෙඛ අභිජානා යසසස්සො
හවස්සා රාජා මනොපො අනුමස්සන්තො මෙ වචො.
- 3781. යෙ වසන්තී සමීනාරො යසබානි ඉධ අත්තමෙ,
අරස්සෙඤ්ඤා භුතභව්‍යානි සුඤ්ඤාමෙ වචනං මම.
- 3782. නලො කඤ්ඤා භුතානං ඉසිං වකඛාමී සුඛිතං,
සො ත්‍යාගං දකඛිණො¹ බාහු තච කොසිය සමමනො.
- 3783. පිතරං මෙ ජමනත්තස්සා භතතූකාමස්ස මෙ සනො,
වීර පුඤ්ඤමීදං ධානං මා මං කොසිය වාරය.
- 3784. සබ්බිහෙතං උපඤ්ඤාතං මමෙතං උපනිසස්ස,
උච්චානපාරිචරියාය දීඝරතතං තයා කතං
මානාපිතුසු පුඤ්ඤානි මම ලොකදදො හව.
- 3785. තථෙච සන්ති මනුජා ධම්මෙ ධම්මපදං විදු,²
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස යථා ජානාසී කිං ඉසෙ.
- 3786. උච්චානපාරිචරියාය මානාපිතු සුඛාවහං,
තං මං පුඤ්ඤාභිචාරෙති අරියමග්ගාවරො නරො.
- 3787. සුඤ්ඤාමෙ හොතොතා වචනං භාතු³ රජ්ජාචරා මම,
කුලචංසං මහාරාජ පොරාණං පරිභාපයං
අධම්මචාරී⁴ යො ජෙට්ඨො නිරයං සො උපපජ්ජති.

- 1. දකඛිණං - මජ්ඣ.
- 2. විදු - මජ්ඣ.
- 3. භාත - වි. මජ්ඣ.
- 4. අධම්මචාරී ජෙට්ඨසු - මජ්ඣ., සා. අධචාරී ජෙට්ඨො - වි.

3779. අපි නඤ්ඤපණ්ඩිතයාගේ ඉල්ලීම නිසා පින්වතුන් වහන්සේ වෙත ආමාන. පින්වත් සෞභෞත පණ්ඩිත තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා, නඤ්ඤ පණ්ඩිතයාගේ ද පිරිසගේ ද වචනය අසාවා.

3780. ශතාධික ජනපද වැසියෝ ද ශතාධික බ්‍රාහ්මණ මහාසාල කුලීනයෝ ද උසස් උත්පත්ති ඇති යස පිරිවරින් යුත් මේ සියලු රජවරු ද මනෝජ රජ නම් වූ පින්වත් තෙමේ ද මාගේ වචනය අනුදනින් වා.

3781. මේ ආශ්‍රමයෙහි රැස් වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් වෙද්ද, වෘද්ධභාවයට පත් වූ හෙයින් භූත නම් වූ ද තරුණ හෙයින් භව්‍ය නම් වූ ද යම් දෙව් කෙනෙක් වෙද්ද, ඒ සියල්ලෝ ම මාගේ වචනය අසන් වා.

3782. දෙවියන්ට නමස්කාර කොට යහපත් වුන ඇති සෞභෞත සෘෂිවරයන්හට මෙය කියමි. කොසිය ගොත්‍රික සෘෂිවරය, ඒ මෙ දකුණු අත යයි සම්මත ඔබගේ සහෝදරයා වෙමි.

3783. මාගේ පියා ද මව ද පොෂණය කරන්නට කැමැත්තා වූ මට කමාකළ මැනවි. වීරයන් වහන්ස, මාපියනට උවටැන් කිරීම නිසා අත්වන පින් ස්වර්ගලොකොත්පත්තියට හේතු වන්නකි. කොසිය ගොත්‍රිකය, මා ඒ පිනෙන් නො වළක්වනු මැනවි.

3784. මේ මවු පිය උපස්ථානය වනාහි සත්පුරුෂයන් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දකි. මෙය කිරීමට මට ඉඩ හරුව. ඔබ විසින් දිගුකලක් දක හුනස්නෙන් නැගිටීම ය, කුදු මහත් වතාවත් කිරීම ය යන වශයෙන් උපස්ථාන කරන ලදී. මෙ ද මවු පියන් කෙරෙහි උවටැන් කොට පින් සිදු කර ගනු කැමැත්තෙමි. එයට ඉඩහැර ඔබ මට ස්වර්ගලොකය සාධා දෙන්නෙක් වව.

3785. සෘෂිවරය, නුඹ වහන්සේ මෙන් ම දන්නා වූ වෙනත් මිනිස්සු මෙහි ඇත. ඔවුහු නොයෙක් ආකාර ඇති ධර්මයෙහි වෘද්ධාපවායනයට අයත් වන මවු පිය උපස්ථානය ස්වර්ගලොකයට මාර්ගය බව කියති.

3786. මවු පියන්ට කාශික වෙතසික සුව ගෙනදෙන්නා වූ දක හුනස්නෙන් නැගිටීම ය, කුදු මහත් වතාවත් කිරීම ය යන මෙයින් උපස්ථාන කිරීමට ඉඩ නො දී යමෙක් මා වළකන්නේ නම් ඒ මිනිසා දායාර්මය වළකන්නෙකි යි නඤ්ඤ පණ්ඩිතයා කීවේ ය.

3787. මාගේ සහෝදරයාගේ පිරිසට අයත් ව ආවා වූ මේ සියලු පින්වත්හු මාගේ වචනය අසන්වා. මහරජ, පැරැණි වූ කුලවංශය පිරිහෙළමින් අධර්මයෙහි හැසිරෙන්නා වූ යම් වැඩිමහල්ලෙක් වෙයි ද, හෙතෙම නිරයෙහි උපදී.

3788. යෙ ව ධම්මසස කුසලා පොරාණසස දිසමැති,
චාරිතෙනන ව සමපන්නා න තෙ ගවජනති දුග්ගතිං.

3789. මාතාපිතා ව භාතා ව භගීනී ඤාතිබන්ධවා,
සබ්බෙ ජෙට්ඨසස තෙ භාරා එවං ජානාති භාරත.¹

3790. ආදිඨිකා ගරුං භාරං නාවිකො විය උසස්සහෙ,
ධම්මඤ්ච නප්පමජ්ජාමි² ජෙට්ඨොවසම් රථෙසහ.

3791. අධිගතමහා³ තමෙ ඤාණං ජාලංව ජාතවෙදතො,⁴
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.

3792. යථා උදයමාදිවෙචා වාසුදෙවො පහඬාකරො,
පාණිනං පවිදංසෙති රුපං කල්‍යාණපාපකං
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.

3793. එවං මෙ යාවමානසස්ස අඤ්ජලිං නාවබ්බජ්ජන්ථ,
තච බ්බවරො⁵ හෙසස්ස වුට්ඨිතො පරිවාරකො.⁶

3794. අඬා නඤ්ඤ පජානාසි සද්ධම්මං සබ්බා දෙසිතං,
අරියො අරියසමාවාරො බාළහං කිං මම රුවචසි.

3795. භවතං වදම් භොතිඤ්ච සුඤ්ඤාථ වචනං මම,
නායං භාරො භාරමනො අහු මයහං කුද්වනං.

---

1. භාරධ - මජ්ඣං,
2. පමජ්ජාමි න - මජ්ඣං,
3. අධිගමා - මජ්ඣං, අධිගමනා - ස්‍යා,
4. ජාතවෙදසො - මජ්ඣං,
5. නවුපට්ඨවරො - මජ්ඣං, තචපට්ඨවරො - ස්‍යා,
6. පරිවාරකො - මජ්ඣං,

3788. මහරජ, වෘද්ධාපවායන සංඛ්‍යාත ප්‍රවේණි ධර්මයට දක්ෂ වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද, වාරිත්‍ර ශීලයෙන් ද යුක්ත වූ ඔව්හු දුගතියට නො යත්.

3789. රාජ්‍යභාරය උසුලන්නා වූ මහරජ, මාපියෝ ද සහෝ-දරයෝ ද සහෝදරියෝ ද කැනී බන්ධුහු ද යන සියල්ලෝ ම වැඩි-මහල්ලාභට භාර වෙතී යි දැනැගනුව.

3790. රටේශ්වරය, මහත් වූ බරක් ගත් නැවියෙක් අභිමතස්ථා-නය කරා නිරූපදාත ව නැව ගෙනයාමට යම් සේ උත්සාහ කෙරේ ද එ මෙන් ම මම ජ්‍යෙෂ්ඨාපවායන ධර්මයෙහි අප්‍රමාද වෙමි. මම මුළු ලෝ වැස්සාට ම ජ්‍යෙෂ්ඨ ද ටෙමි. එ බැවින් මම ම නන්ද සමඟ මාපියන් උවටැන්හි යෙදීමට සුදුසු වෙමි. (කියා සෞඤ්ජන පණ්ඩිත තෙමේ කියේ ය.)

3791. වැසි තිබුණු ජෛට්ඨාපවායන ධර්මයෙහි දැනුම ලැබෙන පරිදි අපට කොසිය ගොත්‍රික තාපස තෙම ධර්මය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. කඳු මුදුන්හි දැල් වූ ගින්නෙකින් භාත්පස රූපයන් බැබැලී පෙනෙන්නාක් මෙනි.

3792. ප්‍රභාව උපදවමින් පෘථිවිය බබුළුවන්නා වූ සුයඹ් තෙම උදවෙමින් යහපත් වූත් අයහපත් වූත් රූපයන් සඤ්චයනට යම් සේ ප්‍රකාශ කෙරෙයි ද, එ මෙන් ම කොසිය ගොත්‍රික තාපස තෙමේ අපට ධර්මය ප්‍රකාශ කෙළේ යයි රජ තෙම කී ය.

3793. මෙ සේ කමාව ඉල්ලන්නා වූ මාගේ ඇදිලිබැඳීම ඔබ නො පිළිගන්නහු නම් ඔබ ම මාපියන් උවටැන් කරව. මම ඔබ හා එක් ව හැසිරෙන්නෙමි. වතාවත් කරන්නෙක් වන්නෙමි. දිවා රූ දෙක්හි අනලස් ව ක්‍රියා කරන්නෙමි යි නන්ද පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

3794. නන්දය, සත්පුරුෂයන් විසින් දෙශනා කරන ලද සද්ධර්මය නුඹ එකාන්තයෙන් දන්නෙහිය. යහපත්වූ යහපත් හැසිරීම ඇත්තෙක්වූ නුඹ මට අභිශාසිත් ප්‍රියය.

3795. පින්වත් පියාණන්ටත් පින්වත් මෑණියන්ටත් මෙ කරුණ කියමි. මගේ වචනය අසනු මැනවි මේ මවු පිය උපස්ථානය මට කිසි විටෙකත් ස්වල්පමාත්‍රවූ ද බරෙක් නොවේ ම ය.

3796. තං මං උපට්ඨිතං සනතං මාතාපිතු සුඛාවහං,
නානු අජ්ඣාචරං කඤ්ඤා උපට්ඨානාය යාවති.
3797. යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන සනතානං බ්‍රහ්මචාරිනං,
නානු වො චරථ එකො කං නානු උපතිට්ඨතු.
3798. තයා නාත අනුඤ්ඤාතා සොණ තං නිසසිතා මයං,
උපසාධිතුං¹ උභෙ නානු මුඤ්ඤි බ්‍රහ්මචාරිනං.
3799. අසසඤ්ඤාව තරුණං පවාළං මාචතෙරිනං,
චිරසසං නානු දිසවාන හදයං මෙ පවෙධති.
3800. යද සුඤ්ඤාපි සුපිනෙ² නානු පසසාමී ආගතං,
උදග්ගා සුමනා හොමී නානු නො ආගතො අයං.
3801. යද ච පටිබුජ්ඣති කා නානු පසසාමී නාගතං,
භීයො³ ආචිසති සොකො දෙමනස්සඤ්ඤාපකං.
3802. සාභං අජ්ඡ චිරසසච්ඡි නානු පසසාමී ආගතං,
හතතු ච මඤ්ඤාපි පියො නානු නො පාචිසී සරං.
3803. පිතු ච⁴ නානු සුපිසො⁵ යං නානු නාපවසෙ සරං,⁶
උභතු නාත නානු තං මං නානු උපතිට්ඨතු.
3804. අනුකම්පිකා⁷ පතිට්ඨා ච පුබ්බෙ රසදදී ච නො,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස මාතා තං චරතෙ ඉසෙ.
3805. පුබ්බෙ රසදදී ගොතති මාතා පුඤ්ඤාපසකතිතා,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස මාතා තං චරතෙ ඉසෙ.
3806. ආකකම්මානා පුඤ්ඤාපසකතිතා දෙවතාය නාමස්සති,
නකකතනාති ච පුච්ඡති උතුසංචච්ඡරාති ච.
3807. තස්සා උතුසිනාතාය හොති ගඤ්ඤාපසකමො,⁸
තෙන දෙහළිති හොති සුභද තෙන වුව්චිති.

1. උපසාධං - මජ්ඣං, සයා.
2. සුපිනෙන - මජ්ඣං, සයා.
3. භීයො - මජ්ඣං,
4. පිතු - පී, මජ්ඣං.
5. සුපිසො - මජ්ඣං.
6. සරං - මජ්ඣං, සයා.
7. අනුකම්පකා - මජ්ඣං, සයා.
8. වොකකමො - පී, මජ්ඣං.

3796. මාපියන්හට සුව ගෙනදෙන පරිදි උපස්ථාන කළාවූ ඒ මා, නන්ද තෙම පැරැක්ක කොට උපස්ථානය කිරීම ඉල්ලයි.

3797. ශාන්ත වූ බ්‍රහ්මචාරී වූ තමුන්තාන්සේලා දෙදෙන අතුරෙන් යමෙක් කැමැති වේ ද, ඔහුගේ කැමැත්තෙන් නන්ද තෙමේ කවරකුට උපස්ථාන කෙරේදැයි නියම කරගනු මැනැවි යි සෞභ පණ්ඩිත තෙම කීය.

3798. පුත්‍ර වූ සෞභය, අපි තොප ඇසුරුකළෝ වෙමු. තොප විසින් අනුදායා ලද මම බ්‍රහ්මචාරීවූ නන්දයා මස්තකයෙහි සිඹින්නට ලබන්නෙමි යි මව කීවා ය.

3799. පවනින් කම්පිත වූ ඇසතු දල්ලක් මෙන් බොහෝ කලකින් නන්දයා දැක මගේ හෘදය කම්පා වෙයි.

3800. යම් කලෙක නිද්‍රාපගත වූ මම ආවා වූ නන්දයා සිහිනෙන් දකිමි ද, එකල්හි ඔදවැඩිගිය සතුටු සිත් ඇත්තියක් වෙමි ද, අපගේ ඒ මේ නන්ද තෙම මෙහි ආයේ ය.

3801. යම් කලෙක්හි පිබිද ආවා වූ නන්දයා නො ම දක්නෙමි ද එවිට බොහෝ සෙයින් ශොකය හටගනී. මහත් වූ දෙමනසට ද පැමිණෙමි.

3802. ඒ මම අද බොහෝ කාලයකින් පැමිණියා වූ ද නන්දයා දකිමි. මගේ ස්වාමියාහට ද මට ද ප්‍රිය වූ අපගේ නන්දයා ගෙට පිවිසේවා.

3803. යම් හෙයෙකින් නන්දයා පියාට ද ඉතා ප්‍රියයෙක් වේ ද එහෙයින් නන්ද තෙමේ ගෙදරින් පිට නො වෙසේවා, පුත්‍ර සෞභය, නන්දයා යමක් කැමතිවේ නම් එය ලබාවා. නුඹ පියාට උපස්ථාන කරව. නන්ද තෙමේ මට උපස්ථාන කෙරේවා.

3804. නන්ද සෘෂිවරය, පළමුකොට ම පිහිටවූ ද මොලොක් සිත් ඇත්තා වූ ද ලේ කිරි කොට දුන්නා වූ ද අපගේ මව් තොමෝ නුඹ කැමැති වෙයි. ඒ මවට උපස්ථාන කිරීම ස්වර්ගලොකයට මාර්ගය වෙයි.

3805. පෙර කිරි දුන්නාවූ ද මව් තොමෝ පින් රැස්කර දෙන්නී වෙයි. ඒ මවට උපස්ථාන කිරීම ස්වර්ගලොකයට මාර්ගය වන්නේය. නන්ද සෘෂිවරය, ඒ මව නුඹ කැමතිවන්නී ය.

3806. පුත්‍ර එලය බලාපොරොත්තු වන්නාවූ මව් තොමෝ දෙවියන් වදියි. නැකැන්ද සෘතු හා අවුරුදු ද විවාරයි.

3807. ඔසප් ව ස්නානය කළා වූ ඇයට දරු ගැප් පිහිටීම වෙයි. ඒ ගැබින් ඕ තොමෝ දෙළදුක් ඇත්තී වෙයි. එවිට සෙනෙහස උපදී. එහෙයින් මවුතොමෝ සුභදයයි කියනු ලැබේ.

318 ජාත්‍යන්තර-සන්නිවේදන

3808. සංවිච්චාරණ වා උග්‍රතා වා පරිහරිතා විජායති,
තෙන සා ජනායතනීති ජනෙතති තෙන වුවවති.
3809. උනකනිතරන ගීතෙන අඛණ්ඩාපුරණෙන ව,
රොදනතා පුතනා තොසෙති¹ තොසෙනති තෙන වුවවති.
3810. තතො වාතාතපෙ සොරෙ මමං² කකා උදිකකති,
දුරකං අපජානනං³ පොසෙතති තෙන වුවවති.
3811. යඤ්චි මාතු ධනං හොති යඤ්චි හොති පිතුඛනං,
උභයමෙචකසස ගොපෙනි අපි පුතනසස තො සියා
ඵවං පුතන අභුං පුතන ඉති මාතා විහඤ්ඤති.
3812. පමතනං පරදරෙසු නිසීඵෙ⁴ පතනොයොඛනෙන,
සායං පුතනං අනායනං ඉති මාතා විහඤ්ඤති.
3813. ඵවං කිච්ඡා හතො පොසො මාතු අපරිවාරකො,
මාතරී මිච්ඡා වරිතාන නිරයං සො උපපජ්ජති.
3814. ඵවං කිච්ඡා හතො පොසො පිතු අපරිවාරකො,⁵
පිතරී මිච්ඡා වරිතාන නිරයං සො උපපජ්ජති.
3815. ධනාපි⁶ ධනකාමානං නසසති ඉති මෙ සුතං.
මාතරං අපරිවරිතාන කිච්ඡං වා සො නිගච්ඡති.
3816. ධනාපි ධනකාමානං නසසති ඉති මෙ සුතං,
පිතරං අපරිවරිතාන කිච්ඡං වා සො නිගච්ඡති.
3817. ආනන්දෙ ව පමාදෙ ව සද්ද හසිතකීලිතං,
මාතරං පරිවරිතාන ලබ්භාමෙතං⁷ විජානතො.

1. තොසෙනති - චි. මජ්ඣං.
2. මමං - මජ්ඣං. මමී - චි.
3. අපජානනං - චි. මජ්ඣං.
4. නිසීඵෙ - මජ්ඣං. නිසීඵෙ - සා.
5. අපරිවාරිකො - මජ්ඣං.
6. ධනං - මජ්ඣං. සා.
7. ලබ්භාමෙතං - මජ්ඣං. සා.

3808. අච්චුරුද්දක් හෝ ඊට අඩු කාලයක් හෝ ගැබ පරි-
හරණය කොට දරුවා වදයි. එහෙයින් ඔ තොමෝ දරුවන්
වදනුයි “ ජනෙක්කි ” යි කියනු ලැබේ.

3809. තන කිරි දීමෙන් ද ගී කියා නැළවීමෙන් ද ශරීරාංශයට
හොවාගෙන සුබස්පර්ශය ඇතිකිරීමෙන් ද අධන පුත්‍රයා තුටු කරයි.
එහෙයින් මව “ තොසෙනතී ” යි කියනු ලැබේ.

3810. නැවත දරුණු වූ අවි සුළං ඇති කල්හි මමායනය
කොට නොදන්නා වූ දරුවා බලයි. එහෙයින් “ පොසෙනතී ” යි කියනු
ලැබේ.

3811. මවගේ යම් ධනයක් වෙයි ද පියාගේ යම් ධනයකුත්
වේ ද ඒ දෙයාකාරවූ ම ධනය අපගේ පුත්‍රයාට මේ ධනය වන්නේ
යයි මේ පුත්‍රයා සඳහා ආරක්‍ෂාකොට තබයි. පුත්‍රය මෙසේ
පිළිගනුව, මෙසේ ක්‍රියා කරව, යනාදීන් කියමින් මව වෙහෙස
වන්නීය.

3812. පුතු යොවුන් වියට පත් කල්හි පරදරාවන් කෙරෙහි
ඇලුම්කොට ගෙදර නො එන්නාවූ පුත්‍රයා බලමින් වෙහෙස වෙයි.

3813. මෙසේ දුකසේ පොෂණය කරනලද පුරුෂයෙක් මවට
උපස්ථාන නොකෙරේද, මව කෙරෙහි උපස්ථාන නොකිරීම් සංඛ්‍යාත
මිථ්‍යාවයඝියෙහි හැසිර හෙතෙමේ නිරයේ උපදී.

3814. මෙසේ දුකසේ පොෂණය කරනලද පුරුෂයෙක් පියාට
උපස්ථාන නො කෙරේද, පියා කෙරෙහි උපස්ථාන නො කිරීම්
සංඛ්‍යාත මිථ්‍යාවයඝියෙහි හැසිර, හෙතෙමේ නිරයෙහි උපදී.

3815. මවට උපස්ථාන නොකොට ධන කැමැත්තවුන්හට,
ලැබී තිබෙන ධනය පවා විනාශ වෙයි, හෙතෙමේ දුකට හෝ
පැමිණෙයි කියා ද මා විසින් අසන ලදී.

3816. පියාට උපස්ථාන නොකොට ධන කැමැත්තවුන්හට
ලැබී තිබෙන ධනය පවා වැනසේය යි ද හෙතෙමේ දුකට හෝ
පැමිණෙයි ද මා විසින් අසන ලදී.

3817. සතුට ද ප්‍රමෝදය ද හැමකල්හි සිනාව හා ක්‍රීඩාව ද
මවට උපස්ථාන කොට නුවණැත්තාහට ලැබිය හැකිය.

- 3818. ආනන්දෙ ච පමොදෙ ච සද් භසිතකීළීතං,
පිතරං පරිචරිකාන ලබ්භමෙතං විජානතො.
- 3819. දනස්සච පියවාචා ච අක්ඛවරියා ච යා ඉධ,
සමානත්තතා ච ධම්මෙසු තස් තස් යථාරහං.
- 3820. එතෙ ඛො සඛගභා ලොකෙ රථසසාණිව යායතො,
එතෙ ච සඛගභා නාසස්සු න මානා පුත්තකාරණා
ලභෙථ මානං පූජං වා පිතා වා පුත්තකාරණා.
- 3821. යයමා ච සඛගභා¹ එතෙ සමචෙක්ඛග්ගි පණ්ඩිතො,
තසමා මහත්තං පප්පොනති පාසංසා² ච භවතති තෙ.
- 3822. බුභමාති මාතාපිතරො පුබ්බාවරියාති චූච්චරෙ,
ආභුනෙය්‍යා ච පුත්තානං පජාය අනුකම්පකා.
- 3823. තසමා හි තෙ නමසෙසය්‍ය සක්කරෙය්‍යාථ³ පණ්ඩිතො,
අනෙත්ත අථො පානෙන චකේත සයනෙන ච
උජ්ජාදනෙන නභාපනෙන පාදනං ධොවනෙන ච.
- 3824. තාය නං පාරිචරියාය මාතාපිතුසු පණ්ඩිතා,⁴
ඉධෙච⁵ නං පසංසනති පෙච්ච සග්ගෙ පමොදනීති.

2. සොණනන්දජාතකං.

සත්තනීතිපාතො නිට්ඨිතො.

තසස්සුඤ්ඤානං:

අථ සත්තනිමමහි නිපාතවරෙ
 ස භවං තු කුසාවති රාජවරො,
 අථ සොණනන්දවරො ච පුත්ත
 අභිවාසිත සත්තනිමමහි සුතෙති.

---

1. සඛගභෙ - මජ්ඣං.
 2. පසංසා - චි. මජ්ඣං.
 3. සක්කරෙය්‍යාච - මජ්ඣං.
 4. පණ්ඩිතො - මජ්ඣං.
 5. ඉධචෙච - චි.

3818. සතුට ද ප්‍රමෝදය ද හැමකල්හි සිනාව හා ක්‍රීඩාව ද පියාට උපස්ථාන කොට නුවණැත්තාට ලැබිය හැකිය.

3819. මේ ලොකයෙහි දනය ද ප්‍රියවචනය ද වැඩ සිදුකරදීම ද ජෙට්ඨාපවායන ධර්මයන් පුරමින් පිරිස් මැදදීත්, රහසිගතවත් හැමතන්හිදී ම වැදීමාදී ක්‍රියා සමච්ඡි කිරීමයයි කියනු ලබන සමානාත්මතාවත් වේද,

3820. ලෙව්හි මේ සංග්‍රහයෝ වනාහි යන්තාවු රියට කඩ ඇණය මෙන් වෙති. ඉදින් මේ සංග්‍රහයෝ නොවන්තාවු නම් පුත්‍රයකු වීම පමණින් මව බුහුමනක් හෝ පුජාවක් හෝ නොලබන්නීය. පුත්‍රයකු වීම පමණින් පියා ද බුහුමනක් හෝ පුජාවක් හෝ නොලබන්නේ ය.

3821. යම් හෙයකින් නුවණැත්තෝ මේ සංග්‍රහයන් මනා කොට දනිද්ද, එහෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨබවට පැමිණෙති. ඔව්හු ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ ද වෙති.

3822. පුත්‍ර ප්‍රජාවට අනුකම්පා කරන්නාවු මවුපියෝ වනාහි බ්‍රහ්මසමයහ, පූර්වාචාර්යහ, ආභුනොයාහ යි කියනු ලැබෙත්.

3823. එහෙයින් නුවණැත්තෝ ඔවුන් වදින්නේය. නැවත ආහාර දීමෙන් ද පානවර්ග දීමෙන් ද වස්ත්‍ර දීමෙන් ද සයනාසන දීමෙන් ද ඇඟ ඉලීමෙන් ද නැවීමෙන් ද පා සේදීමෙන් ද සත්කාර කරන්නේ ය.

3824. මාපියන් කෙරෙහි ඒ උපස්ථාන කිරීම නිසා නුවණැත්තෝ මෙලොවදීම ඔහුට පසසත්. පරලෙව්හිදී හෙතෙමේ ස්වර්ග ලොකයෙහි ඉපිද සතුටුවේය යි සෞභ්‍ය පණ්ඩිත තෙම ධර්ම දෙශනා කෙළේ ය.

සෞභ්‍යනැඳු ජාතක යි.

සතති නිපාතය නිමිසේ ය.

එහි උද්දනය:

සතති නිපාතයෙහි කුසජාතක යැ සෞභ්‍යනැඳු ජාතකයැයි ජාතක දෙකකි.

අසිතිනිපාතෝ

1. චූලභංසජාතකං

- 3825. සුමුඛ අනුපච්ඡන්තා පක්ඛාමනනි විහබගමා,
ගව්ඡ තුවමපි මා කඛබ් නත්ථි ඛද්දො¹ සභායතා.
- 3826. ගවෙඡවාහං න වා ගවෙඡ න තෙන අමරො සියං,
සුඛිතං තං උපාසිකා දුකඛිතං තං කථං ඡහෙ.
- 3827. මරණං වා තයා සද්ධිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙයොගා යඤ්ඤො ජීවෙ තයා විනා.*
- 3828. නෙස ධම්මො මහාරාජ යං තං ඵවං ගතං² ඡහෙ,
යා ගති තුඤ්ඤා සා මඤ්ඤා රුච්චතෙ විහගාධිප.³
- 3829. කා නු පාසෙන ඛද්ධසස⁴ ගති අඤ්ඤා මහානසා,
සා කථං චෙතයානසස මුත්තසස තව රුච්චති.
- 3830. කං වා කං පසසසෙ අකං මම තුඤ්ඤාච පකඛිම,
කුඤ්ඤිතං වාචසිට්ඨානං උභිතතං ජීවිතසඛයෙ.
- 3831. යං නු කඤ්ඤිතදෙපිච්ඡ⁵ අනෙධන තමසා ගතං,
තාදියෙ සඤ්ඤිඡං පාණං කමත්ථමභිඡොතයෙ.
- 3832. කථනනු පතනං සෙට්ඨ ධම්මෙ අකං න බුඡ්ඤ්ඤිසෙ,
ධම්මො අපචිතො සනොගා අකං දසෙසති පාණිතං.
- 3833. සොහං ධම්මං අචෙකඛිනොගා ධම්මො චකං සමුට්ඨිතං,
භතතිඤ්ඤා තඨි සමපසසං නාවකඛිනාමි ජීවිතං.
- 3834. අද්ධා ඵසො සතං ධම්මො යො මිතො මිතොමාපදෙ,
නචචඡෙ ජීවිතසසාපි හෙතු ධම්මං අනුසසරං.
- 3835. සවායං ධම්මො ච තෙ විඤ්ඤා භතති ච විදිතා මඨි,
කාමං කරසු මඤ්ඤතං ගවෙඡවානුමතො මයා.

---

1. නත්ථි ඛතෙධ - මඡසං.
 2. කතං - මඡසං.
 3. විහබාධිප - මඡසං.
 4. ඛතධසස - මඡසං.
 5. චෙපිඤ්ඤ - මඡසං.
 * අයං ගාථා පාදෙ මරමමපොක්කෙසු න දියසති,

අසිති නිපානය

1. වූලභංස ඡාතකය

3825. සුමුඛය, ස්නෙහවශයෙන් නො බලන්නා වූ හංසයෝ බැහැර යෙති. තෝ ද යව, බලාපොරොත්තු නො වව. පාසයෙහි බැඳුණු තැනැත්තා කෙරෙහි යහළු බවෙක් නැතැ යි හංසරාජ තෙම කීයේ ය.

3826. හංසරාජය, මම යන්නෙමි හෝ වේවා නො යන්නෙමි හෝ වේවා. එයින් නොමැරෙන්නෙක් නො වෙමි. සුවපත් වූ ඔබ ඇසුරු කොට දුකට පැමිණියා වූ ඔබ කෙසේ හැරදමා යන්නෙමි ද?

3827. මෙහි ඔබ සමග මරණය හෝ ඔබගෙන් වෙන් ව ජීවත්වීම හෝ වන්නේ ය. ඉදින් යම් ලෙසෙකින් ඔබගෙන් වෙන් ව ජීවත්වන්නේ නම් එයට වඩා මරණය උතුම්.

3828. මහරජ, මෙසේ විපතට පත් වූ ඔබ අත්හැරීම ය යන යමක් ඇද්ද එය සත්පුරුෂ ධර්මයෙක් නො වේ. පක්ෂිරාජය, ඔබට යම් දෙයක් වේ නම් එය මට ද රුවී ය.

3829. සුමුඛය, පාසයෙන් බැඳුණහුට මුළුතැන්ගෙය හැර අන් කවර ගතියෙක් ද? සිතියහැකි නුවණැත්තා වූ පාස වීරහිත තට එය කෙසේ නම් රුවී වේ ද?

3830. පියාපත් ඇති සුමුඛය, මාගේ ද නොපගේ ද යන දෙදෙනාගේ ජීවිත විනාශය ඇති කල්හි අප දෙදෙනාට හෝ සෙසු නැයන්ට හෝ කවර නම් යහපතක් හෝ දක්නෙහි ද?

3831. රත්වන් පියාපත් දෙක ඇති සුමුඛය, අන්ධයකු විසින් අඳුරෙහි කරනලද්දක් මෙන් ඔබ විසින් යම් ප්‍රාණත්‍යාගයෙක් කරන ලද්දේ ද, එහි ලා ඔබ කිනම් ප්‍රයෝජනයක් දක්නහු ද?

3832. පක්ෂිරාජය, කෙසේ නම් ධර්මයෙහි අර්ථය නො දන්නෙහි ද, ධර්මය තෙම පුදනලද්දේ ම සත්වයනට දියුණුව පෙන්වයි.

3833. ඒ මම ධර්මය ද ධර්මයෙන් සිදුවන යහපත ද දක්නෙමි. ඔබ කෙරෙහි භක්තිය දකිමින් ජීවිතය බලාපොරොත්තු නො වෙමි.

3834. යම් මිත්‍රයෙක් ධර්මය සිහිකරමින් ජීවිතය හෙතුකොට ගෙන ද විපතේ දී මිත්‍රයා නො හරි නම් එකාන්තයෙන් ම එය සත්පුරුෂ ධර්මයෙකි.

3835. ඒ මේ සත්පුරුෂධර්මය ද නුඹ විසින් පුරුදු කරන ලදී, මා කෙරෙහි භක්තිය ද ප්‍රකට කරනලදී. මළපුටුවෙහි බැඳුණු මට මේ වැද්දු කැමැත්තක් කෙරේවා, නුඹ මා විසින් අනුදන්නාලද්දේ යව.

- 3836. අපි කෙවං ගතෙ කාලෙ යං බද්ධං සුඤ්ඤාං මයා,
තයා තං බුද්ධසම්පන්න ආර්ය පරමසංවුත්තං.
- 3837. ඉච්චෙවං මනාසනානානං අරියානං අරියචුක්ඛිනං,
පච්චදීසස්ථ නෙසාදෙ ආතුරානමිවනතකො.
- 3838. තෙ සතතුං අභිසංවිසඛ දීසරතතං හිතා දිජා,
තුණ්හීමාසිස්ථ උභයො න ච සංකොඤ්ඤමාසනා.
- 3839. ධතරට්ඨෙ ච දිස්වාන සමුද්ධෙධනෙත තතො තතො,
අභිකකමථ වෙගෙන දුජ්ජසතතු ද්විජාධිපෙ.
- 3840. සො ච වෙගෙනභිකකමම ආසජ්ජ පරමෙ දිජෙ,
පච්චකමිස්ථ නෙසාදෙ බද්ධා ඉති විචිනායං.
- 3841. එකඤ්ඤ බද්ධමාසීනං අබද්ධඤ්ඤ පුනාපරං,
ආසජ්ජ බද්ධමාසීනං පෙක්ඛමානමදීනවං.
- 3842. තතො සො විමතො යෙව පණ්ඩරෙ අජ්ඣභාසථ,
පචද්ධකායෙ ආසීනෙ දිජ්ජසඤ්ඤගණාධිපෙ.
- 3843. යනත්ථ පාසෙන මහතා බද්ධො න කුරුතෙ දිසං,
අථ කසමා අබද්ධො කං බලී පකඛි න ගච්ඡසී.
- 3844. කීනත්ථ තායං දිජො හොති මුත්තො බද්ධං උපාසසී,
ඔභාය සකුණා යතඤ්ඤ කිං එකො අචභීයසී.
- 3845. රාජා මෙසො දිජාමිත්ත සඛා පාණසමො ච මෙ,
නෙව නං විජභික්ඛාමී යාව කාලස්ස පරියායං.
- 3846. කථං පනායං විහගො නාද්දසා පාසමොධිමිනං,
පදං හෙතං මහනානානං බොධුමරහනඤ්ඤ ආපදං.
- 3847. යදු පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛබ්බයෙ,
අථ ජාලඤ්ඤ පාසඤ්ඤ ආසාජ්ජපි න බුජ්ජකිති.
- 3848. අපි කෙවං මහාපඤ්ඤ පාසා බහුවිධා තතා,
ගුලුභමාසජ්ජ බජ්ජකිති අරෙවං ජීවිතකඛබ්බයෙ.

3836. තවද මෙසේ පාසයෙහි බැඳී කල්ගිය කල්හි ඝෛනිත් උදෙසා මා විසින් කිරීමට බැඳී පවත්නා යම් යුතුකමක් වේ ද, ඝෛනිත්වය එය තුළ විසින් පිරිමැසිය හැකි වන්නේ ය.

3837. ආයතී පැවතුම් ඇති උතුම් වූ භංගයන් දෙදෙනා මෙසේ කථා කරමින් සිටිය දී ම ගිලනුන්ට මාරයා මෙන් වැද්ද පෙනුණේ ය.

3838. බොහෝ කලක් හිතවත් වූ ඒ පක්ෂීන් දෙදෙනා සතුරු වැද්ද දැක නිශ්ශබ්ද වූහ. අසුනෙන් නො සෙල්වුණාහ.

3839. පක්ෂීන්ට සතුරු වූ වැඳි තෙම මරණ හඬින් ඒ මේ අත උඩට පනින භංගයන් දැක ඔවුන් වෙත වේගයෙන් ළංවිය.

3840. ඒ වැඳි තෙම වේගයෙන් පැමිණ ඒ උතුම් පක්ෂිරාජයන් වෙත එළඹ බැඳුණහු ය යි, සිතමින් කමපිත විය.

3841. මළපුඬුවෙහි බැඳී හුන්නා වූ එකකු ද නැවත නො බැඳී ආදීනව බලමින් බැඳුණහු සමීපයෙහි හුන් අනෙකකු ද දැක්කේ ය.

3842. එහෙයින් හෙතෙම හටගත් විමනි ඇත්තේ ම පක්ෂී සමූහයාට අධිපති වූ හොඳින් වැඩුණු සිරුරු ඇති එක්ව හුන්නා වූ ඒ ශ්වෙතභංගයන් දෙදෙනාට මෙසේ කී ය.

3843. මේතෙම යම් හෙයෙකින් මහත් වූ පුඬුවෙහි බැඳුණේ වේ ද එහෙයින් දිශාවකට පලායෑම නො කෙරෙයි. එහෙත් බලවත් පියාපත් ඇති නො බැඳුණු තෝ කුමක් නිසා නො යන්නෙහි ද යි ඇසී ය.

3844. ජිදුණා වූ තෝ බැඳුණා වූ මොහු සමීපයෙහි හිඳින්නෙහි ය. තට මේ පක්ෂියා කවරෙක් ද? අනික් පක්ෂීහු මොහු හැර යත්. තනි තුළ පමණක් කුමක් නිසා නො යන්නෙහි ද?

3845. පක්ෂීන්ගේ සතුරු වූ වැඳි පුත්‍රය, මෙතෙමේ මාගේ රජ ය. ප්‍රාණසම යහළුවා ය. මරණය පැමිණෙන තුරු මම මොහු අත් නො හරින්නෙමි.

3846. මේ පක්ෂිරාජ තෙම අටවනලද මළපුඬුව කෙසේ නම් නො දැක්කේ ද? උසස් බවට පත්වූවන් විසින් විපත්ති දැනීම නම් වූ කාරණය දැනගන්නට වටනේ ය.

3847. යම් කලෙකිනි පිරිහීමක් වේ ද, ජීවිත විනාශය පැමිණියා වූ ඒ කාලයෙහි පුරුෂ තෙමේ දැලට ද මළපුඬුවට ද ළංව සිටියත් නො දැනගනී.

3848. මහාප්‍රාඥය, යළි එක් කරුණක් ඇත. අටවනලද්ද වූ මළපුඬු බොහෝ වෙතී. එසේ ද වුවත් මෙසේ ජීවිත විනාශය පැමිණි කල්හි සැඟවුණු මළපුඬුවට පැමිණ බැඳෙත් යයි වැද්ද කියේ ය.

- 3849. අපිනායං තයා සඤ්ඤාං සමනාසංසං සුබ්බද්දයො,
අපි නො අනුමඤ්ඤාසි අපි නො ජීවිතං දදෙ.
- 3850. න වෙව මෙ කං බද්ධාසි නපි ඉච්ඡාමි නෙ වධං,
කාමං බ්‍යුමිතො ගතො ජීව කං අනිසො වීරං.
- 3851. න වාහමෙතං¹ ඉච්ඡාමි අඤ්ඤාත්‍රෙතස්ස ජීවිතා,
යවෙ එකෙන තුට්ඨාසි මුඤ්ඤානං මඤ්ඤා භක්ඛය.
- 3852. ආරොහපරිණාමෙන තුලාසමා වයසා උභො,
න තෙ ලාභෙන ජීනත්ථි² එතෙන නිමිතා තුවං.
- 3853. කදිඛ්ඛ සමවෙකඛසු භොතු ගීඤ්ඤා තවාසමසු,
මං පුබ්බෙ බන්ධි පාසෙන සච්ඡා මුඤ්ඤා දිජාධිපං.
- 3854. තාවදෙව ව නෙ ලාභො කතස්ස යාවනාය ව,
මිත්ති ව ධනරට්ඨති යාවජීවාය තෙ සියා.
- 3855. පස්සන්තු නො මහාසඛතා තයා මුත්තං ඉතො ගතං,
මිත්තාමච්චා ව භාතා ව පුත්තදරා ව බන්ධවා.
- 3856. න ව තෙ තාදිසා මිත්තා බහුතනං³ ඉධ විජ්ජති,
යථා කං ධනරට්ඨස්ස පාණසාධාරණො සබා.
- 3857. සො තෙ සභායං මුඤ්ඤාමි භොතු රාජා තවානුගො,
කාමං බ්‍යුමිතො ගතො කුඤ්ඤාමච්චෙක විරොචථ.
- 3858. සො පතීනො පමුත්තෙන භතතුනා භතතුගාරවො,
අජ්ඣඛාසථ වකකඛෙතා වාවං කණ්ණසුඛං භණං.
- 3859. එවං ලුඤ්ඤා නඤ්ඤා සහ සබ්බෙහි කුඤ්ඤා,
යථාභමජ්ජ නඤ්ඤා මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
- 3860. එහි තං අනුසික්ඛාමි යථා තුවච්ඡි ලච්ඡසෙ,
ලාභං යථායං⁴ ධනරට්ඨො පාපං කිඤ්ඤා න දඤ්ඤාති.
- 3861. බ්‍යුමිතෙන පුරං නොත්ථා⁵ රඤ්ඤා දුක්ඛෙහි නො උභො,
අබද්ධො පකතීභුතෙ කාපෙ උභයතො යිතෙ.

- 1. නෙවාහං - මජ්ඣ.
- 2. ජීවත්ථි - මජ්ඣ.
- 3. බහුතනං - මජ්ඣ.
- 4. තවාය - මජ්ඣ., සං.
- 5. ගතො - මජ්ඣ., සං.

3849. වැද්දුණෙකි, නුඹ සමග වූ මේ සම්භාෂණය සැපවූ විපාක ඇත්තක් වන්නේ නම් අපට යෑමට අවසර දෙන්නෙහි ය. අපගේ ජීවිතය ද දෙන්නෙහි යයි සුමුඛ තෙම කීයේ ය.

3850. නුඹ මා විසින් නො බඳනා ලද්දෙහි ය. නොපගේ වධය ද මම නො කැමැත්තෙමි. මෙයින් නික්ම කැමැති තැනකට වහා ගොස් බොහෝ කලක් නිරූපදාන ව ජීවත් වවයි වැද්ද කීයේ ය.

3851. මොහුගේ ජීවිතයෙන් වෙන් ව මම ජීවත්වීම නො කැමැත්තෙමි. ඉදින් නුඹ එකකුගෙන් තුටුවෙහි නම් මොහු මුදවා මා කව.

3852. අපි දෙදෙන උස මහනින් ද වයසින් ද සම වෙමු. මේ මාරුකිරීමෙන් නුඹට ලාභයෙන් අඩුවක් නැත්තේ ය.

3853. එහෙයින් සලකාබලව, අප කෙරෙහි නොපගේ ආසාවක් වේ නම් පළමු ව මා පාසයෙන් බඳුව. පසුව පක්ෂි රාජයා මුදලව.

3854. එපමණෙකින් ම නොපට ලාභය ද වන්නේ ය. මාගේ ඉල්ලීම ද කරන ලද්දේ වෙයි. හංසයන් සමග දිවි ඇති තාක් මෙමතිය ද තට වන්නේ ය යි සුමුඛ තෙම කී ය.

3855. පක්ෂිරාජය, (නොපගේ ඇවිටිල්ල නිසා මුදන ලද බැවින්) තා විසින් මුදනලද්ද වූ මෙනැතින් ගිය මේ පක්ෂියා චිත්‍රා-මාත්‍යයෝ ද ස්වාමීහු ද අඹු දරුවෝ ද නෑයෝ ද යන මහත් සමූහයා දකිත්වා.

3856. යම්සේ නුඹ ධාතරාජ්‍යට නම් පක්ෂි රාජයාහට ප්‍රාණය හා සම යහළුවා වෙහි ද, එබඳු යහළුවෝ බොහෝ දෙනකුන්ට නැත.

3857. ඒ ඔබගේ යහළුවා මුදුම්. ඒ පක්ෂිරාජ තෙම ඔබ අනුව යන්නෙක් වේවා. වහා ම මෙයින් ගොස් නෑ සමූහයා මැද රූපි පරිදි බබළව යි වැද්ද කී ය.

3858. මුදනලද ස්වාමියා කරණකොටගෙන ප්‍රමුදිත වූ ස්වාමි ගෞරවය ඇති ඒ සුමුඛ නම් හංස තෙම කතට සුව එළවන්නා වූ වචන කියමින් මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3859. මුදනලද හංසරාජයා දෑක මම අද යම්සේ සතුටු වෙමි ද, වැදි පුත්‍රය, ඔබ ද සියලු නෑයන් සමග එසේ ම තුටු වව.

3860. නුඹ යම්සේ ධනය ලබන්නෙහි ද, මේ හංසරාජ තෙමෙක් කිසියම් නපුරක් නො දක්නේ ද, එලෙස මම තට අනුශාසනා කරමි. මා සමග එව.

3861. නොබැඳි ප්‍රකෘති ස්වභාවයෙන් කඳ දෙකෙළවර සිටි අප දෙදෙන වහා අන්තඃපුරයට ගෙන ගොස් රජුට පෙන්වව.

3862. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හී රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3863. අසංසයං ඉමං දීපවා භංසරාජං නරාධිපො,
පතීනො සුමනො වීතො ඛහුං දසසති තෙ ධනං.
3864. තඤ්ඤ නං වචනං සුඤ්ඤා කමුඤ්ඤා¹ උපපාදධී,
ධීපමනෙතපුරං ගතවා රඤ්ඤා භංසෙ අදසසධී.
අබ්භෙධි පකතීභුතෙ කාපෙ උභයනො ධීතෙ.
3865. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හී රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3866. කථං පතීමෙ වීහගා² තච භක්ඛමාගතා,
කථං පුඤ්ඤ මහනතානං ඉසසරෙමිධමජ්ඣගා.
3867. විහිතා සතති මෙ පාසා පලලලෙසු ජනාධිප,
යං යදයනනං මඤ්ඤා දීජානං පාණරොධනං.
3868. තාදීසං පාසමාසජ්ජ භංසරාජා අබ්භකිථ,
නං අබ්භෙධා උපාසීනො මමායං අජ්ඣකාසථ.
3869. සුදුකකරං අනරියෙහි දහතෙ භාවමුක්ඛමං,
භක්ඛුරඤ්ඤ පරකකතො ධම්මෙ සුතො විහබ්ගමො.
3870. අඤ්ඤායං වජ්ඣාන ජීවිතං ජීවිතාරහො,
අනුඤ්ඤානො ආසීනො භක්ඛු යාවිඤ්ඤ ජීවිතං.
3871. තඤ්ඤ නං වචනං සුඤ්ඤා පසාදමහමජ්ඣගං,
තතො නං පාමුචීං පාසා අනුඤ්ඤාසීං සුබෙන ව.
3872. සො පතීනො පමුක්ඛෙන භක්ඛුතා භක්ඛුගාරවො,
අජ්ඣකාසථ වික්ඛබ්බො වාවං කණ්ණසුඛං භණං.

1. කමුඤ්ඤා - මජ්ඣ. සං. 2.

2. විහබ්ග - මජ්ඣ. සං. 2.

3862. මහරජ, මොහු වනාහි ධාතරාජට නම් වූ භංසයන්ගේ අධිපතීහු වෙති. මෙතෙමේ භංසයන්ගේ රජ ය. අනෙක් තැනැත්තා භංස සෙනාපති වෙයි.

3863. රජ තෙමේ මේ භංස රාජයා දක ප්‍රීතිමත් යහපත් සිතැත්තෙක් ව සතුටු වූයේ නිසැක ව ම නුඹට බොහෝ ධනය දෙන්නේ ය කියා සුමුඛ නම් භංසයා කීයේ ය.

3864. ඔහුගේ ඒ වචනය අසා වැදී තෙම කායකර්මයෙන් එය සම්පාදනය කෙළේ ය. නොබැඳී ප්‍රකෘති ස්වභාවයෙන් කද දෙකෙළවර සිටි භංසයන් දෙදෙන වහා අන්තඃපුරයට ගෙන ගොස් රජුට පෙන්වී ය.

3865. මහරජ, මොහු වනාහි ධතරටඨ නම් වූ භංසයන්ගේ අධිපතීහු වෙති. මෙතෙමේ භංසයන්ගේ රජ ය. අන්‍යයා භංස සෙනාපති ය.

3866. මේ පක්ෂීහු කෙසේ නම් තොපගේ අතට පත්වූහු ද? වැදී තෙම කෙසේ නම් මහත්ඛට්ට පත් මේ භංසයන්ගේ අයිතිකරුවා වී ද?

3867. මහරජ, පක්ෂීන්ගේ ජීවිත විනාශය සිදු කරන්නා වූ යම් යම් තැන් තිබේ නම් ඒ ඒ තැන්වල පිහිටි මඩ වගුරුවල මා විසින් මළ පුඩු යොදනලදී.

3868. භංසරාජ තෙම ළංවැ එබඳු මළ පුඩුවෙක බැලුණේ ය. නොබැඳුණු මේ සේනාපති භංස තෙමේ ඒ බැලුණු භංසයා සම්පයෙහි වූයේ මට මෙසේ කී ය.

3869. ස්වාමියාගේ යහපත පිණිස උත්සාහ කරන්නා වූ ධර්මයෙහි යෙදුණා වූ පක්ෂී තෙම අප වැනි අන්‍යායභීයන් විසින් නොකටහැකි වූ නමන්ගේ උතුම් අදහස ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3870. ජීවත්වීමට සුදුසු වූ මේ භංස තෙම තම දිවි හැරපියා ස්වාමියාගේ ගුණ වණමින් ළඟ හිඳගෙන ස්වාමියාගේ ජීවිතය මගෙන් ඉල්ලී ය.

3871. ඔහුගේ ඒ වචනය අසා මම ප්‍රසාදයට පැමිණියෙමි. එහෙයින් ඔහු මළපුඩුවෙන් මිදුවෙමි. ඥාතීන් සමග සුවසේ වසන්නට අනුදන්තෙමි.

3872. මුදනලද ස්වාමියා කරණකොටගෙන ප්‍රමුදිත වූ ස්වාමී ගෞරවය ඇති ඒ සුමුඛ නම් භංස තෙම කතට සුව එළවන වචන කියමින් මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3873. එවං ලුද්දක නදුස්සු සහ සබ්බෙහි කුන්ති,
 යථාහමජ්ජ නදුමි මුත්තං දිස්වා දිජාධිපං.
3874. එහි තං අනුඤ්ඤාමි යථා කමපි ලව්ඤ්ඤා,
 ලාභං යථායං ධනරට්ඨං පාපං කිංඤ්ඤි නදකකති.¹
3875. ඛිංසමනොපුරං ගන්තවා රක්ඛස්ස දුස්සෙහි නො උභො,
 අබ්බො පකතීභුතෙ කාජෙ උභයතො ධීතෙ.
3876. ධනරට්ඨං මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,
 අයං හි රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3877. අසංසයං ඉමං දිස්වා භංසරාජං නරාධිපො,
 පතීනො සුමනො වීතො බහුං දස්සති තෙ ධනං.
3878. එවමෙතස්ස චචනා ආනීතාමෙ උභො මයා,
 එධෙව හි ඉමෙ අස්සු උභො අනුමතා මයා.
3879. සොයං එවං ගතො පකති දිජො පරමධම්මිකො,
 මාදිසාස්ස හි ලුද්දස්ස ජනගෙයායාථ මද්දවං.
3880. උපායනං හි² තෙ දෙව නාඤ්ඤං පස්සාමි එදිසං,
 සබ්බසාකුණිකභාමෙ තං පස්ස මනුජාධිප.
3881. දිස්වා නිසින්නං රාජානං පීඨෙ සොචණ්ණඤ්ඤෙ සුභෙ,
 අජ්ඣාභාසථ චකකඛෙගා වාවං කණ්ණස්සුඛං භණං.
3882. කච්චිනු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
 කච්චි රට්ඨමීදං ජීතං ධම්මෙත මනුසිස්සති.³
3883. කුසලඤ්ඤෙව මෙ භංස අථො භංස අනාමයං,
 අථො රට්ඨමීදං ජීතං ධම්මෙත මනුසිස්සති.
3884. කච්චි භොතො අමචෙච්චු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
 කච්චිනනු තෙ තච්චෙච්චු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3885. අථොපි මෙ අමචෙච්චු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
 අථොපි තෙ මමචෙච්චු නාවකඛිතති ජීවිතං.

1. නදකකති - මජ්ඣං.
 2. ච - මජ්ඣං.
 3. මනුසාසති - මජ්ඣං, සා.

3873. මුද්දනලද හංසරාජයා දැක මම අද යම්සේ තුටු වෙමි ද, වැදිපුත්‍රය, ඔබ සියලු නැයන් සමග එසේ තුටු වව.

3874. නුඹ යම්සේ ධනය ලබන්නෙහි ද, මේ හංසරාජ තෙමේත් කිසියම් නපුරක් නොදක්නේ ද, එලෙස මම තට අනුශාසනා කරමි. මා සමග එව.

3875. නොබැඳි ප්‍රකෘති ස්වභාවයෙන් කද දෙකෙළවර සිටී අප දෙදෙන වහා අන්තඃපුරයට ගෙනගොස් රජුට පෙන්වව.

3876. මහරජ, මොහු වනාහි ධනරවය නම් වූ හංසයන්ගේ අධිපතිහු වෙති. මේ හංසයන්ගේ රජ ය. අනෙක් නැනැත්තා නම් හංස සෙනාපති ය.

3877. මහරජ තෙමේ මේ හංස රාජයා දැක ප්‍රීතිමත් යහපත් සිතැති ව සතුටු වූයේ නිසැක ව ම නුඹට බොහෝ ධනය දෙන්නේ ය. කියා මේ සුමුඛ හංසයා කියේ ය.

3878. මෙසේ මොහුගේ වචනයෙන් මේ දෙදෙන මා විසින් ගෙන එන ලද්දහු වෙති. මේ මානස නම් විලෙහිදී ම මොහු දෙදෙන විතුකුට පර්වතයට යනු පිණිස මා විසින් අනුදන්තා ලද්දහ.

3879. මෙසේ සතුරන් අතට පත් පරම ධාර්මික වූ ද්විප නම් වූ ඒ මේ පක්ෂී තෙම මා වැනි වැද්දකුගේ පවා මෛත්‍රිය පහළ කෙළේ ය.

3880. දේවයන් වහන්ස, මේ වනාහි ඔබ වහන්සේට ගෙනෙන ලද තුටුපඩුරෙකි. මුළු වැදිගමෙහි මෙබඳු අනෙක් පඩුරක් නො දැකිමි. නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ මහරජ එය බලනු මැනවි.

3881. හංසරාජ තෙම රන්මුවා යහපත් පුටුවෙහි හුන් ඒ සකුල නම් රජු දැක කනට සුව එළවන්නා වූ බස් බෙණෙමින් මෙසේත් කී ය.

3882. පින්වත් රජුට යහපත් ද? පින්වතාට ආරෝග්‍යය තිබේ ද? කිම, සමාද්ධ වූ මේ රට දැහැමින් අනුශාසනා කරන්නෙහි ද?

3883. හංස රාජය, මට යහපති. යළි මට ආරෝග්‍යය ද තිබේ. පවද, සමාද්ධ වූ මේ රට මා විසින් දැහැමින් අනුශාසනා කරනු ලැබේ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

3884. කිම, පින්වත්හුගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෛශයක් නැද්ද? කිම, ඔවුහු ඔබගේ යුද්ධාදි කායභීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියා කෙරෙද්ද?

3885. මාගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෛශයක් නැත. වැලි ඔවුහු මාගේ යුද්ධාදි කායභීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියා කෙරෙති.

3886. කච්චි තෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියහාණිනී,
පුත්තරූපයසුපෙතා තච ඡන්දවසානුගා.
3887. අලො මෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියහාණිනී,
පුත්තරූපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3888. හචං තු කච්චි නු මහාසතතුහස්සත්තඛගතො,
දුක්ඛමාපජජී විපුලං තස්සිං පයමමාපදෙ.
3889. කච්චියං¹ නාපතිත්තාන දණ්ණෙන සමපොයධි,
ඵවමෙතෙසං ජමමානං පාකතිකං හචිති තාවදෙ.
3890. ඛෙමමාසි මහාරාජ ඵවමාපදී² සංසති,
න වායං කිඤ්චිරසමාසු සතතුව සමපජජථ³.
3891. පච්චකමුසස් නෙසාදෙ පුඛෙඛච අජ්ඣකිභාසථ,
තදයං සුමුඛොයෙච පණ්ඩිතො පච්චභාසථ⁴.
3892. තස්ස තං චචනං සුඤ්ඤා පසාදමයමජ්ඣගා,
තතො මං පාමුචී පාසා අනුඤ්ඤාසී සුඛෙන ච,
3893. ඉදමුචි සුමුඛෙනෙච ඵතදස්සාය විනරීතං,
භොතො සකාසෙ ආගමනං ඵතස්ස ධනමිඤ්ජතා.
3894. සවාගතඤ්ඤාවීදං හචතං පතීතොචසම් දස්සනා,
ඵසො අපි ඛහං විතතං ලහතං යාවතිචජති.
3895. සන්තප්පධිත්තා නෙසාදං භොගෙහි මනුජාධිපො,
අජ්ඣකිභාසථ චකසඛගං⁵ වාවං කණ්ණසුඛං හණං.
3896. යං ඛලු ධම්මධර්මිනං⁶ වසො චතති කිඤ්චිනං,
සඤ්ඤාසීසිරියං⁷ හචතං පසාසථ⁸ යදිචජථ.
3897. දුතස්සං උපභොතතුං වා යඤ්චිසුද්දං උපකප්පති,
ඵතං දදුමී වො විතතං ඉසෙසරං විසසජාමී වො.
3898. යථා ච මහායං සුමුඛො අජ්ඣකිභාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
කාමසා බුද්ධිසමපනෙගා තං මහාසස පරමජජියං.

1. කච්චියතො - මජ්ඣ.
2. ඵවමාපදියාසති - ස්‍යා.
ඵවමාපදියාසති - මජ්ඣ.
3. මාපජජථ - මජ්ඣ.
4. අජ්ඣකිභාසථ - මජ්ඣ.

5. චකකඛෙගා - මජ්ඣ. ස්‍යා.
6. ධම්මධර්මිනං - මජ්ඣ. ස්‍යා.
7. සඤ්ඤාසිරියං - මජ්ඣ.
8. තං පසාසං - මජ්ඣ.

3886. කීම, ඔබගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තී ද? අවවාදකෂම ද? ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නී ද? දරු සම්පතින් හා රූපයෙන් ද යසසින් ද සමන්විත ද? ඔබගේ අදහස් අනුව පවතින්නී ද?

3887. මාගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තිය. අවවාදකෂම ය. ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නී ය. දරු සම්පතින් හා රූපයෙන් ද යසසින් ද මාගේ අදහස් අනුව පවත්තිය.

3888. කීමෙක් ද පින්වතා වනාහි මහා සතුරාගේ අතට අසු-
වූයේ ඒ පළමු විපතෙහි දී දැඩි දුකට පත්වී ද?

3889. කීමෙක් ද, මේ වැද්ද පැන නොයන්නට දණ්ඩකින් පෙළුමේ ද? මෙසේ කිරීම මේ නිවසින්ගේ ඒ වේලාවෙහි ස්වභාව ය.

3890. මහරජ, මෙසේ විපත්තිය පැමිණි කල්හි නිර්භය වීම්. මෙතෙම අප කෙරෙහි සතුරකු මෙන් නො පිළිපන්නේ යැ.

3891. මහරජ, මේ වැදීමෙම පළමු කොට අප දැක මදක් පසුබට විය. ඉන්පසු කථා කෙළේ ය. එවිට මේ පණ්ඩිත වූ සුමුඛ තෙම පිළිතුරු දුන්නේ ය.

3892. ඔහුගේ ඒ වචනය අසා මෙතෙම පැහැදුණේ ය. ඉන්පසු මා පාසයෙන් මිදුවේ ය. සුවසේ විනුකුටයට ගොස් වසන්නට ද අනුදත්තේ ය.

3893. පින්වත් ඔබ වෙත මේ පැමිණීම ද මොහුට ධනය ලබාදෙනු කැමැති වූ සුමුඛයා විසින් ම මොහු සඳහා ම සිතන ලද්දෙකැ යි භංස රාජයා කීයේ ය.

3894. පින්වතුන්ගේ මේ පැමිණීම යහපත් පැමිණීමෙකි. ඔබ දැක්මෙන් මම සොම්නස් වීම්. මෙතෙමේ ද යම්තාක් ධනය කැමති වේ නම් ඒ තාක් බොහෝ ධනය ලබන්නේ ය.

3895. රජ තෙම සම්පතින් වැද්ද සතප්වා මිහිරි වදන් කියමින් භංස රාජයාට මෙසේ කීයේ ය.

3896. භංසරාජය, යම්කිසිවක් මා වසයෙහි පවතී ද ඒ සියල්ල මම ධර්මයට අයත් කොට හෙවත් ධර්මපූජා වශයෙන් දෙමි. ඒ සියල්ලෙහි අධිපති බව පින්වතාට වේවා. රුවි පරිදි අනුශාසනා කරනු මැනවි.

3897. දනයට හෝ පරිභෝගයට හෝ අත්කිසි යමකට හෝ කැමැත්තේ නම් එය කරව. ඒ සම්පත ඔබට දෙමි. මාගේ අධිපති භාවය ඔබට පවරා දෙමි යි රජ කී ය.

3898. ඉදින් මේ පණ්ඩිත වූ බුද්ධිසම්පන්න සුමුඛයාත් තම කැමැත්තෙන් යමක් කියන්නේ නම් එය මට ඉතා ප්‍රිය වන්නේ ය යි රජ කීයේ ය.

3899. අභං බලු මහාරාජ නාගරාජාරිවනතරං,
පට්ඨතතුං න සකෙකාමී න මෙ සො විනයො සියා.
3900. අමකාකකේච යො සෙට්ඨො කිඤ්ච උක්කමසනතවො,
භූමිපාලො මනුසස්සෙජු පුජා බහුභි ගෙතුභි.
3901. තෙසං උභිනහං භණනං වක්කමානො විනිච්ඡයෙ,
නානතරං¹ පට්ඨතඤ්ඤං පෙසෙසන² මනුජාධිප.
3902. ධම්මෙන කීර නෙසාදෙ පණ්ණිනො අණ්ණපො ඉති,
නභෙච අකතඤ්ඤාස නයො එතාදියො සියා.
3903. එවං අඤ්ඤාපකතිමා එවං උක්කමසනතවො,
යාවනත්ථි මයා දිට්ඨා නාඤ්ඤං පසසාමී එදිසං.
3904. තුට්ඨොසමී වො පකතියා වාකොන මධුරෙන ව,
එසො වාපි මම ඡන්දෙ වීරං පසෙසයා වො උභො.
3905. යං කිව්චං පරමෙ ථීනෙන කතරුමාසු³ නං තයා,
පතනා නිසසංසයං ත්‍යමහා භතතිරුමාසු යා තච.
3906. අදුඤ්ඤා නුත සුමහා ඤාතිසඤ්ඤාසමනතරං,
අදසසනෙන අසමාකං දුකං බහුසු පකඤ්ඤ.
3907. තෙසං සොකච්ඡාතාය තයා අනුමනා මයං,
තං පදනන්ඤතො කතො ඤාති පසෙස මරිඤ්ඤම⁴.
3908. අඤ්ඤාභං විපුලං ජීතිං භවතං විජුමි දසසනා,
එසො වාපි මහා අකො ඤාතිවිසසාසනා සියා.
3909. ඉදං වතො ධතරට්ඨා⁵ භංසරාජා නරාධිපං,
උක්කමඡට්ඨකතාය ඤාතිසඤ්ඤාපාගමුං.
3910. තෙ අරොගෙ අනුප්පනන දිසවාන පරමෙ අච්ඡෙ,
කෙකාතිමකරුං භංසා පුට්ඨ සඤ්ඤෙ අජායථ

---

1. නතතරං - මජ්ඣ., සයා.
2. පෙසෙසන - මජ්ඣ.
3. කතිමසමාසු - මජ්ඣ.
4. මුරිඤ්ඤම - මජ්ඣ., සයා.
5. ධතරට්ඨො - වි. මජ්ඣ., සයා.

3899. මහරජ, මම වනාහි මහගල් පව් දෙකක් අතරට වූ ඇත් රජකු ලෙණ් ඔබ අතර කථා කරන්නට නොහැක්කෙමි. එසේ කථා කරන්නෙමි නම් එය හික්මීම ද නොවන්නේ ය.

3900. අපගේ සයානුදහසක් හංසයන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යම් ඒ හංස රාජයෙක් වේ ද, හෙ තෙමේ ද පාර්විය පාලනය කරන්නා වූ මිනිසුන්ට අධිපති වූ උතුම් කෙනකු වන ඔබ ද යන දෙදෙනා බොහෝ හේතුන් නිසා පිදිය යුත්තෝ ය.

3901. නර ශ්‍රේෂ්ඨ මහරජතුමනි, ඔවුන් දෙදෙනා කථා කරද්දී විනිශ්චය පවත්නා වීට මෙහෙකරු වූ මා විසින් අතර තුර කථා නොකළයුතු ය.

3902. වැදි තෙම ඇතිසැටියෙන් ම පණ්ඩිත වූ පක්ෂියෙකු යි කීසේ ය. පුරුදු නොකළ සිතැත්තකුට මෙබඳු ප්‍රඥවක් නොවන්නේ ම ය.

3903. මෙතෙම මෙසේ උතුම් ස්වභාව ඇත්තෙකි. මෙසේ උතුම් සත්වයෙකි. මා විසින් දක්නාලද යම්තාක් පක්ෂිහු ඇද්ද, ඔවුනතර මෙබඳු අන් පක්ෂියකු නොදකිමි.

3904. යහළු හංසරාජය, මම (පළමු කොට ම) ඔබ දැක්මෙන් ප්‍රකෘතියෙන් තුටු වූයෙමි වෙමි. දැන් ඔබගේ මිහිරි වචනයෙන් සතුටු වූයෙමි වෙමි. ඔබ දෙදෙනා (මෙහි ම වාසය කරවාගෙන) බොහෝ කලක් බලන්නෙමි යි යන මෙය ද මගේ කැමැත්ත වේ.

3905. මහරජ, උතුම් මිත්‍රයකු කෙරෙහි කටයුතු යමක් වේ ද, ඔබ විසින් ඒ සියල්ල අප කෙරෙහි කරනලදී. අප කෙරෙහි ඔබගේ යම් බඳු හක්තියක් වේ ද, ඒ හක්තියෙන් අපි නිසැක ව ම ඔබ සමග සහ වාසයට පැමිණියමෝ වෙමු.

3906. බොහෝ පක්ෂීන් කෙරෙහි අප නොදැක්මෙන් දුකෙක් උපන්නේ ද, තෙල අපගේ, ඥාති සමූහයාගේ හෙත් දුබල බවෙකි.

3907. මහරජ, ඔවුන්ගේ ශෝකය දුරු කිරීම පිණිස ඔබ විසින් අනුදන්නාලද අපි ඔබ ප්‍රදක්ෂිණා කොට නැයන් දක්නෙමු.

3908. මම පින්වත්හුගේ දැක්මෙන් ඒකාන්තයෙන් ම මහත් ප්‍රීතියක් විඳිමි. යම් නැයන් දැක්මක් වේ නම් මෙය ද මහත් අභිවාද්ධියක් වේ යයි හංස තෙම කීයේ ය.

3909. ධතරට්ඨ නම් වූ හංස රාජයෝ රජුට මෙය කියා මහත් ජවයෙන් නෑ සමූහයා වෙත එළැඹියහ.

3910. නිරෝග වූ එහි පැමිණි ඒ උතුම් හංසයන් දක හංසයෝ කෙ, කෙ, යන රාවය කළහ. එයින් මහත් ශබ්දයෙක් හටගති.

3911. තෙ පතීතා පමුනෙතන හතතුනා හතතුගාරවා,
සමනතා පරිකරිංසු අණඛජා ලඤ්චපච්චයා.

3912. එවං මිඤ්ඤවතං අසා සබ්බෙ භොනති පදකඛිණා,
භංසා යථා ධනරථයා ඤාතිසඛසමුපාගමුනති.

1. වුලලභංසජාතකං.

2. මහාභංසජාතකං.

3913. එතෙ භංසා පකකමනති වකකඛගා භයමෙරීතා,
හරිකඛව හෙමවණණ කාමා සුමුඛ පකකම.

3914. මහාය මං ඤාතිගණා එකං පාසවසං ගතං,
අනපෙකඛමානා ගවජතති කිං එකො අවභියාසි.

3915. පතෙව පතතං සෙට්ඨ නඤ්චි ඛඤ්චි¹ සභායතා,
මා අනීසාය භාපෙසි කාමං සුමුඛ පකකම.

3916. නාභං දුකඛපරෙතොති² ධනරථයා තවං ජහෙ,
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.

3917. නාභං දුකඛපරෙතොති ධනරථයා තවං³ ජහෙ.
න මං අනරියසංසුතෙත කමෙම යොජෙතුමරහසි.

3918. සකුමාරො සධාත්‍යසම් සවිතෙත වසම් තෙ ධීතො,
ඤාතො සෙනාපති ත්‍යාභං භංසානං පවරුකතම.

3919. කථං අභං විකඤ්චිසසං⁴ ඤාතිමජ්ඣෙඤ්ච ඉතො ගතො,
තං භික්ඛා පතතං සෙට්ඨ කිනෙත වකඛාමීතො ගතො.
ඉධ පාණං වජ්ඣසාමී නානාරියං කතතුමුසසහෙ.

3920. එසො හි ධමමො සුමුඛ යං කං අරියපථෙ ධීතො,
යො හත්තාරං සධාරං මං න පරිච්චකතුමුසසහෙ⁵.

1. ඛඤ්චි - මජ්ඣ. සා. .
2. පි - මජ්ඣ. සා. .
3. තුචං - මජ්ඣ. සා. .
4. විකඤ්චිසසං - මජ්ඣ. .
5. පරිච්චකතු - මජ්ඣ. .

3911. මළපුඬුවෙන් මිදුණා වූ ස්වාමියා කරණකොට ගෙන තුටු සිත් ඇත්තා වූ ඒ භංසයෝ ස්වාමී ගෞරවය ඇත්තාහු 'පක්ෂිහු පිහිටලද්දෝ ය' යි ඔහු භාක්පස පිරිවරාගත්හ.

3912. මෙසේ කලාණමිත්‍රයන් ඇත්තවුන්ගේ සියලු අභිවාද්ධිය සැලසෙන්නේ ය. ධතරට්ඨ නම් වූ භංසයෝ යම් සේ නෑ සමූහයා වෙතට පැමිණියාහු ද එමෙන්ම යි වදාළසේක.

වූලභංස ජාතක යි.

2. මහාභංස ජාතකය

3913. රත්වත් සිවිය ඇති හෙයින් ස්වර්ණ වර්ණ වූ සුන්දර වූ මුඛ ඇත්තා වූ සුමුඛ ය, බියෙන් තැනිගත් මේ භංසයෝ බැහැර යෙත්. නුඹ ද යව.

3914. තනිව මළපුඬුවෙහි අසු වූ මා හැරදමාඤ්ඤි සමූහයෝ අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු යෙත්. එකලා වූ තෝ කුමක් හෙයින් පසු-බස්නෙහි ද?

3915. ශ්‍රේෂ්ඨ පක්ෂිය, තෝ ද පැනයව. බැඳුණහු කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. නිදුක් බැවින් නො පිරිහෙව. සුමුඛය, එකාන්ත-යෙන් බැහැර යව.

3916. ධතරට්ඨනම් මහරජ, මම දුකින් පෙළුණෙමැ යි කියා ඔබ අත් නො හරිමි. මාගේ ජීවිතය හෝ මරණය හෝ ඔබ සමග වන්නේ ය.

3917. ධතරට්ඨ නම් මහරජ, මම දුකින් පෙළුණෙමැ යි කියා ඔබ නො හරිමි. මිත්‍රදොහි අනායාසින්ගේ කායාසියෙකි මා යොදවන්නට නුසුදුසියෙහි ය.

3918. භංසරාජය, මම ඔබ හා සමාන ව උපන් බැවින් සමාන කුමාර වෙමි. එක්ව වැඩුණු බැවින් යහළුවා ද වෙමි. ඔබ සිතැහි පරිදි හැසිරෙන්නෙක් ද වෙමි. සෙන්පතියකු වශයෙන් ද ප්‍රකට වූයෙමි.

3919. මෙයින් ගියා වූ මම නෑයන් මැද කෙසේ කියන්නෙමි ද, පක්ෂි ශ්‍රේෂ්ඨය, ඔබ හැර මෙයින් ගියා වූ මම ඤාතීන් විසින් විවාරන ලද්දෙමි ඔවුන්ට කුමක් කියමි ද? මෙහි ම පණ හරින්නෙමි. අනායාසී ක්‍රියාවක් කරන්නට උත්සාහ නො කරමි.

3920. සුමුඛය, ස්වාමී වූ ද යහළු වූ ද මා හැර යන්නට යම් හෙයකින් තෙපි උත්සාහ නො කරවු ද ඒ තෙපි ආයාසී මාර්ගයෙහි පිහිටියහු ය. මෙය වනාහි සුරාතන ධර්මය වන්නේ ය.

3921. තං හි මෙ පෙකඛමානස්ස භයං න කෙව ජායති,
අධිගච්ඡසී කං මයහං එවමභූතස්ස ජීවිතං.
3922. ඉච්චෙව මනනයනානං අරියානං අරියචුක්ඛනං,
දණ්ඩමාදය නෙසාදෙ ආපදී¹ තුරිතො භුසං.
3923. තමාපතනං දිසවාන සුමුඛො අපරි²බ්‍රාහ්මි,
අට්ඨාසී පුරතො රඤ්ඤස්ස භංසො විසංසාසයං ව්‍යථං³.
3924. මා භාගි ජතනං සෙට්ඨ නභි භායනති තාදිසා,
අභං යොගං පයුඤ්ච්ඡස්සං යුතං ධමමුපසංභිතං.
තෙන පරියාපදනෙන⁴ බිප්පං පාසා පමොක්ඛසී.
3925. තස්ස තං වචනං සුඤ්ඤා සුමුඛස්ස සුභාසිතං,
පහට්ඨලොමො නෙසාදෙ අඤ්ඤලිස්ස පණාමසී.
3926. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා භාසනොතා මානුසිං⁵ දිජෙ,
අරියං බ්‍රාහ්මණො⁶ චක්ඛබ්බො චජනොතා මානුසිං ගිරං.
3927. කිත්තූ තායං දිජෙතා හොති මුඤ්ඤා බ්‍රහ්මි⁷ උපාසසී,
ඔභාය සතුණා යනති කිං එකො අචභීයසී.
3928. රාජා මෙ සො දිජාමිත්ත සෙනාපච්චස්ස කාරසී,
තමාපදෙ පරිච්චතඤ්ඤං තුස්සහෙ විභගාධිපං.
3929. මහාගණාය භතතා මෙ මා එකො ව්‍යසනං අගා,
තථා තං සච්ච නෙසාද භක්ඛායං අභිතො රමෙ.
3930. අරියචතතසී චක්ඛබ්බො යො පිණ්ඩමපවායසී,
චජාමී තෙ තං භක්ඛාරං ගච්ඡද්ද්ධො යථා සුඛං.
3931. සච්චෙ අත්තප්පයොගෙන ඔභිතො භංසපකඛිතං,
පතිගණනාම⁸ තෙ සච්ච එතං අභයදකඛිණං.
3932. නො චෙ අත්තප්පයොගෙන ඔභිතො භංසපකඛිතං,
අනිස්සරො මුඤ්ඤිමමෙහ ථෙය්‍යං කඨිරාසී පුද්දක.

1. ආපති - මජ්ඣ. සා.
2. අති - මජ්ඣ. සා.
3. බ්‍රහ්මි - මජ්ඣ.
4. පරියාදනෙන - මජ්ඣ.
5. මානුසං - මජ්ඣ.
6. බ්‍රාහ්මණො - ච. මජ්ඣ. සා.,
7. බ්‍රහ්මි - මජ්ඣ. සා.
8. පටිගණනාම - මජ්ඣ.

3921. නුඹ දක්නා වූ මට වනාහී බියෙක් නොම උපදී. මෙසේ වූ මාගේ ජීවිතය ඔබ ලබාදුන්නාහු ය.

3922. ආයඬ වූ ආයඬ පැවතුම් ඇත්තා වූ භංගයන් මෙසේ චන්ත්‍රණය කරමින් සිටිද්දී ම වැදිපුත්‍ර තෙම දැඩි වූ මුගුරක් ගෙන වහා පැමිණියේ ය.

3923. එන්නා වූ ඒ වැද්ද දක සුමුඛ තෙමේ “බිය නො වව” යි මහ හඬින් කී ය. සුමුඛ නම් භංග තෙම බියපත් වූ භංග රජුට විශ්වාසය ඇති කරවමින් භංග රජු ඉදිරිපිට සිටියේ ය.

3924. පක්ෂි ශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වව, තොප වැන්නෝ බිය නොවෙත්. මම දැහැමි වූ ස්ථානොචිත උත්සාහයක් කරන්නෙමි. ඒ උත්සාහ කිරීමෙන් මළ පුඩුවෙන් වහා මිදෙන්නෙහි ය.

3925. ඒ සුමුඛයාගේ සුභාෂිත වූ ඒ වචන අසා හටගත් රොමොද්-ගමනය ඇති වැද්ද ඔහුට ඇදිලි බැන්දේ ය.

3926. මිනිස් හඬ නිකුත් කරමින් නිදෙස් ව මිනිස් බස් කියන පක්ෂියෙක් මින් පෙර මා විසින් නො දක්නා ලදී, නො අසන ලද්දේ ද වෙයි.

3927. (පාසයෙන්) මිදුණා වූ නුඹ, බැඳුණා වූ මොහු සමීපයෙහි හිඳින්නෙහි ය. තට මේ පක්ෂියා කවරෙක් වෙයි ද? අනිත් පක්ෂීහු මොහු හැරයෙන්. තනි නුඹ පමණක් කුමක් නිසා නො යන්නෙහි ද?

3928. පක්ෂීන්ගේ සතුරු වූ වැද්දුණනි, මෙතෙම මගේ රජ ය. මම මොහුගේ සෙන්පති බව කරවිමි. ඒ පක්ෂිරාජයා විපතෙහි හැරපියන්නට උත්සාහ නොකරමි.

3929. මහත් භංග සමුඛයාගේ ද මාගේ ද ස්වාමී වූ මෙතෙම තනිව විපතට නො පැමිණෙවා. යහළු වැදි පුත්‍රය, එය එසේ ම ය. මෙතෙම මාගේ ස්වාමියා වේ. මම මොහු සමීපයෙහි සිත් අලවා වෙසෙමි.

3930. භංගය, යමෙක් ස්වාමියාගෙන් ලත් පිණිඩාභාරයට පුදුන්නෙහි ද, ඒ නුඹ ආයඬයන්ගේ පැවැත්මෙන් යුක්ත වෙහි. මම නුඹගේ ඒ ස්වාමියා හරිමි. දෙදෙන සුවසේ යවු.

3931. මිත්‍රය, ඉදින් ඔබ විසින් ස්වකීය ප්‍රයෝජනය පිණිස භංගයන්ට හා වෙනත් පක්ෂීන්ට උගුල අටවන ලද්දේ නම් ඔබගේ මේ අභය දනය පිළිගනිමි.

3932. ඉදින් ඔබ විසින් තමන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා භංගයන්ට සහ වෙනත් පක්ෂීන්ට උගුල අටවන ලද්දේ නො වේ නම්, නුඹ අධිපති නො වෙහි ය. වැදිපුත්‍රය, අප මුදු හරින්නාවූ නුඹ සොරකමක් කරන්නෙහි ය.

3933. යසස නිං හතකො¹ රඤ්ඤා කාමං තසෙසව පාපය,
තස් සංයමනො රාජා යථාහිඤ්ඤං කරිසසති.

3934. ඉච්චව චුතො නොසාදෙ හෙමවච්ඡේශ්ඡ හරිතවෙ,
උභො හතෙහි සඛග්ගා² පඤ්ඤරෙ අජ්ඣාචොදහි.

3935. තෙ පඤ්ඤරගතෙ පකඛි උභො හසසරවච්ඡේනෙ,
සුමුඛං ධතරට්ඨකඛි උච්ඤ්ඤ ආදය පකකම්.

3936. හරියමානො ධතරට්ඨො සුමුඛං එතදච්චි,
බාලහං භායාමි සුමුඛ සාමාය ලකඛණුරුයා
අසමාකං වධමඤ්ඤාය අථතතානං වධිසසති.

3937. පාකහංසා ව සුමුඛ සුහෙමා හෙමසුතවා,
කොඤ්චි සමුද්දන්තීරෙව කපණා නුන රුච්ඡති.

3938. එවං මහනොනා ලොකසස අපමෙයොසා මහාගණී,
එකිත්ථනුසොවෙයා න ඉදං පඤ්ඤවතොමිව.

3939. වාතො ව ගන්ධමාදෙනි උභයං ඡෙකපාපකං,
බාලො ආමකපකකං ව ලොලො අනෙධා ව ආමිසං.

3940. අවිනිච්ඡයඤ්ඤ අතෙසු මනෙව පටිභාසී³ මං,
කිච්චාකිච්චං න ජානාසි සමපතො කාලපරියායං.

3941. අඛුච්චමතො උදීරෙසි යො සෙයා මඤ්ඤසිත්තියො,
බහුසාධාරණා හොතා සොණ්ඩානංව සුරාසරං.

---

1. හතකො - මජ්ඣං,
2. පඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
3. පටිභාසී - මජ්ඣං.

3933. නුඹ යම් රජකුගේ බැලයෙක් වෙහි ද එකාන්තයෙන් ඔහු වෙතට ම අප පවුණුව. එහි දී ඇණවුම් සහිත රජ තෙම අහිමත වූවක් කරන්නේ ය(යි භංග සේනාපතියා කියේ ය.)

3934. මෙසේ කියනු ලැබූ වැදී තෙම රන්වන් සිව් ඇති ස්වර්ණ වර්ණවූ ඒ භංග රාජයන් දෙදෙන දෙඅතින් අල්ලාගෙන මැදිරිවල තැබීය.

3935. ප්‍රභාස්වර වූ වර්ණ ඇති සුමුඛ, ධනරට්ඨ යන ඒ පඤ්ජරගත පක්ෂීන් දෙදෙන ගෙන වැද්ද ගියේ ය.

3936. ගෙන යනු ලබන්නාවූ ධනරට්ඨ නම් භංග තෙම සුමුඛ නම් භංගයාට මෙය කීය. එමඟින් සුමුඛය, රන්වන් අලංකාර ඌරු යුග්මයක් ඇති (භාය්‍යාවගේ) මරණයට දැඩිව බියවෙමි. අපගේ මරණය අසා ඔ නමාම නැසෙන්නී ය.

3937. සුමුඛය, පාකභංග දුහිතෘ වූ රන්වන් මනා සිවිය ඇති සුහේමා නම් වූ ඔ තොමෝ (මුහුදෙහි වැටී ස්වාමියා මළ කල්හි) වෙරළෙහි සිට බැගෑපත්ව හඬන කොස්ලිහිණිදෙනක මෙන් හඬන්නීය යි සිතමි.

3938. මෙසේ භංග ලොකයාගේ ගෞරවයට සුදුසු වූ අප්‍රමේය ගුණ ඇති ගණ ප්‍රධානවූ ඔබ එකම භංග ධෙනුවක සඳහා ශෝක කරන්නහුය. මෙය නුවණැත්තකුට නොගැළපෙන්නෙකි.

3939. මහරජ, සුගන්ධ දුර්ගන්ධ දෙහම (නොතෝරා) ගන්නා වූ වානය මෙන් ද, (අඹ දඹ ඇ එලහරිත ගසක් යට හීඳ) පැසුණු නොපැසුණු විසින් විභාග නොකොට අතට අසුවූවක් ගෙන කන්නාවූ කුඩා ළමයකු මෙන් ද රස තෘෂ්ණායෙන් ආහාරයක් බුදින ලොල්වූ අන්ධයකු මෙන් ද,

3940. මරණාසන්න අවස්ථාව පැමිණියා වූ ඔබ යම් හෙයකින් කළයුත්ත නොකළයුත්ත නොදන්නහු ද, කාරණාකාරණයන්හි විනිශ්චය නොදන්නහු ද, එහෙයින් ඔබ අන්ධ බාලයකු මෙන් මට වැටහෙයි.

3941. යමෙක් ස්ත්‍රීහු උතුම් යයි හඟින්නේ නම් හෙතෙම අධික් උමතු වූවකු මෙන් කථාකරන්නේ ය. මේ ස්ත්‍රීහු නම් සුරා සොඩුන්හට සුරා සැල මෙන් බොහෝ දෙනකුට සාධාරණ වෙති.

3942. මායා වෙසා මරීචී ව සොකො රොගො චූපදුවො,
බරා ව බන්ධනා වෙනා මච්චුපාසො ගුහාසයො
තාසු යො වීසසසෙ පොසො යො නරෙසු නරාධමො.

3943. යං චූඤ්ඤි¹ උපඤ්ඤතං කො තං නිඤ්ඤමරහති,
මහාභුතිස්ථියො නාම ලොකසමිං උදපජ්ඣං.

3944. බිඛ්ඛා පණ්ණිතා ත්‍යාසු රති ත්‍යාසු පතිඤ්ඤිතා,
බීජානී ත්‍යාසු රුහනතී යදිදං සත්තා පජායරෙ
තාසු කො නිබ්බිදෙ පොසො පාණමාසජ්ජ පාණහී.

3945. කුමෙව නඤ්ඤසු සුමුඛ ථීනං අකෙඤ්ඤ සුඤ්ඤසී,
තස්ස ත්‍යාජ්ජ හයෙ ජාතෙ භීතෙන ජායතෙ මති.

3946. සබ්බො හී සංසයං පතොතො හයං භීරු තිතිකඛති,
පණ්ණිතා ව මහත්තානො අකෙඤ්ඤ සුඤ්ඤනතී දුය්‍යුපෙ.

3947. එතද්දාය රාජානො සුරච්චන්ති මන්ත්තං,
පට්ඨාහති යං සුරො ආපදං අත්තපට්ඨයං.

3948. මා නො අජ්ජ විකන්තිංසු රඤ්ඤසු සුද මහානසෙ,
තථාහී වණ්ණො පත්තානං එලං වෙඵංව තං වධි.

3949. මුත්තො න ඉච්ඡි ඔඤ්ඤිතං සයං බන්ධං උපාගමී,
සොපජ්ජ සංසයං පතොතො අකං ගණ්ණාහී මා මුඛං.

1. බුඤ්ඤි - මජ්ඣං.

3942. තවද මේ ස්ත්‍රීහු නම් (පුරුෂයන් රවටන හෙයින්) මායාවක් වැන්න. (අතට අසු නොවන හෙයින්) මිරිඟුවක් වැන්න. (තමන් ඇසුරු කරන්නවුන්ට ශෝකය හා කාශස්වාසාදී රෝගත් ඇතිකරන හෙයින්) ශෝක රෝගාදී උපද්‍රවයන්ට හේතුව, ක්‍රොධාදීන් තද බැවින් කෲරය, අන්දු බන්ධනාදියට හේතුව. මේ ස්ත්‍රී නම් ශරීර ගුණව ඇසුරු කරන්නා වූ මාර පාසය කී. එ බඳු ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි යම් පුරුෂයෙක් විශ්වාස කෙරේ නම් හේ මිනිසුන් අතුරෙහි අධම මිනිසෙකි. (සුමුබයා කී ය.)

3943. මාතුගාම සංඛ්‍යාත වූ යම් වස්තුවක් නුවණැත්තන් විසින් ම දක්නා ලද ද, ඒ ස්ත්‍රීයට නින්දා කරන්නට කවරෙක් සුදුසු වේ ද? මහත් ගුණැති ස්ත්‍රීහු නම් ලෝකයෙහි පළමුකොට උපන්නාහුය.

3944. සුමුබය, ඒ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි කායවච්ඡි ක්‍රීඩාවෝ ද පීඨිටියාහ. ඒ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පස්කම් ගුණයෙහි ආලය ද පිහිටි යේය. (බුදු පසේ බුදු ආදී) යම් සත කෙනෙක් උපදිත් නම් ඒ බීජයෝ ද ඔවුන් කෙරෙහි ම වැඩෙති. දිවි හැරීමෙන් වුව ද කවර නම් පුරුෂයෙක් ඔවුන් කෙරෙහි කලකිරෙන්නේ ද?

3945. සුමුබය, අනෙකකු නොව නුඹ ම ස්ත්‍රීන්ගේ කටයුතුවල යෙදෙන්නෙහිය. ඒ නුඹට අද බිය ඇතිවූ කලහි ඒ මරණ බිය නිසා ස්ත්‍රීන්ගේ අගුණ දැකීමෙහි තියුණු නුවණක් ඇතිවිය යි හඟිමි.

3946. ජීවිතසංසයට පත් සියලු දෙන ම ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පිළිබඳ සිතැතිව ඒ බිය ඉවසන්. පණ්ඩිත වූ, මහත්මයෝ දුකසේ යෙදියයුතු අර්ථයෙහි (වැඩවල) යෙදෙත්.

3947. මේ සඳහා රජවරු ශුර මන්ත්‍රීයකු කැමතිවෙති. යම් හෙයෙකින් ශුරතෙමේ ස්වාමියාට පැමිණි ආපදවන් වළකාලයි ද ආත්මාරක්ෂාවක් සිද්ධ කෙරේ ද එහෙයිනි.

3948. (සුමුබය,) අද රජුගේ අරක්කැමියෝ මුළුතැන්ගෙහිදී අප නොකපත්වා. යම්සේ හුණ එලය, හුණ ගස නසන්නේද, අපගේ පියාපත්වල වර්ණද එසේය. අපගේ විනාශයට (හේතුව) එසේ තා ද මා ද නො නසව.

3949. වැදි පුත්‍රයා විසින් මුදන ලද්දේද ද පියාඹා යන්නට නොකැමැති වූවෙහිය. තෙමේ ම බන්ධනයට එළැඹියෙහි. හෙද දුන් ජීවිත සැකයට පැමිණියේය. අප මිදෙන කරුණක් සිතා ගනුව. (ස්ත්‍රීන්ට නින්දා කිරීම පිණිස) මුව විවෘත නොකරව.

3950. සො තං යොගං පසුඤ්ඤා සුඤ්ඤාං ධම්මපසංහිතං,
තවං පරියාපදනෙනා¹ මම පාණෙසනං වර.
3951. මාහායී පතතං සෙට්ඨි නහි භායනති තාදිසා,
අහං යොගං පසුඤ්ඤා සුඤ්ඤාං ධම්මපසංහිතං
මම පරියාපදනෙන ඛිප්පං පාසා පමොක්ඛසි.
3952. ස ලුඤ්ඤා භංසකාචෙන රාජචාරං උපාගමී,
පට්ඨෙවදෙඨ මං රඤ්ඤා ධනරට්ඨායමාගතො.
3953. තෙ දිස්වා පුඤ්ඤාසංඛාරාසෙ උභො ලක්ඛඤ්ඤාසම්මතෙ,
බලු සඤ්ඤාමනො² රාජා අමචෙව අජ්ඣභාසඨ.
3954. දෙඨ ලුඤ්ඤා වජ්ඣානි අනතං පානඤ්ඤා භොජනං,
කාමං කරො හිරඤ්ඤාසං යාවනො ඵස ඉච්ඡති.
3955. දිස්වා ලුඤ්ඤා පසනාහනං කාසිරාජා³ තදබ්බවි,
යදයං සමම බෙමක පුණ්ණා භංසෙහි තිට්ඨති.
3956. කථං රුචී⁴ මජ්ඣගතං පාසභතො උපාගමී,
මකිණ්ණං ඤ්ඤාසංඛාරානි නිමජ්ඣමං⁵ කථං ගහි.
3957. අජජ මෙ සත්තමා රතති ආදනානි⁶ උපාසතො,
පදමෙතංසං අනෙවසං අපමනො සට්ඨසිතො.
3958. අඨංස පදමදුකඛිං වරතො අදනෙසනං,
තඤ්ඤා ඔද්භිං පාසං ඵචෙතං⁷ දිජමභ්භනිං.
3959. ලුඤ්ඤා ඤෙ ඉමෙ සකුණා අඨ ඵකොති භාසසි,
විභතනනු තෙ විපරියතං ආදු කිනනු ජිඨිසසි.⁸
3960. යසං ලොහිතකා තාලා තපනෙය්‍යනිභා සුභා,⁹
උරං සංභවිති තිට්ඨනති සො මෙ බන්ධං උපාගමී.

---

1. පරියාදනෙන - මජ්ඣං.
2. සංසමනො - මජ්ඣං, සා.
3. කාසිරාජෙතදබ්බවි - මජ්ඣං, සා.
4. රුචී - මජ්ඣං, සා.
5. නිමෙජ්ඣමං - මජ්ඣං, සා.
6. අදනානි - මජ්ඣං.
7. ඵචං තං - මජ්ඣං, සා.
8. ජිඨිසසි - මජ්ඣං.
9. සභා - මජ්ඣං,

3950. (යහළු සුමුඛය,) ඒ නුඹ පළමු කී දඟුලින් යුත් උත්සාහය යොදව. තොපගේ ඒ පිරිසුදු වූ උත්සාහයෙන් මාගේ ජීවිතය සෙවීම කරව (යි භංස රජ කීයේ ය.)

3951. පක්ෂිරාජය, බිය නොවව, ඔබ වැන්නෝ බිය නොවෙති. මම දඟුලින් යුත් සුදුසු උත්සාහයක් යොදන්නෙමි. මාගේ ඒ පිරිසුදු උත්සාහයෙන් වහා දුඃඛපාසයෙන් මිදෙන්නෙහිය. (සුමුඛයා කීයේ ය.)

3952. ඒ වැදිතෙම භංසයන් රැගත් කදින් යුක්තව රජගෙදර දෙරටුවට එළඹියේය. මා පැමිණි බව රජුට කියවු. මේ ධනරටිය නම් භංස රජු ද ආයේය යි ද රජුට දන්ව වූ (යි දෙරටුපාලයාට කීයේ ය.)

3953. තමන්ගේ පිනට සරිලන, ග්‍රෙෂ්ඨයයි සම්මත ඒ භංසයන් දෙදෙන දෑක සතුටු සිත් ඇති රජතෙම ඇමතියන්ට මෙසේ කීය.

3954. මේ වැද්දට වස්ත්‍ර ද, ආහාර පාන ද භොජන ද දෙවූ. මේ තෙම යම්තාක් කැමැත්තේ නම් ඒ තාක් අමුරන් දෙවූ යි.

3955. කසි රජතෙම පහන් වූ ඒ වැද්ද දෑක මෙසේ කීය. යහළු බෙමක නම් වැද්දණෙනි, ඉදින් අපගේ පොකුණ භංසයන්ගෙන් පිරිපවති නම්,

3956. මනා දකුම් ඇති භංසයන් මැද සිටියා වූද භංසයන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ ද මේ භංස රාජයා වෙතට මළ පුඬුව ගත් අත් ඇතිව ගියෙහි ද? මේ නුඹ, භංස රාජයා කෙසේ අල්ලාගත්තෙහි ද?

3957. මොහු ගොදුරු ගන්නා තැන් සොයා යන්නා වූ මට අද සත්වැනි රැය ය. මම මොහුගේ පියවර සොයමින් වාටිපඤ්ඡරයක් ඇසුරු කරමින් අප්‍රමාද වීමි.

3958. ඉක්බිති ගොදුරු පිණිස හැසිරෙන්නාවූ මොහුගේ පියවර දක්කෙමි. මම එහි පාසය බහාලීමි. මෙසේ මේ පක්ෂියා ගත්තෙමියි (වැද්ද කීයේ ය.)

3959. එම්බල වැදිපුත්‍රය, මේ පක්ෂිහු දෙදෙනෙක් වෙති. එසේ ඇති කල්හි එකෙකැයි කියන්නෙහිය. කිම, තාගේ සිත පෙරළී ද? නැතහොත් අනෙකා අතිකකුට දෙනු කැමැත්තෙහිද?

3960. (මහරජ,) යම් පක්ෂියකුගේ රත් රත් වන් රේඛාවෝ බබළමින් ගෙල වටා ගොස් උදරයට හැපී සිටිද්ද, හෙතෙම මාගේ බන්ධනයට පැමිණියේ ය.

- 3961. අථායං භස්සරො පකඛී අබ්ඛෙධා¹ බ්ඛධිමාතුරං,
අරියං බ්‍රුවානො අධ්ධාසී චජජොතා මානුසීං ගිරං.
- 3962. අථ කිනනුද්දති සුමුඛ ගනුං සංභච්ච තිට්ඨසී,
ආදු මෙ පරියං පජොතා භයා භීතො න භාසසී.
- 3963. නාභං කාසිපතී භීතො ඔගඤ්ඤ පරියං තච,
නාභං භයා න භාසිස්සං වාකාං අක්ඛමී තාදියෙ.
- 3964. න තෙ අභිසරං පසෙස න රථෙ නපි පඤ්ඤෙ,
නාසුඤ්ඤ චච්ච කීටං වා චමමිතෙ ච ධනුගග්ගෙ.
- 3965. න භිරංසුද්දං සුවඤ්ඤං වා නගරං වා සුමාපිතං,
ඔකිඤ්ඤපරිඛං³ දුග්ගං දළාමච්චාලකොට්ඨකං,
යඤ්ඤ පච්චෙධා සුමුඛ භාසීතඛං න භාසසී.
- 3966. න මෙ අභිසරෙනජො නගරෙන ධනෙන වා,
අජථෙන පථං යාම අනතලිකෙඛ වරා මයං.
- 3967. සුතාව පඤ්ඤා ත්‍යමහා නිපුණා අක්ඛිනතකා,
භාසෙමක්ඛතිං වාවං සච්චෙවසු පතිට්ඨිතො.
- 3968. කිඤ්ඤ තුඤ්ඤං අසච්චසු අනරියසු කරිසුඤ්ඤ,
මුසාවාදිසු ලුද්දසු භණ්ණමපී සුභාසිතං.
- 3969. තං බ්‍රාහ්මණානං චචනා ඉමං ඛෙමී⁴ අකාරසී,
අභයඤ්ඤ තයා සුට්ඨං ඉමායො දසධා දියා.
- 3970. ඔගඤ්ඤ තෙ පොකඛරණිං විපසඤ්ඤාදකං සුචිං,
පහුතඤ්ඤාදනං⁵ තඤ්ඤ අභිංසාවෙඤ්ඤ පකඛනං.

- 1. අබ්ඛෙධා බන්ධ - මජ්ඣ.
- 2. කී - මජ්ඣ.
- 3. පරිඛං - මජ්ඣ.
- 4. ඛෙමී - මජ්ඣ.
- 5. බහුතං බාදනං - මජ්ඣ., පහුතං බාදනං - ස්‍යා.

3961. ඉක්බිති මේ ප්‍රභාස්වරවූ පක්ෂිතෙම නොබැඳුණේ, බැඳුණු ගිලන් වූ ස්වාමියා සනසමින් (ඉදිරියට පැමිණ) මා සමග මිනිස් තෙපුලෙන් කලාකරමින් සිටියේයයි (වැද්ද කියේ ය.)

3962. සුමුබය, එසේ ඇතිකල්හි දැන් කුමක් හෙයින් හනු එකට තද කොට ගෙන සිටිනෙහි ද? කීමෙක් ද? මාගේ පිරිසට පැමිණියේ බියෙන් තැනිගත්තෙහි කලා නොකෙරෙහිදැ යි රජ ඇසී ය.

3963. කසිරටට අධිපති මහරජතුමනි, මම ඔබගේ පිරිසට වැද බියපත්වූයෙමි නොවෙමි. මම බියෙන් නො බෙණෙන්නෙමි ද නොවෙමි. කලාකළයුතු සුදුසු අවස්ථා යෙහි කලා කරමි යි සුමුබයා කියේ ය.

3964. තට රැකවරණ කරගෙන සිටින පිරිසක් නොදකිමි. රිය ද නොදකිමි. පාබල සෙනගක් ද නොදකිමි. ඊ පහර වළකාලන වර්මයක් ද නොදකිමි. වාටිකපාලයක් ද නොදකිමි. යුද ඇඳුමින් සැරසුණු ධනුර්ධරයන් ද නොදකිමි.

3965. අමුරන්ද ස්වර්ණද නොදකිමි. දිය අගලකින් වටකරන ලද දුර්ගම වූ දැඩි අටලු හා කොටු ඇති යහපත්කොට තනනලද නගරයක්ද නොදකිමි. සුමුබය, යම් තැනෙක්හි පැමිණියේ බිය විය යුත්තෙහි බිය නො වෙහි ද, එබඳු තැනක් නොදකිමි යි රජතෙම කිය.

3966. මහරජ, මට රැකවරණය කරගෙන සිටින්නාවූ පිරිසෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. නුවරින් හෝ ධනයෙන්ද ප්‍රයෝජනයක් නැත. අහසින් ගමන් කරන්නාවූ අපි අමාර්ගයෙහි මාර්ගය තනාගෙන යමිහ.

3967. අපි නුවණැත්තෝය, දක්ෂයෝය, කරුණු සිතන්නෝය යි ඔබ විසින් අසනලද්දමෝ වෙමු. ඉදින් ඔබ සත්‍යයෙහි පිහිටි කෙනෙක් වන්නහු නම් අර්ථ සහිත වචනයක් කියන්නෙමි.

3968. සත්‍ය වීරහිතවූ අන්‍යායා වූ බොරු කියන්නා වූ රෞද්‍ර ගති ඇති ඔබට කියනලද සුභාමිතයක් වුවත් කවර නම් යහපතක් සලසා ද?

3969. (මහරජ,) ඔබ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ කීමෙන් මේ බෙමි නම් පොකුණ කරවුවහුය. ඔබ විසින් මේ දග දිශායෙහි ම අභය ද ප්‍රකාශ කරන ලදී.

3970. ඔබගේ පොකුණට බැස පිරිසුදු වූ ප්‍රසන්න ජලය ද බොහෝ වූ ආහාර ද ලබන්නාවූ පක්ෂින්ට හිංසාවක් නැතැයි (ප්‍රකාශ කරනලදී.)

3971. ඉදං සුඤ්ඤාන නිශ්චයාසං ආගතමිභා¹ තචතනිකෙ,
තෙ තෙ බද්ධසමා² පාසෙන එතං තෙ භාසිතං මුසා.
3972. මුසාවාදං පුරකකඤ්ඤා ඉච්ඡාලොභඤ්ඤා පාපකං,
උභොසන්ධිං අතිකාමම අසාතං උපපජ්ජති.
3973. නාපරජ්ඣාම සුමුඛ නපි ලොභා වමග්ගහිං,
සුතා ව පණ්ඩිතාත්‍යස් නිපුණොඅස්චිත්තකා.
3974. අප්‍රොච්ඡවතිං වාවං ව්‍යාකරෙය්‍යං ඉධාගතා,
තථා තං සලම් නෙසාදෙ චුතො සුමුඛ මග්ගහි.
3975. නෙව භීතා³ කාසිපති උපනිතසම් ජීවිතෙ,
භාසෙමස්චතිං වාවං සමුච්ඡතා කාලපරියායං.
3976. යො මිගෙන මිගං හන්ති පකඤ්ඤා වා පන පකඤ්ඤා,
සුතෙන වා සුතං කිණො⁴ කිං අනරියතරං තතො.
3977. යො ව අරියරුදං භාසෙ අනරියධම්මවෙසස්සිතො,
උභො යො ධංසතෙ ලොකා ඉධවෙච පරස්ච ව.
3978. න මජ්ඣථ යසං පතො න ව්‍යථෙ⁵ පතසංසයං,
වායමෙථෙච කිච්චෙසු සංචරෙ චිචරාති ව.
3979. යෙ වද්ධා⁶ අභ්‍යානිකතනා සමපතා කාලපරියායං,
ඉධ ධම්මං චරිතාන එවෙනෙ⁷ තදිවං ගතා.
3980. ඉදං සුඤ්ඤා කාසිපති ධම්මකතනි පාලය,
ධතරථඤ්ඤා මුඤ්ඤාහි භංසානං පචරුතමං,
3981. ආභරනතුදකං පජ්ජං ආසනඤ්ඤා මහාරභං,
පඤ්ඤරතො පමොකතාමී ධතරථං යසස්සිතං.

---

1. අගතමිභා - මජ්ඣං.
2. බද්ධසමා - වී. මජ්ඣං.
3. භීතා - මජ්ඣං. ස්‍යා.
4. කිණො - මජ්ඣං. කිලො - ස්‍යා.
5. නච්ඡාඨෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
6. වුද්ධානාභ්‍යානිකතනා - මජ්ඣං.
7. එවං තෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.

3971. මෙය අසා ඔබගේ සමීපයට (ඔබ විසින් කරවනලද පොකුණට) ආවෙමු. ඒ අපි ඔබගේ පාසයෙන් බැඳුණෙමු. මෙය ඔබ විසින් කියනලද බොරුවයි.

3972. මුසාවාදය පෙරදැරි කොට ලාමක වූ ඉව්ඡා සංඛ්‍යාත ලොභය ද කොට දෙව් මිනිස් යන ප්‍රතිසන්ධි දෙක ඉක්මවා නිරයෙහි උපදින්නේය යි (සුමුබයා රජුට ලජ්ජා ඉපදවීය.)

3973. එම්බා සුමුබය, තොපට අපරාධ නොකරමු. ලොභයෙන්ද තොප නොගත්තෙමි. තෙපි පණ්ඩිතයෝය, දක්ෂයෝය, අර්ථ-විත්තකයෝ යි අසනලද්දේ ද වෙයි.

3974. මෙහි පැමිණියාවූ තෙපි අර්ථ සහිත වචන ප්‍රකාශ කරන්නාහු නම් යෙහෙකැයි සිතුවෙමි. යහළු සුමුබය, ඒ පිණිස මා විසින් කියන ලද වැද්ද තොප අල්ලා ගත්තේය.

3975. කසී රජුනි, මරණයට ළංවූ කල්හි බියවූවමෝ ජීවිතාව-සානයට පත්වූවමෝ අර්ථවත් වචන කියන්නෙමු.

3976. මනාව පුරුදු කරන ලද යමෙක් දීපක මුවකු කරණකොට ගෙන මුවකු නසයි ද, දීපක පක්ෂියකු කරණකොටගෙන පක්ෂියකු නසයිද, නිර්භයයයි ප්‍රසිද්ධ (දීපක මාග සදාශ) පියුම් විලකින් ධර්මකථිකයෙකැයි අසන ලද කෙනකුට හිංසා කරයිද, ඊට වඩා අනායඹවූ කුමක් ඇත්ද?

3977. යමෙක් අනායඹ ධර්මයෙහි පිහිටියේ ආයඹ වචන කියයිද, හෙතෙම මෙලෝ පරලෝ යන උභය ලොකයෙනා ම පිරිහෙන්නේය.

3978. යමෙක් යසසට පැමිණ මත් නොවන්නේ ද ජීවිත සංසයට පැමිණි නමුදු විභත පීඩාවට නො පැමිණෙන්නේ ද කටයුතුවල උත්සාහ කරන්නේ ද, තමන්ගේ සිදුරු වසන්නේ ද,

3979. ගුණවාද්ධ වූ මරණකාලයට පැමිණියා වූ යම් කෙනෙක් මේ මිනිස් ලොව ඉක්මවද්ද, මෙලොව කුශලධර්මයෙහි හැසිර මෙසේ මොවුහු දෙව්ලොවට පැමිණියාහු වෙති.

3980. කඨිරජුනි, මෙය අසා තමන් කෙරෙහි ධර්මය රැකගනුව. ධතරට්ඨ නම් භංස රාජයා ද මුදලව යි සුමුබ කීයේ ය.

3981. පා දෝනා දිය ද, පා ගල්වන තෙල් ද, මා ඇඹි අසුනක් ද ගෙනෙත්වා. යශස් ඇත්තා වූ ධතරට්ඨ නම් භංස රාජයා කුඩුවෙන් මුදන්නෙමි.

3982. තඤ්ඤා සෙනාපතිං ධීරං නිපුණං අත්ථවිනාතකං,
 යො සුඛො සුඛිතො රඤ්ඤා දුක්ඛිතෙ හොති දුක්ඛිතො.
3983. ඵතාදිසා¹ ඛො අරහනති පිණ්ඩමසායාතු භතතුතො,
 යථායං සුමුඛො රඤ්ඤා පාණසාධාරණො සඛා.
3984. පීඨඤ්ඤා සබ්බසොචණ්ණං අට්ඨපාදං මනොරමං,
 මට්ඨං කාසිකපඤ්ඤා² ධතරට්ඨං උපාවිසි.
3985. කොච්ඡඤ්ඤා සබ්බසොචණ්ණං වෙයාගඤ්ඤාපරිසිඛිතං,
 සුමුඛො අපඤ්ඤාපචෙකඛි ධතරට්ඨංසස අනන්තරං.
3986. තෙසං කඤ්ඤානපකෙතභි පුට්ඨ ආදාය කාසියො,
 භංසානං අභිභාරෙසුං අග්ගං රඤ්ඤා පවාසිතං.
3987. දිසවා අභිභටං අග්ගං කාසිරාජෙන පෙසිතං,
 කුසලො ඛතඛමොනං තතො පුඤ්ඤි අනන්තරා.
3988. කච්චි භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
 කච්චි රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
3989. කුසලඤ්ඤාව මෙ භංස අථො භංස අනාමයං,
 අථො රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
3990. කච්චි භොතො අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
 කච්චිනනු තෙ තච්චෙසු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3991. අථො පී මෙ අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
 අථො පි තෙ මමච්චෙසු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3992. කච්චි තෙ සාදිසී භරියා අසුඤ්ඤා පියභාණිනී,
 පුකාරුපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3993. අථො මෙ සාදිසී භරියා අසුඤ්ඤා පියභාණිනී,
 පුකාරුපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3994. කච්චි රට්ඨං අනුඤ්ඤා අකුතොච්චි උපඤ්ඤං,
 අසාභසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසසති³.

1. ඵදිසො ඛො අරහති - මජ්ඣ. සා.
 2. මජ්ඣිමනිකා - මජ්ඣ. වජ්ඣනං - සා.
 3. සමෙනමනුසාසසි - මජ්ඣ.

3982. යම් භංසයෙක් රජුගේ සැපතෙහි සුවපත්වූයේ ද, දුකෙහිදී දු:ඛිත වූයේ ද ප්‍රාඥවූ දක්ෂවූ යහපත සිතන්නාවූ ඒ සෙන්පතියා ද මුදන්නෙමි.

3983. යම් සේ මේ සුමුඛ තෙම භංස රජුගේ ප්‍රාණ-සාධාරණ යහඵවා වේද, මෙබන්දෝ ස්වාමියාගේ ආහාරය අනුභව කරන්නට සුදුස්සෝ වෙති.

3984. සියල්ල ස්වර්ණමය වූ පා අටක් ඇති වැඩ අවසන් කළ කඹිවස්ත්‍රයෙන් අතුරනලද පුටුවක ධනරට්ඨ නම් භංසරාජයා හිඳ ගත්තේ ය.

3985. සියල්ල ස්වර්ණමය වූ ව්‍යාසුසමින් වටකොට මසනලද කොච්ඡ නම් පුටුවෙහි සුමුඛ තෙමේ ධනරට්ඨ භංසරාජයාට අනතුරුව හිඳගත්තේය.

3986. රජු විසින් පඬුරු පිණිස එවනලද ඒ උතුම් භෝජනය කඹීරට වැසි බොහෝ දෙන ස්වර්ණභාජනවලින් ගෙනවුත් භංසයන්ට එළවූහ.

3987. ඉක්බිති කඹී රජු විසින් යවනලදු ව තමන් වෙත එළවනලද ඒ අග්‍ර භෝජනය දැක අනතුරුව, ඤත්‍රියධර්මයන්හි දක්ෂ වූ භංස රජතෙම (එකින් එක) විවාළේ ය.

3988. පින්වත් රජුට යහපත්ද, හවත්හට ආරෝග්‍යය තිබේ ද, කිම, සමාද්ධි වූ මේ රට දැහැමින් අනුශාසනා කරනු ලැබේ ද?

3989. භංසරාජය, මට යහපති, යළි මට ආරෝග්‍යයද තිබේ. තවද, සමාද්ධි වූ මේ රට මා විසින් දැහැමින් අනුශාසනා කරනු ලැබේ.

3990. කිම හවත්හුගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෙසෙක් නැද්ද? කිම, ඔව්හු ඔබගේ යුද්ධාදි කායඝීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියා කෙරෙද් ද?

3991. මාගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෙසෙක් නැත. වැලි ඔව්හු මාගේ යුද්ධාදි කායඝීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියාකෙරෙති.

3992. කිම ඔබගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තී ද, අවවාදකෂම ද, ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නී ද, දරු සම්පතින් රූපයෙන් හා යසසින් සමන්විත ද, ඔබගේ අදහස් අනුව පවත්නී ද?

3993. මාගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තියකි. අවවාදකෂමය. ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නීය. දරු සම්පතින් රූපයෙන් හා යසසින් ද සමන්විතය. මාගේ අදහස් අනුව පවත්නීය.

3994. කිම, රටවැසියා නො පෙළනු ලැබේ ද? කිසිවකිනුත් උවදුරෙක් නැද්ද? සාහසික නොවූ ඔබ විසින් දැහැමින් සෙමෙන් රට අනුශාසනා කරනු ලැබේ ද?

- 3995. අපො රට්ඨං අනුපජිලං අකුතොවි උපදුවං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසසති¹.
- 3996. කච්චි සනොතා අපචිතා අසනොතා පරිවජ්ජතා,
නො වෙ ධම්මං නිරඛතො අධම්මනුචතසි.²
- 3997. සනොතා ච මෙ අපචිතා අසනොතා පරිවජ්ජතා,
ධම්මමෙවානුචතොමි අධම්මො මෙ නිරඛතො,
- 3998. කච්චි නානාගතං දීසං සමවෙකඛසි ඛතනිය,
කච්චි න මතො මදනියෙ පරලොකං න සනතසි.
- 3999. නාහං අනාගතං දීසං සමවෙකොමි පකම්ම,
ධිතො දසසු ධම්මෙසු පරලොකං න සනතසෙ.
- 4000. දුතං සීලං පරිවචාගං අජජවං මදුවං තපං;
අකොකාධං³ අචිභිංසඤ්ඤා ඛතනිඤ්ඤා අචිරොධනං.
- 4001. ඉවෙචනෙ කුසලෙ ධම්මෙ ධිතෙ පසුභාමි අතනනි,
තතො⁴ මෙ ජායතෙ පීති සොමනසසඤ්ඤාපපකං.
- 4002. සුමුඛො ච අචිනොතො විසසෙඡි ඵරුසං ගිරං,
භාවදෙසමනඤ්ඤාය අසමාකායං විහඛගමො.
- 4003. සො කුදෙධා ඵරුසං වාවං නිචජාරෙසි අයොනිසො,
යානසමාසු⁵ න විජජනති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිච.
- 4004. අත්ථි මෙතං අතිසාරං වෙගෙන මනුජාධිප,
ධතරට්ඨං ච බද්ධිසම්ඨං දුකඛං මෙ විජුලං අහු.
- 4005. කං නො පිතාව පුතොනං භුතොනං ධරණීරිච,
අසමාකං අධිපතොනං බමසු රාජකුඤ්ජර.
- 4006. එතං තෙ අනුමොදම යං භාවං න නිගුහසි,
ඛීලං පභිඤ්ඤි පකඛි උජුකොසි විහඛගම.

- 1. මනුසිසසතං - මජ්ඣ.
- 2. මචතසි - මජ්ඣ.
- 3. අකොකාධං - මජ්ඣ.
- 4. අපො - මජ්ඣ.
- 5. යානසමාසු - මජ්ඣ.

3995. රටවැසියා නො පෙළනලදී. කිසිවකිනුත් උවදුරෙක් නැත. සාහසික නොවූ මා විසින් දැහැමින් සෙමෙන් රට අනුශාසනා කරනු ලැබේ.

3996. කිම, ඔබ විසින් ශීලාදී ගුණයුක්ත සත්පුරුෂයෝ පුදන ලද්දහු ද? අසත්පුරුෂයෝ දුරුකරන ලද්දහු ද? ධර්මය හැරදමා අධර්මය අනුව නොපවත්නෙහි ද?

3997. මා විසින් ශීලාදී ගුණයුක්ත සත්පුරුෂයෝ පුදන ලද්දහුය. අසත්පුරුෂයෝ දුරුකරන ලද්දහුය. ධර්මය අනුව ම පවත්නෙමි. මා විසින් අධර්මය දුරුකරනලදී.

3998. මහරජ, කිමෙක්ද, ආයුෂ මඳ බව නො සලකන්නෙහි ද? කිමෙක් ද, මත්වියයුතු රූපාදී අරමුණෙහි මත් නො වන්නෙහි ද? කිමෙක් ද, පරලොවට බිය නැත්තෙහි ද?

3999. පක්ෂිරාජය, මම ආයුෂ මඳ බව සලකන්නෙමි. දඟරාජ ධර්මයන්හි පිහිටියෙමි. පරලොවට බිය නො වන්නෙමි.

4000. දන්දීමය, සිල්දැකීමය, පරිත්‍යාගය, සෘජුබවය, මෘදුබවය, උපොසථශීලසමාදාන සංඛ්‍යාත තපසය, මෙමන්ත්‍රී පූර්වභාග කොට ඇති අක්‍රොධය, කරුණා පූර්වභාගකොට ඇති අවිභීංසාවය, අධි වාසනා සංඛ්‍යාත ඝෞන්තිය ය, එකභවය.

4001. මෙකී කුශල ධර්මයන් මා කෙරෙහි පිහිටියවුන් බලමි. මට එයින් ප්‍රීතියත්, මහත් සොම්නසත්, පහළ වන්නේය.

4002. මේ සුමුඛ පක්ෂි තෙමේ ද මාගේ ගුණසමුදය නොදැන සිත දුෂ්‍යවන බව නොසලකා මට පරොස් බස් කියේ ය.

4003. හෙතෙම කිපියේ නුනුවණින් පරොස් බස් පිට කෙළේය. අප කෙරෙහි යම් වරදක් නැත්තේ ද, එහෙයින් සුමුඛගේ මේ කීම නුවණැත්තකුගේ කීමක් මෙන් නො වැටහේයයි (රජතෙමේ කියේය).

4004. නරශ්‍රේෂ්ඨය, ධනරට්ඨ භංසරාජයා පාසයෙහි බැලුණු කල්හි මට මහත් දුකෙක් විය. ඒ දුක් වේගයෙන් මා විසින් එය පමණ ඉක්මවා කරනලද ප්‍රකාශයෙකි.

4005. ශ්‍රේෂ්ඨ මහරජතුමනි, ඔබ වනාහි දරුවන්ට පියා මෙන්ද, සකියන්ට පොළොව මෙන්ද, අපට උපකාරය. වරදට යටත් වූ අපට කමා කරනු මැනවි. (සුමුඛ තෙමේ කියේ ය).

4006. එමබා විභඩගම වූ පක්ෂිය, නුඹ යම්හෙයකින් අදහස නොසඟවන්නෙහි ද, සිතෙහි හුල බිඳින්නෙහි ද, සෘජු වූයෙහි ද, එහෙයින් නුඹගේ මේ දෙෂය කමාකරමියි රජතෙමේ කියේ ය.

- 4007. යං කිංඤ්චි රතනං අත්ථි කාසිරාජනිවෙසනෙ,
රජතං ජාතරූපඤ්ච මුක්ඛා වෙඵරියා ඛහු.
- 4008. මණයො සඞ්ඛිමුක්ඛඤ්ච වස්ථකං හරිවජුනං,
අජිනං දන්තභණ්ඩඤ්ච ලොභං කාලායසං ඛහුං
ඵතං දදුමි වො විනං ඉසෙසරං විසසජාමි වො.
- 4009. අද්ධා අපචිතා ත්‍යාමහා සකකතා ච රථෙසභ,
ධමමෙසු වනමානානං කං නො ආචරියො භව.
- 4010. ආචරියසමනුඤ්ඤතා තයා අනුමතා මයං,
තං පදකඛණො කඤ්චා ඤ්ඤති පසෙසමරිජුම.
- 4011. සබ්බරක්ඛං විනාසිකා මනාසිකා යථා තථං,
කාසිරාජා අනුඤ්ඤසි භංසානං පචරුතමං.
- 4012. තතො රත්‍යා විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤමනං¹ පති,
ථෙපකඛනො කාසිරාජසස භවනා² තෙ විගාඤ්ඤුං.
- 4013. තෙ අරොගෙ අනුපනෙත දිස්වාන පරමෙ දිජෙ,
කෙ කෙති මකරුං භංසා පුඵ්ඵසඤ්ඤ අජායථ.
- 4014. තෙ පතීතා පමුඤ්ඤන භතතුතා භතතුගාරවා,
සමනතා පරිකරිංසු අණ්ඩජා ලද්ධපථවයා.
- 4015. ඵචං මීඤ්චතං අඤ්චා සබ්බෙ භොතති පදකඛණා,
භංසා යථා ධනරථා ඤ්ඤතිසඞ්ඤමුපාගමුතති.

මහාභංසජාතක සි.

3. සුධාභොජනජාතකං

- 4016. *නෙව කිණාමි නපි විකකිණාමි
න වාපි මෙ සනතිවයො ච අත්ථි,
සුකිච්ඡරූපං චනිදං පරිනං
පඤ්චාදනො නාලමයං දුචිතනං.

1. සුරියසුඤ්ඤමනං - මජ්ඣං.
2. භවනතො - මජ්ඣං.

* "නෙව කිණාමි නපි විකකිණාමි" ත්‍යාදි ඉමා ඵකච්චසති ගාරායො භෙට්ඨා වාදසනිපාතෙ කොසියජාතකෙසි දිස්සන්ති. ඉමසමිමපි යානෙ ආගතා. අට්ඨකථාචරියො පන- "නගුක්ඛමෙ ගිරිවරෙ ගතධමාදනෙ"ති ඉතො පට්ඨාය සුධාභොජන ජාතකං දසෙසසිති.

4007. කභිරජනිවෙස්භි යමකිසි රත්න සමුහයක් නිදන්කොට ඇත්තේ ද, එනම් රිදී ද, රන් ද, මුතු ද, බොහෝ වෛඩුයඝී ද,

4008. මිණිමුවා බඩු ද, සක් හා මුතු ද, කසිසළ ද, රත්සසුන් ද, අඳුන් මුව සම ද, දළමුවා බඩු ද, තඹලෝමුවා බඩු ද, කාල ලොහමය බඩු ද බොහෝ ඇත. මේ වස්තුව ඔබට දෙමි. මේ මාගේ බරණැස් රජයේ ආධිපත්‍යය ඔබට පවරා දෙමි යි (රජතෙම කීය).

4009. ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, ඔබ විසින් අපි පුදන ලද්දේමෝ වෙමු. සත්කාර කරන ලද්දේමෝ ද වෙමු. කුශල කර්මපට ධර්මයන්හි පිහිටා ක්‍රියාකරන්නා වූ අපට ඔබ ආවායඝී වනු මැනව.

4010. මහරජ, ආවායඝී වූ ඔබ විසින් අනුදන්තාලද අනුමත කරනුලැබූ අපි ඔබ පැදකුණු කොට නැයන් දකිමු යි හංසරජ කීය.

4011. කභිරජතෙම මුළුරැයම, ඔවුන් සමග සුදුසු පරිදි විර්තනය කොට මන්ත්‍රණය කොට උතුම් වූ ඒ හංසයන්ට යෑම පිණිස අනු ත්තේය.

4012. ඉන්පසු රාත්‍රිය ඇවැටෙත් හිරු උදවන වේලෙහි එදෙස බලාසිටි කභිරජුගේ හවනයෙන් ඒ හංසයෝ අහසට නැංගහ.

4013. නිරොග වූ එහි පැලිණි ඒ උතුම් හංසයන් දක, හංසයෝ කෙ කෙ යන රාවය කළහ. එයින් මහත් ශබ්දයක් හටගනී.

4014. මළ පුඩුවෙන් මිදුණා වූ ස්වාමියා කරණ කොටගෙන තුටු සිත් ඇත්තා වූ ඒ හංසයෝ ස්වාමිගෞරවය ඇත්තාහු “පක්ෂිහු පිහිට ලද්දෝය”යි ඔහු හාත්පස පිටවරා ගත්හ.

4015. මෙසේ කල්‍යාණමිත්‍රයන් ඇත්තවුන්ගේ සියලු අභිවෘද්ධිය සැලසෙන්නෝය. ධනරට්ඨ නම් වූ හංසයෝ යම් සේ නෑ සමුහයා වෙතට පැමිණියාහු ද එමෙනැයි වදලසේක.

මහාහංස ජාතක යි.

3. සුධාහොජන ජාතකය

4016. මම නො මැ මිලයට ගනිමි. නො ද විකුණමි. මා විසින් රැස්කළ ධනයෙක් ද නැත. මේ අල්ප ආහාරය ද දුකසේ ලබන ලද මැ යැ. මේ පතක් පමණ වූ බත දෙදෙනකුන්ට පමණ නො වෙයි.

- 4017. අප්පමහා අප්පකං දජ්ජා අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකං,
බහුමහා බහුකං දජ්ජා අද්දනං නුපපජ්ජති.
- 4018. තං තං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
- 4019. මොසඤ්ඤාසස භුතං හොති මොසඤ්ඤාපි සමීහිතං,
අතිථීසමීං යො නිසිත්තසමීං එකො භුඤ්ඤති භොජනං.
- 4020. තං තං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
- 4021. සඤ්ඤං තසස භුතං හොති සඤ්ඤාපි සමීහිතං,
අතිථීසමීං යො නිසිත්තසමීං නෙකො භුඤ්ඤති භොජනං.
- 4022. තං තං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
- 4023. සරඤ්ඤා ජුහති යො සො බහුකාය ගයාය ව,
දෙණෙ නිමබරුතිත්ථසමීං සීඝ්ඤොතෙ මහාවහෙ.
- 4024. අනුච්ඤාස භුතං හොති අනුච්ඤාස සමීහිතං,
අතිථීසමීං යො නිසිත්තසමීං නෙකො භුඤ්ඤති භොජනං.
- 4025. තං තං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
- 4026. බලිසං හි සො නිගගිලති දීසසුත්තං සබ්බධානං,
අතිථීසමීං යො නිසිත්තසමීං එකො භුඤ්ඤති භොජනං.
- 4027. තං තං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
- 4028. උළාරවණණා වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ
අයඤ්ඤා වො සුත්තො කිසස හෙතු,
උච්චාවචං වණණාණං විකුඤ්ඤති
අකමාථ ඤා බ්‍රාහ්මණා කෙනු තුමෙහ.

4017. අල්පමාත්‍ර දැසින් අල්පමාත්‍රයක් දෙන්නේ යැ. අණුමාත්‍ර අර්ධයෙන් අඩක් දෙන්නේ යැ. බොහෝ දැසින් බොහෝ දැසක් දෙන්නේ යැ. නො දෙනු නො වටනේ යි.

4018. කොසිය සිටාණෙනි, එකරුණෙන් තොපට කියමි : දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයතීමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4019. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් බුද්දි නම් ඔහුගේ හොම සිස් වෙයි. ධනොපායන වීයතී ද සිස් වෙයි.

4020. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි. දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයතීමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4021. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් නො බුද්දි නම් ඔහුගේ දනය සත්‍ය වෙයි. ධනොපායන වීයතී ද සත්‍ය වෙයි.

4022. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි. දන් දෙව තමා ද වළඳ කරව. ආයතීමාර්ගයට නැඟෙව. එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4023. යම් පුරුෂයෙක් (ලවණසමුද්‍ර පුෂ්කරණි ආදී) ජලාශයක් කරා එළැඹැ බලිකර්ම කෙරේ ද, බාහුකා නදී යැ ගයාපුෂ්කරණි යැ ද්‍රෝණ තීජී යැ තිඹිරු තීජී යැ මහත් වූ ජලප්‍රවාහ ඇති ශීඝ්‍ර ශ්‍රෝතස් යැ යන මෙහි බලිකර්ම කෙරේ ද,

4024. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් නො බුද්දි නම් ඔහු විසින් තෙල තන්හි දු බලිකර්ම කරනලද වෙයි. තෙල තන්හි දු ධනොපායන වීයතී කරනලද වෙයි.

4025. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි : දන් දෙව. තෙමේත් වළඳ කරව, ආයතීමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4026. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වැ අහර වළඳ කෙරේ ද, හේ දීර්ඝසුත්‍රයක් ඇති බන්ධන සහිත වූ බිලියක් ගිලියි.

4027. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි : දන් දෙව, තෙමේ ද වළඳ කරව, ආයතීමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4028. මේ බ්‍රාහ්මණයෝ උදරවර්ණ ඇතියාහු මැ යැ. තොපගේ මේ සුනබ තෙම කවර හෙයින් උස්පහත් පැහැසටහන් විකුර්වණ (නිමාණ) කෙරේ ද? බ්‍රාහ්මණයාණෙනි, අපට කියව, තෙපි කවරහු ද?

4029. වන්දෙ ව සුරියො ව උහො ඉධාගතො
අයං පන මානලී දෙවසාරථී,
සකෙකාහමසමී තිදසානමීන්දෙ
එසො ව ඛො පඤ්ඤාසමොති වුච්චති.

4030. පාණ්ණසරා මුත්ඛයා ව මුරජාලමුඛරානී ව,
සුඤ්ඤමොනං පබ්බොධෙතති පටිබුද්ධො ව නන්දති.

4031. යෙ කෙච්චමෙ මච්ඡරිතො කදරියො
පරිභාසකා සමණබ්බාහමණානං,
ඉධෙව නිකඤ්ඤ සරීරදෙහං
කායසුඤ්ඤ හෙද නිරයං වජ්ජති.

4032. යෙ කෙච්චමෙ සුගගතිමාසසානා
ධම්මෙ ධීනා සංයමෙ සංවිභාගෙ,
ඉධෙව නිකඤ්ඤ සරීරදෙහං
කායසුඤ්ඤ හෙද සුගගතිං වජ්ජති.

4033. ඤං නො ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු
සො මච්ඡරී රොසකො පාපධම්මො,
තචෙව අඤ්ඤාය ඉධාගතමිභා
මා පාපධම්මො නිරයං අපඤ්ඤා.

4034. අද්ධා හී මං වො හීතකාමා යං මං සමනුසාසථ,
සොහං තථා කර්මසාමී සබ්බං චුත්තං හීතෙසිහී.

4035. එසාහමජ්ජෙව උපාරමාමී
න වාපහං කිඤ්ඤි කරෙය්‍ය පාපං,
න වාපි මෙ කිඤ්ඤි අදෙය්‍යමඤ්ඤී
න වාපි දඤ්ඤා උදකමපහං පිබ්බෙ.

4036. එවඤ්ඤ මෙ දදන්තො සබ්බකාලං
හොගා ඉමෙ වාසව ඛීයිසුසනති,
තන්තො අහං පබ්බොධෙසාමී සකක
හීඤ්ඤාන කාමානී යථොධිතානීති.

4037. නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගන්ධමාදන්තො
මොදනති තා දෙවචරාහිපාලිතා,
අථාගමා ඉසිවරො සබ්බලොකගු
සුපුපථිතං දුමවරසාබමාදියං.

4029. සඳු හිරු දෙදෙන මෙහි ආහ. මේ වූකලී දෙවසාරථී වූ මාතලී වෙයි. මම නිදස්වැසි දෙවියනට අධිපති සක්දෙවරජ වෙමි. තෙල තැනැත්තේ පඤ්ඤාසිඛ යැ යි කියනු ලැබේ.

4030. අත්තල නාදයෝ ද මිහිභූබෙර හඬ ද මුරජ බෙර හඬ ද පණාබෙර හඬ ද නිදිගත් මොහු පුබුදු කෙරෙති. පිබිදියේ තුටු වේ.

4031. යමිකිසි කෙනෙක් මසුරු වූවාහු තදමසුරු වූවාහු මහණ බමුණන්ට පිරිහෙලා කථා කරන්නාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කාබුන් මරණින් මතු නිරයට යති යි.

4032. යමිකිසි කෙනෙක් සුගතිය පතන්නාහු සංයම සංඛ්‍යාත දශශීලධම්මයෙහි ද සංවිභාග සංඛ්‍යාත දුනාධම්මයෙහි ද සිටියාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කායහෙදයෙන් මතු සුගතියට යති යි.

4033. තෙපි පූර්වජාතියෙහි අපගේ ඥාති යැ. ඒ හෙපි මසුරු වවු. රොස්පරොස් බස් ඇතියහු. පාපධම් ඇතියහු යැ. තොපට වැඩ සඳහා මැ මෙහි ආමිහ. පාපධම් ඇතියහු නිරයට නො යවු.

4034. යමිහෙයෙකින් තෙපි මට මැනැවින් අනුශාසනා කරවු ද, එහෙයින් එකාන්තයෙන් මැ තෙපි මට හිත කැමැත්තවු යැ. හිත කැමැතියන් විසින් කියනලද සියල්ල ඒ මම එසේ මැ කරන්නෙමි.

4035. තෙල මම අද මැ මසුරු බැවින් වෙන් වෙමි. මම කිසි පවකුදු නො කරමි. (මෙතැන් පටන්) නො දියයුතු කිසිවක් මට නැත. කිසිවක්හට නො දී මම දියපතකුදු නො බොමි.

4036. සක්දෙවරජුනි, හැම කල්හි දෙන්නා වූ මාගේ මේ භොගයෝ ඤය වන්නාහ. සක්දෙවරජුනි, එකල්හි මම (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම විසින්) ශෙෂ වැ සිටි කාමයන් හැරපියා පැවිදි වන්නෙමි යි.

4037. පර්වතයන්ට අධිපති වූ ගන්ධමාදන නම් උතුම් පර්-වතයෙහි සක් දෙවිඳුන් විසින් රක්තා ලද ඒ දිව්‍යස්ත්‍රීහු සන්තොෂ වෙති. එවිට මුළුලොවැ යා හැකි සෘෂ්ට්‍වරයෙක් මනාව පිපිගිය ශාඛා පුෂ්පයක් ගෙන පැමිණියේ ය.

- 4038. සුචිං සුගන්ධං තිදසෙහි සක්කතං
පුපච්ඡිකතමං අමරවරෙහි සෙවිතං,
අලඳා මචෙච්චි වා දනචෙහි වා
අඤ්ඤත්‍ර දෙවෙහි තදරහං හිදං.
- 4039. තතො චතඤ්ඤා කතකතච්චපමා
උට්ඨාය නාරියො පමදධිපා මුනිං,
ආසා ච සඳා ච තතො සිරි හිරි
ඉචචබ්‍රවුං නාරද දෙවබ්‍රාහ්මණං.
- 4040. සචෙ අනුද්දිට්ඨං තයා මහාමුනි
පුපච්චං ඉමං පාරිජනනස්ස බ්‍රහෙමි,
දදහි නො සබ්බගති තෙ ඉජ්ඣත්‍ර
කුම්බි නො හොහි යථෙච වාසචො.
- 4041. තං යාවමානාහිසමෙකඛ නාරදෙ
ඉච්චබ්‍රවී සබ්බලහං උදිරයි,
න මඤ්ඤමකුඤ්ඤි ඉමෙහි කෙචිතං
යා යෙච චො සෙය්‍යසී සා පිළඤ්ඤථ¹.
- 4042. කං නොතතමොවාහිසමෙකඛ නාරද,
යස්සිච්ඡසී තස්සං අනුපචචෙච්ඡසු,
යස්සා හි නො නාරද කං පදාස්සසී
සා යෙච නො හොහිති සෙට්ඨායමෙතා.
- 4043. අකලලමෙතං චචනං සුගතෙත
කො බ්‍රාහ්මණො කො කලහං උදිරසෙ,
ගණ්ඨාන භුතාධිපමෙච පුච්ඡථ
සචෙ න ජානාථ ඉධුකතමාධිමං.
- 4044. තා නාරදෙන පරමපකොපිතා
උදිරිතා චණ්ණමදෙන ලෙතා,
සකාසෙ² ගණ්ඨාන සහස්සචකඛුනො
පුච්ඡංසු භුතාධිසං කාත්‍ර සෙය්‍යසී.
- 4045. තා දිස්වා ආයතනමනා පුරිඤ්ඤෙ
ඉච්චබ්‍රවී දෙවචරො කතඤ්ඤප්පි,
සබ්බාව චො හොථ සුගතෙත සාදිසී
කො නෙච භද්දෙ කලහං උදිරයි.

---

1. පිළකෙට් - වි. මජ්ඣං.
2. සකාසං - මජ්ඣං.

4038. දෙවියන් විසින් සත්කාර කරනලද්ද වූ ද, ශක්‍රයා විසින් සෙවුනා ලද්ද වූ ද, පිරිසුදු සුවඳැති මේ උතුම් මල දෙවියන් මිස මිනිසුන් විසින් හෝ අසුරයන් විසින් හෝ නොලද හැකිය. එය දෙවියන්ට ම සුදුසු වේ.

4039. ඉක්බිති රත්බඳු සිවිය ඇති ස්ත්‍රීන්හට අධිපතිවූ ආසාය, සද්ධාය, සිරි ය, හිරි ය යන මේ ස්ත්‍රීහු සතරදෙන නැගිට නාරද දෙව බ්‍රාහ්මණ නම් වූ මුනිවරයාට මෙසේ කීහ.

4040. මහා සෘෂි වූ බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් ඔබ විසින් මේ පරසතු මල කිසිවකුට නො උදෙසනලද නම් අපට දෙනුමැනවි. ඔබ වහන්සේගේ සියලු අදහස් සමෘද්ධ වේවා. අපට ශක්‍ර තෙම යම් සේ වේ ද ඔබ වහන්සේ ද එසේ ම වෙත්වා.

4041. නාරද තෙම ඒ මල දෑක ඉල්ලන්නවුන්හට මෙසේ කීවේ ය. මහත් කලහ වැඩෙන කථාවක් ඇති විය. මට මේ මලින් කිසි වැඩක් නැත. නුඹලා අතුරින් යම් තැනැත්තියක් ගුණයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නම් ඕ පැළඳගන්නීය යි සෘෂි තෙම කීවේ ය.

4042. උතුම් නාරද සෘෂිවරය, නුඹවහන්සේ ම අප බලා අප අතුරින් යම් තැනැත්තියකට දෙනු කැමැත්තේ නම් ඇට දුන මැනැවි. නාරද සෘෂිවරය, නුඹ වහන්සේ අප අතුරින් යම් තැනැත්තියකට දෙන්නහු නම් අප අතුරින් ඕ තොමෝ ම ශ්‍රේෂ්ඨ සම්මත වන්නීය යි කීහ.

4043. මනා සිරුරැත්තිය, ඒ කීම නුසුදුසු ය. කවර නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් කලහ ඇති කෙරේ ද? ඉදින් මෙහි තොප අතුරින් උත්තම වූ හෝ අධිම වූ හෝ තැනැත්තිය කවරිද යි නොදන්නහු නම් භූතාධිපති වූ සක්දෙවරජු වෙත ගොස් විචාරව යි සෘෂිතෙම කීයේ ය.

4044. නාරද සෘෂිවරයා විසින් (කුසුම නො දෙමින්) ඉතා ම කුපිත කර වූ, සක්දෙවිඳුගෙන් අසවැ යි කියනලද වර්ණමදයෙන් මත් වූ ඒ අප්සරාවෝ සක්දෙවරජු සමීපයට ගොස් කවර නම් තැනැත්තියක් ශ්‍රේෂ්ඨ ද යි විචාළහ.

4045. දෙවියනට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ දෙවියන් විසින් ඇදිලි බඳනාලද ශක්‍ර තෙම උත්සුක වූ සිත් ඇති ඒ අප්සරාවන් දෑක මෙසේ කීයේ ය. මනා සිරුරු ඇති අප්සරාවනි, තෙපි හැම දෙන ම සමානවවූ. සුන්දර අප්සරාවරුනි, මෙසේ කවර කෙනෙක් කලහ වර්ධනය කළෝ ද? කියා යි.

4046. යො සබ්බලොකං වරකො මහාමුනී
ධමමෙ යිතො නාරදෙ සජ්ඣතිකකමො,
සො නො බ්‍රවී ගිරිවරෙ ගන්ධමාදනෙ
ගන්ධාන භුතාධිපමෙව පුච්ඡථ
සවෙ න ජානාථ ඉද්ධිතමාධමං.
4047. අසු බ්‍රහාරඤ්ඤවරො මහාමුනී
නාදන්වා භතතං වරගතො භුඤ්ඤති,
විවෙය්‍ය දනානි දදති කොසියො
යසසා හි සො දසසති සාව සෙය්‍යසී.
4048. අසුහී යො සමමති දකඛිණං දිසං
ගඬගාය තීරෙ හිමවනාපසමතී,
ස කොසියො දුලලහපානභොජනො
තසස සුධං පාපය දෙවසාරථී.
4049. ස මාතලී දෙවවරෙන පෙසිතො
සහසසයුතං අභිරුඤ්ඤ සන්දනං,
ස බීජමෙව උපගම ආසමං
අදිසසමානො මුනිතො සුධං අද¹.
4050. උදඤ්ඤිතං උපතිට්ඨතො හි මෙ
පහඬකරං ලොකතමොනුදුතමං,
සබ්බානි භුතානි අතිච්ච වාසවො
කො නෙව මෙ පාණිසු කිං සුධොදහී.
4051. සංඛුපමිං සෙතමතුලාදසසනං
සුචිං සුගන්ධං පියරුපමබ්‍රහං,
අදිට්ඨාප්‍රබ්ධං මම ජාත²වකඛුහී
කා දෙවතා පාණිසු කිං සුධොදහී.
4052. අහං මහිඤ්ඤ මහෙසි පෙසිතො
සුධාහිහාසිං තුරීතො මහාමුනී,
ජානාසි මං මාතලී දෙව සාරථී
භුඤ්ඤසු භතතුතමං මා විචාරයි³.
4053. භුතා ව සා ද්වාදස භතති පාපකෙ
බ්‍රදං පිපාසං අරතිං දරකලමං⁴,
කොඬුපනාහඤ්ඤ විවාදපෙසුනං
සීතුණ්ඤානඤ්ඤ රසුතමං ඉදං.

1. අදසී - මජ්ඣං.

2. ජාතු - මජ්ඣං.

3. මාභිචාරයි - මජ්ඣං.

4. දරථකමං - මජ්ඣං, දුරකමං - චී. දරථං කීලං - සා.

4046. සත්‍ය වූ පරාක්‍රම ඇති ධර්මයෙහි පිහිටි මුළු ලොව හැසිරෙන්නා වූ නාරද නම් යම් සෘෂිවරයෙක් වේ ද හේ තොප අතුරින් උත්තම හෝ අධිම තැනැත්තිය කවර දැ යි නොදනිවු නම්, ශක්‍රයා වෙතට ගොස් අසව යි ගන්ධමාදන නම් උතුම් පර්වතයෙහි දී අපට කියේ යයි ඒ අප්සරාවෝ කීහ.

4047. උතුම් සිරුරැති දිව්‍යාංගනාවරුනි, තෙල මහවනයෙහි හැසිරෙන මහාමුනි තෙම අත්හට නොදී වළඳ නොකරයි. ඒ කොසිය තාපස තෙම පරීක්ෂා කොට දන් දෙයි. හෙ තෙම තොපගෙන් යම් තැනැත්තියකට දෙන්නේ නම් ඕ නොමෝ ම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ යයි ශක්‍ර තෙම කියේ ය.

4048. දෙව සාරථිය, යම් තාපසයෙක් දකුණු දිග ගං ඉවුරෙහි හිමවත් පාර්ශ්වයෙහි වාසය කෙරේ ද, ඒ කොසිය තාපස තෙම දුර්ලභ ආහාර පාන ඇත්තේ ය. ඔහුට සුධාහොජනය පමුණුව යි කියේ ය.

4049. දෙවොත්තමයා විසින් යවනලද ඒ මාතලී දිව්‍යපුත්‍ර තෙම දහසක් අසුන් යෙදූ යානයට නැහ වහා අසපුවට පැමිණ අද්‍යායාමාන වූයේ සෘෂිවරයාහට සුධාහොජනය දුන්නේ ය.

4050. උදෑසන ගිනි දෙවියා පුදු ලොකාන්ධකාරය දුරු කරන්නා වූ පහංකර වූ උතුම් හිරු වෙත එළඹ සිටි මාගේ අත්වල කවරෙක් සුධාහොජනය බහාලී ද? කීම, සියලු භූතයන් ඉක්මවා සිටින ශක්‍ර තෙමේ ද?

4051. සක් ගෙඩියක් මෙන් සුදු වූ අසමාන වූ දකුම් ඇති පිරිසුදු සුවඳවත් දකුම්කලු වූ අද්භූත වූ පියවි ඇසින් නො දක්නා ලද විරු සුධාහොජනය කවර නම් දෙවියෙක් කවර හෙයින් මා අතැ තැබීදැ යි සෘෂිවරයා ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

4052. මහර්ෂි වූ මහා මුනිවරය, මම වනාහි සක්දෙව් රජු විසින් මෙහෙයවන ලද්දේම් වහා සුධාහොජනය ගෙන ආයෙමි. මා දෙවසාරථී වූ මාතලී බව දනුමැනවි. උතුම් බත වළඳනු මැනවි. ප්‍රපඤ්ච නො කරව.

4053. වළඳන ලද්ද වූ ඒ සුධාහොජනය බඩගින්න ය, පිපාස ය, නො ඇල්ම ය, කායදරච්ච ය, ක්ලාන්තගති ය, කොප ය, බද්ධ වෛර ය, විවාද ය, කේලාම් කීම ය, සීත ය, උෂ්ණ ය, අලස බව ය යන දෙලොස් පාපධර්මයන් නසන්නේ ය.

4054. න කප්පති මාතලී මය්ග භුඤ්ජිතුං
 පුබ්බෙ අද්දා ඉති මෙ චතුත්තමං,
 න වාපි එකාසනමරියපුජිතං
 අසංචිභාගී ච සුඛං න විඤ්ඤි.
4055. ටීසාතකා යෙවීමෙ පාරදුරිකා
 මිත්තද්දුතො යෙව සපනති සුබ්බතෙ,
 සබ්බෙව තෙ මච්ඡරීපඤ්ඤාමාධමා
 තස්මා අද්දා උදකමුඛි නාසමියෙ.
4056. යො නික්ඛියා වා පුරිසස්ස වා පන
 දස්සාමි දුතං විදුසමපවණ්ණිතං,
 සද්ධා වදඤ්ඤා ඉධ චිතමච්ඡරා
 භවතති හෙතෙ සුචිසමෙසමමතා¹.
4057. අතො මුතා² දෙවචරෙන පෙසිතා
 කඤ්ඤා චතස්සො කනකතඤ්ඤාපමා,
 ආසා ච සද්ධා ච සිරි තතො භිරි
 තං අස්සමං ආගමුං යඤ්ඤා කොසියො.
4058. තා දිසවා සබ්බො පරමප්පමොදිතො
 සුභෙන චණ්ණෙන සිධාරිචණිතො,
 කඤ්ඤා චතස්සො චතුරො චතුද්දිසා
 ඉච්චබ්චි මාතලීතො ච සමමුඛා.
4059. පුරිමං දිසං කා කං පභාසි දෙවතෙ
 අලභිකතා තාරචරාව ඔසධි,
 පුච්ඡාමි තං කඤ්ඤානචෙලුච්චිග්ගහෙ
 ආචිකඛ මෙ කං කතමාසි දෙවතා³.
4060. සිරාහං දෙවී⁴ මනුජෙසු පුජිතා
 අපාපසතතුපනියෙච්චි සද,
 සුධාවිචාදෙන තචතනිමාගතා
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.
4061. යස්සාහමිච්ඡාමි සුධං මහාමුනි
 ස් සබ්බකාමෙහි නරො පමොදති,
 සිරිති⁵ මං ජානහි ජුහතුත්තම
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.

1. සුචිසචා - ටී. මජ්ඣ. සා. 2. මතා - මජ්ඣ. සා., 3. දෙවතෙ - මජ්ඣ.

4. දෙව - මජ්ඣ. 5. යො - ටී. මජ්ඣ. සා. 6. සිරිත - මජ්ඣ. සිරිති - ටී.

4054. එම්බා මාතලිය, පළමුකොට නොදී වැළඳීම මට කැප නැත. මෙසේ මගේ උතුම් වුතයෙක් ඇත. එකලා වැ වැළඳීම ආයඹයන් විසින් නො පුදන ලද්දේ යැ. බෙදුගෙන නොවළඳන තැනැත්තේ දෙවි මිනිස් සුව නො විඳියි.

4055. ස්ත්රීන් නසන, පරදරාවන් කරා යන මේ යම් කෙනෙකුත් වෙන් ද, මිත්‍රද්‍රෝහී යම් කෙනෙකුත් වෙන් ද, දූහැමි මහණ බමුණන්ට ආක්‍රොශ කරන යම් කෙනෙකුත් වෙන් ද, මසුරු කම පස් වැනි කොට ඇති ඒ හැම දෙන අධමයෝ ය. එහෙයින් නොදී දිය පවා නො බොමි.

4056. යම්බඳු මම ස්ත්‍රීයකට හෝ පුරුෂයකට හෝ බුද්ධාදි පණ්ඩිතයන් විසින් වර්ණනා කරනලද දනය දෙමි ද එසේ මේ ලෝකයෙහි සැදුහැනි ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ වචන දන්නා වූ පහව ගිය මසුරු මල ඇති මේ පුරුෂයෝ උතුම් යයි සම්මත වෙති.

4057. ඉක්බිති සක්දෙව් රජු විසින් අනුදන්නාලදු වැ පිටත් කොට හරිනලද, ස්වර්ණයට බඳු සිරුරු සමින් භොබනා වූ ආශාය, ශ්‍රද්ධා ය, ශ්‍රී ය, භිරි ය යන කන්‍යාවන් සතර දෙන යම් අසපුවෙක්හි කොසිය (තවුස්) තෙම වෙසේ ද ඒ අසපුවට පැමිණියහ.

4058. ශොභන වූ වර්ණයෙන් ගිනිසිළු මෙන් සතර දිශායෙහි සිටියා වූ, දක්ෂ වූ, ඒ දිව්‍යජ්වරාවන් සතර දෙන දෑක අතිශය ප්‍රීතියට පත් කොසිය තවුස් තෙම මාතලී දිව්‍යපුත්‍රයා හමුවෙහි මෙසේ කිය.

4059. එම්බා දෙව්දුව, උතුම් ඔසයි තරුව මෙන් පෙරදිග බබුළුවන්නා වූ තෝ කිනම් වෙහි ද? රන්රුවකට බඳු සිරුරු ඇත්තිය, තී විවාරමි. තෝ කවර නම් දෙව්දුවක් වෙහිදැයි මට කියව.

4060. හැම කල්හි අලාමක සත්වයන් විසින් සෙවුනා ලබන්නා වූ මිනිසුන් කෙරෙහි පුජාඤ්ඤාවට පත් මම ශ්‍රී නම් වෙමි. මහාප්‍රාඥය, සුධාහොජනය පිළිබඳ විවාදයෙන් ඔබ සමීපයට ආමි. ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනවි.

4061. මහාතාපසය, මම යමකුට සැප කැමතිවෙමි ද, ඒ මිනිස් තෙම සියලු කාමසම්පතීන් තුටු වෙයි. හෝම කරන්නවුන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨය, මා ශ්‍රී නමැයි දනුව. මහාප්‍රාඥ තාපසයාණනි, ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනවැ යි කීවාය.

- 4062. සිසෙපන විජ්ජාවරණෙන බුද්ධියා
නරා උපෙතා පගුණා සකම්මුතා,
තයා විහීනා න උභතති කිඤ්ඤනං
තසිදං න සාධු යදිදං තයා කතං.
- 4063. පසුසාමී පොසං අලසං මහගසසං
සුදුකකුලීනමපී අරුපිමං නරං,
තයානුගුණො සිරි ජාතිමං අපි
පෙසෙති දුසං විය භොගවා සුඛී.
- 4064. තං තං අසච්චං අවිභජ්ජසෙවිනිං
ජානාමී මුලුභං විදුරානුපානිනිං,
න තාදිඤ්ඤ අරහති ආසනුදකං
කුතො සුධා ගච්ඡ න මෙඤ රුවුච්ඡි.
- 4065. කා සුකකදයා පටිමුඤ්ඤාකුණිලො
විඤ්ඤාදා කමබ්බුට්මට්ඨධාරිනී,
ඔසිතතචණණං පරිදෙඤ සොභසි
කුසංඝරතං අපිලෙඤ මඤ්ඤරිං.
- 4066. මිඝීච භනතා සරවාපධාරිනා
විරාධිතා මඤ්ඤච උදිකඛසි,
කො තෙ දුතියො ඉධ මඤ්ඤොචනෙ
න භායසි එකිකා කානනෙ වනෙ.
- 4067. න මෙ දුතියො ඉධමඤ්ඤී කොසිය
මසකසසාරසභවමිති දෙවතා,
ආසා සුධාසාය තචතතිමාගතා
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.
- 4068. ආසාය යනති වාණිජා ධනෙසිනො
නාවං සමාරුඤ පරෙතති අණණුවෙ,
තෙ තතථ සීතති අලොපි එකද
ජීනාධිතා එනති විනට්ඨපාහතා.
- 4069. ආසාය ඛෙතනානි කසනති කසසකා
වපතති බිජානි කරොනානුපායසො,
ඊතීනිපාතෙන අවුට්ඨිතාය වා
න කිඤ්ඤච විඤ්ඤති තතො එලාගමං.

1. පටිමුකක - මජ්ඣ.

4062. හස්තිශිල්පාදි ශිල්පඥානයෙන් ද වෙදත්‍රය සංඛ්‍යාත විද්‍යායෙන් හා ශීලයෙන් ද බුද්ධිමහිමයෙන් ද යුත් තමහට සුදුසු කෘෂි වණික් ආදී කර්ම ප්‍රගුණකොට ගත්තා වූ මනුෂ්‍යයෝ තීගෙන් තොර වූවාහු ස්වල්ප මාත්‍ර වූ හෝ කවර සැපයක් වත් නොලබන් ද, තී විසින් කරන ලද මේ යමක් ඇත් නම් එය නො සුදුසු ය.

4063. තී විසින් රකිනු ලබන අලස වූ බොහෝ බුදිනසුලු නිවකුලීන වූ මිනිසෙක් වේ ද, සම්පන්න යුත් සුව දිවියක් ගෙවන කුලීනයෝත් ඔහුගේ දසභාවයට පත් වෙති.

4064. ඒ ස්වභාව සත්‍යය නැති යුක්ති අයුක්ති විභාග නැති වැ සෙවුනා, පණ්ඩිතයන් පහත හෙළන්නා වූ මුළු වූ තී හඳුනමි. තී වැන්නෝ අසුනක් පැනක් ලබනට වත් නො සුදුසු ය. සුධාහොජනය ලැබීමට කොයින් සුදුසු වේ ද? මෙතැනින් යව. මට රුචි නො වෙහි යි (තවුසා කිය.)

4065. සුදු දත් ඇති පළඳනාලද කුණ්ඩලාභරණ ඇති විසිතුරු අභූපළඳනා ඇති වෙසෙසින් මටකරනලද රන්මුවා අබරණ දරන තී වත්කළ දියදහරක් බඳු දිව දුහුලක් හැඳ කුසතණින් දල්වුණු ගිනිසිළුවක් බඳු පත්‍ර සහිත හෝපලු කැනක් කනැ පැළඳ හොබනිය. තො කවරක් ද?

4066. වැද්දකු විසින් විදිනලද පහර වැරද වූ බියපත් මුව දෙනකගේ මද බැල්ම මෙන් බලන්නෙහිය. මද බැලුම් ඇත්තිය, මෙහි තොපගේ කවර දෙවැන්නෙක් වේ ද? කානන නම් වූ වනයෙහි එකලා වූවා බිය නො වෙහි ද?

4067. කොසිය තවුසාණනි, මෙහි මට දෙවැන්නෙක් නැත. මම වනාහි තච්චසා දෙවිලොව උපන්නියක්වු. ආශා නම් වූ මම සුධාහොජනය කෙරෙහි ආශාව හෙතෙකොටගෙන නුඹවහන්සේ සම්පයට ආමි. උතුම් ප්‍රඥ ඇති තාපසය, ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනවි.

4068. ධන සොයන වෙළෙන්දෝ ධනාශායෙන් නැව නැග මහසයුරෙහි පරතෙරට යෙත්. ඔවුහු එහි ගිලෙති. වැළි ඇතැම් දිට නැසුණු මාර්ගොපකරණ ඇත්තාහු පිරිහුණු ධන ඇත්තෝ වන්නාහ.

4069. ගොවියෝ ආශායෙන් කෙත් සාති. බිජුවට වසුරති. උපාය වශයෙන් නොයෙක් දේ කරති. උවදුරු පැමිණීමෙන් හෝ වැසි නොලැබීමෙන් හෝ එයින් කිසි ප්‍රයෝජනයක් නො විදිති.

4070. අඵක්කකාරානි කරොනති භතඤ්ඤ
 ආසං පුරකඛ්ඛා නරා සුඛෙසිනො,
 තෙ භතඤ්ඤා අතිගාලුහිතා පුන
 දිසා පනසසගති අලඤ්ඤ කිඤ්ඤනං.
4071. ජහිනි¹ ධඤ්ඤාඤ්ඤ ධනඤ්ඤ ඤාතමක
 ආසාය සඤාධිමනා සුඛෙසිනො,
 තපනති ලුමමි තපං වීරනතරං
 කුමමග්ග²මාරුඤ්ඤ පරෙතති දුගගතිං.
4072. ආසා වීසංවාදිකසමමතා³ ඉමෙ
 ආසෙ සුධාසං⁴ වීනයසසු අත්තනි,
 න තාදිසී අරහති ආසනුදකං⁵
 කුතො සුධා ගච්ඡ න මඤ්ඤ රුච්ඤ්ඤි.
4073. දඤ්ඤලමානා යසසා යසසඤ්ඤි
 ජීසඤ්ඤානාලච්ඤයනං දිසං පති,
 පුච්ඡාමී තං කඤ්ඤනචෙලලිඤ්ඤහෙ
 ආවිකඛ මෙ කුං කතමාසී ඡෙචතා⁶.
4074. සඤ්ඤාහං දෙවී⁷ මනුච්ඤ්ඤ පුච්ඡතා
 අපාපසතකුපනිඤ්ඤවිනී සද,
 සුධාවිචාදෙන තචනතිමාගතා
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.
4075. දනං දමං වාගමච්ඤාපි සංයමං
 ආදය සඤ්ඤාය කරොනති හෙකද,
 ච්ඤායං මුසාකුච්ඤාපි චෙසුනං
 කරොනති හෙතෙ පුන වීච්ඤාතා තයා.
4076. භරියාසු චෙපාසො සදිසීසු චෙකඛවා
 සීලුපපතගාසු පතිඛඛතාසුපි,
 විනෙචා ඡඤ්ඤං කුලධිතියාසුපි
 කරොති සඤ්ඤං පන⁸ කුමභද්දසියා.

---

1. හිනාන - මජ්ඣං.
 2. කුමමග - මජ්ඣං.
 3. වීසංවාදක - මජ්ඣං.
 4. සුධාය - මජ්ඣං.
 5. ආසනුදකං - මජ්ඣං.
 6. දිසඤ්ඤ - මජ්ඣං.
 7. දෙවතෙ - මජ්ඣං.
 8. දෙව - මජ්ඣං.
 9. පුන - වී.

4070. සැප සොයන්නා වූ මනුෂ්‍යයෝ ආශාව පෙරදැරි කොට ස්වාච්චරුන් පිණිස යුදබිම්හි වීයඹ කරති. දැඩි වෙහෙස දරා ක්‍රියා කළ ඔහු නැවත කිසිවකුන් නොලබා පලායන්නාහ.

4071. සැප සොයා ස්වර්ගාරෝහණය කරනු කැමැත්තෝ ධාන්‍ය ද ධනය ද නැදැයිත් ද හැර ආශායෙන් බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ රුක්‍ෂ වූ තපස් පවා රකිති. ඔවුහු කුමගට වැටී දුගතියට පැමිණෙති.

4072. මේ සතියෝ ආශාව නිසා රැවටෙන්නාහ යි සම්මතව ඇත. ආශාවෙහි, තමා කෙරෙහි පවත්නා සුධාහොජන ආශාව දුරුකරව. තී වැන්නෝ අසුන් හා ජලයවත් ලැබීමට සුදුසු නොවෙති. එබැවින් සුධාහොජනය කොයින් ලැබේ ද? යව. තී මට නො රුස්නෙහි ය යි (තාපස තෙම කීය.)

4073. පරිවාර සමාජයින් දිලියෙමින් බටහිර දික්හි සිටින යසස් ඇති තී කිනම් වෙහි ද? රන්රුවකට බඳු සිරුරු ඇත්තිය, ඒ කරුණ තොප විවාරමි. තෙපි එය මට කියව. කිනම් දෙවතාවක් වෙහි ද?

4074. මහත් ප්‍රඥා ඇති තාපසයන් වහන්ස, මිනිසුන් කෙරෙහි සැම කල්හි පූජිත වූ, උසස් සතියන් විසින් සෙවුනාලද, මම සද්ධා නම් වෙමි. සුධාහොජනය පිළිබඳ විවාදයෙන් නුඹ වහන්සේ වෙත ආමි. ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනව.

4075. ඇතැම් කාලයෙකහි සතියෝ තොප හා එක් වූවාහු දන් දීම ය, ඉන්ද්‍රියදමන ය, පරිත්‍යාග ය, සිල් රැකීම ය, යන මේවා කරති. කිසි කලෙකහි එම සතියෝ තීගෙන් වෙන් වූවාහු සොරකම ද බොරු කීම ද කුටකර්මය ද කේලාම් කීම ද කෙරෙත්.

4076. සමාන ජාති ඇති සිල්වත් පතිව්‍රතා ගුණොපෙත ඤල දුහිතෘන් වන භායඹාවන් කෙරෙහි ගීජු වූ පුරුෂ තෙම ඔවුන් කෙරෙහි ආශාව හැරදමා කුම්භදුසියගේ වචනය පවා අදහන්නේය.

4077. කිමෙව සඤ්ඤා පරදරසෙවිතී
පාපං කරොසි කුසලාසි රිකුසි,
න තාදිසි අරහසි ආසනුදකං
කුතො සුධා ගව්ඨ න ඔඤා රුවිසි.

4078. ජීසඤ්ඤරතතිං අරුණසම්මුභතෙ
යා දිසසති උත්තමරුපවණ්ණිනී,
තල්ලපමා මං පටිභාසි දෙවතෙ
ආචිකඛ මෙ කිං කතමාසි අච්ඡරා.

4079. කාළා නිදසෙරිව අග්ගජාතිව
අනිලෙරිතා ලොහිතපත්තමාලිනී,
කා තිට්ඨසි මඤ්ඤිවාචලොකයං
භාසෙසමානාව ගිරං න මුඤ්ඤිසි.

4080. භීරාහං දෙවී¹ මනුජෙසු පුජිතා
අපාපසතකුපනිසෙවිතී සද.
සුධා විවාදෙන තවන්ඤ්ඤාගතා
සා තං න සකෙකාමී සුධම්පි යාචිතු.
කොපිනරුපා විය යාවනඤ්ඤායා.

4081. ධම්මෙන ඤායෙන සුගතෙන ලව්ඨසි
එසො හි ධම්මො නහි යාවනා සුධා,
තං තං අයාවනතිමහං නිමනනසෙ
සුධාය යඤ්ඤිවඨසි තමපි දමඹි තෙ.

4082. සා කිං මයා අජ්ජ සකමඤ්ඤ අසසමෙ
නිමනතිතා කඤ්ඤනවෙලලී²විග්ගහෙ
කුචං හි මෙ සඤ්ඤරසෙහි පුජියා
තං පුජයිකාන සුධම්පි අසමියෙ.

4083. සා කොසියෙනානුමතා ජුතීමතා
අඤ්ඤා හිරි රමමං පාවිසියසසමං,
උදඤ්ඤවනතං ඵලමරියපුජිතං
අපාපසතකුපනිසෙවිතං සද.

4084. රුක්ඛග්ගහණා බහුකෙසු පුජිතා
අඤ්ඤා පියාලා පනසා ව කිංසුකා,
යොහඤ්ඤනා ලොඤ්ඤමථොපි පදමකා
කෙකා ව භබ්බා තිලකා ව පුජිතා.

1. දෙව - මජ්ඣ.
2. වෙලල - මජ්ඣ.

4077. ශ්‍රද්ධාවෙනි, පුරුෂයා තිගේ වසයට පැලිණිමෙන් ම පරදර සේවනය කරන හෙයින් තී පරදර සේවනය කරන්නෙහි ය. පව කරන්නෙහි ය. කුසල් හිස් කරන්නෙහි ය. තී වැන්නෝ අසුන් හා ජලය (පමණකුණු) ලැබීමට නො සුදුසු වෙති. සුධා-හොජනය කොසින් ලැබේ ද? යව. තී මට නො රුස්නෙහි ය යි (තවුසා කිය.)

4078. රාත්‍රී කාලයාගේ අවසන්හි අරුණොද්ගමන වේලායෙහි උතුම් රූපයෙන් හා වර්ණයෙන් යුක්ත වූ යම් පූර්වදිශාවක් දක්නා ලැබේ ද, දෙව්දුව, තී එබඳුය යි මට වැටහෙ යි. තී කිනම් අප්පරාවක් ද යි මට කියව.

4079. නියං සමයෙහි පළමුව හටගත් සුළඟින් කම්පාවන්තා වූ ලේවන් කොළවලින් පිරිවැරුණු කළුවලක් සේ මද බැල්මෙන් යුතුව කවර නම් තැනැත්තියක් සිටින්නේ ද? කථාකිරීමට කැමැත්ත දක්වන්නේ නමුදු වචන නො මුදන්නෙහි ය.

4080. තාපසයන් වහන්ස, මම වනාහි මිනිසුන් කෙරෙහි සුඡීන වූ හැම කල්හි අලාමක සකයන් විසින් සෙවුනා ලද හිරි නම් දෙවහන වෙමි. සුධා විවාදයෙන් ඔබ වෙත පැලිණි ඒ මම සුධාහොජන ඉල්ලීමට ද නො හැක්කෙමි. ස්ත්‍රියගේ ඉල්ලීම වූකලී රහසහ පෙන්වීම බඳු හෙයිනි.

4081. මනා සිරුරු ඇත්තිය, ස්වාභාවික ක්‍රමයෙන් සුධාහොජනය ලබන්නෙහිය. ඉල්ලීමෙන් සුධාහොජනය නො ලබන්නෙහිය. මේ වනාහි ස්වභාව ධර්මය වේ. එහෙයින් නො ඉල්ලන්නා වූ තිට මම සුධාහොජනයෙන් නිමන්ත්‍රණය කරමි. එපමණක් නොව තී යමක් කැමති නම් එය ද තිට දෙමි.

4082. ස්වර්ණරාශියකට බඳු ශරීර ඇත්තිය, ඒ නුඹ අද මා විසින් සිය අසපුවෙහි නිමන්ත්‍රණය කරන ලද්දෙහි ය, තී වනාහි මා විසින් හැම රසයෙන් පිදිය යුත්තී ය. තී පුදු මම ද සුධාහොජනය වළඳන්නෙමි යි (තාපස තෙම කිය.)

4083. අනුභාව සම්පන්න කොසිය තවුසා විසින් අනුදන්තාලද ඒ හිරි නම් දිව්‍යාංගනා තොමෝ ඒ ඒ තැන්හි දිය ඇත්තා වූ, නොයෙක් පලතුරුවලින් ගැඹසිගත්තා වූ, නිවරණ දෙෂයෙන් මිදුණු ධ්‍යානලාභීන් විසින් පුදනලද්ද වූ, අලාමක සකයන් විසින් සෙවුනා ලද, ආශ්‍රමයට පිවිසියා ය.

4084. මෙහි වනාහි මලින් හා පලින් සැදුම්ලත්, වෘක්ෂ සමූහයෝ බොහෝ වෙති. අඹ ය, මොර ය, කොස් ය, කැල ය, මුරුංගා ය, ලොක් ය, පද්මක ය, කේතක ය, හංග ය, පිපියා වූ එරහැන්ද ය,

4085. සාලා කථරරි බහුකෙසු ජලේයො
 අසසසු නිග්‍රොධි මධුකා ච වෙනසා,
 උඤ්ජකා පාටලීසිත්ථුවාරකා
 මුත්‍රස්සගන්ධා මුවලිඤ්ජකෙතකා.
4086. හරෙණුකා වෙඵකා වෙණුකිණුකා¹
 සාමාක නිවාරමථොපි චිතකා,
 මොවා කදලී බහුකෙසුසාලීයො
 පච්ඡයො ආභුජිනො ච තණ්ඩුලා.
4087. තසස ච උත්තරෙ පසෙස² ජාතා පොකඛරණී සිවා,
 අකකසසා අපබ්භාරා³ සාධු අපපටිගන්ධියා.
4088. තසු මචජා⁴ සන්තීරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,
 සිඛගු සචච්ඡා සකුලා⁵ සන්චච්ඡා ච රොහිතා
 ආලිගග්ගරකාකිණණා පාඨිනා කාකමචජකා.
4089. තසු පකඛී සන්තීරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,
 හංසා කොඤ්චා මයුරා ච චකකවාකා ච කුකුඤ්චා
 කුණාලකා බහුවීත්‍රා සිඛණඛී ජිවංජීචකා.
4090. තසු පානායමායනතී නානාමීගගණා බහු,
 සීහා ව්‍යඤ්ඤා වරාහා ච අචජකොකතරචජයො.
4091. පලාසාද ච ගචජා මහිසා රොහිතා රුරු,
 එණෙය්‍යා ච වරාහා ච ගණිනො නිඛ්ඤ්ජකරා⁶.
4092. කදලීමීගා බහු වෙසු⁷ බිලාරා සසකණණකා
 ජමාගිරි පුපුච්චිත්‍ර සන්තා
 දිජාහිසුට්ඨා දිජසඛ්ඤ්ජෙවිතා.
4093. සා සුතතවා නීලදුමාහිලඛේතා
 විජජු මහාමෙහරිවානුපජජථ,
 තස්සා සුසඛෙඤ්ච සිරා⁸ කුසාමයං
 සුචිං සුගන්ධිං අච්චුපසෙවිතං
 අත්‍රිචජකොචජං හිරිමෙතදබ්බි
 නිසීද කල්‍යාණි සුඛසීදමාසනං.

---

1. කෙණුකිණුකා - මජ්ඣං.
 2. උත්තරපසෙස - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 3. අකකසසා අපබ්භාරා - මජ්ඣං.
 4. පචජා - මජ්ඣං.
 5. සකුලා - මජ්ඣං.
 6. නිකසුකරා - චී මජ්ඣං. ස්‍යා.
 7. බහුකෙසු - මජ්ඣං.
 බහුකෙසු - ස්‍යා.
 8. සුරං - මජ්ඣං.

4085. සල් ය, ලුණුවරණ ය, දඹ ය, ඇසතු ය, නුග ය, මී ය, හොමුවගු ය, ඇසළ ය, පලොල් ය, නික ය, මනා සුවදැනි මිදෙල්ල ය, පංචවිධ කෙතකිවෘක්ෂ ය යන මොහු මෙහි බොහෝ වෙත්.

4086. අපරණ්ණ ගණයට අයත් හරෙණුක (නම් ධාන්‍ය) ද වංසවොරක ද වල්මැ ද නියඹරා¹ ද බොධිහමු ද උරුහැල් ද යළි රජමැ ද ඇටකෙහෙල් ද කෙහෙල් ද හැල් ද නොයෙක් විවර්ග ද භුජපත්‍ර ද ස්වයංජාත සහල් ද මෙහි බොහෝ වෙති.

4087. ඒ අසපුවට උතුරු දෙසින් හටගත් යහපත් පොකුණෙක් ඇත. ඕ අකර්කශ ය. නො සුන් ඉවුරින් යුතු ය. සුවද දියෙන් සුවදවත් ය.

4088. ඒ පොකුණෙහි නිර්භය වූ ගොදුරු සුලභ වූ නිතොර වෙසෙන සිඬිගු ය, සවච්ඤ ය, සකුල ය, සතචංක ය, රොහිත ය, ආලි ය, ගඟ්ගරක ය, පෙට් ය, ඛාකමච්ඡ ය යන මත්ස්‍යයෝ වෙති.

4089. එහි නිර්භය වූ සුලභ වූ ගොදුරු ඇති භංස ය, කොස් ලිහිණි ය, මොනරය, සක්වාලිහිණි ය, ඇටිකුකුළු ය, කොවුල් ය, විසිතුරු පියාපත් ඇති බහුවිත්‍ර නම් පක්ෂි ය, ඔසවනලද මුදුන් ඇති මොනර ය, ජීවඤ්ජීවක ය යන පක්ෂීහු නිතර වෙසෙති.

4090. එහි බොහෝ වූ මෘග සමූහයෝ පැන් බීමට එති. එනම් සිංහයෝ ද, ව්‍යාසුයෝ ද, උෟරෝ ද, වලස්සු ද, වෘකයෝ ද, කළුභස්වලස්සු ද,

4091. කහවෙහෙණහු ද, ගවරු ද, මහීසයෝ ද, රොහිත මෘගයෝ ද, රුරු මුවෝ ද, එණි මුවෝ ද, වරාහ නම් මුවෝ ද ගෝන්ත්‍ර ද සමූහ වශයෙන් ඇති නිංක නම් උෟරෝ ද,

4092. කෙහෙල්මුවෝ ද, බළල්ලු ද සාවෝ ද කර්ණක මෘගයෝ ද එති. විසිතුරු මල් අතුරනලද භූමියෙහි වූ පිරිපහණ පක්ෂීන් විසින් සොෂාකරනලද්දේ පක්ෂි සමූහයා විසින් සෙවුනාලද්දේ ද වෙයි.

4093. මනා සිව් ඇති ඕ නොමෝ නිල්වන් වෘක්ෂශාඛාවන් පරාමර්ශනය කරමින් මහාමෙසයක් අතරින් දිස්වන විදුලියක් මෙන් පහළවූවා ය. හොඳින් සම්බන්ධ කළ උෟර්ධවහාග ඇති ඉතා කැමතිවිය යුතු කුශතෘණමය කොච්ඡ නම් අසුනක් පිරිසුදු සුවදැනි අඳුන්දිවිසමකින් සෙවුනාලදු ව පනවා, සුන්දරිය, මේ අසුන සුව වෙයි. මෙහි හිඳගනුව යි හිරි දෙවිදුවට තාපස තෙම කීය.

හිසුකාති හිමිබරු රුක්ඛා - අට්ඨකපා (හිමිබරුසකා ?)

4094. කසසා නද කොව්ඡගතාය කොසියො
 යදිව්ඡමානාය ජටාජිනං ධරො,
 නවෙහි පතෙහි සයං සහුදකං
 සුධාහිභාසී තුරිනො මහාමුනි.

4095. සා නං පගගඤ්ඤා¹ උභොහි පාණ්හි
 ඉච්චව්චී අතතමනා ජටාධරං,
 හන්දහං එතරහි පුජිතා තයා
 ගවෙජයා ඛුභෙම තිදිවං ජිනාවිනී.

4096. සා කොසියානුමනා පුනීමනා
 උදිරිතා² වණ්ණමදෙන මතතා,
 සකාසෙ³ ගඤ්ඤාන සහසසවකඤ්ඤො
 අයං සුධා වාසව දෙහි මෙ ජයං.

4097. තමෙන සකෙකාපි නද අපුජස්සී
 සහින්දු ව දෙවා සුර⁴කන්දකුමුත්තමං,
 සා පඤ්ඤාලී දෙවච්ඡොඤ්ඤා පුජිතා
 නවෙහි කොව්ඡහි යද උපාවිසී.

4098. තමෙව සංසී පුනරෙව මානලී
 සහසසනෙතො නිදසානමිද්දො,
 ගඤ්ඤාන වාකායං මම ඛුහි කොසියං
 ආසාය සද්ධා සිරියා ව කොසිය
 හිරි සුධං කෙන මලඤ්ඤා හෙතුනා.

4099. තං සුපලවඤ්ඤං උදනාරභී රථං
 දද්දලලමානං උපකිරිය⁵ සාදිසං,
 ජමෙඛානදිසං තපනෙයා සන්තිහං
 අලභානං කඤ්ඤානවිත්තසන්තිකං.

4100. සුචණ්ණවඤ්ඤාඤ්ඤා ඛුහු නිපාතිතා
 හත්ථී ගවසසා කිකිවාඤ්ඤාදිපියො⁶,
 එණෙයාකා⁷ ලඛිමයෙඤ්ඤා පකඛියො
 මිගෙඤ්ඤා වෙච්චියමයා සුධායුතා⁸.

---

1. පටිගගඤ - මජ්ඣං.
 2. උදිරිසී - මජ්ඣං.
 3. සකාසෙ - මජ්ඣං, සයා,
 4. සුර - මජ්ඣං,
 5. උපකකිරිය - සයා, උපකාරිය - මජ්ඣං.
 6. කිංසුරිය - මජ්ඣං, සයා,
 7. ලඛිස - මජ්ඣං, සයා,
 8. සුචායුතා - සයා, යුතායුතා - මජ්ඣං.

4094. කොව්ඡ නම් අසුනෙහි හුන් සුධාහොජනය කැමැත්තා වූ ඒ හිරි නම් දෙව්දූවට දළමඩුලු අඳුන් දිව්සම් දරන කොසිය මහනවුස් තෙම තමා විසින් එකෙණෙහි ගෙනෙනලද නෙළුපතින් දක්ෂිණොදකය සහිත සුධාහොජනය වහා ගෙනවුත් එළවීය.

4095. ඕ තොමෝ එය දැනින් පිළිගෙන තුටු සිත් ඇත්තී තවුසාට මෙසේ කීවාය. “දැන් මම නුඹ වහන්සේ විසින් එකාන්ත-යෙන් පුදන ලද්දෙමි. තවුසාණනී, ජයප්‍රාජ්න වූ මම දෙව්ලොවට යන්නෙමි” යි.

4096. කොසිය තවුසා විසින් අනුදන්නාලද අනුභාවසම්පන්න වූ වර්ණමදයෙන් මත් වූ ඒ හිරි නම් දෙව්දූව සක්දෙවරපුගේ සම්පයට ගොස් “මේ සුධාහොජනය වේ, මට දිනුම දෙව්” යි කීවාය.

4097. ඇඳිලි බැඳගත් දෙව්මිනිසුන් විසින් පුදනලද ඒ හිරි නම් දෙව්දූව යම් කලෙක්හි අඳුන් කොව්ඡ නම් අසුනෙහි හුන්තී ද එකල්හි ශක්‍ර තෙමේ ද ඒ උතුම් දෙවහනට පූජා කෙළේ ය. ඉන්ද්‍රයා සහිත සෙසු දෙවියෝ ද (පරසතු මල් ආදියෙන්) ඇය පිදුහ.

4098. නැවත, දෙවියනට අධිපති වූ දහසක් නෙන් ඇති ශක්‍ර තෙම ඒ මාතලී දෙව්පුත්භට මෙසේ කීය. මාතලිය, කොසිය තවුසා වෙත ගොස් මාගේ මේ වචනය කියව. “කොසිය තවුසාණනී, ආසා ය, සද්ධා ය, සිරි ය යන මොවුන් හැර හිරි දෙව්දූව කවර හෙතුවකින් සුධාහොජනය ලැබීද” යි අසව යි (කීය.)

4099. මණ්ඩිත උපකරණයනට අනුකූලව බබළන්නා වූ ගිනිසිළු බඳු දඹරන්මුවා රියහිස හා අටමහලින් යුත් සරසනලද ඒ රිය සුවසේ ගමන් සඳහා පිළියෙළ කෙළේ ය.

4100. මේ රියෙහි රන්මුවා සඳරු බොහෝ නෙළනලද යැ. රන්මුවා ඇත් - ගව - අස් - චතුරු - වග - දිවි - ඒණිමුව රු නෙළන ලද යැ, මෙහි ඉගිලෙන සැහැවි ලිහිණි රු ඇත. මෙහි වෙරළ-මිණිමුවා මාගයෝ යුද කෙරෙහි.

4101. තක්ඛඝරාජභරයො¹ අයොජ්ජුං
දසසතානී සුසුනාගසාදියෙ,
අලඛකතෙ² කඝ්ඤානජාලුරච්ඡදෙ
ආවෙළිකෙ සද්දගමෙ අසඬිතෙ.
4102. තං යානසෙට්ඨං අභිරුඤ්ඤා මානලී
දසදීසා ඉමා අභිනාදඬිසු,
නභඝ්ඤා සෙලඝ්ඤා වනස්පතීනී³ ච
සසාගරං පච්චාඨසීසු මෙදීනී⁴.
4103. ස ඛිප්පමෙව උපගමි අසසමං
පාචාරමෙකංසකතො කතඝජ්ජි,
බහුසසුතං වද්ධං⁵ චිනීතවනතං⁶
ඉච්චවුචි මානලී දෙවබ්බාහමණං.
4104. ඉද්දාසා වාකාසං නිසාමෙභි කොසිය
දුතො අභං උච්ඡති තං පුරිද්දෙ,
ආසාය සද්ධා සිරියා ච කොසිය
හිරි සුඬං කෙන මලසු භෙතුතා.
4105. අක්ඛා සිරි මං පටිභානී මානලී
සද්ධා අනිච්චා පන දෙව සාරථී,
ආසා විසංවාදිකසමමතා හි මෙ
හිරි ච අරියමඤ්ඤා ගුණෙ පතිට්ඨිතා.
4106. කුමාරියො යාවිමා ගොඤ්ඤාකඤ්ඤා
ජිණ්ණා ච යා යා ච සභතකුඉඤ්ඤා,
තා ඡද්දරාගං පුරිසෙසු උග්ගතං
හිරියා නිචාරෙනති සවිඤ්ඤාමඤ්ඤා.
4107. සඬ්ඛාමසියෙස සරසන්ඤාසංයුතෙ
පරාජිතානං පතතං පලායිතං,
හිරියා නිචිකතනති ජනිඤ්ඤා ජිවිතං
තෙ සංපට්ච්ඡතති පුතා හිරිමතා.
4108. වෙලා යථා සාගරවෙගචාරිණි
හිරායං හි පාපජනං නිචාරණී,
තං සබ්බලොකෙ හිරිමරියපුජිතං
ඉද්දාසා⁷ නං වෙදය දෙවසාරථී.

1. රාජහරියො - සසා, රාජහරයො - මජ්ඣ.
2. අචං - මජ්ඣ.
3. වනසතීඤ්ඤා - මජ්ඣ., සසා.
4. මෙදීනී - මජ්ඣ., සසා.
5. වද්ධං - මජ්ඣ.
6. චිතං - වී, සසා.
7. ඉද්දාසා - මජ්ඣ.

4101. බලයෙන් තරුණ ඇතුන් හා සම වූ සරසනලද රන් දෑල්ලුවා උරසැදින් යුත්, ආවෙලි නම් කර්ණාභරණ ඇති, කෙටිටි පහරක් නැති වැ ශබ්ද මාත්‍රයෙන් ම ගමන් කරනුලු වූ, ශීඝ්‍රගාමී වූ නිල්වන් අස්ඵජන් දහසක් ඒ රියෙහි යෙදුහ.

4102. මාතලි නම් දිව්‍යපුත්‍ර තෙම ඒ උතුම් යානයට නැග මේ දශදිගාවන් එකන්තාද කෙළේ ය. අහස ද, පර්වත ද, වන-දෙටු ගස් ද සයුර සහිත පොළොව ද කම්පා කළේ ය.

4103. ඒ මාතලි නම් දිව්‍යපුත්‍ර තෙම වහා ම අසපුවට පැමිණ එකස් කොට පොරවනලද දිව්‍යවස්ත්‍ර ඇත්තේ බද්ධාක්ෂලි වූයේ බහුශ්‍රැත වූ ගුණවාද්ධ වූ විනීත පැවැත්මෙන් යුත් දෙවියන් සම බ්‍රාහ්මණයාහට මෙසේ කිය.

4104. කොසිය තාපසයාණනි, ශක්‍රයාගේ වචනය අසනු මැනවි. මම ඔහුගේ දූතයෙමි. ශක්‍ර තෙම ඔබ විචාරයි. “කොසිය තාපසයාණනි, ආසාවට ද ශ්‍රද්ධාවට ද ශ්‍රීයට ද වඩා කවර හෙතුවකින් හිරි තොමෝ සුධාහොජනය ලැබූ ද” යනු යි.

4105. මාතලිය, ශ්‍රී තොමෝ (ශිල්ප දන්තා නො දන්තා කවුරුන් සේවනය කරන හෙයින්) අන්ධයැ යි මට වැටහෙයි. ශ්‍රද්ධා තොමෝ (ඒ ඒ වස්තූන් හැර වෙනත් වස්තූන්හි පිහිටන හෙයින්) අනිත්‍යයැ යි මට වැටහෙයි. ආසාව වනාහි රැවටිලි ඇත්තී යැ යි සම්මත ය. හිරි තොමෝ වනාහි ආයඹ්ගුණයෙහි පිහිටියා යැ යි.

4106. මාතලිය, ප්‍රචණ්ඩඊමය රක්තා වූ කුලගෙහි වැඩෙන කුමරියෝ ය, වැන්දඹු ස්ත්‍රීහු ය, ස්වාමීපුරුෂයන් යටතෙහි සිටින ස්ත්‍රීහු ය යන මේ ත්‍රිවිධ ස්ත්‍රීවර්ගයා ම පරපුරුෂයන් අරමුණු කොට තම සිතෙහි හටගත් ඡන්දරාගය හිරියෙන් වළකාලනි.

4107. ඊ පහරින් හා අඩයටි පහරින් යුත් යුදබිම්හි පරදින-වුන් ද වැටෙන්නවුන් ද පලායන්නවුන් ද අතර ලේජායෙන් යුතුවූවාහු ජීවිතය හැරදමා නවතින්. නැවත ඔවුහු තමන්ගේ ස්වාමියා මුද්‍රගනිත්.

4108. සාගරවෙගය වළකාලන වෙරළ මෙන් මේ හිරි තොමෝ ජනයා පවින් වළක්වන්නී ය. දෙවසාරවිය, ඒ හිරි තොම මුළු ලෙව්හි පුදනලද්දී යැ යි ශක්‍රයාට කියව යි තාපසයා කිය.

- 4109. කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදහි
 බ්‍රහ්මා මහිනෙදු අථවා පජාපති,
 හිරායං දෙවෙසු හි සෙට්ඨසමොතා
 ධිතා මහිනුසස මහෙසි ජායථ.
- 4110. හනෙදහිදනි තිදිවං සමකකම¹
 රථං සමාරුඤ්ඤ මමායිතං ඉමං,
 ඉනෙදු ව නං ඉනුසගොතත කච්චති
 අජෙජව කං ඉනුසහව්‍යතං වජ.
- 4111. එවං සමිජ්ඣිනති අපාපකම්මිනො
 අපො සුචිණ්ණසස ඵලං න නසසති,
 යෙ කෙච්චි මදදකචු සුධාය භොජනං
 සබ්බෙව තෙ ඉනුසහව්‍යතං ගතාති.
- 4112. හිරි උසලවණ්ණොසි කොසියො දනපති හිකචු,
 අනුරුද්ධො පඤ්ඤාසිධො ආනනෙදු ආසි මාතලී.
- 4113. සුරියො කසසපො හිකචු මොග්ගලානොසි වජ්ඣිමා,
 නාරදෙ සාරිපුතොසි සමබ්බෙදො ආසි වාසවොති.

3. සුධාභොජනජාතකං.

4. කුණාල ජාතකං

එවමකඛායති, එවමනුසුයති; සබ්බොසධධිරණ්ඩරො² නෙකපුප්ඵ-
 මාලාවිතතෙ³ ගජගවජමහිසරුරුවමරපසදබ්‍රහ්මා⁴ගොක ණ්ණසිහව්‍යගස-
 දීපිඅවජකොකතරවජඋඤ්ඤරකක දලිමිගබ්බිලාරසසක ණ්ණකානුවරිතෙ
 ආකිණ්ණනෙලමණ්ඤලමභාවරාහනාගකුලකණෙරුසඛකාධිවුඤ්ඤ ඉසස-
 මිගසාධමිගසරහමිග එණිමිග වාතමිගප සදමිගපුරිසලලුකිලුපුරිසස කඛ-
 රකඛස නීසෙවිතෙ අම ජජම ඤජරිධරබ්‍රහ්මධ්වපුපුපුප්ඵතග්ගනෙකපාදප-
 ගණවිතතෙ⁵ කුරරවකොරවාරණමයුර⁶පරාභුත⁷ජීවඤ්ඤවක⁸වෙලාවක .

- 1. අපකකම - මජ්ඣ., සා. සපකකම - වී.
- 2. සබ්බොසථ - මජ්ඣ.,
- 3. මලාවිතතෙ - මජ්ඣ.,
- 4. මමහිංස - මජ්ඣ.,
- 5. පහවස් - මජ්ඣ.,
- 6. වීහදෙ - මජ්ඣ.,
- 7. වඤ්ඤාර - මජ්ඣ.,
- 8. පරහත - මජ්ඣ.,
- 9. ජීවජීවක - මජ්ඣ.,

4109. කොසිය තාපසය, මේ ලබ්ධිය ඔබගේ සිත්හි කවරෙක් පිහිටුවී ද? බුභ්මයා ද ශක්‍රයා ද නැතහොත් ප්‍රජාපති නම් දිව්‍ය පුත්‍රයා ද? මහර්ෂිය, ශක්‍රයාගේ දුහිතෘ වූ මේ හිරි තොමෝ දෙවියන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ යැ යි සංමත වී යැ යි මාතලී දෙවිපින් කීය.

4110. කොසිය තාපසයන් වහන්ස, එහු මැනවි. මේ දිවියෙන් ව්‍යුත වන නුඹ වහන්සේ මා විසින් ගෙනෙනලද මේ රියට නැග දෙවි ලොවට ගමන් කරන සේක්වා. ඉන්ද්‍රයාට සම ගොත්‍ර ඇති තාපසයන් වහන්ස, ඉන්ද්‍ර තෙමේ ද ඔබගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තු වෙයි. නුඹ වහන්සේ අද ම ඉන්ද්‍රයා හා එක්ව විසීමට යනු මැනවැ යි මාතලී දෙවිපින් කීය.

4111. පව්කම් නැත්තෝ මෙසේ පිරිසුදු වෙති. තවද, මනාව පුරුදු කරනලද කර්මයාගේ විපාකය නො නැසේ. යම් කෙනෙක් ශක්‍රයාගේ සුධාහොජන දනය දුටුහු ද, ඒ සියල්ලෝ ම ශක්‍රයා සමග විසීමට ගියාහු ය.

4112. හිරි දෙවිදු උපුල්වණ්ණ මෙහෙණ යි. දනපති හික්‍ෂුච කොසිය තවුස් විය. අනුරුඳු සච්චිර පංචසිඛ නම් දිව්‍යපුත්‍ර විය. ආනන්ද සච්චිර මාතලී රියැදුරු විය.

4113. සුයම් දිව්‍යපුත්‍ර නම් කසසප හික්‍ෂු ය. වන්ද්‍ර දිව්‍යපුත්‍ර මොඤ්ඤලාන සච්චිර ය. නාරද සෘෂි නම් ශාට්පුත්‍ර සච්චිර ය. ශක්‍ර වූයෙම් සම්බුදු වූ මෙ වේද යි වදළසේක.

සුධාහොජන ජාතක යි.

4. කුණාල ජාතකය

එය (එම කුණාල වනඡණ්ඩය) මෙබඳු යැ යි කියනු ලැබේ. මෙබඳු යැ යි අසනු ලැබේ. සකලොෂධයෙන් යුක්ත වූ පොළෝ තලය ඇති (එල්පනක වූ ද පිළන්ධනුපග වූ ද) නොයෙක් පුෂ්පයෙන් සමලංකෘත වූ ඇත්තු ය, ගවරු ය, මහීෂයෝ ය, රන්වන් මුවෝ ය, සෙමරු ය, පසඳුවෝ ය, කහවෙහෙණු ය, ගෝන්නු ය, සිංහයෝ ය, ව්‍යාඝ්‍රයෝ ය, දිවියෝ ය, වලස්සු ය, වෘකයෝ ය, කළුභිස් වලස්සු ය, උද්දරක නම් මුවෝ ය, කෙසෙල් මුවෝ ය, බලල්ලු ය, සසකණ්ණකයෝ ය යන මොවුන්ගේ නිරතුරු හැසිරීමෙන් යුත්, ගැවසිගත් ඇත්පොවු මඩුල්ලෙන් යුත් මූඤ්ඤානු ද දසවැදෑරුම් ඇත්කුලයෙහි ඇතුන් හා ඇතින්නන් සමූහයා ද වාසය කරන්නා වූ, කාලසිංහ ය, ශාඛාමාග ය, සර්භමාග ය, එණිමාග ය, මහාවාතමාග ය, චිත්‍රමාග ය, වඩවාමුඛයකෂිණිභූ ය, කිදුරු ය, යක්‍ෂ ය, රකුසු ය යන මොවුන් විසින් නිති සෙවුනාලද, මල් කැකුළින් හා මල් පොකුරින් ද සුපිපි මලින් හා අකුආග (පමණක්) පිපුණු ලීන් ද යුත් නන් වැදෑරුම් ගස් සමූහයෙන් පැතිරිගත්තා වූ, උකුසු ඇටිකුළු ඇත්කදලිභිණි මොනර කොවුල් ජීවඤ්චක වෙලාවක

භික්ඛාරකරවීකමනනවිගඩගසතසමපසුට්ඨං අඤ්ජනමනොසිලාහරිතාල
 හිඩුලකහෙමරජතකනකානෙනකධාතුසතවිනඤ්චිමණීතප්පදෙසෙ
 ඵවරුපෙ බලු හො රමෙම වනසණ්ඛ කුණාලො නාම සකුණො
 පට්ඨසති අනිච්ඤා විනො අනිච්ඤා විතතපතවජදනො. තසෙසව
 බලු හො කුණාලසස සකුණසස අධිච්චසාති ඉතීසහසසාති
 පරිවාරිකා දිජකඤ්ඤයො. අථ බලු හො දෙම දිජකඤ්ඤයො
 කට්ඨං මුඛෙන ඩසිතො¹ තං කුණාලං සකුණං මජ්ඣෙ නිසීදපෙතො
 උඛෙධනති² මා නං කුණාලං සකුණං අඤ්ඤානපරියායපථෙ
 කිලමථො උඛොහෙය්‍යාති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො හෙට්ඨනො
 හෙට්ඨනො ධෙනති සවායං කුණාලො සකුණො ආසනා පරිපට්ඨසති
 මයං තං පසෙබ්බි පටිගහහෙසසාමාති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො
 උපරුපරි ධෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ආතපො පරිතාපිති³.
 පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො උභතො පසෙසන ධෙනති මා නං
 කුණාලං සකුණං සීතං වා උණහං වා තීණං වා රජො වා වාතො
 වා උසසාවො වා උපප්පුසීති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො පුරතො
 පුරතො ධෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ගොපාලකා වා
 පසුපාලකා වා තීණහාරකා වා කට්ඨහාරකා වා වනකම්මිකා වා
 කට්ඨනා වා කඨලාය වා⁴ පාණිනා වා (පාසාණෙන වා) ලෙඩ්චුනා
 වා දණ්ණෙන වා සකෙත වා සකබ්බරාය වා පහාරං අදංසු, මායං
 කුණාලො සකුණො ගෙවජ්ඣි වා ලතාහි වා රුකෙබ්බි වා සාබාහි
 වා ඵමෙහති වා පාසාණෙහි වා බලවනෙනති වා පකබ්බි සඬහා
 මෙසීති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො පච්ඡනො පච්ඡනො ධෙනති සණ්ඨාහි
 සබ්බොති මඤ්ජුහි මධුරාහි වාචාහි සමුදවරනනියො මායං කුණාලො
 සකුණො ආසනෙ පරිපුකකණීති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො දිසො
 දිසං ධෙනති නෙකරුකඛවිච්චිධවිකතිඵලමාහරනනියො මායං කුණාලො
 සකුණො බුද්ධ පරිකිලමීජාති. අථ බලු හො තා දිජකඤ්ඤයො
 තං කුණාලං සකුණං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං
 නදීතිකෙතෙව නදීතිකං පබ්බතසිබරෙනෙව පබ්බතසිබරං අඛෙවනෙ-
 නෙව අඛෙවනං ජමුඛෙවනෙනෙව ජමුඛෙවනං ලබුජවනෙනෙව ලබුජවනං
 නාළිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්ඤාරියං බිසමෙව අභි-
 සමොනාති රතජාය. අථ බලු හො කුණාලො සකුණො තාහි
 දිජකඤ්ඤහි දිවසං පරිබ්බලෙහා ඵවං අපසාදෙති, නසසථ තුමෙහ වසලියො
 විනසසථ තුමෙහ වසලියො චොරියො දුක්ඛියො අසතියො
 ලහුවිත්තායො කතසස අසනිකාරිකායො අනිලො විය යෙන
 කාමබ්බමායොති.

1. ඩ.සිතො - මජ්ඣ., ස. 3.
 2. ධෙනති - මජ්ඣ.
 3. පරිතාපෙසීති - වි., මජ්ඣ., ස. 3.
 4. කඨලාය - මජ්ඣ.

හිඬකාර කරවික යන සිය ගණන් මත් විහඟුන්ගේ නාදයෙන් මනහර වූ, අඳුන් මනොසිලා හිරියල් හිඟුල් හෙම රිදී කනක යන නොයෙක් සියගණන් වර්ණධාතු රාජීන් පැතිරීමෙන් අලංකාන වූ පෙදෙස් ඇති මෙබඳු රම්‍ය වනලැහැබෙකිහි අතිශයින් විත්‍ර වූ අතිශයින් විචිත්‍ර වූ පියාපත් ඇති කුණාල නම් පක්ෂියෙක් වෙසෙයි. හවත්නි, ඒ කුණාල පක්ෂියාට පරිවාරිකා වූ පක්ෂිකන්‍යාවෝ තුන් දහස් පන්සියයක් වෙති. වැලි දු, පක්ෂිකන්‍යාවන් දෙදෙනෙක් මුදින් දඬුකඩක් ධූමාගෙන ඒ කුණාල පක්ෂියා ඒ මත හිඳුවාගෙන “අතරමගදී ඒ කුණාල පක්ෂියාට ගමන් වෙහෙසින් බාධාවක් නො වේවා” යි පියාසර කරති. “ඉදින් මේ කුණාල පක්ෂියා අසුනෙන් පෙරළි වැටෙන්නේ නම් අපි අපගේ පියාපත්වලින් ඔහු පිළිගනුමහ” යි පන්සියයක් පක්ෂිකන්‍යාවෝ යටින් පියාසර කරති. “ඒ කුණාල පක්ෂියා සුයභිතාපයෙන් නො තැවේව” යි පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ මන්තෙහි පියාසර කරති. “ඒ කුණාල පක්ෂියා ශීතය හෝ උෂ්ණය හෝ තෘණ හෝ දුට්ඨි හෝ වාතය හෝ පිනිබිඳු හෝ ස්පර්ශ නො කෙරේව” යි පන්සියයක් පක්ෂිකන්‍යාවෝ දෙපසින් පියාසර කරති. “ඒ කුණාල පක්ෂියා ගොපල්ලෝ හෝ පඤ්ජාලකයෝ හෝ තණ ගෙනයන්නෝ හෝ දර ගෙන යන්නෝ හෝ වන කාර්මිකයෝ හෝ කාෂ්ඨයෙන් වේවයි කැබ්ලින්තෙන් වේවයි අතින් වේවයි (ගලින් වේවයි) මැටි කැටයෙන් වේවයි දණ්ණෙන් වේවයි අවියෙන් වේවයි බොරළු කැටින් වේවයි පහර නො දෙක්වා යි ද ඒ කුණාල පක්ෂියා පැලැටි සමග හෝ වැල් සමග හෝ ගස් සමග හෝ අතු සමග හෝ කණු සමග හෝ ගල් සමග හෝ බලවත් පක්ෂීන් සමග හෝ එක් නො වේවා” යි ද පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ ඉදිරියෙන් පියාසර කරති. “මේ කුණාල පක්ෂියා අසුනෙහි උකටලීව නො සිටීවා” යි මට සිලිටි වූ ප්‍රියංකර වූ මිහිරි වදනින් පරිවරණය කරමින් පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ පිටුපසින් පියාසර කරති. “මේ කුණාල පක්ෂි තෙම කුසගින්නෙන් ක්ලාන්ත නො වේව” යි පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ නොයෙක් වෘක්ෂයන්ගෙන් විඳි පලවැළ ගෙනමින් දිගින් දිගට පියාසර කෙරෙත්. වැලි දු හවත්නි, ඒ පක්ෂි කන්‍යාවෝ අරමින් අරමට උයනින් උයනට ගංතොටින් ගංතොටට කඳුමුදනින් කඳුමුදුනට අඹවනයෙන් අඹවනයට දඹවනයෙන් දඹවනයට දෙල්වනයෙන් දෙල්වනයට පොල්උයනින් පොල්උයනට සිත් ඇලවීම පිණිස ඒ කුණාල පක්ෂියා වහා පමුණුවත්. ඉක්බිති හවත්නි, ඒ කුණාල පක්ෂියා ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන් විසින් දවස මුළුල්ලේ ඔසවාගෙනයන ලද්දේ නමුත් “නිව තෙනැක්තියනි, තෙපි නොපෙනී යව, නිව වූ සොර වූ සල්ලාල වූ සිහි නැත්තා වූ වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ කළ උපකාර නො සලකන්නා වූ සුළඟ මෙන් කැමති යම් ඒ තැනකට යන්නා වූ තෙපි වැනසෙව” යි මෙසේ බැහැර කෙරෙයි.

තසෙසව බලු හො හිමවතො පබ්බතරාජස්ස පුරතී මදිසාභාගෙ සුසුමුසුතිපුණ්ණිපිපහවා හරිතූපයනතියො උපුලකුමුදපදුමනලිනාසනපත්තසොගජධිකලෙසුලවසමපනිච්චරුලහසුචිගනමනු ඤාදපාවකප්පදෙසෙ කුරවක¹මුච්චිදුකෙතකවෙතසවිඤ්ඤලපුත්තාගචකුලතිලකපියකහසනසාලසලලවමපකාසොකනාගරුසබ්බරීච්චුජපත්තලොදුවදුනොසවනො, කාළාගඵපදමකපියධගුදෙවදුරුකවොචගහණෙකකුධකුචජඅචෙකාලකච්චිකාරකණිකාරකණ්ණකාරකණ්ණවෙරකොරණ්ණකොච්චිලාරකිංසුකයොධිතවමලලිකමනඛණමනවජ්ජහණ්ණිසුරුවීරහගිනිමාලාදිමාලාධිතෙරජාතිපුමනමධුගන්ධකධනුකාරිතාලීසනගරඋසීරකොට්ඨකච්චිතනෙ, අතිමුත්තකසඬකුසුමිතලතාවිතතපතිමණ්ණිතපදෙසෙ, හංසපිලවකාදුඛකාරණ්ණචොභිතදිනෙ, විජජාධරසිද්ධසමණ්ණාපසගණාධිවුසෙච වරදෙවසසබරකබසදනවගන්ධබ්බකිත්තරමහොරගානුච්චිණ්ණපදෙසෙ ඵවරුපෙ බලු හො රමමච්චනසණ්ණෙච පුණ්ණමුඛො නාම චුස්සකොකිලො පටිචසති අතිවිය මධුරග්රො විලසිතනයනමත්තකොඛො.

තසෙසව බලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස අඬුච්චිතානි ඉතීසතානි පරිචාරිකා දිජකඤ්ඤායො. අඬු බලු හො දෙච දිජකඤ්ඤායො කට්ඨං මුඛෙන ඛසිත්වා තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං මජ්ඣෙති නිසිදුපෙත්වා උචෙධිනති, මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං අද්ධානපරියායපථෙ කිලමථො උඛොභෙත්වානි. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො හෙට්ඨතො හෙට්ඨතො ධෙත්ති, සවායං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො ආසනා පරිපතිස්සති මයං තං පකෙඛති පටිගතභෙස්සාමාති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො උපරුපරී ධෙත්ති, මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං ආතපො පරිතාපිති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො උහතො පණ්ණෙන ධෙත්ති මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං සීතං වා උණ්ණං වා තිණං වා රජො වා වාතො වා උස්සාවො වා උපචුසීති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො පුරතො පුරතො ධෙත්ති මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං ගොපාලකා වා පසුපාලකා වා තිණ්ණාරකා වා කට්ඨභාරකා වා වනකම්මිකා වා කට්ඨන වා කට්ඨලාය වා පාණිනා වා (පාසාණෙන වා) ලෙඛ්ඛිනා වා දණ්ණෙන වා සන්දෙන වා සකඛරාහි වා

---

1. කුරාවක - මජ්ඣං.

භවත්ති, ඒ හිමවත් පර්වතරාජයාගේ ම පූර්ව දිශාභාගයෙහි ඉතා මටඬලිටි ඉතා සුන්දර පර්වතයන් ප්‍රභව කොට ඇති (කුණාල විලට) ගලා බස්නා වූ නිල්වන් නදීහු ඇත්තාහ. (එහි) නිලුපුල් ය කුමුදු ය පියුම් ය හෙළපියුම් ය පිරිපුන් සියපත් පියුම් ය සෙව්වන්දිය මන්දරව ය යන (මෙකී) අභිනව ජාත (පුෂ්ප) සුගන්ධයෙන් මනහර වූ පවිත්‍ර ප්‍රදේශ ඇති, කරවු ය මීදෙල්ල ය වැටකේ ය හොමුවහු ය හෝපලු ය දෙඹ ය මුහුළු ය ඇසළ ය හෙළපියාය පියාය සල්ය සලලය සපුය අසෝකය නාරුක් ය රිටිගස් ය භුජපත්‍ර (අළුගස්) ය ලොන් ය සඳුන් ය යන වාක්‍ෂසමුහයෙන් ගැවැසීගත් වනය ඇති, කළුඅඟිල් ය පද්මක ය ප්‍රියඛිගු ය (පුවහු) දෙවදුරු ය කෙසෙල්ය යන මෙයින් ගහන වූ, කුඹුක් ය කෙළිඳ ය රුක්අභුතය කවචිකාර ය රුක්කිණ්හිරි ය වැල්කිණ්හිරි ය කණුවෙර (කරවීර) ය කුරුණ්ඩකය කොබෝලිලය කැලය යුථිකා (සීනිද්ද) ය යොහොමුය නොකිලිටි නිදෙස්වූ හණ්ඩි නම් පුෂ්පය අතිශයින් රුසිරු වූ හගිනිමාලා නම් පුෂ්පය යනාදී මල් දරන්නා වූ, දැසමන් ය මධුගන්ධිකය දුනුපළොල් ය කලිස් ය තුවරලා ය සුවදහොට ය කොට්ටක ය යන මෙයින් යුත් දෙණිවලින් ගැවැසීගත්, යොහොමුවැලින් හා මනාව පිපුණු (මල් ඇති) සෙසු නොයෙක් වැලින් ද සැරසුණු පෙදෙස් ඇති, හංස මහවවුල් විල්ලිහිණි දියකිරල යන පක්ෂීන් විසින් පවත්වනලද මිහිරි නාද ඇති, විද්‍යාධර සිද්ධ ශ්‍රමණ තවුස් සමුහයන් වාස කලා වූ, උතුම් දෙව යක් රකුස් අසුර ගදඹ කිදුරු මහොරගයන් හැසිරෙන පෙදෙස් ඇති, මෙබඳු මනරම් වනලැහැබෙකැහි භවත්ති, අතිශයින් මිහිරි නාද ඇති, මනොඥ වූ මද රත් පැහැ යුතු ඇස් ඇති, පූර්ණමුඛ නම් වූ චූස්ස කොකිල- (පරපුටු කොවුලෙක්) යෙක් වෙසෙයි.

භවත්ති, ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලාට පරිවාරිකා වූ පක්ෂි කන්‍යාවෝ තෙසිය පනස් දෙනෙක් වෙති. එකල්හි පක්ෂි කන්‍යාවෝ දෙදෙනෙක් මුවින් දඩු කඩක් ඩැහැගෙන ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිල පක්ෂියා එය මැද හිඳුවා “ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිල පක්ෂියා අතරමග දී ගමනින් පීඩා නො විදිව” යි පියාසර කරති. “ඉදින් මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා අසුනනන් ගිලිහී වැටෙන්නේ නම් අපි (අපගේ) පියාපත්වලින් ඔහු පිළිගන්නෙමු” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් යටින් පියාසර කරති. “ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා අවිචෙන් නො තැවේව” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස් දෙනෙක් මත්තෙහි පියාසර කරති. “ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා සිතල හෝ උණුසුම හෝ තණ හෝ දූලි හෝ පවන හෝ පින්ත හෝ ස්පර්ශ නො කෙරේව” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස් දෙනෙක් දෙපසින් පියාසර කරති. “ගොපල්ලෝ හෝ පසුපාලකයෝ හෝ තණ ගෙනයන්නෝ හෝ දර ගෙනයන්නෝ හෝ වන කාර්මිකයෝ හෝ කැටින් වේවයි කැබිලින්තෙන් වේවයි අතින් වේවයි (පහණින් වේවයි) මැටි කැටයෙන් වේවයි දණ්ඩෙන් වේවයි

පහාරං අදංසු. මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො ගච්ඡති වා
ලතාහි වා රුකොහි වා සාධාහි වා ඵමෙහහි වා පාසාණෙහි වා
බලවනොහි වා පකඛ්ඛි සංගාමෙසීති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො
පච්ඡනො පච්ඡනො ධෙනති සණ්ඨාහි සබ්බොහි මඤ්ඤති මධුරාහි
වාචාහි සමුද්ධවරන්තියො, මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො ආසනො
පරිග්ගකකණ්ඨිති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො දිසොදිසං ධෙනති නොකරුකඛ-
ච්චිධච්චිකතිඵලමාහරන්තියො මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො බුද්ධස
පරිකිලමීසාති. අඵ බලු හො තං දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨං
චුස්සකොකිලං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං නදී-
තිසෙත්තෙව නදීතිසං පබ්බතසිබරෙනෙව පබ්බතසිබරං අඛචනෙනෙව
අඛචනං ජමුඛුට්ඨෙනෙව ජමුඛුට්ඨං ලබුජවනෙනෙව ලබුජවනං
නාළිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්ඤාරියං බීජමෙව අභිසමොඤානති
රතසාය. අඵ බලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො තාහි දිජ-
කඤ්ඤාහි දිවසං පරිබ්බුලෙහා ඵවං පසංසති සාධු සාධු හගිතියො
ඵඵ ඛො හගිතියො තුමහාකං පතිරුපං කුලධීතානං යං තුමෙහ
හතාරං පරිවරෙය්‍යාථාති.

අඵ බලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො යෙන කුණාලො
සකුණො තෙනුපසඛ්ඛමී. අද්දසංසු ඛො කුණාලස්ස සකුණස්ස පරි-
චාරිකා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුස්සකොකිලං දුරතොව
ආගච්ඡන්තං, දිසවාන යෙන පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො තෙනුප
සඛ්ඛමීසු. උපසඛ්ඛමීසා තං පුණ්ණමුට්ඨං චුස්සකොකිලං ඵතදවොචුං.
අයං සමම පුණ්ණමුට්ඨං කුණාලො සකුණො අතිවීය ඵරුයො අතිතිවීය-
ඵරුසවාචො අපෙචනාම කුම්ඵි ආගමම පියවාචං ලභෙය්‍යාමාති.
අපෙචනාම හගිතියොති වසා යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුප
සඛ්ඛමී. උපසඛ්ඛමීසා කුණාලෙන සකුණෙන සද්ධිං පටිසමොදිතා
ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසිතො ඛො පුණ්ණමුට්ඨො චුස්ස-
කොකිලො තං කුණාලං සකුණං ඵතදවොච: කිස්ස කිං සමම කුණාල,
ඉතීනං සුජාතානං කුලධීතානං සමමා පටිපන්නානං ඡීච්ඡා පටි-
පනොසි. අමනාපහාණීනම්ඵි කිර සමම කුණාල, ඉතීනං මනාප-
හාණීනා හට්ඨබ්බං කිමබ්බං පන මනාපහාණීනන්ති. ඵවං චුතෙන
කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුස්සකොකිලං ඵවං අපසාදෙසි.
නාස්ස කිං සමම ජමම වසල, වීනස්ස කිං සමම ජමම වසල
කොත්ථු තයා වීයතො ජායාජිනොනාති. ඵවං අපසාදිතො ව
පන පුණ්ණමුට්ඨො චුස්සකොකිලො තතො හෙව පටිනිවත්ති.

සැකිත් වේවයි බොරළයෙන් වේවයි ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට පහර නො දෙන්නා” යි ද, “මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා පැලෑටි සමග හෝ වැල් සමග හෝ ගස් සමග හෝ අතු සමග හෝ කණු සමග හෝ ගල් සමග හෝ බලවත් පක්ෂීන් සමග හෝ දුඛ ස්පර්ශ වශයෙන් එක් නො වේවා” යි ද (අදහසින්) පක්ෂී කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් ඉදිරියෙන් පියාසර කරති. “මේ පූර්ණ මුඛ චූස්ස කොකිල තෙම අසුනෙහි උකටලී නො වේව” යි පක්ෂී කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් මට සිලුටු මනොඤ ඡීහිරි වදනින් පරිවරණය කෙරෙමින් පසුපසින් පියාසර කරති. “මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා කුසගින්නෙන් ක්ලාන්ත නො වේව” යි පක්ෂී කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් නොයෙක් ගස්වලින් විවිධ පලවැළ ගෙනෙමින් දිගින් දිගට පියාසර කරත්. තව ද, ඒ පක්ෂී කන්‍යාවෝ ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා අරමින් අරමට උයනින් උයනට ගංතොටින් ගංතොටට කඳුමුදුනින් කඳුමුදුනට අඹවන-යෙන් අඹ වනයට දෙල් වනයෙන් දෙල් වනයට පොල් වනයෙන් පොල්වනයට සිත් ඇලවීම පිණිස වහා පමුණුවත්. හවත්නි, එකල්හි ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොවුල් තෙම ඒ පක්ෂී කන්‍යාවන් විසින් දිවා කල්හි පිරිවරන ලද්දේ “නැගණිවරුනි, (බුහුනනි,) ඉතා මැනව, ඉතා මැනව, බුහුනනි, යම්භෙයකින් තෙපි (තොපගේ) සැමියා සෙවුනාහු ද තෙල තොප බඳු කුලදුන්නට සුදුස්සෙකැ” යි මෙසේ පසසයි.

හවත්නි, ඉක්බිති ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලා කුණාල පක්ෂියා යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. කුණාල පක්ෂියාගේ පරිවාරක පක්ෂී කන්‍යාවෝ එන්නා වූ ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලා දුරදී ම දුටහ. දක පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලා යම් තැනෙක ද එහි එළඹියහ. එළඹ ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලාට මෙසේ කීහු. “යහළු පූර්ණමුඛය, මේ කුණාල පක්ෂියා ඉතා පරුෂය. ඉතා රළු වදන් ඇත්තේ ය. ඔබ ඇසුරට පැමිණ හෝ ප්‍රිය වචන ලබන්නමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි. බුහුනනි, එය මැනවැ යි කියා කුණාල පක්ෂියා යම් තැනෙකින් ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ කුණාල පක්ෂියා සමග පිළිපදර කොට එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා ඒ කුණාල පක්ෂියාට මෙසේ කීය. “යහළු කුණාලය, මනාසේ පිළිපදනා වූ සමානජාති ඇති කුලදෝණි වූ ඉතිරින්නට තෙපි කවරහෙයින් වරදවා පිළිපදනාහු ද? යහළු කුණාලය, අමනාප බස් බණන ඉතිරින්නට ද මනාප බස් ඇත්තකු විය යුතු ය. මනාප බස් ඇත්තන් ගැන කියනු කිම?” යි. මෙසේ කී කල්හි කුණාල පක්ෂියා ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට මෙසේ නොසතුට පළ-කෙළේ ය. “ලාමක අදහස් ඇති යහළු නිවය, තෝ මෙතැනින් යව. ලාමක අදහස් ඇති යහළු නිවය, තෝ වැනසෙව. ගැහැනුන් විසින් පරදවනඳු තට වඩා වියතෙක් අන් කවරෙක් ද” යි. මෙසේ ගරහන ලද ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා එයින් ම නැවතුනේ ය.

අථ ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස අපරෙන සමයෙන න චිරසෙසව (අවචයෙන) ඛරො ආබාධො උපපජ්ඣ, ලොහිතපකඛදිකා බාලො වෙදනා වකතනි මාරණනනිකා. අථ ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස, චුස්සකොකිලස්ස පරිචාරිකානං දිජකඤ්ඤානං එතදභොසි. ආබාධිකො ඛො අයං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො අපෙචනාම ඉමමිනා ආබාධා වුට්ඨභෙය්‍යාති. තං එකකං අද්දතියං ඔභාය යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඬාමිංසු. අද්දසා ඛො කුණාලො සකුණො නා දිජකඤ්ඤායො දුරතොච ආගචජනනියො, දිස්වාන නා දිජකඤ්ඤායො එතදවොච: කභං පන තුමිහං වසලියො භතතාති. ආබාධිකො ඛො සමම කුණාල පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො, අපෙචනාම තමහා ආබාධා වුට්ඨභෙය්‍යාති. එවං වුතෙන කුණාලො සකුණො නා දිජකඤ්ඤායො එවං අපසාදෙසි. නස්සථ තුමෙභ වසලියො, චිනස්සථ තුමෙභ වසලියො, චොරියො ධුතතියො අසතියො ලහුවිතතායො කතස්ස අපථිකාරිකායො අනිලො විය යෙන කාමඛිගමායොති. වජා යෙන පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො තෙනුපසඬාමි උපසඬාමිඤ්ඤා තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං එතදවොච: භං සමම පුණ්ණමුඛාති, භං සමම කුණාලාති, අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං පසෙඛති ච මුඛතුණේඛන ච පරිඤ්ඤානො වුට්ඨාපෙඤ්ඤා නානා-භෙසජාති පායාපෙසි. අථ ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස යො ආබාධො පටිපසස්සෙහිති.

අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං ගිලානා වුට්ඨිතං අචිරවුට්ඨිතං ගෙලඤ්ඤා එතදවොච. දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කණ්ණා දො'පිතිකා පඤ්ඤාපතිකාය ඡට්ඨෙ පුරියෙ විතං පටිබ්භානනියා යදිදං කචඤ්ඤා පීඨසප්පිමහිති. භවති ච පත්‍ර'කතරෙඤ්ඤා වාකායං.

4114. අථජ්ජනො නකුලො භීමසෙනො
යුධිට්ඨිලො සභ'දෙවොච රාජා,
එතෙ පනී' පඤ්ඤාමත්චච නාරී
අකාසී ඛුජ්ජවාමනකෙන පාපනි.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ සචචත'පාචී නාම සමණී සුසාන මජ්ඣෙකි වසනති චතුස්භතතං පරිණාමයමානා තුලාපුත්තකෙන' පාප මකාසී.

1. කණ්ණා දෙවි - මජ්ඣ. 5. සචචක - මජ්ඣ.
2. පුත්‍ර - මජ්ඣ. 6. සුරාධුතකකෙන - සා. මජ්ඣ.
3. සීහ - මජ්ඣ. සුරාධුතකකෙන - සා. මජ්ඣ.
4. පතිකා - මජ්ඣ.

භවත්ති, ඉක්බිති ඊට පසු නොබෝ කලකින් ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට ලොහිත පක්කඤ්ඤා නම් (ලේ අතීසාරය) දරුණු ආබාධයෙක් හටගත්තේ ය. මාරාන්තික වූ දැඩි වේදනාවෝ පැවැත්තාහ. එකල ඒ පූර්ණමුඛ නම් චූස්ස කොකිලයාගේ පරිවාරක පක්ෂි කන්‍යාවන්ට මේ ඇඟස විය. “මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා හටගත් ආබාධ ඇත්තේ ය. මේ තෙම මේ ආබාධයෙන් නැගිටීන්තේ දෝහෝ යි සැක සහිත යැ” යි (ඒ පක්ෂි කන්‍යාවෝ) ඔහු තනිව එකලා ව (එහි) හැරදමා කුණාල පක්ෂියා යම් තැනෙක්හි ද එහි එළඹීයහ. කුණාල පක්ෂියා එන්නා වූ ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන් දුරදීම දුටුවේ ය. දක ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන්ට මෙසේ කීය. “නිව තැනැත්තියනි, තොපගේ සැමියා කොහි ද” යි. “යහළු කුණාලය, ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා හටගත් ආබාධ ඇත්තේ ය. ඒ ආබාධයෙන් නැගිටීම සැක සහිත යැ” යි (ඔවුහු කීහ.) මෙසේ කී කල්හි කුණාල පක්ෂියා ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන්ට මෙසේ නො සතුට පැවසී ය. “නිව තෙතැත්තියනි, තෙපි මෙතැනින් යවු. නිව වූ සෙර වූ ධුර්ත වූ සිහි නැත්තා වූ වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ කළ උපකාරයට ප්‍රත්‍යුපකාර නො කරන්නා වූ පවන මෙන් කැමති යම් ඒ තැනෙකට යන්නා වූ තෙපි වැනසෙවු” යි මෙසේ කියා පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා යම් තැනෙක්හි ද එහි එළඹීයේ ය. එළඹ ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට “යහළු පූර්ණමුඛය, ජීවත්වෙහි” දැයි කීය. “යහළු කුණාලය, ජීවත්වෙමි” යි හේ කීය. භවත්ති, ඉක්බිති කුණාල පක්ෂියා ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා පියාපත්වලින් හා මුවකුඩින් ගෙන නඟාසිටුවා නොයෙක් බෙහෙත් පෙවී ය. භවත්ති, ඉන්පසු පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාගේ ඒ ආබාධය සන්හිඳුණේ යයි.

වැලිදු භවත්ති, ගිලන් බැවින් නැගී සිටි ගිලන් බැවින් මිදුණු නො බෝකල් ඇති ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට මෙසේ කීය. යහළු පූර්ණමුඛය, පියවරුන් දෙදෙනකු ඇති සැමියන් පස්දෙනකු ඇති කණ්භා නම් ස්ත්‍රිය සවැනි පුරුෂයකු වූ හිස සුන් සිරුර ඇතියකු බඳු පිළකු කෙරෙහි සිත් බඳින්නී මා විසින් දක්නා ලද, මෙහි මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4114. ඉක්බිති අර්ජුන ය, නකුල ය, භීමසෙන ය, යුධිෂ්ඨිර ය, සහදෙව ය යන රජවරුන් වූ මේ සැමියන් පස්දෙන ඉක්මවා ස්ත්‍රියක් කුදු මිට්ටකු සමග ලාමක වූ අනාවාර කර්මයක් කළා ය.

යහළු පූර්ණමුඛය, සච්චතපාවී* නම් ශ්‍රමණියක් සොහොන මැද වසන්නී සිව්වැනි බත ද ප්‍රතික්ෂෙප කරන්නී රන්කරු පුත්‍රකු සමග අනාවාර කර්මය කළා ය. (ඔ) මා විසින් දක්නාලදු.

* මෙහි පාළි පොතෙහි සච්චතපාවී කියා ඇතත් සිහල ජාතක පොතේ ඇත්තේ පණ්ඩකපාලිනී කියායි. එය පසුව අපච්චපාලිනී වෙයි.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කාකාතී නාම දෙවී සමුද්ධ-
මජ්ඣෙකං වසනතී හරියා චෙනතෙයාසං නටකුචෙරෙන පාපමකාසී.
දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කුරුඬාදෙවී නාම ලොමසුඤ්චි ඵලක-
මාරකං කාමයමානා ජලඬාකුමාරධනනොතවාසිනා පාපමකාසී.

4115. එවං හෙනං මයා ඤාතං බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාතරං,
ඔභාය කොසලරාජං පඤ්ඤාලවණ්ණඛන පාපමකාසී.

4116. එතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං
තසමාහං ඉත්තීනං න විසසසෙ නපසසංසෙ,
මහී යථා ජගති¹ සමානරත්තා
චසුනධරා ඉතරීතරා පතිට්ඨා.
සඤ්ඤාසභා අඵඤ්ඤා අකුප්පා
තථිත්තීයො තායො න විසසසෙ නරො.

4117. සීහො යථා ලොභිතමංසභොජනො
වාළමිගො පඤ්ඤාභජො² සුරුදො³,
පසඤ්ඤා බාදී පරභිංසනෙ රතො
තථිත්තීයො තායො න විසසසෙ නරො.

න ධලු හො සමම පුණ්ණමුඛ චෙසියො නාරියො ගමනියො,
නහෙනාව ඛන්ධකියො නාම වධිකායො නාම එතායො, යදිදං
චෙසියො නාරියො ගමනියොති. චොරා විය චෙණිකතා මදිරා⁴
විය දිට්ඨා වාණිජා විය වාචාසජුතියො ඉසසසසසසමිච විපරිචනනායො
උරගමිච දුජීචායො සොඛනමිච පටිච්ඡනනා පානාලමිච දුපසුරා
රකඛසී විය දුතනාසා යමොචෙකනනභාරියො සිබිරිච සඤ්ඤාසභා
නදිරිච සඤ්ඤාචාහිනී අනිලො විය යෙන කාමඤ්ඤා නෙරුචිය අවි-
සෙසකරා විසරුකෙඤ්ඤා විය නිච්චඵලිතායොති. භවති ච පනුත්තරෙඤ්ඤා
වාකාසං.

---

1. ජගති - මජ්ඣං.
2. පඤ්ඤාභවං - මජ්ඣං.
3. සුරුදො - සී.මු.
4. මදිරාච දිට්ඨා - මජ්ඣං.

යහළු පුණ්ණමුඛය, කාකාති නම් දේවී මුහුදු මැද වසන්ති ගුරුලකුගේ බිරිය වූවා ගන්ධර්වයකු සමග අනාවාර කර්මයක් කළා ය. ඕ මා විසින් දක්නා ලදී. යහළු පුණ්ණමුඛය, ලොමසුන්දරි නම් කරඬාදෙවි නොමෝ එළකමාරක නම් තෙනැත්තහු කැමති වන්නී ඡලඛා කුමාරයා හා ධනන්තෙවාසික නම් අතවැස්සා ද සමග අනාවාර ක්‍රියාවක් කළා ය, (ඕ) මා විසින් දක්නා ලදී.

4115. (යම් තෙනැත්තියක්) කොසොල් රජ හැරුමා පඤ්චාල වණ්ඩ සමග අනාවාර කර්මය කළා ද, බඹදන් රජුගේ මව පිළිබඳ වූ තෙල කරුණ මා විසින් දන්නා ලද්දේ ය.

4116. මේ ස්ත්‍රීහු ද අන් ස්ත්‍රීහු ද ලාමක ක්‍රියාව කළාහු ය. එහෙයින් මම ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නො කරමි. ඔවුන්ට නො පසසමී. යමසේ ජගතී නම් වූ පාරිච්චි නොමෝ සමාන ඇලුම් ඇත්තී ද, ධනය උසුලන්නී ද, හීන ප්‍රණීත සියල්ලන්ට ම පිහිටවන්නී ද, සියල්ල ඉවසන්නී ද නො සැලෙන්නී ද, නො කීපෙන්නී ද, ස්ත්‍රීහු ද එසේ වෙති. (නුවණැති) මනුෂ්‍ය තෙම ඔවුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

4117. ලේ මස් බුදින, (මුඛය ගාත් සතරය යන) අන් පසක් ඇති, ඉතා දරුණු ව්‍යාල මාග වූ සිංහයා යමසේ පරහිංසාවෙහි ඇලුණේ බලාත්කාරයෙන් අල්වාගෙන කන්නේ වේ ද, ස්ත්‍රීහු ද එසේ වෙත්. (නුවණැති) මනුෂ්‍ය තෙම ඔවුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

එමඛා යහළු පුණ්ණමුඛය, මොහු වෙසිහු, නාරිහු, ගණිකාවෝ පමණක් නො වෙති. යම් මේ වෙසිහු ය, නාරිහු ය, ගණිකාවෝ යයි (නාමයෝ) කියනු ලැබෙත් ද, ඔහු බන්ධකී නමුදු වෙති. වධිකා (සැමියන් නසන්නෝ) නමුදු වෙත්. මොවුහු (බඳනා ලද හිස් වැසුම් ඇති) සොරුන් වැන්න. විෂ යෙදූ සුරා වැන්න. පැසසුම් කරන වදන් ඇත්තාහු (පණ්‍ය වස්තුවෙහි අගුණ වසා ගුණ ම කියන) වෙළඳුන් වැන්න. ඉස්ස නම් මුවාගේ අඟ මෙන් වහා පෙරළෙන සිතැත්තෝ ය. උරගයකු මෙන් (මුසාවාදී බැවින්) දෙදිව ඇතියහ. (පුවරු ආදියෙන් වැසුණු) අසුවි වළක් මෙන් (වස්ත්‍රාභරණාදියෙන්) වැසී සිටිනාහු ය. (මහසයුරෙහි) පාතාලය මෙන් (සිත) පිරවීමට දුෂ්කරයහ. (මසට ම ගිජු රකුසියක මෙන් තුටු කිරීමට දුෂ්කරයහ. යමයා මෙන් (කිසිවකු නො හැර) එකාන්තයෙන් පැහැර ගන්නෝ ය. ගින්න මෙන් සියල්ල හක්ෂණය කරන්නෝ ය. (සියල්ලන් ම සේවනය කරන්නෝය.) නදිය මෙන් සියල්ල උසුලාගෙන යන්නෝ ය. (සියල්ලන් හජනය කරන්නෝ ය.) පවන මෙන් කැමති තැනෙක හැසිරෙන්නෝ ය. (හිමවතැ) නේරු පර්වතය මෙන් (කිසිවකුට) වෙනසක් නො කරන්නෝ ය. විෂ රුකක් මෙන් නීති පල දරන්නෝ ය. (නිතර රමණීය ලෙස පෙනෙන්නෝ ය.) මෙහි මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4118. යථා වොරො යථා දිඤ්ඤා¹ වාණිජොච විකසුනී,
ඉසසසිඛගමීවාචට්ඨා² දුප්ච්ඡා උරගො යථා³.

4119. සොඛතමීච පටිච්ඡනතා පාතාලමීච දුපපුරා,
රකඛසී විය දුනෙතාසා යමොවෙකනනභාරියො
යථා සිඛී නදී වාහො *අනිලො කාමචාරවා⁴.

4120. තෙරුව අවිසෙසා ච විසරුකෙඛා විය නිච්චලා,
නාසයනතී සරෙ හොගං රතනානනිකකරික්ඛියොති.

වකාරිමානී සමම පුණ්ණමුඛ යානී පරකුලෙ න වාසෙතඛධානී.
ගොණං ධෙනුං යානං හරියං, වකාරී එතානී පණ්ඨිතො යානී සරා
න විසවාසයෙ.

4121. ගොණං ධෙනුඤ්ඤා යානඤ්ඤා
හරියං ඤාතිකුලෙ න වාසයෙ,
භුඤ්ජනී⁵ රථං අයානකා
අතිවාහෙන හනනතී පුඛගචං
දෙහෙන හනනතී චච්ඡකං
හරියා ඤාතිකුලෙසු දුසසතිති.

ජ ඉමානී සමම පුණ්ණමුඛ යානී වයුනී කිච්චි ජාතෙ
අනසචරානී භවහතී.

4122. අගුණං ධනු ඤාතිකුලෙ ච හරියා
පාරං නාවා අකඛහගඤ්ඤා යානං,
දුරෙ මීඝෙතා පාපසභායකො ච
කිච්චෙ ජාතෙ අනසචාරීනී භවහතී⁶.

අට්ඨති ඛලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉති සාමිකං අචජානාති:
දළිඤ්ඤා ආතුරතා ජිණ්ණො සුරාසොණ්ඛතා මුඤ්ඤා පමකතා
සබ්බකිච්චිසු අනුවක්ඛතා සබ්බධාමනුසාදනෙන, ඉමෙහි ඛලු සමම
පුණ්ණමුඛ අට්ඨති යානෙහි ඉති සාමිකං අචජානාති. භවති ච
පනුතතරෙසු වාකායං.

1. දිඤ්ඤා - මජ්ඣ. දුඤ්ඤා - සා. 2. පටිච්ඡනා - මජ්ඣ. සා. 3. විය - මජ්ඣ. 4. කාමචාරවා - වී. සා. 5. භුඤ්ජනී - මජ්ඣ. 6. අනසචරානී - වී. මජ්ඣ. * අයං ගාථාපාදෙ මගම පොසුකෙසු නදිසසති.

4118. (ස්ත්‍රීභූ නම්) සොරකු මෙන් ද, විෂ මිශ්‍ර සුරාවක් මෙන් ද, (විකිණිය යුතු දැහි අගුණ වසා ගුණ ම පවසන) වෙළඳකු මෙන් ද වෙති. ඉස්ස නම් මුවාගේ අභ මෙන් වහා පෙරළෙන්නෝ ය. (බොරු කියන හෙයින්) සර්පයකු මෙන් දෙදිව ඇත්තෝ ය.

4119. (පුවරු ආදියෙන් වැසුණු) අසුවි වළක් මෙන් ප්‍රතිච්ඡන්තයහ. (මහමුහුදෙහි) පාතාලය මෙන් දුෂ්පුරයහ. යමයා මෙන් එකාන්තයෙන් පැහැර ගන්නෝ ය. ගින්න මෙන් ද, සියල්ල උසුලාගෙන (ගසා ගෙන) යන නදිය මෙන් ද වෙති. වාතය මෙන් කැමති තැන හැසිරෙන්නෝ වෙති.

4120. (හිමවතෙහි) තෙරු පර්වතය මෙන් (වෙනට පැමිණි හැම පුරුෂයන්) එකසේ දකිති. (කිමපකක) නම් ඩිෂ රුක මෙන් නිති පල ඇත්තන් ලෙස පැනෙති. (සැමියා විසින් දුකසේ සපයන ලද) රත්නයන්ට අන්තරායකාරී ස්ත්‍රීභූ ගෙහි භොගය නසත්.

යහළු පුණ්ණමුඛය, අන්කුලයෙක්හි නො වැසැවිය යුතු යම් සතරෙක් වෙන් ද, ගොනු ය, දෙන ය, යානය, බිරිය ය යන මේ සතර නුවණැත්තේ සිය ගෙයින් වෙන් කොට වාස නො කරන්නෝ ය.

4121. ගොනා ද දෙන ද යානය ද බිරිය ද යන සතර නෑ කුලයෙක්හි නො වැසැවිය යුත්තෝ ය. රියක් නැත්තෝ රිය පරිභෝග කෙරෙති. අධික බර වහනය කරවීමෙන් ගවයා නසති. අධික දෙවීමෙන් වසුපැටියා නසති. නෑකුලයන්හි දී බිරිය දුෂණය කරනු ලබයි.

යහළු පුණ්ණමුඛය, යම් වස්තුවක් වැඩක් ඇති කල්හි අනාර්ථකර වේ ද එබඳු වස්තු සයෙකි.

4122. දුහුදිය රහිත දුන්න ද, නෑ කුලයෙහි වූ බිරිය ද, පරතීරයෙහි වූ නැව ද, කඩ ඇණය බුන් යානය ද, දුර සිටුනා මිතුරා ද, පව්ටු මිතුරා ද යන සය වැඩක් පැමිණි කල්හි ප්‍රයෝජනවත් නො වෙති.

යහළු පුණ්ණමුඛය, ස්ත්‍රිය කරුණු අටෙකින් සැමියා පහත් කොට සිතයි. දිළිඳුබව ය, ගිලන්බව ය, මහලුබව ය, සුරාසොබබව ය, මෝඩබව ය, ප්‍රමත්තබව ය, හැම කියෙහි අනුව පවත්නා බව ය, සියලු ධනය දීමෙන් දැයි යන මේ අට කරුණෙන් යහළු පුණ්ණමුඛය, ස්ත්‍රිය සැමියා අවමන් කොට සිතයි. මෙහි මතු දක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4123. දළිඳුං ආතුරඤ්ඤාපි ජිණ්ණකං සුරාසොණ්ණකං,
පමනං මුද්ධපක්ඤ්ඤා රත්තං¹ කිච්චසු භාපනං
සබ්බකාමපදනෙන අවජානන්ති සාමිකන්ති.

නවහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉත්ථි පදෙසමාහරති. ආරාමගමනසීලා ව හොති උය්‍යානගමනසීලා ව හොති නදී-
තිස්සගමනසීලා ව හොති ඤාතිකුලගමනසීලා ව හොති පරකුලගමන-
සීලා ව හොති ආදසදුසසමණධනාත්‍රයොගමනුසුක්ඛසීලා ව හොති
මජ්ජපායිනී ව හොති නිලොලාකනසීලා ව හොති පඤ්චාරට්ඨායිනී² ව
හොති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ නවහි යානෙහි ඉත්ථි පදෙස-
මාහරතිති. භවති ව පත්‍රකතරෙස්ස වාක්‍යං.

4124. ආරාමසීලා ව උය්‍යානං
නදී ඤාතිපරකුලං,
දුස්සමණ්ණනමනුසුක්ඛා³
යාවත්ථි මජ්ජපායිනී.

4125. යා ව නිලොලාකනසීලා
යා⁴ ව පඤ්චාරට්ඨායිනී,
නවහෙතෙහි යානෙහි
පදෙසමාහරන්තිත්ථි යොති.

වත්තාළීසාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉත්ථි පුරිසං
අවචාවදති⁵: විජමහති විනමති විලාසති විලිඛති විලංඝති නබෙන
නබං සට්ඨෙති පාදෙන පාදං අක්කමති කට්ඨෙත පඨවිං ලිඛති⁶ දරකං
උලලංසෙති ඔලංසාපෙති කීළති කීළාපෙති වුඛෙති වුඛොපෙති භුඤ්ජති
භුඤ්ජාපෙති දදති ආයාවති කතමනුකරොති උච්චං භාසති නීචං භාසති
අවිච්චං භාසති විච්චං භාසති නචෙත ගීතෙන වාදිතෙන රොදිතෙන⁷
විලසිතෙන විගුසිතෙන ජග්ගති පෙකඛති කට්ඨං වාලෙති ගුඤ්ඤාණ්ණකං
සඤ්ඤාලෙති උගරුං විචරති උගරුං පිදුහති ඵනං දසෙසති කච්ඡං
දසෙසති නාහිං දසෙසති අකඛිං නිබ්භති භමුකං උකඛපති ඔට්ඨං
පලිඛති ජිවහං නිලොලාලෙති දුස්සං මුඤ්ඤති දුස්සං පට්ඨෙති සිරසං
මුඤ්ඤති සිරසං ඛන්ධති ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ වත්තාළීසාය
යානෙහි ඉත්ථි පුරිසං අවචාවදති.

1. සබ්බං - මජ්ජං. දත්තං - ස්‍යා.
2. සචාර - මජ්ජං.
3. ආදස දුසසමණ්ණ - මජ්ජං.
4. යාව සචාර - මජ්ජං.
5. අචාවරති - මජ්ජං.
6. විලෙඛති - වි. මජ්ජං.
7. රොදිතෙන - මජ්ජං.

4123. දිළින්ද ද රෝගියා ද මහල්ලා ද සුරාසොධහු ද ප්‍රමත්ත-
වුච්ඡු ද මුළාච්ච පැමිණි (කමා කෙරෙහි) ඇලුණහු ද කෘත්‍යයන්
පිරිහෙළීම කරන්නහු ද සියලු කැමති දැ දීමෙන් ද (ස්ත්‍රීහු)
සැමියාට අවමන් කෙරෙත්.

යහළු පුණ්ණමුඛය, ස්ත්‍රීය නව ආකාරයකින් (ස්වාමියා කෙරෙහි)
ද්වේෂය එළවන්නී ය. (සැමියා නොවිචාරා) පුෂ්පාරාමාදියට යන
සුලු ද, උයනට යනසුලු ද, ගංතොටට යනසුලු ද, නැදැගෙවලට යන
සුලු ද, (සන්දිවය සම්භක්ත ආදි) අන් ගෙවලට යනසුලු ද,
කැටපතින් බලමින් වස්ත්‍රාභරණාදියෙන් සැරසීමෙහි යෙදෙනසුලු ද,
මත්පැන් බොන්නී ද, (කවුළු ආදියෙන්) බලනසුලු ද, (අභ පසභ
දක්වමින්) දෙරකඩ සිටිනසුලු ද වෙයි. යහළු පුණ්ණමුඛය, මේ
නව කරුණෙන් ස්ත්‍රීය සැමියා කෙරෙහි ද්වේෂය එළවන්නී ය. මෙහි
මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වේ.

4124. යම් ස්ත්‍රීයක් (සැමියා නොවිචාරා) පුෂ්පාරාමාදියට ද,
උයනට ද, ගංතොටට ද, නැකුලයට ද, අන් කුලවලට ද යන
ස්වභාව ඇත්තී ද, වස්ත්‍රාදියෙන් සැරසීමෙහි යෙදුනී ද, මත්පැන්
පානය කරන්නී ද,

4125. යම් ස්ත්‍රීයක් (කවුළු ආදියෙන් නිතර) බලනසුලු ද,
යම් ස්ත්‍රීයක් (අභ පසභ පෙන්වමින්) දෙරකඩ සිටින්නී ද මේ නව
කරුණින් ස්ත්‍රීහු සැමියා කෙරෙහි ද්වේෂය එළවන්නෝ යි.

යහළු පුණ්ණමුඛය, කරුණු සතලිසකින් ස්ත්‍රීය පුරුෂයා ඉක්මවා
හැසිරෙන්නී ය. විජාමභනය කරයි. නැමෙයි, (ගමනාදි ඉරියව්වලින්)
ලීලා දක්වයි, ඉරි අදියි, ලජ්ජාවෙයි, නියෙන් නිය ගටයි, පයින්
පය ඇක්මෙයි, දඩුවෙන් පොළොවෙහි ලියයි, දරුවකු ගෙන
ඔසොවයි, පහතට වඩයි, (ඒ දරුවා) සිඹියි, (දරුවා ලවා) සිඹීම
කරවයි, (තොමෝ) බුදියි, (දරුවා ලවා) කවයි, (දරුවකුට කිසිවක්)
දෙයි, (පසුව එය) ඉල්වයි, (දරුවා කළ දා) අනුව කරයි, උස්
හඬින් කියයි, පහත් හඬින් කියයි, මහසෙනග මැද (අපටිච්ඡන්ත ව)
කියයි, තනිව (පටිච්ඡන්ත ව) කියයි, නැටීමෙන්, ගී කීමෙන්,
වාදනයෙන්, හැඬීමෙන්, සැරසීමෙන් ආභරණ පැළඳීමෙන් නිමිති
දක්වයි, මහත් හඬින් සිතාසෙයි, බලයි, කටිය සොලවයි, රහස්
පියස සොලවයි, කලවය විවෘත කරයි, කලවය වසයි, පියයුරු
පෙන්වයි, කිසිල්ල පෙන්වයි, නැබ පෙන්වයි, ඇස් සාරයි (පොඩි
කරයි), බැම ඔසොවයි, තොල හපයි, දිව ලෙලවයි, වස්ත්‍රය,
මුදයි, වස්ත්‍රය නැවත හදියි, කේශ බන්ධනය ලිහයි, කේශ
බන්ධනය බදියි, යහළු පුණ්ණමුඛය, මේ සතලිස් කරුණින් ස්ත්‍රී
පුරුෂයා ඉක්මවා හැසිරෙන්නී ය යි.

පඤ්චේසාය ඛලු සමම පුණ්ණමුඛ ධානෙහි ඉත්ථී පදුට්ඨා වෙදි-
 තබ්බා භවති. සාමීකසස පවාසං වණෙණති පවුක්ඛං¹ න සරති
 ආගතං නාහිනාදුති අවණ්ණං තසස භණති වණ්ණං තසස න
 භණති අනක්ඛං තසස වරති අක්ඛං තසස න වරති අකිච්චං තසස
 කරොති කිච්චං තසස න කරොති පරිදහික්ඛා සසති පරමුඛි නිපජ්ජති
 පරාවක්ඛජාතා² ඛො පන හොති කුඛකුට්ඨජාතා දීසං අසාසති³
 දුක්ඛං වෙදයති උච්චාරපසසාවං අහිණ්ණං ගච්ඡති විලොමං ආචරති
 පරපුරිසසද්දං සුක්ඛා කණ්ණසොතවිචරමොදහති නිහතභොගා ඛො
 පන හොති පටිච්චසසකෙහි සක්ඛං කරොති නික්ඛනතපාද ඛො පන
 හොති විසිඛානුවාරිති අතිවාරිති ඛො පන හොති සාමීකෙ අගාරවා
 පදුට්ඨමනසඛ්ඛාසා අහිණ්ණං ආරෙ තිට්ඨති කච්ඡාති අඛ්ඛාති ඵනාති
 දසෙසති දිසොදිසං ගන්ඛා පෙකඛති. ඉමෙහි ඛලු සමම පුණ්ණමුඛ
 පඤ්චේසාය ධානෙහි ඉත්ථී පදුට්ඨා වෙදිතබ්බා භවති.

භවති ච පනුක්ඛරෙස්ථ වාක්ඛාං.

4126. පවාසමසස වණෙණති
 ගතං නානුසොචති,⁴
 දීසවා පතිං ආගතං නාහිනාදුති
 භක්ඛාරවණ්ණං න කදපී භාසති
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

4127. අනක්ඛං තසස වරති අසඤ්ඤතා
 අක්ඛං භාපෙති අකිච්චකාරිණී,
 පරිදහික්ඛා සසති පරමුඛි
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

4128. පරාවක්ඛජාතා⁵ භවති කුඛකුට්ඨි
 දීසඤ්ඤා අසාසති දුක්ඛවෙදිති,
 උච්චාරපසසාවමහිණ්ණං ගච්ඡති
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

4129. විලොමමාචරති අකිච්චකාරිණී
 සද්දං නිසාමෙති පරසස භාසතො,
 හතභොගා ච කරොති සක්ඛං⁶
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

1. පවු. නිසරති - මජ්ඣං.
 2. පරිවක්ඛකජාතා - වි. මජ්ඣං, සා.
 3. අසාසති - වි. මජ්ඣං, සා.
 4. ගතං තස නසොචති - වි. මජ්ඣං.
 5. පරිවක්ඛකජාතා - වි. මජ්ඣං, සා.
 6. සක්ඛං - මජ්ඣං.

යහළු පුණ්ණමුඛය, පස්විසි කරුණෙකින් කිපුණු ස්ත්‍රී දතයුත්ති වෙයි. සැමියාගේ ප්‍රවාසය (අන් තැනෙක විසීම) වර්ණනා කරයි, ප්‍රවාසයට ගියහු නො සිහි කරයි, (යළි) පැමිණියහුට නො සතුටු වෙයි, ඔහුගේ අගුණ කියයි, ඔහුගේ ගුණ නො කියයි, ඔහුගේ අනර්ථය පිණිස හැසිරෙයි, ඔහුගේ අර්ථය පිණිස නො හැසිරෙයි, ඔහුගේ නො කළයුතු කිසි කරයි, කළයුතු කිසි නො කරයි, දැඩි ලෙස හැඳ පෙරව නිදයි, විමුඛ ව නිදයි, ඒ මේ අත පෙරළෙන්ති කලහ කරන්නී වෙයි, දීර්ඝව ආශ්වාස කරයි, දුක් වෙදනා පවසයි, නිතර මල මු සඳහා (බැහැර) යයි, විලොම් ව හැසිරෙයි, පරපුරුෂයකුගේ හඬ අසා කන් සිදුර එළවයි (ඇහුම්කන් දෙයි), භොග විනාශ කරන්නී වෙයි, අසල්වැසියන් සමග (කෙලෙස් වශයෙන්) සන්ථවය කරයි, (සොර සැමියාගේ උපධාරණය පිණිස) නික්මුණු පා ඇත්ති වීථි සංචාරයෙහි යෙදුනි වෙයි, (සිය සැමියා කෙරෙහි අගෞරවයෙන් ප්‍රදුෂ්ට සිත් ඇත්ති (සැමියා) ඉක්මවා හැසිරෙන්නී වෙයි, නිතර දෙරකඩ සිටියි, කිසිලි ද අවයව ද පියයුරු ද දක්වයි, දිගින් දිග ගොස් බලයි, යහළු පුණ්ණමුඛය, මේ පස්විසි කරුණින් කිපුණු ස්ත්‍රී දතයුතු වේ යි. මෙහි මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4126. ඔහුගේ (සැමියාගේ) පිටත වාසය වනයි. බැහැර ගියහු (සැමියා) අනුව ගොක නො කරයි. ගෙට පැමිණි (සැමියා) දක සතුටුවීම නො කරයි. කිසි විටෙක සැමියාගේ ගුණ නො කියයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්ෂණයෝ වෙති.

4127. සංයම නැත්ති ඔහුගේ අනර්ථය පිණිස හැසිරෙයි. නො කළයුතු දෑ කරන්නී අර්ථය ද නසයි. දැඩි කොට හැඳ විමුඛ ව නිදයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්ෂණයෝ වෙති.

4128. ඔබ මොබ පෙරළි කලබල කරන්නී වෙයි. දීර්ඝ ලෙස ආශ්වාස කරන්නී දුක් වෙදනා ඇත්ති යැ යි කියයි. නිතර මලමුකිස පිණිස යයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්ෂණයෝ වෙති.

4129. විලොම් ව හැසිරෙයි. නො කළමනා කිසි කරන්නී වෙයි. කලා කරන පරපුරුෂයන්ගේ ශබ්දය අසයි. නසන ලද භොග ඇත්ති ක්ලෙශ සන්ථවය කරයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්ෂණයෝ ය.

4130. කිවෙන්න ලඬුං කසිරොනාහනං¹ ධනං
විතං විනාසෙති දුකෙකින සමිහනං,
පටිච්ඡසකෙහි ච කරොති සක්ඛං
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.
4131. නිකඛන්තපාදු විසිබානුවාරිනී
නිවචං ස සාමිමඤ්ඤි පදුට්ඨමානසා,
අතිවාරිණි හොති තට්ඨෙව්භාරවා
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.
4132. අභිකඛණං තිට්ඨති ද්වාරමුලෙ
ඵනාති කච්ඡාති ච දසසයනනී,
දිසොදිසං පෙකඛති භනාචිත්තා
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.
4133. සබ්බා නදී වඩකගතී³ සබ්බෙ කට්ඨමයා වනා,
සබ්බිත්ථියො කරෙ පාපං ලභමානො⁴ නිවාපකෙ.
4134. සචෙ ලභෙඵ ඛණං වා රහො වා
නිවාතකං වාපි ලභෙඵ තාදිසං,
සබ්බාව ඉත්ථී කරෙය්‍යු⁵ නො පාපං
අඤ්ඤං අලක්ඛි පීඨසප්පිනාපි සඤ්ඤං.
4135. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු
අනෙකචිත්තාසු අනිග්ගහාසු ච,
සබ්බත්තනාපිතිකරාපි චෙ සියා⁶
න විසසසෙ තික්ඛමා හි නාරියො.
4136. යං චෙ දිසවා කණ්ඤරිකිඤ්ඤාරානං⁷
සබ්බිත්ථියො න රමන්ති අගාරෙ,
තං තාදිසං මච්චං චජ්ඣා හරියා
අඤ්ඤං දිසවා පුරිසං පීඨසප්පිං.
4137. බකසස ච පාවාරිකසස⁸ රඤ්ඤඤ
අච්චනාකාමානුග්ගසස හරියා,
අච්චරි බඬුවසානුග්ගසස⁹
කං වාපි ඉත්ථී නාතිවරෙ පදඤ්ඤං.

1. කසිරා හනං - වි, මජ්ඣං.
2. අපෙත - වි, මජ්ඣං.
3. වඩකනදී - මජ්ඣං. වඩකගතා - වි.
4. ලභමානා - වි.
5. කසිරුං - මජ්ඣං.
6. චෙසිසුං - වි, සඤා. චෙසියා - මජ්ඣං.
7. කිත්තර - මජ්ඣං. සඤා.
8. බාවරිකසස - මජ්ඣං.
9. අනාවරිපට්ඨවසානුග්ගසස - මජ්ඣං.

4130. දුකසේ ලද, දුකසේ ගෙනනලද ධනය ද, දුකසේ රැස්-කරනලද වස්තුව ද විනාශ කරයි. අසල්වැසියන් සමග ක්ලේශ සන්ඵවය කරයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රියගේ ලක්ෂණයෝ යි.

4131. (සොර සැමියන් සෙවීම පිණිස) බැහැර කරනලද පා ඇත්තී ය. වීථි සඤ්චාරය කරන්නී ය. නිතර සිය සැමියා කෙරෙහි ප්‍රදුෂ්‍ය වූ සිත් ඇත්තී (සිය) සැමියා ඉක්මවා හැසිරෙයි. එසේ ම ගෞරව නැත්තී වෙයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රියගේ ලක්ෂණයෝ යි.

4132. පියොවුරු සහ කිසිලි පෙන්වමින් නිතර දෙරළහ සිටී. භ්‍රාන්ත වූ සිත් ඇත්තී දිශානුදිශාවන් බලයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රියගේ ලක්ෂණයෝ යි.

4133. සියලු නදීහු වක් වූ ගමන් ඇත්තාහ. සියලු වනයෝ කාෂ්ටමයහ. රහස් තැනක් ලද කල්හි සියලු ස්ත්‍රීහු පව කරන්නාහ.

4134. ඉදින් මන්ත්‍රණය කිරීමට සුදුසු අවකාශයක් හෝ එබඳු රහස් තැනක් හෝ ලැබේ නම් සියලු ස්ත්‍රීහු ම අන් පුරුෂයකු නො ලද කල්හි පිළකු සමග හෝ පාපකර්මය (අනාචාරය) කෙරෙත් මැ නු.

4135. මිනිසුන්ගේ සිත් ඇලුම් කරන්නා වූ නොයෙක් දෙනා කෙරෙහි පිහිටි සිත් ඇත්තා වූ නිග්‍රහයෙන් හික්මවාලිය නො හැක්කා වූ මේ ස්ත්‍රීහු (මිනිසුන් විසින්) මුළු හිතින් තුටු කරවනු ලබන්නාහු නමුත් වෙශ්‍යාවෝ වෙන් ද (එහෙයින් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි) විශ්වාස නො කරන්නෝ ය. ස්ත්‍රීහු වනාහි තීර්ථ සම වෙත්.

4136. කණඬුරි රජ ය, කිනතරා දෙවී ය යන මොවුන්ගේ යම් නො ඇල්මෙක් වී ද, එය දක සියලු ස්ත්‍රීහු එකාන්තයෙන් ගෘහයෙහි (ස්වකීය) ස්වාමීවරුන් කෙරෙහි නො ඇලෙති යි දත යුතු ය. ඒ එසේමැ යි. අන්‍ය වූ පිළි පුරුෂයකු (පියසෑඳි) දක එබඳු රජු හැර භාය්‍යාව පාපකර්මය (අනාචාරය) කළා යැ යි කියේ ය.

4137. අන්‍යන්තයෙන් කැමැත්ත අනුව පැවැත්තා වූ බක නම් රජුගේ ද පාචාරික නම් රජුගේ ද භාය්‍යාව වූ පංචපාපා නොමෝ තම සිත බැඳුණු තම වසයෙහි සිටි පණිවිඩකරුවකු සමීපයෙහි ලාමක සේ හැසිරුණීය. (එහෙයින්) ස්ත්‍රී එයින් අන්‍ය වූ කවර නම් පුරුෂයකු ඉක්මවා නො හැසිරෙන්නී ද?

- 4138. පිඬහියානී සබ්බලොකිසසරසස
 රසෙඤ්ඤ පියා බ්‍රහ්මදත්තසස හරියා,
 අවාචරි බද්ධවසානුගසස
 නං වාපි සා නාජකිගා කාමකාමිනී.
- 4139. බුද්ධනං¹ ලහුවිත්තානං අකතඤ්ඤන දුභිනං²,
 නාදෙවසතෙතා පුරියො ටීනං සද්ධාතුමරහති.
- 4140. න නා පජානනති කතං න කිච්චං
 න මාතරං පිතරං භාතරං වා,
 අනාරියා සමතිකකපානධම්මා
 සසෙසව විතෙසස වසං වජනති.
- 4141. විරානුච්චුඤ්චි පියං මනාපං
 අනුකම්පකං පාණසමම්චි සනතං³,
 ආවාසු⁴ කිච්චසු ව නං ජහතති
 තසමාභං ඉඤ්චිනං න විසසසාමි.
- 4142. ටීනං හි විතං යථා වානරසස
 කතනපකතනං යථා රුකකිජායා,
 වලාවලං හදයං ඉඤ්චියානං
 වසකසස නෙමි විය පරිවතනති.
- 4143. යද නා පසසනති සමෙකබ්බානා
 ආදෙයාරූපං පුරිසසස විතං,
 සණ්ඤාහි වාචාහි නයනති මෙනං
 කමෙඛාජකා ජලජෙනෙව අසසං.
- 4144. යද න පසසනති සමෙකබ්බානා
 ආදෙයාරූපං පුරිසසස විතං,
 සමනතතො නං පරිවජජයනති
 තිණ්ණණා නදීපාරගතොව කුලං.
- 4145. සිලෙසුපමා සිඛිරිව සබ්බහකබ්බා
 තිකබ්බායා නදීරිව සීසසොතා,
 සෙවනති හෙතා පියමඤ්චියඤ්ච
 නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ච.

- 1. බුද්ධනං - මජ්ඣං.
- 2. දුභිනං - වි. මජ්ඣං. ස.සා.
- 3. සහතනං - මජ්ඣං.
- 4. ආවාසු - මජ්ඣං.

4138. මුළු ලොවට අධිපති වූ බඹදන් රජුගේ පිඬුගියානි නම භාය්‍යාව නම වසභයෙහි සිටියකු (අස්ගොව්වකු) සමග අනාවාරයෙහි හැසුරුනී ය. කාමයන් පතන්නා වූ ඔහු තොමෝ එය ද (අස්ගොව්වා ද අගමෙහෙසුන් තනතුර ද යන දෙක ම) නො ලැබුවා ය.

4139. බදනාලද සොරුන් කෙරෙහි පවා ඇලෙන ලාමක වූ වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ අකෘතඥ වූ ද්‍රෝහී වූ ස්ත්‍රීන්ගේ සිල්වත් ස්වභාවය භූතාවිෂ්ට නො වූ පුරුෂයෙක් නො අදහන්නේ ය.

4140. ඒ ස්ත්‍රීහු කළ දෑ නො දනිත්. කළ යුතු දෑ නො දනිත්. මව හෝ පියා හෝ සහෝදරයා හෝ නො දනිත්. ලජ්ජාවිරහිත වූ ඉක්ම වූ ගුණදම් ඇති ඔවුහු තම චිත්තයාගේ වසභයට ම යෙත්.

4141. බොහෝ කාලයක් එක්ව විසූවා වූ ප්‍රිය වූ මනාප වූ අනුකම්පා ඇති ප්‍රාණ සම වූ ඒ ස්වාමියා ආපදපන්න අවස්ථාවන්හි ද කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි ද හැරදමති. එබැවින් මම ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය විශ්වාස නො කරමි.

4142. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත වනාහි වළුරාගේ සිත මෙනි. උස් පහත් හෙදයක් නැතිව වැටෙන ගස් සෙවණ මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ සිත එක තැනෙක නො පිහිටයි. ගමන්කරන රථවක්‍රයාගේ නිම්-වළල්ල මෙන් (ස්ත්‍රීන්ගේ සිත) නොයෙක් අරමුණට පෙරළෙයි.

4143. සොයා බලන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු යම් විටෙක පුරුෂයා අයත් ගතයුතු යම් වස්තුවක් දකිත් ද එවිට කාමිබෝජ වැසියන් දියෙහි හටගත් සෙවෙලින් අසකු අල්වාගන්නා මෙන් මෘදු වචන-යෙන් ඒ පුරුෂයා තම වසයට ගනිත්.

4144. සොයා බලන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු යම් විටෙක පුරුෂයා අයත් ගතයුතු වස්තුවක් නො දකිත් ද (එවිට) ගහ තරණය කළ, ගහින් එතෙර වූ තෙතැන්නා පසුර අත්හරින්නා මෙන් ඒ පුරුෂයා හාත්පසින් දුරු කෙරෙත්.

4145. (පුරුෂයන්ගේ සිත් අලවන හෙයින්) ලාටු බඳු වූ ද, සියල්ල හඤ්ඤය කරන හෙයින් ගින්න බඳු වූ ද, (වේගයෙන් ගලා යන දිය පහර ඇති නදීන් මෙන්) ශීඝ්‍ර (නියුණු) මායා ඇති මේ ස්ත්‍රීහු එගොඩ මෙගොඩ දෙක ම සේවනය කරන්නා වූ නැවක් මෙන් ප්‍රිය වූවහු ද අප්‍රිය වූවහු ද සේවනය කෙරෙත්.

4146. න තා එකසුස න විතතං ආපණොව පසාරිතො,
යො නා මය්ගතනී මඤ්ඤය්‍ය වාතං ජාලෙන බාධිතො¹.

4147. යථා නදී ව පණො ව පානාගාරං සභා පපා,
එවං ලොකිකීයො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.

4148. සතාසනසමාහෙතා කණ්ණසප්පසිරුපමා,
ගාවො බහි තිණ්ණසසව ඔමසනති වරං වරං.

4149. සතාසනං කුණ්ණරං කණ්ණසප්පං
මුද්ධාභිසික්ඛං පමද ව සබ්බා,
එතෙ නරො නිව්චයතො හජෙඨ
තෙසං හවෙ දුබ්බදු සච්චභාවො².

4150. නාච්චනකවණ්ණො³ න බහුන කන්තා
න දකඛිණො පමද සෙවිතබ්බා,
න පරසුස හරියා න ධනසුස හෙතු
එතිකීයො පඤ්ඤා න සෙවිතබ්බා.

අථ බලු හො ආනන්දො ගිජ්ඣිරාජා කුණාලසුස සකුණසුස ආදි-
මජ්ඣිකපාපරියොසානං වීදිකා තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

4151. පුණ්ණමුපි වෙමං පධවිං ධනෙන
දජ්ජිකීයා පුරියො සමමතාය,
ලඤ්ඤා බණං අනිමඤ්ඤය්‍ය තමුපි
තාසං වසං අසනීතං න ගචෙජ.

4152. උට්ඨාහකඤ්ඤාපි අලීනචුක්ඛං
කොමාරහත්තාරං පියං මනාපං,
ආවාසු කිලෙච්චු ව නං ජහන්ති
තසමා හි ඉතීතං න වීරසසාමි.

4153. න වීරසසෙ ඉච්ඡති මහති පොසො
න වීරසසෙ රොදති මෙ සකාසෙ,
සෙඋන්ති හෙතා පියමජ්ජියඤ්ඤා
නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

1. බන්ධයෙ - මජ්ඣ. සා.
2. සබ්බභාවො - මජ්ඣ.
3. නච්චනක - මජ්ඣ.
4. ආදිමජ්ඣිගාථා - වී. මජ්ඣ. සා.

4146. ඒ ස්ත්‍රීහු එකකුට (අයිති) නො වෙති. දෙදෙනකුට ද නො වෙති. විවෘත කරනලද සල්පිලක් බඳු ය. යමෙක් ඒ ස්ත්‍රීන් මගේ යැයි සිතන්නේ නම් හෙතෙම දැලින් සුළඟ වැළැක්ම ද කරන්නේ ය.

4147. ගංගාව ද මාර්ගය ද සුරාසානශාලාව ද සභාව ද පැන් හල ද යන මොහු යම්සේ වෙත් ද, ලොකයෙහි ස්ත්‍රීහු ද එබඳු වෙත්. ඔවුනට මයභාදවක් (සීමාවක්) නැත.

4148. මේ ස්ත්‍රීහු වනාහි ගින්න හා සම වෙති. කෘෂ්ණ සර්පයකුගේ හිසට බඳු උපමා ඇත්තාහ. (තණ කෑ තැන් අත්හැර) පිටත අලුත් අලුත් තණ සොයා යන ගෙරින් සේ ස්ත්‍රීහු උතුම් පුරුෂයකු (ධන නැත්තහු හැරදමා ධනවතකු) සොයති.

4149. ගින්න ද ඇතා ද කෘෂ්ණසර්පයා ද රජු ද සියලු ස්ත්‍රීහු ද යන මොවුන් මනුෂ්‍ය තෙම සිහි ඇත්තෙක් ව සේවනය කරන්නේ ය. එකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ඇති තතු දැනගැනීම දුෂ්කර ය.

4150. විශිෂ්ට රූ ඇත්තී ද බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය තෙනැත්තී ද නෘත්‍ය ගීතයන්හි දක්ෂ වූ ස්ත්‍රීය ද අනෙකකුගේ භායභාව ද සේවනය නො කටයුත්තී ය. ධන හෙතුවෙන් ද සේවනය නො කටයුත්තී ය. මේ ස්ත්‍රීහු පස්දෙන සේවනය නො කටයුත්තාහු වෙති යි කුණාල පක්ෂියා කීය.

හවත්නි, ඉක්බිති ආනන්ද නම් ගිජුලිහිණි රජ කුණාල පක්ෂී රාජයාගේ කථාව පිළිබඳ මූල මැද අග තේරුම් ගෙන එවෙලෙහි මේ ගාථාවන් කීය.

4151. ඉදින් යම් පුරුෂයෙක් ධනයෙන් සම්පූර්ණ වූ පෘථිවිය සම්මත වූ යම් ස්ත්‍රීයකුට දෙයි ද, ඒ ඉඩක් ලැබ ඒ පුරුෂයා ද ඉක්මවන්නී ය. එහෙයින් එබඳු ස්මෘති විරහිත ස්ත්‍රීන්ගේ වසයට නො යන්නේ ය.

4152. උත්සාහවත් නො පසුබට පැවතුම් ඇති ප්‍රිය වූ මන වඩන කුරුණු වියෙහි සිටි සැමියා පවා විපත්වලදී ද ඇවැසි කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි ද (ස්ත්‍රීහු) යම් හෙයකින් හැර දමන් ද එහෙයින් ස්ත්‍රීන්ගේ (සද්වාර ස්වභාවය) විශ්වාස නො කරම්.

4153. (මෝ නොමෝ) මා කැමති වන්නී යැයි පුරුෂ තෙම ස්ත්‍රීය විශ්වාස නො කරන්නේ ය. මා සම්පයෙහි හඬා යයි ස්ත්‍රීය විශ්වාස නො කරන්නේ ය. යම් හෙයකින් එගොඩ මෙගොඩ දෙක ම සෙවුනා නැව මෙන් මේ ස්ත්‍රීහු ප්‍රිය අප්‍රිය දෙදෙන ම සේවනය කෙරෙත් ද එහෙයිනි.

4154. න විසසසෙ සාබ්භරාණසජ්ඣතං
 න විසසසෙ මිත්තපුරාණවොරං,
 න විසසසෙ රාජා¹ සබා මමනහි
 න විසසසෙ ඉතී දසනාමාතරං.
4155. න විසසසෙ රාමකරාසු නාරිසු
 අචචනනසීලාසු අසඤ්ඤතාසු,
 අචචනනපෙමානුගතසස හරියා
 න විසසසෙ තිත්ථසමා හි නාරියො.
4156. හනෙය්‍යු² ජිකෙය්‍යුච්චි ජෙදෙයෙය්‍යුං
 කණ්ණෙදි ජෙතා රුධිරං පිබෙය්‍යුං,
 මා දීනකාමාසු අසඤ්ඤතාසු
 භාවං කරෙ ගබ්බතිත්ථිපමාසු.
4157. මුසා තාසං යථා සචචං සචචං තාසං³ යථා මුසා,
 ගාවො බහි තිණසෙසව ඔමසනති වරං වරං.
4158. ගතෙතෙතා පලොහෙනති පෙකඛිතෙන⁴ මිහිතෙන ව,
 අථොපි දුනතිවකේන මඤ්ජනා භණිතෙන ව.
4159. වොරියො කඨිනා⁵හෙතා වාළා ව ලපසකඛරා,
 න තා කිඤ්චි න ජානනති යං මනුසෙසසු වඤ්ඤනං.
4160. අසා ලොකීඤ්චියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති,
 සාරතතා ව පගබ්බා ව⁶ ඤ්චි සබ්බසසො යථා.
4161. නඤ්චිනං පියො නාම අප්පියොපි⁷ න විජ්ජති,
 සෙවනති හෙතා පියමප්පියඤ්ඤා නාවා යථා ඔරකුලංපරඤ්ඤා.
4162. නඤ්චිනං පියො නාම අප්පියොපි න විජ්ජති,
 ධනතතා පතිවෙලලනති⁸ ලතාව දුමනිසස්සතා.
4163. හඤ්චිඛන්ධං අසසඛන්ධං ගොපුරිසඤ්ඤා වණ්ඩාලං⁹,
 ජවඩාහකං පුප්ඵච්චධකං සධනමනුපතනති නාරියො.

1. රාජානං - මජ්ඣං.
 2. හනෙය්‍යුං - මජ්ඣං.
 3. භාසං - මජ්ඣං.
 4. පකඛිතෙනමිහිතෙනව - සඤා.
 5. කඨිනා - මජ්ඣං.
 6. පගබ්බාව - මජ්ඣං.
 7. අප්පියොපි - මජ්ඣං.
 8. ධනතතාපතිවෙලලනති - මජ්ඣං.
 9. මඤ්චලං - මජ්ඣං.

4154. පැරණි කොළ ඇතිරිය විශ්වාස නො කරන්නේ ය. පැරණි මිතුරකු වූ භොරා විශ්වාස නො කරන්නේ ය. මගේ යහළු-වෙකැ යි රජු විශ්වාස නො කරන්නේ ය. දස දෙනකුන්ගේ මව වුව ද ස්ත්‍රිය විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

4155. බාලයන් විසින් ඇලුම් කරනු ලබන, ඉක්මවන ලද සිල් ඇති, අසඤ්ඤත වූ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි විශ්වාස නො කටයුතු ය. අත්‍යන්ත ප්‍රමයෙන් යුතු තෙතැත්තනුගේ භාය්‍යාව ද විශ්වාස නො කටයුතු ය. ස්ත්‍රීහු තීර්ථ සම වෙන් ද එහෙයිනි.

4156. (යම් භෙයකින් කිපුණා වූ හෝ අන් පුරුෂයන් කෙරෙහි ඇලුණා වූ හෝ ස්ත්‍රීහු) සැමියා නසන්නාහු සිදින්නාහු සිඳවන්නාහු බොවුව සිඳ ලේ බොන්නාහු වෙන් ද එහෙයින් ලාමක අදහස් ඇති සංයම නැති ගංගා තීර්ථ බඳු ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ස්තෙහ නො කරන්නේ ය.

4157. ඒ ස්ත්‍රීන්ගේ බොරුව සත්‍යය මෙනි. සත්‍යය බොරුව මෙනි. තණ බිමෙන් පිටත් තැන්හි හොඳ හොඳ තණ සොයන ගවයන් මෙන් (ඔවුහු) අන් පුරුෂයන් සොයත්.

4158. මේ ස්ත්‍රීහු ගමනින් ද බැල්මෙන් ද මද සිනාවෙන් ද නපුරු කොට වස්ත්‍ර හැඳීමෙන් ද මිහිරි වදන් බිණීමෙන් ද (පුරුෂයන්) පොලොබවත්.

4159. මේ ස්ත්‍රීහු සෙරහ. තද සිත් ඇත්තාහ. දුෂ්ටයහ. හකුරු මෙන් මිහිරි වදන් ඇත්තාහ. මිනිසුන් අතර යම් වංචාවක් ඇත් නම් (එයින්) ඔවුන් නො දන්නා කිසිවක් නැත.

4160. ලොකයෙහි ලාමක වූ මේ ස්ත්‍රීහු නම් හැම කල්හි රාගයෙන් ඇලුණාහු ය. කායප්‍රගල්භාදියෙන් යුක්ත වූවාහු ය. සියල්ල භක්ෂණය කරන (දවන) ගින්න මෙන් සියල්ල වනසනසුලු ය. ඔවුනට සීමාවක් නැත.

4161. ස්ත්‍රීන්ට ප්‍රියයෙක් නම් නැත. අප්‍රියයෙක් ද නැත. එගොඩ මෙගොඩ දෙක ම සෙවුනා නැව මෙන් මොවුහු ප්‍රියයා ද අප්‍රියයා ද සේවනය කෙරෙත්.

4162. ස්ත්‍රීන්හට ප්‍රියයෙක් නම් නැත. අප්‍රියයෙක් ද නැත. ගස ඇසුරු කරන්නා වූ වැල මෙන් ධන හෙතුවෙන් (පුරුෂයා) වැළඳගනිත්.

4163. ස්ත්‍රීහු නම් ඇත්ගොව්වා ද අස්ගොව්වා ද ගොපල්ලා ද සැඩොලා ද සොහොන්ගොව්වා ද කසලගොඩකයා ද යන මොවුන් අතුරින් කවරකු වුව ද සධනයා (ධන ඇත්තා) කරා යෙත්.

4164. කුලපුතනමි ජහනති අකිඤ්ඤානං ජවකසමසදිසමපි,
අනුගච්ඡතති අනුපතනති ධනහෙතු හි නාරියොති.

අඵ බලු හො නාරදෙ දෙවබ්‍රාහමණො ආනඤ්ඤාස ගි ජකුරාජසස ආදිම ජකුකලා¹පරියොසානං විදිකා නායං වෙලායං ඉමා ගාලායො අභාසි.

4165. වනාරො මෙ න පුරෙතති තෙ මෙ සුණාඵ භාසතො²,
සමුද්දො බ්‍රාහමණො රාජා ඉතී වාපි දිජමපති.

4166. සරිතා සාගරං යතති යා කාවි පඨවිංසිතා³,
තා සමුද්දං න පුරෙතති ඌනතතා⁴ හි න පුරති.

4167. බ්‍රාහමණො ච අධියාන වෙදමකුඛානපඤ්ඤමං,
හියොපි සුතමිවෙජයා ඌනතතා හි න පුරති.

4168. රාජා ච පඨවිං⁵ සබ්බං සසමුද්දං සපබ්බතං,
අජකාවසං⁶ විජිනිකා අනතතරතනොචිතං
පාරං සමුද්දං පඤ්ඤති ඌනතතා හි න පුරති.

4169. ඵවමෙකාය ඉතීයා අටඨටඨ පතිනො සියා,
සුරා ච බලවතතා ච සබ්බකාමරසාහරා
කරෙයා නවමෙ ඡඤ්ඤං ඌනතතා හි න පුරති.

4170. සබ්බිකීයො සිබ්බිච සබ්බහකකා
සබ්බිකීයො නදීරිච සබ්බවාහිනී⁷,
සබ්බිකීයො කණ්ටකානං ච සාධා
සබ්බිකීයො ධනහෙතු චජනති.

4171. වානඤ්ඤා ජාලෙන නරො පරාමසෙ
ඔසිඤ්ඤායා සාගරමෙකපාණිනා,
සකෙන හඤ්ඤන හනෙයා සොසං
යො සබ්බභාවං පමදසු ඔසසුපේ.

4172. වොරීතං බහුබුද්ධිතං යාසු සච්චං සුදුලලහං,
ථීතං භාවො දුරාජානො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.

1. ආදිමජකුගාලා - වී. මජසං.
2. සුණාඵ මම භාසතො - මජසං.,
3. පඨවිසසිතා - මජසං.
4. ඔනතතා - ස්‍යා.
5. පඨවිං - මජසං.
6. අජකාවසං - සීඵු.
7. වාහි - මජසං.

4164. ස්ත්‍රීහු ධනය නැති කුලපුත්‍රයා ද හැරදමති. ධනය ඇති සැබොලා අනුව ද යෙත්, යම් හෙයකින් ස්ත්‍රීහු ධනහෙතුවෙන් ම පුරුෂයා අනුව යෙත් ද, එහෙයිනි.

භවත්ති, ඉක්බිති නාරද දෙවබ්‍රාහ්මණ තෙම ආනන්ද නම් ගිජුලිහිණි රජුගේ කථාව පිළිබඳ මුල මැද අග දූත එවෙලෙහි මේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කෙළේය.

4165. පක්ෂීරාජය, මේ සතර දෙනෙක් තෘප්ත නො වෙති. එය ප්‍රකාශ කරන මාගේ වචනය අසව. සමුද්‍රය ද බ්‍රාහ්මණයා ද රජ ද ස්ත්‍රී ද (යන සතර දෙන ය.)

4166. පොළොව ඇසුරු කළා වූ යම්කිසි ගංගාවෝ වෙන් ද, ඒ සියල්ලෝ ම සයුරට බැස යෙති. ඔවුහු සයුර නො පුරවත්. (දිය පිහිටන තැන් මහත් හෙයින්) උනව ම පවත්නා නිසා නො පිරෙයි.

4167. බ්‍රාහ්මණයා ඉතිහාසය පස්වැනි කොට ඇති වෙදය හදුරා මත්තෙහි දු ඉගෙනීමට කැමති වන්නේ ය. හෙ ද (අදහස මහත් බැවින්) උනව ම වෙසෙන හෙයින් නො පිරෙයි.

4168. රජ ද මුහුදු සහිත වූ පර්වත සහිත වූ අනන්තරක්ත යෙන් යුක්ත වූ මුළු පොළොව දිනා (නොයෙක් රත්නයෙන් පූර්ණ ව) වෙසේ ද, එහෙත් මුහුදින් එතෙර ද පතයි. (හෙ ද තෘෂ්ණා මහත්තයෙන් යුතු හෙයින්) උන හෙතුවෙන් ම නො පිරෙයි.

4169. එපරිද්දෙන් ම එක ස්ත්‍රීයකට ගුර වූ ද බලවත් වූ ද සියලු කාමරසයන් ගෙනදෙන්නා වූ ද සැමියන් අට අට දෙනා සිටිත් ද, එසේ වුවත් නවවැන්නකු කෙරෙහි ආශා කරන්නී ය. (කාමතෘෂ්ණා මහත්තයෙන් යුතු හෙයින්) උන බැවින් නො පිරෙයි.

4170. සියලු ස්ත්‍රීහු ගීන්ත මෙන් සියල්ල කාදමන්නෝ ය (වනසන්නෝ ය.) සියලු ස්ත්‍රීහු ගංගාව මෙන් සියල්ල වහනය කරන්නෝ ය. සියලු ස්ත්‍රීහු කටුගස්වල අතු වැනි වෙති. සියලු ස්ත්‍රීහු ධනහෙතුවෙන් පරපුරුෂයන් කරා යෙත්.

4171. යම් පුරුෂයෙක් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි සිය රහස් ප්‍රකාශ කෙරේ ද (ඒ රහස් අනුන් හා නො බැණ ස්ත්‍රීන් වෙත රැකුණු-හොත්) ඒ පුරුෂ තෙම දූලෙන් වාතය රඳවන්නේ ය. එක අත්ලෙන් සයුරු දිය හිස් කරන්නේ ය. සිය එක අතින් (ඒ අතට ම ගසා) හඬ නගන්නේ ය.

4172. යම් හෙයකින් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි සත්‍යය ඉතා දුර්ලභ වේ ද, වෞර වූ බහුබුද්ධික වූ ස්ත්‍රීන්ගේ අදහස දියෙහි මසුන්ගේ ගමන් මග මෙන් දැනගැනීම දුෂ්කර ය.

- 4173. අනලා මුදුසමභාසා දුප්පුරා තා නදීසමා,
සීදන්ති නං විදිකාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 4174. ආවට්ඨනී මහාමායා බුහමචරියවීකොපනා,
සීදන්ති නං විදිකාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 4175. යඤ්චනා¹ උපසෙවනති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදොව සණ්ඨානං බිප්පං අනුදහනති නනති.

අථ බලු භො කුණාලො සකුණො නාරදස්ස දෙවබ්‍රාහ්මණස්ස ආදිමජ්ඣි²කථාපරියොසානං විදිකා තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

- 4176. සලලපෙ නිසිත³බග්ගපාණිනා
පණ්ඨිතො අපි පියාවදෙසිනා,
උග්ගතෙජ්ජරගමිච්චි ආසිදෙ
එකො එකාය පමදය නාලපෙ.
- 4177. ලොකචිත්තමථනා හි නාරියො
නවච්චිතභණ්ඨිතමිනාවුධා,
බාධයනති අනුපට්ඨිතස්සතිං
දීප⁴රක්ඛසීගණාව වාණිජෙ.
- 4178. නක්ථී තාසං චිනියො න සංවරො
මජ්ජමංසනිරතා අසඤ්ඤතා,
තා ගිලුතති පුරිසස්ස පාහනං
සාගරෙව මකරං තිමිඛගලො⁵.
- 4179. පඤ්ඤකාම ගුණසාතගොවරා
උද්ධතා අනියතා අසඤ්ඤතා,
ඔසරන්ති පමද පමාදිනං
ලොණතොයවතියංව ආපගා⁶.
- 4180. යං නරං උපරමන්තී⁷ නාරියො
චන්දසාව රතියා ධනෙනවා,
ජාතවෙදසදිසමිච්චි තාදිසං
රාගදෙසවතියො⁸ ධහන්තී⁹ නං.

- 1. යංචනා - මජ්ඣං.
- 2. ගාථා - වී. මජ්ඣං. සා.
- 3. නිසිත - මජ්ඣං.
- 4. දීපෙ - වී. මජ්ඣං. සා.
- 5. තිමිඛගයො - මජ්ඣං.
- 6. ආපකා - සිච්චු.
- 7. පලාපෙනති - මජ්ඣං. උපලපෙනති - වී. සා.
- 8. වධියො - මජ්ඣං. සා.
- 9. දහන්ති - මජ්ඣං. සා.

4173. (ගිහි ධර්මවලින්) මෙතෙකින් පමණ යැයි කීමක් නැති, මොළොක් වචන ඇති, කෙලෙස් රතියෙන් පිරවිය නොහැකි ඒ ස්ත්‍රීහු නදී සමයහ. ඒ ස්ත්‍රීහු සෙවනය කළවුන් සතර අපායෙහි ගිල්වත් යැයි දැන දුරින් ම දුරුකටයුතු ය.

4174. අනුන් මොහනය කරන්නා වූ මහාමායා ඇති, බඹසර නසන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු සෙවනය කළවුන් සතර අපායෙහි ගිල්වත් යැයි දැන දුරින් ම දුරු කළ යුත්තාහ.

4175. මේ ස්ත්‍රීහු ප්‍රියසංවාස වශයෙන් හෝ ධන හෙතුවෙන් හෝ යම් පුරුෂයකු සෙවනය කෙරෙත්ද (තමා) පහස ලත් ලත් තැන දවන ගින්න මෙන් වහා ඔහු විනාශයට පමුණුවත් යයි කිය.

භවත්ති, ඉක්බිති කුණාල පක්ෂි තෙම නාරද නම් දෙව-
බ්‍රාහ්මණයාගේ කථාව පිළිබඳ මුල මැද අග තේරුම් ගෙන ඒ
වේලායෙහි මේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

4176. නුවණැත්තෝ තියුණු මුවහත් කඩුගත් අත් ඇත්තකු සමග කථා කරන්නේ ය. කිපුණු පිශාවයකු සමග කථා කරන්නේ ය. උග්‍ර තෙජස් ඇති සර්පයකු වෙත භිඳිනේ ය. (එහෙත්) හුදෙකලා වූයේ හුදෙකලා වූ ස්ත්‍රීයක සමග කථා නො කරන්නේ ය.

4177. නැටීම ය ගී කීම ය බිණීම ය සිතාව ය යන මේවා අවි කොට ඇති ඒ ස්ත්‍රීහු වනාහි ලොකයාගේ සිත් මඩින්නාහ. යඤ්ඤවීජ යෙහි මිනිසුන් පොළඹවා ගෙන කාදමන රකුසියන් මෙන් එළඹ සිටි සිහි නැත්තහු විනාශ කෙරෙත්.

4178. ඔවුන්ගේ හික්මීමක් නැත. සංවරයෙක් ද නැත. මත්පැනෙහි හා මස්කෑමෙහි ගිපු වූ සංයම වීරහිත ඒ ස්ත්‍රීහු මහ සයුරෙහි මෝරකු ගිලින තිම්බිඟල නම් මත්සායා මෙන් පුරුෂයා දුකසේ සපයනලද ධනය වනසත්.

4179. පස්කම්සුව විඳීම ගොදුරු කොට ඇත්තා වූ උඩඟු වූ අස්ථිර සිත් ඇත්තා වූ සංයත නො වූ ස්ත්‍රීහු ගංගාවන් ඇදගන්නා-
සාගරය මෙන් ප්‍රමාද වූවහු සිය වසයට ගනිත්.

4180. ස්ත්‍රීහු ප්‍රෙමයෙන් හෝ පංචකාමරතියෙන් හෝ ධන හෙතුවෙන් හෝ යම් මිනිසකුට ඇලුම් කෙරෙත් ද, රාග ද්වේෂ යන්ගෙන් යුක්ත වූ ඒ ස්ත්‍රීහු (ගුණසම්පන්නියෙන් යුක්ත හෙයින්) ගින්නක් මෙන් දිලියෙන එබඳු පුරුෂයා විනාශ කරත්.

- 4181. අධිසං ඤාතො පුරිසං මහඤ්ඤාං
ඔසරන්ති සධනා සහත්තනා,
රත්තවිත්තං අතිවේදියනති නං
සාලං මාලුවලතාව කානතො.
- 4182. තා උපෙකති විවිධෙන ඡන්දසා
විත්තබ්බච්ඡේදයො අලඤ්ඤා,
උභසනති පහසනති නාරියො,
සමුරොව සතමායකොවිද.
- 4183. ජාතරූපමණිමුත්තභුසිතා
සකකතා පතිකුලෙසු නාරියො,
රකඤ්ඤා අතිචරන්ති සාමිකං
දනවංච භදයන්තරස්සිතා¹.
- 4184. තෙජවාපි හි නරො විවකඛණො
සකකතො ඛහුජනස්ස පුජිතො,
නාරීනං වසගතො න භාසති
රාහුතා උපගතොව² වන්දිමා.
- 4185. යං කරෙය්‍ය කුපිතො දියො දියං
දුට්ඨවිතො වසමාගතං අරී
තෙන භියෙය්‍යා ව්‍යසනං නිගච්ඡති
නාරීනං වසගතො අපෙකඛවා.
- 4186. කෙසලුනනඛජිකතඤ්ඤා
පාදපාණිකසදණ්ඛතාලිතා,
හීනමෙව උපගතා හි නාරියො
තා රමන්ති කුණපෙව මකඤ්ඤා.
- 4187. තා කුලෙසු විසිඛන්තරෙසු³ වා
රාජධානිනිගමෙසු⁴ වා පුත,
ඔධිධිතං නමුච්චිපාසවාකරං⁴
වකඛුමා පරිච්ඡේදය⁵ සුඛස්සිතො.

- 1. භදයන්තරස්සිතා - මජ්ඣං.
භදයන්තරතිස්සිතා - ස්‍යා.
- 2. උපගතොව - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 3. රාජධානි - මජ්ඣං.
- 4. වාකුරං - මජ්ඣං. වාගුරං - ස්‍යා.
- 5. පරිච්ඡේද - සීලු.

4181. ආචාර්ය වූ මහත් ධනය ඇති පුරුෂයා දැන සිය ධනයෙන් ද ආත්මපරිත්‍යාගය කරන්නක මෙන් ද එළැඹෙත්. රාගයෙන් රත් වූ සිත් ඇති ඔහු වෙනෙහි සල්ගස වැළඳගත් මාළුවා වැල මෙන් අතිශයින් වෙළාගනිත් (වැළඳගෙන පෙළුත්.)

4182. සැරසීමෙන් විසිතුරු කරනලද ශරීර හා මුඛ ඇති, අලංකාර වූ, සියගණන් මායාවන්හි දක්ෂ වූ ඒ ස්ත්‍රීහු මායාකාරයකු මෙන් හෙවත් සමකර නම් අසුරයා මෙන් නොයෙක් ආකාර ඇල්මෙන් පැමිණෙත්. මහත් කොට සිනාසෙත්. මඳහස කෙරෙත්.

4183. රන් මිණි මුතු වලින් සැරසුණු පතිකුලයන්හි සත්කාර කරනලද ස්ත්‍රීහු රක්තලද වුවත් සැමියා ඉක්මවා හැසිරෙත්, හෘදයාභ්‍යන්තරයෙහි ආරක්ෂිත වූ ස්ත්‍රීය අසුරයා ඉක්ම පැවැත්නී ද එමෙනි.

4184. බොහෝ දෙනා විසින් සත්කාර කරන ලද පුදනලද නුවණැති තෙජස්වී පුරුෂ තෙමේ ද ස්ත්‍රී වසයට ගියේ රාහු වසයට ගිය සඳ මෙන් නො බබළයි.

4185. කිපුණු දුෂ්ට සිත් ඇති සතුරෙක් තමා වසයට පැමිණි සතුරකුට යමක් කරන්නේ ද, ස්ත්‍රී වසයට ගිය තෘෂ්ණා සහිත පුරුෂ තෙම එයට වඩා බොහෝ වූ විපතකට පැමිණෙයි.

4186. හිසකේ ඇඳ කැඩීමෙන්, නියවලින් සිරීමෙන්, තර්ජනය කරනලද්ද වූ, අත් පා කස දඬුවලින් කළන ලද්ද වූ ඒ ස්ත්‍රීහු කුණපයෙහි ම ඇලෙන මැස්සන් මෙන් හිනයා වෙත ම එළඹියාහු ඇලෙත්.

4187. කුලයන්හි හා වීථි අතර ද රාජධානිවල හා නියම ගම්වල ද (කෙලෙස්) මරහු විසින් අටවනලද මලපුඬුවක් වැනි වූ ද දෑලක් වැනි වූ ද ඒ ස්ත්‍රීන් නුවණැස් ඇති දෙලෝ සුව කැමති මිනිස් තෙම දුරු කරන්නේ ය.

4188. ඔසසජ්ඣ¹ කුසලං තපොගුණං
 යො අනරියවරිතානි වාවරි,
 දෙවතාහි නිරයං නිමිසසනි²
 ඡෙදගාමී මණියං ච වාණිජො.
4189. සො ඉධ ගරහිතො පරඤ්ච ව
 දුමමනී උපගතො³ සකලමුනා,
 ගච්ඡති අනියතො ගලාගලං
 දුට්ඨගදුහරතොව උපසථෙ.
4190. සො උපෙනි නිරයං පතාපතං
 සත්ඤ්ඤිමබලිවනඤ්ඤා ආයසං⁴
 ආවසිඤ්ඤා නිරවජානයොනියං⁵
 පෙතරාජවිසයං න මුඤ්ඤති.
4191. දිබ්බබ්බධරතියො ච නන්දනෙ
 වකකචකතිවරිතඤ්ඤා මානුසෙ,
 නාසයන්තී පමද පමාදිනං
 දුගගතිඤ්ඤා පටිපාදයන්තී නං.
4192. දිබ්බබ්බධරතියො න දුලලහා
 වකකචකතිවරිතඤ්ඤා මානුසෙ,
 සොණ්ණණ්ණ⁶වාමහනිලයා ච අච්ඡරා
 යෙ වරන්ති පමදහනන්තීකා.
4193. කාමධාතුසමතිකකමා ගති
 රූපධාතුයා⁷ භවො න දුලලහො,
 වීතරාගවිසයුපපන්තියා
 යෙ වරන්ති පමදහනන්තීකා.
- 4194 සබ්බදුකඛසමතිකකමං සිවං
 අච්චනතං අවලිතං අසඛිතං,
 නිබ්බුතෙහි සුවිහී න දුලලහං
 යෙ වරන්ති පමදහනන්තීකා.
4195. කුණාලො හං තද ආසිං උදයී චුසසකොකිලො,
 ආනන්දො ගීජ්ඣිරාජාසි සාරිපුත්තො ච නාරදො
 පරිසා බුද්ධපරිසා එවං ධාරෙථ ජාතකන්තී.

4. කුණාලජාතකං.

1. ඔසසජ්ඣා - මජ්ඣං.
 2. නිමිසසනි - මජ්ඣං.
 3. උපගතො - මජ්ඣං.
 4. මායස - සීමු.
 5. යොනියා - මජ්ඣං. යොනියෙ - ස්‍යා.
 6. සුවණ්ණ - මජ්ඣං.
 7. රූපධාතුභාවො - මජ්ඣං.
 රූපධාතුසමභාවො - ස්‍යා.

4188. යමෙක් දෙවි මිනිස් සුව ගෙනදෙන්නා වූ තවුස් ගුණය අතහැර අනායාසී වූ කාමසෙවනය කෙරේ ද, හෙතෙම දෙවිලොවින් (පෙරළි) නිරයට යයි. (මහඟු මිණිරුවන් දී) නො වටනා කඳ මිණක් ගන්නා (ලාමක) වෙළෙන්දකු මෙනි.

4189. (ස්ත්‍රී වසයට ගිය) ඒ අනුවණ තෙන්නා මෙලෝ පරලෝ දෙකෙහි ම ගර්භිත වූයේ, ස්වකර්මයෙන් විපාක විදීමට එළඹියේ මෙතෙක් කලැයි අනියත වූයේ දෙවි මිනිස් දෙලොවින් ගිලිහී අපායට ම යයි. කුළු ගඳුවකු යොදනලද රිය නො මහෙහි ම යනු මෙනි.

4190. ස්ත්‍රී වසයට ගිය ඒ තෙන්නා අතිශයින් තැවීම් ඇත්තා වූ නිරයට ද අයොමය කටුවලින් යුත් කටුඉඹුල්වන නම් වූ නිරයට ද පැමිණේ. එහි වැස තිරිසන් යොනිය ද ප්‍රෙතවිෂය ද කාලකඤ්ජක නම් අසුරවිෂය ද නො ඉක්මවයි.

4191. ප්‍රමදවෝ ප්‍රමාදයෙන් යුත් පුරුෂයන්ගේ නඤ්ජනාදාන-යෙහි දිව්‍ය ක්‍රීඩාවන්හි ඇල්ම ද මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි චක්‍රවර්ති රාජසම්පත්තිය ද නසන්. ඒ පුරුෂයන්ට දුගති දුක ද සලසන්.

4192. යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැයි (සිතා බඹසර) හැසිරෙත් ද ඔවුනට දිව්‍යක්‍රීඩාවන්හි ඇල්ම ද මිනිස් ලොවෙහි සක්විති සැපත ද රන්මුවා විමන් වැසි දෙවභනෝ ද දුලබ නො වෙති.

4193. යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැයි (සිතා බඹසර) හැසිරෙත් ද, (ඔවුනට) කාමධාතුව ඉක්මවීමෙන් ලැබෙන රූපභවය පිළිබඳ (උත්පත්ති වශයෙන් වූ) ගතිය ද චීතරාගීන්ට විෂය වූ ශුද්ධාවාසයන්හි උත්පත්තිය ද දුලබ නො වේ.

4194. යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැයි (සිතා බඹසර) හැසිරෙත් ද ඔවුනට නිවනලද කෙලෙස් ගිනි ඇති පිරිසුදුවූන් විසින් ලදහැක්කා වූ හැම දුක් ඉක්මවාලන්නා වූ, නිර්භය වූ චෙනස් නො වන්නා වූ කෙලෙසුන්ගෙන් අකම්ප්‍ය වූ හෙතු-ප්‍රත්‍යයෙන් සකස් නො වූ නිර්වාණය දුර්ලභ නො වේ.

4195. එකල මම කුණාල නම් වීමි. උදැසී චුස්සකොකිල නම් විය. ආනඤ්ඤ (සථවිර තෙම) ගිජුලිහිණි රජ විය. සාරිපුත්ත (සථවිර තෙම) නාරද නම් විය. පිරිස බුදුපිරිස ම ය. මෙසේ මේ ජාතකය දරව යි (වදළ සේක.)

5. මහාසූතසොමඡාතක.

4196. කසමා තුවං රසක ඵදිසානි
කරොසි කමොති සුදුරුණානි,
හනාසි ඉතී පුරිසෙ ච මුලොහා
මංසංස හෙනු ආඤ්ථ ධනංසං කාරණා.
4197. න අත්තහෙනු න ධනංසං කාරණා
න පුත්තදරංසං සභායඤ්ඤානං,
හනා ච මෙ හගවා භුමිපාලො
සො බාදතී මංසං හදනොන ඵදිසං.
4198. සචෙ තුවං හතතුරුසෙ පයුත්තො
කරොසි කමොති සුදුරුණානි,
පාතො ච අනොපුරං පාපුණිකා
ලපෙය්‍යාසි මෙ රාජිනො සමමුඛෙ තං.
4199. තථා කරිසංසාමි අහං හදනොන
යමෙව කං භාසසි කාලහතී,
පාතො ච අනොපුරං පාපුණිකා
වකකාමි තෙ රාජිනො සමමුඛෙ තං.
4200. තතො රත්‍යා විචසනෙ සුරියසුඤ්ඤාමනං පතී,
කාලො රසකමාදය රාජානං උපසංඛිකමි
උපසංඛිකමිකා රාජානං ඉදං විචනමබුච්චී.
4201. සචචා කීර මහාරාජ රසකො පෙසිතො තයා,
හනානි¹ ඉතී පුරිසෙ තුවං මංසානි බාදසී.
4202. ඵචමෙචං තථා කාල රසකො පෙසිතො මයා,
මම අකං කරොනානංසං කිමෙතං පරිභාසසී.
4203. ආනන්දෙ සබ්බමචජානං බාදිකා රසභිඤ්ඤා,
පරිකඤ්ඤාය පරිසාය අත්තානං බාදියා මනො.
4204. ඵචං පමනො රසගාරවෙ රතො
බාලො යදි ආයනිං නාවබුජකති,
විධිතෙ පුත්තෙ චජිං ඤ්ඤාතකෙ ච
පරිචන්දිය අත්තානමෙච බාදති.

1. අඤ්ඤා - මඡසං.

2. හනති - මඡසං.

3. වජිකා - මඡසං.

5. මහාසූතසොම ජාතකය

4196. එම්බා අරක්කුමිය, තෝ කුමක් හෙයින් මෙතරම් ඉතා දරුණුකම් කරන්නෙහි ද? මුළා වූයේ ස්ත්‍රීන් ද පුරුෂයන් ද නසන්නෙහි. මස් හෙතු කොටගෙන ද නැතහොත් ධන හෙතු කොටගෙන ද යි (සෙන්පතියා ඇසී ය.)

4197. හිමියෙනි, මෙය තමන් හෙතු කොටගෙන නො වෙයි. ධනය හෙතු කොටගෙන ද නො වෙයි. අඹුදරුවන් ද යහළුවන් ද ඤාතීන් ද හෙතු කොටගෙන නොවෙයි. මාගේ ස්වාමී වූ ඒ හගවත් රජ තෙමේ මෙබඳු වූ මස අනුභව කෙරේ යයි (අරක්කුමි තෙමේ කීයේ ය.)

4198. ඉදින් ස්වාමියාගේ වැඩෙහි යෙදුණා වූ තෝ මෙබඳු ඉතා දරුණුකම් කෙරෙහි නම් උදෑසන ම අන්ත:පුරයට පැමිණ රජු ඉදිරියෙහි ඒ කරුණ මට කියව යි (යි සෙන්පති තෙමේ කීවේ ය.)

4199. ස්වාමීනි, කාළහඤ්චනම් සෙන්පතිතුමනි, ඔබ වහන්සේ යමක් කියන්නහු නම් මම එසේ ම කරන්නෙමි. උදෑසන ම අන්ත:පුරයට පැමිණ රජු ඉදිරියෙහි එය ඔබට කියමි (යි අරක්කුමි තෙමේ කීවේ ය.)

4200. අනතුරු ව රාත්‍රිය ඉක්ම ගිය පසු සුයෙඹාද්ගමයෙහි කාළ නම් සෙන්පති තෙමේ අරක්කුමියා ගෙන රජු වෙත එළැඹියේය. එළැඹ රජුට මේ විවනය කීවේ ය.

4201. මහරජ, තුඹ වහන්සේ විසින් ස්ත්‍රී පුරුෂයන් නසව යි අරක්කුමියා පිටත්කොට හරිනලද්දේ ය යන මේ කරුණ සත්‍යය ද? ඔබ වහන්සේ මිනීමස් කන්නහු ද?

4202. කාළ (හඤ්ච) නම් සෙන්පතිය, මා විසින් අරක්කුමියා පිටත්කොට හරිනලදී. මාගේ අර්ථය (වැඩය) කරන්නා වූ ඔහුට කුමක් හෙයින් නින්දා කෙරෙහි ද (යි රජතෙමේ ඇසී ය.)

4203. සියලු මත්ස්‍යයන්ට ප්‍රධාන වූ රසගෙඩ වූ ආනඤ්ඤ නම් මත්ස්‍ය තෙමේ තමන්ගේ පිරිස අනුභව කොට අවසන් වූ කල්හි පසුව තමා ද අනුභව කොට මළේ ය.

4204. මෙසේ ප්‍රමත්ත වූ රසගෙඩයෙහි නියැලී අනුවණ තෙමේ ඉදින් මත්තෙහි වන්නා වූ දුක නොදනී නම් ගහතෙමේ දරුවන් නසා නැයන් ද හැර දමා පෙරළා තමන් ම අනුභව කෙරේ.

- 4205. ඉදං තෙ සුඤ්චාන වීභෙතු ජජෙ
මා භක්ඛසී රාජ මනුසසමංසං,
මා කං ඉමං කෙවලං වාරිජොව
දීපදධිප සුඤ්ඤමකාසී රට්ඨං.
- 4206. සුජාතො නාම නාමෙන ඔරසො තසස අනුජො,
ජලේඛපෙසීං අලද්ධාන මනො සො තසස සඛබ්බෙ.
- 4207. එවමෙව අභං කාළ භුඤ්චා භක්ඛං රසුතතමං,
අලද්ධා මානුසං මංසං මඤ්ඤෙ භෙසසාමී ජීවිතං.
- 4208. මාණව අභිරුපොසී කුලෙ ජාතොසී සොක්ඛියෙ,
න කං අරහසී තාත අභක්ඛං භක්ඛබ්බෙතවෙ.
- 4209. රසානමඤ්ඤතරං එතං යසඤා¹ මං කං නිවාරයෙ,
සොභං තස් ගමීයසාමී යස් ලවජාමී එදීසං.
- 4210. සො වාහං නිපපතිසසාමී න තෙ වචජාමී සන්තීකෙ,
යසස මෙ දසසනෙන කං නාභිනන්දසී බ්‍රාහ්මණං.
- 4211. අද්ධා අඤ්ඤපී දයාදෙ පුතෙන ලවජාම මාණව,
කිඤ්ච ජම්ම විතසසසු යස් පතං න තං සුඤ්ඤං.
- 4212. එවමෙව තුවං රාජ දීපදීඤ්ඤ සුඤ්ඤාභි මෙ,
පබ්බාජෙසසනති තං රට්ඨා සොණංඛං මාණවකං යථා.
- 4213. සුජාතො නාම නාමෙන භාවීතතාන සාවකො,
අච්ඡරං කාමයනොතාව න සො භුඤ්ඡී න සො පිට්ඨි.
- 4214. කුසග්ගෙ උදකමාදය සමුද්දෙ උදකං මීනෙ,
එවං මානුසකා කාමා දිබ්බකාමාන සන්තිකෙ.
- 4215. එවමෙව අභං කාළ භුඤ්චා භක්ඛං රසුතතමං,
අලද්ධා මානුසං මංසං මඤ්ඤෙ භෙසසාමී ජීවිතං.
- 4216. යථාපි තෙ ධනරට්ඨං භංසා වෙභාසයං ගමා,
අවුතති² පරිභොගෙන සබ්බෙ අබ්භස්සං ගතා.

---

1. කසමා - මජ්ඣං.
2. අභුත - මජ්ඣං, අසුත - සායං.

4205. මහරජ, මේ කරුණ අසා ඔබගේ ඒ කැමැත්ත දුරු කෙරේවා. රජතුමනි, මිනීමස් අනුභව නො කරව. මහරජ ආනන්ද නම් මත්ස්‍යයා මෙන් මේ මුළුරට සුන් නො කරව (යි, සෙන්පති තෙමේ කීවේය.)

4206. එම්බා කාළහත්ථිය, පෙඳ නමින් සුජාත නම් කෙළෙඹියෙක් විය. ඔහුගේ ඔරස පුත්‍රයෙක් විය. හෙතෙම දඹපල කාලය වූ කල්හී ද දඹපල නො ලැබ මළේ ය.

4207. කාළය, එපරිද්දෙන් මම ද උතුම් රස ඇති කෑම අනුභව කොට (ඒ උතුම් රසැති) මිනීමස් නොලැබ ජීවිතය හරින්නෙමි යි සිතමි (යි රජතෙමේ කීයේය.)

4208. මාණවකය, තෝ මනා රූ ඇත්තෙහිය. සොත්ථිය නම් උතුම් කුලයෙහි උපන්නෙහි ය. පුත්‍රය, නුඹ අනුභව නො කටයුත්තක් අනුභව කරන්නට නුසුදුස්සෙහි ය.

4209. පියාණනි, නුඹ වහන්සේ යම් බඳු රසයකින් මා වළකනසේක් නම් එය රස අතුරින් උතුම් රසයෙකි. ඒ මම යම් තැනෙකහි මෙබඳු රසයක් ලබන්නෙමි නම් එහි යමි.

4210. පිතෘ බ්‍රාහ්මණය, යම්බඳු වූ මාගේ දැකීමෙන් නුඹ වහන්සේ සතුටු නො වන සේක් නම් ඒ මම නුඹවහන්සේ සමීපයෙහි නො වසමි. මම ම නික්ම යන්නෙමි යි මාණවකයා කීවේ ය.

4211. මාණවකය, අන්‍යා වූ ද පුත්‍ර දයාදයන් ලබන්නෙමි නිවය, තෝ ද වැනසෙව, යම් තැනකට පැමිණි තා නො අසන්නෙමි ද (එසේ කරව.)

4212. නරඉෂ්ඨ මහරජ, මගේ වචනය අසනු මැනවි. රා සොඬ කරුණයා යම්සේ රටින් පිටුවහල් කරනලද්දේ ද එසේ ම නුඹවහන්සේ ද රටින් පිටුවහල් කරන්නාහ (යි සෙනාපතියා කීවේ ය.)

4213. භාවිතාත්ම ඇති සාමීන්ගේ ශ්‍රාවක වූ නමින් සුජාත නම් වූ තැනැත්තා දිව්‍යාජසරාවන් කැමැත්තේ ම නො කෑවේ ය. නො බිච්චේ ය.

4214. යම්සේ කුසතණ අග දිය ගෙන මුහුදු දිය මනින්නේ ද දිව්‍යකාමයන් හමුවෙහි මානුසක කාමයෝ ද එමෙනි.

4215. කාළහත්ථිය, රසොත්තම වූ කෑම කා ඒ මිනීමස් නො ලැබ ජීවිතය හරින්නෙමි යි සිතමි යයි කීයේ ය.

4216. අහසින් ගමන්කරන්නා වූ ධනරට්ඨ නම් භංසයෝ නුසුදුසු පරිභොගයෙන් සියල්ලෝ ම යම්සේ විනාශයට පත්වූහු ද,

- 4217. එවමෙව තුවං රාජ දීපදිඤ්ඤ සුඤ්ඤාහි මෙ,
අභකඛං රාජ භකෙඛසි තසමා පබ්බාජයනති තං.
- 4218. තිට්ඨාහීති මයා වුතො සො කං ගච්ඡසි පමුච්චො¹,
අට්ඨිතො කං ධීතොචීති ලපසි බුභමචාරිති
ඉදං තෙ සමණ අයුතං අසිඤ්ඤ මෙ මඤ්ඤසි කඛකපතං.
- 4219. ධීතොභමසමි සධම්මෙසු² රාජ
න නාමගොතං පරිචක්ඛයාමි,
චොරඤ්ඤ ලොකෙ අට්ඨිතං වදනති
ආපායිකං නෙරයිකං ඉතො වුතං.
- 4220. සවෙ තුවං සද්දහසි රාජ සුතං ගණනාහි බතතිය,
තෙන යඤ්ඤං යජිත්වාන එවං සග්ගං ගමීඝසසි.
- 4221. කසමිං නු රට්ඨං තව ජාතභුමි
අඵ කෙන අඤ්ඤා ඉධානුපතො,
අකඛාහි මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමස්මං
කිමච්ඡසි දෙමි තයජ්ජ පඤ්ඤං.
- 4222. ගාථා වතසෙසා ධරණිමනිසාර
සුගමනිරස්වා වරසාගරුපමා,
තවෙව අස්වාය ඉධාගතොසමි
සුඤ්ඤාහි ගාථා පරමස්මංභිතා.
- 4223. න වෙ රුද්දනති මතිමනොතා සපඤ්ඤා
බහුසුතා යෙ බහුධානචිතතිතො,
දීපං හි එතං පරමං නරානං
යං පඤ්ඤිතා සොකනුද්‍ර භවතති.
- 4224. අත්තානං ඤාති උද පුත්තදරං
ධඤ්ඤං ධනං රජනං ජාතරුපං,
කිමොනු කං සුතසොමානුතපෙප
කොරවාසෙට්ඨං වචනං සුඤ්ඤාම තෙ³.
- 4225. නෙවාභමත්තානමනුඤ්ඤිතාමි
න පුත්තදරං න ධනං න රට්ඨං,
සතඤ්ඤා ධම්මො වරිතො පුරාණො
තං සඛරං බ්‍රාහ්මණසසානුතපෙප.

---

1. පාමුච්චො - මජ්ඣං.
2. සද්දහමෙසු - මජ්ඣං.
3. මෙතං - මජ්ඣං.

4217. නරශ්‍රේෂ්ඨ මහරජ, මාගේ වචනය අසනු මැනව, එමෙන් ම නුඹ වහන්සේ ද නොබිදිය යුතු ඒ මිනීමස් අනුභව කරන්නහු ය. එහෙයින් නුඹ වහන්සේ රටින් පිටුවහල් කෙරෙත් යයි සෙන්පති තෙමේ කීයේ ය.

4218. එම්බා තපස්විය, ඒ නුඹ මා විසින් සිටුව සි කියන ලද්දෙහි පිටුපා යන්නෙහි ය. නොසිටියා වූ නුඹ සිටියෙමි සි කියන්නෙහි ය. ශ්‍රමණය, මෙය වනාහි තොපට නුසුදුසු ය. කීම, මාගේ කඩුව කුසතණ පතක් කොට සිතහි ද? සි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4219. මහරජ, මම ස්වකීය වූ කුශලධර්මයන්හි සිටියෙමි වෙමි. මම නාම ගොත්‍රය නො පෙරළමි. මෙයින් වුත ව අපාගතවනසුලු වූ තෙරසික වූ සොරා වනාහි ලෙව්හි නොසිටියෙකැ සි කියත්.

4220. එම්බා පොරිසාදය, මෙය විශ්වාස කරන්නෙහි ද? එසේ නම් මෙය අසව, ඉදින් සුතසොම රජ ගන්නෙහි නම් එයින් යාග කොට මෙසේ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

4221. එම්බා බ්‍රාහ්මණය, නුඹගේ ජාතභූමිය කිනම් රටෙක්හි ද, කිනම් කරුණක් හෙතු කොටගෙන මෙහි පැමිණියෙහි ද, මේ කරුණ මට කියව. කුමක් කැමැත්තෙහි ද? තා විසින් අද පනන ලද්දේ කවරක් ද? එය දෙමි සි සුතසොම රජ තෙමේ කීයේ ය.

4222. මහරජ, උතුම් සාගරය බඳු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ ගාලා සතරක් ඔබගේ ම ප්‍රයෝජනය පිණිස, මෙහි ගෙනාවෙමි. උතුම් අඤ්ඤායෙන් යුත් ඒ ගාලා අසව සි බමුණා කීවේ ය.

4223. යම් හෙයෙකින් පණ්ඩිතයෝ අනුන්ගේ ශොක දුරු කරන්නාහු වෙද්ද, මිනිසුන්හට ඒ ශොක දුරු කිරීම පරම පිහිටෙකි. බහුශ්‍රැත වූ බොහෝ කරුණු සිතන්නා වූ සප්‍රාඥයෝ වෙද්ද, එබඳු මහාප්‍රාඥයෝ එකාන්තයෙන් නො හඬති.

4224. කොරවා ශ්‍රේෂ්ඨ මහරජතුමනි, නුඹ තමා ද ඥාතීන් ද නොහොත් අඹු දරුවන් ද ධාන්‍යය ද ධනය ද රිදී ද රන් ද යන මේ කුමකට තැවෙන්නෙහි ද? යන මේ වචනය තා විචාරමි සි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4225. එම්බා පොරිසාදය, මම තමන් ගැන ශොක නො කරමි. අඹු දරුවන් ගැන ද ශොක නො කරමි. ධනය ගැන හෝ ශොක නො කරමි. රට ගැන හෝ ශොක නො කරමි. පුරාණ වූ සත්පුරුෂ ධර්මය පුරුදු කරන ලද්දෙකමි. බ්‍රාහ්මණයාට වූ ඒ පොරොන්දුව ගැන ශොක කරමි.

4226. කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙඨ සකෙ ඉක්ඛරියෙ ධීතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්ඡසං.

4227. නෙවාහමෙනං අභිසද්දහාමී
සුඛී නරො ඡන්ද්‍රමුඛා පමුඛො,
අමිත්තභක්ඛං පුනරාවච්ඡෙය්‍ය
කොරවාසෙටඨ නභි මං උපෙසීති.

4228. මුඛො තුවං පොරිසාදස්ස භක්ඛා
ගණ්ඨා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
මධුරමජියං ජීවිතං ලභං රාජ
කුතො තුවං එභිසී මෙ සකාසං.

4229. මතං වරෙය්‍ය පරිසුඤ්චිලො
න භි ජීවිතං ගරභිතො පාපධම්මො,
න භි තං නරං තායතෙ¹ දුග්ගතිභි
යක්ඛාපි හෙතු අලිකං භණෙය්‍ය.

4230. සචෙපි වාතො ගිරිමාවභෙය්‍ය
චන්ද්‍ර ච සුරියො ච ඡමාපතෙය්‍යං,
සඛ්ඛාව නඡේජා පටිසොතං² චඡෙය්‍යං
නකේචභං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.

4231. නභං එලෙය්‍ය උදධී විසුඤ්ඤ
සංචිතෙය්‍ය භුතධරා චසුඤ්ඤරා,
සිලුවචියො නෙරු සමුලමුඤ්ඤ
නකේචභං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.

4232. අසිඤ්ඤ සක්ඛිඤ්ඤ පරාමසාමී
සපඵලෙ නෙ සමම අභං කරොමී,
තයා පමුඛො අනණො භවිත්වා
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්ඡසං.

4233. යො තෙ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙඨ සකෙ ඉක්ඛරියෙ ධීතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්ඡසු.

---

1. තායනී - මජසං.
2. පති - මජසං.

4226. සිය රටෙහි ඉසුරු බවහි පිහිටියා වූ මා විසින් බ්‍රාහ්මණයකු සමඟ පොරොන්දුවකට බැඳෙන ලද. බ්‍රාහ්මණයාට ඒ පොරොන්දුව සපුරා සත්‍යය රක්නෙමි නැවත එන්නෙමි යි සූත්‍රසොම රජ තෙමේ කීයේ ය.

4227. මරු මුවින් මිදුණු, සුවපත් වූ, මනුෂ්‍ය හෙමේ නැවත සතුරාගේ අතට පැමිණෙන්නේ ය, යන මේ කාරණය මම විශ්වාස නො කරමි. කොරච්ඡරටෙහි අධිපති මහරජතුමනි, මා වෙත නො එළඹෙන්නෙහි ය.

4228. කාමසම්පත් කැමතිවන්නා වූ රජතුමනි, නුඹ පොරිසාදයාගේ අතින් මිදුණෙහි සිය මැදුරට ගොස් මිහිරි ප්‍රිය ජීවිතයක් ලැබ නැවත මා වෙත කවර කරුණෙකින් පැමිණෙන්නෙහි ද යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4229. පිරිසුදු සිල් ඇත්තේ මරණය කැමති වන්නේ ය. මෙරමා විසින් නිත්‍ය කරනලද පාපසම්භව ඇත්තෙක් ව ජීවිතය නො කැමති වන්නේ ය. යමක් හෙතු කොට ගෙන බොරු කියන්නේ නම් එය ඒ සත්වයා දුගතියෙන් නො මුදුලන්නේ ය.

4230. මහරජ, ඉදින් වාතය පච්ඡයක් පුළුන් පොදක් සේ ගෙනයතුදු සඳ හිරු බිම වැටෙතුදු හැම නදීභූ උඩු ගං බලා යතුදු මම නම් බොරු නො කියමි යි සූත්‍රසොම තෙමේ කීයේ ය.

4231. අහස පැළී ගිය ද, සයුර විසළී ගිය ද, සත්වයන් දරා සිටුනා පෘථිවිය පෙරළී ගිය ද, මහමෙර ඉදිරි වැටෙතුදු මහරජ මම නම් බොරු නො කියමි.

4232. යහළු පොරිසාදය, කඩුව ද සිරිය ද මම පරාමභීතය කරමි. යහළුව මම ඔබට දිවිඊම ද කරමි. නුඹ විසින් මුදුනලද මම බ්‍රාහ්මණයාට ණය නැත්තෙක් ව, සත්‍යය රක්නෙමි නැවත එන්නෙමි යි සූත්‍රසොම රජතෙමේ කීවේ ය.

4233. මහරජ, සියරටෙහි ඉසුරු බවහි සිටියා වූ ඔබ විසින් බ්‍රාහ්මණයකු සමඟ යම් පොරොන්දු වීමක් කරන ලද ද, ඒ පොරොන්දුව බමුණාට දී සත්‍යය රක්නෙහි නැවත මෙහි එව යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

- 4234. යො මේ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙඨ සකෙ ඉසසරියෙ ධීතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්චස්සං.
- 4235. මුක්තො ච සො පොරිසාදස්ස හජාං
ගඤ්ඤාන තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච,
සුඤ්ඤාමී ගාථායො සතාරභායො
යා මෙ සුතා අස්සු හිතාය බ්‍රහ්මේ.
- 4236. සකිදෙව්¹ සුතසොම සඛභී හොති සමාගමො,
සා නං සඛගති පාලෙති නාසඛභී බහුසඛගමො.
- 4237. සඛභිරෙව සමාසෙඨ සඛභී කුඛෙඛඨ සඤ්චං²,
සතං සද්ධම්මෙඤ්ඤාය සෙයොහා හොති න පාපියො.
- 4238. ජීරතති වෙ රාජරථා සුචිත්තා
අථො සරීරඤ්ඤ පරං උපෙති,
සතඤ්ඤා ධම්මො න පරං උපෙති
සනොනා හවෙ සඛභී පවෙදයතති.
- 4239. නහඤ්ඤා දුරෙ පඨවී ච දුරෙ
පාරං සමුද්දස්ස තදහු දුරෙ,
තතො හවෙ දුරතරං වදනති
සතඤ්ඤා ධම්මං³ අසතඤ්ඤා රාජ.
- 4240. සහස්සියො⁴ ඉමා ගාථා න ඉමා ගාථා සතාරභා,
චත්තාරී කං සහස්සාති ඛිප්පං ගණනාහි බ්‍රාහ්මණ.
- 4241. ආසීතියා නාවුතියා ච ගාථා
සතාරභා වාපි හවෙය්‍යු ගාථා,
පච්චත්තමෙව සුතසොම ජානභී⁵
සහස්සියො⁶ නාම කුඛඤ්ඤී⁷ ගාථා.
- 4242. ඉච්ඡාමී වොහං සුතවුඤ්ඤිමත්තනො
සනොනා⁸ ච මං සප්පුරිසා හචෙය්‍යුං,
අහං සච්චන්ති මහොදධිව
නභී තාත තප්පාමී සුභාසිතෙන.

- 1. සකිං - සයා.
- 2. සඤ්චං - මජ්ඣං.
- 3. ධම්මො - මජ්ඣං.
- 4. සහස්සියා - මජ්ඣං.
- 5. ජානභී - මජ්ඣං.
- 6. සහස්සියා - මජ්ඣං.
- 7. කාඤ්ඤී - මජ්ඣං.
- 8. සනොනාති - මජ්ඣං.

4234. සිය රටෙහි ඉසුරුබවහි සිටියා වූ මා විසින් බ්‍රාහ්මණ-
යකු හා යම් පොරොන්දුවක් කරන ලද ද, ඒ පොරොන්දුව බමුණාට
දී සත්‍යය රක්තෙක් ව නැවත මෙහි එමී සි රජ තෙමේ කීවේ ය.

4235. ඒ සුතසොම රජ තෙම පොරිසාදයාගේ අතින් මිදුණේ
ඒ බමුණා වෙත ගොස් මෙසේ කීවේ ය. එමිබා බ්‍රාහ්මණය, අසනලද
යම් ඒ ගාථාවෝ හීත පිණිස පවතිද්ද, ඒ සතාරහ නම් ගාථාවන්
අසමී සි රජ තෙමේ කීවේ ය.

4236. සුතසොම රජුනි, සත්පුරුෂයන් සමග එක් වරක් හෝ
එක් වෙයි ද, එය ඔහු රකී. අසත්පුරුෂයන් සමග බොහෝවූ ද
එක්වීම එසේ නො කෙරේ.

4237. සත් පුරුෂයන් සමග ම එක් වන්නේ ය. සත් පුරුෂයන්
සමග ම මිත්‍රසන්ථවය කරන්නේ ය. බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන්ගේ සඬමීය
දූත ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් වන්නේ ය. ලාමකයෙක් නො වන්නේ ය.

4238. ඉතා විසිතුරු කරනලද රාජ රථයෝ එකාන්තයෙන් දිරන්.
වැළි ශරීරය ද ජරාවට යෙයි. බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන්ගේ නිවීමක් ධර්මය
ජරාවට නො යයි. බුද්ධාදී සත්පුරුෂයෝ (එකාන්තයෙන්) ඒ නිවන
ප්‍රකාශ කරති.

4239. මහරජ, අහස ද දුර වේ. පොළොව ද දුර වේ. සමුද්‍රයාගේ
පරතෙර ද දුරෙහි පිහිටියේ ය. සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය හා අසත්-
පුරුෂයන්ගේ ධර්මය අතර එකාන්තයෙන් දුරතර යයි කියන්.

4240. බමුණ, මේ ගාථාවෝ සියක් නොව දහසක් වටනාහු වෙති.
එහෙයින් ඔබ සාරදහසක් වහා ගනුව සි සුතසෝම රජ කීවේ ය.

4241. එමිබා සුතසොමය, අසුවක් වටනා වූ ද, අනුවක් වටනා වූ
ද සියයක් වටනා වූ ද ගාථාවෝ ඇතැ සි ඔබ දන්නෙහි ය. දහසක්
වටනා ගාථාවෝ කොහි වෙද්ද? කියා පිය රජ ඇසී ය.

4242. පියාණනි, මම තමාගේ ශ්‍රැතය පිළිබඳ දියුණුව කැමැති
වෙමී. ශාන්ත වූ සත්පුරුෂයෝ මා හජනය කෙරෙත්වා. මම වනාහි
ගඬුවන්ගෙන් තෘප්ත නො වන්නා වූ මහාසාගරය මෙන් සුභාෂිතයෙන්
තෘප්ත නො වෙමී.

4243. අග්ගි යථා තිණකට්ඨං ඩභනොතා¹
 න තප්පතී සාගරො වා නදීහි,
 එවමපි තෙ පණ්ඩිතා රාජසෙට්ඨ
 සුඤ්චා න තප්පනන් සුභාසිතෙන.
4244. සකස්ස දුසස්ස යද සුඤ්ඤාමි
 ගාථා² අහං අක්ඛතී ජනිඤ,
 තමෙව සකඤ්චව නිසාමයාමි
 නහි නාත ධම්මෙසු මමඤ්චි තික්ඛි.
4245. ඉදනෙන රට්ඨං සධනං සයොග්ගං
 සකායුරං සබ්බකාමුප්පනතං,
 කිං කාමහෙතු පරිභාසසෙ³ මං
 ගච්ඡාමහං පොරිසාදස්ස⁴ කනෙන.
4246. අත්තානුරක්ඛාය භවනතී හෙනෙ
 හඤ්චාරොහා රජීකා පතතිකා ව,
 අස්සාරොහා⁵ යෙ ව ධනුග්ගභාසෙ
 සෙනං පසුඤ්ජාම හනාම සතතං.
4247. සුදුකකරං පොරිසාදෙ අකාසි
 ජීවං ගහෙඤ්චාන අවිසස්ඪි මං,
 තං තාදීසං පුබ්බතිච්චං සරනොතා
 දුඛෙත⁶ අහං තස්ස කථං ජනිඤ.
4248. වන්දිඤ්චා සො පිතරං මාතරඤ්ඤ
 අනුසාසිඤ්චා නෙගමඤ්ඤ ඛලඤ්ඤ,
 සච්චවාදී සච්චානුරක්ඛමානො
 අගමාසි සො යෙන සො පොරිසාදෙ⁷.
4249. කතො මයා සඛ්ඛරො බ්‍රාහ්මණෙන
 රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ ධීතෙන,
 තං සඛ්ඛරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය
 සච්චානුරක්ඛී පුනරාගතොසමී
 යජස්සු ය ඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4250. න භායතෙ බාදිතුං⁸ මඤ්ඤං පච්ඡා
 චිතකා අයං තාව සධුමිකා ව,
 නිද්ධුමකෙ පචිතං සාධු පක්ඛං
 සුඤ්ඤාමි ගාථායො සතාරභායො.

1. දහනො - මජ්ඣ.

2. තං - මජ්ඣ.

3. පරිභාසසි - මජ්ඣ, පරිභාසනෙ - 8.

4. පොරිසාදස්සපනෙ - මජ්ඣ.

5. අස්සාරොහා - මජ්ඣ.

6. දුඛෙතා - මජ්ඣ.

7. යඤ්ච පොරිසාදෙ - මජ්ඣ.

8. බාදිතං - මජ්ඣ.

4243. යම්සේ ගින්න තෘණ කාෂ්ඨ දවමින් තෘප්ත නො වේ ද, නදී ජලයෙන් සාගරය හෝ තෘප්ත නො වේ ද, රාජශ්‍රෙෂ්ඨය එපරිදි-දෙන් ම ඒ පණ්ඩිතයෝ සුභාෂිතයන් අසා තෘප්ත නො වෙත්.

4244. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, යම් විටෙක දී සිය දසයකුගෙන් වුව අඵවත් ගාථාවක් අසමි ද, එය සකස්කොට ම අසමි. පියාණන් වහන්ස, ධර්මයන් විෂයයෙහි මාගේ තෘප්තියක් නම් නැත්තේ ම ය.

4245. පියාණනි, ධනය සහිත වූ බල වාහන සහිත වූ ආහරණ සහිත වූ සියලු කැමැති සම්පත් ඇත්තා වූ ඔබගේ මේ රජය භාර ගනුමැනවි. කාමසම්පත් හෙතු කොටගෙන කුමකට මට පරිභව කරන්නෙහි ද, මම පොරිසාදයා සමීපයට යමි යි සුතසොම තෙමේ කීවේ ය.

4246. එමබා පුත්‍රය, ඇතරුවෝ ය රියසෙනහ ය පාබල සෙනහ ය අඤ්ඤාභක්‍යෝ ය ධනුර්ධරයෝ ය යන යම් සමූහයක් වෙද්ද, මේ සියල්ලෝ ම එකානනයෙන් ආත්මාරක්‍ෂාව පිණිස වෙති. එබැවින් සෙනාව යොදවමු, සතුරා නසමු යි පියරජ තෙමේ කීවේ ය.

4247. නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ පියාණන් වහන්ස, පොරිසාද තෙම මා ජීව-ග්‍රාහයෙන් ගෙන හැර දමී ද එසේ කිරීමෙන් හෙතෙමේ සුදුෂකර වූවක් කෙළේ ය. එබඳු පළමු උපකාරයක් සිහි කරන්නා වූ මම ඔහුට කෙසේ නම් ද්‍රෝහ කෙරෙමි ද යි සුතසොම තෙමේ ඇසී ය.

4248. හෙතෙම පියා ද මව ද වැඳ නියමගම් වැස්සන්ට ද බලසෙනහට ද අනුශාසනා කොට සත්‍යය කියන්නේ සත්‍යය රකිමින් පොරිසාදයා යම් තැනෙක්හි නම් එහි ගියේ ය.

4249. සිය රටෙහි ඉසුරුවෙහි සිටියා වූ මා විසින් බ්‍රාහ්මණයකු සමග යම් පොරොන්දුවක් වන ලද ද, එය ඒ බ්‍රාහ්මණයාට දී සත්‍යය රක්තෙමි නැවත මෙහි ආවෙමි. පොරිසාදය, මා මරා දෙවනාවාට යාග හෝ කරව. මාගේ මස් හෝ අනුභව කරව යි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4250. පසුව ද නුඹ කෑමට කිසි බාධාවක් නොමැත. මේ සෑය ද තවම දුම් සහිත ය. දුම් නැති ගින්නෙහි පිසන ලද්ද මනාව පැසුණේ වෙයි. ඒ තාක් මම සත්‍යරහ ගාථාවන් අසමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

- 4251. අධමමිකො කං පොරිසාදකාසි¹
 රට්ඨා ච භට්ඨො උදරස්ස හෙනු,
 ධමුඤ්චිමා අභිවදන්ති ගාලා
 ධමෙමා අධමෙමා ච කුභිං සමෙති.
- 4252. අධමමිකස්ස ලුද්දස්ස නිච්චං ලොහිතපාණිනො,
 නත්ථි සච්චං කුතො ධමෙමා කිං සුතෙන කරිස්සසි.
- 4253. යො මංසහෙනු මීගචං චරෙය්‍ය
 යො චා හනෙ පුරිසං අත්තහෙනු,
 උහොපි තෙ පෙඤ්ච සමා භවන්ති
 කසමා නො² අධමමිකං බුද්ධි මං කං³.
- 4254. පඤ්ඤා පඤ්ඤා නධා භක්ඛා ඛන්තියෙන පජානතා,
 අභකඛං⁴ රාජ භකෙඛසි තසමා අධමමිකො කුචං.
- 4255. මුත්තො කුචං පොරිසාදස්ස හත්ථා
 ගන්ඛා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
 අමිත්තහත්ථං පුනරාගතොසි
 න ඛත්තධමෙම⁵ කුසලොසි රාජ.
- 4256. යෙ ඛත්තධමෙම කුසලා භවන්ති
 පායෙන තෙ නෙරසිකා භවන්ති,
 තසමා අභං ඛත්තධමෙම⁵ පභාය
 සච්චානුරකඛී පුනරාගතොසමි
 යජස්සු ය ඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
- 4257. පාසාද්චාසා පට්ඨිගචාසසං
 කාමිකීයො කාසිකච්ඤ්ඤාඤ්ඤා,
 සබ්බං තභිං ලභසි සාමිතාය
 සචෙචන කිං පස්සසි ආනිසංසං.
- 4258. යෙ කෙවි මෙ අත්ථි රසා පච්ච්ඤා⁶
 සච්චං තෙසං සාදුතරං රසානං,
 සච්චො ධීතා සමණබ්‍රාහ්මණො ච
 තරන්ති ජාති⁷මරණස්ස පාරං.

- 1. සුරිසාද - මජ්ඣ. සා. 1.
- 2. නු - මජ්ඣ. සා. 1.
- 3. යං - මජ්ඣ. සා. 1.
- 4. අභකඛ - මජ්ඣ. සා. 1.
- 5. ඛත්ත - මජ්ඣ. සා. 1.
- 6. පච්ච්ඤා - මජ්ඣ. සා. 1.
- 7. ජාතී - මජ්ඣ. සා. 1.

4251. එම්බා පොරිසාදය, නුඹ අධාර්මිකයෙක් වුවෙහි මිනීමස් කන්තෙහි. උදර පොෂණය හෙතුකොටගෙන රටින් ද ගිලිහුනෙහි ය. මේ ගාථාවෝ ද නව ලොචතුරා දහම පවසති. ධම්ම හා අධම්ම කොහි සම වේ ද?

4252. නිතර ලේ වැකුණු අත් ඇති රුදුරු වූ නො දැහැමි නුඹගේ සත්‍යයෙක් නැත. ධම්මක් කොයින්ද? නුඹ මේ දහම ඇසීමෙන් කුමක් කරන්නෙහි ද?

4253. යමෙක් මාංශය හෙතු කොටගෙන මුව දඩයමෙහි හැසි රේ ද, ආත්මාචීය හෙතු කොටගෙන යමෙක් මිනිසකු හෝ නසයි ද, ඒ දෙදෙනාම පරලොච සම වෙති. ඔබ කුමක් හෙයින් මා අධාර්මිකයකු කොට කියන්නහු දැ යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4254. කරුණු දන්නා වූ ඤේයයකු විසින් නිය තිබෙන පසක් සතුන් අතුරින් පස් දෙනෙක් කෑ යුත්තාහ. මහරජ, නුඹ වනාහි නොකැසුතු මිනීමස් කන්තෙහි ය. එබැවින් නුඹ අධාර්මික වෙහි.

4255. කාමසම්පත් කැමති වන්නා වූ රජතුමනි, ඔබ පොරිසාදයා වූ මා අතින් මිදී නැවත සතුරා වෙතට ආවහු ය. මහරජ එබැවින් ඔබ ඤේය ධම්මෙහි දඤ්ඤයෙක් නො වන්නහු ය යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4256. එම්බා පොරිසාදය, යම් කෙනෙක් ඤේය ධම්මෙහි දඤ්ඤ වෙද්ද, ඔව්හු බොහෝ සෙයින් ම නිරිසන්තු වෙති. එබැවින් මම ඤේය ධම්ම හැරපියා සත්‍යය රක්තෙමි නැවත මෙහි ආවෙමි. මා මරා යාගය හෝ කරව. මාංශය හෝ අනුභව කරව යි සුතසොම රජ තෙම කීවේ ය.

4257. යහළු සුතසෝමය, තුන් සෘතූයෙහි වාසයට සුදුසු ප්‍රාසාද ය පොළොව ය ගව අඤ්ඤාදී සත්ත්වයෝ ය කාම වස්තු වූ ස්ත්‍රීහු ය කසී සළ ය රත්සඤ්ඤ ය යන සියල්ල ඉසුරුබවිහි පිහිටි හෙයින් ඒ නගර යෙහි දී නො අඩුව ලබන්නෙහි ය. සත්‍යයෙන් කුමන අනුසසක් දක්නෙහි ද? කියා පොරිසාදයා ඇසී ය.

4258. පොළොවෙහි යම් මේ රසයෝ වෙද්ද, ඒ රස අතුරින් සත්‍යය ඉමිහිරි රසය යි. යම් හෙයකින් සත්‍යයෙහි පිහිටා සිටි මහණ බමුණෝ ජාති - ජරා - මරණයාගේ පරතෙරට යෙද්ද, එහෙයින් යි සුතසොම රජතෙමේ කීවේ ය.

4259. මුනෙතා නුවං පොරිසාදසීස භක්ඛා
ගනඛා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
අමිත්තභතථං සුන්දරාගතොධි
නභ නුන තෙ මරණභයං ජනිඤ
අලීනවිනෙතා වසී¹ සචචවාදී.
4260. කතා මෙ කල්යාණා අනෙකරූපා
යඤ්ඤා සිට්ඨා යෙ විජුලා පසක්ඛා,
විසොධිතො පරලොකසීස මග්ගො
ධම්මෙ සීතො කො මරණසීස භායෙ.
4261. කතා මෙ කල්යාණා අනෙකරූපා
යඤ්ඤා සිට්ඨා යෙ විජුලා පසක්ඛා,
අනානුතපං පරලොකං ගමීසීසං
යජ්ඤා යඤ්ඤං බාද² මං පොරිසාද.
4262. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ
ධම්මෙන මෙ ඉසීසරීයං පසක්ඛං,
විසොධිතො පරලොකසීස මග්ගො
ධම්මෙ සීතො කො මරණසීස භායෙ.
4263. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ
ධම්මෙන මෙ ඉසීසරීයං පසක්ඛං,
අනානුතපං පරලොකං ගමීසීසං
යජ්ඤා යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4264. ඤාතීසු මීතෙහසු කතා මෙ කාරා
ධම්මෙන මෙ ඉසීසරීයං පසක්ඛං,
විසොධිතො පරලොකසීස මග්ගො
ධම්මෙ සීතො කො මරණසීස භායෙ.
4265. ඤාතීසු මීතෙහසු කතා³ මෙ කාරා
ධම්මෙන මෙ ඉසීසරීයං පසක්ඛං,
අනානුතපං පරලොකං ගමීසීසං
යජ්ඤා යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4266. දිත්තං මෙ දනං බහුධා බහුන්තං⁴
සන්තප්පිතා සමණව්‍යාභමණා ච,
විසොධිතො පරලොකසීස මග්ගො
ධම්මෙ සීතො කො මරණසීස භායෙ.

1. අසී - මජ්ඣං.
2. අද - මජ්ඣං.
3. කතුපකාරො - මජ්ඣං, ස.පා.
4. බහුන්තං - මජ්ඣං.

4259. කාමසම්පත් කැමති වන්නා වූ මහරජුනි, පොරිසාද නම් වූ මා අතින් ජිදුණා වූ ඔබ සිය භවනයට ගොස් නැවත ද සතුරා අතට ආවහු ය. ජනාධිපතිය, සත්‍යවාදී වූ ඔබ අවංක සිතැත්තාහු මෙහි ආවහු ය. එකාන්තයෙන් ඔබට මරණභයක් නැත්තේ යයි සිතමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4260. මා විසින් නොයෙක් විදියේ සත්කියා කරනලදී. ප්‍රශ්න වූ ද, මහත් වූ ද යම්බඳු යාගයෝ වෙත් නම් ඔව්හු පවත්වන ලද්දහ. පරලොවට යන මහ පිරිසුදු කරනලදී. ධර්මයෙහි සිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වන්නේ ද? නො වන්නේ ම ය.

4261. මා විසින් නන්වැදෑරුම් සත්කියාවෝ කරන ලද්දහ. ප්‍රශ්න වූ ද මහත් වූ ද යම්බඳු යාගයෝ වෙත් නම් ඔව්හු පවත්වන ලද්දහ. නො තැවෙමින් පරලොවට යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාග හෝ කරව. අනුභව හෝ කරව.

4262. පියා ද මව ද මා විසින් උපස්ථාන කරන ලද්දහ. මා විසින් දෑහැමින් රාජ්‍යානුශාසනා කරන ලදී. මා විසින් පරලෝ මග පිරිසුදු කරන ලදී. ධර්මයෙහි පිහිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වෙද්ද? නො වෙත් මැ යි.

4263. මා විසින් පියා ද මව ද යන දෙදෙන උපස්ථාන කරන ලද්දහ. මා විසින් දෑහැමින් රාජ්‍යානුශාසනා කරනලදී. නො තැවෙමින් පරලෝ යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාගය හෝ කරව. අනුභව හෝ කරව.

4264. මා විසින් නෑ මිතුරන් කෙරෙහි කළමනා දෑ කරනලදී. දෑහැමින් රාජ්‍යය අනුශාසනා කරනලදී. පරලෝ මහ පිරිසුදු කරන ලදී. ධර්මයෙහි පිහිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වෙද්ද? නො වෙත් මැ යි.

4265. මා විසින් නෑ මිතුරන් කෙරෙහි කළමනා දෑ කරනලදී. දෑහැමින් රාජ්‍යය අනුශාසනා කරනලදී. නො තැවෙමින් පරලොවට යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාගය හෝ කරව, අනුභව හෝ කරව.

4266. මා විසින් බොහෝ දෙනාට නොයෙක් ලෙසින් දනය දෙන ලදී. මහණ බමුණෝ සත්‍යභාවය ලද්දහ. පරලෝ මහ පිරිසුදු කරනලදී. ධර්මයෙහි පිහිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වෙද්ද? නො වෙත් මැ යි.

4267. දික්කං මෙ දුනං බහුධා බහුන්තං
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ව,
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිසසං
යජ්ජසු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාදං.
4268. විසං පජානං පුරිසො අදෙය්‍ය
ආසීතිසං ජලිතං උග්ගතෙජං,
මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍ය¹ සක්කධා
යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙය්‍ය.
4269. සුඤා ධම්මං විජානන්ති නරා කල්‍යාණපාපකං,
අපි ගාථා සුඤ්ඤාන ධම්මෙ මෙ රමති² මනො.
4270. සකිදෙව සුතසොම³ සබ්භි හොති සමාගමො,
සා නං සබ්භති පාලෙති නාසබ්භි බහු සබ්භමො
4271. සබ්භිරෙව සමාසෙථ සබ්භි කුබ්බථ සඤ්චං⁴,
සනං සද්ධම්මඤ්ඤස්ස සෙය්‍යො හොති න පාපියො.
4272. ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුවින්නා
අපො සරීරච්චි ජරං උපෙති,
සතඤ්ඤා ධම්මො න ජරං උපෙති
සන්තො භවෙ සබ්භි පවෙදෙයන්ති.
4273. නහඤ්ඤා දුරෙ පඨවී⁵ ව දුරෙ
පාරං සමුද්දස්ස තදහු දුරෙ,
තනො භවෙ දුරන්තරං වදන්ති
සතඤ්ඤා ධම්මං අසතඤ්ඤා රාජ.
4274. ගාථා ඉමා අඤ්චති සුව්‍යඤ්ඤන්තා⁶
සුභාසිතා තුඤ්ඤං ජනිඤ්ඤ සුඤා,
ආනඤ්ඤි විතො සුමනො පතීතො
චන්තාරි තෙ සම්ම වරෙ දදමි.
4275. යො නත්තනො මරණං බුජ්ජසී කං
භිතාභිතං විනිපාතඤ්ඤා සග්ගං,
ගිද්ධො රසෙ දුච්චරිතෙ නිවිදෙයා
කිං කං වරං දස්සසී පාපධම්ම⁷.

---

1. එලෙය්‍ය - මජ්ඣං, විපලෙය්‍ය - ස්‍යා,
2. රමතෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා,
3. මහාරාජ - මජ්ඣං, ස්‍යා,
4. සඤ්චං - මජ්ඣං,
5. පඨවී - මජ්ඣං,
6. බ්‍යඤ්ඤන - මජ්ඣං,
7. පාපධම්මො - මජ්ඣං,

4267. මා විසින් බොහෝ දෙනාට නොයෙක් ලෙසින් දනය දෙනලදී. මහණ බමුණෝ සතප්තා ලද්දහ. නො තැවෙමින් පරලොවට යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාගය හෝ කරව. අනුභව හෝ කරව.

4268. යමෙක් ඔබ වැනි සත්‍යවාදියකු අනුභව කරන්නේ නම් හෙතෙමේ විෂ බුදින්නේ ය. උග්‍ර තේජස් ඇති දිලියෙන සර්පයකු හෝ ශ්‍රීවයෙන් අල්වා ගන්නේ ය. ඔහුගේ මුදුන ද සත්කඩක් ව පැලෙන්නේ ය යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4269. යහළු සුතසොම රජුනි, මිනිස්සු ධර්මය අසා හොඳ නරක දැනගනීන්. ඒ සතාරහ ගාථාවන් අසා මගේ සිත දහමිනි ඇලෙන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැ යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4270. සුතසොමය, සත්පුරුෂයන් සමග එක් වරක් සමාගමය වේ ද, ඒ සමාගමය ඔහු ආරක්‍ෂා කෙරේ. අසත්පුරුෂයන් සමග බොහෝ සෙයින් කරනලද සමාගමය ද එසේ ආරක්‍ෂා නො කෙරේ.

4271. සත් පුරුෂයන් සමග ම එක්ව වාසය කරන්නේ ය. සත්පුරුෂයන් සමග මිත්‍රසන්ථවය කරන්නේ ය. සත් පුරුෂයන්ගේ සඤ්චය නම් වූ සත්තිස් බොධිපාක්ෂික ධර්මය දැන ශ්‍රෙෂ්ඨයෙක් වන්නේ ය. පාපියෙක් නො වන්නේ ය.

4272. විසිතුරු කරන ලද රාජ රථයෝ එකානනයෙන් දිරති. තවද මේ ශරීරය ද ජරාවට එළඹෙයි. බුද්ධාදී උතුමන්ගේ සත් තිස් බෝපැකි දහම් ජරාවට නො එළඹෙයි. සත්පුරුෂයෝ එකානනයෙන් උතුම් වූ ධර්මය ප්‍රකාශ කෙරෙත්.

4273. අහස ද දුර වේ. පොළොව ද දුර වේ. සමුද්‍රයාගේ යම් පරතෙරක් වේ ද, එය ද දුර යයි කියත්. මහරජ, සත්පුරුෂයන්ගේ දහම ද, අසත්පුරුෂයන්ගේ දහම ද, ඊටත් වඩා එකානනයෙන් දුර ම ය යි කියති යි කීවේ ය.

4274. මහරජ අඤ්චත් වූ ද මනාසේ සටිත අඤ්චයෙන් යුතු වූ ද සුභාසිත වූ ද ඔබගේ මේ ගාථා අසා හටගත් සතුටු ඇත්තෙමි. යහපත් සිතැත්තෙමි. ප්‍රීතිමත් වූයෙමි. මම ඔබට සිවු වරයක් දෙමැ යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4275. ලාමක සභාව ඇත්තාණෙනි, යම්බඳු වූ නුඹ තමන්ගේ මරණය නො දන්නෙහි ද? තමහට භීත වූ ද, අභීත වූ ද, අපායට යන්නා වූ කම්ය හා සචර්ගයට යන්නා වූ කම්ය ද නො දන්නෙහි ය. මිනීමස් රසයෙහි ගිජු වූයෙහි ද දුශචරිතයෙහි පිහිටියෙහි ද එබඳු නුඹ කිනම් වරයක් දෙන්නෙහි ද?

4276. අහඤ්ච නං දෙහි වරතති වජ්ජං
 කුඤ්ඤාපි දකුණාන අවාකරෙය්‍ය,
 සන්දිට්ඨිකං කුඤ්ඤමං චිවාදං
 කො පණ්ඩිතො ජානම්මුපබ්බජෙය්‍ය.

4277. න නං වරං අරහති ජනතු දතුං
 යං වාපි දකුණාන අවාකරෙය්‍ය,
 වරසුසු සමම අචිකමපමානො
 පාණං වජීකානපි දසුසමෙව.

4278. අරියසුස අරියෙන සමෙති සකඛ්¹
 පඤ්ඤාසුස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
 පසෙසය්‍ය නං වසුසසතං අරොගං²
 එතං වරානං පඨමං වරාමි.

4279. අරියසුස අරියෙන සමෙති සකඛ්³
 පඤ්ඤාසුස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
 පසුසපි⁴ මං වසුසසතං අරොගං
 එතං වරානං පඨමං දදමි.

4280. යෙ ඛන්තියාසෙ ඉධ භුමිපාලා
 මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,
 න තාදියෙ භුමිපති අදෙසි
 එතං වරානං දුතියං වරාමි.

4281. යෙ ඛන්තියාසෙ ඉධ භුමිපාලා
 මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,
 න තාදියෙ භුමිපති අදෙමි
 එතං වරානං දුතියං දදමි.

4282. පරොසතං ඛන්තියා තෙ ගභීතා
 තලාචුතා අසුසුමුඛා රුදන්තා,
 සකෙ තෙ රට්ඨෙ පටිපාදයාහි
 එතං වරානං තතියං වරාමි.

4283. පරොසතං ඛන්තියා මෙ ගභීතා
 තලාචුතා අසුසුමුඛා රුදන්තා,
 සකෙතා⁵ රට්ඨෙත පටිපාදයාමි තෙ
 එතං වරානං තතියං දදමි.

1. සඛියං - මජ්ඣං.
 2. අරොගං - මජ්ඣං.
 3. සඛියං - මජ්ඣං.
 4. පසුසපි - මජ්ඣං. පසෙසය්‍ය - සුසා. පසෙසති - චී.
 5. සකෙ තෙ රට්ඨෙ - මජ්ඣං.

4276. මම ද තොපට වරයක් දෙවයි කියන්නෙමි. නුඹ ද වරයක් මට දී එය දෙවයි කීකල නො දෙන්නෙහි ය. විරුඳා වාද ඇති මේ කලහය තමන් විසින් ම දැක්ක හැකි ආදීනව ඇත්තෙක. එය දන දන කිනම් පණඩිතයෙක් එයට පැමිණෙන්නේ ද? නො පැමිණෙන්නේ ම ය.

4277. යම් හෙයකින් වරයක් දී පසුව එය නො දෙන්නේ නම් ඒ සඳු තෙම එම වරය දීමට නුසුදුසු ය. මිත්‍රය නො පසුබට ව වරය ගනු මැනවි. ප්‍රාණය අත්හැර වුව එය දෙන්නෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4278. හැසිරීමෙන් ආයතී වුවකුහට එබඳු ම ආයතීයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු වේ. ප්‍රඥවන්තයකුට එබඳු ම ප්‍රඥවන්තයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු වේ. නුඹ සියක් වස් ජීවත් වන්නකු ලෙස දක්නට කැමැත්තෙමි., යන වරය වර අතුරින් ප්‍රථම වරය ලෙස ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ කීවේ ය.

4279. හැසිරීමෙන් ආයතී වුවකුහට එබඳු ම ආයතීයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු වේ. ප්‍රඥවන්තයකුට එබඳු ම ප්‍රඥවන්තයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු ය. මා සියවස් ජීවත්වන්නකු ලෙස දක්නට කැමැත්තෙහි යන වරය වර අතුරින් ප්‍රථම වරය ලෙස දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4280. මේ ලොකයෙහි මුදුනෙහි අභිෂෙක කරන ලද්ද වූ භූමි පාලනය කරන්නා වූ යම් ඤාතියයෝ වෙද්ද, එබඳු රජුන් අනුභව නො කරමි යන වරය වර අතුරින් දෙවැනි වරය වශයෙන් ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4281. මේ ලොකයෙහි මුදුනෙහි අභිෂෙක කරන ලද්ද වූ භූමි පාලනය කරන්නා වූ යම් ඒ ඤාතියයෝ වෙද්ද, එබඳු රජුන් අනුභව නො කරමි යන වරය වර අතුරින් දෙවැනි වරය වශයෙන් දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4282. නුඹ විසින් අත්තලවලින් අවුණනලද්ද වූ කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇති, හඬන්නා වූ සියයකට අධික ඤාතියයෝ ගන්නා ලද්දහ. ඔවුන් සිය රටවලට යවව. වර අතුරින් මෙය තෙවැනි වරය වශයෙන් ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4283. මා විසින් අත්තලවලින් අවුණන ලද්ද වූ කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇත්තා වූ හඬන්නා වූ සියයකට වඩා අධික ඤාතියයෝ ගන්නා ලද්දහ. ඔවුන් සිය රටවල් සමග සම්බන්ධ කරමි යි යන මෙය වර අතුරින් තෙවැනි වරය වශයෙන් දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4284. ඡීද්දනෙත රට්ඨං බ්‍යධිතං භයාහි
 පුඬු නරා ලෙණමනුප්පට්ඨා,
 මනුසුසමංසං වීරමෙහි රාජ
 එතං වරානං චතුස්ථං වරාමි.
4285. අද්ධා හී සො භකෙධා මමං මනාපො
 එතස්ස හෙතුමහි වනං පට්ටොයා,
 සොභං කථං එතො උපාරමෙයාං
 අඤ්ඤං වරානං චතුස්ථං වරස්සු.
4286. න වෙ පියං මෙති ජනිඤු තාදිසො
 අත්තං නිරංකඤා පියානි සෙවති,
 අත්තාව සෙයො පරමාව සෙයො
 ලභ්‍යා පියා ඔච්චකෙත්ත පච්ඡා.
4287. පියං මෙ මානුසං මංසං සුතසොම වීජානහි,
 නඤ්ඤි¹ සකෙකා නිවාරෙතුං අඤ්ඤං තුවං සමම වරං වරස්සු.
4288. යො වෙ පියං මෙති පියානුකඬි²
 අත්තං නිරං කඤා පියානි සෙවති,
 සොණ්ඨාව පීඤාන විසස්ස³ උලං
 තෙනෙව සො හොති දුබ්⁴ පරස්ථ.
4289. යො වීධ සඤ්ඤා පියානි හිඤා
 කිලෙජනපි සෙවති අරියධමමං⁵,
 දුක්ඛිතොව පීඤාන යථොසධානි
 තෙනෙව සො හොති සුබ්⁶ පරස්ථ.
4290. ඔභායභං පිතරං මාතරඤ්ඤා
 මනාපිකෙ⁷ කාමගුණෙ ව පඤ්ඤා,
 එතස්ස හෙතුමහි වනං පට්ටොයා
 තනොත වරං කිත්ති මහං දදුමි.
4291. න පණ්ඨිතා ද්විගුණං ආහු වාකාං
 සච්චපට්ඨඤ්ඤාව භවන්ති සනොතා,
 වරස්සු සමම ඉති මං අවොච
 ඉච්චවුචී ඤං න හී තෙ සමෙති.
4292. අපුඤ්ඤලාභං අයසං අකිත්තිං
 පාපං බහුං දුච්චරිතං කිලෙසං,
 මනුසුසමංසස්ස කතෙ⁷ උපාගා
 තනොත වරං කිත්තිමහං දදෙයාං.

---

1. නභිසකකා - මජ්ඣ.	5. අරියධමමම - වී. මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. පියානුරකඬි - මජ්ඣ., ස්‍යා.	6. මනාපියෙ - මජ්ඣ.
3. විසමියා - වී. මජ්ඣ., ස්‍යා.	7. භවො - මජ්ඣ.
4. දුක්ඛි - මජ්ඣ., ස්‍යා.	

4284. එමිඛා පොරිසාද රජතුමනි, නුඹ විසින් රට සිදුරු කරන ලද. මිනිස්සු ආරක්ෂා සඳහා වලට පිවිසියාහු ය. රජතුමනි, මිනීමසින් වෙන්වනු මැනවි. වර අතුරින් මෙය සිවුවැනි වරය වශයෙන් ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ කීයේ ය.

4285. යහළු සුතසොම රජතුමනි, ඒ ආහාරය මට එකාන්තයෙන් ම මන වඩනේ ය. මෙය හෙතු කොටගෙන ම මම වනයට පිවිසියෙමි. ඒ මම කෙසේ නම් මෙයින් වැළකෙමිද? වර අතුරින් සතරවැන්න කොට අනිත් වරයක් ඉල්ලව යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4286. මහරජ, තා වැන්නෙක් තමා ගැන නො සලකා එකාන්තයෙන් ම මෙය මට ප්‍රිය යයි ප්‍රිය වස්තූන් සේවනය නො කෙරෙයි. මිනිසාට වනාහි අන්‍ය වූ ප්‍රිය වස්තූන්ට වඩා ආත්මය ම උතුම් වන්නේ ය. දියුණු කරනලද යහපත ඇත්තහු විසින් පසුව ද ප්‍රිය වස්තු ලැබගත හැකි යයි සුතසොම රජ කීයේ ය.

4287. සුතසොම රජතුමනි, මට මිනීමස් ප්‍රිය ය. ඒ බව දැන ගනුව. එයින් වළකින්නට නො හැක්කෙමි වෙමි. මිත්‍රය අනික් වරයක් ඉල්ලනු මැනවැ යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4288. යමෙක් වනාහි මෙය මට ප්‍රිය යයි ප්‍රිය දෑ ම කැමති වන ස්වභාව ඇත්තේ තමා ගැන ප්‍රිය නො කොට ප්‍රිය වස්තූන් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ විෂමීග්‍ර සූරා බඳුනක් පානය කොට විපතට පත් වන්නා වූ රා සොඩකු සේ එයින් ම පරලොචනි දුකට පත්වන්නේ යයි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4289. පොරිසාද රජතුමනි, මේ ලොකයෙහි යමෙක් වනාහි නුවණින් සලකා බලා දැනගෙන ප්‍රිය වස්තූන් හැරදමා දුකසේ වුව ද ආයුෂි ධර්මය සේවනය කෙරේ නම් හෙතෙමේ අපහසුවෙන් බෙහෙත් පානය කොට සුවපත් වන්නකු මෙන් එයින් ම පරලොචන සුව ඇත්තෙක් වන්නේ යයි සුතසොම රජ කීය.

4290. යහළු සුතසොම රජතුමනි, මම වනාහි මාපියන් ද මනවඩන පංචකාම වස්තූන් ද හැරදමා මේ හෙතු කොටගෙන ම වනයට පිවිසියෙමි. ඒ වරය මම නුඹට කුමක් කොට දෙන්නෙමි ද යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4291. යහළු පොරිසාදය, පණ්ඩිතයෝ එකක් කියා එය වළහමින් නැවත දෙවැන්නක් නො කියත්. ඒ සන්පූරුෂයෝ සත්‍ය ප්‍රතිඥා ඇත්තෝ වෙත් මැ යි. යහළුව කැමති වරයක් ඉල්ලවයි, නුඹ මට කීවෙහි ය. ඒ හා මෙය සමතත්ඤයට නො යේ යයි සුතසොම රජ කීය.

4292. යහළු සුතසොම රජුනි, මනුෂ්‍යමාංශය හෙතු කොටගෙන අපුණ්‍යලාභයට ද පරිවාරාදි සමපත්වලින් දුරු වීමට ද අපකීර්තියට ද බොහෝ පවකම්වලට ද දුශ්චරිතයට ද දුකට ද පැමිණියෙමි. ඒ වරය කෙසේ නම් ඔබට මම දෙන්නෙමි ද යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

- 4293. න තං වරං අරහති ජනතු දුතුං
යං වාපි දුක්ඛාන අවාකරෙය්‍ය,
වරසසු සමම අවිකමුපමානො
පාණං වජ්ඣානපි දසසමෙව.
- 4294. පාණං වජ්ඣනී සන්තො නාපි ධම්මං
සච්චපට්ඨකං ව භවන්ති සන්තො,
දුක්ඛා වරං බ්‍රහ්මචාරිකරොති
එතෙන සමපජ්ජ සුරාජසෙට්ඨ.
- 4295. ධනං වජේ¹ යො පන අඛගහෙතු
අඛගං වජේ ජීවිතං රකඛමානො,
අඛගං ධනං ජීවිතං වාපි සබ්බං
වජේ නරො ධම්මමත්තසාරන්තො.
- 4296. යසසා හි ධම්මං පුරිසො විජ්ඣකං
යෙ වසස කඛිං විනස්නති සන්තො,
තං හිසස දීපකං පරායණකං
න තෙන මිත්තං ජරයෙට්² පඤ්ඤකං.
- 4297. අද්ධා හි යො භකෙඛා මමං³ මනාපො
එතස්ස හෙතුමති වනං පවිට්ඨො,
සච්චෙව මං යාවසි එතමස්සං
එතමපි තෙ සමම වරං දදුමි.
- 4298. සක්ඛා ව මෙ හොසි සබ්බා ව මෙසි
වචනමුඛි තෙ සමම අභං අකාසි,
තුචමපි මෙ සමම කරොති වාක්‍යං
උභොපි ගන්තාන පමොවයාම.
- 4299. සක්ඛා ව තෙ හොමි සබ්බා ව ත්‍යමති
වචනමුඛි මෙ සමම තුචං අකාසි,
අභමපි තෙ සමම කරොමි වාක්‍යං
උභොපි ගන්තාන පමොවයාම.
- 4300. කම්මොසපාදෙන විහෙධිතස්ස⁴
තලාවුතා අසසුමුඛා රුදන්තො,
න ජාතු දුඛෙහඵ ඉමස්ස රඤ්ඤකං
සච්චපට්ඨකං මෙ පටිසසුණාඵ.

---

1. වජේධනං අඛගවරසාහෙතු - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.
2. ජරයෙට් - මජ්ඣං. ස්‍යා.
3. මම - මජ්ඣං.
4. විහෙධිතමා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

4293. යහළු පොරිසාදය, සඤ්ඤා නෙම යම් වරයක් දී නැවත ගන්නේ නම් එබඳු වරය දෙන්නට නොවටී. ප්‍රාණය අත්හැර වුව දෙන්නෙම් මැ ය. නො පසුබට ව වර ගනිවා යි කියෙහි ය.

4294. සත්පුරුෂයෝ ප්‍රාණය හැරදමති. ධර්මය නො හැරදමති. සත්පුරුෂයෝ සත්‍යප්‍රතිඥා ඇත්තෝ වෙති. උතුම් රාජශ්‍රේෂ්ඨය, මට වරය දී නැවත වහා නො ගනුව. මේ සත්‍යකාරණයෙන් යුක්ත වනු මැනවි.

4295. යහළු පොරිසාදය, යම් නුවණැත්තෙක් ශරීරාගයන් හෙතු කොටගෙන ධනය හැරදමන්නේ ද, දිවි රක්තේ ශරීරාවයව හැරදමන්නේ ද, සත්පුරුෂ ධර්මය සිහි කරන තැනැත්තේ ශරීරාවයව ද ධනය ද ජීවිතය ද යන සියල්ල හැරදමන්නේ ය.

4296. යහළු පොරිසාදය, යම් මනුෂ්‍යයෙක් යම් කෙනකුන්ගෙන් කුශලාකුශල ධර්මය දැනගන්නේ ද, යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ඒ පුද්ගලයාගේ සැක දුරු කෙරෙද්ද, හේ ඔහුට පිහිට ද ආරක්‍ෂාව ද වෙයි. නුවණැත්තේ ඒ ඇදුරු පුද්ගලයා සමග මිත්‍රකම නො නසන්නේ ය යි සුතසොම රජ කියේ ය.

4297. එකාන්තයෙන් ම ඒ මිනීමස් කෑම මට මනාපය. එය හෙතු කොටගෙන ම වනයට පිවිසියෙමි. ඉදින් මේ පිණිස මගෙන් ඉල්ලන්නෙහි නම් නුඹට එම වරය ද දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4298. යහළු සුතසොම රජුනි, නුඹ මගේ අනුශාසකයා වෙහි. මාගේ යහළුවා ද වන්නෙහි. යහළුව, නුඹගේ වචනය ද මම කෙළෙමි. යහළුව, නුඹ ද මගේ කීම කරව. අපි දෙදෙනා ම ගොස් ඒ රජ දරුවන් මුදන්නෙමු යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4299. පින්වත් රජතුමනි, මම නුඹගේ අනුශාසකයා වෙමි. යහළුවා ද වෙමි. යහළුව, නුඹ මගේ වචනය කෙළෙහි. යහළුව, මම ද නුඹගේ වචනය කරමි. අපි දෙදෙනා ම ගොස් ඒ රජදරුවන් මුදන්නෙමු යි සුතසොම රජ කීවේ ය.

4300. පින්වත් රජුනි, තෙපි පොරිසාදයා විසින් වෙහෙසන ලද්දහු ය. අතුල්තලවලින් අදිණන ලද්දහු කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇති ව හඬන්නෝ වූවහු ය. කිසි කලෙකත් මේ රජුට ද්‍රෝහ නො කරවු. මේ සත්‍ය ප්‍රතිඥාව මට දෙව යි සුතසොම රජ ඒ රජ වරුන්ට කීවේ ය.

4301. කම්මාසපාදෙන විහෙධීතමසා
 කලාවුතා අසසුමුධා රුදනතා,
 න ජාතු දුබ්බොම ඉමංස රඤ්ඤා
 සවට්ඨපටිඤ්ඤානෙත පටිසසුණාමි.
4302. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
 අනුකම්පකා අත්තකාමා පජානං,
 එවමෙව වො භොතු අයඤ්ඤි රාජා
 තුමෙහ ව ඵො භොථ යථෙව පුත්තා.
4303. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
 අනුකම්පකා අත්තකාමා පජානං,
 එවමෙව නො භොතු අයඤ්ඤි රාජා
 මයමපි භෙසසාම යථෙව පුත්තා.
4304. චතුපදං සකුණඤ්ඤාපි මංසං
 සුදෙහි රතං සුකතං සුනිඨ්ඨිතං,
 සුධංව ඉදෙදු පරිභුඤ්ඤායාන
 හිතා කථෙතො රමපි අරඤ්ඤා.
4305. තා බත්තියා වෙලලී¹විලාකමජ්ඣා
 අලඬනතා සමංචාරධිතා,
 ඉදංව දෙවෙසු පමොදධිංසු
 හිතා කථෙතො රමපි අරඤ්ඤා.
4306. තමබුපධානෙ බහුගොණකමහි
 සුවිමහි සබ්බසංයනමහි සඤ්ඤානෙ,²
 සයනස්ස³ ජ්ජකමහි සුඛං සධිතා
 හිතා කථෙතො රමපි අරඤ්ඤා.
4307. පාණිස්සරං කුමහදුන්නං නිසීථෙ⁴
 අථොපි වෙ නිපුරිසමපි තුරියං,
 බහුං සුභීතඤ්ඤා සුවාදිතඤ්ඤා
 හිතා කථෙතො රමපි අරඤ්ඤා.
4308. උය්‍යානසම්පන්නං පහුතමාලාං⁵
 මීගාවිරූපෙන⁶ පුරං සුරමමං,
 හයෙහි නාගෙහි රථෙභුපෙන
 හිතා කථෙතො රමපි අරඤ්ඤා.

1. වලී - මජ්ඣං.
 2. සුභමහිසබ්බසංයනමහි සධනතෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 3. සෙය්‍යස්ස - මජ්ඣං.
 4. නිසීදෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 5. බහුත - මජ්ඣං.
 6. මීගාපිභුපෙන - ස්‍යා,

4301. අපි පොරිසාදයා විසින් වෙහෙසන ලද්දෝ වෙමු. අතුල්තලවලින් අවුණන ලද්දෝ කඳුළු පිරුණු මුහුණ ඇති ව හඬන්නෝ වෙමු. කිසි කලෙකත් මේ රජුට ද්‍රෝහ නොකරන්නෙමු. ඔබට සත්‍ය ප්‍රතිඥාව දෙමු යි රජවරු කීහ.

4302. යම්සේ මාපියෝ ප්‍රජාවගේ දියුණුව කැමැත්තෝ අනුකම්පකයෝ වෙද්ද, මේ රජ තෙමේ ද තොපට එසේම වේවා. සුත්‍රයෝ යම්සේ වෙද්ද තෙපි ද එසේම වව යි සුනසොම රජ කීවේ ය.

4303. යම්සේ මාපියෝ ප්‍රජාවගේ දියුණුව කැමැත්තෝ අනුකම්පකයෝ වෙද්ද, මේ රජ තෙමේ ද අපට එසේම වේවා. සුත්‍රයෝ යම්සේ වෙද්ද, අපි ද එසේ වෙමු යි රජවරු කීහ.

4304. යහළු පොරිසාදය, අරක්කැමියන් විසින් මනාව පිසන ලද හොඳින් පිළියෙළ කරනලද, මනාව නිමවනලද සිවුපා සතුන් පිළිබඳ වූ ද පක්ෂීන් පිළිබඳවූ ද මස් සහිත බොජුන් ශක්‍රයා සුධා භොජනය වළඳන්නාක් මෙන් වළඳා, දැන් එය අත්හැර වනයෙහි හුදෙකලා වූ කෙසේ නම් වසන්නෙහි ද?

4305. රන්වන් රසින් බබළන්නා වූ සිහින් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති අලංකාර වූ ඒ රාජස්ත්‍රීහු භාත්පස පිරිවරාගෙන දෙවියන් කෙරෙහි ශක්‍රයා මෙන් ඔබ තුටුකලා හුය. දැන් ඔවුන් හැර කෙසේ නම් හුදෙකලා ව මේ වනයෙහි සිත් අලවන්නෙහි ද?

4306. රතු කොටට ඇති බොහෝ එළලොම් ඇතිරි සහිත හැම ඇතිරියෙන් අතුරනලද, හොඳින් පිළියෙළ කරනලද, සයන මධ්‍යයෙහි සුවසේ සයනය කොට දැන් එය හැර හුදෙකලා ව කෙසේ නම් වනයෙහි සිත් අලවා වෙසෙන්නෙහි ද?

4307. රාත්‍රියෙහි අත්තල ගැසීම ය කළපිඹීම ය එසේම පුරුෂයන්ගෙන් අලීභීත ව පවත්වනු ලබන තුය්ය්‍ය ද මනාකොට ගයන ලද බොහෝ යහපත් ගී ද මනාකොට වයනලද බොහෝ යහපත් වැයුම් ද අත්හැරදමා හුදෙකලාව කෙසේ නම් වනයෙහි සිත් අලවා වෙසෙන්නෙහි ද?

4308. බොහෝ මල් ඇති උද්‍යානාභිගයන්ගෙන් පිරිසුන් මීඟාවර නම් උයනින් යුක්ත වූ ද අසුන්ගෙන් හා ඇතුන්ගෙන් හා රිය වලින් ද යුත් ඉතා සිත්කලු නගරය අත්හැරදමා හුදෙකලාව මේ වනයෙහි සිත් අලවා කෙසේ නම් වෙසෙන්නෙහි ද යි සුනසොම රජ විචාළේ ය.

4309. කාළපකෙඛ යථා වන්ද්‍ය භායතෙව සුවෙ සුවෙ,
කාළපකඛ්ඛපමො රාජ අසතං හොති සමාගමො.
4310. යථා රසකමාගමිම සුදකං පුරිසාධමං,
අකාසිං පාපකං කමමං යෙන ගච්ඡාමි දුග්ගතිං.
4311. සුක්ඛපකෙඛ යථා වන්ද්‍ය වඩස්තෙව සුවෙ සුවෙ,
සුක්ඛපකඛ්ඛපමො රාජ සතං හොති සමාගමො.
4312. යථාහං තච මාගමම සුතසොම චිජානහි,
කාහාමි කුසලං කමමං යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතිං.
4313. ඵලෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වට්ඨං¹
අනඤ්ඤ²නෙය්‍යං අචිරඤ්ඤිකං,
ඵච්චිචි වෙ හොති අසතං සමාගමො
අනඤ්ඤනෙය්‍යො උදකං ඵලෙව.
4314. සරෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වට්ඨං
චිරඤ්ඤිකං නරචිරිඤ්ඤ³සෙට්ඨං,
ඵච්චිචි වෙ හොති සතං සමාගමො
චිරඤ්ඤිකො⁴ උදකං සරෙව.
4315. අව්‍යාධිකො හොති සතං සමාගමො
යාවඤ්චි තිට්ඨෙය්‍යං තථෙව හොති,
බීජං හි වෙති අසතං සමාගමො
තස්මා සතං ධමෙමො අසඤ්චි ආරකා.
4316. න සො රාජා යො⁵ අජෙය්‍යං ජිනාති
න සො සධා යො සධාරං ජිනාති,
න සා හරියා යා පනිතො චිහෙති
න තෙ පුත්තා යො⁶ න හරන්ති ජිණ්ණං.
4317. න සා සභා යඤ්ච න සන්ඤ්ච සන්තො
සන්තො න තෙ යෙ න හන්තති ධමමං,
රාගඤ්ච ද්‍රෙසඤ්ච පභාය මොහං
ධමමං හණන්තොව හන්තති සන්තො.

1. වුට්ඨං - මජ්ඣං.
2. අනඤ්ඤ - මජ්ඣං.
3. නරචිර - මජ්ඣං.
4. චිරඤ්ඤික - මජ්ඣං.
5. රාජා නසො යො - මජ්ඣං.
6. පුත්තා නතෙ යො - මජ්ඣං.

4309. යම්සේ නම් කෘෂ්ණපක්ෂයෙහි වන්දු තෙම දවසින් දවස පිරිහේ ද, මහරජ, අසත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය කෘෂ්ණපක්ෂයට උපමා කොට ඇත්තේ ය.

4310. අධම පුරුෂ වූ රසක නම් අරක්කැමියාගේ ඇසුරට පැමිණ යම් පාපකර්මයක් කරණ කොටගෙන යම්සේ දුගතියට යෙමී ද එබඳු පාප කර්මයක් කෙළෙමි එහෙයිනි.

4311. යම්සේ ශුක්ලපක්ෂයෙහි වන්දු තෙම දවසින් දවස වැඩේ ද, රජතුමනි, සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය ශුක්ලපක්ෂයට උපමා කොට ඇත්තේ ය.

4312. සුතසොමය, මම කුශලකර්මයක් කරණ කොටගෙන යම්සේ සුගතියට යෙමී ද, මම නුඹ වෙතට පැමිණ කුසල් කෙරෙමි ද එහෙයිනි.

4313. ජනාධිපතිය, යම්සේ ගොඩබිමැ වර්ෂා කළ ජලය අද්ධානාක්ෂම නො වන්නේ වැඩිකල් නො පවත්නේ ද, අසත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය ද එපරිද්දෙන් ම වන්නේ ය. ගොඩබිමැ දියමෙන් අද්ධානාක්ෂම නො වේ.

4314. ජනාධිපතිය, යම්සේ නම් සමුද්‍රයෙහි වසිනලද ජලය බොහෝකල් පවත්නේ වේ ද, වීයඹයෙන් අගතැන්පත් නරශ්‍රේෂ්ඨය, සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය ද එපරිදි වේ. සමුද්‍රයෙහි වසිනලද ජලය මෙන් බොහෝ කල් පවත්නේ වෙයි.

4315. සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය වෙන් ව නො යන්නේ වේ. යම්තාක් කල් ජීවත් වේ නම් ඒතාක් කල් පවත්නේ ය. අසත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය වහා විනාශයට යේ. එබැවින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය තෙම අසත්පුරුෂයන්ගෙන් දුරු වෙයි.

4316. යම් රජෙක් නො දිනිය යුතු මා පියන් දිනා ද, හෙතෙමේ රජෙක් නො වේ. යමෙක් යහඵවා දිනා ද, හෙතෙමේ යහඵවෙක් නො වේ. යම් ස්ත්‍රියක් ස්වාමීපුරුෂයාට බිය නැත්තී ද, ඕ තොමෝ භායඹාවක් නො වන්නී ය. යම් දරු කෙනෙක් ජරා ජීර්ණ වූ මා පියන් පොෂණය නො කෙරෙද්ද, ඔවුහු පුත්‍රයෝ නො වෙත්.

4317. යම් සභාවෙක්හි පණ්ඩිතයෝ නො වෙද්ද, ඕ සභාවක් නො වන්නී ය. යමෙක් ස්වභාවධර්මය නො බෙණෙත් ද, ඔවුහු පණ්ඩිතයෝ නො වෙති. රාගය ද දෝශය ද මෝහය ද හැර හිතානුකම්පි ව ධර්මය කියන්නාහු නම් පණ්ඩිතයෝ නම් වෙත්.

440 ජාතකපාළි-අසීතීනිපාතො

4318. න භාසමානං¹ ජානනති මිසසං ඛාලෙහි පණ්ඩිතං,
භාසමානඤ්ච ජානනති දෙසෙනතං අමතං පදං,

4319. භාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං පඤ්ඤානෙ ඉසිනං ධජං,
සුභාසිකඤ්ච² ඉසයො ධම්මො හි ඉසිනං ධජොති.

මහාසුතසොමජාතකං.

අසීතීනිපාතො නිට්ඨිතො.

කසුද්දනං:

සුමුඛො පන භංසවරො ච මහා
සුධාභොජනිකො ච පරො පවරො,
සකුණාලදීපාධිපතිව්ඤ්ඤානො
සුතසොම වරුත්තම සම්මානො'ති.

---

1. නාභාසමානං - මජ්ඣිමං,
2. සුභාසිකචරා

4318. බාලයන් හා මිශ්‍ර ව වෙසෙන කලා නො කරන්නහු පණ්ඩිතයා යයි නො දනිත්. අමෘතපදය දෙසන්නා වූ කලා කරන්නහු ම පණ්ඩිතයෝ යයි දනිත්.

4319. පණ්ඩිත පුරුෂ කෙම ධර්මය කියන්නේ ය. ධර්මය බලුළුවන්නේ ය. සෘෂීන්ගේ ධවජය දැඩි කොට ගන්නේ ය. සෘෂිවරු සුභාෂිතය ධජ කොට ඇත්තෝ ය. ධර්මය වනාහි සෘෂිවරුන්ගේ ධවජය වේ මැ යි.

මහාසුතසොම ජාතක යි.

අසීති නිපාතය නිමයේ යි.

එහි උද්දනය:

උතුම් වූ සුමුඛ භංසයා ඇති වුලංභංස ජාතකය ද, යළි මහාභංස ජාතකය ද, අන්‍ය ප්‍රචරවූ සුධාමොජන ජාතකය ද, ඒ කුණාල නම් පක්ෂි රාජයා ඇති කුණාල ජාතකය ද, උතුම් වූ මහා සුතසොම ජාතකය ද, වේ ය යි.

ජාතක ගාථාදීපාදනුකකමණිකා

අ	පිටුවනිකා
අකකාසං අගලීතං මුහුං මුද්දං	226
අකකකසංඝො නචදීසලොමො	226
අකප්පලමේතං චචනං සුගතො	360
අකාමං වා සකාමං වා	286
අකොනාධනස්ස විජිතෙ	242
අකොනාධනා පඤ්ඤචතී	136
අකංඛාතං තෙ මයා සබ්බං	88
අබ්ඵලකානී ච අචණ්ඨකානී	224
අගමාසී සො රහදං විප්පසනතං	196
අගුණං ධනු ඤාතිකුලෙ ච හරියා	390
අග්ගිනා විය සනතතො	134
අග්ගි යථා තිණකට්ඨං දහනොතා	422
අසසමීං කොඤ්ඤාව යථා හීමච්චියෙ	78
අචරිභිකුඤ්ඤාසංසග්ගා	248
අචෙචනාති කාලා තරයනති රත්තයො	80
අචජරියරූපං චත යාදීසං ච	54
අචෙඡා ච බො තසස චණං අකාසී	228
අජ්ජ මෙ සත්තමා රත්තං	344
අජ්ජ සුචෙති සංසෙය්‍ය	126
අජ්ජෙච පබ්බජීස්සාමී	266, 268, 270
අජ්ජෙච රජ්ජං අභිසෙවයසසු	102
අජ්ජකිත්තඤ්ඤා පසුත්තස්ස	172
අජ්ජකිත්තඤ්ඤාච සංසෙය්‍ය	126
අජ්ජකිවරමභා නන්දස්ස	312
අජ්ජකිනානී පටිග්ගඤ්ඤා	92
අඤ්ඤා ච තසස සඤ්ඤාමනී චතසෙසා	224
අඤ්ඤා ච නාරී තරමානරූපා	198
අඤ්ඤාතකං සාමීකෙහි පදීනං	236
අඤ්ඤාතමෙතං අවිසඤ්ඤා සාහී	90
අඤ්ඤා බහු ඉසයො සාධුරූපා	222
අඤ්ඤානු තෙ කොචී නරො පථබ්‍යා	234, 236
අට්ඨමමපී හද්දමධනස්ස	262
අට්ඨවංකං මණිරතනං උළාරං	74
අභිභිං ඤාතො පුරිසං මහඤ්ඤා	408
අභිභිමුච්චොනො උදීරෙසී	340
අතිකායො මහීස්සාසො	276

අ	පිටුවැන
අතිවිරං නිවාසෙන	248
අතිසායං වකාගඤ්ඡි	154
අනො මුතා දෙවචරෙන පෙසිකා	364
අත්තනායං වජ්ඣාන	328
අත්තනො වෙ හි වාදසස	250, 252
අත්තනං නාතිවනෙය්‍ය	126
අත්තානුරක්ඛාය භවතති හෙනෙ	422
අත්තානං ඤාති උද පුත්තදරං	416
අත්ඔපි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා	24
අත්ථි තෙ දහරො පුත්තො	266
අත්ථි මෙ තං අතිසාරං	352
අත්‍ර වසස හුතං හොති	356
අථ අසෙ සමුප්පනෙන	252
අථ කිත්තදනි සුමුඛ	346
අථජ්ජනො නකුලො හීමසෙනො	386
අථජ්ජනො නිරයෙ සක්ඛිසුලෙ	180
අථත්තකාරානි කරොතති හත්තසු	368
අථ කං කෙන වණ්ණන	140
අථ කං පතිකොළමඛ	38
අථ බුච්චි බුභා ඉඤ්ඤ	186
අථ බුච්චි මාණවකො	260
අථ වා අබෙඛ වා මගධෙ	304
අථසස පදමඤ්ඤකඛිං	344
අථාගමා සලිලං සිසසොනං	46
අථාපරොපි නන්දිකු	38
අථායං ඉසිනා සනො	278
අථායං භස්සරො පකඛි	346
අථුට්ඨති රාජජුක්ඛි	292
අථෙකු ඉසිමාගඤ්ඡි	68
අථෙකු කපිමාගඤ්ඡි	130
අථො ඩංසා ව මකසා	310
අථො පි මෙ අමචෙචසු	34, 330, 350
අථො බහු වනා තොද	90
අථො මෙ සාදිසී භරියා	34, 350
අථොපි මෙ සාදිසී භරියා	332
අථො රට්ඨං අනුප්පිලං	352
අඤ්ඤකසස තුවං දුබ්භි	148
අඤ්ඤං ව නුන සුමහා	334
අඤ්ඤියං වෙ අභිපාර රට්ඨං	238
අඤ්ඤා අකෙඤ්ඤි දයාදෙ	414
අඤ්ඤා අපචිකා ත්‍යමභා	354
අඤ්ඤා ඵසො සතං ධමමො	322

අ	පිට්ඨකයා
අද්ධා තුවං කතෙහි නිනොසි මයහං	240
අද්ධා තුවං මහාරාජ	244
අද්ධා නන්ද පජානාමි	314
අද්ධා පජානාසි තුවමපි තාත	228
අද්ධා පියා මයහ ජනිත්‍ය ඵසා	234, 236
අද්ධා හවෙ හිකඛු මුහුත්තකෙන	6
අද්ධා හවෙ සෙවිතඛ්ඛා සපඤ්ඤා	54, 64, 204, 206
අද්ධාහං විපුලං පිතිං	334
අද්ධා හි තාත සතානො සධම්මො	104
අද්ධා හි දුඛස්සසමෙතමාහු	58
අද්ධා හි නො හකෙඛා අයං මනාපො	196
අද්ධා හි පඤ්ඤාව සතං පසඤා	26
අද්ධා හි මං වො හිතකාමා	358
අද්ධා හි සච්චං හණ්ඨි	186
අද්ධා හි සච්චං වචනං තවෙනං	12, 76
අද්ධා හි සඛං අභිපාරක කං	246
අද්ධා හි සො හංකඛා මමං මනාපො	432, 434
අධංඤ චාරිතො රාජ	274
අධම්මරූපො වත බුහම්චාරි	164
අධම්මං පටිපන්නස්ස	274
අධම්මිකස්ස ලුද්දස්ස	424
අධම්මිකො කං පොරිසාද'කාසී	424
අධම්මෙන තුවං ජම්ම	162
අධිගතමහා තමෙ ඤාණං	814
අධිච්චලද්ධං පරිනාමජනෙන	200
අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස විතතං	76
අධිපතනා පියාවෙන	152
අනකං තස්ස වරති අසඤ්ඤතා	394
අනලා මුද්ද සමහාසා	68, 406
අනාගතං පච්චුප්පන්නං	140
අනානුතප්පාති හි යෙ කරොතති	52
අනායතන සීලස්ස	172
අනාවකුලා වෙච්චරියොපතීලා	196
අනාව සුරං විරරත්ත සංසතං	118
අනිකසාචො කාසාවං	114
අනිසම්ම කතං කම්මං	52
අනුකම්පසි නාගකුලං ජනිත්‍ය	60
අනුකම්පිතා පතිට්ඨා ව	316
අනුජ්ජ්භුතෙන හරං මහනතං	286
අනුජ්ජබ්බා ව තෙ උරු	188
අනුලිතතා වත්තෙන	310
අනුසාසිතී මං පටිභාති මාතලී	376

අ	පිට්ඨකයා
අනුසිසෙසා ව ආනන්ද	184
අනෙකෙ නිරයං පතතා	186
අතනං පානං කාසික වන්දනං ව	142
අතනං ව පානං ව පසන්නවිතො	200
අතනං තච ඉදං පකතං යසසී	2
අතනං මම ඉදං පකතං බ්‍රාහ්මණානං	2
අනෙකන පානෙන පසන්නවිතො	14
අපණ්ඩුරා ලොභිතනතා	188
අපදෙන පදං යාති	32
අපරා ව නාරී කරමානරූපා	198
අපරාධකා දුසකා හෙයකා ව	84
අපරාධකෙ හෙයකෙ දුසකෙ ව	84
අපරාධං මහරාජ	298
අපරාධො මහාබ්‍රහෙම	164
අපි වෙ දළිඤ්ඤ කපණා අනාලභියා	156
අපි වෙ ලහති මන්ද	170
අපි කේවං ගතෙ කාලෙ	324
අපි කේව මහාපඤ්ඤ	324
අපි නායං තයා සද්ධිං	326
අපුච්ඡමහා කොසියගොත්තං	170
අපුඤ්ඤලාභං අයසං අකිංකිං	432
අපෙත ලොමහංසසස	170
අප්පමාදෙ අමතපදං	156
අප්පමහා අප්පකං දජ්ජා	356
අප්පානුභාවා තං මහානුභාවං	200
අප්පෙච්ඡවතිං වාවං	348
අබ්භතාරං පුරෙ ආසි	248
අබ්භතො වත හො ධම්මො	122
අබ්භතාකාසසයො ජණං	14
අභිකඛණං තිට්ඨති ආරම්බලෙ	396
අභිජව්වමලං වෙච	170
අභිජාතො පි වෙ හොති	170
අභිජ්ජමානෙ වාරිමඤ්ඤ	68
අභිදෙසගතො ඉදති එසි	72
අභිමානකට්ඨොසි අනාභතොදකො	222
අභුං මෙ කථන්තූ භණ්ඨි	206
අබ්‍රාහිතසස හො හොති	286
අමච්ච තාත ජානාභි	168
අච්ඡුසස අතිබලං	280
අමසුජාතො අපුරාණවණ්ණි	224
අමො ව සාලා තිලතා ව ජම්බුයො	62, 222
අමෙහා අමෙහා නාමමීදං ඉමිසසා	232

අ	පිටියැත
අමෙභා කො නාම සො රුකෙඛා	218
අමහාකං වෙච තාසං ච	302
අමහාකං වෙච යො සෙට්ඨො	334
අයං ඉසී සහලො යසසී	176
අයමසස අසොකවනිකා	214
අයමසස පොකඛරණී	216
අයමසස පාසාදෙ	212, 214
අයං එකපදී රාජ	306
අයං ච තෙ මාලුචපණණි සඤ්ඤා	228
අයං පුරෙ ලුඤ්ඤකාසී කමමං	78
අයං සො ලුඤ්ඤකො එති	28
අයොමයා සිමුලියා	282
අරජං රජසා වච්ඡං	276
අරඤ්ඤං උඤ්ඤාය ගතා	40
අරඤ්ඤා මෙ විහරතො	190
අරිඤ්ඤමොති මෙ නාමං	262
අරියවක්ඛසී වක්ඛඛය	338
අරියසස අරියො සමෙති සකඛි	430
අරියාවකාසොපි පසන්නනෙතො	194
අරියාවකාසොපි අනරියරූපො	148
අලසො ගිභීකාමහොභී න සාධු	52
අලංකතා කුණ්ඩලියො සුවඤ්ඤා	174
අලංකතායො පදුමුත්තරත්තවා	154
අවචී බ්‍රාහ්මණො කාමෙ	80
අව්‍යාධිකො හොති සතං සමාගමො	438
අවිනිච්ඡයඤ්ඤා අනෙසු	340
අසඤ්ඤතො වෙපි පරෙසමඤ්ඤා	24
අසංවිහිතකමමනනං	24, 158
අසංසයං ඉමං දිඤ්ඤා	328, 330
අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤා	36
අසා ලොකිඤ්ඤො නාම	402
අසිතොච ගමීසසාමී	132
අසිං ච සකතිං ච පරාමසාමී	418
අසුබ්‍රහාරඤ්ඤවරො මහාමුනී	362
අසුභී යො සමමති දකඛණං දිසං	362
අසුඤ්ඤාසව තරුණං	316
අසුඤ්ඤායො ච රතනං මණිකඤ්ඤා	242
අසුසමසස ච සා ආරෙ	218
අසුසමසස මමං බ්‍රහෙම	218
අසුසමං පරිමඤ්ඤා	306
අසුසො භංසති ආරෙ	296
අහමට්ඨකො හීමරථො පනායං	174

අ	පිටවැට්ටිය
අභං බලු මහාරාජ	334
අභං බො නං පලොභෙය්‍යං	66
අභං ගමීසසාමී ඉධෙව හොභි	104
අභං ච අඛෙය්‍යාලකං ඔව්නාමී	44
අභං ච බො අගඵං චන්දනං ච	46
අභං ච බො අභතනො පාළකිරියං	106
අභං ච නං දෙභී වරහභී වජ්ජං	430
අභං ච පටිපතොනාසමී	272
අභං ච වනමුඤ්ජාය	150
අභං ච සාලසස සුපුප්ඵිතසස	44, 46
අභං වීදං කුරවකං ඔව්නාමී	44
අභං තෙ පාරිවරියාය	192
අභං මහිඤ්ජන මහෙසී පෙසිතො	362
අභං වනෙ මුලඵලෙසනං වරං	220
අභං වො තෙන කාලෙන	118
අභං සභිසසං උපවාදමෙතං	238
අභං සොණො මහාරාජ	306
අභං හී ජානාමී ජනිඤ්ඤ ඵතං	230
අභු කුමාරී තඤ්ච	66
අභෙකුචාදෙ පුරිසො	252
අභො වත රෙ පුරිස	132
අළාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුසුලොකා	204
අළාර පමෙහභි සුහෙභී වගග්භි	232

ආ

ආකඛිමානා පුභ්‍යඵලං	316
ආගඤ්ජුං දෙවාරිකා බන්ධනඛදා	50, 52
ආගමා වෙව හත්ඤ්ඤං	30
ආවරිය සමනුඤ්ඤා	354
ආතංකිනං යථා කුසලො හීසකො	146
ආදය දන්තානී ගජ්ජනමසස	116, 118
ආදිවච්ඡුඤ්ඤසංඛාසා	188
ආදිසිකා ගරුං භාරං	314
ආනඤ්ඤ ච පමාදෙ ච	318
ආනඤ්ඤ සබ්බමච්ඡානං	412
ආනීතො පරලොකාව	132
ආබාධොයං අසබ්භිරුපො	74
ආමනායාමී නිගමං	206
ආයනත්‍ර දෙවාරිකා බන්ධනඛදා	48
ආයුං ච වො කීවතකො තු සමම	46
ආයුං ච නො වසසභසසං ලුඤ්ඤ	46

ආ	පිටුවනියා
ආයුං නු වණණං නු සුඛං බලං නු	16
ආරාමසීලා ව උය්‍යානං	392
ආරුඤ්ඤා සෙලං භවනං කිත්තරානං	110, 114
ආරුළුභා ගාමිණියෙහි	268
ආරොහපරීණාහෙන	326
ආවච්චතී මහාමායා	406
ආචී රහො වාපි මනොපදෙසං	106
ආචෙධීනං පිට්ඨිතො උත්තමධං	4, 6
ආසනං උදකං පෘෂ්ඨං	10, 76
ආසාවිසංවාදිකසමමතා ඉමෙ	368
ආසාය යතති වාණිජා ධනෙසිනො	366
ආසිතියා නාවුතියා ව ගාථා	420
ආසිච්චිසං ව කුපිතං	276
ආසිච්චිසා කුපිතා උග්ගතෙජා	86
ආහංඤ්ඤානු හෙරිමුදිධං සභෙඛ	10
ආභාරඤ්ඤාදකං පෘෂ්ඨං	348
ආහු එස කතො දෙසො	246
ආහු බන්ධවිධා ලොකෙ	252
ආහුනෙය්‍යො මෙසි හිතානුකම්පී	240

ඉ

ඉඛක ආගච්ඡතොරෙන	66
ඉචෙචතෙ අට්ඨතීරයා	274
ඉචෙචතෙ කුසලෙ ධම්මෙ	352
ඉචෙච මනායනානං	324, 338
ඉචෙච වාක්‍යං විසජ්ඣී සුපණේණං	146
ඉචෙච චුන්නො නෙසාදෙ	340
ඉච්ඡාම අසසමං ගතතුං	306
ඉච්ඡාමී වොහං සුතචුද්ධිමත්තනො	420
ඉතො උජුං උත්තරියං දීපායං	110, 220
ඉතො නු භොතො කතමෙන අසසමො	194
ඉතො මයං ගඤ්ඤා සකං නිකෙතං	194
ඉතී ගුඛෙසස පචරා	136
ඉතීනමෙසා පචරා යසසිති	152
ඉදමසස අඛෙචනං	216
ඉදමසස උය්‍යානං	214
ඉදමසස කණිකාරචනං	214
ඉදමසස කුටාගාරං	214

	ඉ	පිටුව මැනා
ඉදමංස පාටලීවනං		214, 216
ඉදමපී කුංඝං රුවිතං සුතසොම		212
ඉදමපී පානීයං සීතං		38, 310
ඉදමපී සුමුඛෙනෙව		332
ඉදං බො'හං තදවොචං		154
ඉදං ච තෙ රුවචති රාජපුත්ත		108
ඉදං ච මෙ ජාතරූපා පහුතං		64
ඉදං ච සුඤ්චාන අමානුසානං		46, 48
ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං		286, 422
ඉදං තෙ සුඤ්චාන විහෙතු ඡන්දෙ		414
ඉදං වඤ්චා ගීරිවරො		132
ඉදං වඤ්චා ධනරට්ඨා		334
ඉදං වඤ්චාන පක්කාමී	186, 190, 266, 306	
ඉදං වඤ්චාන මාතඛෙගා		4
ඉදං වඤ්චා මහාරාජා		80
ඉදං සුඤ්චොථ පක්ඛොලා		140
ඉදං සුඤ්චා කාසිපති		348
ඉදං සුඤ්චාන නීගෙසාසං		348
ඉදං හී සො බ්‍රාහ්මණං මඤ්ඤමානො		108
ඉද්ධානී චීතානී කුලානී අසසු		96
ඉද්ධො ච චීතො ච සුවධසීතො ච		232
ඉධ වෙචානීඤ්ඤා යෙන		118
ඉධ සචං ච ධචෙචො ච		40
ඉධාගමා ජට්ටො බ්‍රහ්මචාරී		224
ඉධාගමා සමඤ්චො රුච්චොසී		4
ඉධෙච බො සතභුමඤ්ඤො		296
ඉධෙච ජීවති ජීවො		252
ඉඤ්ඤං වාකං නිසාමෙහී කොසිය		376
ඉමංසාහං ජොතිරසෙ වනමිති		228
ඉමං කුමාරං පාපෙථ		270
ඉමං ච මඤ්චං උත්තරධම්මිණං		6
ඉමං වාකං නිසාමෙඤ්චා		260
ඉමා ච තෙ පොක්ඛරඤ්ඤා සමනතා		62
ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත		302
ඉමානී කීර මං තාතො		192
ඉමීනා නුත අසීනා		294
ඉමෙ ආයතනී රාජානො		308
ඉමෙ තෙ ලුඤ්ඤා දෙවී		110
ඉසී පුග සමඤ්ඤානෙ		90
ඉසී අචච සඤ්චො		274

ඉ.

පිටියවතා

ඉසී ව බන්ධයං දීසවා	68
ඉසීං පුවජාමී සඨතිවචං	274
ඉසසරො සබ්බලොකංසස	250
ඉසසසිනො කතභජාපි ධීරා	82

උ

උකකණ්ඨිනොසමී බාලභං	212
උකකාමුඛෙ පහටං ව	308
උගසට්ටපාදෙ තසිනො	128
උට්ඨාන පාරිවරියාය	312
උට්ඨාය සො ලුඤ්ඤ ඛරං ගහෙකා	116
උට්ඨාභකං චෙට්ඨි අලීනදුක්ඛං	400
උට්ටෙහි කං ධාති	210
උට්ටෙහි කං ලුඤ්ඤ ඛරං ගහෙකා	116
උට්ටෙහි සමුච්ඡ තරමානො	38
උඩධිඤ්ඤ නෙ ජනපදෙ	218
උදගගිහුක්ඛං උපජට්ඨනො හි මෙ	362
උදීරණං චෙ සඛගතා	250
උද්ධග්ගා ව අධග්ගා ව	188
උද්ධරිකාන මං සනෙතා	130
උපට්ඨානමි මෙ අයො	136
උපඛඪං වා පි රජජසස	304
උපතියති ජීවිතමපමායු	12
උපතියතිදං මඤ්ඤ	212
උපපකොපි චෙ හොති	36
උපමං නෙ කරුසාමී	264
උපසඬකමීකා සො රාජා	272
උපසසුතිං මහාරාජ	158
උපහවච මනං මෙජෙකා	8, 276
උපපථෙන වජනතංස	274
උපලලෙසසව කිඤ්ඤකඛා	188
උපායනං හි නෙ දෙව	330
උඛඛරියාපි මෙ අයො	138
උභොසු නිරෙසු මයං තද ධීතා	46
උච්චකකා භු භණ්ඨි	296
උච්චාදනතීමහං දිට්ඨා	234
උයානානභූමී ගහකාන	260
උයානාසමපනං පභුතමාලා	436
උරඛතරුපෙන බකාසු පුබ්බ	254
උරෙ ගණ්ඨායො බුජෙකපි	192
උසුයකෙ දුභදයෙ	166
උළාරවණණං වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ	356
උභහඤ්ඤතෙ රජග්ගං	212

එ	පිටුවකයා
එකඤ්ච බඳබ්බාසීනං	324
එකමනානං නිසීනෙනාව	272
එකමෙකස්ස එකෙකං	302
එකරතෙනන උභයො	108
එකවාචච්චි දෙච වාචං	266
එකං තෙ යාවමානස්ස	14
එකං මෙ භක්ඛිතං ආසි	128
එකා ච නාරී තරමානරූපා	198
එකායනෙ තං පථෙ අද්දසංසු	202
එකො චරං ගොගචෙසෙ	128
එතදඤ්ඤාය මෙධාවී	90
එතදඤ්ඤාය රාජානො	342
එතදරියස්ස කල්යාණං	32
එතමපී දීසවා සිවයො	20
එතං තෙ අනුමොදමී	244
එතං තෙ අනුමොදම	352
එතං මෙ උපමං කඤ්චා	36
එතං භනථ බන්ධථ	40
එතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං	388
එතාදීසං ආචස රාජසෙට්ඨ	64
එතාදීසං ඉදං දුක්ඛං	134
එතාදීසා බො අරභනති	380
එතාදීසෙ භයෙ තාත	160
එතානි සුඤ්චා නිරයානි පණ්ඩිතො	180
එතු භවං අස්සමීමං අදෙතු	220
එතෙ අජනති නිරයෙ	282
එතෙ අසප්පුරියා ලොකෙ	254
එතෙ බො සඛගභා ලොකෙ	320
එතෙ නාගා උපස්ඤ්ඤා	292
එතෙ පතනති නිරයෙ	276
එතෙ භුඤ්චා පිච්චා ච	34
එතෙ භුඤ්චා චමිඤ්චා ච	78
එතෙ යුථා පටියනති	26
එතෙ භංසා පකකමනති	32, 34, 336
එතෙහි සබ්බෙහි ගුණොභුපෙතො	182
එදීසා තෙ මීගා දෙච	30
එචමාපජ්ජති පොසො	294
එචමෙකාය ඉක්ඛියා	404
එචමෙතස්ස චචනා	330
එචමෙච අභං කාළ	414
එචමෙච තුවං රාජ	266, 414, 416
එචමෙච මනුසෙස්ස	242, 256

එ	පිටුවලිපා
එවමෙවි. තථා කාළ	412
එවමපි දහරුපෙතො	122, 124
එවමපි බාලසස පජපිතානි	22
එව. අග්ගපකතිමා	334
එව. ආනන්දිතො හොතු	30
එව. කන්දතු පඤ්ඤාලො	162
එව. කිවජාහතො පොසො	318
එව. බජ්ජතු පඤ්ඤාලො	164
එව. ච මෙ දදතො සබ්බකාලං	358
එව. චෙ නො විහරතං	248
එව. චෙ යාවමානානං	248
එව. චෙ යාවමානසස	314
එව. තං අනුගචජාමි	270
එව. තෙ යාවමානාය	300
එව. දිවා ච රතො ච	282
එව. පමනො රසගාරචෙ රතො	412
එව. මහස්සීකා පඤ්ඤා	140
එව. මහනොනා ලොකසස	346
එව. මිත්තට්තං අඤ්ඤා	336, 354
එව. මෙ තං පරවිත්තාවෙදී	184
එව. මෙ පරිත්තාතුන	130
එව. උද්දක නන්දසු	28, 34, 326, 330
එව. විදික්ඛා විදු සබ්බ ධමමං	90
එව. චෙදෙතු පඤ්ඤාලො	158
එව. සබ්බඛග සමපන්නං	140
එව. සමිජ්ඣන්ති අපාපකමිතො	378
එව. සයතු පඤ්ඤාලො	160
එව. හඤ්ඤතු පඤ්ඤාලො	162
එව. හෙතං මයා ඤාතං	388
එසා ඛො පමද දෙව	66
එසා තෙ උපමා රාජ	266
එසාහමජ්ජව උපාරමාමි	358
එසො අග්ගිසස සබ්බානො	218
එසො ආලාරිකො පොසො	296
එසො හි ධම්මො සුමුඛ	336
එහි ඛො පහිතො ගච්ජ	120
එහි තං අනුසික්ඛාමි	326, 330
එහි තං පාපධිසසාමි	92
එහි'මං ගිරිමාරුඤ්ඤා	150
එහි මෙ පිට්ඨිමාරුඤ්ඤා	130

ඔ	පිටුසංඛ්‍යා
ඔගඤ්ඤ නෙ පොකඛිරණිං	346
ඔදනසිඛ්‍යා සුච්චාලා	30
ඔභාසයං චනං රච්චං	150
ඔරබ්භිකා සුකරිකා	284
ඔරුඤ්ඤ රාජයානමහා	272
ඔස්සප්ඵකු කුසලං තපොගුණං	410
ඔභාය මං ඤාතිගණා	32, 336
ඔභායභං පිතරං මාතරං ච	432

ක

කච්චි ඩංසා ච මකසා	310
කච්චි නෙ බහවො පුත්තා	36
කච්චි නෙ සාදිසී භරියා	34, 332, 350
කච්චි නානාගතං දීසං	352
කච්චි නු භොතො කුසලං	34, 310, 330
කච්චි නු භොතො අමචේච්චු	34
කච්චි භොතො අමචේච්චු	330, 350
කච්චි යං නාපතිජාන	332
කච්චි රට්ඨං අනුපපීළං	350
කච්චි සනොතා අපචිතා	352
කටුකමඤ්ඤ සමඛාධං සුකිච්ඡපනොතො	54
කණ්ණදීපායනාසජ්ජ	278
කතමං දීසං අගමා භූරිපඤ්ඤා	4
කතරසමිං සො ජනපදේ	260
කතරුපමීදං භොතා	304
කතා මයා බ්‍රාහ්මණසස්ස ධනාසා	102
කතා මෙ කලයාණා අනෙකරූපා	426
කතායං චච්ඡාසස්ස කිසස්ස පුජා	184
කතාවකාසා පුච්ඡනතු භොනොතා	176
කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන	418, 422
කඤ්චිකි කඤ්ච මුපෙති යානං	112
කථං අභං විකප්ඵසස්සං	336
කථං කරො භොති සුපණ්ණරාජ	146
කථං නු පතනං සෙට්ඨං	322
කථං නු විස්සසෙ ත්‍යමඤ්ඤ	148
කථං ත්‍වයං බලවිරියුපපනොතා	56
කථං පනායං චිහගො	324
කථං පතීමෙ චිහගා	328
කථං පමොකඛා ආසී	28
කථං රුචිං මජ්ඣගතං	344
කථං විජඤ්ඤා චතුමට්ඨරූපං	178
කදලිමීගා බහු වෙසු	372

ක

පිටුවකයා

කදලීධිජ පඤ්ඤාණො	218
කදරියතාපනා සොර	274
කදසසු නාමයං රාජා	160
කදසසු මං කඤ්ඤන ජාලුරච්ඡද	232
කදසසු මං තමිනබා සුලොමා	232
කදසසු ලාබා රසරත්තසුවච්චී	232
කපණො විතායං භික්ඛු	260
කමොසපාදෙන වීභෙධී තඤ්ඤ	434
කමොසපාදෙන වීභෙධීතමහා	436
කරොමී ඔකාස මනුඤ්ඤාභාය	184
කරොමී තෙ තං වචනං	306
කසී වණිජජා ඉණදනං	32
කසමා තුවං රසක ඵදීසානි	412
කසමීං නු රටෙඨ තච ජාතභුමී	416
කසස අඩං පරිඤ්ඤා	308
කසස ඵකසනං බතයා	308
කසස කඤ්ඤනපට්ටන	308
කසස කාදම්බෙයො කාපො	306
කසස පගහිතං ඡන්තං	308
කසස හෙරී මුද්දිඛා ව	308
කසස සුඤ්ඤා සතං දමමී	260
කසස සෙතානී ඡන්තානී	308
කසෙසසා මහතී සෙතා	308
කසෙසසො සංඤ්ඤා කො වා	66
කභං නු ඛො සතඤ්ඤාදානො	296
කං වා තං පසෙස අඤ්ඤා	322

කා

කා නු පාසෙන බද්ධසස	322
කා නු විජජුර්වාහාසී	54, 188
කාමධාතු සමතිකකමා ගතී	410
කාමා වා කාමසඤ්ඤා වා	64
කාමෙසු ගීඤ්ඤා කාමරතා	264
කායෙන වාචාය ව යො'ධ සඤ්ඤාතො	180
කා වෙධමානා ගීරිකඤ්ඤා	150
කාසීඤ්ඤා රඤ්ඤා මහෙසී හදන්තො	116
කා සුකඤ්ඤා පටිමුකක කුණ්ඩලා	366
කාල පනෙඛ සථාවන්ඤ්ඤා	438
කාලා නිදසෙර්ව අගනජාතිව	370

කී	පිටුව:කා
කීවේජන ලදාං කසිරෙනාහතං ධනං	396
කීඤ්ඤි කුඤ්ඤා අසච්චාස	346
කීනනු උමුඤ්ඤරුපොච	38
කීනනු තායං දිපො හොති	34, 324, 338
කීනනු තෙ මෙ මීගා හොතති	28
කීනනු කං චිමනොසී රාජසෙට්ඨ	72
කීනනු දණං කීමජීනං	246
කීනනු සොචසී අනුඤ්ඤා	110
කීනනුධ දෙව තවමඤ්ඤී හොගෙ	50
කීසං හි වච්ඤං අචකිරිය දණං කී	178
කීං කඤ්ඤකං තව දෙව පාදෙ	104
කීං කමමකරී පුබ්බ	92
කීං කමමජාතං අනුකමෙති තං	102
කීං කමමකරා පුබ්බ	128
කීං ජන්ඤ කීමධිජායො	88
කීං තෙ ඉදං උඤ්ඤාමනාහරසමී	220
කීං තෙ වතං කීං පන බුභවෙරියං	200
කීං වතෙ රාජපුත්තෙත	150
කීං සු වධිකා න කදචී සොචති	178
කීදිසා තෙ මීගා ලුද්ද	30
කුට්ඨි කීලාසී භවති	134
කුණාලොභං තද ආසී	410
කුතො නු ආගච්ඤසී රුමච්චාසී	2
කුමාරියො යාවිමා ගොතතරකඤ්ඤා	376
කුලපුත්තමි ජාතනති	404
කුසගෙහ උදකමාදය	414
කුසලං වෙච නො රාජ	310
කුසලං වෙච මෙ භංස	34, 330, 350
කුසලො සංඛනිමිතතානං	138
කුජිතා භංසපුගෙහි	92
කෙනානු සිට්ඨො ඉධිමාගතොසී	14
කෙසලුන නඛජිගතනජ්ජිතා	408
කොච්ඤ්ඤා සඛඤ්ඤොචණ්ණං	350
කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ව භංසා	62
කොණ්ඩඤ්ඤා පඤ්ඤාති වියාකරොහි	176
කො තං අමම කොපෙසී	208
කො තං හිංසනි හෙයෙති	48
කො තාදිසං අරහති බාදිතායෙ	108
කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදහි	378
කොදණ්ඩකාති ගණ්ඨප	38
කොධං වධිකා න කදචී සොචති	178
කො නාමෙසො ධර්මො සුතසොම	206
කොතීධ තිණ්ණං ගරභං උපෙති	142

කො	පිටුවනිකා
කොනිධ වීතං න දදෙය්‍ය යාවිතො	18
කො නු ඛේඤ්ඤ උපායො සො	66
කො නු මෙ රාජකත්තාරො	266
කො නු මෙව ගතා සබ්බො	38
කො නෙවීමසං ඉධ පණ්ඩිතානං	176
කො පාතුරාසී තිදිවා නහමඤ්ඤ	94
කොසො ච තුඤ්ඤං විජුලො	210
කොසො ච මඤ්ඤං විජුලො	210
කෙච්ඤ්ඤ ගතා උපජාතියො ච	4

බ		
බණ්ඩාන කාසුං ඵලකෙහි ඡාදයි		114
බන්ධ්‍යසස පමත්තසස	158,	166
බන්ධ්‍යසස වචො සුඤ්ඤා		70
බන්ධ්‍යො ච ඉසිං දිසවා	68,	70
බාදජ්ජ මං දනී පසඤ්ඤ කාරී		108
බාදජ්ජ මං දනී මහානුභාව		106
බාදං නාගසස මංසානි		264
බිඬවා පණ්ඩිතා න්‍යාසු		342
බිඬ්ඬාරති සමාපනතං		136
බිප්පං කුමාරං ආනෙථ		266
බිප්පමනෙතපුරං ගතඤ්ඤා		330
බිප්පමනෙතපුරං නෙඤ්ඤා		326
බුද්ධං ලභ්‍යවිත්තානං		398
බුරධාරමනුකකමෙ		282
බෙත්තානි අභිම කාරෙඤ්ඤා		294
බෙත්තානි මඤ්ඤං විදිතානි ලොකෙ		2
බෙමමාසී මහාරාජ		332

ග		
ගඬං මෙ පිදහිසසනති		120
ගඬගාය කුණපං දිසවා		264
ගච්ඡ බාලෙ බමාපෙහි		298
ගච්ඡ හීරු පලායසු		26
ගච්ඡෙව බො කං තරමානරුපො		196
ගච්ඡවාහං න වා ගච්ඡ		322
ගතෙතො පලොභෙනති		402
ගතඤ්ඤා පාවිනමුඛො මුහුත්තං		196
ගතඬබ්බා පිතරො දෙවා		166
ගතෙඤ්ඤා ඉසිනං විරදිකඤ්ඤානං		176
ගමහීර පඤ්ඤං මනසා විචිතතං		180
ගමහීරරුපො තෙ වණො සලොහිතො		220

ග	පිට්ඨකයා
ගරුසීලං ගහෙකාන	130
ගලෙයා තං පීතා පතෙ පපාතං	94
ගවං වෙ තරමානානං	242, 256
ගාථා ඉමා අක්ඛතී සුඛ්‍යඤ්ජනා	184, 428
ගාථා චතස්සො ධරණිමහිස්සර	416
ගාරසෙහා බුහෙමි පඤ්චාලො	162
ගාවං ච නට්ඨං පුරිසො යථාවනෙ	78
ගීරිං නබෙන බණ්ඩි	4
ගුඤ්ඤමක්ඛමබ්බුඤ්ඤං	74, 144
ගුඤ්ඤස්ස හි ගුඤ්ඤමෙව සාධු	72, 74
ගොණං ධෙත්‍රං ච යානං ච	390
ඝ	
ඝනාසනසමාහෙතා	400
ඝනාසනො ධුමකෙතු	124
ඝනාසං කුඤ්ජරං කණ්ඨසප්පං	400
ච	
චකඤ්චාපි හි චකඤ්චි	282
චණ්ඩා අටනකා ගාවී	162, 164
චණ්ඩාලාහුමහ අවන්තීසු	10
චතුකකණ්ණො චතුචාරා	276
චතුක්ඛෙ හද්‍රමධනස්ස	262
චතුනනං යෙවුපාදය	252
චතුපපදං සකුණං වාපි මංසං	436
චතුරඛණ්ණං සෙනං සුභිංසරුපං	82
චනනාරො මෙ න පුරෙන්නී	404
චන්ද්‍ර ච පුරිසො ච උභො ඉධාගතා	358
චන්ද්‍ර යථා රාහුමුඛා පමුකෙතා	108
චරියා තං අනුබ්‍රව්විකො	138
චරියාය අයං අයො	138
චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං ච'ළාර	202
චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං ච රාජ	56
චාතුරනෙතා මහාරට්ඨා	138
චිරස්සං චත පස්සාම	76
චිරස්සං චත මං තාතො	166
චිරස්සං චත මෙ උදපාදී අජ්ජ	100
චිරානුචුක්ඛමි පියං මනාපං	398
චොදිතො සිචිරාජෙන	16
චොරියො කධීනා හෙතා	402

ව

පිටියබයා

වොරිනං බහුච්චිධිනං	154, 404
ජට්ඨමපි හදුමධනස්ස	262
ජිඤ්ඤං තෙ රට්ඨං බ්‍යධිතං භයාභි	432
ජිනනං නු තුඤ්ඤං හදයං	208

ජ

ජටා ව කෙසා අජනා නිවඤ්ඤා	6
ජටා ව තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා	224
ජනිඤ්ඤා ජානාසි පියා මමෙසා	238
ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤා නයා මයා වා	234
ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤා මනුස්සලොකා	64
ජවෙන හදුං ජානනති	124
ජහිඤ්ඤා ව ධනං ව ඤ්ඤාකෙ	368
ජාතරුපමණ්ණිමුත්තභුසිතා	408
ජාතිනරානං අධමා නරිඤ්ඤා	10
ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව	4
ජානාමි තෙ ධනං පහුතං	212
ජානාමි පුත්තොති ජයද්දිසස්ස	106
ජානාමි පුද්ද පුරිසාදකො කං	106
ජිගුච්ඡං කුණපං පුති	280
ජිසඤ්ඤාරත්තං අරුණසම්මුහතෙ	370
ජිණ්ණො දුබ්බලවනඤ්ඤා	160
ජීරණී වෙ රාජරථා සුවිත්තා	420, 428
ජීවගාහං ගහෙකාන	300
ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ටෙට්ඨා	70
ඤ්ඤිතං ව පියො භොති	126
ඤ්ඤිසු මිත්තෙසු කතා මෙ කාරා	426

ධ

ධීතොහමසම් සධමෙච්ච සු රාජ	416
--------------------------	-----

ඩ

ඩංසමානෙන ගහෙන	276, 278
---------------	----------

ඛ

ඛගරං ව පලාසෙන	42
ඛගස තෙ අභමකඛිස්සං	126, 128
ඛගස තෙ දුකඛටං බාලෙ	298
ඛඤ්ඤා ඔතරණි ගඛගා	264
ඛඤ්ඤා තස් උදිකඛිංසු	300
ඛඤ්ඤා සාමුද්දිකා මච්ඡා	266

ක	පිටපත
තනියමිඞ් හදුමධනසස	262
තනො චීතානි රටයානි	304
තනො අසී ගභෙකාන	68
තනො කදලිපකෙසසු	88
තනො කුමාරං ආනෙසුං	266
තනො කුමාරං පාපෙසුං	270
තනො චතසෙසා කනකත්තවුපමා	360
තනො ච මස්ථා සකෙසා	176
තනො ච රාජා තරමානො	272
තනො ච රාජා පායාසී	260, 306
තනො ජානපද සබ්බෙ	68
තනො'පි පටීරාජානං	136
තනො මං උරගො හතෙඤ ගභෙකා	198
තනො රත්තා විචසනෙ	282, 354, 412
තනො වාතාතපෙ සොරෙ	304, 318
තනො සීලං ගභෙකාන	132
තනො සො කතිපාහසස	18
තනො සො පබ්බජිකාන	70
තනො සො හරියං ආදය	68
තනො සො විමනො යෙව	324
තනො හවෙ ධිනිමා රාජපුත්තො	104, 108
තනො හවෙ පණ්ඩරකො අවෙලං	148
තනං පකකට්ඨිතං අයොගුලං ච	280
තසු කා නඤ්ඤි කා බිඨ්ඨා	10
තසුච්ඡති කුඤ්ඤරො ජබ්බිසාණො	112
තසු තිඤ්ඤ මද්දකඛිං	128
තසුද්දසසා අරඤ්ඤසමිං	36
තසුද්දසා කුඤ්ඤරං ජබ්බිසාණං	114
තසුද්දසා පොකඛිරණිං අද්දරෙ	114
තසු පකඛි සනිඛිරතා	372
තසු පානායමායනති	372
තසු බ්‍රාමහණමද්දකඛි	126
තසු වධො ච බ්‍රහ්මචාරි	40
තසුසස රාජහරයො අයොජ්ජුං	376
තසෙච මත වත්තපද	168, 170, 174
තසෙච සා පොකඛිරණි අද්දරෙ	112
තසෙච සො උග්ගභෙකාන වාකයං	112
තථා කරිසසාමි අහං හදනො	412
තථා මං සච්චං පාලෙකු	154
තථා විධෙකෙ සමණබ්‍රාමහණාසෙ	254
තථෙච ඉසයො භිංසං	258

ක	පිට්ඨකයා
තලේව නෙගමෙ තිංසං	258
තලේව සන්ත් ඉන්ද්‍රජා	312
තදස්සු තෙ බන්ධනා මොවයිංසු	196
තද හී බ්‍රහ්මී සාමා	232
තදිබ්බ අභිපාරක	240
තදිබ්බ සමචේකඛස්සු	326
තදේව හී එතරහී ව මඤ්ඤං	6
තපන්තී ආහන්තී වීරොවරෙ ව	226
තමාපතන්තං දී ස්වාන	338
තමුද්වත්ත කල්‍යාණි	190
තමෙන සකෙකාපී තද අපුජධී	374
තමෙනං කිමයො තස්ස	280
තමෙනං තස්ස ධාරෙසී	190
තමෙව සංසි පුතරෙව මාතලී	374
තමොකකම්ච ආයන්තී	192
තමබ්බපධානෙ බහුගොණකමඤ්ඤ	436
තයා තාත අනුඤ්ඤාතා	316
තයි මෙ නත්ථී විස්සාසො	132
තයස්සු එකරලේ යන්තා	302
තව කාමා හී සුසෙසාණි	300
තවමපී පුච්ඡාමී අනොමපඤ්ඤා	20
තවෙ ව දුසීසතමන්ත්‍රී රාජ	100
තවෙව දේව වීජිතෙ	260
තවමෙව ගව්ඡ කල්‍යාණි	186
තවමෙව නාඤ්ඤා සුමුඛ	342
තවමෙව සද්ධෙ පරදරසෙවීතී	370
තං ව බො මෙ අකතාසී	88
තං නො ආචිකරොහී භූමිපාල	70
තං නො ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු	358
තං නොත්තමො වාහිසමෙකඛ නාරද	360
තං නො පිතා ව පුත්තානං	352
තං මෙ'සි මාතා ව පිතා අළාර	196
තං ලොභීතකෙඛා විහතන්තරංසො	62, 202
තසමා නාහිකඛණං ගවේඡ	248
තසමා හී ඡන්දගමනං	278
තසමා හී තෙ නමස්සෙය්‍ය	320
තසමාහී පාපකං කලිං	90
තසමා හී මිත්තානං න දුබ්භිතඛං	148
තසමී සධගාමසීසසමී	300
තස්ස අභිසිඛා කායා	278
තස්ස කාමරසං ඤාතො	66
තස්ස ව උත්තරෙ පඤ්ඤ	372

ක	පිටුවක
කසස වනෝතපුරේ ආසී	66
කසස ජානනති පිතරො	90
කසස ඤජලිං පණාමෙඤා	130
කසස තං නදනො සුඤා	300
කසස තං වචනං සුඤා	50, 130, 308, 328, 332, 338
කසස තෙජං ව විරියං ව	192
කසස තෙ සොගතං රාජ	272
කසස පාදෙ ගහෙඤාන	192
කසස මෙ අහු සංවෙගො	30
කසස සංභීරපඤ්ඤාස	36
කසසා උතුසිනානාය	316
කසසා ව ගායමානාය	66
කසසා තද කොච්ඡගනාය කොසියො	374
කසසා මාතා උදධාසී	294
කසසා වඩෙනන ජිව්ඡනං	282
කසසාහං පුරිමං බුභෙමි ගුඤනං	142
කසසාහං වචනං නාකං	192
කසෙසසා මහතී සෙනා	310
තං ගච්ඡන්තං තාව පිතා විදිඤා	104
තං ගතීං පෙච්චා ගච්ඡන්ති	274
තං ව දිසවාන ආයන්තං	308
තං ව දිසවාන ආයන්ති	218
තං ව දිසවාන කීලනති	218
තං ව හරියා පලොහෙසී	68
තං ව රාජා විවාහෙසී	68
තං ව සතතජටො ලුඤ්ඤ	152
තං ව සෙනාපතිං ධීරං	350
තං තඤ්ඤ ආවසුං කඤ්ඤ	270
තං තාදිසං කාමදදිං	136
තං තං අසච්චං අවිසජ්ජසෙවිති	366
තං තං බුමි මහාරාජ	284
තං තං වදමි කොසිය	356
තං නාගකඤ්ඤවරිතං ගණෙන	60
තං නුන කකකුපසෙවිතං මුඛං	292
තං නුන සොණිං පුඤ්ඤං සුකොට්ඨිතං	294
තං නොගමා ජානපද ව සබ්බ	108
තං පසසචං සකා ගතතා	280
තං පුපඵරසමකෙහි	92
තං බලානං බලසෙධධං	170
තං බ්‍රාහ්මණානං වචනා	346
තං භුමිභාගෙහි උපෙතරුපං	196
තං මං උපට්ඨිතං සන්තං	316

ක	පිට්ඨකයා
තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං	200
තං යාවමානාභිසමෙකඛි නාරදෙ	360
තං යානසෙට්ඨං අභිරුඥා මාතලී	376
තං වො වදුමී භද්දං වො	134
තං සුපලවසං උදකාරයී රථං	374
තං හී මෙ පෙකඛමානසස	338
තා අමඛ ජමුඛු ලබුජා	90
තා උපෙනතී විවිධෙන ඡන්දසා	408
තා කමුඛු කායුරධිරා සුවසා	62
තා කුලෙසු විසිඛනතරෙසු වා	408
තා ඛක්ඛයා වෙලලි විලාකමජ්ඣා	436
තාදීසං පාසමාසජ්ජ	328
තා දීසවා ආයතනමනා පුරිඤ්ඤෙ	360
තා දීසවා සබ්බො පරමසමොදිතො	364
තා නාරදෙන පරමසකොපිතා	360
තා නුන මෙ තමඛනඛා සුලොමා	292
තාය නං පාරිචරියාය	320
තාලා ව මූලා ව ඵලා ව දෙව	50
තාලා ව මූලා ව ඵලා ව මෙඤ්ඤ	222
තාවතීංසා ව යෙ දෙවා	192
තාවදෙව ව තෙ ලාභො	326
තිට්ඨන්ති තෙ කුමුලං පසස්සනතා	112
තිට්ඨන්ති මෙසසමානා	260
තිට්ඨාභීති මයා වුඤ්ඤා	416
තිණලතාති ඔසධෙයා	152
තිඤ්ඤාති වියාලාති	38, 310
තිරොකුඩධං තිරො සෙලං	18, 20
තිරොකුඩධමඛි ගාසිඤ්ඤා	66
තිරොකඛවාටො අසතං පච්චෙට්ඨා	142
තීභුනකං සත්තසතාති ලුඤ්ඤ	46
කුට්ඨොසමී දෙව තව දස්සනෙන	48
කුට්ඨොසමී වො පකතියා	334
කුමෙහ ඛොඤ්ඤා සොරවීසා උලාරා	58
කුමෙහව සත්තවො ඵතෙ	302
කුරියෙහී මං භාරත භුත්තභත්තං	198
කුච්ඤ්ඤි මාතා ව පිතා ව මඤ්ඤ	236
කුචං නු සෙට්ඨො කමනුත්තරො'සි	240
තෙ අච්චිමනො තිට්ඨන්ති	282
තෙ අරොගෙ අනුප්පනෙ	334, 354
තෙජවා'පි හී නරො විචකඛණො	408
තෙ තඤ්ඤා කඤ්ඤා රොදිඤ්ඤා නාගා	116
තෙදීසවා පුඤ්ඤා සඛිනාසෙ	344
තෙ දෙවචණණො සුබ්බමාලරූපා	148

ක	පිටපිටියා
තෙ නුන තාලුපනිභෙ කලමෙ	294
තෙ නුන මෙ අසිතෙ වෙලිනගෙ	292
තෙ කුඤ්ජර ගතෙ පකඛි	340
තෙ පතනනි අධොසබ්බකා	282
තෙ පතීතා පමුකෙතන	336, 354
තෙ භුනභුනො පච්චනනි	276
තෙ පච්චයනනී නිරයං	212
තෙ සතතුං අභිසංඤ්චිකඛි	324
තෙසාහං පුබ්බවරියෙසු	304
තෙසං අයොමයා භුමී	276
තෙසං උභිතතාං භණනං	334
තෙසං කඤ්චනපතෙතභි	330
තෙසං චනානාං නරදෙවමජේකඛි	198
තෙසං සොකච්චිසාතාය	334
තෙ හි නුන මරිසසනනී	26, 28

ඌ

ඌනකඛීරෙන ගීතෙන	318
ඌලෙ ච නිතෙන ච වපනනි බීජං	2
ඌලෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වචංචං	144
ඌයා ගුඤ්ඤං න සංසෙයා	74, 144
ඌ සාතකා යෙ විමෙ පාරදුරිකා	364
ඌනං හි විතතං යථා වානරසස	398

ඳ

ඳණ්ඩහතා නිවාරෙනනි	134
ඳද්දලලමානා යසසා යසසසිනී	368
ඳදම් තෙ ගාමවරානි පඤ්ඤ	100
ඳනතා ච තසස භුසදසසනෙයා	226
ඳමම් නිකඛසතං ලුඳ්ඳ	30, 56
ඳඤ්ඤසම් මූලෙ විසතෙ විරුලෙහ	50
ඳලිඳ්ඳං ආතුරං වාපි	392
ඳසෙවිමාවසස දසා	10
ඳහරසෙසව මෙ තාත	270
ඳහරා විය අලච්චාරං	136
ඳනං ච පියවාචා ච	320
ඳනස්ථං උපභොතතුං වා	332
ඳනං දමං වාගමථොපි සංගමං	368
ඳනං සීලං පරිච්චාගං	352
ඳසො'ව පඤ්ඤසස යසසසි බාලො	26
ඳිතනං මෙ දනං බහුධා බහුතතං	426, 428

ද	පිටියිඛකා
දිබ්බඛිඛිධරතියො ව නඤ්ජෙන	410
දිබ්බඛිඛිධරතියො ව දුලලභා	410
දිසා චතසෙසා විදිසා චතසෙසා	110
දිසවා අභිභවං අග්ගං	350
දිසවාන නාගසස ගනිං ධීනිං ව	114
දිසවාන දන්තානි ගජ්ජනමසස	118
දිසවා නිසිනකං රාජානං	272, 330
දිසවා ඵලං දුච්චරිතසස රාජ	10
දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා	204
දිසවා ලුඤ්ඤං පසන්නානං	344
දිසා කම්බුකලාභාසා	188
දීපං සො න අජ්ඣගඤ්ඤි	264
දුතියමපි හදුමධනසස	262
දුද්දසි අපපකරොසි	128
දුබ්බාසිතඤ්ඤි තෙ ජමථී	160
දුමපඵලානෙව පතනති මාණවා	84, 204
දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤි	22
දුමසස තුලුපනිභා පහසසරා	228
දුලලභං මෙ ආසි සුතසොම	206, 208
දුච්චිතා ජාතා උරජා	188
දුතා විධාවනතු දිසා චතසෙසා	12
දුරෙ අපසසං ඵෙරොව	14
දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා	176
දෙඵ ලුඤ්ඤසස වජ්ජානි	344
දෙවතානුසි ගඤ්ඤො	270, 304
දෙවරාජ කිමෙවි කං	186
දෙවිඤ්ඤිපතොසි මහානුභාවො	62, 202
දෙහලො මෙ මහාරාජ	110
දොදසෙතානි වසසානි	246
දෙව ව සාදිසියො හරියා	32, 56
දෙව ව තාත පදකානි	168

ධ

ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං	96
ධතරට්ඨං ව දිසවාන	324
ධතරට්ඨා මහාරාජ	328, 330
ධනං චජේ යො පන අභග්ගෙනු	434
ධනාසී ධනකාමානං	318
ධනුග්ගහානං පචරං	136
ධනුග්ගහානං පචරො	136
ධමමං චර මහාරාජ	172, 174, 244, 246
ධමමං චරෙ ජානපදෙ	258

ධ	පිටප්පිට්ඨක
ධම්මනාගරී වෛතරණී ච භොජො	86
ධම්මාතිසාරං ච මනොවිසාතං	238
ධම්මෙන කීර නොසාදො	334
ධම්මෙන ඤායෙන සුගතො ලච්ඡසි	370
ධම්මෙන මොවෙමී අසාහසෙන	56
ධම්මෙන මොවෙහී අසාහසෙන	56
ධම්මෙන නො අධම්මෙන	118
ධම්මෙන බුහමදන්නස්ස	162
ධම්මෙන භාසිතා ගාථා	18
ධම්මො පථො මහාරාජ	274
ධම්මො භවෙ රතඛති ධම්මචාරීං	86
ධංකා භෙරණ්ඩකා ගිජ්ඣා	284
ධීතා නයං කස්ස සුනානු භොති	230
ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනීනු	20

න

න අත්ත භෙතු න ධනස්ස කාරණා	412
න කප්පති මානලී මයහ භුඤ්ජිතුං	364
න කම්බුනා වා වච්ඡාව තාත	104
න කාමකාමා න භයා න දොසා	194
න ඛක්ඛයොති නපි බ්‍රාහ්මණොති	84
නගරච්ඡි නාගො භසමං කරෙය්‍ය	56
නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගඤ්චමාදනො	358
න ගුහමඤ්චං විචරෙය්‍ය	74, 144
න ච තෙ තාදිසා මීත්තා	326
න චත්ථී මොකෙඛා මම විකංඤෙන	102
න චත්ථී සතො අමරො පඨබ්‍යා	142
න ච මයහං ඡිත්තං හදයං	208
න වාගමත්තා පරමත්ථී	20
න වාපාහං අධම්මෙන	242
න වාහමෙනං අභිරොජයාමී	242
න වාහමෙනං ඉච්ඡාමී	326
න වාහමෙනං යසසා දදාමී	16
න වාහං විතො සුතමඤ්ඤානො මෙ	8
න වාහං න ගමීස්සාමී	186
න වාහං වදාඛං මඤ්ඤා	90
න වෙච මෙ ඤං බද්ධොසි	326
න ජුහෙ න ජපෙ මනොත	190
නඤ්ඤා ච තෙ'මා පුට්ඨලොම චච්ඡා	62
න තං වරං අරහති ජහංසු දාතුං	430, 434

න	පිටුවකයා
න තා එකසස න ද්විතනං	400
න තා එවං පජානතති	186
න තා පජානතති කතං න කිච්චං	398
න තෙ අභිසරං පරෙසෙ	346
න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි	222
න තෙ පුත්තා භවිස්සනති	158
න තෙ සමසමං පසෙස	190
න ත්ථි තාසං විනයො න සංචරො	406
න ත්ථි ත්ථිනං පියො නාම	402
න දුක්ඛරං කිඤ්චිමහෙකං මඤ්ඤ	106
න නං සකෙසාරං අකඛාතුං	122
න නු ත්ථං අච්චා ලුද්ද	30
න පඤ්ඤාකාලො හද්දනො	190
න පඤ්ඤිතා ද්විගුණං ආහු වාකායං	432
න පිලිතා අත්තදුකෙකින ධීරා	236
න පුත්තහෙතු න ධනස්ස හෙතු	62, 202
නහං ච දුරෙ පයචී ච දුරෙ	420, 428
නහං එලෙයා උදධි විසුසෙස	58, 418
න භාසමානං ජානනති	440
න ම'ජ්ජ මනනා පටිභනති තාත	228
න මජ්ජථ යසං පතො	348
න මනනයොගා න කසාවයොගා	220
න මෙ අකාසි චචනං	294
න මෙ අකොපි රජ්ජන	304
න මෙ අභිසරෙන'කො	346
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං	152
න මෙ බලං මුඤ්ඤමයං ධරෙති	224
න මෙ දුතියො ඉදමත්ථි කොසිය	366
න මෙ දුබ්භාසිතං බ්‍රහෙම	160
න මෙ දෙසසා උහො චකඛු	16
න මෙ පිතා වා අථවාපි මානා	100
න මෙ පියං අපථියං වාපි හොති	148
න මෙ භයං අනචගතං මහනතං	202
න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා	338
නමො කතාන භූතානං	312
නමහි දෙථී න ගතධබ්බි	54
නමහි දෙථො න ගතධබ්බො	270, 304
නමහි වෙණි න වණ්ඤාලී	296
නසිමසථිං කුමභසථිං දධි වා මධුං වා	100
න සුථකමානා න බලෙන වසස්තා	438
නරානමාරාමකරාසු නාරිසු	396
නචපත්තචනං චුලලං	190

න	පිටුවකයා
න විසසසෙ ඉව්ජනී මතනී පොසො	400
න විසසසෙ රාමකරාසු නාරිසු	402
න විසසසෙ සාබ උරාණ සත්තං	402
න චුඤ්ඤානං සොතෙන	88
න වෙ පියං මෙනී ජනිඤ්ඤා තාදිසො	432
න වෙ රුදන්ති මනිමනොනා සපඤ්ඤා	416
න සතනී දෙවා පවසනති නුන	182
න සප්පිකුමෙහා නපි තෙලකුමෙහා	94
න සබ්බභූතෙසු විධෙනානු රකං	164
න සාධු බලවා බාලො	22
න සා සහා යත්තං න සතනී සනොනා	438
න සිප්පමෙනං විදධාති හොගං	22
න සො රාජා යො අපේයාං ජිනාති	438
න භායතෙ බාදිතුං මඤ්ඤං පච්ඡා	422
න භ නුන සො බාරිවිධං අභාසි	228
න හී ධමමො අධමමො ච	86
න හී නුන අයං ධුජ්ජා	290
න හී නුනායං රාජපුත්ති	290
න හිරඤ්ඤා සුවණ්ණං වා	346
න හී සකකා පබ්බජිතුං	212
න හී සො සකකා භන්තං	210
න හෙතමත්තං මහනීපි සෙනා	178
න හෙතං ධමමං සිවිරාජ වජ්ජං	240
නාගො අයං නියති හොජනත්තං	194
නාගො යථා පබ්බාමජේකං බාසනං	12
නාවචනාවණ්ණා න බහුන කන්තා	400
නාඤ්ඤානු විධුරා රාජ	120
නානිදීසා සුසම්මධා	188
නාධිච්චලංකං න පරිනාමජං මෙ	200
නානා දුමගණාකි ඤ්ඤා	88
නානා රුකෙහි සඤ්ජනනං	60
නානුමිතො ගරු අත්තං	142
නාපරජකාමී සුමුඛ	348
නායං වයො තාරකරාජ සනිහො	84
නාහං අනාගතං දීසං	352
නාහං කාසිපති හීනො	346
නාහං ගමීසසාමී ඉතො කුසාවතී	286
නාහං දුක්ඛකරාමා රාජ	218
නාහං දුක්ඛපරතොති	32,236
නාහං රොහනන ගච්ඡාමී	26, 28
නිසබ්බනපාද විසිබානුචාරිනී	396
නීකඛිප්ප පඤ්ඤාකඤ්ඤා	272

න	පිටුවැතා
නිවෙසනං කසස නුදං දුනඤ්ඤ	230
නිසලම ඛන්තියො රාජා	52
නිසලම ච කතං කමලං	52
නිසලම දණ්ඩං පණයෙය්‍ය ඉක්කරො	52
නිසිලේ'පි රහොදනි	38
නිහනනී සො රුකඛඵලං පඨබ්‍යා	226
නුන තාරකචණ්ණාහෙ	150
නෙකඛං ගීවං තෙ කාරෙක්ඝං	288
නෙතා පිතා උග්ගතො රට්ඨපාලො	244
නෙරුව අවිසෙසා ච	390
නෙව කිණාමී න පි විකකිණාමී	354
නෙව ගීතා කාසිපති	348
නෙවාහමන්තානමනුස්ථිතාමී	416
නෙවාහමෙතං අභිසද්දහාමී	418
නෙස ධමමො මහාරාජ	158, 322
නො වෙ අන්තප්පයොගෙන	338
නො වෙ තුවං උක්ඝහසෙ ජනීඤ්ඤ	12
නො වෙ තුවං මහෙසෙය්‍යං	150

ප

පඛතං රාජා අතිකතනොතා	272
පඛෙකච පොසං පලිසෙ ව්‍යසනනං	80
පඛෙතා ච තක්ඝ භුසදස්සනෙය්‍යා	226
පඛෙතා ච කාමා පලිපො ච කාමා	76
පච්චකමුච්ඡිත්තං නොසාදෙ	332
පඤ්ඤාමගුණසාතගොවරා	406
පඤ්ඤ පඤ්ඤනධා හතඛා	424
පඤ්ඤ පණධිතා මයං හදමනා	24
පඤ්ඤ පණධිතා සමාගතා	70
පඤ්ඤමමුච්ඡි හද්‍රමධනස්ස	262
පඤ්ඤාලරාජා මීගචං පච්චෙධා	102
පඤ්ඤං ච ධො අසුසුසුසං	170
පඤ්ඤසිහිනිති ඵතා	206
පඤ්ඤසුපෙතං සිරියා විහිතං	20
පඤ්ඤ සුතං විනිච්ඡිති	170
පඤ්ඤ හි සෙට්ඨා කුසලා වදනති	182
පඤ්ඤචජෙකා මහොසධොනි	72
පටිග්ගහිතං යං දින්නං	310
පයමනෙව විතථං	166
පනීතාසු මයං හොතො	304
පතෙව පතනං සෙට්ඨං	32, 336

ප	පිට්ඨකයා
පඤ්චා භූමමනාලිකඛසමිං	138
පභාවතීං ච ආදය	302
පභාවතී චණ්ණපලොභිතො තච	286
පභිතතා පගසරිංසු මෙ	134
පමත්තං පරදරෙසු	318
පරම කාරුඤ්ඤිතං පත්තං	128
පරසස වා අත්තනො වා පි හෙතු	24
පරාවත්තජාතා ච භවතී කුඬකුමී	394
පරිපකෙකා තෙ ගබ්භො	208
පරිපකෙකා මෙ ගබ්භො	208
පරිසායමිපි මෙ අයො	138
පරොසතං ඛන්ධො තෙ ගභීතා	430
පරොසතං ඛන්ධො මෙ ගභීතා	430
පරොසතං ජානපද	306, 312
පලාසාද ච ගවජා	372
පලලකං පභිණී බීජං	190
පවාසමසස චණ්ණති	394
පච්චිද්ධෙහි කාසිරඤ්ඤ	60
පසන්තමෙච සෙවෙයා	248
පසසන්තා නො මහාසඬකා	326
පසසාමී පොසං අලසං මහගසසං	366
පසසාමී වොහං දහරිං කුමාරිං	78
පභාරචරබෙත්තඤ්ඤ	258
පහුතං මෙ ධනං සක්කං	18
පාකභංසා ච සුමුඛ	340
පාණං චජන්ති සනොතා නාපි ධම්මං	404
පාණිසසරා මුත්ඛිනා ච	358
පාණිසසරං කුමභචුතං නිසීඨෙ	436
පාණෙන තෙ පාණමහං නිමිසසං	104
පාතො ච බො උග්ගතෙ සුරියමහි	46
පාතො ච පාතරාසලිහි	188
පාපානී කම්මානී කරොති බාලො	20
පාසාණසාරං ඛණ්ඩි	288
පාසාණො නූන තෙ හදයෙ	288
පාසාදවාසා පඨවීගවාසසං	424
පිඬහියානී සබ්බලොකීසුසරසස	398
පිතරං මෙ ජනෙත්තං ච	312
පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ	426
පිතා මමං මූල ඵලෙසනං ගතො	222
පිතු ච නඤ්ඤ සුප්පියො	316
පිතුසස වචනං සුඤ්චා	298
පියං මෙ මානුසං මංසං	432
පියා මෙ මානුසා කාමා	264

ප

පිටප්පිකා

පියොහි මෙ ආසි සුපණ්ණරාජා	148
පීඨං ව සබ්බසොචණ්ණං	350
පීණිකා නෙන ලාභෙන	302
පුකකුසපුරිසස්ස තෙ ජනිඤ	72
පුඤ්ඤවිධංසෙ අමරො න වමහි	234
පුණ්ණඉපි වෙමං පඨවීං ධනෙන	400
පුත්තා ව දුරා ව'නුච්චිතො ව	204
පුත්තාපි තුඤ්ඤං බහවො	206
පුත්තෙහි ව මෙ එතෙහි	208
පුත්තො ව මාතරං භතඤා	280
පුත්තො තවායං තරුණො සුධම්මෙ	54
පුඛෙඛ රසදදී ගොතති	316
පුරුජීමෙන ධාවතති	276
පුරායං අමෙහ අවෙච්චිති	186
පුරිඤ්ඤෙ භුතපතී යසස්සී	176
පුරිමං දීසං කා කං පහාසී දෙව තෙ	364
පුතිමංසං කුසග්ගෙන	42
පෙසිතා රාජිතො දුතා	48
පොසෙතා තෙ ජනොත්ති ව	134

ඵ

ඵීතං ජනපදං ගතඤා	218
-----------------	-----

ඛ

ඛකස්ස ව පාවාරිකස්ස රඤ්ඤෙඤ්ඤ	396
ඛලං පඤ්ඤවිධං ලොකෙ	170
ඛලිසං හි සො නිඤ්ඤලති	356
ඛවෙහඤ්ඤ ඛුභමදනසස්ස	160
ඛහුති වස්සපුගාති	310
ඛහුති සමණභද්දාති	264
ඛහුති ඛතන්යා ජිනා	158
ඛහුති මෙ දනානුගා උළාරා	116
ඛහුති මෙ රාජකුලමනි සතති	112
ඛාරාණස්සං අහුරාජා	126
ඛිඤ්ඤස්සරො නාතිවිස්සංඝඤ්ඤාකොඤ්ඤ	226
ඛුභමලොකා වච්චිතාන	64
ඛුභමාති මානාපිතරො	320
ඛුභා උජ්චාරුමුඛො කුතොසී	106
ඛුභමණො ව අධියාන	404

හ	පිටුවනිකා
හකෙබ්බා අයං මනුසසානං	132
හජෙ හජනං පුරිසං	248
හණං කණණසුඛං වාවං	30
හාතරොසමි මහාරාජ	40
හාතරො හොතනි මෙ ලුඤ්ඤ	28
හදකාරො ච මෙ පුතො	120
හදකො චනයං පකඛි	40
හයඤ්ඤිතා නාගචධෙන අචචා	116
හයනනු තෙ අනචගතං මහනං	202
හයා හී සෙට්ඨස්ස චචො ඛමෙඨ	178
හරියා චෙ පුරිසං චජ්ජා	144
හරියා මමෙතා තිසතා අළාර	198
හරියාසු පොසො සද්ධිසු පෙකඛවා	368
හලලොචියො නාම අහොසි රාජා	42
හචනං චදුමි හොතිං ච	314
හචනඤ්ඤි මිත්තානි අථො න හොනනි	230
හචංතු කචචිනු මහාසතතු	332
හචනනු චිත්තො සුතමඤ්ඤො තෙ	8
හාසයෙ ජොතයෙ ධමමං	440
හිත්තානි කට්ඨානි හුතො ච අභති	222
හියොයා මං ආචිසි පිති	18
හුඤ්ඤසු හොගෙ චිපුලචලෙ කුමාර	50
හුතො ච සා දවාදස හනනි පාපකෙ	362
හුතො මෙ හොගා තිදිචසමි දෙච	52
හුතානි මෙ හුතපනි නාමස්සොතො	234
හෙකාන නාසං අතිකස්ස රජජුං	202
හෙරි මුද්ධිකා පණවා ච සබ්බා	60
හොගඛලං ච දීසාවු	170
හොහො ච රටෙඨ චිචිතෙ	304

ම

මජ්ඣිමනිකෙ සමපට්ඨකෙ	38
මණයො සබ්බමුත්තං ච	354
මණිමයා සොචණ්ණමයා උළාරා	198
මණි මමං චිජ්ජනි ලොහිතචේතා	204
මණ්ඛවාස ඛාලොසි පරිතාපඤ්ඤා	6
මතං චරෙය්‍යා පරිසුඤ්ඤිලො	418
මත්තා ගජා හිත්තගලා පහිත්තා	82
මද පමාදෙ ජායෙඨ	158
මනසා අගමා ඉඤ්ඤං	190
මනසා චෙ පදුට්ඨන	278

ම	පිටුවනිකා
මයමෙකරතනං විප්පවසිමහ ලුඳු	44
මයුරකොකොභිරුදෙ	296
මයොවිතා ජානපද	136
මයහමපී ධනං පහුතං	210
මරණං වා නයා සඤ්ඤිං	322
මලලං ගිරිං පණ්ඩුරකං නිකුටං	42
මහාගණාය හතතා මෙ	338
මහාරුකබ්බසස ඵලිනො	256
මහාරුකබ්බපමං රට්ඨං	256
මහිඤ්ඤියං ආගමනං අහොසි	184
මංසකාජං අවහාය	122
මංසොදනං සප්පිපායං ව භුඤ්ජ	100
මා ව වෙගෙන කිව්විනි	168
මාණව අභිරුපොසි	414
මාතරං පය්මං දජ්ජං	134
මාතා ව පුත්තං තරුණං තනුජං	146
මා තාත ඉසසරොමහීනි	168
මාතා දීපද ඡනිඤ්ජෙසට්ඨ	72
මාතා පිතා ව භාතා ව	314
මාතා පිතා පරමා ඛන්ධවානං	144
මාතා පිතා හගිනී භාතරො ව	144
මාතා පුතෙතන සඛගඤ්ජී	302
මාතු ව මෙ රුදනනායා	210
මාතු හරියාය භාතුච්ච	140
මා තෙ අධිසරෙ මුච්ච	168
මා කිං වඤ්ඤ රුදී	208
මාදීසසස න නං ඡකං	298
මා නං දහරොති උඤ්ඤසි	122
මා නං රුපෙන පාමෙසි	290, 292
මානාතිමානා කලහානි පෙසුනි	96
මා නො අජ්ජ විකක්ඛංසු	342
මා නො දෙව අද වකඛුං	16
මා භාසී පතනං සෙට්ඨ	338, 344
මා මෙ කුජ්ඣ මහාවීර	192
මායාකාරා රබ්බමජ්ජෙති කරොනනා	86
මායා වෙසා මරීචි ව	342
මායෙහා මං කරි හදුනෙත	132
මාසු පුතෙබ්බ රතිකීලිතානි	216
මාලං ව ගජං ව විලෙපනං ව	200
මාලි තිරිචි කායුරී	92
මාහෙව කිං අධමමට්ඨ	132

ම

පිටස්ඛිකා

මීගලුදෙඬු මහාරාජා	36
මීගීව භනනා සරවාපධාරිනා	366
මීසෙස දෙවා නං යාවනභී	186
මුඛං ව නසස භුසදසසනෙයාං	224
මුත්තානං ව වාහසහසසානී පඤ්ඤ	64
මුත්තො ව සො පොරිසාදසස භස්වා	426
මුත්තො තුවං පොරිසාදසස භස්වා	418, 424, 426
මුත්තො වමෙපයානො නාගො	58
මුත්තො ව සො පුරිසාදසස භස්වා	102
මුත්තො න ඉවජ්ඣ ඔධෙධිතුං	342
මුත්තොසි භස්වා වාළානං	132
මුසා තාසං යථා සචචං	402
මුසාවාදං පුරකඛස්වා	348
මෙහතං විත්තඤ්ඤ භාවෙථ	216
මොසං චසස හුතං හොති	356

ය

යකඛා ව මෙ පුත්ත මකංසු ඵචං	6
යකඛා පිසාවා අථවාපි පෙනා	84
යකඛා හවෙ සනභී මහානුභාවා	6
යකෙඛි පිසාවෙ අථවාපි පෙනෙ	84
යතො පි ආගතො අයොෂ	140
යක්ඛසසු හෙරි නදති	294
යථා ආරඤ්ඤකං නාගං	270
යථා උදයමාදිවෙචා	314
යථා ව ම්‍යායං සුමුඛො	334
යථා වොරො යථා දිඤ්ඤා	390
යථා නං සිවයො සබ්බං	16
යථා නදී ව පඤ්ඤා ව	400
යථාපි අසස නගරං මහනතං	144
යථාපි චක්ඛෙ විමලො	122
යථා පිතා වා අථවාපි මාතා	436
යථාපි තෙ ධතරථා	414
යථාපි නාවං පුරිසොදකමඤ්ඤ	76
යථාපි පාවකො බුහෙම	124
යථාපි මාතා ව පිතා ව පුත්තං	12
යථාපි මාතු ව පිතු අගාරෙ	204
යථාපි රමමකො මාසො	122
යථාපි හිමවා බුහෙම	124
යථා මහාවාරිධරො	88
යථා රසකමාගමම	438
යථා සාමුද්දීකං නාවං	270

	ය	පිටුවකයා
යථාභං තච මාගමම		438
යද උමනයමානා මං		288
යද ච පටිඛුජකඛිකා		316
යද ච සො පකිරති තා ජටායො		224
යද තා පසසහති සමෙකඛමානා		398
යදදදසං තං කිට්ඨනතිං		234
යද න පසසනති සමෙකඛමානා		398
යද පරාභවො හොති	32,	324
යද මං භුකුට්ඨිං කකා		288
යද සුතතාපි සුපිනෙ		316
යදී වසසසතං දෙවො		254
යනනු පාසෙන මහතා		324
යනනුනිමං දදෙයාං පහඛකරං		210
යමද්දසා ච දහරිං කුමාරිං		118
යමනතපානෙ විපුලසම් ඕතිනෙ		156
යමාභු දෙවෙසු සුජමපතිති	14,	174
යමාභු නක්ථිවිරියනති		254
යමුග්ගතෙජො උරගොති වාභු		56
යමෙකරකන් අනුතපපථෙතං		44
යමෙකරකන් පයම්		82
යමෙතමකඛා උදධිං මහනතං		22
යධිමං නදිං පසසසි සීසසොතං		44
යසමා ච මෙ අනධිමනොසිසාමි		106
යසමා ච වසසති දෙවො		256
යසමා ච වාරි ගමභීරං		130
යසමා ච විරියං අක්ථි		254
යසමා ච සඛගභා එතෙ		320
යසස අසසසහසසානි		298
යසස උසහසහසසානි		298
යසස කිං හතතො රකෙඤ්ඤ		340
යසස ධෙනුසහසසානි		298
යසස නාගසහසසානි		296
යසස රථසහසසානි		298
යසස රුකඛසස ඡායාය		252
යසස ලොහිතකා තාලා		344
යසස සස සකඛි මරණෙන රාජ		76
යසසාහමිවජාමි සුධං මහාමුනි		364
යසසා හි ධමමං පුරිසො විජඤ්ඤ		434
යං එතා උපසෙවනති		70
යං කරෙයා කුපිතො දියො දියං		408
යං කිච්චං පරමෙ මිනෙත		334

	ය	පිටුවකිකා
යං කිඤ්චි උභතො තීරෙ		90
යං කිඤ්චි දුක්ඛං ච සුඛං ච එතෙතා		238
යං කිඤ්චි රතනං අත්ථි		354
යං බලු ධම්මමධිනං		332
යං ච මාතුධනං හොති		318
යං වෙ තා උපසෙවන්තී		406
යං වෙ දීඝවා කණ්ඩුරි-කීතකරානං		396
යං තං අපුච්ඡමිත අකිත්තධී නො		26
යං තෙ කතා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනාසා		102
යං කුං තාත නපෙ කම්මි.		166
යං කුං පති නිසිනොනාධී		88
යං දණ්ඩකාරඤ්ඤගතස්ස මාතා		104
යං න කඤ්චන දෙපිච්ඡං		322
යං නරං උපරමනති නාරියො		406
යං පසු ඛීරං ඡබ්බිති		162
යං පසු පසුපාලස්ස		164
යං මනුස්සා විචජ්ජනති		98
යං මං සො යාවිතුං ආග		18
යං යං හි ආරං ගච්ඡනති		276
යං යං හි රාජ භජති		40
යං යාවමානා න ලභනති පුබ්බි		98
යං චුද්ධති උපඤ්ඤනං		342
යං වෙ පිච්චා භනෙය්‍ය පොසො		98
යං වෙ පිච්චා අභ්ඤ්චා සයනති		96
යං වෙ පිච්චා අවෙලකොච නනොතා		94
යං වෙ පිච්චා අත්ථකවෙණුපුත්තා		98
යං වෙ පිච්චා උක්කට්ඨො ආචීලමකංඛා		96
යං වෙ පිච්චා එකථුපා සයනති		98
යං වෙ පිච්චා විත්තසමී. අනෙසමානො		94
යං වෙ පිච්චා දුච්චරිතං චරනති		98
යං වෙ පිච්චා දුට්ඨරූපාව නාරී		96
යං වෙ පිච්චා දුට්ඨරූපොච පොසො		96
යං වෙ පිච්චා පත්තකඛන්ධා සයනති		98
යං වෙ පිච්චා පුබ්බදෙවා පමනනා		100
යං වෙ පිච්චා පෙසනෙ පෙසයනොතා		98
යං වෙ පිච්චා භාසෙය්‍ය අභාසනොය්‍යං		96
යං වෙ පිච්චා චුට්ඨාය පච්චිධමානො		94
යං සාලචනසමී. සෙනකො		72
යං හි කිඤ්චි මනුසෙසසු		242
යං හි යාවෙ තං හි දදෙ		16

ය

පිටියවකා

යා ඉමා රතෙත්තා අති කකනානා	298
යා කාවි නජජා ගබ්බමභිසංසවනති	22
යා ච නිලොලාකනසීලා	392
යාවනොතා පුරිසංසංසං	74
යාව භරියා ධනකකීතා	282
යාදීසං කුරුතෙ මිතං	40
යානඤ්ච වතිදං ලඞ්ඛං	264
යානි සච්චානි දීපදීපු	18
යා පුණ්ණමාසෙ මීගමඤ්චොවනා	232
යාවතා කසි ගොරකඛා	188
යාවනොතා උදබ්බිසුති	134
යාවනොතා පුරිසංසංසං	144
යාව මනුසංසලොකසමී	88
යා සීලවතී අනඤ්ඤධෙය්‍යා	70
යාහං පුබ්බෙ නිය්‍යාමී	210
යුතෙත දෙව රථෙ දෙනි	16
යුතෙතා රථො මහාරාජ	38
යුචා සුජාතො සුමුඛො සුදසංසනො	78

යෙ

යෙ කුඤ්ජරා සතත සෙතා උලාරා	154
යෙ කෙවි මානුසා කාමා	110
යෙ කෙවිමෙ අත්ථි රසා පථව්‍යා	424
යෙ කෙවිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා	358
යෙ කෙවිමෙ සුගතතිමාසසානා	358
යෙ බතතධමෙම කුසලා භවතති	424
යෙ බතතියාසෙ ඉධ භුමිපාලා	430
යෙ ගුහගමනානා ආකීණ්ණවාචා	144
යෙ ච කාමෙ පහස්වන	264
යෙ ච ධම්මසංස කුසලා	314
යෙන අසෝන ආගඤ්ජී	14
යෙ නොචිතා ජානපද	136
යෙ මං යාවිතුමායනති	284
යෙ මීගෙන මීගං හනති	284
යෙ වද්ධා අබ්බාතිකකනනා	348
යෙ වසනති සමිතාරො	312
යෙ විපසමුත්තා අනවජ්ජභොජිනො	54
යෙ චුච්චෙඨි පරිභාසනති	278
යෙසං රාගො ච දෙසො ච	8

යො	පිටියබ්භා
යො අත්තදුකෙච්ච න පරසස දුක්ඛං	236
යො ඉසසරොමනීති කරොති පාපං	236
යො කිච්ඡගතසස ආතුරසස	70
යො බණ්ඩසො පබ්බජිතං අඡේදධී	180
යොගජ්ජයොගසබ්බාතං	172
යො ගුහමනනං පරිරකච්ඡෙයායං	140
යො ච අරියරුදං භාසෙ	348
යො ච එතානි යානානි	126
යො ච තං තාන රභෙඛයාය	168
යො ච කං සබ්බො හෙතු	34
යො ච ධම්මවිභාගඤ්ඤ	172
යො ච රාජා අධම්මට්ඨො	258
යො ච රාජා පනපදං	256
යො ච වනනකසාවසස	114
යො ච වසසසභසසානං	278
යොජයනතු රථේ අඡෙස	300
යොඡෙනතු වෙ රාජරථේ	8
යොඡෙනතු වෙ රාජරථේ සුචිතෙත	60
යොඡෙහී සාරථී යානං	18
යො තසස ආසි පලලච්ඤා	192
යො තෙ කතො සංගරො බ්‍රාහ්මඡෙන	418
යො'ධ ධම්මං නිරංකඤ්ඤා	262
යො'නතනනො මරණං බුජ්ඣධි කං	428
යො නෙච නිඤ්ඤං න පුනපපසංසං	238
යො ච පබ්බජිතං හතනි	278
යො පාපකං කම්මකරං මනුසෙසා	234
යො පිට්ඨිමංසිකො හොති	92
යො පුතො කාසිරාජසස	150
යො බ්‍රාහ්මඡසභසසානි	296
යො හජනං න හජනි	248
යො මංසහෙතු මීගචං වරෙයාය	424
යො මීගෙන මීගං හතනි	348
යො මෙ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මඡෙන	420
යො රාජා අධම්මට්ඨො	278
යො ලොභා පිතරං හතනි	278
යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන	316
යො වෙ කතඤ්ඤා කතවෙදි ධිරො	182
යො වෙ දසස'නනි වඤ්ඤා	16
යො වෙ නරො සුභදං මඤ්ඤාමානො	142

යො	පිටුවකයා
යො වෙ පියං මෙ'ති පියානුකඩවි	432
යො වෙ හදයසස පදධගු	72
යො සකඤ්ඤෙන පබ්බජිතො අවකඤ්ඤි	180
යො සබ්බලොකං චරතො මහාමුත්ති	362
යොහං අත්ඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා	120
යොහිත්ථියා චා පුට්ඨසසස චා පන	364
යො හිත්වා පුබ්බසංයොගං	92

ර

රඤ්ඤාහං පහිතො දුතො	120, 122, 126
රජ්ජං ච පටිපත්තාකමා	118
රත්තං ච වොරා බාදන්ති	160, 162, 164
රමසසු හික්ඛාවරියාය පුත්ත	54
රමමං ච තෙ ආවසනං කරොන්තා	10
රසානමඤ්ඤකරං එතං	414
රාජපුත්තො ච උඤ්ජාතො	68
රාජා අහොසිං මගධානමීසසරො	200
රාජා ඛො පබ්බජිතො	216
රාජා ච පඨවීං සබ්බං	404
රාජා ච පබ්බජ්ජමරොචයිත්ථ	80
රාජාහීරාජා මනොජො	310
රාජා මෙ සො දීජා මිත්ත	324, 338
රාජා මෙ සො දීජො මිත්තො	34
රුක්ඛභ්ගහතා බහුකෙත්ථ පුපථිතා	370
රුපපච්ච පළිමච්චිව	88

ල

ලඤ්චාරො කතොකාසො	138
ලඤ්චා සුඛං මජ්ජනි අප්පපඤ්ඤා	22
ලුද්ද දෙව ඉමෙ සකුණා	344
ලුද්දපුත්තා නිසාමෙඨ	110
ලුඤ්ඤ දෙව සමායන්තා	110
ලොකවිත්තමඨතා හි නාරියො	406

ව

වච්චනාවළි සඛිනාසා	128
වණ්ඛිකතො මඤ්ච වණ්ඛි අනුත්තරං	14
වධිසස මෙ තන්ති පරාමසනොතා	114
වනො එලං ච මුලං ච	306
වන්දිත්වා සො පිත්තරං මාත්තරං ච	422
වන්දෙ අහං පබ්බතරාජසෙට්ඨං	154

ව	පිටියොනා
වඤ්ඤ ඉන්ද්‍රිවරී සාමං	154
වඤ්ඤ භාගීරථීං ගඛං	154
වඤ්ඤ සීහෙ ව ඛ්‍යගෙස ව	152
වරං වෙ මෙ අදෙ සකක	192
වාණිජජ රට්ඨාධිප ගවජමානො	194
වාතසීතානි හකෙඛසිං	128
වාතඤ්ඤ ජාලෙන නරො පරාමසෙ	404
වානො ව ගන්ධමාදෙති	340
වාලමීගානුවරීනෙ	128
විකිණණවාචං අනිගුඤ්ඤමනනං	140
විචිත්‍රපුපථං හි වනං සුතං මයා	228
විජ්ජාධිරා සොරමධියමානා	86
විද්ධො ව නාගො කොඤ්ඤමනාදිසොරං	114
විනාපි දනා තච වචනං ජනිඤ්ඤ	58
විඤ්ඤනවිනා කුපිත්ඤ්ඤාසි	56
විමදෙ තීහි වසොහි	190
විච්චච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං	74, 144
විවිධ අධිමානා සුඤ්ඤාමහං	48
විලාකා මුද්‍රකා සුද්ධා	188
විලොමමාවරති අකිච්චකාරිණී	394
විසං පජානං පුරිසො අදෙය්‍ය	428
විසසාසමාපජ්ජමහං අවෙලො	142
විසසාසයෙ න ව නං විසසෙය්‍ය	148
විහිතා සතති මෙ පාසා	328
වීතසද්ධං න සෙවෙය්‍ය	248
වෙණි කමසි වණ්ඩලී	296
වෙද න සච්චා න ව විතලාහො	76
වෙදෙහපුතො හද්දනො	150
වෙලා යථා සාගරවෙගවා පි හි	376
වෙසසනාරං කං පුච්ඡාමී	166
වෙහාසයං අගමා භූරිපඤ්ඤා	4
වෙහාසයං කලිමාගමම තිට්ඨසි	94
වෙහාසයං තිට්ඨති අනාලිකෙඛ	174

ස

සකස්ස දසස්ස යද සුඤ්ඤාමී	422
සකිදෙව සුතසොම	420, 428
සකුමාරො සබ්බාසමී	336
සකකා උභිතාං වචනං තිතිකඛිතුං	178
සකෙතා ව මෙ වරං දජ්ජා	234
සකෙතා පි හි භුතපති	166
සකෙතාහමසමී දෙවිඤ්ඤ	18

ස	පිටුවනිකා
සබා ව මීනො ව මමාසි සිවක	16
ස බිසමෙව උපගම අසසම.	376
සබ් කුව. කුණුවලීනි	168
සහගුපග. පුද්දකම. ජනිඤ	240
සච්චිව්වාය. සමුද්‍රනො	272
සච්චිව්වෙව අමිතලීනි	146
සඛොමසීසෙ සරසනි සංයුතෙ	376
සවාහ. බාලො පරනෙයො හමසමි	52
සවෙ අනතපයොගෙන	338
සවෙ අනුදිට්ඨ. තයා මහාමුනී	360
සවෙ අය. නියනි හොජනාඤ	194
සවෙ අහ. තාත තථා යථා පුරෙ	156
සවෙ අහ. මරිසසාමි	90
සවෙ ඉදං බ්‍රහ්ම සුරජ්ජකං සියා	164
සවෙ ව තං රාජමදෙසහෙයා	14
සවෙ කුව. හතකුරුකොපයුතො	412
සවෙ කුව. මඤ සනි. ජනිඤ	238
සවෙ කුව. විපුලෙ ලඤ්චොගෙ	156
සවෙ කුව. සද්දහසි	416
සවෙ කුව. අමුඤ්චාමෙසි	294
සවෙ චිවාතො ගිරිමාවහෙයා	418
සවෙ පුඤ්ඤ කත හෙතු	250
සවෙ මංසානි භාමරපුං	294
සවෙ ලහෙඨ ඛණං වා රහො වා	396
සවෙ ව කිසමිවි කාලෙ	140
සවෙ වො වුඤ මානානාං	134
සවෙ හි වචනං සච්චං	288
සවෙ හි වාතො ගිරිමාවහෙයා	58
සවෙ හි වීරියං නාසස	254
සච්චං කිර මහාරාජ	412
සච්චං තසස හුතං හොති	356
සච්චං තෙ පටිජානාමි	298, 300
සච්චං බො ඵතං වදසි කුමාර	50
සච්චපටිඤ්ඤ තවමෙස හොතු	58
සඤ්ඤො නාම මෙ භානා	122
සඤ්ඤිවො කාලසුතො ව	274
සඤ්ඤි අසසසහසසානි	268
සඤ්ඤි ගාමසහසසානි	266
සඤ්ඤි ධෙත්‍රාහසසානි	268
සඤ්ඤි නාගසහසසානි	268
සඤ්ඤි රථසහසසානි	268

ස	පිටුවැනියා
සතං එකො ව මෙ පුත්තා	36
ස තාදිසො පච්චිති ලොහකුම්භියං	280
ස තාදිසො භූමිපති	258
සත්ත කණ්ණසි කට්ඨාන	292
සත්තමච්චි හද්‍රමධනංස	262
සක්ඛගුබ්බො ව වොරානං	40
සක්ඛගි ලොහකුට්ඨෙහි	284
සක්ඛා ව තෙ හොමී සබ්බා ව ත්‍යමනී	434
සක්ඛා ව මෙ හොසි සබ්බා ව මෙසි	434
සද පි හද්‍රමධනංස	202
සද මං ගිලනී මච්ච	122
සඤ්ඤාං දෙවී මනුජෙජු පුජිතා	368
සන්තප්පසීසා තොසාදං	332
සන්තො ව උද්ධං ගච්ඡන්ති	284
සන්තො ව මෙ අපචිතා	352
සන්ධං කක්ඛා අලිතොන	146
සපඤ්ඤා වා කාමගුණෙ අවෙසබ්බිති	182
සබ්බදුක්ඛසමතිසංසමං සිවං	410
සබ්බං හොග පරිජිණ්ණං	158
සබ්බං රතනිං වින්තසීසා	354
සබ්බසෙනො පුරෙ ආසි	246
සබ්බං කර්මසාම තවානුසාසනං	184
සබ්බං නරානං සඵලං යුච්චිණ්ණං	8
සබ්බො නදී වරුගනී	396
සබ්බකුට්ඨො සිබ්බිව සබ්බභසබ්බා	404
සබ්බෙව තෙ වසං ගතා	302
සබ්බෙසමෙවං හී නරානා නාරිනං	84
සබ්බො හි සංසයං පඤ්ඤා	312
සබ්බිරෙව සමාසෙථ	420, 428
සබ්බි හෙනං උපඤ්ඤානං	342
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වජ්ජ	152
සමණොති මෙ සමුත්තොනො අගොසි	142
සමප්පිතො පුටු සලෙඋන නාගො	116
සමානලී දෙව්වරෙන පෙසිතො	362
සමපන්න වාහනො පොසො	38
සමෙබ්බාධි පනො ව මහානුභාවො	118
සමුඤ්චො නාම මෙ භාතා	122
සයං ආයං වයං ජඤ්ඤා	168
සයං ජානපදං අක්ඛං	168
සයං විමානං නරදෙව දීසවා	194
සරං ව ජුහති යො සො	356
ස රාජපුත්තො පරිදෙවයනොනා	48

ස	පිටුව:කා
සරාජා පරිදෙවෙසි	66
සරාජා පාවිසිව්‍යංචනං	60
සරානි වියනනී සසෙලකානනා	82
සරිතා සාගරං යනාති	404
සරෙ යථා වාරි ජනිඤ්චලං	438
සලකඛි ධිනිසමපනෙතා	166
සලුඤ්ඤ භංසනාජෙන	344
සලලපෙ නිසිතඛනපාණිනා	406
ස චිතරාගොපච්ඡනය්‍ය දෙසං	182
ස සමුද්ද පරියායං	138
සහස්සයො ඉමා ගාථා	420
සංඛුපමං සෙතමතුලාදසසනං	362
සංදඩ්ඪිකාලං පරිභින්න ගතතං	280
සංචච්ඡරං දිඛඛරසානුභුක්වා	200
සංචච්ඡරං වා උභනං වා	318
සංචච්ඡරො මෙ වුසිතො තචනනිකෙ	204
සංවාසෙන හි මිත්තානි	230
සා ඉසසිතා දුක්ඛිතා වසම් ලුද්ද	112
සා කොසියානුමතා ජුතීමතා	374
සා කොසියෙනානුමතා ජුතීමතා	370
සාඛාහි රුකෙඛා ලහතෙ සමඤ්ඤං	78
සා ව අනෙතපුරං ගගඛා	66
සා ව අසසමමාගඤ්ඤ	182
සා ව තං වනමොගඤ්ඤ	188
සා තං පගගඤ්ඤ උභොහි පාණිහි	374
සා තඤ්ඤ පරිදෙවෙසි	182
සා තං මයා අජ්ජ සතමහි අසසමෙ	370
සා දුර සච්ඡං ව නිසෙධධික්වා	42
සාධු ධම්ම සුචී රාජා	242
සා නුන ජුන රෙ පකකා	162
සාමා ව සොණා කඛලා ව ගීඤ්ඤා	280
සා මුහුත්තං පලාධික්වා	28
සායං ව පාතො උදකං සජානි	50
සායං ව පාතො කුටකාරි	284
සාලා කරෙරි බහුකකඤ්ඤ ජමබ්බියො	372
සාලිසසරො සාරිපුත්තා	184
සා සුත්තවා නීලදුමාහිලමබ්බිතා	372
සාහං අජ්ජ විරාසමපි	316
සිසෙපන විජ්ජාවරණෙන බුද්ධියා	366

ස

පිටපත

සිරාහං දෙවී මනුජෙසු පුජිතා	364
සිරි ව නානා ලකඛි ව	166
සිලෙසුපමා සිබිරිව සබ්බභක්ඛා	398
සීසං නභානො උජුලමාලධාරී	112
සීහා ව ව්‍යඤ්ඤා ව අථොපි දීපියො	86
සීහා ව්‍යග්ඝා ව දීපි ව	130
සීහො යථා ලොහිතමංසභොජනො	388
සුඤ්ඤාපකෙඛ යථා වජ්ඣ	438
සුකිච්ඡරුපං පරිදෙවයවෙහා	44
සුචිං සුගඤ්ඤං තිදසෙහි සක්ඝනං	360
සුජාතො නාම නාමොන	414
සුඤ්ඤානු භොනොනා මම වචනං	312
සුඤ්ඤාකුමඤ්ඤං පරිසා සමාගතා	50
සුතාව පණ්ඩිතා ත්‍යමිභා	346
සුත්වා කණණසුඛං වාවං	30
සුත්වා ධම්මං චීජානතති	428
සුත්වාන ගාථා පරමකුසලකිතා	184
සුදුක්ඛරං අනරියෙහි	328
සුදුක්ඛරං පොට්ඨාදො අකාසි	422
සුදුලලහිකී පුරිසස්ස යා හිතා	156
සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන	178, 180, 182
සුමුඛ අනුපචිතනානා	322
සුමුඛො ව අච්චොතතා	352
සුරියො කස්සකො හිකඛු	378
සුලද්ධලාභො වන මෙ අභොසි	10
සුවණණවජ්ඣෙකුඤ්ඤා ඛණ්ඩපාතිකා	374
සුවණණචිතකං භුමිං	60
සුවණණචීරවසනෙ	286
සුවණණ සංඝචෙදරා සුවිග්ගහා	156
සුසංඝචිතනාන ජනො	168
සුසන්ධි සබ්බකුඤ්ඤා වණං	226
සුසංචිතිතකම්මනා	158
සෙතෙව කුං පණ්ඩි සස්සමානො	102
සෙවෙථ වුඤ්ඤා නිජුණ ඛණ්ඩසුතෙ	182
සෙවමානො සෙවමානං	40
සො අපපමනො අකකුද්ධො	168
සො ඉධ ගරහිතො පරකුච ව	410
සො උපෙති තිරයං පතාපනං	410
සොකට්ඨාය දුරත්භාය	150
සොකුද්ධො චරුසං වාවං	352
සො ව තං නිරයං පතො	280
සො ව පොකඤ්ඤායා තීරෙ	18
සො ව භක්ඛ පරිකඛිණො	264
සො ව ගෙන නිකම්ම	190, 324

ස	පිටපිඳිනා
සො ව වෙගෙනුදැනනො	132
සො වාහං නිසප්පසාමි	414
සො වීධ සඛිය පියානි හිකා	432
සො වෙ අකො ව ධලො ව	250, 252
සො ජිනනවාතං කමසි අසනි	94
සොණා ධර්මා සිගාලා ව	294
සොතං පවිසස න වීරසස නාගො	196
සො තං යොගං පසුකප්පසු	344
සො තං වීජිකා සධගාමං	300
සො තස්ස භුකා ව අලො රමිකා	60
සො තෙ සභායං මුණ්ණාමි	326
සො කං සබ්බසු සුභදයො	166
සො නුනාහං වධිසසාමි	238
සො පච්චිතං නිරයෙ සොරරූපෙ	58
සො පතීතො පවුතෙනන	326, 328
සොඛනමිච්ච පටිච්ඡනො	390
සො මං තතො සමුට්ඨාසි	130
සො මං දිසවා කිසං පණ්ණිං	130
සො යං එවං ගතා පකඛි	330
සො සඛිඛිපාලො කරමානරූපො	198
සො සෙකා නුන මරණං	88
සො වො අහං පමොකඛාමි	28
සොහං අපපතදරලො	88
සොහං තථා කරිසසාමි	192
සොහං තෙනාහිසතොමි	132
සොහං දදමි සාරතො	136
සොහං ධම්මං අවෙකඛනො	322
සවායං ධලො ව තෙ විණෙණා	322
සොහං සභාව සාඛාහි	130
සොහං සමාගම්ම ජනිඤ්ඤ තෙහි	194
සොහං සුප්පජානාමි	10
සොළසිකී සහසසානි	56, 92, 138, 268
සවාගතං චෙවීදං භවතං	332
සවාගතං තෙ මහාරාජ	310
සොධිප්පාගා භාරදාමො	120, 122, 124
සවායං දිකොච්ච නදති	246
සවායං වණො ඛජ්ජති කණ්ඩුවායති	220

හ	පිටුවකා
හස්සාද ව නෙ සෙනා	128
හස්සාරොහා අනීකට්ඨා	158, 300
හස්සී අසසා රථා පතති	218, 308
හස්සීකඛ්ඤ්ඤා ආරුඤ්ඤා	300
හස්සී ගවාසසා මණ්ඩකුණ්ඩලා ව	24
හස්සීකඛ්ඤ්ඤා අසසකඛ්ඤ්ඤා	402
හස්සී අසස ව යොජනනා	306
හස්සීහි අසසහි රථෙහි පතති	82
හත්තය්‍යු ජිකෙය්‍යුමුපි ජෙදෙය්‍යු	402
හත්තඤ්ඤා කං මුඛව වධා දුජ්චහ	146
හත්තෙහි දනි තිදිවං සම කකම	378
හරියමානො ධතරට්ඨා	340
හරෙණුකා වෙළකා වෙණුතිකුකා	372
හිකා සරං පබ්බජිතො අවෙලො	146
හිමව්වයෙ හෙමව්වතාය තීරෙ	42
හියොසාති හියති පොසො	78
හිරාහං දෙවී මනුජෙසු පුජිතා	370
හිරි උසුලවණණාපි	378
හිරිමනා පි අහිරිකභාවං	98
හිරියා තිතිසංඛාය දංමන බ්‍රහ්මියා	146
හීන ජවෙවාපි වෙ හොති	36

සඤ්ඤා නාමානුකක මණිසා

	අ	පිට්ඨකයා		ඉ	පිට්ඨකයා
අගඵ		46	ඉන්ද්‍ර		378, 436
අභේකාල		382	ඉසිසිඛග	186,	190, 218
අභේකාලකං		44			388, 390
අභය		304	ඉසස (මිග)		378
අඛගිරසං (ගොතමං)		180, 276		උ	
අවෙලො		146			
අච්ඡ		372, 378	උත්තකසා		10
අජ්ජන		386	උද්ඨි		410
අජ්ජනො	178,	180, 276	උද්ධෙරා		90
අකුජන		380	උඤ්ඤ		378
අට්ඨකො		174	උඤ්ඤකා	44,	222, 372
අට්ඨවංකං		74	උපජොතියො		4
අඤ්ඤකක		44, 382	උපජකායො		4
අකච්ඡි		422	උඛරි		136
අනුරුචො		184	උමොදයනති		232
අනුසිසෙසා		184	උච්ඡද		376
අනුකච්ඡනු		98	උසිර		382
			උසසවො		380
අමඛ		90, 370		එ	
අරිඤ්ඤො		262, 266	එඤ්ඤමිග		378
අලමබ්බසා	186,	190, 192	එඤ්ඤයා		372
අලිනවිකො		426	එඤ්ඤයාකා		374
අලිනසක		102, 108	එසුකාරි		78, 80
අච්ඡති		304		ම	
අච්ඡනසු		10			
අච්චි		274	මකකාකපුකො		296
අසොක		382	මසධ		378
අසසක		304	මසධි - නාරකා		188
අසසකච්ඡ		372		ක	
අභිපාරක		232, 234	කකුධ		382
අලාර		196	කච්චයනො		184
			කච්චිකාර		382
			කඤ්ඤවෙර		382
			කඤ්ඤකාර	46,	382
			කඤ්ඤරු		378
ආටා		62	කඤ්ඤරි		396
ආනාඤ	184,	400, 404,	කඤ්ඤකාර		382
	406,	410, 412	කඤ්ඤදීපායන		278
ආභුජිනො		372	කඤ්ඤා		386
ආලි		372	කදලි		372
ආසා	360,	364, 366, 368, 374	කදලිමිග	372,	378
ආසිච්චස		86	කච්චලල		108
ආලමබර		388			

ක	පිට්ඨසූතා	ක	පිට්ඨසූතා
කමොජකා	398	කොවිලාර	382
කමොසපාද	104, 434	කොසලරාජා	388
කරචික	380	කොසිකී	88
කරෙරි	372	කොසියො	308, 314, 356, 362, 364, 374
කලාබු	178, 180	කොසුමහ	92
කසසපො	184, 388		
කාකච්ඡක	372		
කාකානි	382	බ	
කාකොල	280, 284	බෙමක	344
කාදමබ	382	බෙමො-නදී	220
කාදමබ්භ	148		
කාරණූච	382		
කාලිඛගරාජ	184	ග	
කාවිජෙයු	74	ගණමාදන	42, 358
කාසිපනි	348	ගොරිමජු	22
කාසිරාජ	58, 60, 262, 344, 354		
කාපුමාරියො	38, 310	ච	
කාල	412, 414	චකොර	378
කාලසුභා	274, 278	චකකවාක	372
කාලහඪී	412	චජුන	46
කාලාගඵ	382	චජු	208
කිකී	374	චජ්ඣමා	104, 108, 408
කිනනර	396	චජෙයු	358, 418
කිමපුරිස	378	චමර	378
කිසචචජ	178, 184, 276	චමසක	382
කුඝකුභ	372	චමෙපයාකො	58
කුට්ඡ	382	චිතතක	26
කුණාල	372, 380, 400, 406	චිතො	8
කුණබලිනී	168	චිරිටි සඛකා	224
කුරර	410	චිතක	372
කුරචක	44, 382	චෙලාවක	378
කුරුඛගදෙවි	388	චොච	382
කුසරාජා	292		
කුසාවතී	286	ජ	
කුසො	288, 296	ජබබ්සාණ	110, 112
කෙකා	370	ජමා	372
කෙනක	372, 382	ජලඛගකුමාර	388
කොක	372, 378		
කොකිල	62	ජ	
කොකුච	62, 372	ජමබුක	170
කොරණඛ	382	ජමබු	90, 222, 372
කොරච්ච	416, 418	ජමෙබානද	374
කොලිතො	184	ජාතිසුමන	382
		ජීවකුජීවක	370, 372, 378

	ක	පිටස්ථාන	ආ	පිටස්ථාන
තිකුටං		42	පඤ්චාලොපා	102
තිමිංගලො		406	පඤ්චාලො	158
			පණුවා	60
	ද		පණුවරක	42, 140, 148
දණ්ඩකී		178, 276	පතිකොලමබ	38, 40
දනව		382, 408	පදමක	370, 382
දයපසස		272	පනස	370
දීපි		374, 378	පබ්බතො	184
දීසාවු		266, 270	පභාවතී	286, 290, 298
දුයොධතො		404, 406	පලාසාද	372
දෙවදරු		382	පසදමිග	378
දෙවධ්‍රාහමණො		404, 406	පාටලී	44, 222, 372
දෙවලො		184	පාධීන	372
දෙවිඤ්ඤ		74	පාණිසසර	358, 436
	ධ		පාවක	382
ධඛනා		284, 294	පාවාර	376
ධතරට්ඨා		414	පාවාරික	396
ධතරට්ඨො	32, 326, 328, 330, 336, 340, 344		පිඬුල	246
ධතනොතවාසී		388	පිඬුග්ගානි	398
ධත්‍රපෙබර		138	පියක	382
ධමනනාරී		86	පියච්ඡු	382
	න		පියාල	370
නකුල		86	පිලව	382
නටකුචෙර		388	පියාව	84
නඤ්ඤ	310, 314, 316		පුකකුස	72
නඤ්ඤන		186, 410	පුඬුගව	390
නලින		382	පුණණකොකිලො	410
නලිනිකා		216	පුණණො මනනානිපුනො	184
නවමලලිකා		382	පුණණමුඛො	382
නාග		378, 384	පුනනාග	382
නාරද	404, 406, 410		පුබ්බදෙවා	100
නාරදෙ	184, 360, 362, 410		පුරිඤ්ඤ	176, 360, 376
නාරදෙ දෙවධ්‍රාහමණො		404	පුරිසලල	378
නාලිකීරො		178, 180	පෙනා	84
නිප		90	පොරිසාදෙ	102, 106, 418, 422, 426
නිවාර		372	චූසසකොකිලො	382
නෙරු	388, 390, 418			
නෙසාදෙ		324		
	ප		බක	396
පජාපති		104	බාරාණසී	64
පඤ්චාලමණි		388	බිලාර	372, 378
			බුහමදහන	160, 272, 282, 398

හ	පිටුව්ඛයා	ය	පිටුව්ඛයා
හණ්ඩකු චිජ්	4	යමො	388
හලලාටිය	42, 46	යුධිට්ඨිල	386
හාගිරපී	154		
හිඩකාර	380	ර	
හිමරලො	174	රාම	104
හිමසෙන	386	රාහු	408
හුජපතත	382	රුරු	372, 378
හෙරී	10, 60	රෙණු	48
හොජපුනො	202	රොරුව	274
හොජො	86	රොහනත	26, 28
		රොහිත	372
		උ	
මකර	406	ලඹුජ	90
මගධ	304	ලුඳ්ක, ලුඳ්	28, 424
මසවා	14, 174, 190	ලොඳ්	370, 382
මණ්ඩවොයා	6	ලොමසුඤ්චි	388
මදීරා	388	ලොහකුමහි	280, 282
මද්ද	286, 288		
මද්දකුලං	300	ච	
මධුකා	372	චකුල	382
මධුගනධික	382	චක්ඛුල	382
මනොජො	306, 310, 312	චත්‍රභූ	186
මනොසිලා	380	චරාහ	372
මසුරා	62, 372, 378	චරුණො	104
මෙලං	42	චාතමීග	378
මෙඤ්ජව	382	චාරණ	378
මසකකසාර	196	චාසවො	362
මහාපතාප	180	චාසෙට්ඨි	78
මහිස	372, 378	චෙණු	372
මහොරග	382	චෙතරණි	86, 282
මහොසධ	20, 72, 134, 140	චෙතස	372, 382
මාතඩය	4, 276	චෙදෙහපුනො	150
මාතලී	358, 362, 374	චෙනතෙය්‍ය	388
මාලුචලතා	408	චෙසසනතර	166
මීග වීර	436	චෙඵකා	372
මුචලිඤ්ඤ	372, 382	ච්‍යගස	372, 374, 378
මුත්ඛය	358		
මුද්දිඛය	10	ස	
මුරජ	388	සකුලා	372
මෙජ්ඣාරකඤ්ඤං	8	සකෙකා	18, 24, 100, 176, 234, 270, 304
මෙජ්ඣා	8	සච්චිචේවා	372, 374
මෙණ්ඩිසසරො	184	සච්චිපාලො	198
මොච	372		

ස	පිටුවලිකා	ස	පිටුවලිකා
සඛකානෝ	274	සීහ	372, 378
සචචනපාවී	386	සුජපෙති	14, 174
සකුච්චෝ	274	සුජාත	414
සකචචිතා	372	සුතනා	30
සතතිගුලෝ	38, 40	සුතසෝම	206, 216, 410, 420, 428, 432, 438
සඳා	374	සුදසසනා	216
ඌ බබ්චිතන	100	සුධමො	54
සමකරෝ	408	සුතඤ්ඤ	230
සමබුලා	150	සුපණ්ණ	58, 140, 146
සමහුත	8	සුමුඛ	32, 322, 332, 336, 338, 340, 350, 352
සරාබො	176, 184	සුරියෝ	104, 358, 376, 418
සරහමීග	378	සුසුනාග	376
සරහෝ	36	සෙනක	20, 72
සලල	90, 382	සොගනධික	382
සස	372,	සොණ	304, 306
සසකණ්ණ	378	සොණකෝ	260
සහදෙව	386	සොණා	280, 294
සහසසනෙනෝ	374	සොඤ්ඤ	414
සාබමීග	372	සොඤ්ඤෙන	150
සාමාක	378	සොහඤ්ඤ	370
සාරිපුතනෝ	184, 410	සොමදත්ත	212
සාල	44, 222, 382, 408	සොමනසස	48, 54
සාලියෝ	162	සොමො	104
සාලිසසරෝ	184, 366		
සිඛණ්ණ	372	හ	
සිඛී	388, 398	හරිනාල	380
සිගාල	294	හරෙණුකා	372
සිඛු	372	හංස	372, 382
සිඤ්ඤවාරක	44, 372	හිඤ්ඤක	380
සිරි	360, 364	හිරි	360, 364, 370, 372
සිවයෝ	16, 18, 20	හෙමචකා	42
සිවිරාජා	16, 234		

විෂය සපද්‍රැ කකමණිකා

අ	පිටවැඩකා	ආ	පිටවැඩකා
අකමි නොයායං	4, 6	ආදසදුසසමණිඛන	392
අකුතොභයා	382	ආදු	412
අකඛානපඤ්චං	404	ආදෙයාරූපං	398
අවච්ඡන්තපෙමානුගත සස	402	ආනන්දවිනේයා	428
අවච්ඡන්තසීලාසු	402	ආයතනනෛනා	360
අවච්චාචදති	392	ආරාමක රාසු	396
අටනකා	162	ආවච්චනී	68, 406
අධ්‍යුධානී	380, 382	ආවච්චනී මහාමායා	68, 406
අනිච්චිණ්ණා	274	ආච්චො	390
අනිමානිතා	4	ආචාසු	398, 400
අනිච්ඡන්තරො	276	ආචේදිකෙ	376
අනිච්චො	144	ආසසානා	2
අක්ඛන්ති	428		
අදකකමණෙයො	2	ඉ	
අදෙවසනේතා	398	ඉක්ඛියානං	398
අභිධානපරියායපචේ	380, 382	ඉන්ද්‍රසගොතන	378
අධිච්චිකාරො	12	ඉසසරකුභ්ඤ්ඤා	252
අධිච්චිලභං	200	ඉසසාධමමො	66
අනලා	406	ඉමසසරං	354
අනභ්‍යන්තො	438		
අනාසකා	254	උ	
අනාලභියො	24	උච්චානකං	400
අනිගහභාසු	396	උද	416
අනුමොදියාන	180	උපසුනිකා	144
අනුපබ්බෙතො	2	උපභව්ව	8
අනන්තරී	390	උපාගා	432
අපසාදිතො	38+	උබ්බානෙයා	380
අපපතිකාරිතායො	380	උමහාපෙයා	288
අපෙච්චනාමි	380	උප්පලෙඛකති	392
අච්ඡන්තා	38	උසිතො	204
අඛන්තා	414	උභ්‍යන්තො	212
අඛන්තො	82		
අභිදෙසගතො	72	එ	
අභිසමෙහානති	380	එක නන්තො	388
අලිනච්චිකං	400	එකොදිභාවා	264
අචාකරෙයා	430, 434	එළකමාරකං	388
අච්චිච්චං	392		
අච්චිකර්මානුගතො	414	ම	
අච්චාධිකො	438	මච්චිතකො	432
අසනිතං	400	මනප්පකො	2, 4
අසංචිභාගී	364	මමසනති	402
අසා	402		
අසංඛන්තං	402		

	ම	පිට්ටියකා	බ	පිට්ටියකා
ඔරකුලං		398, 400, 402	බන්තධමෙම	424
ඔරුන්ධියානං		78	බාදියා	412
ඔලඛිකාපෙති		392	බුණ්චවාමනකෙන	386
ඔසධොයා		152		
ඔසි ඤාපියා		404	ග	
ඔසසපේ		404		
ඔසසට්ඨකායො		56	ගඛනිත්ථුපමාසු	402
			ගලාගලං	410
			ගුඤ්ඤාභණ්ඩකං	392
			ගෙල ඤාඤා	386
			ගොපුට්ඨං	402
	ක			
කකකුපසෙවිතං		292		
කඛිංචනං		416		
කච්ඡානි		394, 396	ච	
කඨලාය		380	චතුස්භතං	386
කණ්ණසංසිච්චා		400	චතුලට්ඨරූපං	178
කනනාමධොයා		430	චාගමනා	20
කනෙන		422	චිත්‍රගාථා	66
කනනප්පකනං		398	චිත්‍රබ්‍රහ්මචරියො	408
කච්චෙනි		386	චොච්චා	278
	කා		ඡ	
කාම-කාමීනි		398	ඡචක	404
කාමචාරවා		390	ඡචධාහකං	402
කාරා		426		
කාසාවියා		48	ඡ	
			ඡයානි	392
			ඡමබ්‍රහ්මපඤ්චං	414
	කි		ඡච්ච	2. 384, 414
කිමොනු		416	ඡරුදපානං	6
			ඡාතිමදෙ	4
	කු		ඡාතු	434, 436
කුඛකුමීඡජානා		374	ඡායාඡිනෙන	384
කුඛකුමී		394	ඡිගිංසනො	16
කුමභ ඤානා		436	ඡිතාවිනී	374
කුලචඛඡින		212		
කුප්පං		398	කු	
			කුමානාගාරං	66
	කෙ			
කෙනකපුප්චනෙතං		78	ක	
කෙසලුන		408	කපනෙයා	374
			කමබ්‍රහ්මපධානෙ	436
	කො		කලාචුතා	430, 434, 436
කොට්ඨක		382	කිංචිභමනා	136
කොමාරභතාරං		400	කුලාපුත්තකෙන	386

බ	පිට්ඨකයා	ල	පිට්ඨකයා
බලවීරියුපපනනා	56	ලඛිසීමයා	374
බහුගොනකමණි	436	ලපසකඛරා	402
බහුවිත්තා	372	ලෙඩ්වුනා	380
බ්‍යසනනා	12	ලොණතොයවතියං	406
බ්‍රහ්මචුප්පඵ	378	ලොමභංසනො	30
		ලොහිතපසකඛිකා	386
භ		ච	
භකඛියෙතවෙ	414	චණ්ඩකා	18
භගීනිමාලා	382	චත්තපද	168
භඩග	370	චද්‍රවං	90
භට්ඨො	424	චධිකායො	388
භණ්ඩි	382	චනාසනීනී	376
භතතුරුසෝ	328	චනානාදෙ	80
භුතභුතො	276	චසලියො	380
භූරිපඤ්ඤා	4	චස්සදසා	10
භෙසවා	274	චස්ස පුගානි	310
		චාකරං	408
ම		චාචාසනචුතියො	388
මඤ්ඤිරි	378	චාළා	402
මණියං	410	චිකඤ්ඤි	390
මහතෙකඛා	382	චිජඤ්ඤි	392
මනුස්සමංසස්ස කතෙ	432	චිධඤ්ඤ	412
මහාවරාහ	378	චිලජ්ඣනී	392
මහාසම්ප්‍රදේශා	22	චිලාකා	188
මහෙසෙය්‍යං	150	චිලාසනී	392
මිලාවපුත්ත		චිලිඛනී	392
මිහිමොන	402	චිචසනෙ	412
මුඤ්ඤිපත්තං	392	චිච්චවං	392
		චිසංචාදීත	376
ය		චිහතනනරංසො	20, 62
යමසාධනං	16	චිතීකිණණ	216
යුධායුතා	374	චෙණිකතා	388
යෙනකාමඛියමායො	380	චෙතී	438
යොධි	382	චෙය්‍යාවචිකං	60
		චෙලලිචිලාකමඤ්ඤා	436
ර		ච්‍යනනිභූතො	88
රජස්සිරානී	12	ච්‍යමභ	410
රථචචචනො	18	ච්‍යසකත	76, 80, 96
රත්තා	282		
රත්ඨං	436		
රසක	412, 438		
රාජහරයො	376		
රාමකරාසු	402		
රූපපච්චපලිමච්චි	88		
රූලචොසී	2, 4		
		ස	
		සකායුරං	422
		සකාසෙ	374, 400

	ස	පිට්ඨකයා		ස	පිට්ඨකයා
සබ්ලාහි		380	සහසසියො		420
සඬකාරවොළං		2, 4	සංවරී		46
සබ්බර	102, 416, 418,	420		සා	
සබ්බාමෙසි		380	සාබ්පුරාණසජ්ඣං		402
සබ්බක		378	සිලු වචයො		418
සච්චපට්ඨකාදි		58	සිලෙසුපමා		398
සණ්ඨානං		70	සීලවතුපපනනං		10
සණ්ඨාහි		380	සුකිව්ඡපනෙතා		54
සත්ථායකොච්ඡි		408	සුඛං		436
සනාරහා		420	සුපලව්ඡං		374
සත්තලීයොථිකං		44	සුපෙසලානි		4
සත්තිසිල්ලිවනං		410	සුභාසිතඤ්චා		440
සද්දගමෙ		376	සුරුඤ්ඤ		388
සඤ්චා	360,	364	සුවණණපසෙස	110,	112
සපථං		418	සුදක		438
සපාමකා		2	සොණචා		432
සබ්බකාමරසාහරා		404	සොබ්භා		388
සබ්බකාමුපපනනං		422			
සබ්බංසභා		388			
සමණී		386		හ	
සමුපට්ඨක		38	හත්ථිබන්ධං		402
සමඨති		382	හදයකෝපනො		74
සමමති		56	හදය නතරසසීතා		408
සම්මාපණිධි		52	හරිතුපය නත්ථියො		382
සයොග්ගං		422	හසන		382
සරස ත්ඨසංයුතෙ		376	හෙම		380
සරීතා		404	හෙම කපපන වාසසෙ		16
සවනාහි		420	හං (හං සමම)		386

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා - නැවත මුද්‍රණය

1	පාරාජිකා පාලි	
2	පාච්ඡනිය පාලි	I
3	පාච්ඡනිය පාලි	II
4	මහාවග්ග පාලි	I
5	මහාවග්ග පාලි	II
6	චූල්ලවග්ග පාලි	I
7	චූල්ලවග්ග පාලි	II
8	පරිවාර පාලි	I
9	පරිවාර පාලි	II
10	දීඝනිකාය 1	
11	දීඝනිකාය 2	
12	දීඝනිකාය 3	
13	මජ්ඣිම නිකාය	I
14	මජ්ඣිම නිකාය	II
15	මජ්ඣිම නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	I
17	සංයුක්ත නිකාය	II
18	සංයුක්ත නිකාය	III
19	සංයුක්ත නිකාය	IV
20	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (1)	
21	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (2)	
22	අංගුත්තර නිකාය	I
23	අංගුත්තර නිකාය	II
24	අංගුත්තර නිකාය	III
25	අංගුත්තර නිකාය	IV
26	අංගුත්තර නිකාය	V
27	අංගුත්තර නිකාය	VI
28	මුද්දක නිකාය - මුඤ්ඤපාඨ - ධම්මපදපාලි - උදානපාලි - ඉතිවුත්තකපාලි	

- 29   මුද්දක නිකාය - සුත්ත නිපාත
- 30   මුද්දක නිකාය - විමානවත්ථු - ජේතවත්ථු
- 31   මුද්දක නිකාය - ථෙරගාථා පාලි - ථෙරීගාථා පාලි
- 32   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   I
- 33   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   II
- 34   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   III
- 35   මුද්දක නිකාය - මහා නිද්දේස පාලි
- 36   මුද්දක නිකාය - චුල්ල නිද්දේස පාලි
- 37   මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ I
- 38   මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ II
- 39   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 1
- 40   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 1
- 41   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 2
- 42   මුද්දක නිකාය - මුද්ධවංසපාලි - චරියා පිටක පාලි
- 43   නෙත්තිප්පකරණය
- 44   පෙටකොපදේස
- 45   ධම්මසංගනිප්පකරණ
- 46   විභංගප්පකරණ   I
- 47   විභංගප්පකරණ   II
- 48   කථාවච්ඡුප්පකරණ   I
- 49   කථාවච්ඡුප්පකරණ   II
- 50   කථාවච්ඡුප්පකරණ   III
- 51   ධාතුකථාප්පකරණ - පුගලපඤ්ඤානිප්පකරණ
- 52   යමකප්පකරණ   I
- 53   යමකප්පකරණ   2 - I
- 54   යමකප්පකරණ   2 - II
- 55   පට්ඨාප්පකරණය   I
- 56   පට්ඨානප්පකරණය   II
- 57   පට්ඨානප්පකරණය   III

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ සත්කාරයන් හා ආගමික සේවාවන්

1. රජය පිළිගත් පුණ්‍යායතනයක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
2. ඛණ්ඩාරගම විද්‍යාගම දරුවන් සියයක් සඳහා ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාසය පිහිටුවා දැනට රඳවුන් 50 දෙනෙකුට සෙවණ ලබාදීම.
3. පූර්ණ පහසුකම් සහිත නේවාසික පහසුකම් හා විධිමත් අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබාදීම.
4. ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාස සංකීර්ණය තුළ විහාර මන්දිරය, වෛතසය, බෝධිය, භාවනා කුටි හා භාවනා මන්දිරය තනා තිබේ.
5. ලියෙන් සිං ළදරු පාසල ආරම්භ කොට පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීම.
6. තණමල්විල ප්‍රදේශයේ ලියෙන් සිං ළදරු අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන කීපයක් ආරම්භ කිරීම.
7. දේශීය විදේශීය ධර්ම ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
8. පිරුවානා පොත් වහන්සේ මුද්‍රණය කොට සෑම නිවසකටම ලබාදීම සඳහා වසරින් වසර මුද්‍රණය කොට බෙදා දීම. දැනට පිටපත් ලක්ෂ දෙකක් බෙදා හැර ඇත.
9. වියතුන් විසින් රචිත සිංහල ධර්මග්‍රන්ථ ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කොට මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
10. ජාතක පොත් වහන්සේ කාටුන් විභූ වශයෙන් කුඩා දරුවන් සඳහා සිංහල ඉංග්‍රීසි භාෂා වන භාෂාවන්ගෙන් මුද්‍රණය කිරීම.
11. වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයන්, පාසල් දරුවන්, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය ලබන විදේශික ශිෂ්‍ය නිකුත් වහන්සේලාට ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීම.
12. දිළිඳු පවුල් සඳහා රෙදි පිළි හා අධ්‍යාපනික උපකරණ පරිත්‍යාග කිරීම.
13. 2003 ජල ගැල්මට ලක්වූ හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල, කළුතර, රත්නපුර හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල විහාරස්ථාන 63ක් සඳහා රුපියල් කෝටි 2 1/2ක මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම.
14. 2004 සුනාමි විපතට භාජනය වූ පිරිස් සඳහා නිවාස දහසක් ඉදිකිරීම හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය ආධාර සැපයීම.
15. වාර්ෂිකව විදේශීය හා දේශීය වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් වෛද්‍ය සායන පැවැත්වීම.
16. කැළණිය බොල්ලෑගල මානෙල්වතු විහාරයේ ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලයක් ආරම්භ කිරීම.
17. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදා හැරීම.

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘවරයාණෝ :

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක තායිපේ ශ්‍රී රතනපෝති ජේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අධිපති, තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනමේ අනුශාසක ලෝක බෞද්ධ සංඝ සම්මේලනයේ සංස්කෘතික අංශයේ සභාපති, තායිවානයේ සමාධි අධ්‍යාපන සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ අනුශාසක, මහා බෝධි වර්යා සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ සභාපති,

රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම වාසී

සුජය ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නාගිමිපාණන් වහන්සේයි.

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

* The Vows of Samantabhadra *

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

* The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra *

NAME OF SPONSOR

助印功德主名錄

**Book Title : SRI LANKA PALI BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES,
Volume 29~Volume 44**

書名：斯里蘭卡巴利文大藏經，第二十九冊～第四十四冊

Book Serial No., 書號：SR229～SR244

N.T. Dollars :

321,100：美國淨宗學會, AMITABHA BUDDHIST SOCIETY OF USA

1,213,398：財團法人佛陀教育基金會

Amount : N.T. Dollars 1,534,498 ; Print 1,000 sets

以上合計，新台幣 1,534,498 元；恭印壹仟套。

回向：天下和順，日月清明，風雨以時，災厲不起，國豐民安，兵戈無用，
崇德興仁，務修禮讓，國無盜賊，無有怨枉，強不凌弱，各得其所。
祝願法界一切有情，所有六道四生，宿世冤親，現世業債，咸憑法力，
悉得解脫。

祝願現生者增福延壽，發菩提心，常隨佛學，勤修精進，利濟群生。

祝願已故者往生淨土，同出苦輪，共登覺岸，直證阿鞞跋致，圓滿無上
菩提。

附記：本會接受善信委託，代印經書、佛像，其必要之費用，皆經本會審
慎評估；若有結餘，均續作本會之印(購)經書及運費使用，為施主
廣積陰德；此印經案所需金額龐大，分四批出版，由本會發起印贈，
捐助款項若有不足，則由本會負擔其餘之經費。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.

Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《斯里蘭卡巴利文大藏經 第三十三冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan

1,000 copies; October 2013

SR233 - 11586

